Virgil
Duda

Cora

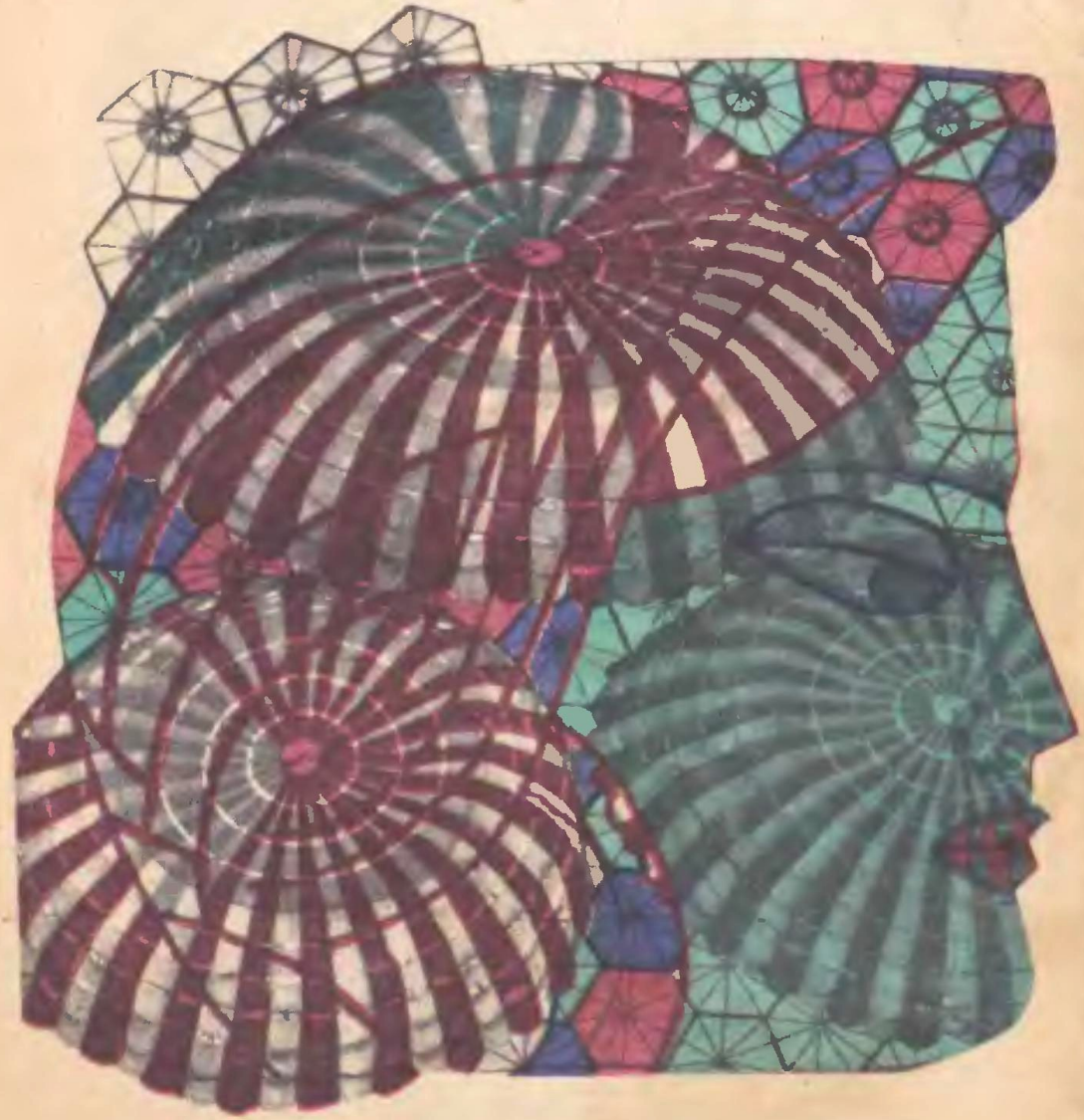

Editura Eminescu

VIRGIL DUDA

Cora

Istoria unei iubiri naive

142

EDITURA EMINESCU
1977

CUPRINS

Partea întâi PRIMELE ZILE....4
1....5
2....26
3....43
4....61
5....82

Partea a doua URMĂTOARELE LUNI....102
1....103
2....117
3....136
4....157
5....181
6....196

Partea a treia VACANŢA....228
1....229
2....240
3....263
4....276
5....293
6....311
7....334

Partea a patra ULTIMELE SĂPTĂMÂNI....360
1....361
2....384
3....399
4....417
5....440
6....466
7....488

„Există mai multe suflete
mari decât s-ar crede”.

(STENDHAL: Despre dragoste.)

Partea întâi
PRIMELE ZILE

1

SUB TAVANUL ÎNALT, GHIRLANDE din bogate crengi de brad alcătuiau o imensă cupolă de un verde intens. În seara aceasta, neobişnuita arhitectură vegetală, beneficiind de un miraculos principiu constructiv (exprimat cu discreţie prin intermediul sârmelor subţiri agăţate prin colţuri), urmărea desigur să acapareze neîntârziat toate privirile, dar şi să impună o anume stare de spirit. Uimirea admirativă, ba chiar vaga nelinişte, erau accentuate de faptul că niciun eveniment ieşit din comun nu justifica asemenea fast. Anunţurile tipografiate nu conţineau vreo menţiune distinctivă, era permisă intrarea oricui, în orice ţinută. Mai mult, celelalte pregătiri discordau vădit cu verdele bătând în negru, cu miros ameţitor, ce guverna reţeaua banală de becuri electrice: lumina cernută prin sticla murdară a acestora era cea dintâi care amintea, apăsat, caracterul întâmplător al uriaşei cupole.

Şi, în adevăr (în ciuda sălii modeste, a absenţei oricăror pretenţii organizatorice, a pretextului banal) reuniunea aspira să se supună neprevăzutei invitaţii lansate de sus: o atmosferă senină, decentă, învăluitoare – într-un cuvânt, neobişnuită – domnea în grupurile adunate acolo. În încăperea cu pereţi afumaţi, având drept podoabă doar ramele maronii ale ferestrelor dreptunghiulare, se instalase pânza de relaţii cuvenită vernisajului unei expoziţii, o stare de spirit ce întârzia să alunece spre fireasca petrecere, cu cârnăciori, bere şi vălmăşag de

perechi prinse în dansuri neinspirate.

Când Titus, ocolind un şir de băltoace care ţineau deocamdată locul unei proiectate plantaţii ornamentale, ieşi din vila numărul treisprezece, unde încă locuia, şi se îndreptă spre poarta principală, el fu atras de forfota mulţimii adunate pe treptele ce duceau spre sala reuniunii. O anume înfiorare, abia sesizabilă, era probabil răspunzătoare de acest magnetism, de vreme ce tânărul evita, după câteva, e drept, destul de vechi experienţe, să zăbovească la vreuna din petrecerile de sfârşit de săptămână, organizate la intervale inegale, în preajma camerei care-l adăpostea. El se strecură cu stângăcie, deşi era acum respectuos salutat, în vestiarul cufundat în întuneric, împinse una din uşile batante, cercetă surprins măiastra împletitură ce înlocuia cu aplomb obişnuitele panglici de hârtie colorată, spânzurate în grabă şi anapoda, aruncă o privire spre cele două-trei mese cu mâncăruri expuse ca la bâlci, apoi se retrase edificat şi se îndreptă, folosind o uşă lăturalnică, spre staţia de autobuze. Nici aici situaţia nu era înfloritoare: deşi la capătul liniei erau destule maşini cu boturile rotunde îndreptate spre oraş, dispecerul părea decis să le reţină pe toate pentru ora ieşirii din schimbul al doilea – după cum rezulta dintr-un crâmpei de agitată conversaţie publică – şi chiar dacă omul de ordine, potrivit cutumei, avea să fie, în cele din urmă, convins să renunţe la excesul de precauţie, întârzierea ce se anunţa era enervantă chiar şi pentru cineva plecat de-acasă fără scop precis. Inginerul patrulă o vreme prin spatele cabinei cu pereţi de sticlă, ce onora intrarea principală a uzinei, iritat până şi de vântul călduţ şi aromat şuierând prin frunzişul plopilor care dublau gardul de beton al coloniei de intervenţie. „Ar fi timpul să isprăvim şi cu haosul de-aici” îşi spuse el întunecat, legând fireşte şi această măruntă stavilă în calea dezordinii de proaspăta promovare a prietenului său Burghele.

Un nou autobuz, suspect de silenţios, avansă prin întuneric şi se alătură în curând cârdului celor care staţionau, iar prin fascicolele de lumină ale farurilor sale trecură mai multe femei purtând sacoşe cu zarzavaturi; în mijlocul acestui grup de gospodine, Titus desluşi, brusc alarmat, o siluetă bine cunoscută. Nimic mai uşor pentru el, în clipa aceea, decât să rămână neobservat; o chemare, declanşată confuz, îl puse însă imediat în mişcare, s-ar fi spus că e vorba de o hotărâtă intenţie de a se ascunde: dezarticulată pornire, care-l aduse însă în plină lumină, la marginea cea mai descoperită a cabinei cu pereţi de sticlă. Gândul de a se face nevăzut îl sluji mai bine decât mişcarea tulbure: frumoasa cu obraji de porţelan trecu, la un pas numai de stâlpul de care tânărul se grăbise să se sprijine, întru totul preocupată de pietrele pavajului. Titus avu răgazul s-o cerceteze cu mare atenţie, s-o contemple aproape absentă, prilej unic, într-un fel exclus în relaţia lor din ce în ce mai chinuită pe măsura destrămării. Vizita femeii în seara aceasta – a spune că n-o aştepta era prea puţin! – i se părea atât de sfidătoare încât el îşi pierdu pur şi simplu cumpătul şi, în loc să alerge spre uşa unui autobuz care în sfârşit se punea în mişcare, aşa cum ar fi procedat oricând altădată în timpul lunilor din urmă, se retrase din şuvoiul mulţimii, intră pe aleea asfaltată şi o ajunse pe Anda chiar înainte ca ea să se oprească în dreptul gheretei portarului.

— Ce bine că te-am găsit! exclamă Anda. Am umblat vreo oră după un taxi, nu ştiam cum să ajung mai repede, dar ştii, sâmbătă seara… Mă îngrozea de-a dreptul gândul că n-am să te văd! încheie ea şirul explicaţiilor, cu un surâs de sinceritate şi de devotament care-i aminti dureros tânărului de perioada cea mai fericită a legăturii lor.

Femeia schiţă chiar gestul de a se agăţa de braţul lui Titus, dar se opri la timp, tocmai când el făcea un pas în lături, ca un răspuns, implicit, adresat apăsătoarei

rememorări.

— Şi eu care speram că n-am să te mai văd niciodată! spuse el, oarecum în glumă căci adăugă, adunându-şi puterile pentru a se comporta, pe cât era posibil, neutru: Sau măcar câţiva ani de-acum încolo!

Precizarea – în alt context ar fi sunat ca o gratuită figură de stil – reprezenta un mod de a scoate din discuţie alţi „câţiva ani”, când speranţa pomenită încununa atâtea din despărţirile aprige în care, pe-atunci, niciunul din ei nu credea cu-adevărat. Dacă altădată Titus – blândul, sfiosul, delicatul – însoţea violenţele de limbaj, şi nu numai, atât de prematur apărute în cuprinsul legăturii lor, cu duioase rugăminţi de iertare, cu mângâieri şi promisiuni irezistibile, dacă ceva mai târziu aceleaşi durităţi de necrezut îi erau trecute cu vederea fără comentarii, ca explozii oarecum justificate la o fire nestăpânită, iată-le astăzi aproape acoperite de colbul uitării, ajunse în starea când puteau să intre în componenţa glumelor, nu politicoase, dar lipsite de patimă. Anda surâse, adaptată rapid, înţelegătoare chiar, şi se grăbi să explice:

— Trebuia să mă sfătuiesc cu cineva, cu un om inteligent şi în care să am încredere: nimic altceva!

— Te pomeneşti că tot din cauza asta m-ai urmărit pe stradă acum vreo două-trei săptămâni?! replică el, în stilul aceleiaşi glume marcate de cruzime, căci explicaţia oferită nu era de natură să-l liniştească.

— Te-am urmărit?! spuse femeia cu mirare potolită. Ce prostie!

— În condiţiile astea cred că ar fi mai nimerit să te conduc la autobuz! declară Titus ofensat, oprindu-se dintr-odată.

— E o prostie – îşi urmă ea gândul, dar şi mersul – pentru că toată luna trecută am lipsit din oraş. Am fost la nişte cursuri de perfecţionare la Bucureşti. Crede-mă. Nu m-ar mira să mă fi confundat: e o vreme de când nu ne-

am întâlnit! Şi mă rog – se interesă ea cu simpatie – de ce să te urmăresc: erai cu vreo cuconiţă nostimă?!

— Tocmai că nu. Eram cu Burghele şi cu încă un bărbat. Îţi lipsea până şi cea mai măruntă justificare, nimic altceva decât nesăbuinţă şi răutate. Ori îţi închipuiai că o să mă despart de ei şi o să merg la vreo întâlnire. Zău: renunţă la aerul ăsta surprins. Recunoaşte şi... ducă-se dracului!

— Dacă-ţi spun că eram la Bucureşti!

— Ei, asta-i! se încăpăţână Titus. Să zicem că nu acum trei săptămâni, ci acum cinci! Nu-mi amintesc exact, singura mea dorinţă a fost să uit cât mai repede: o întâmplare neînchipuit de tristă şi de umilitoare pentru amândoi. Dacă vrei să afli ceva în legătură cu mine, dacă nu-ţi poţi stăpâni curiozitatea, deşi! prefer să-mi dai un telefon ori să-mi scrii. Te asigur că n-am nimic de ascuns!

Nici accentele patetice nu-şi făcură efectul:

— Dar nu mă interesează ce faci, mi-eşti un prieten ca oricare altul. Poate s-a nimerit să avem acelaşi drum şi-atunci ţi-ai închipuit... La imaginaţia ta exaltată, şi la înverşunarea cu care mă tratezi pe nedrept... doar ştii că m-am ferit întotdeauna să-ţi fac rău!

— Să nu discutăm trecutul îndepărtat, se împotrivi înciudat Titus. Să ne mărginim la acea întâmplare nefericită: nu te-am confundat, nu s-a nimerit! Când mi-am dat seama că eşti pe urmele mele, ca un detectiv novice şi absurd, am întors capul de câteva ori încercând să te conving, cu privirea, să renunţi la jocul, deloc copilăresc, în care te angajaseşi. Şi de fiecare dată îmi evitai privirea, ba te opreai la o vitrină, ba priveai stelele. În sfârşit, poate că ai şi uitat, poate...

— Cum să uit ceva atât de urât?! refuză ea propunerea, de resemnată împăcare, ce i se făcuse, numai că îşi reveni îndată: N-am fost eu dar sunt de acord s-o lăsăm baltă. Ce se întâmplă aici, e o nuntă? întrebă apoi, trecând de la vorbă la faptă, şi arătă spre mulţimea

adunată pe treptele care duceau spre cantină.

— De unde până unde nuntă?! se aprinse iar Titus, dovedind cu această reacţie că aprecierile fostei sale iubite, privind tratamentul părtinitor ce i se aplica, nu erau pure invenţii. Aşadar, cărei împrejurări datorez această neaşteptată vizită?!

— Vreau să-ţi cer un sfat.

— Nu poţi alege ore mai potrivite, zile mai potrivite pentru asemenea discuţii?

— Oh, iartă-mă! spuse ea, de astă dată cu o sinceritate care-l descumpăni pe Titus. Aici ai deplină dreptate: poate ai un program, poate eşti aşteptat! De altfel, acum îmi dau seama, tu erai în staţie!

— Şi totuşi, cu o lipsă totală de prevedere, aşa ai fost mereu, tu ai pornit la asemenea drum! remarcă el cu veritabilă bunăvoinţă. Grozav! Dar bine: ştii că am telefon! Chiar dacă ai uitat numărul, nimic mai simplu decât...

— Dacă ţi-aş spune că mă temeam că ai să mă refuzi, m-ai crede? şopti Anda cu tremurândă cochetărie.

— Doamne, ce banală justificare!

Dar bunăvoinţa nu-l părăsise deşi suprafaţa necruţării rămăsese intactă:

— Şi ţi-ai zis: e un om bun, slab, dacă mă vede, atunci n-o să-l rabde inima să... Dar nu mai sunt bun, draga mea, şi nici foarte tânăr nu mai sunt!

— Ţi-ai irosit nişte ani frumoşi cu mine! observă ea cu căldură, totodată cu o satisfacţie ivită din acel instinct de posesiune care-l chinuise pe Titus în timpurile lor cele mai bune. Pe ăia nu mi-i poate lua nimeni! Dar, spuse oftând, mai bine să găsim un loc unde să putem vorbi în linişte.

— N-ar fi mai bine să renunţăm? propuse amical Titus. Nu sunt un sfetnic, sau sfătuitor, cum se spune corect? prea bun! Nu mă îndoiesc că o să ne certăm şi e păcat, numai asta nu ne lipseşte!

— Îţi jur că nu, nici n-avem cum, este ceva fără

legătură cu noi amândoi!

— Fără nicio legătură? întrebă el cu seriozitate, subliniind că supune proiectata conversaţie unei condiţii de neocolit.

Ceea ce Anda pricepu îndată, după cum se dovedi atunci când răspunse:

— Dar am şi eu o condiţie. Dat fiind că e vorba de o chestiune deosebit de importanţă pentru mine, hotărâtoare chiar, aş vrea să-ţi înfrângi crisparea. Altfel n-ai cum să mă ajuţi. Uite, hai să intrăm aici câteva clipe, la nunta asta! arătă ea spre clădirea pe care Titus o investigase cu puţin timp înainte. Sau, mai bine ar fi să...

— Care chestiune nu e deosebit de importanţă pentru tine?! reflectă tânărul, încă neconvins.

Se simţea pe de-a întregul înstrăinat de femeia alături de care trăise atâţia ani şi, tocmai când ea, consumând tipul de fetişcană fragilă, năbădăioasă, bizară, se constituise într-o fiinţă aflată în pragul celei mai ademenitoare maturităţi, stăpână pe sine, inspirând un soi de calm şi de vigoare îndelung râvnite, tocmai acum ajunsese, fată de Anda, la o indiferenţă neverosimilă. Se întâlniseră, din păcate, prea devreme, aşa i se părea, când nu erau încă „făcuţi” unul pentru celălalt, şi se despărţeau, epuizaţi, atunci când ar fi fost numai bine să se cunoască. Oh, nu avea nicio îndoială că o altă Anda, cu aceeaşi făptură, ba chiar şi cu acelaşi trecut, l-ar fi înlănţuit pentru totdeauna şi că singurul reproş pe care i-l putea face aceleia de faţă era că nu-şi irosise capriciile şi şăgălniciile, oarecum peste limita firescului, sub ochii şi pe nervii unui bărbat care să nu fi fost el. Iar această minimă diferenţă (ce reprezintă pentru foarte mulţi, ştia bine, cauza cea mai însemnată a unei legături durabile: iată, de pildă, pentru prietenul său Burghele, proaspătul director) îi risipea până şi firava dorinţă a unei mângâieri fraterne. Ce fire blestemată! Dar ce se putea face?!

Apropiindu-se de mulţimea care forfotea pe trepte ori

se constituia în grupuri stabile în jurul câte unui stâlp de beton, întârziind să pătrundă în sala prea distinsă pentru o reuniune oarecare, Titus remarcă îndată, cu amară satisfacţie, impresia puternică pe care frumoasa lui însoţitoare o exercita asupra tuturor, femei şi bărbaţi, majoritatea tineri ori adolescenţi. Era chiar ceva mai mult: cuplul lor întâlnea aprobarea opiniei colective, obţinea votul mut ce se cuvine oricărei perechi armonioase, căci, în adevăr, farmecul Andei reuşea să se extindă şi asupra lui, să-l cuprindă sub mantia-i magică şi pe tânărul cam şters şi cam rubicond care devenise Titus în vremea din urmă. Era o senzaţie pe care o împărtăşea, cu acelaşi regret abstractizat, şi Anda; în ciuda discuţiei lor, semănând întrucâtva cu discuţia unor îndrăgostiţi, cam slobozi la gură e drept, aflaţi în preajma concilierii consecutive unei rupturi chinuitoare, niciunul nu mai întreţinea vreo iluzie privind posibilitatea unui viitor comun. De altfel femeia, încă nesmulsă definitiv din pământul pârjolit al acestui amor, teoretic capabilă deci de o împrospătare, era cea care preconiza practic despărţirea fără şanse de întoarcere (în acest scop venise să-l consulte prieteneşte pe Titus, şi era prima dată, totuşi! când intenţiona să avanseze asemenea subiect de conversaţie) de aceea ei constituiau în acel moment nu doar un cuplu înşelător ci unul absolut imposibil.

În vreme ce avansau, cu demnitate reală, prin coridorul admirativ şi fremătător, de undeva din întuneric, din partea în care se afla situat masivul bloc de garsoniere al uzinei, un grup de tineri, nepăsători faţă de impresia produsă de acel cuplu, năvălea cu chiote pe scările cantinei. Erau trei fete şi un băiat, niciunul ajuns la vârsta drepturilor civile, îmbrăcaţi atât de colorat, de şui, încât păreau, în acel mediu auster, nişte clovni de curând alungaţi din arenă. Ei se grăbeau să profite de culoarul întâmplător oferit, dar vioiciunea lor dezlănţuită, obrajii aprinşi de goană sugerau, aproape fără echivoc, că nici

zidul uman cel mai ostil n-ar fi izbutit să-i stăvilească. Una dintre fete îşi izbi umărul atletic cu asemenea elan (intenţionat: cine mai avea răgazul să constate?) de spinarea fragilă a frumoasei Anda încât, o clipă, aceasta se trezi azvârlită la pieptul, tresărind rezervat, al bărbatului care o conducea. Mediul traversat de cei patru adolescenţi era auster dar receptiv, oricum deloc afectat ori ceremonios, aşa că aderă de îndată la infuzia de entuziasm, se regrupă şi se repezi frenetic, ca după un semnal îndelung aşteptat, în vestiarul întunecos şi, de-acolo, în sala mare şi aproape pustie.

În mulţimea cuprinsă de avânt se aflau, fireşte, în cu totul altă dispoziţie, Anda cu obrajii de porţelan şi prezumtivul ei sfetnic sau sfătuitor. Dar în cazul fostei iubite a lui Titus, acea altă dispoziţie se preschimbă în explozie de încântare atunci când ea dădu cu ochii de ampla cupolă din crengi de brad; reacţia se transmise şi bărbatului care, de astă dată, intrigat de neobişnuitul element decorativ (la prima vedere, indiferenţa lui structurală îl împiedicase să ia atitudine), o trase pe Anda spre locul în care se afla administratorul cantinei şi ceru lămuriri. După cum era uşor de bănuit, autorul moral al arhitecturii vegetale era inginerul cu camionul, am alergat îndată să-i caut. Mi-am amintit cum erau îmbrăcaţi: ei, zic, ăştia musai se pricep!

— Vai, minunat, minunat! consimţi Anda aplaudând.

Era tocmai ora de intrare a schimbului de noapte care, în serile de sâmbătă, beneficia de o încărcătură afectivă deosebită. Şoseaua principală înregistra o animaţie ieşită din comun care demonstra că orientarea dispecerului de autobuze era justă: sâmbătă trebuiau să existe maşini pentru toţi. Fireşte, mulţi dintre cei care circulau într-un sens de drum ori în altul, se opreau în faţa clădirii care adăpostea reuniunea, intrau acolo pentru o clipă ori pentru mai multe. În scurt timp, ştirea despre miraculoasa cupolă vegetală se răspândi pretutindeni.

Dealtminteri, urcaţi pe estrada improvizată, alături de ţambalagiu, cei patru autori ai acoperişului verde, la fel de dezlănţuiţi ca şi la venire, alcătuiau, în faţa publicului înfierbântat, un repertoriu muzical ad-hoc. Lăutarii se lăsau, cu talent, instruiţi, foarte bucuroşi de prilejul care-i smulgea din obişnuinţe, astfel că pe scenă se desfăşura un foarte original spectacol neregizat. În asemenea condiţii, cei veniţi să contemple monumentul de crengi de brad nu se îndurau să mai plece. Curând agitaţia luă proporţii; în faţa cantinei se alcătui un soi de grup de rezistenţă, al cărui nucleu îl constituia o echipă sportivă din prima categorie (formată deci din oameni care călătoresc prin marile oraşe), şi care întreţinea un dispreţ activ faţă de petrecerea populară dinăuntru. Orgoliul celor de pe trepte nu-i împingea atât de departe încât să pornească spre locuri mai distinse de divertisment; poate că, la urma urmei, asemenea locuri nici nu existau. Tinerii sportivi, şi acoliţii lor (indiferent de motivul care-i determinase pe aceştia din urmă să li se alăture) rămâneau să boicoteze, destul de ineficient însă, şi să tragă de mânecă pe cei care se înghesuiau să pătrundă. Astfel, reuniunea căpătă practic două centre de desfăşurare, concurente, îşi dublă miza, dacă se poate spune aşa, se transformă într-o petrecere de mare anvergură. Partea adversă făcu rost de lăzi cu sticle de bere de la o bodegă vecină; cineva neavizat era tentat să creadă însă că în sală nu mai există locuri; domnea aşadar un haos, după cum se ştie, nu se poate mai favorabil voioşiei fără margini.

Dar, mai întâi, ce-i nemulţumea pe membrii echipei, titulari şi rezerve? Faptul că se organiza o manifestare publică la care ei nu deţineau niciun rol; ruptura cu tradiţia reuniunilor plicticoase; intervenţia lui Burghele ca factor determinant al acestei înnoiri (subînţelegându-se că iniţiativele noului director în domeniul social-cultural, în loc să aibă ca punct de pornire interesele echipei

sportive care aducea notorietate numelui uzinei, cantonaseră la nivelul balului de sâmbătă seară); ori simpla plăcere de a protesta, de a se opune şuvoiului? Greu de spus dacă echipa dispunea de un punct de vedere unitar, de o platformă teoretică. Asemenea cauză a acţiunii se cristaliză abia când, pusă în mişcare de curenţii fierbinţi ai zvonurilor, prin mulţimea aşezată temeinic pe treptele cantinei trecu, într-o elegantă rochie de seară, Nadia Burghele. Posesoarea acelui nume legendar, care făcea să vibreze conştiinţa colectivă cu mai multă înfiorare decât orice victorie la scor obţinută în deplasare, irita dintotdeauna (motivele fiind felurite) sensibilitatea tinerilor; ea reuşi, prin simpla apariţie, să dea o semnificaţie petrecerii reactive de dincolo de ziduri.

N-ar fi trebuit să se întâmple aşa! Cu puţin timp înainte, în casa Burghele soneria telefonului zbârnâise îndelung. Observând că soţul, aflat în biroul său de lucru, nu răspunde nici la al treilea apel, Nadia ridică receptorul derivaţiei montate în dormitor şi, spre plăcuta ei surpriză, auzi vocea instructorului Bordeianu de la grupul şcolar:

— Sunteţi aşteptată la reuniune!

Nadia se grăbi să depună receptorul în furcă şi, abia după aceea, şopti pierită: bine, bine. Deşi ştia că interlocutorul n-avusese cum să se bucure de răspuns, ori tocmai în temeiul acestui aparent refuz care-i asigura un simulacru de lealitate şi de independenţă, ea îşi alese o toaletă de mare ţinută, se fardă îndelung şi, forţând pe această cale nota. (adică nu strecurându-se pe neobservate, într-o rochiţă nepretenţioasă, căci era călită la focul exigenţelor înalte ale celebrului inginer), trecu în sufragerie şi aprinse toate luminile candelabrului. Apoi, admirându-se în apele unei ample oglinzi, foarte îmbujorată sub straturile de fard, strigă, fără să se apropie de uşa camerei de lucru a lui Burghele:

— Am plecat la bâlci! Mergi şi tu?

— Bine, bine! se auzi mormăitul de răspuns, într-un fel

asemănător, în ciuda deosebirilor de impuls afectiv, cu acela pe care ea însăşi îl dăduse îndrăzneţului curtezan.

În aceeaşi clipă, sufrageria se cufundă în întuneric.

Pentru cei care o cunoşteau pe Nadia din perioada primilor ani de căsnicie, schimbarea fizică înregistrată, în limitele unui scurt traiect, de această făptură era uluitoare: uriaşa cupolă din crengi de brad existentă, figurat vorbind, în fiinţa ei se ofilise dintr-odată şi cu desăvârşire. Femeia, mai curând robustă, cu trăsături simple şi obraji rumeni alunecă brusc către o structură ascuţită, cu oase mari şi proeminente, ochii se adânciră în orbite cu cearcăne, iar pielea de pe pometi îşi pierdu culoarea sănătoasă. Un vânt uscat sufla de-a lungul formelor feminine, odinioară atât de rotunjoare şi pline de prospeţime. Un singur punct câştigat: distincţia. Direcţia în care natura operase fu preluată fără regrete şi condusă fără ezitări către o schimbare deplină. Obrajii erau, încă de dimineaţă, coloraţi într-un cărămiziu lipsit de nuanţe, cearcănele vinete se majorau cu albastru deschis, genele, pleoapele şi sprâncenele se încărcau până la refuz cu, firește, negru, mat ori lucios după caz, iar părul, altădată blond şi relativ inelat avea acum culoarea abanosului cu reflexe roşietice, fiind lins şi bine fixat. Şi aşa mai departe. Excesul de artificial dispunea de asemenea aplomb al intenţiilor încât orice observator de bună credinţă nu putea să critice decât insuficienta îngroşare ici sau dincolo, adică întâmplătoarele pete discrete. Trupul urma, în măsura posibilului, indicaţiile cuprinse în figură; relaţiile Nadiei cu cei din jur, de asemenea. Ceea ce altădată reprezenta infidelitate atent ascunsă ori supravegheată se manifesta acum deschis, liber, deşi acum – vezi cazul instructorului de la grupul şcolar – nu atingea zona păcatului. În planul moral, ca şi în cel fizic, decisivă devenise distincţia. În ciuda modificărilor intervenite, Nadia rămânea o fiinţă plină de voluptate, iar dacă în urmă cu ani această voluptate îşi găsise o supapă

în preocupările gospodăreşti, acum se scurgea, la fel de aprigă, în cosmetică, modă şi alte pasiuni adiacente.

Ajunsă în sala mare, aflată în plină animaţie, soţia lui Burghele nu se grăbi să-l caute pe acela care o invitase acolo, tratându-l drept un simplu informator. Ea se opri undeva la marginea ringului de dans delimitat de un şir de bănci, în locul în care Titus şi Anda ocupaseră o masă lipită de perete, şi se aşeză, de parcă i-ar fi căutat, alături de cei doi. Astfel, o dată scurs răgazul destinat să elimine crisparea tânărului, confesiunea Andei trebui să fie din nou amânată.

— V-aţi împăcat?! se interesă imediat Nadia, cu multă căldură. Ori v-aţi întâlnit pentru o despărţire definitivă?! adăugă ea, după o pauză, evident împăcată şi cu această explicaţie.

— Niciuna, nici alta! se grăbi să răspundă Anda, stingherită, complicând inutil conversaţia.

— Asta e cel mai rău! remarcă, cu tristeţe sinceră, cealaltă. Nici voi nu mai sunteţi foarte – foarte tineri, ar trebui, după atâta vreme şi dacă nu v-aţi învăţat prea-de-tot cu răsfăţul dulcilor chinuri, să alegeţi! Doamne, să n-o luaţi drept răutate, am spus doar aşa! Domnişoara e atât de frumoasă – continuă Nadia cu vioiciune – încât nu mă îndoiesc că dumneata porţi toată vina!

— Cam aşa e! spuse, cu uşoară ironie, Titus. Dar asta nu schimbă situaţia.

Cunoscându-l prea bine pe fostul ei iubit, Anda încercă să iasă în calea primejdiei cu o simplitate care se dovedi eficace:

— Aveţi o rochie minunată! observă surâzând, fără să uite să întrebuinţeze pluralul.

Nadia roşi, înţelegând desigur că, raportată la costumaţia pestriţă a celor din jur, ţinuta ei era cam deplasată; dar îi făcu plăcere.

— Vai – exclamă, ridicându-se, brusc alarmată – probabil vreţi să dansaţi iar eu vă împiedic!

Şi abia în acest moment îşi roti privirea prin sală spre a-l căuta (cu naturaleţe, din pricină că-i devenise necesar) pe îndrăzneţul instructor. Numai că, răsărit din valurile de fum de ţigară, care împâcleau lumina oricum chioară a becurilor electrice, avansă spre ea inginerul Bujor Niculescu. Era unul din puţinii participanţi la reuniune, lăsându-l deoparte pe temerarul cadru didactic, care-şi puteau permite s-o invite pe Nadia la dans. Lansând, prin semne, celor doi foşti îndrăgostiţi, invitaţia s-o urmeze, soţia lui Burghele se avântă în braţele tânărului inginer.

Venit la uzină doar de câţiva ani, Bujor Niculescu intrase foarte repede în cercul restrâns al preferaţilor lui Burghele. Deşi inginer de schimb la o instalaţie oarecare, unul dintre cei ce se numărau cu zecile, el se bucura de un tratament special: era într-un schematic regiment de gardă, sublocotenentul cel mai drag colonelului-erou. Iar proaspăta învestitură a lui Burghele îi făcea, pe bună dreptate, pe toţi iniţiaţii să considere că tânărul va urca, de astă dată oficial, mai multe trepte deodată. O cunoştea foarte bine pe Nadia dar, deşi bărbat reuşit, de succes, era departe de a avea cu ea fie şi cea mai vagă relaţie echivocă. Nu din pricină că femeia i-ar fi dispreţuit farmecul ori pentru că ea ar fi fost indiferentă, din principiu, la tipul masculin de succes comun; în sfera celor cu care nevasta lui Burghele obişnuia să cocheteze, cel mai adesea nevinovat, doar spre a-şi verifica instrumentele de seducţie, un asemenea tânăr ar fi beneficiat de evidentă atenţie. Nadia nu-i suferea însă pe ambiţioşi, pe cei cu şanse de parvenire socială şi manifesta ostilitate faţă de cei care, din interes ori din sinceră admiraţie, îl înconjurau pe Burghele. Apartenenţa la anturajul soţului era motivul, ivit în subconştient, de excludere a oricărui bărbat, superb ori hidos, din competiţia celor care-i stârneau curiozitate; posibilitatea, cunoscută din romane, de a folosi ca trambulină raporturile cu soţia superiorului, nici nu se punea. Firește,

Nadia nu ajungea la perversitatea de a-i racola pe duşmanii lui Burghele: aceştia din urmă aveau, paradoxal, din aceleaşi motive, statutul aghiotanţilor.

La rându-i, nici tânărul Bujor nu trebuise să-şi înfrângă pasiunea de dragul datoriei; din primul moment, comportarea sa faţă de Nadia fusese desăvârşită. Spre deosebire de ea însă, în cazul său nu subconştientul operase, ci criteriile de selecţie. La drept vorbind, ambele ipostaze ale acestei femei, de dinainte şi de după modificarea fizică spectaculară la care asistase, îl atrăgeau. Întâlnite aiurea, niciuna din „ele" nu i-ar fi scăpat. Dar poziţia de nevastă a celui de care se legase atât de puternic, o transformase, în ochii săi, pe Nadia într-o soră. Prea mândru şi îndeajuns de leal, totodată sigur de meritele sale, tânărul nu era nicicând slugarnic ori, cu viclenie, amabil.

Şi lotuşi – vai! – în pofida adevărului, circulau zvonuri răutăcioase privind relaţia celor doi, datorate însă exclusiv disponibilităţii sentimentale a femeii şi aparenţei, indiscutabil atrăgătoare, a tânărului. Acele zvonuri găsiră prilej de reînvigorare în seara reuniunii. Simţind cum se îndreaptă, parcă direct în decolteul ei, unda verde a acelor zvonuri, Nadia îşi reaminti iar îndatoririle de politeţe şi îl rugă pe partener să o conducă spre perechea Anda-Titus, rămasă undeva la margine, spre a-l prezenta pe Bujor domnişoarei cu obraji de porţelan.

— Sunt amândoi fermecători, mereu se ceartă dar... adăugă ea.

— O cunosc, o cunosc! răspunse, cu seriozitate, Niculescu şi nu numai că nu dădu ascultare îndemnului, se răsuci cu spatele spre colţul indicat.

— Va să zică ai chiar motive să-i ocoleşti! înţelese de îndată Nadia.

— Mai bine să ne apropiem de tinerii practicanţi! propuse însufleţit inginerul, consimţind prin această schimbare de ton la interpretarea dată răspunsului său.

De la ăştia putem afla care e ultimul dans la modă, nu mă îndoiesc că sunteţi curioasă să ştiţi!

Nadia surâse, mustrându-l blajin cu privirea, şi se lăsă condusă, printr-un culoar ce se deschise respectuos în calea lor, spre locul unde se afla estrada muzicanţilor, în preajma estradei, cei patru adolescenţi alcătuiau un grup ce merita cu prisosinţă presupunerea elogioasă. Băiatul, singurul din grup de altfel, un lungan slăbănog, cu obraji scofâlciţi, spân, purta ochelari cu rame de sârmă, ca bunicii din filme, precum şi o apărătoare pentru urechi tricotată din lână gălbuie, asemănătoare acelora de care se folosesc schiorii dar foarte îngustă, de dimensiunile bentiţei unei eleve de liceu. Dintre fete, prima care atrase atenţia Nadiei era înveşmântată într-un costum – jachetă şi pantalon – din doc gri-albăstrui cu flori mărunte, multicolore, stil faţă de masă, brodate pe mâneci, revere ca şi pe manşetele uriaşe, false desigur, nu evazate ci înfoiate, ale pantalonilor. Era o brunetă înaltă şi foarte voinică, tunsă scurt, mai rumenă decât fusese vreodată nevasta lui Burghele, cu acelaşi tip de ochelari, evident la modă, ca şi băiatul. Următoarea, cu fruntea şi obrajii literalmente împroşcaţi de pistrui mari, cu păr rar şi lins, lung până la brâu, avea o vestă din piele neagră (patru buzunare, cu pliuri, marcate de inele metalice) îmbrăcată peste o rochiţă ieftină, din acelea care se găsesc la magazinele pentru copii, strâmtă şi scurtă. Cea de a treia, în sfârşit, purta un pardesiu trei sferturi, cu glugă, dintr-o stofă groasă în carouri, cu nasturi de lemn strunjit prinşi în găici de piele, un pardesiu închis la gât, cu umerii căzuţi, larg, sub care marginea fustei abia se zărea. Aceasta era cu adevărat frumoasă, ca o vedetă de cinema, cu ochi verzi, dezlănţuiţi, sub un breton care-i acoperea fruntea, fardată la fel de apăsat ca şi Nadia dar obţinând cu totul alt efect decât aceasta datorită buzelor pline şi proaspete, a liniei foarte ferme a obrajilor şi gâtului. În mulţimea de bărbaţi şi femei îmbrăcaţi modest

şi decent (de sărbătoare totuşi, ceea ce îi făcea să semene şi mai mult între ei) grupul de adolescenţi s-ar fi detaşat izbitor chiar dacă cei patru ar fi fost bătuţi în cuie. Dar foiala lor ritmică, constituind un soi de dans colectiv în care însă fiecare era cu desăvârşire independent (apartenenţa la grup fiind dovedită doar de lenta mişcare de rotaţie pe care cele trei fete o executau în jurul băiatului) îi izola pur şi simplu, îi înălţa totodată pe un nevăzut podium în jurul căruia o masă compactă şi nediferenţiată de ciudaţi spectatori, se legăna amorf.

Senzaţia de pată de culoare pe un fond alb pe care o crea grupul celor patru tineri era atât de puternică şi de generală încât nimeni nu îndrăznea să-i tulbure conturul, deşi o seamă de adolescenţi vioi se agitau prin preajma lor, deşi superioritatea numerică a laturii feminine lăsa formaţiei atrăgătoare valenţe deschise; cauza mai adâncă a unei asemenea atitudini rezervate părea să fie dezinvoltura, greu de egalat, cu care oaspeţii evoluau. Dar izolarea şi dezinvoltura se dovediră, ambele, înşelătoare – cât de însemnate sunt raportările! – atunci când în marginea grupului de adolescenţi se ivi o colegă a acestora (părea să fie totuşi cu doi-trei ani mai mare decât ei, purta o rochie albă cu buline roz şi. Drept unică podoabă, o centură subţire din piele împletită) pe care, în ciuda protestului ei luminos, băiatul reuşi s-o atragă, pentru foarte scurt timp, în formaţia pe care o dirija. Îndată, aşadar, ce noua venită începu să danseze, cu o dăruire şi o pricepere care făceau de neînţeles protestul şi graba, grupul îşi pierdu caracterul închis, restrictiv, apăru chiar sugestia că el ar putea îngloba pe oricine, iar, pe de altă parte, graţia celor patru păli evident: raportaţi la un nou element de comparaţie, ei păreau să danseze demonstrativ, fără spontaneitate, până şi ţinuta lor vestimentară pierdu din naturaleţe. Numai că impresia nefavorabilă brusc, şi oarecum pe nedrept, agonisită nu-i împiedică să se bucure grozav; la niciuna din cele trei fete

nu se observă vreun semn de invidie faţă de aceea care le umbrise prin simpla prezenţă, s-ar fi zis că trecuse să le viziteze o soră mai mare, foarte iubită, a cărei autoritate meritată încetase demult să le mai stinghereasc㠔. Dealtminteri, impresia neaşteptată se risipi la fel de repede cum se şi alcătuise, rochia cu buline dispăru fără urme iar grupul din mijlocul sălii îşi redobândi dezinvoltura şi caracterul intangibil, ba chiar ieşi fortificat din confruntarea trecătoare de parcă ar fi sorbit dintr-o cupă cu apă vie care-i aparţinea în exclusivitate.

— Pe asta sunt sigură că ai fi vrut s-o cunoşti! se adresă Nadia partenerului ei.

— Pe asta, da! acceptă celălalt fără să clipească.

— Dar cum se poate că eşti aici?! se interesă apoi femeia. Burghele s-a închis în birou de câteva ore, nici chip să-l clinteşti de-acolo. După câte ştiu, pregătiţi surprize mari!

Siguranţa cu care cineva atât de avizat îl alătura preocupărilor deosebit de importante ale noului director îl încântă evident pe tânărul inginer.

— Am trecut doar pentru câteva clipe, explică Niculescu evitând, pe cât cu putinţă, postura de subaltern culpabil. I-am promis şefului că poate să lucreze netulburat, în noaptea asta verific eu totul şi…

Tăcu îndelung; firește, era greu de găsit o continuare acestei declaraţii de devotament orgolios.

— În schimb eu am să mai rămân! consideră necesar Nadia să-l asigure.

Se ridică apoi pe vârfuri şi, în clipa următoare, instructorul Bordeianu, un bărbat cu tâmplele albe, scund şi vioi, apăru ca din pământ şi se înclină în faţa ei.

— Fericit să vă văd, îmi pierduserăm speranţa! îi spuse surâzător, făcând abstracţie de prezenţa lui Niculescu.

— Spor la lucru! îi ură Nadia inginerului, desprinzându-se fără întârziere din braţele sale. Faci rost de o bere rece?! îl întrebă, aproape fără trecere, pe celălalt.

— Un butoi, un butoi întreg! exclamă, ca un îndrăgostit, Bordeianu şi, împingând cu coatele două-trei perechi de dansatori aflaţi în vecinătate, deschise, în faţa femeii, o cale largă.

Niculescu părăsi neîntârziat sala, trecând iarăşi prin dreptul mesei unde rămăseseră Anda şi Titus. Cum şi la această apariţie a sa, ca şi la cea precedentă, obrajii de porţelan ai fetei se îmbujorară vizibil, Titus nu-şi putu stăpâni revolta.

— Mă urmăreai pe stradă şi după aceea mergeai să te întâlneşti cu tinerelul ăsta ori cu altul!

Oh, Titus nu se mai temea demult de eventualele învinuiri nedrepte şi, chiar în vreme ce rostea fraza, era conştient de faptul că poate frumosul coleg abia fusese remarcat, cu interes, de Anda! Însă incapacitatea acesteia de a manifesta măcar o vagă mirare îl făcu să înţeleagă că nimerise direct în ţintă. În loc să se înfurie şi mai tare, cum ar fi fost de presupus, blândeţea de fond a firii sale îl îndemnă să dea înapoi:

— Iartă-mă, poate că s-a supărat văzându-te cu mine.

Nici acum Anda nu scoase vreo vorbă, nici măcar nu oftă cu aparenta resemnare zglobie pe care Titus o cunoştea prea bine.

— Dă-l încolo, nu merită să te nelinişteşti pentru el! spuse derutat Titus, cuprins de valul unei calde compătimiri.

Fireşte, ei nu se înţeleseseră, nimic nu-i mai putea acum împăca dar, doamne, fata asta frumoasă şi deşteaptă merita, oricum el îi dorea! să se liniştească, să fie fericită!

— Ar trebui să renunţ la fleacuri, la joacă! vorbi, în cele din urmă Anda, cu o voce pe care el nu i-o cunoştea şi care-l emoţionă, în ciuda conţinutului, căci, era limpede, la capitolul lipsei de seriozitate a cărei curmare se preconiza era înglobată şi relaţia de lungă durată cu acela care-i servea în clipa aceea drept confident. Tocmai de

asta te-am căutat, cum ţi-am spus eşti singurul om în care am încredere!

— Te ascult! o asigură Titus, aplecându-se uşor peste masă spre a fi mai aproape de ea, bucuros el însuşi că i se risipise, cum, cu ce preţ, nu avea importanţă! crisparea ostilă cu care o întâmpinase în staţia autobuzelor.

În adevăr o ascultă cu luare aminte, imun la zgomotul crescând al petrecerii care servea drept cadru conversaţiei. Încercând totodată să-şi înfrângă neîncrederea în soluţia pe care povestirea Andei o conţinea. Pe scurt, ei i se oferise posibilitatea de a se transfera la centrul teritorial de calcul, o instituţie de curând înfiinţată, cu aparatură modernă, cu oameni tineri şi bine pregătiţi, aleşi cu grijă, având perspective de studiu şi perfecţionare, iar oferta era făcută de un electronist trimis de la Bucureşti pentru înlesnirea începutului de drum. Un tânăr care o plăcuse grozav, şi avea numai intenţii serioase, de altfel îi declarase neted că nu-i păsa de zvonurile răutăcios-provinciale (de ce să se ascundă ea de Titus!) şi nu-l interesa decât ce avea să urmeze din momentul întâlnirii lor. Rezulta că omul călătorise prin multe oraşe din ţară şi din străinătate şi avea încredere în flerul său, dar socotea de datoria lui să-i acorde un răgaz de reflecţie etc. Ce părere avea Titus?! În vreme ce urmărea cu atenţie relatarea, îşi repeta că ar fi fost firesc să bănuiască din capul locului, fie şi numai după intenţia ei de a căpăta sfaturi, cam ce va urma. Era cu putinţă să se considere deloc vinovat de nivelul speranţelor care încălzeau acum inima Andei?! Nu-i rămânea decât să discute cu gravitate, loial, cu măsurată sinceritate.

Printre cei rămaşi pe treptele de la intrarea în clădire, nerăbdarea creştea văzând cu ochii. Cu pretexte, care de care mai străvezii, grupul suporterilor echipei divizionare îşi rărea rândurile, foarte curând membrii lotului

rămaseră singuri, ba încă şi în absenţa acelei coeziuni strict necesare rezistenţei active.

În această situaţie, pivotul echipei, Bordeianu şi el, văr cu însoţitorul Nadiei, se avântă în sală, pus pe harţă, făcându-şi loc cu pieptul atletic, şi se opri abia când ajunse lângă podiumul orchestrei.

— Hei, ia vino încoace! îi strigă el băiatului cu ochelari şi cu bentiţă gălbuie.

Instructorul Bordeianu, de la locul său, solicită ferm păstrarea ordinei:

— Cine are probleme să facă bine să le rezolve afară! Şi să nu tulbure!

Supus, cel de al doilea Bordeianu îl prinse de braţ pe practicantul care ostenise o întreagă după amiază la împletirea ghirlandelor din crengi de brad, îl conduse în vestiarul cufundat în semiobscuritate şi, la cel dintâi protest, mai mult decât justificat de altfel, cu o lovitură de meşter, aplicată cu tăişul palmei în zona gâtului, îl culcă pur şi simplu la podea ca pe un sac scăpat din braţe. Crescut în spiritul sportivităţii, agresorul de ocazie se potoli brusc în urma neaşteptatei curmări a unei încleştări pe care el o credea mai durabilă. Mai întâi, aduse apă din bucătăria cantinei şi încercă să-l readucă în simţiri pe nevinovatul său adversar ce nu apucase încă să afle ce anume i se reproşa. Apoi, cu lacrimi în ochi, alergă, de astă dată, strecurându-se pe lângă zid, să cheme doi-trei coechipieri şi astfel, câteva clipe mai târziu, purtat cu grijă de braţe puternice, trupul victimei întâmplătoare, şiroind de apă, era depus pe patul din camera de gardă a dispensarului, fără ca reuniunea desfăşurată sub frumoasa cupolă verde să fi avut de suferit vreo altă tulburare.

2

INGINERUL BUJOR NICULESCU ÎNtârziase făcând un lung şi, după cum se dovedi, inutil ocol printre vilele coloniei de intervenţie; părăsind sala cantinei, era decis să-şi înceapă turneul cu o vizită de curtoazie la locuinţa lui Burghele. Dar când simţi sub tălpi asfaltul aleii ce şerpuia printre vilele liniştite, departe deci de zgomotul petrecerii dar şi de trepidaţia instalaţiilor, începu să ezite, din ce în ce mai tentat să renunţe la proiectul diplomatic. Atitudinile găunoase, ştia prea bine, erau cum nu se poate mai nesuferite noului director şi numai răstimpul petrecut în sala cantinei era vinovat de gândul nefiresc ce încolţise în mintea tânărului. Mărunta excrescenţă euforică aparţinea însă unui front mai larg de emoţie neobişnuită pe care-l traversa de când Burghele îl avertizase, pe ocolite, despre funcţia ce intenţiona să i-o încredinţeze. Neîntârziat, comportarea sa, cuceritoare până atunci prin măsură, suferise un şoc ale cărui consecinţe erau neîncrederea în sine şi înclinaţia spre excese. Înaintând, fără să se grăbească, printre pomii desfrunziţi, i se limpezi impresia că avea multe de deprins, dar era dator să le câştige din mers, şi să nu uite vreo clipă că sprijinul moral cel mai solid era apelul la autenticele sale merite, să rămână indiferent faţă de caracterul spectacular al rezultatelor. Fireşte, omul pe care-l admira nu procedase aidoma, dar dacă se desprindea din atitudinea lui Burghele o pildă demnă de urmat, aceea era tocmai adecvarea, deschiderea

compasului iniţiativelor numai până la marginile unde se risca un traumatism. Trebuia prin urmare să se cunoască el însuşi cu cât mai multă exactitate, dar nu stând pe o bancă la umbră ci în chiar timpul mişcării, şi tocmai reuşita acestei operaţiuni prea dificile era principalul său pariu. Notele specifice ale înzestrării sale native, dar şi cele ale experienţei, trebuiau fructificate apoi cât mai bine; din acest unghi, iarăşi, Burghele procedase exemplar: dacă anumite trăsături ale firii sale erau discutabile, şi erau! niciuna din ele nu fusese dezvoltată anapoda, pierdută din vedere măcar (deocamdată) şi de-aici impresia puternică pe care personalitatea aceluia o exercita asupra tuturor, de-aici rotunjimea împlinirii sale. Iată, lipsa de afectivitate, răceala evidentă, ar fi fost infantil să i-o reproşeze câtă vreme, în ciuda unei carenţe de asemenea amploare, nimic rău pentru alţii, în înţelesul imediat, nu decurgea. Puţinul de care, pe această linie, Burghele dispunea era stors până la ultima picătură şi bine răsucit în afară. Sprijinit pe energie, inteligenţă şi necruţare de sine, în ciuda scăzutei temperaturi interioare, sufletul nu numai pâlpâia dar uneori arunca flăcări, jerbe de scântei, şi devenea fumegând doar atunci când mocnea. Cu astfel de gânduri, tânărul inginer privi cu simpatie ferestrele luminate de la camera de lucru a şefului său, zâmbi şi-şi strânse, cu un gest involuntar, cordonul pardesiului, după care se îndepărtă de locuinţa familiei Burghele.

Ajuns la gardul ce despărţea zona vilelor, ocoli serele de flori şi construcţia ce adăpostea terenul de popice, toate frumos luminate, şi se îndreptă către centrala electrică, adică la izvoarele fluxului pe care se pregătea să-l controleze. Era o clădire pe care abia o cunoştea, instinctul îl conduse însă direct spre camera de comandă, Îl căută pe inginerul de schimb, anunţă misiunea, referindu-se la numele-parolă al celui care-l autorizase, şi constată cu satisfacţie că omul se supune fără mirare. Se

comportă de parc-ar fi controlat propriul său sector, insistând asupra amănuntelor, în privinţa cărora nu avea cum să se înşele, ocoli cu grijă tot ce l-ar fi descalificat în ochii specialistului, îşi interzise familiarităţi făţarnice cu lucrătorii pe lângă care trecea (bucuroşi de oaspeţi? cum merge treaba, oameni buni? greu noaptea! etc.) chiar dacă îi întâlnise şi în alte împrejurări.

Înainte de plecare, telefonă să i se trimită microbuzul de serviciu (altfel nu izbutea nici în trei zile să...), apoi, în aşteptarea maşinii, urcă spre sala turbinelor către o fereastră care să-i permită să privească şoseaua principală ce ducea spre garaj.

Pe platforma întinsă cât un stadion, spaţiul rămas liber după amplasarea uriaşelor motoare era folosit pentru diversele acareturi ale centralei, mai ales depozite şi ateliere, izolate asemenea unor ţarcuri din metal, sticlă şi plasă de sârmă argintie; printre ele, o singură încăpere de zid, şi aceea lipsită de plafon, având unul din pereţi alcătuit în întregime dintr-o uşă cu geam, larg deschisă spre zgomotul asurzitor al halei, era scăldată în lumină, cu o risipă ce o transforma, cel puţin când era privită dinspre frontiera de negură unde se afla inginerul, într-un soi de reflector culcat cu faţa în sus. Printre grinzile plafonului descoperit, prin fanta de intrare, prin colţurile rău îmbinate, pe lângă podeaua netencuită străbăteau, ca dintr-un diamant superficial protejat, fascicole şi raze lungi de lumină aproape incandescentă. Într-un fel fără voia lui (căci prima etapă a inspecţiei sale se prea rotunjise ca să-şi îngăduie să o mai tulbure), tânărul se lăsă atras de miraj, făcu vreo zece paşi şi se opri, pe direcţia uşii cu canaturile complet desfăcute, la o distanţă respectuoasă, rezemându-se de tabla lăcuită a unui ventilator în plină funcţiune. Lumina puternică îl ajunse chiar şi la asemenea depărtare şi îl prinse în raza ei încinsă. La capătul opus al ecranului, artificial însorit, pe care acum el însuşi evolua, în colţul cel mai îndepărtat al

cămăruţei, se afla un birou simplu, metal verde închis (asemănător cupolei din sala cantinei) cu margini de argint sclipitor, mobilă unică.

În acest cadru de o plasticitate ce tindea să sugereze irealul, într-un decor modernist fastuos, cu umbre bizare şi savante tonuri coloristice, aplecată sârguincios peste tăblia biroului ca şi asupra unui pupitru de premiantă, se afla o fată, – i se păru că n-o mai văzuse, de altfel n-avea cum s-o recunoască – înconjurată de un nimb veritabil, într-un halat de o albeaţă strălucitoare, cu o croială curajoasă, având drept singură podoabă un inel subţire ce ar fi rămas desigur invizibil dacă un diamant, acesta autentic, cât vârful unui ac, n-ar fi răspândit jerbe de scântei orbitoare ce corespundeau şirului de mişcări prin care fata, scriind nervos şi grăbit, încerca să acopere o coală de hârtie de mari dimensiuni ce nu prea voia să stea lipită de suprafaţa alunecoasă a mesei. Surprins şi fascinat, tânărul îşi reveni cu mare întârziere, şi numai după ce claxonul răguşit al maşinii de serviciu izbuti să găsească un coridor în masa compactă de sonorităţi a halei şi în pereţii imaginari de plută în care neaşteptata apariţie feminină îl izolase pe inginerul-inspector. El alergă, spre ferestre, ridică braţul cerând să fie aşteptat şi avu un nou prilej de a constata impresia puternică pe care o exercitase asupră-i întâlnirea, datorită uimirii pe care o încercă revenindu-şi în fire şi înţelegând că se află la etaj. Se îndreptă apoi, amuzat de bătăile repezi ale inimii ce-l anunţau că trecea printr-o mare emoţie, către încăperea asemănătoare unui far. Văzând un bărbat care nu purta obişnuita salopetă a celor de pe platformă, fata se ridică tresărind, înşurubă în viteză capacul stiloului şi, reflectând probabil surâsul sărbătoresc al tânărului, de vreme ce o cută de mirare stingherită îi marcă simultan fruntea, îl întâmpină cu o privire zâmbitor-luminoasă ce rămase fixată îndelung, cu atenţie inteligentă, pe chipul celui care înainta spre ea. În ciuda luminii de sală de

operaţie, a uşii larg deschise, a spaţiului complet descoperit de care n-avea cum să nu fie conştientă, chiar şi în ciuda zâmbetului mai mult decât binevoitor, comportarea fetei stăruia să-l avertizeze totuşi pe vizitator, prin unde de tot expresive, că fusese deranjată într-un loc retras, cu grijă ales, din preocupări absolut personale.

Ajungând la un pas doar de biroul nichelat, Bujor Niculescu o recunoscu în sfârşit pe faţa care, cu puţină vreme înainte, în sala cantinei, îmbrăcată într-o rochie albă cu buline, făcuse să pălească graţia şi rotunjimea grupului celor patru adolescenţi, acea apariţie care declanşase remarca admirativă formulată de soţia lui Burghele. Iată cât de repede, şi fără vreo intervenţie a voinţei sale (semn de predestinare foarte influent în cazul acestui tânăr), îi era dat s-o revadă! Înveşmântată acum în halatul apretat nu i se mai păru la fel de firavă şi de agilă; poate din pricina absenţei cordonului de piele şi a tocurilor înalte căpătase un aer aşezat, niţel greoi, care-l împiedicase s-o recunoască fără întârziere pe aceea ale cărei mişcări de dans, un soi de răsuciri în plutire, îl vrăjiseră cu o oră mai devreme. Pe de altă parte, nefiind constrânsă la comparaţia cu figurile izbitor de copilăreşti ale colegilor, arăta de astă dată un chip de o tinereţe extremă, cu trăsături încă instabile, foarte proaspete, de fapt o sugestie de provizoriu la un desen altminteri ferm trasat. Ambele constatări (făcute şi de astă dată „din mers”), deşi conţineau judecăţi nefavorabile, paradoxal îi întăriră convingerea în caracterul de excepţie al întâlnirii.

Se linişti ca prin farmec, păstrând însă amintirea unei clipe de foarte intensă tulburare.

— Sunt inginerul Bujor Niculescu. Mi s-a părut că v-aţi speriat văzându-mă circulând pe-aici, de aceea am îndrăznit să mă prezint: ca să vă asigur că sunt un cetăţean paşnic! spuse el pe nerăsuflate, roşind uşor din pricina inadecvării, imediat resimţite, dintre gând şi

vorbă.

Fata tăcea. Într-un târziu, se hotărî să spună:

— Cora.

— Desigur e o scrisoare urgentă!

— Nu, îi scriu mamei, răspunse fata cu seriozitate şcolărească, şi-abia atunci tânărul îşi dădu seama de involuntara semnificaţie obraznic-complice, a propoziţiei pe care o rostise spre a nu lăsa conversaţia să lâncezească.

— Nu la asta m-am referit! se apără el. Nici nu ştiu când eraţi mai frumoasă, atunci ori acum! declară, curtenitor, peste câteva clipe.

Fata ridică ochii şi zâmbi luminos, tocmai când el crezu că şi-a îngăduit o nouă indelicateţe. S-ar fi zis că e o elevă, recunoscătoare că i se laudă teza, într-atât era de senină şi de puţin stingherită de turnura relaţiei cu acest necunoscut.

— Aţi ales un loc mai mult decât zgomotos. Poate ar fi bine să închideţi uşile. Totuşi!

— M-am obişnuit!

O spuse atât de categoric, încât tânărul, în plin avânt, avu brusc impresia că fusese somat să plece, să considere că o deranjase destul în virtutea acelui simplu accident care-i pusese faţă în faţă. Dar nu se simţi jignit.

— La revedere.

— La revedere, spuse ea, făcând de astă dată chiar un pas spre uşă, nelăsând deci nicio îndoială asupra intenţiei de a întrerupe, din motive de bun simţ, o întâlnire a cărei prelungire, în acele momente, îşi pierduse justificarea.

Molipsit de comportarea ei, tânărul se îndreptă neîntârziat spre balustrada scărilor şi, de-acolo, înainte de a dispare alergând, îi strigă:

— Aş vrea să mai stăm de vorbă!

Cora nu răspunse. Despături coala de hârtie, căută fraza întreruptă şi continuă, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, scrisoarea filială. Ca şi mai înainte, cuvintele,

toate de care avea nevoie, îi atârnau parcă deasupra creştetului şi nu aşteptau decât gândul care să le înşire. Rândurile continuau să ocupe pagina din capăt până în capăt, dar spaţiile dintre ele erau neobişnuit de largi, generoase, cu o risipă care părea să facă, ea însăşi, parte din text, adică din fiinţa celei care-l formula fără urmă de constrângere. S-ar fi spus că întâlnirea cu inginerul nu marcase nici cel mai mărunt prag, în aşa măsură lipsea amprenta vreunei poticniri, a unei tresăriri de condei măcar, pe foaia părăsită totuşi o vreme. Abia după vreo jumătate de oră, provizia abundentă de cuvinte aflate la îndemână începu să se rărească, semn de oboseală, sau de involuntară strămutare a atenţiei, pe care fata îl recepţionă cu senină mirare: ca în frumoasele poveşti de iubire de odinioară, dinaintea privirii interioare se instală nechemat chipul tânărului vizitator şi-atunci, supusă. Cora abandonă stiloul pe tăblia mesei, şi cercetă figura bărbatului cu nedisimulat interes. Era reuşit, – constată ea plăcut surprinsă, roşind în faţa acelui judecător de care n-avusese nicicând motive să se ascundă, – îi inspira încredere. Oh, dar ăsta era un lucru rar. Un adevărat eveniment pentru sufletul ei, dornic de întâmplări neobişnuite. În adevăr, prin vorbele lui se strecurase o frântură de destăinuire luminos-amară, rostită cu acea vagă nepăsare băieţească, plictisită, care nu deranja sistemul ei de prejudecăţi, dimpotrivă! în amestec cu un soi de elan substanţial ce gira o netrucată dorinţă de comunicare.

Candoarea şi graţia Corei erau – cum ea prea bine ştia – departe de a desemna o simplă trăire a senzaţiilor, firescul ei se alcătuia pe căi mai complexe, în alunecătoare succesiuni; de aceea le şi considera demne de tot respectul. Dacă tânărul, plăcut la înfăţişare dar nu cu-adevărat frumos, (oh, foarte departe de tipul în faţa căruia imaginaţia ei tresărea înfiorată) izbutise să se instaleze în gândurile ei, atunci era ceva de capul lui, şi-

atunci scrisoarea către mamă putea să mai aştepte. Sunteţi frumoasă, îşi aminti că spusese el, nu chiar convins dar nici chiar la modul uscat ori golănesc în care i se mai spusese asta; ci cu simpatia stingherită a unui vanitos uşor emoţionat. Pornind de-aici, bulgărele începu să se rostogolească, însufleţindu-se prin salturi neaşteptate şi avansând spre o exaltare pură după care inima ei tânjea necontenit şi, sub straturile groase de reţinere, era mereu pregătită să i se lase pradă. Iată pe unul care ar putea să-mi fie prieten, îşi spuse impresionată, lăsând desigur să atârne greu în balanţa acestei hotărâri figura plăcută, dar nu mai mult decât atât, a celui care-i asaltase, fără voia ei, imaginaţia.

Reluă deci scrisoarea către maică-sa şi o încheie cu un şir de expresii convenţional-blânde, compuse meşteşugit într-o singură frază foarte lungă, care avea darul să dea un ton cald informaţiilor banale.

Cu degetele tremurânde, stinse toate lămpile, încuie sertarul şi uşa, apoi părăsi clădirea, fără să salute pe nimeni, lăsând doar câteva cuvinte de mulţumire (chiar şi acestea foarte avântate, chiar şi acestea pe o uriaşă coală de hârtie!) colegei de al cărei birou se folosise. Străbătu curajoasă, cu o rară, la ea, senzaţie de deplină securitate, drumurile pustii şi, pe-alocuri, cufundate în întuneric, care duceau spre blocul de garsoniere, fără ca măcar panourile „atenţie, pericol de moarte!” ori uriaşele trape ale conductelor subterane aflate în lucru să-i stârnească o cât de mică îngrijorare. Tufişurile negre, magaziile de lemn cu uşi neunse ce scârţâiau ascuţit, strigătele ivite nu se ştie de unde, izbucnirile sirenelor de locomotivă, întreaga pădure de primejdii care o urmărea din umbră îi era, pentru prima dată de când se afla aici, indiferentă.

Cu gândul la minunata întâlnire de care avusese parte, tânărul continua să viziteze sectoarele de lucru într-o

dispoziţie care înlesnea neîndoios sarcina nouă şi dificilă ce şi-o asumase, conştient şi mândru de reuşită, de intervenţiile salutare care-l făceau să redobândească în faţa lui însuşi, clipă de clipă, încredere în capacitatea pe care Burghele i-o recunoştea, voind acum s-o supună investiturii oficiale. Îndărătul atitudinii sale de conducător priceput şi sigur de sine, ce a ajuns, atât de tânăr, să se impună, străjuia aşadar chipul seducător al Corei, şi acelaşi chip ocupa prim-planul îndată ce maşina se aşternea la un nou drum nocturn. O privire inteligentă şi ageră, de o profunzime candidă, nu foarte mobilă, oricum deloc sprinţară, căci îşi schimba direcţia cu o anume lentoare ce se adapta unei scrutări pătrunzătoare a obiectului, o privire directă şi luminoasă a unor ochi cu irişi căprui, întunecaţi şi intenşi, ce emanau o atenţie cu flux continuu, o privire, în acelaşi timp, care se răspândea pe întreg chipul ei cu trăsături mongolice stilizate; această privire îl cucerise mai ales, întipărindu-se adânc în memoria tânărului. O asemenea impresie, percutantă şi temeinică, dar şi suavă, adică fără dezlănţuirea simultană a unei dorinţi imediate, nu mai exercitase asupră-i, aşa cum de altfel îşi dăduse seama de la bun început, decât o singură fată, dar aceea cu alte mijloace şi, mai ales, în alt timp. Şi pentru că era în firea lui să încerce stăruitor să-şi limpezească impresiile, să verifice cu dinţii nobleţea metalului din care erau alcătuite, paradoxal, deşi nu se îndoia de ele, căci avea totodată orgoliul de a le considera sigure, chemă în suflet acea amintire demult închisă şi se grăbi s-o reînvie pentru a da spaţiu de desfăşurare bucuriei uimite care, prin forţă proprie, reînviase azi. Neştiutorul şofer de alături, preocupat de farurile sale, nu-l tulbură în niciun fel; dar foarte probabil era că nici dacă i-ar fi adresat vreo vorbă tot n-ar fi izbutit să destrame imaginile care înfiorau – se poate spune că într-un moment nepotrivit? – sensibilitatea inginerului cu misiuni speciale. Oh, tânărul

acesta era atât de departe de uscăciunea presupusă a tehnocratului modern, şi nu se temea că această distanţă i-ar putea dăuna! Şi nu fără temei îl crispa, dar fără să-i scadă admiraţia, structura de etern singuratic, acea suspectă lipsă de afectivitate pe care o remarcase la Burghele!

Cât de furtunos îi bătea inima numai la amintirea acelor zile de vară ale copilăriei când descoperise, nu doar văzuse ca până atunci, că la un pas de el se află o fată! Sute de zile după aceea, dar în adevăr sute de zile, seară de seară, dar în adevăr seară de seară, oricum şi-ar fi petrecut orele de veghe, în clipa în care-şi apropia tâmpla de albul pernei, ca într-un basm prelung, îi apărea în suflet, tremurând de emoţie, fata pe care o descoperise. Şi cum întâmplările conţinute de povestea acelei iubiri – căci iubire fusese – erau restrânse la minimum, aşa cum de altfel poate că îi şi stă mai bine unei asemenea iubiri, sufletul său se putea scălda, ca şi atunci, în sentimente pure şi dogoritoare, în conştiinţa dăruirii depline a tuturor gândurilor cu bătaie lungă către o singură făptură; şi anume, pentru prima dată, nu către o făptură care existase în preajmă-i încă din cele dintâi clipe când deschisese ochii în lume, ci spre una care apăruse brusc, ca şi Cora acum, înainte ca el să fi apucat să-i bănuiască în închipuire conturul.

În adevăr uimitor la iubirea din copilărie, judecând din perspectiva celor peste cincisprezece ani trecuţi de-atunci, era capacitatea acesteia de a cuprinde în miezul ei, ambele linii, opuse, ale vieţii sale de până acum. Mai întâi linia de profunzime, a sentimentului puternic, ce se poate lipsi de condiţii favorabile, de reciprocitate. Căci pentru ca un chip omenesc să-ţi ocupe privirea interioară, fără chemarea şi fără voia ta, şiruri şi şiruri de zile, de fiecare dată şi în aceeaşi fărâmă de secundă când privirea exterioară se închide, în condiţiile în care nicio întâmplare nouă, de excepţie, nu are cum să alimenteze

interesul faţă de acel chip, pentru asta e nevoie de o vocaţie adâncă a iubirii, de înzestrare afectivă ieşită din comun. Era, aşadar, această linie, cu şansa să reînvie şi să se dezvolte poate doar încă o dată, întruna din acele iubiri care justifică trecerea prin lume. Dar mai conţinea şi cealaltă linie, cea de suprafaţă, care se manifestă în felurite forme, multe, în atracţii ce se epuizează printr-o singură privire de interes, printr-o mângâiere trecătoare, printr-o dorinţă acută, din diverse motive reprimată, prin câteva întâlniri, dar care poate merge până la pasiuni chinuitoare întinse pe parcursul multor ani, comună tuturor acestor atracţii fiindu-le o absenţă, absenţa tocmai a acelei linii de profunzime, o absenţă pe care oricine, dar numai el singur, dacă nu-i lipsesc curajul şi perspicacitatea, o poate recunoaşte. Şi uneori, cum bine se spune, abia după ce atracţia şi-a destins definitiv arcul. Iubirea lui din copilărie conţinea şi această linie, în adevăr: oarecum nepotrivită pentru timpul acela, deoarece făptura şcolăriţei care i-o dezvăluise, făptură pe care nu-i trecuse niciodată prin gând s-o atingă, iar dacă i se întâmplase s-o cuprindă totuşi cu braţul, asemenea întâmplare rămânea pe de-a-ntregul dezlegată de sentimentele lui, acea făptură se dovedise, retrospectiv privită, dintre cele mai atrăgătoare şi mai coapte. Numai că în prezentul acelui sentiment, chestiunea rămânea lipsită de însemnătate; o chestiune, în acelaşi timp, destul de suspectă. Oh, desigur, fata pe care o iubea i se părea frumoasă; dar o frumoasă fără trup; totuşi, o fată cu un trup frumos. Iar în cei peste cincisprezece ani ce trecuseră de-atunci, acel tipar fizic care în timpul veritabilei iubiri de copil nu jucase niciun rol, fiind cu desăvârşire ignorat, acel tipar deci devenise principalul criteriu al tuturor atracţiilor, indiferent de amploare, în care se implicase ori fusese implicat.

Deşi nu se gândea în acele clipe la concretul nici uneia dintre legăturile ce ocupau o lungă parte a tinereţii sale,

inginerul Bujor Niculescu le simţea pe toate, într-un soi de conglomerat difuz în jurul creştetului său, prin urmare undeva în afară, dar cu neputinţă de eliminat, asemeni inelului lui Saturn. Şi, la drept vorbind, nici nu dorea să le elimine.

Din sutele de zile în care la capătul absolut fiecăreia în parte, visele sale de copilărie fuseseră înlocuite cu rememorarea mereu aceeaşi, mereu neliniştită, a unui chip de fată, doar vreo douăzeci consemnaseră întâlniri propriu-zise, oricât de fugare, cu mai-puţin-decât-foarte-tânăra-domnişoară ce-i era inspiratoare. Douăzeci de zile aparţinând toate unei singure luni de iulie o mie nouă sute cincizeci, petrecute nu la Artek şi nici măcar la Slănic ci în cea mai banală dintre taberele orăşeneşti de copii, dar cu totul neobişnuită pentru el de vreme ce înlesnea cea dintâi întâlnire organizată, dar şi de oarecare durată, a fetelor şi băieţilor din toate şcolile ce nu adoptaseră, în anii aceia, învăţământul mixt. Iar drăgălaşul băieţandru premiant, ambiţios şi ahtiat totuşi după joacă, căruia i se spunea încă pretutindeni Bujorel, prietenos din cale afară cu colegii dar foarte rezervat faţă de fetele întâlnite pe stradă, un băieţandru sănătos şi vioi, aproape normal dacă n-ar fi fost orgoliul excesiv, ascuns şi acela sub straturi groase de bună dispoziţie permanentă, băieţandrul acela tresărise, de fapt sufletul său suferise un şoc la vederea unei pioniere de la şcoala cu numărul cinci. Ca şi astăzi, îl şocară pe neaşteptate nişte ochi, albaştri însă, ai unei fete cu nume foarte comun în oraşul lor, Dorina, o frumuşică de serie la urma urmei dar care i se păruse din prima clipă neînchipuit de atrăgătoare, în acelaşi timp posesoare a unui nimb, vizibil numai celor aleşi. Oh, vanitatea de a fi descoperitorul unic al unui farmec feminin ascuns altora n-o avea, mai bine zis n-avea habar de existenţa ei. Nu-i rămânea decât să fie unul din cei, e drept doar câţiva (dar la câtă suferinţă, la câtă încordare lăuntrică îl silise competiţia!) preocupaţi

de prezenţa ori de absenţele unei fetişcane deosebită de celelalte prin aceea că nu purta obişnuitele cozi cu funde şi nici obişnuita fustă bleumarin cu bretele încrucişate pe spate, dar şi printr-o paloare ce îndepărta gândul de la nesuferiţii obrăjori de culoare roz. Drăgălaşul premiant fusese ales de obşte în comandament (încântătoare alegere, deoarece implica delicatul asentiment exprimat prin ridicarea unor braţe feminine) iar precocele şef se putea, numai cu preţul unor eforturi speciale, smulge uneori de la îndatoririle sale pentru a-şi satisface neasemuita voluptate de privitor îndrăgostit. De neuitat, prin forţa şi semnificaţia senzaţiilor, era o după amiază răcoroasă de vară când, ţintuit de răspunderi la colţul roşu al acelui internat părăsit care servea drept sediu al punctului de comandă pentru terenurile însorite din preajmă, printr-o fereastră ocrotită de iederă o văzuse pe Dorina ivindu-se de după gardul viu aflat în partea cea mai îndepărtată a taberei. Absorbit într-o discuţie organizatorică, dirijată de instructoarea principală, îşi alesese anume un pupitru de unde putea să cerceteze, în răstimpuri, pâlcul de tufe de liliac la marginea căruia ştia că poate să apară (rareori, căci, după cum aflase întâmplător, părinţii n-o lăsau să vină decât dimineaţa) inconfundabila fustă de pânză, cu flori mari, lungă, enigmatic înfoiată, ce reprezenta însemnul de eleganţă şi gust ales al iubitei deja strecurată în vise. Iar după ce o descoperise şi se asigurase că nu e o părere (la dificultăţile distanţei şi ferestrei semiacoperite de iederă se adăuga faptul că grupuri bezmetice alergau prin curtea uriaşă obturând ţinta) îşi pierduse cu desăvârşire liniştea, bruma de interes faţă de dezbatere şi se grăbise să alerge, nepăsător la mirarea celorlalţi, către o altă încăpere, către o fereastră deschisă care să-i îngăduie să-şi umple ochii de imaginea acaparantă, şi-apoi să urce la etaj, să treacă ameţit prin sălile pustii, de la o fereastră la alta, pentru a urmări fascinat fiecare mişcare a ei şi a-i

însoţi fiecare pas cu un sir de repezi bătăi de inimă.

În după amiaza aceea dragostea lui de copil se împlinise, aşa considera; poate şi din pricină că, devenit invizibil, pânda ascuţită îi dezvăluise că şi fata îl caută, ba chiar că a venit anume pentru a-l întâlni (tulburare fără margini!) de vreme ce dăduse un lung şi discret ocol grupurilor de copii prinşi în jocuri înfocate (erau acolo toate prietenele ei şi toţi rivalii lui, dar toţi până la ultimul, deşi nu această verificare raţională îl convinsese!) şi-apoi dispăruse iar, îndărătul liliacului înflorit, nu înainte de a îndrepta o ultimă şi îndureratã, ar fi jurat: îndureratã, privire de lentă panoramare peste câmpul întins, cuprinzând şi imaginea ferestrelor, lipsite de mişcare, ale clădirii care-l ascundea.

Ei, dar fuseseră şi alte momente, nu atât de intense dar la fel de edificatoare pentru pasiunea întâia oară declanşată, şi-apoi tânărul n-avea nevoie să reconstituie întâmplări, ci să recunoască, să redescopere, nu mai puţin neliniştit decât atunci, un sentiment de profunzime şi de puritate care nu mai năvălise în el de-atâta amar de ani. Un mecanism de control pus la punct în mintea lui, stăruia acum să-l avertizeze, amprentă a scăderii tonusului candorii, amprentă şi a trecătoarelor izbucniri înregistrate între timp de linia gravă a înzestrării sale pentru iubire, dar acest mecanism nu putea să înăbuşe presimţirea înfocată, fără directe dorinţi posesive, care-l acaparase iar. Fie şi înşelătoare asemenea presimţire, ce însemnătate avea?!

Cobora din maşină, mergea spre platformele de beton fără să mai ia act de greutatea propriului trup, discuta cu unii şi cu alţii ca la nişte întâlniri ireale, pornea din nou într-o stare vecină cu plutirea, însufleţit de o bucurie inexplicabilă, uimit, cumva înstrăinat, uşor speriat de nimicul care-l înflăcăra.

Abia aşteptă să se lumineze şi, profitând desigur de

barierele mobile ale unei misiuni voluntare, plecă să-şi împărtăşească frământările celui mai bun dintre prietenii săi. Când deschise poarta dinspre colonia de intervenţie, apropiatul răsărit al soarelui arunca pe cer un prelung brâu roşu-portocaliu, fascinant de intens, pe care o bandă de irizări gălbui îl despărţea de cupola norilor întunecoşi. Îl găsi pe Ovidiu, la marginea straturilor de flori, săpând în jurul unor cuiburi înfrunzite, cu migală, cu un şir de mişcări mărunte şi greoaie. Aşa îşi începea el ziua.

Prietenia dintre cei doi era destul de curioasă, de vreme ce Ovidiu se dezinteresa făţiş, chiar agresiv uneori, de hăţişurile ierarhice dar şi de aventurile galante ce preocupau, mai cu seamă, pe tânărul musafir. Fireşte, acesta din urmă evita, din bun simţ, să-l plictisească pe Ovidiu cu descrieri ori măcar cu informaţii aparţinând celor două domenii, ştiind prea bine că tipului de astenie care-l măcina pe celălalt nu-i erau străine dezlănţuirile de violenţă verbale urmate de deprimări apăsătoare şi neclintite. Deşi respecta o atât de severă interdicţie, ori tocmai de aceea, Niculescu se simţea întotdeauna bine în casa prietenului şi, în acelaşi timp – dealtminteri asta justifica afecţiunea reciprocă – găsea destule subiecte de discuţie care stârneau interesul şi reflecţiile ascuţite ale gazdei.

Dorinţa de a-i vorbi lui Ovidiu despre Cora nu se datora grabei lui Niculescu de a-şi dovedi disponibilităţile grave într-un domeniu pe care-l ilustrase până atunci numai prin frivolitate. Orice ostentaţie sau afectare lipsea din relaţiile lor. Tânărul credea cu tărie în inteligenţa deosebită a lui Ovidiu şi, dacă nu împărtăşea opinia acestuia faţă de meandrele cursei de afirmare socială (pe care o punea, de fapt, pe seama bolii şi a unui eşec individual nesemnificativ din punctul său de vedere), era convins că, în orice altă chestiune, inginerul pasionat de grădinărit era cel mai potrivit să-l ajute să se clarifice.

Ovidiu îl întâmpină destins, îndreptând către noul venit

cea mai senină şi mai prietenoasă căutătură din, de altfel, restrânsa gamă de priviri pe care o mânuia. Niculescu începu de îndată să vorbească, iar celălalt fu convins că tânărului îi pierise somnul, dacă nu cumva acel somn nici nu voise să-l atingă, şi că aşteptase înfrigurat cea dintâi posibilitate de a comunica unui ins apropiat şi înţelegător o întâmplare care-l fericise. Vorbea topit de emoţie, vocea îi vibra (la propriu) şi nimic nu-l deosebea de îndrăgostiţii din romane, nelipsindu-i măcar fantezia care completează şi modifică, pe fondul unui elan fugos, amănuntele epice şi portretistice. O nuanţă curioasă putea fi totuşi remarcată, anume un punct de vedere pe care tânărul nu-l avusese până atunci vreo clipă şi nici nu-l formula explicit, care totuşi se ridica cu vigoare din umbră: părea să fie vorba de o iubire imposibilă!

— ... O fată foarte tânără, aproape o copilă, încă elevă, dar ce maturitate vădită în întreaga ei atitudine, să nu-ţi închipui că nu sunt conştient de tot ce ne separă, într-un fel o distanţă de netrecut, dacă ai fi văzut-o cum dansează, câtă graţie şi înfocare, o drăgălăşenie fără egal, în sfârşit altă generaţie, cu care n-avem nimic comun, parcă ar veni dintr-o altă lume! Tocmai asta e tulburător, faptul că nimic, absolut niciuna din datele existenţei noastre nu se potrivesc. E o făptură pe care dacă o alegi, atunci o alegi pentru totdeauna, genul acela de fiinţe cu care e o prostie să tentezi o aventură, ar însemna că nu te duce mintea cum trebuie! Niciun soi de toane, mofturi, un fel direct de a discuta, şi cât farmec! Ştii că nu mă ambalez din nimic, am şi uitat de când... uneori mă temeam că sunt îngheţat pentru totdeauna, că mi-a trecut timpul, dar în faţa evidenţei, nu?! Ai să fi şi tu de acord, n-am nicio îndoială: e aproape o datorie s-o recunoaştem! Nu zic, o fi având defecte, n-am în vedere o icoană, o fiinţă desăvârşită, tocmai omenescul te cucereşte, s-ar putea să fiu cam confuz, n-ar fi de mirare, sunt abia câteva ore, cine şi-ar fi închipuit! deci că te

poate urma chiar şi în păcat, nu, nu e termenul potrivit, sper că pricepi... Dacă e capabilă de sublim, şi asta e impresia pe care ţi-o face, asta are însemnătate, să nu creezi că vulgarizez, că mă refer la necazuri şi bucurii, adică şi la asta dar... Nu ţi-am spus toate astea cu un anumit scop, nu aştept confirmări sau infirmări, simţeam doar nevoia s-o spun cuiva, mai ales ţie!

Se hotărî în sfârşit să tacă, de altfel patetismul îi uscase buzele, şi-apoi era ostenit, noaptea nedormită, alergătura, întâmplările, confruntările cu atâţia necunoscuţi, impresiile aglomerate, declaraţia din urmă, toate la un loc îl vlăguiseră: în adevăr, nu aştepta răspuns! Se liniştise, avea totuşi impresia că nu reuşise să spună mare lucru, că o frază mai limpede n-ar fi stricat, era, pe de altă parte, bucuros că reuşise să se exprime, ba încă la fel de uimit cum şi trăise întâlnirea, nu-i rămânea decât să se reculeagă. Dacă se putea vorbi de un scop al rostirii, acela era de a duce la capăt o experienţă, de a o împlini. Însăşi iritarea care-l măcinase era depăşită dar se şi sublima în acest discurs rostit cu o înfiorare de care se simţea mândru: ce avea să se întâmple mai departe, legat de întâlnirea cu Cora, era, într-un fel, altceva. Iar pentru asemenea dezlegare îi era recunoscător celui care asistase fără să-l întrerupă, fără să-i surâdă stupid.

Ovidiu îl ascultase atent, cumva şocat de aerul lui, surâzător şi pierdut de la un moment încolo. Tăcu, o dată cu celălalt, o bună bucată de vreme, lăsând să se stingă toate ecourile.

— Da, e ceva! spuse, cu vioiciune, într-un târziu. Uite – adăugă pe neaşteptate – pentru asemenea descoperiri, merită să trăieşti!

Bujor se ruşina, ca şi cum ar fi fost lăudat peste măsură şi, cu greu, izbuti să îngaime:

— În adevăr... da, da!

3

CONSECINŢELE ACELUI SIMULA-cru de încăierare din sala cantinei se dovediră surprinzător de grave. Deşi se luaseră cu promptitudine toate măsurile cuvenite, nici după două ceasuri, adolescentul cu bentiţă gălbuie, depus în sala de pansamente a dispensarului, încă nu-şi revenise. Vestea se răspândi şi, curând, în sala de aşteptare din vecinătate, pe coridoare şi scări, se îngrămădiră zeci de oameni. Erau, mai întâi, camarazii tânărului Bordeianu, din lotul sportiv, care nu reuşeau, în ciuda unor lăudabile şi stăruitoare încercări, să devină utili. În grupul lor alarmat, se discuta întruna, fără rost, despre o transfuzie de sânge, se alcătuise o listă de voluntari, pe grupe, de parcă ar fi fost vorba de un adevărat măcel. Erau, apoi, foarte mulţi care voiau să se informeze, ori numai să-şi manifeste dezaprobarea (colectând vechi nemulţumiri împotriva înfumurării tinerilor din echipa divizionară). Câţiva conturară ipoteze şi vinovăţii, se interesau dacă a fost anunţată miliţia. Într-un colţ, în sfârşit, se aflau cele trei adolescente, colegele lui Victor. Speriate de proporţiile accidentului, ameţite de suita de presupuneri şi propuneri ce le erau adresate de voci ce se străduiau să învingă vacarmul, stingherite de ţinuta lor vestimentară, complet inadecvată locului şi împrejurărilor, dar şi de bunăvoinţa înduioşată ce le înconjura, nu îndrăzneau nici să deschidă gura. Aprobând doar politicos şi grăbit, prin înclinarea capului, tot ce li se

spunea.

Cam aceasta era, în linii foarte generale, situaţia cu care trebui să se confrunte Cora atunci când – după ce trecuse prin sala reuniunii, unde se găsi neîntârziat cineva care s-o recunoască şi s-o informeze – ajunse în clădirea dispensarului. Imediat, ea preluă sarcina de a-şi îngriji colegele; dealtminteri, acestea nu întârziară, pierite, să profite de ocrotire. Plângeau acum toate, se scuzau, cu jurăminte, că n-avuseseră cum să preîntâmpine incidentul, iar Cora le asculta răbdătoare, le mângâie pe rând, le asigura că n-au nicio vină, le dădea calmante şi batiste, adică făcea tot ce trebuie. Comportarea Corei era rezultanta unui efort de voinţă: însemna asumarea, cu ochii închişi, dar cu luciditate, a unei răspunderi care, altfel, îi depăşea cu mult puterile. Îndată însă ce sentimentul datoriei începu să-şi slăbească chingile, îşi putu face apariţia nevoia firească de a afla totuşi exact ce se întâmplase. Martori oculari nu existaseră însă, iar fetele avansau versiuni ce se contraziceau. Aşa fiind, din colţul opus al sălii – golite între timp – se desprinse unul din însoţitorii tânărului Bordeianu şi se prezentă, plin de solicitudine, deocamdată numai cu un mesaj de pace şi de umilinţă.

— Ce i-aţi făcut? îl întrebă neînduplecată Cora, severitate care îi spori neîntârziat prestigiul în ochii tuturor.

Luat prin surprindere, băiatul lansă o explicaţie vagă.

— N-am înţeles nimic! îl apostrofă ea, dezbrăcându-şi pardesiul şi pregătindu-se să asculte asemeni unui anchetator de profesie.

Supus, băiatul se aşeză şi reluă, el însuşi nedumerit:

— Se pare că i-a dat o singură palmă! Dar are mână grea!

— De ce?! insistă fata.

Prins de tonul ei poruncitor, musafirul nepoftit, cam

prostuţ dealtminteri, se oferi să facă o reconstituire, invitând-o pe fata cea slăbuţă să-şi asume rolul victimei, Sofica refuză îngrozită, dar Cora o convinse să se supună.

— Trebuie să ştim! spuse cu fermitate.

Cu mişcări caraghioase, jucând schematic starea de furie îndreptăţită, băiatul se apucă să mişte, de parcă ar fi manevrat o păpuşă, braţele Soficăi, spre a sugera o atitudine provocatoare. Dar fata se zbătea, din nou cotropită de lacrimi.

— Vă rog! apelă băiatul la autoritatea Corei.

— N-ai fost de faţă! ţipă atunci Bordeianu, din coltul său, terfelind astfel prestigiul, oricum şubred, al camaradului naiv.

Dar acesta nu-şi pierdu cumpătul, ba chiar nu ezită să transfere vinovăţia în legătură cu nereuşita înscenării.

— Ea ar fi mai potrivită! spuse, cu multă seriozitate, arătând-o pe Marina, ai cărei ochelari, tunsoare băieţească şi pantaloni o asociau mai lesne cu tiparul victimei. Dar e prea…

— Fiindcă eşti tu prea sfrijit! se apără Marina, jignită.

În această vreme, cea de a treia fată, Irinel, rămase deoparte, placidă, cu gândurile aiurea – în ciuda ochilor de panteră şi a aspectului de vampă necruţătoare. Neamestecul ei dădu curaj unui alt camarad al lui Bordeianu care, profitând de învălmăşeală şi de neatenţia celor două tabere, ascultând de un impuls îndelung reţinut, se apropie de atrăgătoarea vedetă şi se apucă să-i facă graţioase avansuri. Fata îl asculta cu indiferenţă, departe de a păstra un aer intangibil; dacă el ar fi luat-o de mână, mai mult ca sigur nu s-ar fi opus. Cora remarcă dintr-odată suava înfrăţire dintre cei doi oşteni aparţinând unor armate vrăjmaşe, în plină încăierare morală şi, neîntârziat, chipul i se înseninã. Câteva clipe mai târziu, râdea în hohote, părăsind ancheta şi lupta de principii.

Cu tot acest interludiu comic, noaptea care urmă fu însă groaznic de chinuitoare pentru ea. Se zvârcoli

aproape fără întrerupere, pradă unui şir de coşmaruri, deliră de mai multe ori; parcă îşi asuma suferinţa lui Victor, protestele tânărului Bordeianu, nepăsarea tulbure, instinctivă, a celor doi amorezi, stupiditatea binevoitoare a sportivului implicat în reconstituire, somnul de plumb al colegelor, epuizate de dans, de lacrimi, de monotona împletire a crengilor de brad şi de învălmăşeala unor întâmplări petrecute departe de casă. Alerga, în somn, să caute ocrotire, se înverşuna împotriva spaimei, striga zdrobită după ajutor, îngenunchea de oboseală, salvarea venea prea târziu, terenul îi era ostil, noaptea era prea lungă; totuşi, cine ştie ce demon, cine ştie ce pedeapsă, o ţineau legată de aceste întâmplări sfâşietoare, o împingeau să zgândăre rănile, să refuze despărţirea de ele.

Când se lumină de ziuă, Marina, mai vrednică şi mai rezistentă decât celelalte, auzi murmurul înfiorat şi replicile frânte şi repezite ale Corei; se aşeză la căpătâiul ei şi începu s-o mângâie duios şi răbdător, cumva amuzată de încruntarea Corei, de refuzul vehement de a da ochii cu lumina izbăvitoare.

— Mi-e somn, vreau să dorm! Stai, stai! spunea Cora în răstimpul de transă al clipelor când revenea la realitate.

O spunea, deşi cealaltă n-o îndemna să se trezească, nu făcea decât să-şi lunece uşor degetele pe fruntea ei transpirată şi rece, respira fără zgomot şi ofta adânc.

Când petrecerea de sub cupola de brad prinse să se stingă, Anda îşi aminti că era ora de plecare a ultimului autobuz.

— Vreau să plec!

— Perfect! consimţi Titus. Dar să bem asta, nici aşa treji ca lacrima în miezul unei nopţi de sâmbătă nu ne stă bine!

Îndată după aceea, un inginer aproape de pragul pensiei, răsărit în preajmă, îl rugă pe Titus să-i relateze ce

ştie despre neliniştitoarele intenţii de reorganizare care-l animau pe Burghele. Titus căută să-l expedieze cât mai repede pe nepoftit, nici nu-i oferi măcar un pahar cu vin, nici nu se îndepărtă de masă, cu toate acestea, când îşi reluă locul alături de Anda, plecarea cu autobuzul spre oraş era ratată. Se îmbrăcară şi porniră totuşi în grabă spre poartă.

Câteva minute mai târziu, comentariu la unicul taxi care trecu, ocupat, prin faţa lor, Anda spuse:

— M-a cuprins dorul de vila numărul treisprezece. De când am coborât din autobuz eram deja emoţionată de gândul că voi ciocăni iarăşi la fereastra camerei tale. Poate că e ultima dată când ne vedem: vrei să mă conduci până acolo?!

Titus îşi aminti de aerul concentrat cu care ea trecuse, în adevăr fără să-l vadă, prin staţia unde iarăşi se aflau. Nu apucă însă să răspundă, căci Anda adăugă, preluând asupră-şi întreaga tortură a rememorărilor spre care plonjau amândoi:

— În definitiv, poate n-ar fi chiar o nenorocire să rămânem împreună în noaptea asta!

Fără nelinişti, da, aşa da! De ce să nu recunoască atunci că se simte îndemnat să conducă o femeie străină şi frumoasă, o femeie pe care în dispoziţie indiferentă o admira, spre camera lui? Anda, desigur, era departe de a fi o necunoscută; dar chiar şi aşa! Oare nici peste acei mulţi ani, despre care pomenise în seara aceasta şi, de-atâtea ori, în certurile lor de îndrăgostiţi aprigi, nu va mai avea curajul sau liniştea s-o înlănţuie ca pe o necunoscută?! Dar ce altceva va fi ea peste mulţi ani? O apucă de mână. Imaginaţia lui se monta ca în preajma unei nopţi pe care avea s-o petreacă alături de o străină frumoasă, senină, lipsită de mofturi. Dorinţa nu era tocmai aprinsă, dar exista, şi lucrul părea aproape neverosimil.

— Şi eu cred la fel, spuse.

De la vizitele ei de odinioară, multe se schimbaseră în locuinţa numărul treisprezece. Pentru a marca situaţia, ajungând în dreptul scării interioare, Titus deschise larg uşa de stejar a camerei de baie, aprinse apoi toate luminile şi anunţă mândru:

— Se poate face oricât zgomot!

— Ce rău îmi pare! suspină Anda.

Oh, nu era o frumoasă necunoscută şi, se dovedi curând că nici pe de-a-ntregul senină nu putea fi. Nu propriu-zis schimbările intervenite o nemulţumeau ci pierderea dreptului ei de a se amesteca.

— Ţi-am făcut pe plac, ţi-am arătat totul ca la muzeu, acum cred că putem pleca!

— Da, şi eu cred! oftă Anda.

Dar nu se mişca, privea iarăşi în gol.

— Ar fi fost mai bine să ne întâlnim la mine, dar n-am avut curajul să-ţi propun! continuă ea la fel de deprimată.

— Depinde! spuse el.

— La urma urmei, pentru o întâlnire de rămas bun este exact ce trebuie!

Parcă nici nu-l auzise; atitudinea lui îi devenise, abia acum, indiferentă; era calea fără întoarcere, era chiar sfârşitul.

Cu gesturi molatece, Anda îşi dezbrăcă pardesiul şi merse, pe vârfuri, să-l agaţe de cuierul înşurubat în tăblia uşii. Se întoarse apoi, îi cuprinse gâtul cu braţele acum: împlinite, ameţindu-l cu mirosul de parfum încins, dezmierdându-l voluptos în ciuda ochilor înlăcrimaţi.

— Salonul, ştii, salonul de jos era mult mai frumos înainte, avea ceva monumental, impunător, mă nelinişstea de câte ori... Şi chiar faptul că trebuia să merg spre baie tiptil, şi asta avea un farmec... era o dragoste pe furate, nu-i aşa, cred că şi tu simţeai la fel... peste tot era curăţenie, era ceva curat, foarte curat... Într-o zi ai lăsat, cred că, ba nu, ai lăsat în baie un... o... doamne, ce scandal a izbucnit!

Titus o săruta pe gât, mai ales pe gât, încerca să n-o asculte deşi îşi dădea prea bine seama că nefirescul alunecător al vorbelor ei conţinea tot adevărul. Îi era recunoscător că avusese iniţiativa acestei despărţiri chinuitoare, fierbinţi şi crispate, aidoma iubirii lor, dar încerca, în acelaşi timp, acolo, sub bărbia de porţelan, să-şi ascundă privirea, să nu redeştepte capriciul, să nu...

Dormeau adânc la ora când, foarte aproape de camera lor, Cora izbutea în sfârşit să-şi învingă coşmarul, să se trezească în braţele vânjoase ale colegei şi să întrebe, cu o limpezime neaşteptată:

— A fost cineva să vadă ce e cu Victor?

Pistruiata sări din pat. Foarte inimoasă, umblă prin valiză căutând nişte pantaloni (erau înfloraţi şi destul de boţiţi dar reprezentau o ţinută mai decentă) şi, în timp ce camera şi aspectul locatarelor redeveneau civilizate, se întoarse cu vestea că lucrurile mergeau spre bine: şocul trecuse şi, după încă o zi de supraveghere, Vic avea să fie, luni, din nou alături de ele.

Băiatul era curtezanul tripletei în întregul ei, deşi ocazional, ca într-un joc, interesul său se concentra cu precădere asupra uneia dintre fete; condiţia era însă ca toate trei să fie de faţă şi să poată face haz de surprizele nelipsite ale situaţiei. Relaţia fiind, prin natura ei, cum nu se poate mai liberă, iar mofturile interzise, Vic îndrăznea în public, chiar în publicul larg, de pildă în autobuz, gesturi pe care puţini amorezi şi le îngăduie. Fusese cooptat nu numai pentru această inventivitate, care de altfel asigura grupului râvnita posibilitate de a şoca privirile mulţimii, de a se înconjura, în bloc şi cu nepăsare, de o atmosferă de curiozitate lezată, ci şi pentru totala neimplicare erotică (gir al jocului pur) de care era capabil. În ciuda vârstei şi a firavei constituţii fizice, amândouă elemente care propun un individ ce se pierde rapid cu firea atunci când e confruntat cu plăcerile directe, băiatul

nu făcea decât să se distreze şi-apoi să se oprească la timp. Care dintre fete îi era mai la îndemână în cursul acelor plimbări nesfârşite, aceea era cutezător cuprinsă de talie şi bine strânsă de o palmă răcoroasă care se băga neîntârziat sub bluză. Adesea ochelarii Marinei erau înlăturaţi fără veste din pricină că Victor ţinea să-i sărute lobul urechii, după cum acelaşi autor al cupolei de brad din sala cantinei putea fi văzut aşezat turceşte dinaintea unei bănci din parc bătând toba pe cele trei perechi de genunchi dezgoliţi ce i se ofereau în acest scop: timp în care fetele discutau lejer despre una-alta, râzând în hohote când toboşarul zăbovea, parcă în căutarea unui ritm nou, pe pulpele atracţioase ale Irinei. Dar totul era o glumă: în absenţa unor spectatori interesaţi, jocul era abandonat ca superfluu; erau silitori şi buni camarazi, meditând cu tristeţe la pragul maturităţii legale, numărând invers lunile şi zilele care-i despărţeau de acel prag al renunţării la distracţiile perfide.

Iar la întâlnirile „adevărate” nu mai ajungeau nicicum ecourile jocului. Curtezanii veritabili nu puteau împinge îndrăzneala nici până la jumătatea drumului parcurs de Vic, fără a fi trataţi de insolenţi chiar în cadrul intim în care acţionau.

Pe durata practicii pactul nescris al amiciţiei turbulente îşi suspendase aplicabilitatea, dar platforma acelei înţelegeri rămăsese desigur în picioare. Iată de ce prima zi de absenţă a băiatului, mai ales o duminică însorită, nu putea fi decât foarte derutantă pentru cele trei adolescente, deşi veştile privind restabilirea lui Victor erau îmbucurătoare; nu resimţeau doar absenţa în sine, căci aceea se asocia subteran cu umilinţa de a-l vedea pe Victor pulverizat dintr-un singur pumn, pe Victor care era – iarăşi fără cuvinte – pavăza lor. Ştiau, fireşte, că nu e un Hercule, nicicând vreuna nu-i ceruse să provoace un duel, de altfel nu se grăbeau să se socotească jignite cu una – cu două, dar ideea de a-l îngriji şi de a-l ocroti, ce

căpătase acum pregnanţă, le repugna. Dar nici această neplăcere nu era exprimată.

Irinei îşi asumă misiunea de a face să dispară cât mai repede starea de derută, dimpreună cu cele două izvoare ale ei, hotărând că dimineaţa liberă trebuie consacrată tenisului. Cora se aşeză în iarba îngălbenită în dreptul stâlpilor care susţineau plasa.

Acolo o găsi, după îndelungate căutări, Bujor Niculescu. Fata era foarte abătută şi îl întâmpină cu o răceală de-a dreptul surprinzătoare, s-ar fi zis că abia îl recunoaşte.

— Mă bucur că te văd! spuse Bujor, luminat la faţă, după câteva clipe de descumpănire.

Într-un sens, întâlnirea precedentă reînviase pentru el: aceeaşi impresie că are în faţă o făptură de excepţie, aceleaşi repezi, necunoscute, bătăi ale inimii.

Cora se ridică din iarbă, făcu câţiva paşi cercetând cu privirea în jur şi-apoi merse să se sprijine de un bolovan din apropiere, de fapt o bucată masivă de beton din care ieşeau câteva vârfuri de fier ruginit, destul demult afundată în pământ şi acoperită cu vegetaţie. Era un refugiu deloc ademenitor, dar reprezenta, în pustietatea terenului, un soi de bancă spre care, fără cuvinte, îşi poftea musafirul.

— Pari necăjită! S-a întâmplat ceva?

— Nu. Nimic. Nu mă simt în apele mele.

Conversaţia avea un firesc care-l neliniştea pe tânăr de vreme ce comportarea Corei pierdea din răceală. Evident, nu era nici supărată şi nici stingherită, astfel că acum Bujor Niculescu nu mai înţelegea chiar nimic din glacialitatea cu care fusese întâmpinat.

Ar fi trebuit să plece, aşa îi dictau şi orgoliul şi bunul simţ. Totuşi rămânea pe loc, ba chiar constata că mânia lui, dincolo de frazele rostite în gând, nu se închega. Era parcă sub influenţa unei vrăji, nu doar în continuarea acelei bucurii puternice care-l cuprinsese în seara precedentă, pentru că acum simţea că fata, în pofida

nepăsării afişate, stăruise să-l păstreze în preajmă-i, în vederea unei comunicări pe care îi era cu neputinţă s-o întrevadă. Cum ea însă continua să tacă, învăluită într-o melancolie de nepătruns, tânărul se lăsă, cu un fel de voluptate, în voia farmecelor ce i se făceau, abandonând orice frământare: Ce-ar fi să ne plimbăm?

— Nu pot să plec, trebuie să-mi aştept colegele, îi răspunse ea cu bunăvoinţă.

— Numai pe-aici, prin apropiere! insistă tânărul. Nici eu nu prea am timp, peste o jumătate de oră trebuie să fiu la director.

— Nu.

Refuzul ferm. La fel de inexplicabil ca şi întâmpinarea glacială, nu-l supără pe tânăr.

— Bine, foarte bine! consimţi neîntârziat, convins, n-ar fi ştiut să spună de ce, de îndreptăţirea atitudinii şi cuvintelor ei.

Apoi, în minutele care urmară, în vreme ce ea vorbea, o cercetă îndelung, cu o curiozitate devorantă, ca şi cum ar fi vrut să se lămurească de unde izvora atracţia neobişnuită pe care fata o exercitase asupra sa din prima clipă, chiar înainte de a lua act de prezenţa lui. Era desigur frumoasă, i-o şi spusese din capul locului, dar era departe de tipul feminin care întoarce, ca un magnet, toate privirile. O frumuseţe care parcă plutea deasupra umerilor, braţelor, întregului corp, se răspândea în irizări, şi nu se fixa pe formele trupeşti, altminteri plăcute şi fără cusur. O frumuseţe conţinută mai cu seamă în gesturi, în respiraţie, în intonaţia vocii, în priviri, dar şi în pielea transparentă, delicată, în tăietura gleznelor, în forma expresivă a unghiilor, în trandafiriul-arămiu al gâtului gingaş, în suita de încheieturi fragile, totodată rotunde, împlinite care susţineau alcătuirea celor două ipostaze fizice remarcate, pe rând, în seara precedentă; o siguranţă şi o discreţie care decideau conturul buzelor şi îngemănarea lor. Îi plăcea foarte mult, ar fi jurat că se

lămurise. Şi tocmai faptul că elemente nicicând altădată luate în seamă îi întăreau acum convingerea, îl asigura de caracterul de excepţie al întâlnirii. Se îndrăgostise, era un adevăr de care devenise pe deplin conştient!

Ea se ridică şi încercă să se dezmorţească (cu o feminitate graţioasă şi decentă care-l incintă pe Bujor Niculescu), apoi, călcând ca o balerină, făcu nişte paşi prin iarba uscată şi foşnitoare ca şi cum ar fi vrut să dea un ocol bucăţii de beton pe care tânărul rămăsese aşezat.

— Mi-ai spus că eşti aşteptat şi n-aş vrea să întârzii din pricina mea! îi explică fata, adăugând o propunere surprinzătoare pentru el căci contrazicea şi aerul concentrat, vag absent, cu care vorbise până atunci, dar şi refuzul de a-l însoţi formulat mai înainte atât de categoric. Dacă vrei, te pot conduce!

— Am impresia că ţi-ai mai venit în fire! constată înviorat inginerul, apropiindu-se, printr-un salt aproape acrobatic de locul în care se oprise Cora. Mi-e teamă să nu te răzgândeşti! îşi justifică el, zâmbind, graba excesivă.

Cora se îmbujoră uşor din pricina căldurii învăluitoare a mărturisirii spontane, îl privi recunoscătoare apoi se răsuci cu faţa spre terenul de tenis pe care se aflau colegele ei şi le adresă un semn liniştitor, cu mâna ridicată. După care, în vreme ce păşea alături de Niculescu, continuă să rămână întoarsă spre cele trei adolescente, până când acelea îşi epuizară previzibilele surâsuri de consimţământ ştrengăresc şi se întoarseră la treburile lor. Profitând de acest răgaz, el îşi umplu ochii cu priveliştea părului ei dens şi strălucitor ce acoperea, cu bogate şuviţe castanii, umerii zvelţi, iar nările lui aspirară o mireasmă suavă şi tulburătoare care i se păru foarte cunoscută. Apropiindu-se uşor de Cora, imaginea terenului de tenis, cu cele trei fete proiectate pe un fundal cu plopi desfrunziţi, această imagine văzută în amorsa unei bucle castanii îi păru neasemuit de vibrantă,

tremurând îndepărtată ca şi pânza unui ecran bătut de briză. Iată de ce, absent fiind desenul precis al realităţii, după numai câteva clipe de când fata mergea lângă el, tânărul îi prinse cu nonşalanţă cotul dezgolit, cu o autoritate care nu i se păru câtuşi de puţin deplasată.

Cora îşi eliberă fără întârziere braţul, nu cu o mişcare smucită dar într-un fel care scotea interdicţia implicită din zona cochetăriei, iar el nu apucă, nu să-şi ceară scuze, să se dezmeticească. Tâmplele şi fruntea Corei se îmbujorară uşor, ea voi parcă să se justifice dar abandonă, fără păreri de rău, intenţia. Simplitatea acestei dezarmări. Predarea de bună voie. Îl cuceriră desigur pe Bujor Niculescu; pe un astfel de fond, confesiunea care urmă îl emoţionă de-a dreptul:

— Îmi dau seama că te-a surprins primirea neprietenoasă din dimineaţa asta! Iartă-mă, eram absorbită de nişte gânduri apăsătoare, oricum însă nu trebuia! Dumneata nu mi-ai făcut niciun rău. Dimpotrivă! După cum vezi, de data asta, caut să mă dezvinovăţesc!

— Fleacuri, spuse el mărinimos. Mărunţişuri inevitabile! Te superi dacă-ţi spun că depăşeşti previziunile cele mai optimiste?!

— Oh, ce declaraţii nepotrivite cu prima întâlnire! replică fata, evident molipsită de tulburarea lui.

Îşi luară rămas bun în faţa clădirii dispensarului.

— Intru aici câteva clipe să văd un coleg.

— După amiază ne putem vedea? întrebă el.

— După amiază, la şase merg la cinema. E un proiect anterior nefericitei întâmplări de aseară. Din cu totul alte considerente, probabil că rămâne totuşi valabil. Depinde de...

— Atunci, la şase, la film! o întrerupse Niculescu. Aici, în cartier?

— Da, aici.

E adevărat, tonul senin al Corei era înşelător, dar la fel de adevărat era că, în starea în care se afla, Bujor

Niculescu nu se putea gândi decât la ei amândoi, la nimeni altcineva; chiar şi formula „nefericită întâmplare” i se păru o aluzie glumeaţă la întâlnirea lor; în sfârşit, la fel de adevărat era faptul că explicaţiile oferite de fată, destul de limpezi, îi intrau pe o ureche şi îi ieşeau pe cealaltă.

Abia când pătrunse în camera austeră în care lucra Burghele, iar directorul îl invită să ia loc, continuând să traseze nişte săgeţi pe hârtia de calc înţesată cu pătrate de tuş negru ce se afla pe birou, tânărul izbuti să se mai potolească.

— Uite, citeşte asta! i se spuse. E un răspuns la o intervenţie făcută cam de multişor de Băncilă! declară gazda surâzând şi lăsă deoparte rigla şi creionul.

Părea că Burghele se scuză, invocând faptul că acea intervenţie orgolioasă, căreia, în sfârşit, i se dăduse satisfacţie, fusese iniţiată de predecesorul său. Dar pentru Bujor Niculescu, nu rămânea nicio îndoială că înaintarea în grad ar mai fi întârziat dacă Băncilă n-ar fi ieşit la pensie. Prestigiului de care se bucura Burghele, era evident, i se datora urgentarea răspunsului favorabil. Nici vorbă, nu i se făcuse proaspătului director niciun hatâr, gradaţia era meritată, însă se apreciase că prefacerile organizatorice pe care le preconiza Burghele ar fi beneficiat de o justificată înlesnire suplimentară prin emiterea simultană a actului care îngăduia câteva funcţii noi, salarii mai mari etc.

— Uite la ce m-am gândit! spuse Burghele după ce-l lăsă pe musafir să răsfoiască dosarul şi să pătrundă totodată însemnătatea şi semnificaţiile scrisorii primite de la forul ierarhic. Sărbătorirea bătrânului trebuie să capete o amploare deosebită, cu mulţi invitaţi, discursuri, flori şi aşa mai departe. Înmânarea decoraţiei, a fost propunerea mea, însuşită la nivel superior, va face parte din ceremonia de rămas bun. Are alt efect! Ei bine. Cu

aceeaşi ocazie, şi nu după aceea, cum îşi închipuiau unii, se va da citire şi acestei adrese: de vreme ce e o confirmare, chiar dacă tardivă, înseamnă că tot ce s-a realizat (Burghele foiletă dosarul aflat pe masă) se leagă totuşi de munca depusă de Băncilă. Prin urmare, lui i se cuvine răspunsul favorabil, lui i se cuvine să poarte cel dintâi noul titlu de director general! Fiecare lucru la timpul său! Înainte de a purcede la o nouă etapă, să nu uităm să ne înclinăm respectuos în faţa unor merite pe care timpul le-a validat. Greşesc?!

Întrebarea era aproape inutilă, dar tânărul inginer înţelese îndată că gazda aştepta totuşi un răspuns şi nu o simplă clătinare de bărbie, de aceea, reluă, cu cuvintele sale, ideea lui Burghele, adăugă o amintire despre prima lui întâlnire cu fostul director, insistând asupra impresiei excelente pe care acela i-o făcuse, menţionă şi faptul că Băncilă, deşi n-apucase să facă studii superioare avea calităţi de veritabil conducător, se interesă de decoraţia ce avea să i se înmâneze. Dar în vreme ce formula amănunţitul răspuns, tânărul se gândi şi la subtextul probabil al măsurilor, de amplificare a sărbătoririi lui Băncilă, hotărâte de noul director.

Nu zăbovi, rumegând la vedere hrana dificilă ce i se oferise, ci scoase carnetul de note şi făcu o expunere privind constatările controlului nocturn. Ar fi vrut să obţină o apreciere explicită pentru stăruinţa sa, dar Burghele ascultă doar, fără să ceară măcar lămuriri; mai mult, la un moment dat, luă creionul şi rigla şi trase câteva noi săgeţi pe hârtia de calc la care Niculescu îl găsise lucrând.

— Cam atât! spuse atunci, uşor iritat, musafirul, lăsând fraza neterminată.

— Iartă-mă, sunt obosit de atâtea variante pe care le-am încercat, nici memoria mea nu mai e cea de altădată, mi-a fost teamă să nu uit ceva! se scuză Burghele după ce isprăvi treaba, lăsând, la rândul său, un răstimp între

replică şi momentul în care se manifestase nemulţumirea celuilalt.

Bujor Niculescu procedase bine: nici acum, când memoria îi slăbise, nici altădată, când memoria îi era intactă, Burghele nu suporta servilismul; el detesta în continuare pe cei care încercau, cu orice preţ, să-i fie pe plac; atitudinea demnă câştiga mereu simpatia lui neprefăcută.

— Iată – spuse Burghele după aceea, deconspirând, cu neaşteptată francheţe, secretul care-l preocupa fireşte cel mai mult pe vizitator – avem la funcţia de inginer şef încă două posturi şi pentru unul din de m-am gândit la dumneata. Mi se pare indicată şi o nouă împărţire a sarcinilor pentru a nu te dezavantaja faţă de colegii (Deja! tresări tânărul) mai vechi, şi s-ar putea să adoptăm formula, după consultările de rigoare, ţinând însă seama şi de răspunderea cam mărişoară ce ţi-ar reveni, în context, tocmai dumitale care eşti cel mai neexperimentat.

Tânărul nu spuse nimic; de altfel, după comunicare, Burghele reluă foaia cu pătrate trase în tuş şi făcu unele ştersături: explicaţiile furnizate interlocutorului avură drept fond sonor frecarea de calc a unei radiere de proastă calitate. Bujor Niculescu socoti util, spre a trece peste emoţia momentului, să apeleze la o precizare privind ceremonia de rămas bun despre care Burghele vorbise cu atâta însufleţire; dar până să găsească acel pretext, în cameră intră Nadia: apariţia ei împinse discuţia spre altă întrerupere, de asemenea convenabilă.

— Sper că ai venit să-i povesteşti acestui urs care hibernează despre frumoasele domnişoare care au încântat aseară toate privirile! spuse femeia cu voioşie, în vreme ce desfăcea canaturile uşii duble de la camera de lucru a lui Burghele.

Conduse apoi spre biroul unde se aflau cei doi o mescioară cu rotile pe care abureau ceşti cu cafea în

preajma câtorva pahare şi a unei sticle cu băutură cubaneză. Figura lui Bujor Niculescu se destinse către un larg surâs al cărui arc interior cuprindea şirul de întâmplări ieşite din comun ce se petrecuseră în existenţa lui în intervalul, cu mult mai scurt decât o zi, scurs de când admirase împreună cu Nadia grupul de adolescente fermecătoare din sala cantinei. Imaginea trupului zvelt al Corei, păşind la câţiva paşi de locul unde se aşezase pe pajiştea îngălbenită ce mărginea terenul de tenis, stăruia mai cu seamă în memoria lui. Doamne, cât de repede se desfăşurase totul! Din vanitoasa trecere în revistă, declanşată de vorbele Nadiei, nu lipsea nici declaraţia de înălţare într-o râvnită funcţie de conducere, declaraţie care i se făcuse cu doar puţine clipe înainte. Tânărul vedea cum toate acele întâmplări împlinite în chip fericit, de parcă întâlnirea cu Cora girase o zodie bună pentru el; bucuria apropierii de Cora era însă cea care domina însoritul univers lăuntric.

— Una dintre ele mai ales, ştii despre care vorbesc, era de-a dreptul seducătoare! continuă stăpâna casei, aducând în faţa musafirului una dintre ceşti.

Bujor Niculescu se ridică şi făcu, înaintea ei, în semn de mulţumire, o adâncă plecăciune: alegerea lui beneficia aşadar de sigiliul obiectivităţii. Burghele, în schimb, mormăi „zahăr are?” şi se grăbi să împartă licoarea în pahare de parcă în încăpere ar fi intrat o servantă taciturnă cu guleraş alb şi şorţuleţ în carouri. Mai vechile păreri negative în legătură cu deficitul de afectivitate al personajului pe care, altminteri, îl admira şi-l urma cu devotament, reînviară de îndată în mintea tânărului. „La urma urmei, e foarte frumos din partea ei, e o dovadă de tandreţe şi inteligenţă faptul că-i vorbeşte despre nişte adolescente drăgălaşe! Altele în situaţia ei se acresc şi disperă!”

— Degeaba-i vorbeşti acestui urs despre fagurii de miere, e un urs prea ursuz! constată fără supărare Nadia,

înviorată de calamburul lansat.

— Lasă dragă, astea-s treburi pentru tineret! se apără Burghele, cu o voce surprinzător de caldă, după care îşi masă cu podul palmelor pleoapele obosite şi, în sfârşit, ciocni cu delicateţe paharul de cristal, pe care-l avea alături, de paharul aflat în faţa soţiei sale.

Împrejurarea că, dornic de împăcare – o dorinţă cu atât mai lăudabilă cu cât, în fond, n-avea să-şi răscumpere vreo culpă – Burghele omise să schiţeze acelaşi gest şi faţă de tânărul musafir, îl făcu pe Bujor Niculescu să creadă că în familia la care se afla existau relaţii armonioase şi amicale.

Cora trecu senină prin sala de aşteptare a dispensarului, într-o stare de spirit în care încăperea însăşi nu i se mai păru nici pe departe atât de tristă ca în seara precedentă. În salonul cu şase paturi, situat la capătul unui coridor lung şi întortocheat de la parter, nu era decât Victor. Pe jumătate întins, cu spatele sprijinit de două perne ţepene, fără ochelari, nu însă şi fără bentiţa din lână gălbuie, băiatul privea, printr-o fereastră largă exact în direcţia terenului de tenis pe care evoluau, ca în planul foarte îndepărtat al unui film, cele trei prietene ale sale. Cu alte cuvinte, Victor ştia tot, îl cunoştea chiar şi pe tânărul de care Cora se despărţise cu puţine clipe înainte.

— Bună dimineaţa. S-a întâmplat ceva cu ochelarii tăi?

— Nu. Dar n-am nevoie de ei! răspunse Victor cu ascuţită ciudă copilărească.

Cora se aşeză pe marginea patului, îi cuprinse în palme umerii ascuţiţi. Numai că Victor nu voia să se lase împăcat; mai mult, descoperirea suferinţei sale ascunse îi aduse lacrimi în ochi.

— Numai să-mi dea ăştia drumul... îl găsesc eu... las-că-i arăt ce înseamnă... să ştiu bine că...! bolborosi o ameninţare la adresa agresorului de ieri, ameninţare în care se înglobau şi intenţiile de a răzbuna trădarea,

neaşteptată pentru el, a celor pe care le crezuse prietene devotate, căci adăugă: Dacă aş fi rănit, bandajat... (Aş fi înţeles de ce evită să mă vadă! suna continuarea acestei fraze, nerostită din pricina accesului de plâns.) Dar n-am nimic!

— Nu trebuie să interpretezi greşit. Fetele s-au gândit că vei fi mai bucuros ştiind că ele se distrează în loc să se adune şi să bocească la căpătâiul tău! îl asigură Cora. Doar nu eşti invalid! Şi-apoi e lucru cunoscut: bărbaţilor nu le place foiala fără rost, nu suportă să fie compătimiţi pentru fleacuri.

Mormăind, încă nemulţumit, Victor îşi şterse lacrimile şi, cu o mişcare molatecă, adună ochelarii de pe noptieră. Puţin mai târziu, mutra lui obişnuită era recompusă iar obrajii cu desăvârşire zvântaţi. Numai că victoria psihologică, din cale-afară de lesnicioasă, avu efectul de a o mohorî pe Cora, care se ridică neîntârziat de pe pat şi netezi grijulie cearşaful oricum bine întins.

4

ERA ANUNŢAT (FIREŞTE, LUI PUţin îi păsa, spectacolul era simplu pretext!) un film, cu titlu ermetic, aparţinând unui foarte cunoscut regizor japonez. Şi, după ce privi îndelung (căci venise cam devreme la întâlnire) fotografiile de pe panoul de reclamă, Bujor Niculescu intră în hol şi ceru două bilete, amuzat de gândul că nu reţinuse nimic din pozele stăruitor cercetate. Starea de tulburare creştea pe măsură ce se apropia clipa începerii spectacolului, iar el năduşise încercând să găsească o soluţie pentru primele minute de conversaţie, numai că, surprinzător, Cora întârzia necuviincios!

Când auzi soneria, socoti alarmat că fata se afla deja în sală (venise probabil înaintea lui, era exclus să n-o fi văzut-o trecând), de aceea se grăbi să intre. Se opri, căutând să recunoască în fugă pletele castanii: era limpede că fata nu era acolo. Îşi scoase pardesiul, se rezemă de spătarul scaunului şi era gata să se aşeze, acrit, când o văzu pe Cora trecând, vioaie şi deloc grăbită, pe lângă marginea rândurilor de scaune din partea opusă a sălii. Era însoţită (Bujor Niculescu nu mai pricepea nimic!) de colega cea pistruiată, şi amândouă se aşezară undeva în faţă, foarte departe de locul unde se afla el. Cu o clipă, dar numai cu o clipă înainte să se facă întuneric deplin, pe fondul sporovăielii şi scârţâiturilor, Cora se ridică în picioare, îşi desprinse eşarfa de mătase, se

răsuci spre el, surâse luminos, făcând chiar şi un discret semn de salut cu palma ridicată (numai un îndrăgostit putea descompune în particule infinitezimale o gestică desfăşurată pe parcursul câtorva fracţiuni de secundă) după care dispăru, de-a dreptul înghiţită de hăul colcăitor al sălii.

Minute în şir, lui Bujor Niculescu îi fu imposibil să se concentreze asupra umbrelor de pe ecran, dar nici aşa nu reuşi să se dezmeticească. Ce mai era şi asta?! Din întregul angrenaj al întâmplării de neînţeles, se desprinse şi începu să-l obsedeze, gândul că ar fi fost mai mult decât probabil să nu recepteze salutul. „Aş fi plecat!” îngăima el în gând, cu demnitate, nereuşind, asemeni unui mecanism înţepenit, să facă vreun pas mai departe în descifrarea enigmei. În sfârşit, se smulse din starea de stupoare, se apucă să caute explicaţii pentru întârzierea Corei, pentru faptul că ea nu venise singură (vai, toate aceste explicaţii posibile erau jignitoare pentru el!). Crezu că va avea puterea să părăsească sala foarte curând, să evite astfel întâlnirea, nu găsi energia necesară gestului; treptat, povestirea din film începu să-l absoarbă, ba chiar să-l captiveze, ceea ce i se păru neverosimil. Un univers îndepărtat, cumva straniu, o altă lume de fapt, o lume cu care, la modul superficial, nu avea nimic comun, îi deveni din ce în ce mai familiară, îl înglobă chiar de la un moment dat, prin sensul profund al fiecărei relaţii, prin jerbele de semnificaţii ce depăşeau straturile de simplă curiozitate faţă de întâmplări şi faţă de replici. Mintea i se limpezi, se epură de preocupările anterioare, deveni aptă să întipărească liniile fine din care se alcătuia evoluţia ciudată, surprinzătoare şi acaparatoare a destinelor, să reţină spaţiu pentru ecourile imediate dar şi pentru cele ce aveau să vină, sufletul său începu să respire în ritmul amplu al marilor sentimente, să tresară izbit de suferinţă, să aştepte încordat destrămarea confuziilor dureroase, să accepte ca pe nişte izbăviri: căldura umană,

devotamentul, puterea de sacrificiu, speranţa, demnitatea, înţelepciunea şi ironia.

Pierduse, din păcate, primele secvenţe. Dar şi aşa, putea să jure, pricepuse tot ce se putea pricepe la cea dintâi ochire dintr-o operă în care evantaiul înţelesurilor era larg desfăcut, de la comunicarea cea mai simplă, de poveste moralizatoare (singurătatea încrâncenată usucă sufletul, interzice nemilos acordarea iertării tocmai aceluia care şi-a răscumpărat cu prisosinţă greşeala: dinaintea colibei sărăcăcioase a însinguratului, în a cărei uşă o cheie excesiv de inutilă era răsucită ostentativ de două ori, era filmat – o dată, şi încă o dată, şi încă o dată – un copac uscat, fără urmă de frunză, nefiresc răsucit) până la înţelesul cel mai de neînţeles, subliniind ceea ce autorul voia cel mai adesea să spună, şi anume că mobilul unei relaţii ori al unei atitudini rămâne ascuns în adâncuri, în ciuda asediului, a şirului de dezghiocări la care este supus. Era un film conceput asemenea unui roman cu multiple planuri de existenţă, desfăşurat însă ca o dramă antică, într-o moleculă saturată, suficientă sieşi, având, în rostogolirea ei, doar rare şi vagi atingeri cu exteriorul de vreme ce aspiraţia ei cea mai intensă era să însemne o meditaţie asupra omenescului în totalitatea componentelor sale. Totodată o poveste dedicată exclusiv analizei infinitezimale a relaţiilor cu ceilalţi, o tentativă de a sugera că aceste relaţii îmbracă un lanţ nesfârşit de chipuri peste lanţul nesfârşit al conţinuturilor adunate într-un singur ghem care e dependenţa de celălalt, nevoia de a avea pe cineva alături, apartenenţa tuturor, cum se spune cu înţelepciune, la marea familie a oamenilor. Un studiu, mai cu seamă, al cuplurilor, uneori cu mai multe variante puse în cumpănă, puse să se lumineze şi să se completeze una pe alta, din care nu lipsea perechea îndrăgostiţilor candizi, strălucind, dincolo de nefericire şi dincolo de clipa când autodistrugerea pare unica soluţie rezonabilă, strălucind până la incandescenţă şi polarizând

toate razele de lumină de care era doldora meditaţia filosofică, necruţătoare altminteri, care străbătea întregul şir de întâmplări, prea obişnuite şi aproape senzaţionale în acelaşi timp. Dar şi o parabolă neîntreruptă, ce se alcătuia din mărunte piese epice, realist-fantastice, cu mare migală puse cap la cap ori intersectate până ce deveneau destinele unor tipuri clasice. Rămânea totuşi loc şi pentru verigile de legătură, pentru ochiurile aproape incolore (acelea care alcătuiesc vocea opiniei publice, un soi de cor antic de comentatori format aici din femeile fără identitate ce se adună zilnic în jurul unei cişmele ori din trecătorii şi vecinii care privesc cu interes) pentru ca plasa de ramificaţii sociale, mai curând plasma ori atmosfera socială, să fie ţesută des şi durabil.

Cufundat în poveştile din film care izbuteau să-l cufunde simultan în el însuşi, smulgându-i exclamaţii interioare de puternică participare afectivă, tânărul trebui să-şi acopere ochii cu palma atunci când lumina becurilor electrice inundă sala. Deloc înclinat, în general, să se lase pradă gesturilor patetice, rămânând, de pildă, nemişcat în fotoliu, Bujor Niculescu avea de astă dată motive speciale să se smulgă vrajei ecourilor, să revină grabnic în real, pentru că voia neapărat să întâlnească privirea fiinţei de dragul căreia se afla acolo. Nu se mai putea spune că era supărat pe Cora, nici măcar intrigat de comportarea ei. Nu uitase, nu iertase, ci doar, până una-alta, trecuse peste. Iar salutul ei amical, luminos şi discret, nu mai declanşa întrebări; reînviat, acel semn surâzător, devenise un răspuns pe deplin satisfăcător la toate neliniştile, o dezlegare. Înaintă, printre şirurile de scaune şi de oameni, spre fata de care se îndrăgostise atât de abrupt şi întinse, ca spre cineva îndelung căutat, amândouă mâinile.

Cora îl întâmpină cu uşoară ezitare, dar cu bucurie şi, în clipa următoare, ca omul care şi-a făcut datoria, colega cea pistruiată îşi luă rămas bun şi dispăru din preajma lor.

— Îmi pare foarte bine că ai venit! spuse ea, privindu-l direct, cu ochii lipsiţi de umbre.

Folosea exact acelaşi ton, şi aproape aceeaşi expresie, de care se folosise el atunci când o întâlnise dimineaţă în preajma terenului de tenis, iar această asemănare îl izbi neîntârziat pe Bujor Niculescu, încălzindu-i inima. Vorbind, Cora se sprijinise de spătarul unui scaun – semn că nu se grăbea nici să părăsească sala, şi cu atât mai puţin să se despartă de el – şi răsucea între degetele lungi eşarfa de mătase. Era acum îmbrăcată cu un costum din stofă de lână (fustă cu buzunare aplicate şi clape, completată de un soi de bluză de vânt cu nasturi, original croită) iar desenul cu romburi mărunte, suprapuse – maro, bej, verde – se armoniza cu verdele intens al cămăşii băieţeşti, de poplin, ce se ivea prin deschizătura bluzei, dar şi cu eşarfa – linii zig-zagate maro, pe fond alb – pe care o ţinea în mână.

— Minunat film! mai spuse Cora. Îmi pare rău că fetele n-au vrut să vină, abia am convins-o pe Sofi, ea e ceva mai docilă, să mă însoţească! Deşi, ca să fiu sinceră, mă tem că nu le-ar fi plăcut: Sofi era cât pe-aci să plece după primul sfert de oră...

Făcând această din urmă precizare Cora se înveseli, surâzând strengăreşte ca şi cum ar fi vrut să sublinieze că atitudinea colegei nu trebuie tratată cu prea multă severitate. Bujor Niculescu preluă automat acel surâs de cruţare (deşi vorbele pe care avea de gând să le spună nu se potriveau deloc cu zâmbetul binevoitor, adoptat instinctiv) şi se sprijini, la rându-i, de spătarul unui scaun din vecinătatea Corei.

— Înţeleseserăm că vii să te întâlneşti numai cu mine. Dacă nu cumva s-a produs iarăşi vreo neînţelegere! adaugă cu vagă batjocură, evident involuntară.

— Nu, nu aşa a fost vorba! răspunse Cora, palidă, respingând cu fermitate imputarea.

Câteva clipe rămaseră tăcuţi, privind amândoi spre

ultimii spectatori care părăseau sala.

— Ce straniu arată un cinematograf care se goleşte! observă după aceea Bujor Niculescu, după efectul obţinut prin reproşul său, atras însă de ciudăţenia priveliştii dinaintea ochilor – lumina greu de suportat, pereţii peste care se întind neverosimile umbre cenuşii, trâmbele de aer cald, ce par încă a colecta răsuflările, survolând ţestele şi alunecând către canaturi, concentrarea de spinări cumva aplecate ce se adună într-un şuvoi subţiat spre ieşire foiletând, asemeni unui şarpe cu zimţi, uşile batante.

Cora se interesă încruntată:

— La ce altă neînţelegere te referi?!

— Oh. Aceea nu mai are nicio importanţă!

— Iar asta, spuse atunci Cora apăsat – nu s-a produs din vina mea.

— Probabil că n-am auzit bine, consimţi rapid şi vioi Niculescu. Probabil am fost atent la glasul interior care râvnea la o întâlnire în doi, care-şi închipuia că numai despre asta se discută!

Mărturisirea o învioră vizibil pe Cora, cutele severe de pe figura ei dispăruseră ca prin farmec.

— Dacă-i aşa, trebuie să-ţi spun că şi vocea mea interioară suna la fel! Detest suspiciunile, mai ales la începutul unei prietenii, numai de aceea m-am grăbit să le spulber! declară ea cu voce rugătoare, şi-apoi, pe neaşteptate, îl luă de braţ şi porni decisă spre ieşire.

— Atunci, având conştiinţa clară – glumi el – îmi îngădui să te invit la o cafea. Am o poftă grozavă să vorbesc cu tine despre filmul ăsta!

— Am întâlnit în drum o cofetărie, sună răspunsul degajat al Corei. Nişte scări de piatră şi o terasă îngustă ca un pridvor.

Ea reuşi să-şi pună eşarfa la gât, ba chiar s-o înnoade cu cochetărie, folosind o singură mână. Sugestia discretă a acestui gest săvârşit cu simplitate şi îndemânare îl

încântă de-a dreptul pe Bujor Niculescu.

— O ştiu, e singura cofetărie din întreaga zonă! declară el cu avânt jucat. Se numeşte „Crinul”, dar ăsta e singurul ei defect!

— Nici nu ştiu cu ce să încep! spuse Cora când se aşezară la o masă în curtea interioară a cofetăriei. Să spun că aici e chiar mai bine decât pe terasa din faţă! continuă ea, fără pauză, arătând spre frunzele îngălbenite ale nucului uriaş sub care se afla masa.

— Noroc că pridvorul era plin – ochi!

— E foarte trist să ieşi de la un asemenea film şi să n-ai cu cine schimba o vorbă despre ce ai văzut. Dac-ar fi cineva care să mă asculte cu atenţie, aş putea să vorbesc zile în şir!

Tânărul o privea, îngustându-şi ochii de parcă nu i-ar fi venit să creadă că ea se află aievea dinaintea lui.

— Când am văzut că Sofi e pe cale să dispară, doamne, zău că nu înţeleg! deşi, pe de altă parte, înţeleg prea bine, am început să mă rog în gând să mă aştepţi!

— Deci te temeai că am să plec, deci te simţeai vinovată faţă de mine!

— Mă rugam să nu pleci înainte de a se sfârşi, recunoscu ea. Mă rugam să-ţi placă, mă rugam să nu pierd un prieten!

— Ciudat, nu mi-a trecut prin minte că tu ai putea pleca! constată el fără supărare.

— În faţa mea, un rând întreg s-a golit. Mă uitam după ei ca după nişte fiinţe de pe altă planetă şi simţeam, alături, la Sofica, o tresărire satisfăcută. Ei, ducă-se!

— Ai ceva împotriva unui păhărel de vodcă?

— Nu, zâmbi Cora. Mi s-a făcut frig.

— Fără justificări feciorelnice! protestă tânărul.

— Nu m-am gândit că ar putea fi interpretată aşa, dar cafeaua e destul de proastă!

— Fără justificări administrative! protestă el din nou şi amândoi izbucniră în râs.

Când se întoarse de la bar, se lansă brusc într-un monolog pătimaş:

— Un regizor care se fereşte să tragă concluzii, deşi în niciun caz nu i s-ar putea reproşa că n-are puncte de vedere foarte ferme! Uite, de pildă, în mijlocul acestei comunităţi constituite, în care fiecare ştie ce sunt şi ce fac cei din jurul său, apare dintr-odată un pictor cu şevaletul corespunzător, un personaj care de altfel nici n-apucă să rostească vreo replică. Se înţelege că îşi alege un loc care-i convine, se instalează şi se apucă de lucru. Numai că acel loc se află pe drumul pe care un vatman închipuit conduce un tramvai de vis de-a lungul unor şine imaginare, însă nişte şine care ocupă, ca şi cele reale, las-că şi vatman mai real, mai conştiincios şi mai dăruit cu greu se poate presupune! ocupă, zic, un spaţiu determinat şi cu desăvârşire fix. Iar când tramvaiul, zdrăngănind, în plină viteză se apropie la numai câţiva paşi de obstacolul inconştienţei, ce altceva poate face acel vatman decât să stopeze, în scrâşnet de frâne, cu toată măiestria de care e capabil, fără să omită în acel moment de disperare niciuna din mişcările care aparţin vieţii adevărate, şi să-i strige: dumneata eşti nebun, ce cauţi aici, nu vezi şinele, nu-ţi dai seama că te expui primejdiei, că accidentul ar putea să-i nenorocească şi pe alţii? Noroc că te-am observat la timp! mai spune, iar artistului, care se apucase, în adevăr ca un iresponsabil, să descrie o lume cu obiceiuri şi legi pe care nu le cunoaşte, nu-i rămâne altceva de făcut decât să-şi strângă instrumentele şi să dispară pentru totdeauna din drum în vreme ce se desfăşoară onomatopeea decuplării frânelor şi a reluării, treptate! a ritmului de bolid implacabil.

— Momentul acela spune chiar mai mult, observă fata uşor speriată de înflăcărarea interlocutorului care se aplecase mult peste masă, gata să răstoarne ceaşca de cafea, roşu şi transpirat din pricina discursului. Mi s-a

părut că nu e vorba neapărat de artist, ci de orice om care înainte de a judeca pe altul, trebuie să se apropie de el, să-l cunoască, să se familiarizeze cu preocupările lui dar mai ales să-l înţeleagă înainte de a decide pripit şi hazardat. E o chestiune la care se revine.

— Mă rog, mă rog! spuse tânărul, destul de necăjit că interpretarea lui n-a reuşit să convingă pe deplin. Poate că are şi alte înţelesuri, poate că de fapt nu face decât să lanseze o întrebare, n-am pretenţia că am descifrat totul, e o impresie crudă. Te obligă să gândeşti, te smulge din inerţia explicaţiei gata rumegate, la urma urmei e posibil ca asta să fie ţinta pe care o urmăreşte: să te deprindă cu sentimentele puternice care se agită acolo, adică nu acolo, ci pretutindeni în jurul tău, să-ţi deschidă accesul spre ceilalţi dar şi spre tine însuţi.

— Dar ce zici de băiatul care se îmbolnăveşte şi e gata să piară din pricina încrederii desăvârşite în sfaturile înţelepte ale aceluia care pare să se priceapă la toate dar n-a reuşit să fie decât întreţinutul plin de demnitate al unui cerşetor mai demn şi mai înţelept decât el?! spuse Cora. Poate că singura salvare a acelui tată, ocrotit cu o delicateţe care include până şi acceptarea morţii numai pentru a nu arunca strigătul de condamnare, ar fi faptul că el e artistul acelui mediu, nu pictorul picat din ceruri. Casa pe care o promite şi o tot construieşte în transă, desăvârşindu-i detaliile, supunând-o în etape judecăţii resemnate a copilului, plăsmuirea la care lucrează cu talent, cu măiestrie şi cu simţ al proporţiilor, ar fi opera de dragul căreia poate fi iertat căci în ea se revarsă toate energiile sufletului său, în acelaşi timp năzuinţele nerostite şi visurile nevisate ale tuturor celorlalţi. Nu e în stare să-şi facă rost nici de un muc de ţigară, dar nu poate să consimtă că opera căreia i s-a devotat să suporte o intervenţie nepotrivită. Îţi repet, e relaţia cea mai puternică şi mai nuanţată. Uite, de pildă, cei doi îndrăgostiţi nu m-au tulburat deşi acolo angajamentul pe

viaţă şi pe moarte e încă şi mai ascuţit. Dar lipseşte căldura secretă, înaintarea pe muchie de cuţit. Are ceva nefiresc, frânt, neconvingător. De ce o fi dat greş tocmai la iubirea dintre un băiat şi o fată, amândoi întrecându-se în puritate şi nobleţe? E un fel de a spune că a dat greş, doar că a coborât sub nivelul altor relaţii. O fi dragostea mai greu de descris decât orice, se poate, dar insatisfacţia rămâne. Nu creezi?!

Tânărul continuă să tacă.

— Şi în niciun alt loc iubirea nu reizbucneşte, mai spuse Cora. Ar fi poate în momentul în care funcţionarul bolnav îşi apără nevasta de învinuirile nedrepte ale colegilor săi, dar nu, acolo nu e dragoste. Şi nici la lucrătorul de perii, cu cei cinci copii ai săi, care, deşi perpetuu înşelat, îşi ţine nevasta ca pe o prinţesă.

Bujor Niculescu întinse mâinile înfierbântate vrând să cuprindă palma resfirată a Corei uitată pe un colţ, îndepărtat de el, de pe tăblia mesei.

— Dar cuvintele băiatului, cel mai răsărit din cei cinci – continuă Cora din ce în ce mai volubilă, retrăgându-şi discret dar decis mâna de pe masă, ca şi cum ar considera neavenit, nimic mai mult, gestul său de iubire – care îi relatează plângând: se spune că nu ne eşti tată. Eu vă iubesc, şi dacă şi voi mă iubiţi înseamnă că sunteţi copiii mei. Mă iubiţi? întreabă bărbatul cu multă căldură, răspunzând imperturbabil opiniei publice şi poate chiar adevărului.

— Să mergem! propuse, pierit, Bujor Niculescu.

— Te rog să mai rămânem!

Tânărul consimţi stingherit, cu un zâmbet formal, dintr-odată – şi fără îndurare – lămurit că „iubirea la prima vedere” era o chestiune care-i aparţinea în exclusivitate; fata îl privea cu simpatie, îi vorbea cu încredere, îi surâdea, vai, cu stimă.

— Dar am văzut un film, *Djamilia,* – se socoti acum datoare Cora să alimenteze conversaţia – făcut după un

poem celebru, cu o poveste de dragoste nemaipomenit de frumoasă. E acolo adunat întregul miracol al iubirii implacabile, care ţi se strecoară în suflet ca dintr-o clepsidră, dumnezeiască şi chinuitoare, păzită de complicitatea unui copil de geniu, tocmai fratele soţului hărăzit de obiceiurile locului, al bărbatului pe care femeia se încumetă să-l trădeze în vreme ce el. În război, înfruntă un duşman de moarte!

— Interesant! observă Bujor Niculescu, palid, pierit.

După plecarea Andei, Titus zăcuse ore în şir, cu o carte în mână, până când, spre seară, îi telefona Burghele. Vechiul său prieten dorea să-l anunţe, cu puţin înainte ca treaba să devină publică, faptul că îi va încredinţa conducerea laboratorului de cercetări; să-i relateze, totodată, pe scurt, prefacerile pe care le consideră absolut necesare pentru a împrospăta maşinăria cumva amorţită, din pricina indiferenţei în care se complăcuse, vârsta!, altminteri strălucitul Băncilă. Deşi bucuros de încrederea ce pare să învie timpurile frumoase ale prieteniei lor, Titus se simte dator să refuze onoarea, ce reprezintă totodată îndeplinirea unei vechi dorinţi de a părăsi instalaţia în care acelaşi Burghele, cu mulţi ani înainte, îl fixase. Şi asta pentru că, asemeni oricărei satisfacţii târzii, schimbarea prezintă un inconvenient pe care nu-şi îngăduie să-l treacă cu vederea. Mobilul, abia ascuns, pare să fie eliminarea unui cunoscut rival al noului director.

— Ce se întâmplă cu Bădescu?! întrebă cu severitate, înţelegând că Burghele n-are de gând să renunţe.

— Bădescu a fost şi el avansat! răspunse noul director, cu simplitate, orgoliu şi înţelepciune; un răspuns al cărui subtext (doar nu creezi că profit de împrejurări pentru a soluţiona răfuieli personale, doar ştii că mă pricep să folosesc oamenii de valoare, doar e limpede că Bădescu nu mai reprezintă o forţă, un adversar pe măsura mea,

doar...) reuşise să învingă ezitările lui Titus. De tine am nevoie acolo – îi explică în continuare celălalt, cu gravitate, inteligenţă şi răbdare – pentru ca să regenerez un sector important în care Bădescu s-a învechit fără să dea roadele aşteptate. Nu-ţi ascund că, pe de altă parte, ţin cu tot dinadinsul să înlesnesc, înainte de a fi prea târziu, realizarea autentică a unui inginer foarte dotat, cum eşti tu, ţinut până acum pe margine din motive în care eu însumi mă socotesc implicat. Iată aşadar explicaţiile pe care m-am gândit să ţi le ofer numai din considerente prieteneşti, căci mâine vei primi, o dată cu ceilalţi, numirea oficială! încheiase stins vocea de la capătul firului, înainte ca Titus să apuce să mai rostească vreo vorbă.

Dar şi de i s-ar fi dat răgaz – prin simplă tăcere binevoitoare, prin delicată, ori ironică, ori tăioasă consultare – ce ar mai fi putut spune, după confidenţa amicală ce bruscase, cu o undă de amărăciune, convorbirea telefonică? După o oră de meditaţie, îndoiala îl cuprinse din nou: ce însemna „a fost şi el avansat?" Şi-atunci, prefăcându-se că nu ia în seamă decât suprafeţele raporturilor pe care le cunoştea prea bine până la rotiţe şi şuruburi, că nu acordă interes decât întâmplărilor, Titus se considerase îndreptăţit să telefoneze fiului academicianului Bădescu. Dacă...

— Doreşti lămuriri în legătură cu laboratorul de cercetări pe care urmează să-l preiei? se interesase celălalt, protocolar.

— Aş vrea mai întâi să...

— Am fost numit inginer şef! Burghele nu mă lasă să lâncezesc, e un mod de a nu se lăsa el însuşi pradă leneviei. Nici eu, nici el, nici alţii. Îţi stau aşadar la dispoziţie pentru orice explicaţii.

Pornise aşadar (vizită de duminică seara!) spre vila cu numărul unu, rugând mai întâi pe cineva de la seră să-i trimită un buchet de flori: fostul rival al lui Burghele era

căsătorit, doar de câteva săptămâni, cu o profesoară de la grupul şcolar, Titus – deşi vechi vecin – nu intrase până acum în locuinţa lui.

Pentru deţinătorul unei camere „cu accese”, gardul solid, poarta prevăzută cu sonerie, impunătoarea grădină, holul elegant, scara interioară proaspăt lăcuită – deşi cunoscute din relatările altora – constituiau motive de surpriză admirativă. Uriaşa bibliotecă de la etaj, ce continua să funcţioneze şi ca laborator, modern utilat, îi produse, ca şi altora, o puternică impresie. Şirul de uşi înalte ce comunicau cu terasa erau larg deschise spre seara de toamnă, caldă şi înmiresmată, iar muselina alb-trandafirie a perdelelor prinse, printr-un ingenios sistem, direct în tavanul înalt, fremăta uşor, mângâind cu faldurile podeaua de stejar la fel de strălucitoare ca şi balustrada scării ce se încolăcea până spre mijlocul încăperii. Bădescu, după ce venise să-i deschidă poarta, după ce-l condusese ceremonios pe scări, îl invită să ia loc pe un fotoliu dintr-un ungher al bibliotecii-laborator, un soi de nişă ce adăpostea una din numeroasele mese de lucru existente acolo. Judecând după recuzita colţului respectiv, gazda făcea o lectură de relaxare, potrivită zilei şi orei, dinaintea unui vraf de reviste ilustrate, şi nu părea să acorde prea mare importanţă schimbării de destin, pe care i-o hotărâse Burghele deşi – o declară la prima replică – era perfect informat asupra ei.

— Întreaga construcţie organizatorică urmăreşte să concentreze frânele esenţiale în mâinile acelui tânăr, altfel băiat drăguţ şi simpatic, Bujor Niculescu! spuse gazda zâmbind, şi întinzându-i lui Titus o superbă ceaşcă de cafea aburindă. Amelia, strigă el apoi către perdelele care fluturau, iată nişte flori pentru tine!

Buchetul, adus de Titus şi încredinţat la parter unei femei în vârstă, cu şorţ şi bonetă, introdus acum într-o vază simplă de ceramică neagră, apăruse, datorită unor mâini discrete, pe o masă din mijlocul încăperii. Tânăra

soţie, cu o figură ascuţită, deloc atrăgătoare, veni dinspre terasă fără grabă, mulţumi musafirului fără să privească măcar vaza cu flori, apoi se reîntoarse scurt pe balconul cufundat în întuneric. Din această rapidă confruntare – prea rapidă, din păcate, în perspectiva rolului pe care femeia avea să-l joace în acea seară – oaspetele nu reţinu decât o bluză galbenă, fără mâneci, bine apretată, întinsă peste un piept mai curând plat: o vestimentaţie nepotrivită anotimpului, oricât ar fi fost seara de blândă.

— Noua echipă în care cu eleganţă am fost inclus, desigur mă simt onorat, declară Bădescu cu bruscă şi cam bizară satisfacţie, nu va mai controla, ca până acum, sectoare, să le numesc, orizontale şi relativ echivalente, ci grupuri de probleme, nişte sectoare dispuse pe verticală. Mai simplu spus, lui Bujor Niculescu îi va reveni producţia în întregime, iar nouă câte o altă parcelă de însemnătate sensibil mai scăzută. Mie, de pildă, serviciile de întreţinere. (Nu urmă niciun comentariu, dealtminteri uimirea încruntată a musafirului dovedea că el pricepuse.) Eu, proaspăt cooptat, nu mă pot considera nedreptăţit. Dar există trei ingineri şefi cu vechime şi, iarăşi e firesc ca Burghele să opteze şi să decidă, nu se poate spune că n-au fost daţi deoparte. Poziţia lor, asta măsoară schimbarea intervenită, a fost redimensionată spre formule dificile, dacă nu chiar incomode. Îţi mulţumesc pentru felicitări, trebuie să-ţi spun că sunt bucuros de împăcarea cu Burghele, tata e încântat, căci îl preţuieşte pe noul director, toţi ai mei s-au înseninat. Acum să revenim la chestiunea care te interesează.

În vreme ce explicaţiile de natură strict tehnică privind laboratorul curgeau în şuvoaie groase ori în şuviţe efervescente prin gâtlejul exersat şi degajat al celui în care musafirul trebuia să recunoască un specialist de clasă, Titus studia cu atenţie fizionomia personajului despre a cărui evoluţie adunase, prin ani, atâtea informaţii contradictorii. Obrazul nervos al lui Bădescu,

mărturisind o neîntreruptă agitaţie interioară îi apărea acum cărnos, rotunjit şi lucitor, susţinut de o foarte plină bărbie dublă. Deasupra frunţii, părul i se rărise, adăugându-şi nuanţe aparţinând culorii fumului, devenind transparent şi uscat. Arăta îmbătrânit, cumva stors, iar expresia ochilor aproape îşi pierduse energia. Debilitatea, energia şi vagul cabotinaj, mai puteau fi regăsite în conturul şi mişcarea, tremurător-decisă, a degetelor lungi şi albăstrii, cu unghii puternice. Cercetându-şi interlocutorul cu o privire curioasă şi frăţească, Titus nu putea să nu considere că Bădescu îşi găsise fericirea conjugală cu puţine clipe înainte de a fi prea târziu. Acompaniind această din urmă constatare a oaspetelui, doamna Amelia trecu asemeni unei năluci prin câmpul său vizual, fără preambulul vreunui zgomot de paşi, fără a stârni vreo tresărire vizibilă pe chipul soţului, doar ca o pată galbenă ce se şterse rapid de lângă stâlpul masiv al scării interioare. Monologul gazdei continuă nestingherit o bucată de vreme până ce, pe fondul perdelei fluturătoare, bătrâna doamnă Bădescu, o femeie frumoasă, cu trăsături ferme, se apropie de colţul celor doi.

— Voiam s-o rog pe Amelia să ne ajute să punem masa în salonaş! făcu ea cunoscut scopul vizitei.

— Dânsul va prelua laboratorul, spuse interlocutorul lui Titus, făcând prezentările fără să se ridice. Noroc că lui Burghele nu i-a venit cine ştie ce altă idee năstruşnică! adăugă râzând.

Numai că, în loc să fie sarcastic, nu reuşea decât să gâfâie.

— Mă bucur. Sper că domnul nu va refuza să ia masa împreună cu noi. Ne-am gândit să sărbătorim evenimentul: aşa se cuvine, aşa proceda şi soţul meu de fiecare dată. Dar unde a dispărut Amelia?! se interesă femeia, trecând brusc de la drăgălăşenie la asprime.

— Lasă că te descurci dumneata… protestă moale fiul.

— Dar e normal ca ea să facă onorurile într-o

asemenea împrejurare! i se răspunse foarte ţeapăn.

— E pe balcon, se dădu învins celălalt.

— Tocmai că nu e! Altfel nu v-aş fi deranjat: de ea aveam nevoie!

— Înseamnă atunci că a coborât!

— N-a coborât! deveni agresivă bătrâna, soacră în înţelesul basmelor populare. Dacă ar fi coborât, atunci ar fi venit să întrebe dacă nu are şi ea ceva de făcut, doar nu e musafir în casa asta! se apucă ea s-o dăscălească, în contumacie, pe posesoarea bluzei galbene.

— Mamă, te rog: avem musafiri!

— Mamă, mamă... îngână femeia dispreţuitor, dar se decise să părăsească încăperea după ce lansase judecata a cărei logică îi displăcuse atât de mult fiului.

Stingherit, Titus se ridică, aşteptând ca Bădescu să continue monologul întrerupt cu brutalitate, iar indispoziţia sa crescu atunci când constată că celuilalt îi pierise definitiv seninătatea. După câteva lungi clipe de tăcere, îşi făcu apariţia servanta.

— Doamna spune că doamna Amelia nu e nicăieri, comunică ea deloc îngrijorată.

Bătrâna pare-se însă că-şi pierduse răbdarea curând după expedierea mesajului căci o secundă mai târziu îşi făcu apariţia în capul scării.

— Nu e dragă, nu e nicăieri. A dispărut ca vântul.

Blestemând momentul când se hotărâse să purceadă la această vizită, privind pieziş spre vaza care adăpostea uriaşul buchet de flori, Titus voi să-şi ia rămas bun cu bruma de surâs pe care şi-o mai putea aduna.

— Te rog să rămâi! se înfurie bătrâna, năruind convingerea musafirului că retragerea sa discretă ar putea constitui o soluţie.

În mod curios, de astă dată nici tânărul Bădescu nu părea de altă părere decât mama sa.

— Ai căutat în baie, în grădină, pe terasa de jos?! se interesă el, ridicându-se în sfârşit şi începând să patruleze

de-a lungul perdelelor.

Cele două femei se grăbiră să dea ascultare ordinului interogativ, în vreme ce Bădescu rămase pe loc, albit de neliniște, muşcându-şi buzele într-un fel care-l sperie pe musafir.

— S-a mai întâmplat şi altădată? îndrăzni Titus să întrebe, cu voce ostentativ calmă şi caldă, deoarece agitaţia colectivă i se părea din cale afară de deplasată.

Pentru că răspunsul întârzia, el reluă mintal întrebarea şi constată imediat că formularea neîndemânatecă nu putea decât să sporească starea de încordare a gazdei: preocupat de formă, neglijase conţinutul. Ar fi vrut să bată în retragere, când se auzi răspunsul, supus-explicativ al celuilalt:

— Nu, nu s-a mai întâmplat. Dar nu se poate, nu e frumos să procedeze aşa!

Oh. Dacă numai asta era problema!

— O fi ieşit să se plimbe! declară el într-o explozie a bunului simţ.

Din grădină se auzi vocea servantei, adresându-se probabil bătrânei:

— Tovarăşul Nicoară a spus că a văzut-o lângă seră!

— Iată! strigă încântat Titus.

Bădescu alergă spre telefon, ceru centralistei un număr, se apucă să-l formeze dar apăsă în grabă pe furcă, îi făcu semn musafirului să se apropie, îi întinse receptorul, celălalt nu avu curajul să se împotrivească ori să ceară lămuriri.

— Întreabă aici, e o prietenă de-a noastră, nu vreau s-o alarmez!

„Dar e mult mai rău aşa!” voi Titus să se apere şi, în adevăr, nu izbuti decât să bâiguie, forţat şi penibil, numele dispărutei pe care, de altfel, îl auzise prima dată în seara aceea şi numai din întâmplare îl reţinuse.

— Nu e acolo! spuse el. Foarte palid, trântind telefonul unui glas melodios care tocmai se apucase să pretindă

explicaţii.

Poate că acel glas nu s-ar fi dat bătut dacă Bădescu – în cele din urmă bine inspirat, ba chiar recăpătându-şi controlul şi vocea firească – n-ar fi sunat în următoarea fracţiune de secundă la poarta principală a uzinei.

— Am ştiut eu! spuse apoi, depunând receptorul pe masă.

Bătrâna, care ascultase probabil convorbirea în derivaţia de la parter, urcă iarăşi aducând fiului o pastilă galbenă şi un pahar cu sifon.

Bădescu luă calmantul şi-l înghiţi neîntârziat.

— Te rog să-l însoţeşti pe fiul meu! se adresă femeia musafirului, reamintind, prin intonaţie, cât de înţelept procedase cerându-i să rămână. Ai grijă să nu facă vreo prostie, e foarte surescitat! adăugă ea. Am trimis-o pe Maria să deschidă garajul, îi comunică apoi fiului întinzându-i o pereche de mănuşi dintr-acelea pe care le folosesc automobiliştii.

Cei doi bărbaţi (din care unul – Titus – parcurgea o derută cu neputinţă de risipit, căci era, din toate punctele de vedere, cel mai dezarmat dintre cei prezenţi) începură să coboare scările însoţiţi de îmbărbătări şi sfaturi. O dată instalaţi în automobil, Bădescu execută cu precauţie manevrele de conducere, stăpân pe reflexele sale – chestiune pe care însoţitorul o urmărea absorbit, ca pe unica preocupare ce merita atenţie – şi astfel începu veritabila aventură. Profitând de lumina amplă a farurilor, Titus îşi agăţă privirea de peisajul familiar, cunoscut centimetru cu centimetru, al coloniei de intervenţie care-l adăpostea de atâţia ani, până când maşina se angajă în mare viteză pe varianta asfaltată ce ducea spre şoseaua de centură, moment în care proaspătul şef al laboratorului avu impresia, ulterior conştient alimentată, că a urcat, imponderabil, pe ecranul unui cinematograf a cărui sală era, din fericire, cu desăvârşire goală. Nici Bădescu nu părea mai implântat în real: dedicat regulilor

de circulaţie, mai ales la viraje şi depăşiri, omitea să dezvăluie înţelesul acelui halucinant „am ştiut eu!”, se concentra să adopte o ţinută cât mai bărbătească şi mai demnă, astfel că doar ţăcănitul semnalizatoarelor şi fâşâitul cauciucurilor dimpreună cu dialogul respiraţiilor alcătuiau conţinutul sonor al drumului prin noapte. Acest conţinut începu să devină apăsător pentru Titus, mai ales că rolul de îngrijitor cu care fusese învestit nu mai părea să se justifice. În adevăr, ce căuta el în această cursă de urmărire?! Se apucă să-l descoase pe celălalt, îndreptându-şi însă întrebările către o zonă periferică dramei intime la care participa fortuit: într-o seară atât de răcoroasă, femeia plecase doar cu o bluză fără mâneci? vecinul Nicoară n-o întrebase ce caută singură la marginea grupului de vile? etc. Bădescu răspundea cu bunăvoinţă, amănunţit, până când capacitatea de invenţie gratuită a celuilalt se epuiză.

— Încotro mergem? întrebă în sfârşit Titus cu mare precauţie.

— Nu ştiu! sună. Melancolic, răspunsul.

Şi după o pauză, reamintindu-şi informaţia obţinută telefonic de la portar:

— Presupui că s-a urcat într-o maşină de ocazie?

— Da, aşa presupun.

— Dar putea foarte bine s-o ia în partea opusă, spre oraş!

— Într-acolo merge autobuzul. Şi-apoi, ce să caute în oraş?

Dar ce să caute în maşina unui necunoscut care o ducea spre-nu-ştiu-unde?! Simpla formulare a uimirii interogative îi dezvălui lui Titus că atât colegul său cât şi cele două femei care-i înlesniseră plecarea contau, fireşte înţelegându-se din priviri, pe comportarea bizară a dispărutei. Judecată pe deplin îndreptăţită! conchise, la rându-i, Titus, de vreme ce, ca şi întrebările sale anterioare, nu ataca fondul problemei pe care niciunul nu

voia să-l cunoască. Se adaptă el însuşi acestei modalităţi, se înviora, pricepând totodată de ce Bădescu era stăpân pe sine ca un poliţist de profesie, (calmantul oferit de bătrână combătuse fireasca surescitare superficială), în cele din urmă spuse:

— Ar fi trebuit să cercetăm dacă nu se află în vreuna din maşinile pe care le-am depăşit.

— Nicio grijă. Am cercetat.

Bădescu manevră un buton şi, curând, în interiorul automobilului, chiar pe lângă piciorul lui Titus, pătrunse un val de aer cald. Ar mai fi fost nevoie şi de puţină muzică.

Undeva, în întunericul din ce în ce mai compact, se auzi sirena unei locomotive Diesel iar maşina, aflată la cea dintâi răspântie de drumuri, efectuă o scurtă mişcare de răsucire apoi se angajă, cu o apăsare pe accelerator, către intersecţia cu calea ferată. Se ivi, mai întâi, un autocamion de mare capacitate care staţiona reglementar, şi-atunci Bădescu ocoli uşor şi frână la rândul său; în bătaia fazei mari a farurilor un şir foarte lung de maşini de toate tipurile aştepta cuminte îndărătul barierei. Uriaşa Volgă de tip vechi care-i adăpostea pe cei doi urmăritori alunecă fără grabă – încâlcând prescripţiile – pe lângă maşinile staţionate, prilej cu care Bădescu privi în toate cabinele, inclusiv în aceea a unui tractor cu remorcă, semn că deschiderea sa, către ciudăţenia întâmplării ce-l smulsese de-acasă, era maximă. Cotropit de căldură, Titus se moleşise şi, tolănit pe banchetă, răspundea privirilor surprinse cu o plictiseală de inspector, oarecum convins că operaţiunea la care participa nu înscria decât un episod de rutină, deoarece nu trecuse timpul necesar ca un film serios – iar el nu juca într-un scurt metraj – să se isprăvească. În ciuda lentorii cu care avansau, oprirea bruscă îl zgudui, poate din pricina poziţiei prea comode ce o adoptase. În clipa următoare, Bădescu îl părăsea, trântind vijelios portiera,

şi Titus abia apucă să-l recunoască pe instructorul Bordeianu, de la şcoala profesională, aflat la volanul unui mic Fiat roşu, când din maşina învecinată izbucni în întuneric bluza galbenă – aproape o uitase – şi se avântă fluturând spre snopul de şine ce se întindeau peste mărunta denivelare transversală a terenului. Mulţimea de ochi o urmări captivată pe femeia care fugea desculţă peste arătura din dreapta, pe o traiectorie ce forma un unghi foarte ascuţit cu linia ferată. Îndată, ca la un film adevărat, zgomotul unui tren se auzi din ce în ce mai puternic, foarte mulţi ieşiră din maşini, câţiva alergară după cei doi, exclamaţiile de spaimă şi, îngrijorare se înteţiră, paznicul de barieră începu să-şi agite felinarul, Bordeianu însuşi se avântă să-l ajute nu înainte de a lansa o căutătură de sarcastic reproş în direcţia prostovanului care-l însoţise pe Bădescu. Cineva, foarte speriat, organiza un cor de claxoane, un echipaj de mare gabarit, cu far galben de avertizare, se urni greoi, ieşind din rânduri şi avansând spre stânga dincolo de stâlpul cu semnalizatoare. Fascicolul de lumină al locomotivei care se apropie o prinse în rază pe femeia cu bluză galbenă care acum îi venea în întimpinare şi curând căzu (însoţită de un prelung murmur de liniştire) peste un morman de pietriş situat în afara primejdiei, cu puţine clipe înainte ca garnitura cu ferestrele luminate s-o ascundă privirilor.

Înconjurată de braţul ocrotitor al soţului, Amelia se întoarse, ferindu-şi picioarele de pietrele ascuţite, în vreme ce bariera ridicată deschidea drum maşinilor din partea cealaltă a şoselei. Lui Titus îi pierise graiul. El ascultă, ameţit şi bucuros, vociferările mânioase ale lui Bordeianu, concentrate pe ideea că nu făcuse decât să ia, cu toată nevinovăţia, o colegă de serviciu care-i adresase o rugăminte. Titus pricepea că explicaţiile erau oferite mulţimii care acum le pretindea într-un elan moralizator, de aceea, socotindu-se la rându-i disculpat (în vreme ce

Bădescu, înconjurat de simpatia unanimă, o aşeza pe nevastă-sa în maşină, spunându-i cu blândeţe: Dar nu te-ai gândit că mama va fi îngrijorată?) se aşează pe locul din stânga al Fiat-ului ce aparţinea lui Bordeianu, socotind încheiat filmul cel derutant şi întristător, în ciuda happy-end-ului.

Cu ajutorul cantonierului, transformat în agent de circulaţie, Volga demodată făcu cale întoarsă, însoţită de micuţul Fiat roşu, în vreme ce instructorul de la grupul şcolar îi spunea, cu năduf potolit, noului său însoţitor:

— Dar eu aveam treabă încolo!

5

DUPĂ CUM PREA BINE PRICEPUSE Bădescu, tânărului Bujor i se hărăzise o poziţie de excepţie, cu atribuţii şi răspunderi neobişnuite, poziţie potenţială doar până după sărbătorirea directorului pensionat. Faţă de Bujor Niculescu, Burghele procedase asemeni unui părinte care, cucerindu-şi cu dificultăţi, pas cu pas şi prin veritabile încleştări locul ce i se cuvine, vrea să asigure fiului iubit o înaintare lină, să-l scutească de asperităţi şi frecuşuri, de tracasările oricărui urcuş, sperând să obţină, astfel, o banală răsturnare de destin. Oh, din punctul de vedere ai lui Burghele, chestiunea era, firește, ceva mai complicată; cert e că el nu era un tată ostenit şi dezinteresat, mai mult ca sigur că absenţa uzurii administrative a celui mai tânăr dintre inginerii săi şefi trebuia să-l transforme pe acesta într-o pârghie flexibilă foarte necesară modificărilor ulterioare pe o corabie al cărei căpitan, tânăr el însuşi, ştia că merită să devină vestit în toate porturile unde urma să acosteze.

Cât despre Bujor Niculescu, el nu era dintre acei care alunecă prin viaţă pe rotile îmbelşugat unse. E adevărat, o porţiune a înaintării sociale îi fusese oferită pe tavă; filantropia unui avar altminteri. Burghele făcuse, în interesul obştesc, criteriu pe care nu avea cum şi nici nu intenţiona să-l ocolească, o investiţie bună: tânărul nu râvnea comoditate, iar transportarea sa rapidă în linia întâi reprezenta un mod de a-l utiliza eficace;

împrejurarea că o asemenea metodă contravenea într-o măsură normelor era ea însăşi o dovadă de intuiţie. Decizia lui Burghele nu era sentimentală şi nu presupunea îngăduinţă; blajin şi iertător, Burghele nu era; din acest unghi văzute lucrurile, nicio iluzie nu era posibilă: tânărului nu i se oferise o sinecură ci o probă de foc, o intrare, direct în flăcări, cu care nu era de glumă. În acelaşi timp, povara răspunderilor ce avea, curând, să-i apese şi poate să-i încovoaie umerii, mai ales în condiţiile în care intra în viitoare oarecum neantrenat, această povara era pentru moment în parte necunoscută, în parte ţinută la distanţă de iubirea care-l absorbise. Bujor Niculescu era desigur destul de inteligent ca să nu considere că iubirea se obţine prin stăruinţă, prin acomodare sau, în cel mai bun caz, datorită meritului personal; dar nu uita că, povestindu-i lui Ovidiu duminică în zori, el totuşi spusese că fata, abia ieşită din adolescenţă, nu-i era potrivită. Îl exaltase farmecul ei, impresia de pură şi intangibilă sferă. Aşadar, poate că nici iubirea lui nu era iubire în înţelesul adevărat şi, sigur, drumul către sufletul unei asemenea fiinţe nu era uşor de descoperit. Dar el nu râvnea o aventură rapid consumată şi, parcă aşa gândise? Cora nici nu era potrivită pentru astfel de aventuri. Avea s-o iubească întotdeauna? Era prea devreme s-o ştie. Numai că era prima femeie în legătură cu care o asemenea întrebare, dar şi un asemenea răspuns de mare angajare intimă, se iveau.

Rezistenţa fetei îi asigura un răgaz care să excludă o hotărâre pripită, foarte probabilă în nerăbdarea pasiunii reciproce. „Gândesc ca un bătrân!” se certa el, dar îşi spunea că, de fapt, e întâia oară când gândeşte ca un tânăr: dacă patima dezlănţuită, simţurile focoase sunt apanajul tinereţii, funcţionează oare o compensaţie, iar sentimentele adânci revin vârstelor înaintate? Atunci iubirea nu există, ori el, tocmai pentru că nu mai era un adolescent nărăvaş, de vreme ce trecuse prin destule

împliniri din care amenința să rămână doar fumul, nu putea să accepte decât că iubirea există, mai mult că are şi el dreptul la asemenea întâlnire sfântă a tinereţii: alţii, cu simţuri mai lente au, paradoxal, mai timpuriu acest noroc care însă, iată, nici lui nu-i era interzis!

Desigur, nu trata rezistența Corei ca pe un oarecare capriciu feciorelnic, deşi, era silit să recunoască, în bună parte, lucrurile cam aşa stăteau. Dar el nu era o fire înclinată să renunţe, să dezerteze, să adopte resemnarea, iar iubirea sa îi semăna, îl exprima pe căi nu totdeauna raţionale.

Adaptat, dar şi regenerat (căci neparticiparea Corei era o noutate încântătoare după atâtea succese prea uşor, iritant de uşor, repurtate), se trezi luni dimineaţă într-o stare de bucurie care anula suferința încercată către sfârşitul discuţiei din seara precedentă. Trecuseră abia două zile de când se cunoşteau: foarte bine că ea nu-l iubea încă, foarte bine! Aproape că era recunoscător zeilor că – semn de preţuire, lumina gravă ce se proiecta asupră-i – nu-i hărăziseră o iubire de operetă. Simţea o dorinţă irezistibilă de a o vedea, de a o asculta iarăşi vorbind, ca în seara precedentă, despre indiferent ce, dar neapărat vorbind cu acea gravitate voioasă descoperind o gândire limpede, captivantă şi deschisă, aşa cum nu întâlnise decât la foarte puţini bărbaţi. Îşi reaminti cum o descoperise, îmbrăcată în halat alb, scriind de zor sub lumina reflectoarelor din sala centralei – da, atunci o descoperise, căci la balul de sub cupola de brad ea nu fusese decât o oarecare frumuşică expansivă şi cuceritor de graţioasă, ca atâtea altele! – şi se declară foarte satisfăcut de faptul că îl fascinase imaginea dintâi, opţiunea la prima vedere, iar nu imaginea din cuprinsul unei conversaţii chiar plină de vioiciune şi interes; îl încânta, de fapt, confirmarea unei prejudecăţi potrivit căreia pura prezenţă feminină este izbitoare nicidecum descoperirea sufletului pe calea mediată a inteligenţei.

Trecu, în sfârşit, în revistă purtarea ei glacială, chiar posomorâtă la întâlnirea de lângă terenul de tenis, aşteptarea lui umil-neliniştită lângă afişul unui film japonez, sala de cinematograf, pe cale de a fi evacuată, cu el şi cu ea sprijiniţi de spătarele unor fotolii, iar toate aceste imagini îi părură încărcate de fervoarea unei comunicări inefabile. Alergă fluierând spre autobuz, salută în dreapta şi-n stânga şi se vârî în înghesuiala de pe scară, fără ca vreunul din ghionturi să izbutească a-l smulge din starea de reverie romanţioasă; dar nu gândul că peste două-trei zile automobilul de inginer şef avea să-l scutească definitiv de îmbrâncelile cotidiene era răspunzător de această stare de uitare de sine ci, doamne cum să nu-l invidiezi! mireasma unui păr de fată, ce-l sfinţise instantaneu, asemeni unei aureole.

Cora, în schimb, nu numai că nu se simţea îndemnată către o astfel de stare dar, chiar de ar fi fost, nici nu i-ar fi putut da curs. O telegramă-fulger, adusă de dimineaţă în camera bântuită de agitaţia vesel-însomnorată a celor patru domnişoare, o avertiza să vină neîntârziat acasă deoarece sănătatea maică-sii se înrăutăţise simţitor, motiv datorită căruia familia obţinuse deja consimţământul şcolii pentru a i se întrerupe perioada de practică.

Fata cu păr înmiresmat, altminteri calmă şi energică, amuţise şocată de izbitura acelei veşti, iar câteva clipe mai târziu, cu obrajii înnegriţi de suferinţă neputincioasă, zăcea cu capul pe pernă, zguduită de hohote de plâns. După ce se temuse, abia cu două zile în urmă, că exagerează, ea şi ai ei, o chestiune mai curând neînsemnată, un necaz dintr-acelea ce se adună cu duiumul în existenţa unei familii, iată că trebuia să-şi reproşeze uşurinţa şi chiar nepăsarea, incapacitatea de a descifra consecinţele unei adevărate nenorociri. Se învăţase demult cu gândul că părinţii ei nu fac parte din

categoria celor care declanşează alarme false, fusese crescută într-o atmosferă de seriozitate în care durerea fizică sau sufletească – tatăl, mai ales, era un autentic campion de rezistenţă, trecând adesea dincolo de limita firească – trebuie ascunsă cu discreţie, iar văicăreala nicicând considerată formă de „descărcare” a suferinţei. Tocmai datorită acestei educaţii, în ciuda fragilităţii trupeşti şi a firii uşor impresionabile, Cora izbutea să-şi păstreze cumpătul în împrejurări când alţii şi-l pierdeau, ba chiar se obişnuise – accidentarea lui Victor era una dintre dovezi – să-şi biciuiască nervii cu cercetarea dezagreabilului de care alţii se înfricoşau ori îşi fereau privirile. Când însă echilibrul ei psihic era lovit chiar în punctul de susţinere, reacţia era violent disproporţionată iar ape ameninţător de tulburi, necunoscute altora, îi inundau judecata; gândul că tatăl însuşi obţinuse o atât de specială aprobare administrativă şi-apoi redactase telegrama, e drept în termeni prevenitori şi convenţionali, acest gând era traumatizant ca o sentinţă nedreaptă.

În vreme ce fetele, mai mult decât speriate de manifestarea ei – o socoteau, la rândul lor, făcută să le ocrotească – încercau să o însenineze (una vorbindu-i fără şir, alta aducându-i comprese reci, ultima izbucnind şi ea în hohote de plâns), Cora îşi reveni oarecum şi, la fel de înnegurată şi taciturnă, cu sufletul stins, se apucă să-şi adune lucrurile din dulap şi să le aşeze în valiză cu un simţ al ordinii mai mult decât suspect. Dacă nevoia de a da ajutor celor din jur o împingea să procedeze cu calm şi tact şi eficacitate, ancorând-o neîntârziat în real, propria suferinţă rupea firele de contact cu lumea, zdrobea articulaţiile şi punctele de sprijin, făcând-o să plutească în neştire, nu numai să pară dar să fie ameţită, să se lovească, fără a tresări, de orice colţ de masă şi de orice fereastră deschisă aflate în preajmă. Însăşi ţinuta zveltă se altera, pe nesimţite spinarea se încovoia bătrânicios, degetele-i ferme tremurau ca suflate de vânt, linia

braţelor îşi pierdea armonia. Isprăvind, zdrobită de efort, aranjarea hainelor în valiză (după ce le netezise şi le orânduise de mai multe ori, în loc să se intereseze de ora plecării celui dintâi tren care s-o ducă spre casa părintească, aşa cum s-ar fi cuvenit) Cora luă telegrama şi porni să-l caute pe îndrumătorul de practică pentru a-i comunica schimbarea intervenită în programul ei şcolar. Operaţiune perfect inutilă (pe care nimeni n-avu cum s-o împiedice de vreme ce nimeni n-avea cum să ia cunoştinţă de intenţiile fetei) urmată, de asemenea, fără niciun rost, de alte formalităţi administrative (predarea halatului la magazie, restituirea fişei de pontaj etc.) care, toate, puteau fi îndeplinite de colegele de cameră.

Un neprevenit ar fi considerat, în cel mai bun caz, că fata îşi face de lucru, inventează treburi, spre a amâna momentul confruntării cu necazurile de-acasă, când de fapt, Cora nu făcea decât să se grăbească mereu, îngrozită de fiecare clipă ce se irosea. Minuţia cu care proceda era o formă inconştientă de a-şi limpezi gândurile, deşi din aceasta nu rezulta decât o mărunţime a intenţiilor şi o oboseală din ce în ce mai accentuată. Când isprăvi cu tot ce nu trebuia făcut, dar fusese făcut totuşi din pricina incapacităţii ei de a ridica ochii spre cer, telefonă la gară şi află că avea tren abia după amiază, căci trenul de dimineaţă plecase de aproape o oră. Nici acum nu-şi veni în fire, ci blestemă doar orarul feroviar după care desfăcu valiza spre a căuta o broşură ce conţinea indicaţii despre nişte autobuze care i-ar fi putut fi de folos: dar aşa avea să ajungă şi mai târziu decât cu trenul.

În tot acest timp nu-şi aminti de existenţa lui Bujor Niculescu şi poate că, dacă ar fi ştiut, tânărul, care se obişnuise cu gândul că dragostea lui nu era împărtăşită, nu l-ar fi suportat pe acela că prietenia ce i se oferise în schimb era tot fum. Dacă nu alt motiv, atunci impresia de inconsistenţă afectivă desigur l-ar fi dezarmat. Dar Cora,

înainte de a se dezmetici de-a binelea şi a apuca să-şi reproşeze că pierduse atât de stupid un timp preţios, se trezi regretând amarnic faptul că uitase să-l anunţe pe inginer despre iminenta lor despărţire. Se ruşină de buimăceala ei ca de o culpă precisă. Intensitatea acestui regret o făcu să-şi dea seama cât de puternic se ataşase de noul ei prieten, de existenţa căruia nici n-avea habar în urmă cu două zile: constatare desigur imposibilă în absenţa sentimentului de vinovăţie. Prin intermediul amintirii lui Bujor Niculescu, ea îşi veni în sfârşit în fire, astfel că bucuria de a-şi redescoperi prietenul se însoţi cu un gând de recunoştinţă adresat tânărului. „Oare ce pot face pentru mama, altceva decât s-o mângâi?!” îşi spuse ea în clipa următoare. Revenise în camera de cămin, era singură de astă dată, şi privea consternată spre valiza, pe care o burdușise şi-apoi o răscolise la fel de prosteşte, ca spre urmele unor mişcări de somnambul. “Ar trebui să mă sfătuiesc cu el, doar înţelege atât de multe, el ar putea să ştie!” îşi continuă gândul. Recăpătând simţul concretului, atât de binefăcător în aceste momente, îşi dădu seama că nu-i ştie decât numele. Unde să-l caute? Să dea telefon la centrala electrică şi să se intereseze de inginerul-inspector din noaptea de sâmbătă?! Ar fi făcut-o fără să-i pese de ironii, dar să-şi caute – ce altceva, judecând după penibila formulare? – amorezul, în pragul suferinţelor care o aşteptau acasă, îi era cu neputinţă. Prejudecăţile ei de fecioară! Nu-i rămânea atunci decât să aştepte ca el s-o găsească ori, cum avea timp din belşug, să-i iasă cumva în întâmpinare. Deodată îşi aminti de un procedeu de comunicare adesea utilizat aici, aşa că se aşeză la masă şi compuse un scurt bilet de rămas bun, fără explicaţii, spre a-l depune – menţionând, poşta improvizată îngăduia, doar numele destinatarului – sub sticla de la ghereta portarului. Se resemnă spunându-şi că prietenia lor era prea proaspătă pentru a suporta asemenea chestiuni, dar nu era doar proaspătă ci – nu-i

aşa?! – chiar şi încheiată înainte de a apuca să se închege: lângă prăpastia deschisă de vestea care o chema acasă, această concluzie reuşi să păstreze o tristeţe tulburătoare. Dar dacă el va veni totuşi s-o caute?! Socotind că nu va putea petrece atâtea ore de aşteptare în singurătatea dezolantă a camerei, alături de un geamantan răvăşit, se îmbrăcă şi părăsi căminul.

Ajuns în pavilionul administrativ, Bujor Niculescu rămas încă în starea de luminoasă plinătate cu care pornise de-acasă, se trezi în faţa unui veritabil şantier de construcţii. Fireşte, tânărul se interesă despre scopul lucrărilor ce se desfăşurau în zona fostului birou directorial. Află astfel că sistemul de ziduri interioare şi uşi baricadate, sistem pus la punct de bătrânul Băncilă în urmă cu vreo cincisprezece ani şi care îngăduia izolarea netă de restul administraţiei, era pe cale de a fi abandonat. Sub pretextul că avea nevoie de încă două camere pentru noii ingineri şefi (Niculescu era plăcut surprins de grija ce i se arăta), Burghele urmărea de fapt să redea acelei părţi de clădire forma pe care o avusese înainte de război. Urma să se circule lejer de-a lungul unui amplu coridor, deschis oricui, să se comunice mai uşor între diversele încăperi destinate conducerii, să se aerisească şi să se reîmprospăteze totul, inclusiv culoarea tapetelor. Cu această ocazie, se proceda şi la unele îmbunătăţiri lipsite de precedent dar supuse aceluiaşi principiu arhitectonic: ferestre mai multe şi mai mari, pasaje largi, socluri pentru flori ornamentale, pe scurt: lumină, spaţiu, comunicări directe, şi cât mai plăcute la înfăţişare, între compartimente. De dragul acestor înnoiri, ce marcau un stil de lucru suplu şi deschis, fusese convocată şi Nadia ale cărei gusturi de gospodină inteligentă şi modernă erau foarte preţuite de Burghele; las-că în felul acesta, directorul îşi putea consacra timpul îndeletnicirilor propriu-zis productive. Până una-alta, şeful combinatului

lucra pe un colţ de masă din fosta cameră de consiliu, acum sediul comitetului de partid, răspundea tuturor solicitărilor fără intermediul secretarei, fără să aştepte ore de audienţe şi întâlniri cu program prestabilit. Zidari, zugravi, femei de serviciu îşi vedeau de treburi prin alte unghere ale încăperii, toţi cei de faţă erau surâzători, chiar bine dispuşi, aşa cum se cuvine pe un şantier de reconstrucţie.

Foarte curios din fire, voios, mai mult decât voios el însuşi, Bujor Niculescu profită neîntârziat de amabilitatea Nadiei şi se lăsă condus pretutindeni, trecu prin spărturile zidurilor, urcă nişte schele, cercetă proiectul coloristic dar şi calitatea vopselurilor, din ce în ce mai încântat de informaţiile pe care le primea. Mai cu seamă una dintre aceste lămuriri îl făcu să înflorească: vechiul cabinet în formă de L, deţinut de Băncilă, urma să fie divizat printr-un perete din şipci şi plăci melaminate, iar una din părţi avea să-i servească drept cameră de lucru, cealaltă revenind lui Burghele însuşi. Încrederea, numai aparent insignifiantă, ce i se arăta şi pe această cale, aproape că-l emoţionă pe tânăr. Îşi îngădui sugestia de a se folosi şi un mobilier nou, cât mai ieftin şi funcţional, obţinu confirmarea respectuoasă a unui intendent şi se declară pe deplin satisfăcut. Vestigiu al unei administraţii pompoase şi mai ales greoaie, bătrâna secretară a lui Băncilă stătea ţeapănă în faţa biroului ei masiv, prevăzut cu fel de fel de butoane şi sonerii, acum inutile, şi părea că nu se interesează de febrila mişcare din jur. Sufletul delicat al tânărului tresări în faţa acestei dovezi de austeră nelinişte şi, după o scurtă convorbire cu Nadia, îi comunică femeii că se bucură de a colabora cu ea, după care îi ceru un mărunt sfat. Bătrâna se învioră numaidecât, îşi recăpătă echilibrul şi deveni extrem de folositoare, amintind că de pardoseli şi covoare nu se preocupase nimeni până atunci.

— Ai aflat ce întâmplare bizară a parcurs noul dumitale

coleg? îl întrebă Nadia pe Niculescu îndată după aceea.

Şi astfel povestea dispariţiei nevestei lui Bădescu, mult mai picantă decât fusese în realitate, inundă auzul tânărului inginer. Nadia vedea în fugară o iremediabilă cochetă, opinie pe care interlocutorul, cunoscând prea bine făptura ştearsă aflată în discuţie, încercă s-o combată ori măcar s-o tempereze. Fără să se sfiască, lipsit şi de sprijinul probelor, el dădu vina pe instructorul Bordeianu, un petrecăreţ lipsit de orizont. Ştiind bine că astfel atinge susceptibilitatea Nadiei, apăsa tot mai vânjos pe respectiva pedală, nu împotriva ci în favoarea pactului tacit de neagresiune încheiat cu femeia din faţa lui: vechiul mecanism, potrivit căruia tratarea cu degajare a unui subtext gingaş face plăcere tuturor, mai cu seamă celor implicaţi, adică eliberează textul de suspiciuni, acest mecanism acţiona acum la fel de bine uns. Nadia era încântată că numele ei nu era asociat cu acela al lui Bordeianu, şi-apoi, ea însăşi nu avea o prea bună părere despre instructor; de altfel, curând, ea răsuci conversaţia spre personajele principale ale aventurii din seara precedentă şi, cu această ocazie, făcu un elogiu bătrânului academician Bădescu, bărbat demn şi luminat, savant autentic, ce nu se amestecă în fleacuri etc.

Acaparat de asemenea preocupări. Niculescu nu se gândi s-o caute pe Cora. La limita sentimentului năvalnic, exista o zonă destul de largă unde orgoliul masculin acţiona nestingherit. Aşadar, abia când îşi aminti, cu dragoste, de frumoasa fată, el nu-şi putu înfrâna voluptatea de a telefona (în temeiul calităţii de membru marcant al statului major) instructorului de practică spre a se interesa de starea sănătăţii elevului internat la dispensar. Era un mod de a gravita în sfera de atracţie ce avea în centru pe aleasa inimii sale, prefăcându-se că nici nu-i pasă de forţa ei de seducţie. Cu aceleaşi intenţii, promise chiar că-l va vizita pe Victor, deşi aflase că băiatul e în afara oricărei primejdii şi urmează să fie

externat. Nu dădu însă curs proiectului său, evident de teamă că fata va remarca neîntârziat cusătura albă a aranjamentului şi, abia către sfârşitul orelor de program, după ce zăbovi alături de Burghele, Bădescu şi ceilalţi, obţinu telefonic legătura cu pacientul, îi adresă câteva vorbe de mângâiere precum şi promisiunea că putea conta pe o pedeapsă administrativă ce se va aplica handbalistului. În asemenea condiţii oficiale, Victor nu-şi îngădui neobrăzarea de a-l informa pe inginerul şef despre iminenta plecare a Corei.

După ce-şi făcu drum pe feluritele şosele care împânzeau teritoriul uzinei, cu nădejdea că va reuşi să-l întâlnească pe prietenul faţă de care se simţea vinovată, fără niciun rezultat însă, Cora luă hotărârea, deloc umilitoare ţinând seama de osteneala anterioară, de a-l aştepta pe Niculescu în faţa porţii principale, amestecată printre soţi şi logodnici de ambele sexe. Cu ochii la ceasul electric suspendat deasupra gheretei portarului, tresărind la fiecare zvâcnire a minutarului, fata realiză deodată că, de va întârzia acolo, va pierde şi cel de al doilea tren care s-o ducă la familia ei în acea zi. Şi, îndurerată mai mult de ghinion decât de deznădejdea imposibilei întâlniri, izbucni iar în lacrimi, de astă dată într-un mediu de necunoscuţi care o asaltau cu iritante întrebări. Nu mai avea nicio dorinţă să-l vadă pe Bujor Niculescu, nu-i purta pică din pricină că instinctul prieteniei nu-l îndemnase, nu s-o găsească, să se lase găsit, dar nu avea puterea să alerge după valiză şi după autobuz. Porni spre clădirea căminului furioasă pe ea însăşi pentru incapacitatea de a se opune dezordinii interioare, iar când constată că efortul e zadarnic, resimţi o ciudată satisfacţie la gândul că i se aplicase o pedeapsă pe deplin meritată.

Tânărul inginer nu plecase o dată cu ceilalţi, deoarece fusese invitat să viziteze garsoniera pusă la dispoziţie de intendent în colonia de intervenţie celui care trebuia să se

afle, ceas de ceas, în apropierea instalaţiilor cu foc continuu; invitaţie căreia el nu ezitase să-i dea curs. Garsoniera ce i se oferea se afla la etajul al treilea într-o vilă nouă, de altfel singura adăugată coloniei în anii din urmă. Cercetând locuinţa, Niculescu solicită câteva modificări şi refaceri de care intendentul luă notă fără a îndrăzni să obiecteze: să lucraţi cu grijă, nu vreau să stabilesc un termen, importantă este calitatea, dar să nu mă chemaţi la recepţie înainte ca ultimul amănunt să fie pus la punct, la revedere!

Venind, deloc grăbit, pe aleea asfaltată ce lega grupul de vile de şoseaua principală, bifurcându-se spre a îmbrăţişa sala cantinei, inginerul văzu de departe pletele castanii ale Corei şi, pe dată, inima începu să-i bată mai repede. Alergă să-i iasă în cale, nădăjduind o întâlnire „întâmplătoare”, dar fata nu-l observă şi-şi văzu de drum cu privirile aţintite în pământ. Când el, abia respirând din pricina efortului, dar cu o figură radioasă, de om care nu-şi poate stăpâni bucuria, atinse braţul subţire al Corei, urmă o tresărire convulsivă care-l îngheţă. Câteva clipe lungi, Niculescu privi, cu gura căscată, chipul marcat de suferinţă al fetei. Nereuşind să-şi alunge expresia de bărbat satisfăcut, căruia toate îi merg din plin, dar ocupat cu eliminarea acelei măşti ce refuza să se supună, el resimţi un soi de ostilitate, la fel de incontrolabilă, faţă de făptura care-l obliga la un efort penibil. Aşa fiind, căldura revederii se scurse, lăsând loc unei curiozităţi potolite, politeţei binevoitoare. Dinspre partea cealaltă, după câte pătimise în orele unei dimineţi risipite în spaime şi reproşuri, Cora era de-a dreptul furioasă şi, oricum, n-avea chef de explicaţii. Gândul ei de amiciţie era cu desăvârşire stins, iar împrejurarea că-l întâlnise totuşi pe inginer, că nu pleca fără să-l revadă, echivala cu anularea unei pedepse mântuitoare: mai rău nici nu se putea. Şi totuşi, niciunul nu îndrăzni să inventeze un pretext care să curme supărătorul raport de nemulţumire reciprocă

iarăşi instalat între ei după un foarte scurt răstimp.

— Trebuie să plec. Te-am căutat să-mi iau rămas bun! îi comunică ea pe un ton la fel de sec ca acela cu care se adresase magazinerului la formalitatea predării halatului.

Bujor Niculescu făcu semn că a înţeles. N-avea cum să ştie câtă nelinişte consumase Cora, ce chin traversase ca să-l întâlnească; era mulţumit că prietenia ei continuase să funcţioneze în împrejurări atât de neobişnuite, şi-i era recunoscător.

— Dă-mi voie să te ajut, să te conduc la gară vreau să spun.

— Am tren abia seara.

Ea se răsuci, înaintă şovăitor, iar tânărul o însoţi, fiind acum rândul lui să meargă cu privirile aţintite în pământ.

— De fapt, voiam să te rog să-mi dai un sfat, să…

Era mai mult sau mai puţin decât acel „rămas bun” despre care pomenise?! însăşi ivirea unei asemenea întrebări în mintea lui era o rană a orgoliului masculin. Nici de astă dată nu încercă să smulgă o clarificare, decis să se supună pactului de amiciţie pe care ea i-l oferise, să nu emită pretenţii izvorâte din iubirea care-l asalta. Se pregăti să asculte cu interes.

— Nici nu mai ştiu ce anume voiam! Cred că era totuşi o chestiune concretă… iartă-mă, – sunt foarte tulburată, nu-mi amintesc!

Trebuia acum să recunoască, presat, faptul că n-avea argumente pe care să le pună în balanţă: nu exista, fără să producă nicio consecinţă, decât amara voluptate de a-şi zgândări sensibilităţile de îndrăgostit.

— Am să-ţi scriu, spuse ea dintr-odată. Îndată ce ştiu ceva mai exact, şi sunt în stare să ţin un toc în mână! îl asigură cu o fermitate ce se constitui în prima tresărire energică de când se întâlniseră.

Dar nu-i aşa că era, judecând după aşteptarea lui, încă şi mai puţin decât „te-am căutat?!” Orice soi de precizare, chiar efortul pe care ea îl făcea de a lămuri lucrurile,

însemna o şansă mai puţin pentru el. Vanitosul tânăr „asista” stupefiat la întrebările care-l asediau!

Fata se opri, căută în poşetă, scoase un carnet cu scoarţe negre, reuşi să surâdă.

— De data asta mi-am amintit la timp!

Bujor Niculescu o privi nedumerit.

— Scrie-mi adresa. Să ştiu unde să te caut.

„Da, asta e de fapt situaţia!” constată el cu descurajare, întunecându-se, ca şi cum rugămintea tandră a Corei s-ar fi constituit într-un deznodământ implacabil, apoi scrise adresa pe foaia cu pătrăţele albastre, adăugând mental ivirea unui motiv de a nu părăsi prea repede vechea locuinţă.

— Ascultă – îi spuse, restituindu-i carnetul – aş vrea să rămânem împreună cele câteva ore care mai sunt până la plecarea trenului. Există, din fericire, un loc unde te pot conduce fără teama că te vei simţi stingherită, nu la plimbare, nu la cafenea... şi nici la mine acasă! Ştiu bine că îţi lipseşte complet cheful de conversaţie, mie de asemenea! E casa unui prieten la care ţin foarte mult, el şi ai lui sunt dintre cei care, dac-am reuşit să te cunosc cât de cât! nu-ţi displac şi nu te obosesc, un loc în care poţi rămâne cu gândurile tale fără să fie nevoie să răspunzi la întrebări indiscrete.

— Nu merg nicăieri!

Bujor Niculescu o privi îndelung, dar nu surprins şi cu atât mai puţin ofensat.

— S-ar putea să nu ne vedem foarte multă vreme! spuse alb.

Cora lăsă privirea în jos, s-ar fi spus că cercetează invitaţia pe toate feţele, apoi şopti cu vocea celui care înţelege că n-are dreptul să refuze, cu un fel de supunere rău prevestitoare.

— Bine, merg oriunde doreşti!

Argumentele, la nuanţarea cărora tânărul ostenise, erau şterse cu buretele.

— Prea multă încrâncenare! nu se putu el stăpâni să observe, oricât îşi jurase să n-o supere.

Comentariul sincer îşi făcu efectul. Fata îl ascultă cu luare aminte şi, pe măsură ce medita la feluritele lui semnificaţii, la posibilele conexiuni ale constatării, ochii i se înseninau.

Ovidiu Poruncea, nevastă-sa Cecilia, chiar şi cele două fetiţe îi întâmpinară însă ceremonios, cu o stinghereală, dacă se poate spune aşa, luminoasă. Văzându-şi prezentarea, dar şi convingerea intimă, flagrant contrazise, Bujor Niculescu roşi, deveni ţeapăn, surâzând forţat ca la un dineu oficial. În acest context, Cora se înseninã şi mai mult, ultimele rămăşiţe de nelinişte i se risipiră: era plăcut pentru ea să descopere, fără să aibă nevoie de asigurări formale, că se află într-un loc unde prietenul ei nu îndrăznise să mai conducă o femeie. Îndată, tot interesul gazdelor se concentră asupra ei, manifestat însă doar prin grijă şi atenţie prevenitoare, în absenţa până şi a celei mai discrete dintre anchetele ce însoţesc inevitabil o nouă cunoştinţă. Dealtminteri, Ovidiu, singurul avizat, în acelaşi timp singurul de la care Niculescu aştepta o confirmare, îl luă pe tânăr deoparte, lăsând-o pe Cora în strictă companie feminină.

— Ce naiba pregătiţi voi acolo?! Abia dimineaţă am aflat câte ceva!

Niculescu crezu mai întâi că interesul celuilalt era circumstanţial, fiind de fapt un reflex iscat de politeţe şi un mod de a-şi ascunde surpriza declanşată de vizită: lui Ovidiu nu numai că nu-i păsa de schimbări administrative dar îi repugna, de când se ştiau, orice discuţie cu acest subiect. Trăgând cu ochiul îndărăt, când spre locul unde cea mai mică dintre fetiţe o condusese pe Cora să-i arate jucăriile, când spre uşa bucătăriei, unde Cecilia împreună cu fetiţa cealaltă se agitau printre farfurii şi pahare, tânărul schiţă deci un gest evaziv în direcţia interlocutorului şi-apoi întrebă la rândul său:

— Nu te superi c-am năvălit aşa peste voi?! îşi întrerupe stagiul, pleacă astă-seară, maică-sa e grav bolnavă, am adus-o aici ca s-o ştiu ocrotită!

— Foarte bine-ai făcut! spuse cu seriozitate Ovidiu. Cât se poate judeca la prima vedere, mi se pare extrem de reuşită, încântătoare! Foarte tânără, e drept, însă în niciun caz şcolăriţa pe care mi-ai descris-o! Fi liniştit, se descurcă ele! mai adăugă, văzând că tânărul întârzie să-şi vină în fire. Ei, ia spune! încheie el, schimbând tonul, şi strecurând un accent de nerăbdare, de nervozitate stârnită de amânare, ce nu mai lăsa niciun echivoc în privinţa caracterului interogaţiei iniţiale.

— Ei da, am fost numit inginer şef! spuse Niculescu, cât mai degajat spre a amortiza şocul probabil al informaţiei.

— Dar eu, cu cine am să lucrez? întrebă Ovidiu, de astă dată de-a dreptul alarmat.

— Nu ştiu încă! Dar ce-ţi pasă?!

— Îmi pasă! se avântă celălalt. Burghele are o plăcere teribilă să răstoarne totul cu fundul în sus, să chibzuiască fiecare amănunt în aşa fel ca nimeni să nu rămână pe dinafară. Asta e: îi scoate pe toţi din bârlog, îi aleargă pe pensionari la crosul de primăvară, îl trece pe iepuraş cot la cot cu ursul păcălit de vulpe!

— Nu mă aşteptam să te bucure avansarea mea, dar nici să strigi la mine ca la un...! se supără tânărul.

— Nu strig la tine, tu eşti un copilandru nevinovat, un instrument şi nimic altceva! îl linişti Ovidiu. Un băiat îndrăgostit de o dulce copiliţă, îmi vine să te sărut pe frunte şi să mă rog domnului să-ţi prelungească bruma de candoare măcar un an-doi! îl asigură apoi, cu multă căldură, cuprinzându-i umerii cu palmele sale grăsuţe. Şi nici nu spun că multe din ideile lui Burghele n-ar fi bune. E un tip foarte deştept, prea deştept după gustul meu! Dar ce mă scoate din sărite la el e pofta de spectacol, de teatru total: ai chef de dănţuială, n-ai, hai la horă. Să nu-mi spui că toată afacerea e în interesul uzinei, că

Burghele e singurul care gândeşte şi noi, ceilalţi... Ia spune-mi, dacă Băncilă e sărbătorit cu-atâta pompă, de ce se lasă totuşi impresia că nimic din ce-a făcut el nu merită doi bani?!

— Cine-a spus asta?

— Cum: cine a spus?! îl privi aiurit Ovidiu. A rămas ceva neschimbat?

Întrebarea nu era retorică, totuşi Niculescu o trata ca şi cum ar fi fost.

— E nevoie de o prefacere necontenită, de înnoiri!

— Aşa, peste noapte? nu pricepea gazda. S-a sfătuit cu cineva, a întrebat?! Pe cine? Mă rog – se resemnă el dintr-odată, – n-are rost să te toc inutil, n-are rost să te demobilizez, să-ţi strecor îndoielile mele. Fi aşa cum eşti! Rămâi aşa cum ai fost, iubeşte-o pe fata asta, tremură de dorul ei, şi eşti salvat! Nici eu nu pretind că am dreptate şi că în locul lui... Burghele e de o sută de ori mai bun decât mine! Dar am dreptul să ştiu cu cine-o să lucrez?! Cer prea mult?

— Ai răbdare, se va clarifica în cel mai scurt timp! Eşti prea egoist, prea înţepenit, boala te face aşa! Iartă-mă, n-am zis-o ca să te jignesc, numai faptul că te-am căutat în seara asta şi... zău, de ce mă obligi la declaraţii de dragoste? Zău! mai spuse tânărul, apucând la rându-i, în palme, umerii gazdei. Nu vrea nimeni să-ţi facă niciun rău!

În vreme ce discuţia dintre bărbaţi se prăvălea pe asemenea povârniş accidentat, la fel de surprinzător pentru amândoi interlocutorii, cea mai mică dintre fetiţe – care semăna izbitor cu Ovidiu aşa cum arăta el la această vârstă, în vreme ce prima născută reprezenta copia fidelă a aceluiaşi tată aflat la o vârstă ceva mai senină – o conducea pe Cora către o cameră cu două pătuţuri. Pentru o familie de atâta vreme constituită, luând în considerare şi aerul de gospodină devotată al Ceciliei, harababura care domnea în camera copiilor oferi

musafirului prilejul unei uimiri de mari proporţii. Corei i se păru că descoperă „adevărata faţă a lucrurilor”. În camera de zi şi în hol, o anume ordine era încă respectată în preajma celor două paturi de copil însă, acolo unde după opinia domnişoarei trebuia să fie atinsă cota organizatorică maximă, tocmai acolo totul părea iremediabil dat peste cap. Oh, Cora ştia că nişte copii, mai ales vioi ca aceştia, n-au răbdare să pună fiecare lucru la locul său; dar aici însuşi principiul ordinii era abandonat în favoarea satisfacţiei ciudate de a vedea jucării, păpuşi, cărţi, claie peste grămadă. Puştoaica se agita în jurul Corei, manevrând doi căţeluşi de pâslă, foarte hărtăniţi, care nu izbuteau să se ciupească de coadă unul pe celălalt deşi ambii aveau această intenţie, iar fata încerca să fie binevoitoare faţă de peisajul răvăşit care o rănea; dar efortul era zadarnic şi încă mai lipsit de perspectivă decât hărţuiala celor doi căţeluşi. Treptat, ea îşi veni însă în fire, recunoscu faptul că fetiţa era drăgălaşă şi veselă, îngrijită, frumos dăruită jocului, foarte pricepută să-şi distreze invitata. Şi-atunci îşi găsi un rost, dar şi un mod de a se linişti, apucându-se să-i explice micuţei, cu haz, avantajele unei bune rânduieli. Cealaltă o privi, cu mirare câteva clipe, apoi consideră, pare-se, că jocul ce i se propunea era interesant în ciuda aparentei sale bizarerii: atitudine simetrică, după cum se vede, faţă de cea adoptată iniţial de Cora, deosebirea constând în diferenţa de mobilitate psihică. Se încinseră amândouă, Cora stând în genunchi pe o pătură, şi iniţiind, ca şi Burghele, o structurală reorganizare, iar fetiţa de-a dreptul tolănită pe covor şi lăsându-se convinsă de superioritatea noului sistem cu infinit mai multă grăbire decât se dovedise capabil taică-su în varianta adoptată ca termen de comparaţie.

Reuşind să se smulgă din conversaţia cu Ovidiu, Bujor Niculescu apăru destul de neliniştit în pragul camerei copiilor şi avu la început impresia că asistă la un

eveniment de natură să accentueze ruptura relaţiei dintre musafir şi gazde: nu săvârşea Cora o gravă nepoliteţe faţă de mama fetiţei procedând la o astfel de acţiune? Tânărul începea să regrete ideea, deloc salvatoare, a acestei vizite deşi Cora îi surâdea încântată iar puştoaica se rostogoli chicotind până la prag şi se agăţă, mai zglobie ca oricând, de genunchii lui. Abia când alături de el se ivi Cecilia şi, din privirea ei, ghici satisfacţia gazdei pentru faptul că gheaţa s-a spart, Bujor Niculescu se linişti şi dobândi dispoziţia sufletească în care să poată savura farmecul şi inteligenţa explicaţiilor oferite de Cora în rafale, cu mare volubilitate. Ascultându-le, Cici însăşi trecu de la mulţumirea formală la starea de sinceră încântare iar Ovidiu, ursuz şi acrit cu puţin timp înainte

— Ajuns şi el în apropiere – se simţi îndemnat să intervină în joc şi, mergând de-a buşilea, să-şi ajute mezina la recuperarea şi remontarea unor braţe de păpuşi azvârlite prin colţuri. Fetiţa mai-mult-decât-ordonată care fusese, şi redevenise, Cora se juca cu împătimita dezordonată care era, şi avea să rămână, partenera ei, suportul acestui joc fiind acela, descoperit cu fervoare împreună, că nimic nu e mai plăcut decât să organizezi desăvârşit în vederea unei desăvârşite dezorganizări. Poate că fiind de faţă la această dezlănţuită rânduială, Burghele s-ar fi simţit umilit, Bujor Niculescu însă nu, spre a-l pomeni, totuşi, pe cel mai reticent dintre participanţi căci ceilalţi erau în aşa măsură acaparaţi încât uitaseră de toate. În camera de zi, fetiţa cea mare aranja o masă cu farfurii şi tacâmuri, rememorând cu voce tare indicaţiile primite din partea mamei – o voce copilărească dar fermă încercând să domine, nu doar să nu se lase contaminată de hărmălaia de dincolo.

Cora se afla într-o stare de ameţeală toropitoare, inima ei pulsa înseninată în foşnetele de inocenţă ce se ridicau în jurul ei. Convulsiile dimineţii, şiroaiele de lacrimi ce le

vărsase, fără a reuşi să se liniştească, îmbrăţişările de compătimire ale fetelor, goana după semnături, căutarea înfrigurată a celui pe care şi-l hotărâse prieten, toate îi alunecau de pe umeri asemeni unor poveri pierite. Căpătase, fără veste, curaj şi încredere în capacităţile ei – iată – tămăduitoare şi n-avea îndoieli că alături de dânsa toate frământările mamei – doar era vorba de o misterioasă subţiere a nervilor – îşi vor găsi remediul. Ce noroc că nu pornise spre casă pradă acelei destrămări sufleteşti, în care nicio nădejde nu se închega! Copleşită, ea primi, ca pe o deplină alinare, îmbrăţişarea dezlănţuit de tandră a fetiţei cu care se juca: emoţionată şi fericită, puştoaica îşi părăsise dintr-odată păpuşile şi se agăţase frenetic şi posesiv de gâtul Corei ca şi cum ar fi văzut, aievea, o zână din poveşti. Ochii Corei se înlăcrimară şi prinseră să scânteieze, iar privirea ei se îndreptă, printre buclele străvezii ale copilului, spre prietenul ei. Era o privire de recunoştinţă care-l zgudui pe tânăr prin intensitatea ei.

În vremea asta, Ovidiu şi ai lui continuau să petreacă de zor, fără a stingheri în niciun fel uimitoarea comunicare ce se stabilise între cei doi. „Doamne, e prea mult, trebuie să plecăm îndată!” gândi Cora şi se ridică brusc, strângând în continuare fetiţa cu amândouă braţele. Bujor Niculescu îi urmărea fermecat fiecare mişcare, privirea lui părea atrasă de un magnet cu uluitoare contururi de care, era convins, sufletul lui nu avea să se mai desprindă nicicând. O auzi pe Cora vorbind, cerându-şi scuze că nu mai poate să întârzie, luându-şi îndelung rămas bun de la fiecare, promiţând că va reveni să-i vadă cât poate de repede: iar el nu făcea decât să surâdă, să încline din cap, să mângâie creştetul unui copil şi, în acelaşi timp, să asculte glasul muzical al fetei care, desigur, se ivise pe lume anume ca să-i împlinească viaţa. La fel de pierit asistă şi la despărţirea de cele trei fetişcane, iar aparenţa terestră a acestora,

faptul că ele nu sclipeau decât în clipa când Cora le atingea, îi întăriră impresiile.

— Am să-ţi scriu, să nu mă uiţi, să mă aştepţi! îi şopti înfiorată Cora în clipa când îi veni şi lui rândul, urcat pe scara unui vagon ce tocmai se punea în mişcare, să fie cuprins de braţele ei şi atins, pe frunte, de nişte buze aromate şi răcoroase.

Sărind din mersul trenului, tânărul se opri în neştire tocmai în penumbra unui stâlp butucănos de beton şi, de-acolo. Mai curând nevăzut, ridică braţul şi-l agită în semn de salut minute în şir până când, în sfârşit, reuşi să-şi vină în fire, să se reculeagă şi să vadă, iarăşi, pământul pe care calcă.

Partea a doua

URMĂTOARELE LUNI

1

TRENUL AJUNSE CU CÂTEVA MInute înainte de cinci dimineaţă, în zorii răcoroşi şi străvezii ai unei zile de toamnă ce se anunţa caldă, senină, calmă. Cora porni la drum cu grabă, speriată şi de ce o aştepta, speriată şi de ce lăsase în urmă, chiar şi de figura cercetătoare şi posesivă, de bărbat lesne îndrăgostit, a lui Bujor Niculescu. Aşa că atunci când ajunse în faţa gangului boltit prin care se pătrundea în curtea unde locuia familia ei, deşi drumul de la gară nu-i prilejuise nici măcar o surpriză incoloră, era obosită, descurajată, avea ochii arşi de nesomnul pe care atunci îl descoperea. Poate dacă s-ar fi oprit, şi-ar fi revenit. Când, părăsind tunelul de piatră, intră în curtea îngustă, asimetrică, printre stâlpii de lemn ce susţineau trecerile spre acareturile etajului, se luminase de ziuă, pământul recăpătase culoarea cenuşiu alburie, lăzile cu resturi menajere, depuse lângă un calcan, fumegau, iar cerul se înălţase, din nou intens şi ferm colorat. Iar fata cu greu reuşea să-şi stăpânească plânsul.

Se precipită în întunecimea, în aerul greu al scării, atunci şi mereu proaspăt vopsită, ce ducea spre şiragul de balcoane din lemn. Nu îndrăzni să apese butonul soneriei, la început vru să mişte uşor clanţa de alamă, dar nu făcu decât să-şi lipească amândouă palmele de unul din ochiurile de sticlă şi, în adevăr, geamul vibră îndelung sub degetele ei tremurânde, se auziră paşi grăbiţi, tatăl se ivi în pragul verandei amenajate ca bucătărie, aprinse

lumina şi, cu un zâmbet repede stins, deschise ambele canaturi ale uşii şi o cuprinse pe fată cu braţul,

— Cum ai călătorit? N-ai păţit nimic rău?! Au vrut să-ţi dea drumul să pleci?! se auzi, venind din încăperea alăturată, glasul înfierbântat de îngrijorare al mamei şi, pe dată, chipul Corei se lumină. Nu trebuia să pleci noaptea, doamne, ce prostie!

În clipa următoare, fata se smulse din loc şi alergă, fără să vadă pe unde calcă, dusă de un vânt năprasnic, şi se azvârli, în genunchi, la picioarele canapelei pe care maică-sa era aşezată, cu spatele sprijinit de o pernă uriaşă; îşi îngropă obrajii în pătura pufoasă şi rămase multă vreme aşa, nemişcată, fără să vadă şi fără să audă, simţind doar o uşoară mângâiere pe creştet şi un ameţitor miros de comprese cu spirt. Se adunase în ea atâta oboseală şi spaimă de necunoscut, încât se prăbuşise pur şi simplu pe podea, vlăguită, şi ar fi jurat că nu fusese chemată în ajutor ci pentru a fi, ea, pusă la adăpost, alinată, ferită de ameninţări şi de primejdii. Nu apucase să ceară lămuriri în legătură cu boala mamei, şi cu telegrama alarmantă, fără precedent în existenţa ei; iar când îşi reveni, nu putu să nu tresară lăuntric, ca în faţa unei rele prevestiri, la gândul că niciunul din părinţi nu-i venise în întâmpinare cu vreo explicaţie cât de vagă privind motivul neobişnuitei alerte, indiferent de tonul acelei explicaţii, lăsându-i impresia că „totul e în ordine”.

Tatăl se apucă să-şi pregătească singur (ca totdeauna) cafeaua şi sendvişurile pe care şi le lua la slujbă. Iar când fata, răsucindu-se, îndreptă spre el o privire adânc mirată, bărbatul îi zâmbi cu duioşie – nimic altceva decât duioşie – şi spuse:

— E fără douăzeci! Dacă nu plec în două-trei minute nu mai prind condica!

Apoi oftă, s-ar fi zis „cu părere de rău că e nevoit să se despartă de un musafir atât de preţios”, căci zâmbi iar, de astă dată foarte politicos, chiar îndatoritor. Şi nici

vorbele pe care le rostise, singurele vorbe de la venirea Corei încoace, nu se deosebeau (printr-o nuanţă pe care fata ar fi remarcat-o neîntârziat) de felul în care îşi anunţa plecarea în fiecare dimineaţă. Iar când apucă în mână clanţa de alamă de a cărei atingere Cora se ferise, el strigă destul de voios (de astă dată, pentru urechea pânditoare a fiicei deveni perceptibilă înscrierea forţată în ritual, acel „na, era să uit ceva foarte firesc!”):

— Pe mine să nu mă aşteptaţi cu masa. Eu, cine ştie când...

Cu asemenea naturaleţe, adică „exact ca şi înainte”, fusese întreruptă fraza, cu asemenea pricepere fusese trântită uşa de ieşire „cât să prindă încuietoarea, dar să nu zăngăne geamurile”, încât Cora îşi pierdu cumpătul şi, privindu-şi înfricoşată mama, aproape o somă, cu lacrimi în ochi, să spună în sfârşit despre ce e vorba.

— Ei, cum te-ai descurcat printre străini?! se interesă cu blândeţe femeia, fără să-i evite privirea, fără măcar să clipească.

— De ce nu-mi spui nimic despre tine?! exclamă Cora, ridicându-se brusc spre a marca şi prin gest refuzul de a accepta continuarea unei insuportabile convenţii.

— Ce să-ţi spun? O să fie timp. Nu e bine! adăugă cealaltă după o foarte scurtă pauză. Nu e bine. Altfel nu te-am fi chemat! preciză ea, pomenind totuşi despre telegrama care o năucise pe fată. Despre faptul că nu era vorba de un trecător moment de dezorientare, despre faptul că nimic bun nu intervenise în urma acelui strigăt deznădăjduit. Ai să afli. Acum eşti acasă, nu e niciun motiv să ne grăbim, nici nouă nu ne e prea uşor să vorbim despre asta! Nu-i aşa?!

Da. Într-un fel aşa era! De fapt, nu într-un fel, ci în toate felurile! trebui să se resemneze Cora şi chiar să roage, printr-un surâs cald. Să fie iertată pentru insistenţa, la urma urmei deplasată, pentru că era prea tânără (din nou: nu-i aşa?!) şi nu izbutea încă să-şi

stăpânească impulsurile. Se aştepta să fie întâmpinată de la uşă cu o ploaie de justificări, implorări, propoziţii începute de unul şi continuate de altul, poate chiar diagnostice contradictorii, scrise negru pe alb şi împinse sub nas? Aşa se cuvenea, aşa îşi cunoştea ea părinţii?!

— Spune mai bine cum ai dus-o acolo, cum te-ai împăcat cu oamenii? Şi de ce scriai atât de rar, chiar aşa erai de ocupată din zori şi până în noapte?!

Ei, dacă asta era problema, – se adaptă Cora situaţiei, cu acea supunere încărcată de nerostite răzvrătiri care-i era proprie – atunci îşi putea îngădui, la rându-i, un semn evaziv, ceva în sensul „a mers binişor” şi-apoi un zâmbet şters la adresa ironiei prea evidente cu care o trata maică-sa.

— Sunt frântă de oboseală! Dacă aş putea face o baie şt m-aş putea odihni, aici lângă tine, două-trei ore, atunci mi-aş veni în fire şi ţi-aş povesti tot ce te interesează. Să nu te superi, zău, dar nici nu văd pe unde merg!

— Ţi-a pregătit taică-tu un cazan cu apă fierbinte! o asigură mama. Şi la trenul de seară era clocotită, iar azi dimineaţă iar a pus-o la foc. Deşi i-am spus: nu cred să facă ea prostia să călătorească toată noaptea, Cora e fată deşteaptă. El însă nu s-a lăsat!

Pe melodia adormitoare a acestor fraze din care orice crispare era alungată, Cora se dezbrăcă fără grabă, desfăcu valiza şi scoase un capot şi abia când apucă toartele cazanului de tablă zincată îşi şopti, cutremurată, că era întâia oară de când se născuse că, acasă fiind, maică-sa nu venea s-o ajute să potrivească apa în cadă.

În adevăr, după intuiţia Corei din momentele în care primirea ei se desfăşurase cu excesivă naturaleţe, sănătatea mamei era profund afectată: boala, atât de benign manifestată iniţial, produsese, brusc, o imobilizare totală, în cele doar două zile care urmaseră, un larg şi autorizat consult de medici, ajunse la concluzia că imobilizarea pacientei era un fenomen reversibil. Prin

urmare, treptat, într-o perioadă de cel mult câteva luni, situaţia se va atenua, până către o restabilire completă, cu condiţia ca nemişcarea forţată să devină o nemişcare de bună voie, orice efort să fie evitat, în ciuda impresiei de vindecare ce se va descifra curând, deoarece, în caz contrar, ameninţa recidiva.

Aşa fiind, nenorocirea, şi spaima din jurul ei, deveneau suportabile iar părinţii Corei, oricât de îndureraţi, recăpătaseră încrederea dar şi dispoziţia necesară pentru a-şi întâmpina fiica în acea atmosferă de calm pe care fata o suspectase. Abcesul psihic se resorbise destul de rapid la aceşti oameni cu autentică tărie şi rezistenţă morală, iar ceea ce, doar cu o zi înainte, ar fi fost comunicat dintr-o respiraţie putea fi amânat pentru o clipă favorabilă sau, mai bine zis, pentru momentul ulterior şocului inevitabil pe care-l va suferi fata, de fapt ca antidot al acelui şoc de neocolit. O grijă părintească, nu numai lăudabilă, binecuvântată. Însă, aşa cum lesne se poate înţelege, telegrama nu devenise brusc o falsă alarmă, iar Cora nu avea cum, după câteva zile de îmbrăţişări filiale, să se întoarcă la treburile ei. Cele câteva luni de îngrijiri necesare despre care vorbiseră medicii presupuneau ca altcineva decât mama să preia îndatoririle gospodăreşti destul de împovărătoare deoarece factorul cel mai activ al familiei nu era doar temporar absent ci devenise, provizoriu desigur, axul principal al unor îndatoriri suplimentare. O soluţie fermă nu fusese adoptată, era şi foarte dificil dealtminteri, se dibuia aproape în necunoscut şi, până una-alta, subţirateca domnişoară, crescută în spiritul unor principii educative fără cusur, nu întârzie să-şi asume toate răspunderile.

— Ar trebui anunţat şi Alexandru! spuse mama, în după amiaza zilei în care fata se întorsese.

Era fratele mai mare al Corei. Chiar şi la acest capitol, al informării, se înregistrară unele ezitări. Pentru o

dreaptă înţelegere, ar trebui observat că nu el fusese chemat de îndată deoarece era de câţiva ani buni plecat de acasă, avea familia lui, pe când Cora aparţinea încă părinţilor, le era, incomparabil, mai apropiată; fragilitatea Corei atrăsese, încă din copilărie, o mai mare atenţie părintească, un ataşament, la nivelul nuanţelor, mai profund şi, în relaţii generate de suferinţă, iubirea reciprocă este aceea care spune cuvântul hotărâtor.

— Să mai lăsăm câteva zile! propuse Cora, palidă dintr-o dată la gândul noului şoc care-i aştepta.

— Nu se poate! trebui să intervină mama, tocmai ea, cea direct afectată, dovedindu-se cea mai lucidă. De fapt, trebuia să-l anunţăm tot atunci când am chemat-o pe Cora. Are să se supere!

Faţă de o opinie astfel exprimată, în care totul era cuprins, stratificat şi amestecat în acelaşi timp, spus de-a dreptul şi nerostit din discreţie totodată, conţinut şi sugerat, ceilalţi trebuiră să se supună.

După ce hotărârea fu luată, iar tatăl însărcinat cu expedierea unei noi telegrame, venirea lui Alexandru deveni pretextul unei alte dezbateri în care fiul urma să fie consultat. Ce avea să se întâmple cu situaţia şcolară a Corei? Răspunsul, de fapt răspunsurile – tristă constatare şi apăsător mod de a judeca, la care cei trei erau însă constrânşi – depindeau de evoluţia posibilă a ceea ce se formulase prin „câteva luni”. Altfel spus: după două sau, cel mult, trei asemenea unităţi de timp, fata avea răgazul să-şi încheie perioada de practică şi lucrarea de diplomă şi-apoi să se prezinte, cu o aprobare simplă şi fără riscuri, la următorul examen de absolvire al aceleiaşi promoţii. Judecând starea actuală a mamei, având în vedere şi o traiectorie a convalescenţei lipsită de accidente, trebuia pornit la drum sub semnul acestui prim răspuns. Şansele erau mari. Ca simple ipoteze de lucru puteau fi luate în considerare şi alte răspunsuri. La ce se reduceau ele: la un an şcolar pierdut; oricum, nu era o prea mare

nenorocire, mai ales pentru o fată, mai ales pentru Cora. Dar nici nu merita să se gândească la asemenea soluţie extremă, dă-le încolo de presimţiri negre cu tot cortegiul lor de presupuneri.

Ajunseră toţi la concluzia, la propunerea Corei dealtminteri, să abandoneze acest subiect de conversaţie, şi aşa îl ciocăniseră pe toate feţele mai mult decât se cuvenea. De unde pornise toată discuţia?! De la faptul că Alexandru trebuia să fie consultat? Dar ce le putea spune băiatul, ce ştia el?! Se ridicară voioşi, fiica şi tatăl, îşi reluară treburile; aparatul de radio, de care uitaseră, intră de îndată în funcţiune. Se transmitea tocmai o emisiune medicală, motiv de crispare pe care însă nimeni nu îndrăzni să-l elimine, o emisiune alcătuită din ştiri încurajatoare venite din lumea întreagă, cercetări şi medicamente noi, vindecări miraculoase, statistici, sfaturi, despărţite între ele de acorduri muzicale vioaie, un aranjament cumva nepotrivit ar fi putut susţine un cusurgiu, ca şi vocile crainicilor, un bărbat şi-o femeie ce puneau însă mult suflet, inventivitate şi intonaţie, pe lângă o dicţie, dar asta e meseria, fără cusur. Pe Cora, prea sensibilă poate, vorbăria celor doi o ameţi, o impresionă neplăcut în orice caz, îi blocă memoria astfel încât conţinutul propriu-zis al veştilor începu să alunece pe delături şi-atunci fata trecu în vestibul de unde fondul sonor indescifrabil îi păru aproape distractiv. Curând, fluxul undelor izbuti s-o învioreze, s-o repună în contact cu un context care risca să se izoleze, s-o împiedice de la gândurile negre ori spaimele nelămurite ce, potrivit firii ei, o asaltau în răstimpuri.

Viaţa de familie obţinu în scurt timp o structură convenabilă aptă să reziste, cu puţine şi fugare raporturi exterioare, o structură pe care venirea, şi plecarea în aceeaşi seară, a lui Alexandru o consolidă. În adevăr, de vreme ce e fiinţă atât de apropiată, un om ce cu greu putea fi considerat musafir, un individ, pe de altă parte,

atât de energic încât nu suporta să nu se amestece, să solicite insistent să fie şi să rămână implicat în toate amănuntele existenţei celor trei, un fiu iubitor şi devotat, singurul fiu, rămăsese totuşi indiscutabil pe marginea situaţiei care angajase forţele sufleteşti ale celorlalţi, era limpede că solidaritatea acelora era deplină şi nefisurabilă; obţinuseră coeziunea unei molecule perfect stabile. Cora îşi îmbrăţişa fratele cu asemenea frenezie suspectă, de gazdă care abia aşteaptă să se isprăvească plăcuta vizită, încât fratele aflat în pragul plecării se întoarse din drum. Poate că Alexandru simţea apăsarea unei vinovăţii greu de exprimat. Poate el nu se îndura pur şi simplu să se despartă de ai săi. Sigur este însă că îngrijorarea sa ar fi rămas zăgăzuită dacă braţele subţiri ale Corei nu l-ar fi cuprins cu atâta voioasă grăbire.

— Ce-ar fi să mă conduci?! spuse el dintr-odată bine dispus, cu acelaşi ton firesc, prea firesc, adoptat şi de părinţi în dimineaţa când Cora sosise acasă.

— Nu, nu! Ştii că mi-e teamă să umblu singură pe străzi după căderea întunericului! se apără fata, sărutându-l din nou.

— Păi, vom face aşa: luăm un taxi, pornim, şi tot taxiul acela o să te aducă imediat înapoi!

— Du-te, du-te! îl susţinu mama care, iarăşi, părea să înţeleagă mai mult decât ceilalţi.

Cora se dădu bătută, nici n-avea încotro, deşi plimbarea era încă şi mai lipsită de rost decât vizita fratelui în întregul ei.

Maşina, picată chiar în clipa ieşirii lor din tunelul de piatră ce despărţea curtea de stradă, făcu drumul până la gară, reveni în oraş cu Alexandru cu tot, şi-abia după aceea porni cu-adevărat în întâmpinarea trenului de seară.

Mă tem pentru tine! îi spuse Alexandru, strângându-i mâna, de cum se aşeză pe banchetă. Mă tem, pentru că tu ai suflet prea bun şi până la urmă te vei sacrifica, fără

să regreţi ori fără măcar să-ţi dai seama că ai făcut un sacrificiu!

Venită parcă din partea celui mai puţin îndreptăţit s-o rostească, această constatare, învăluitor-profetică, o amuţi pe Cora. Doamne, despre lucrurile astea nu era voie să pomeneşti!

— Ai altă soluţie? se interesă ea, în sfârşit, cu nedisimulată ostilitate, considerând că abia acum vinovăţia fratelui dobândise conţinut.

Nu-mi răspunde pe tonul ăsta prostesc! o certă Alexandru apucându-i şi mai strâns degetele. Îţi imaginezi că vreau să mă disculp faţă de tine ori să azvârl încă o povară pe umerii tăi?! Să ştii că dacă aveam un asemenea scop, m-aş fi descurcat altfel, mai bine! Ştiu că nu există, acum, altă soluţie! se îmblânzi el şi vocea-i căpătă un abia perceptibil tremur. Dar aş vrea să te rog, din suflet, să nu intri în nenorocirea care ne-a lovit cu privirea pironită în pământ pentru că atunci n-o să mai existe nicio salvare pentru tine. Să nu te adaptezi, să nu fi prea devotată, să nu te arăţi, mai ales faţă de tine însăţi. Împăcată cu soarta, să te înalţi mereu pe vârful picioarelor şi să priveşti dincolo, chiar dacă n-ai chef, chiar dacă ţi-e greu şi chiar dacă ţi-e ruşine s-o faci! Înţelegi, înţelegi ce-ţi spun?! îi scutură el braţul ca şi cum ar fi vrut s-o trezească dintr-o somnolenţă primejdioasă. Orgoliul, prea mare, cu care-ai fost înzestrată, şi înţelepciunea, acestea sunt cauzele acestei supuneri fără crâcnire, voioase chiar! Orgoliul de a merge cu spinarea îndoită, dar şi cu zâmbetul pe buze, până va fi prea târziu să te ridici, şi nici nu vei vedea vreun motiv de dragul căruia să merite să te îndrepţi! Ori nici nu vei mai şti din ce parte vine lumina! Cu toată dragostea, cu cele mai bune intenţii, aici ţi se pregăteşte o capcană! Aşa trebuie să gândeşti, să-ţi spui mereu!

— Ce să fac, să-i părăsesc?! Vorbeşti aiurea!

— N-am spus asta! Să veghezi, să lupţi pentru tine, să

nu uiţi să lupţi pentru tine, să laşi deoparte orgoliul blestemat al celui care suportă orice, să nu-ţi închipui că dacă tu speli aici mai multe farfurii, nimic nu ţi se poate reproşa! Să le mai laşi câteva ceasuri şi să te gândeşti la ce ţi se întâmplă, la ce se va alege! Poate nu vorbesc limpede?! Am văzut că aţi discutat, aţi analizat chestiunea pe toate feţele şi aţi ajuns, în deplin şi satisfăcut acord, la concluzia că nu e nicio grozăvie dacă ai să rămâi acasă anul ăsta. Şi poate şi celălalt!

— Tocmai că nu! se împotrivi Cora unei atari interpretări. Totul e ca mama să se facă bine cât mai curând! adăugă ea cu un avânt pe care nu reuşi, însă, să-l susţină până la capăt poate din pricina nedreptăţii pe care o avea, pe neaşteptate, de înfruntat.

— Lasă, am priceput! V-am spus, doar în treacăt, că ar fi bine să găsim prin vecini o femeie pricepută, o infirmieră la pensie, cineva, am să trimit şi eu bani, de unde am ori n-am, şi-aţi sărit cu gura că altfel te îngrijeşte un străin, altfel cineva din familie, că-ţi lipseşte din casă, se strică nu ştiu ce, aşa a păţit cutare, ca şi cum eu n-aş şti toate poveştile astea. Ce-o să lipsească, ce mare avere e-acolo?! V-aţi prins în vorbe goale ca într-o pânză de păianjen. De ce să n-o îngrijească bine? Să caute una care s-o îngrijească aşa cum trebuie, sau aproape aşa. Pentru o umbră de mulţumire gospodărească, la care nu mă îndoiesc că bătrânii ţin foarte mult, tu să rămâi aici! Ţi se pare normal?

— Dar e vorba de două-trei luni! Şi nu vreau să gândesc ca tine, fără suflet, fără pic de suflet!

— Cu tot sufletul! spuse Alexandru cu voce scăzută şi Cora nu înţelese nici despre cine vorbea, nici dacă vorbea serios sau nu. Dragostea mea, frumoasa mea – continuă el, cuprinzându-i umerii, îmbrăţişând-o cu mare căldură – nu te rog decât să te gândeşti la ce ţi-am spus, să nu te ascunzi învinovăţindu-mă. Să rămâi la fel de bună şi de mândră cum ai fost, dar mai puţin încăpăţânată, mai

puţin orgolioasă ca să nu ţi se întunece dreapta judecată! Sper că nu o lecţie de egoism ţi-am dat, poate că vei pricepe cât de mult vă iubesc pe toţi chiar când nu vi se pare!

Când maşina frână din nou în faţa scărilor de piatră, ce avansau fără noimă până în mijlocul unui trotuar oricum îngust, Alexandru sări afară, de parc-ar fi ajuns la destinaţie, deschise larg portiera lângă care se afla fata, o ajută să coboare şi o cuprinse pe Cora, foarte strâns, cu amândouă braţele.

— Ai să pierzi trenul, îl avertiză ea cu glacialitate.

— Uneori, cineva rămas în afara întâmplărilor descifrează mai bine înţelesul lor! Nu puteam să nu-ţi spun şi... am încredere în tine, asta e tot!

— Tu nu creezi că mama se va face repede sănătoasă!! exclamă Cora, dar nu îndurerată ci triumfătoare.

Alexandru nu răspunse, o privi doar cu intensitate, apoi licărul din ochi i se stinse; îşi desprinse braţele, oftă adânc, abătut, şi se răsuci cu spatele, rămânând însă pe loc câteva clipe. Şi, în adevăr, Cora mai avea ceva de spus:

— N-ai reuşit decât să mă descurajezi!

Abia atunci el porni, se aplecă şi-apoi se aşeză greoi în maşină, făcând semn şoferului să plece, fără să se întoarcă, fără să arate în vreun fel că a înregistrat ultimele cuvinte care îi erau adresate.

În mod curios, în zilele următoare Cora trebui să constate că discuţia cu fratele mai mare departe de a o demoraliza, îi întărise convingerea în rostul misiunii pe care şi-o asumase. Deşi, iarăşi curios, cuvintele lui Alexandru nu-şi netezeau colţurile o dată cu curgerea timpului, aşa cum ea s-ar fi aşteptat, iar frazele lui nu se ştergeau din memorie ci reînviau, în răstimpuri, cu sporită pregnanţă. Şi le amintea perfect, le desluşea cu limpezime semnificaţia, recunoştea lipsa oricărei rele

intenţii, dar îi păreau din ce în ce mai puţin justificate sau, mai bine zis, exterioare situaţiei căreia se aplicaseră. Conţineau o judecată rotundă şi pertinentă, e drept, potrivită poate altui individ, aflat în alt raport uman. Ce voise totuşi Alexandru?! nu se putea ea împiedica să se întrebe cu o stăruinţă în care se reflectau încrederea şi stima în fratele mai mare, pe de o parte, senzaţia de jenă, şi chiar de culpă, descinse din propria-i lipsă de receptivitate, de altă parte. Nu izbuti să găsească niciun răspuns acceptabil, hotărî să amâne, să uite: zadarnic! În sfârşit, când toate presupunerile fură epuizate, avu revelaţia că Alexandru voise să-i pună la încercare convingerea în rostul şi însemnătatea ajutorului filial, se bucură de faptul că rezistase tentaţiei de a se plânge, de a-l întâmpina cu temeri ori nelinişti egoiste. Satisfacţie de o clipă: nu putea fi asta! “N-are dreptate, a fost, pur şi simplu, o prostie din partea lui dar, trebuie să recunosc, mi-a pus mintea în mişcare, mi-a dezmorţit raţiunea, atât de puţin solicitată în ultimele zile, de-a dreptul acaparată, covârşită de sentimente şi ocupaţii fizice! Tot m-am ales cu ceva!” hotărî, înseninându-se dintr-odată.

Prilejul revizuirii acestei concluzii se ivi neaşteptat de repede şi se manifestă neaşteptat de făţiş, dar, în absenţa avertismentului, aparent fără temei, rostit de Alexandru, probabil Cora ar fi suferit grozav, apoi s-ar fi rupt de familie ori s-ar fi resemnat, ceea ce, în oricare din variante, ar fi fost la fel de condamnabil.

În continuare aşadar Cora îşi îndeplini cu prisosinţă îndatoririle, fără să ia în seamă stările de adâncă oboseală şi de amorţire în care intra adesea. La început, excesele ei trecură neobservate. Se apucase, iată, să spele şi să calce toată rufăria, chiar şi aceea pentru care de obicei era chemată o femeie devotată casei. Schimba, mai des decât o gospodină experimentată, toate cearşafurile, nu ostenea frecând, fierbând, netezind

obsesiv fiece cută. Adăugase frânghii noi pe balconul de lemn suspendat deasupra curţii interioare şi totuşi spaţiul uscătoriei improvizate îi păru nesatisfăcător. Obţinu dreptul de a beneficia şi de un balcon învecinat la care nu putea ajunge decât fie ocolind un şir de scări, fie traversând, în echilibru, cu albia în braţe, pe o scândură şubredă; optă pentru ultima alternativă, cumva aţâţată de primejdia pe care şi-o asuma. Fireşte, curând, părinţii protestară energic. Dar Cora nu se dădu bătută: trebuiau economisiţi bani pentru medicamente, două-trei rufe în plus nu contează, şi altele. Atunci tatăl interveni prompt: rechemă spălătorească, temperă celelalte excese ale Corei. Cu ocazia acestei din urmă acţiuni, el provocă o discuţie cu fiica, discuţie în care o anunţă mâhnit, atent să n-o mâhnească, despre îngrijorarea pe care i-o stârnea perspectiva repartizării Corei, după absolvirea şcolii, într-un oraş foarte îndepărtat de oraşul în care locuiau. S-ar fi văzut o dată pe an, în concediu, iar mama fără îndoială n-ar fi rezistat unei asemenea relaţii firave. De bine – de rău convalescenţa va trece, bătrâna se va pune pe picioare, dar cum va suporta ea, în primii ani, singurătatea, golul din jur?! Altceva ar fi fost dacă fata şi-ar fi găsit o slujbă chiar acolo pentru un timp ceva mai lung. Iată, tatăl îşi lua ingrata misiune de a-i adresa o asemenea umilă rugăminte, căci mama n-ar fi făcut-o în ruptul capului, prea demnă şi prea orgolioasă – dealtminteri Cora moştenise aceste trăsături de caracter! – cum era. El pomenise chestiunea în treacăt, numai pentru că venise vorba, nu trebuia luată o hotărâre nici azi, nici mâine, dar nu era rău ca fata s-o aibă în vedere. „Nu vreau să stai toată ziua în casă, să gospodăreşti din zori până-n noapte, trebuie să ai colegi, tineri ca şi tine, să te întâlneşti, să te distrezi cum se cuvine, dar nu văd de ce ar fi acasă mai rău şi aiurea mai bine! Să nu socoteşti că atentez la independenţa ta, dacă ai un asemenea gând mai bine să uităm, fără supărare, tot ce-am discutat!”

încheiase omul, surâzându-i cu o duioşie care o lăsă pe Cora într-o emoţionată perplexitate.

Se apropiase ziua – trecuseră două săptămâni de la despărţire – când fata hotărâse să-i scrie prietenului Bujor Niculescu, ea făcuse o promisiune pe care nu-şi îngăduia să n-o respecte, totuşi îndemnul de a pune mâna pe condei lipsea cu desăvârşire. Prea era vraişte în gândurile ei! O scrisoare amicală are uneori darul de a face ordine în minte, de a cristaliza frământările prin simpla înşiruire a întâmplărilor! căuta Cora să-şi dea asigurări. Dar cum şi de unde să înceapă? După un răstimp de meditaţie, în faţa hârtiei albe aşternute pe masa acoperită cu muşama din verandă, i se păru că, de dragul unui început bun, merita să amâne compunerea chiar şi câteva zile. Răsuflând uşurată, se ridică, privi, prin uşa cu geam şi perdeluţe de muselină, în încăperea unde se odihnea maică-sa, şi deodată o apucă dorul de a dispare, fie şi numai pentru o oră, de-acasă. Sprijinită de pernă, cu o carte în mână, femeia aţipise. Faţa de pernă, aşternutul, camera întreagă, bucătăria-verandă în care se afla Cora, toate străluceau de curăţenie; la adăpostul acestei dovezi globale de ordine şi devotament, fata se întoarse la foaia albă, scrise câteva cuvinte liniştitoare, se strecură dincolo şi depuse biletul în cartea desfăcută pe cuvertură. Abia când ajunse în stradă, încercă senzaţia celui care alunecă pe dinaintea paznicului adormit în faţa uşii, mai puţin, desigur, satisfacţia. Porni către grădina publică a oraşului, alergând, ca spre un medic în care-ţi pui toată nădejdea.

2

LA FESTIVITATEA ORGANIZATĂ cu prilejul pensionării lui Băncilă, inginerul Bujor Niculescu luă loc pentru prima dată la masa prezidiului unei adunări de asemenea amploare. Simţi – i se întâmplase să observe asta şi atunci când rămânea în sală – cum interesul public se îndreaptă către el, figura cea mai proaspătă. Se comportă cu sobrietate, relaxat, ascultă cu atenţie pe toţi vorbitorii şi, în adevăr, spre sfârşitul solemnităţii, avu motive să se considere „integrat”. În mod curios, abia atunci îl cuprinse neliniştea, obrajii i se împurpuraseră adolescentin, îl copleşiră starea de debutant şi presentimentul dificultăţilor care-l aşteptau. Când nimeni nu-l mai punea la îndoială, era rândul lui s-o facă. Nesiguranţa i se accentuă în momentul când, venindu-i rândul să strângă mâna sărbătoritului, constată că fostul director îl cercetează, prin lentilele sale cu multe dioptrii, ca pe un necunoscut. Fireşte, Băncilă era foarte emoţionat, extrem de surprins parcă de onorurile ce-i fuseseră rezervate, dar nu uita să mulţumească aproape tuturor celor care-l felicitau, adresându-li-se pe nume. Bujor Niculescu urmărise ceremonia cu multă atenţie. Tânărului inginer îi zâmbi doar, nimic altceva, iar orgoliul său, lipsit temporar de cuvenitul strat protector, fu lezat.

Cum se întâmplă în asemenea ocazii, foiala din jurul meselor cu fursecuri şi cupe de şampanie se desprinse la un moment dat de obiectul propriu-zis al întrunirii, spre a

divaga către alte zone de interes. Bujor Niculescu însuşi primi felicitări pentru numirea într-o importanţă funcţie, dădu explicaţii în legătură cu noua organizare, definitivată acum în toate detaliile, fu prezentat de Burghele unor invitaţi cu care avea să colaboreze. Când părăsi sala cantinei, dominată încă de cupola din crengi de brad confecţionată de colegii Corei, întregul episod al neliniştilor, parafat de privirea surprinsă a lui Băncilă, putea fi considerat închis.

Ajuns în biroul său de lucru, – se înserase, dar Niculescu avea destule de făcut – retrăi însă, foarte supărat, clipa când se apropiase de fostul director. N-ar fi trebuit să acorde nicio însemnătate atitudinii nepotrivite a unui pensionar, un individ care avea să treacă rapid în uitare. N-ar fi trebuit, apoi, să se supere pe un bătrân care nu-i făcuse niciun rău, un om, de asemenea, prea copleşit de emoţie ca să nu săvârşească abateri de la politeţe. În ciuda acestor considerente, iritarea creştea. El lăsă deoparte raportul pe care urma să-l analizeze de urgenţă, apucându-se să caute rădăcinile comportării lui Băncilă pentru a vedea dacă, dincolo de aparenţele nevinovate, nu sunt justificări pentru anume măsuri de precauţie. Căci Băncilă nu era un ţăruş dintr-un gard, pe care-l scoţi ca să pui altul mai solid; impoliteţea sa conţinea un punct de vedere cu consecinţe teoretice dar şi practice!

Retras cum trăise în anii din urmă, lăsând parcă lucrurile să se desfăşoare în voia lor, actualul pensionar nu încredinţase altcuiva, nici chiar puternicului secund Burghele, comanda corăbiei până în ultimele zile de activitate, împrejurarea că fiind foarte preţuit de Burghele, tânărul nu avansase cu o iotă pe scara ierarhică, nu însemna că Băncilă opusese dreptul de veto?! mai mult ca sigur, fusese sfătuit să fie reticent; şi niciunul din posibilii sfătuitori nu fusese pensionat o dată cu el. Aceasta era o latură a chestiunii: oameni care nu

vedeau cu ochi buni promovarea lui rapidă şi care, evident, nu vor întârzia să se manifeste. Nu se gândise până atunci la ei. Aşadar, ce urma să facă atunci când avea să se confrunte cu ostilitatea făţişă ori ascunsă a celor, oricât de puţini, nemulţumiţi de investirea lui? Dar dacă oamenii aceia aveau dreptate, dacă Burghele se înşelase lăsând deoparte, cu cine ştie ce intenţii, oameni mai valoroşi şi mai potriviţi?! avu tânărul prospeţimea să se întrebe, pălind brusc. Nu se gândise la cei care-l considerau neavenit, dar, iată, nu-l dusese gândul, sincer, în afara obişnuitelor cochetării, nici către posibilitatea unei recuzări justificate!

Zbârnâitul telefonului interior, ale cărui butoane erau manevrate acum de bătrâna secretară din anticamera comună pentru biroul său şi pentru biroul lui Burghele, îl smulse din vraja neliniştilor, care-i înţepeniseră creionul în mână.

— Cine este? se interesă el cu severitate.

— Tovarăşul Frunzelea şi tovarăşul Sebeşan.

În alt moment, cunoscându-i prea bine pe cei doi (de altfel simpla recomandare a unui cuplu care solicită un simultan telefonic, la o oră înaintată a serii, îl avertizase îndată) desigur ar fi evitat să răspundă. Dar acum consimţi morocănos să i se dea legătura, asprimea întrebării precedente dovedindu-se deplasată.

Sectorul în care Bujor Niculescu lucrase până nu demult era condus de inginerul Dorneanu, un bărbat bolnăvicios (dintre aceia care umblă înfofoliţi şi cu vată în urechi), încărunţit înainte de vreme, extrem de timid, însă un şef priceput: şi inteligent, care o dată promovat se dovedise de neînlocuit. Adjuncţii acestui şef deosebit erau inginerii Frunzelea şi Sebeşan, dealtminteri ei ocupau laolaltă funcţia secundă încă înainte de venirea lui Dorneanu. Chiar în perioada, relativ lungă, în care postul prim fusese vacant, niciunul dintre interlocutorii de azi ai lui Niculescu nu avansase vreo pretenţie şi, cu atât mai puţin,

directorul ori altcineva nu meditase cu seriozitate la ipoteza de a încredinţa postul vreunuia din candidaţii, la urma urmei, cei mai la îndemână. Mai mult, existenţa celor doi adjuncţi făcea parte dintre dificultăţile funcţiei ce revenise lui Dorneanu iar acesta reuşise – merit incontestabil – să se descurce şi încă foarte onorabil. Prin urmare, cu numai o săptămână în urmă, solicitanţii de azi fuseseră superiorii ierarhici ai lui Bujor Niculescu şi, teoretic, ei puteau face parte din categoria celor iritaţi de ascensiunea lui rapidă. Dar numai teoretic. Fireşte, cum se întâmplă, uneori pe nedrept, situaţia lor comună de adjuncţi fără şanse, ori fără aspiraţii, dădea naştere la unele constatări sau observaţii ironice. Sebeşan le privea cu plăcere, cu zâmbetul pe buze. Pomenea situaţii nostime şi adăuga nuanţe hazlii, în vreme ce Frunzelea, fire mai „din topor”, în ciuda robusteţii, era mai sensibil decât celălalt la fluctuaţiile prestigiului. La şedinţe, pe aleile combinatului, chiar la baluri, erau văzuţi cel mai adesea împreună, alcătuind o pereche destul de bizară: Sebeşan, osos, blond, cu ochi de sineală, cu urechi clăpăuge acoperite de apărători cam nouă luni pe an, făcea paşi de uriaş luând-o mereu înaintea însoţitorului, Frunzelea avea obrajii graşi, aparţinea tipului oriental, cu ochi întunecaţi şi vag asimetrici, păşea greoi. Întotdeauna cu amândouă mâinile în buzunarele halatului de doc pe care Sebeşan îl exclusese definitiv din vestimentaţie.

Bujor Niculescu se împăcase destul de bine cu ei, deşi cuplul îi părea caraghios, iar la controalele făcute de adjuncţi obişnuia să ofere drept momeală un subiect de conversaţie atrăgător care stârnea deopotrivă pofta, insaţiabilă, de a pălăvrăgi a amândurora. Îi deveniseră simpatici, chiar dragi, deoarece nu erau năzuroşi, nu făceau caz de ierarhie, puneau umărul la treburile cele mai grele, erau lipsiţi de acreală, resentimente dar şi de orice aspect neplăcut al resemnării. Neînţelegerile ivite între cei doi camarazi, provenite mai ales din fleacuri

(rostirea corectă a cutărui cuvânt, compoziţia unui eveniment istoric, acestea în sfera culturii generale, interpretarea unui alineat dintr-o decizie internă, în sfera preocupărilor profesionale) erau supuse neîntârziat judecăţii publice, urmate de pledoariile corespunzătoare, şi rar satisfacţie mai mare pentru ei decât aceea de a întâlni un arbitru atent şi imparţial, indiferent de necruţarea sentinţelor pe care le pronunţa. Cei doi adjuncţi iubeau fermitatea, nu suportau hotărârile solomonice şi datorită acestei trăsături comune erau extrem de devotaţi şefului lor Dorneanu care, bun cunoscător al oamenilor, ştia să le facă dreptate fără ezitări deşi sfiiciunea firii sale nu părea să gireze asemenea atitudine şi asemenea rol. De o vreme însă Dorneanu era din nou bolnav, i se prescrisese un tratament îndelungat şi astfel cei doi, pe care reuşise binişor „să-i adune de pe drumuri”, să le furnizeze plăcerea de „a spăla rufele în familie” erau din nou în căutare de jurii competente. Apelaseră acum, seara târziu, la Bujor Niculescu.

— Cine să înceapă? se interesă imperturbabil Sebeşan, vorbind cu excesiv accent ardelenesc.

— Începe dumneata! răspunse prompt Niculescu.

Ceva se întâmplase însă cu ei căci interlocutorul, după o ezitare, îi comunică:

— No, dar n-aş vrea să se supere colegul. Să-l consult, cu permisiunea dumneavoastră!

O dată scurs intervalul de timp necesar punerii de acord, în receptor răsună vocea groasă şi repezită a lui Frunzelea.

— Iată, frăţioare, pe scurt, despre ce e vorba! Amicul Dorneanu, precum bine ştii, se află în concediu medical. Întrebând doctorul, acesta mi-a declarat că nu e vorba de o zi-două, nici de o săptămână-două. Urmând să fie postul vacant, iarăşi! atâta amar de vreme, normal ar fi ca unul din cei doi adjuncţi de care dispune sectorul, să

primească delegaţie de înlocuire. Aşa, pentru bună regulă!

Tânărului inginer, pur şi simplu nu-i venea să creadă.

— Aveţi neînţelegeri, ce s-a întâmplat?!

— Nu, frate, tocmai în comun am ajuns la această concluzie. Iată, ţi-l trec pe Sebeşan, să-ţi confirme.

— Aşa e! se auzi vocea celuilalt, după care Frunzelea reveni încă mai întărâtat:

— Pentru operativitate, pentru întărirea răspunderii personale, pentru respectarea disciplinei!

Argumentele erau prea bine puse la punct, prea rapid relatate, ca să nu trezească suspiciuni.

— Dar postul nu e vacant! bătu în retragere tânărul, dornic să clarifice imprevizibilul care-i ieşise în cale.

Frunzelea nu răspunse imediat, dovadă că orice accident îl descumpănea. El acoperise probabil cu palma pâlnia telefonului, fără a reuşi să împiedice totuşi transmiterea în receptor a unei bolboroseli iritate, iar după câteva clipe reluă cu aplomb:

— Nu e, dar ca şi cum ar fi!

— Bine, am să mă consult cu Burghele! se ascunse tânărul îndărătul autorităţii, înţelegând că de aici încolo stăruinţele sunt inutile.

Din nou, tăcere.

— Apăi, să vedeţi! îl auzi în sfârşit pe Sebeşan. Chestiunea e minoră, nu merită osteneala de a-l deranja pe domnia-sa! Drept este însă că nu ne aşteptam la opoziţie, să nu zic refuz, tocmai din partea unui fost coleg de care, nu-i aşa, suntem şi noi mândri că l-am păstorit la începuturile lui! Dar dacă nu se poate, nu-i bai, rămânem aşa pe mai departe!

— Nu ne aşteptam, dragul meu! aruncă, jignit, Frunzelea.

Tânărul era de-a dreptul uimit.

— Vă ajunge o hârtie din partea mea?!

— D-apoi cum să nu ne-ajungă?! nu putu Sebeşan să

înfrângă glasul speranţei redeşteptate.

— Mă gândeam că nu e valabilă!

— Hei, mare şmecher mi-eşti, frăţioare! hohoti Frunzelea cu o repeziciune care-l îndreptăţi pe tânăr să considere că stătea cu urechea lipită de urechea confratelui său.

— Atunci, contăm pe cuvântul dumneavoastră! voi să se asigure ardeleanul cu o vioiciune a satisfacţiei copilăreşti care-l emoţionă pe tânărul inginer.

Iar până acesta din urmă să apuce să confirme, bucuria triumfând asupra politeţii structurale, convorbirea fu întreruptă de o viguroasă apăsare pe furca telefonului: dacă nu cumva iniţiatorul acţiunii era, totuşi, neîncrezătorul şi mult-mai-familiarul Frunzelea.

Ei, lăsând deoparte motivul propriu-zis al convorbirii, ce concluzie trebuia să tragă Niculescu în legătură cu ecourile publice ale investiturii sale?! Poate doar că avansarea era considerată firească, de la sine înţeleasă, de necontestat pe de altă parte! Dar reprezenta perechea de adjuncţi un criteriu serios de verificare? De ce nu?! hotărî inginerul, izbucnind în râs de unul singur la gândul că, neliniştiţi de o posibilă răzgândire, interlocutorii uitaseră să rostească numele aceluia dintre ei care urma să figureze pe delegaţia de înlocuire temporară. Fie Sebeşan numele său! îşi spuse tânărul bine dispus şi se adânci din nou în lectura raportului important de dragul căruia revenise la biroul său în acea seară. Curând însă gândul îi zbură iar spre tălmăcirea avertismentului prin omisiune ce i-l adresase directorul pensionat. Poate că nu o nemulţumire faţă de el ascundea tăcerea lui Băncilă, ci tocmai dorinţa de a-l preveni discret asupra faptului că Burghele procedase la această surprinzătoare numire pentru a putea manevra în voie un nepretenţios locotenent! Nu ştiu nici cum te cheamă, nici cine eşti, – voise să spună bătrânul – atunci ce fel de împotrivire să

aştept din partea ta în ipoteza că vreuna din dispoziţiile lui Burghele îţi va stârni dezaprobarea?! Altfel spus: de vreme ce nu reprezinţi nimic prin tine însuţi, n-ai altă cale de urmat în afara aceleia de a îndeplini, fără tresăriri, orice ţi se propune! Stârnit de noua interpretare, opusă anterioarei deşi ivită din acelaşi trunchi ca şi aceea, tânărul îşi promise să nu îngăduie ambiţiei să învingă demnitatea, îşi jură să pună pe masă demisia la prima încercare – oricât de măruntă, căci de-acolo pornesc toate! – de a i se forţa mâna către o măsură de al cărei conţinut pozitiv nu este întru totul convins. Fireşte se ridica întrebarea: ce-i păsa lui Băncilă de faptul că un tânăr aproape necunoscut se va lăsa influenţat, mai mult decât se cuvine, de farmecul persuasiv al actualului director?

Fără a preceda intrarea fie şi cu cel mai neglijent şi formal ciocănit în uşă, Burghele se năpusti în cabinet, întrerupând brusc firul analizei relaţionale pe care tânărul o întreprindea.

— Ce citeşti? spuse directorul, apropiindu-se de birou şi luându-i din mână raportul pe care urma să-l rezolve. Aha! făcu apoi, lăsând deoparte mapa cu aerul că n-avea deloc intenţia să se amestece în treburile celuilalt. Ia spune – îl întrebă cu mult interes – ce impresie ţi-a făcut festivitatea? Oare am izbutit să-l onorăm pe bătrân aşa cum o merită?! Mi s-a părut că n-a fost înconjurat totuşi cu destulă căldură, mi s-a părut că e stingherit şi că se simte inutil! Oare trebuia să-l asigur, atunci când am vorbit, că aşteptăm în continuare sfaturile lui? Cum să-ţi spun? M-am temut să nu exagerez! Poate că el aştepta totuşi ceva de genul ăsta?!

Burghele făcu o pauză privindu-şi interlocutorul drept în ochi într-un fel semnificativ, apoi continuă pe un ton concesiv:

— Sincer să fiu, în locul lui, adică scăpat de-a pururi de răspundere, senin şi încoronat, m-aş prezenta mai relaxat

şi mai voios în faţa semenilor. Doar nu mai e nimeni, slavă domnului, care să-i vâneze postul, doar nu mai depinde nimic de el, doar nu mai aşteaptă niciun soi de avansare excepţională care să-i lase muţi de uimire pe camarazii de promoţie! Iar el, poate e doar o impresie, arăta la fel de încorsetat, de atent la protocol, de sever ori blând după caz, ca şi în viaţa activă. Mă rog, e posibil să nu revii la naturaleţe în temeiul unei schimbări de situaţie, e posibil!

Tânărul roşi, fascinat, ca şi în alte împrejurări, de aptitudinea idolului său de a înregistra, indiferent de complexitatea contextului cele mai neînsemnate, în aparenţă, detalii ce nu aveau vreo legătură cu interesele sale, de a explica apoi cu inteligenţă şi de a le ancora, în sfârşit, în sistemul perfect constituit, dar şi coerent, ce se alcătuia în temeiul acelor interese. Iată, recursese la o justificare din acelea ce par dificil de făcut în public, abandonând pentru o clipă comportarea glacială, siguranţa de sine, cu care-i obişnuise pe ceilalţi şi cu care se impunea: pentru a elimina încordarea – uşor de presupus, a colaboratorului său apropiat – procedase la o destăinuire „sentimentală” de care l-ai fi crezut incapabil

Numai pentru o clipă însă! Imediat, o dată închis subiectul cu pricina, Burghele oftă soldăţeşte, se răsuci pe călcâie şi, abia când ajunse lângă uşă şi chiar o deschisese, lăsând să pătrundă în încăpere zgomotul mitraliat de maşina de scris a bătrânei secretare, se întoarse şi adăugă cu severitate:

— Aud că ai dat ordin să ţi se mobileze garsoniera pe care ţi-am repartizat-o în colonie dar că nu rămâi să dormi lângă noi decât atunci când se întâmplă să te prindă seara pe-aici! Doar nu-ţi imaginezi că ţi s-a oferit *o* jucărie nouă?! N-am nimic împotrivă, te asigur, să-ţi păstrezi vechea locuinţă, poate că e o lăudabilă dovadă de spirit de prevedere, deşi nu împărtăşesc opiniile izvorâte din acest spirit, prefer să rup în urma mea toate

punţile, cu orice risc, dar... te rog să încui bine, ori să sigilezi casa din oraş, astfel că oriunde te-ai afla să fi sigur că înnoptezi în locuinţa afectată intervenţiilor urgente! Aşa, şi numai aşa, e bine!

Simţind, încă de la început, că e vorba de o chestiune strict oficială, Bujor Niculescu se ridicase şi asculta comentariul aspru al şefului fără să clipească. Înclină din cap în semn că a înţeles şi se aşeză abia după ce Burghele închise uşa. După un minut lăsă însă deoparte mapa pe care o cerceta şi mâinile începură să-i tremure de enervare. Dacă în prima parte a vizitei, temerile sale stârnite de gestul ciudat al lui Băncilă se pulverizaseră ca prin farmec, acum, în urmă, ele reînviară cu mare vigoare Burghele era un dansator în braţele căruia nu se puteau face decât mişcările îngăduite de el, e drept, uneori până dincolo de limitele întrevăzute iniţial, numai uneori însă. Se putea considera că Burghele proceda corect, respecta regulile, atunci când şi partenerul le respecta şi devenea energic şi intransigent la cea mai firavă încercare de a trişa; dar în seara aceasta, mişcarea sa favorită fusese efectuată cu o rigiditate prea adânc trasată pentru ca admiraţia tânărului să funcţioneze chiar în ciuda şocului.

Rămânând în picioare, puse o rezoluţie pe raportul pe care nu izbutise să-l parcurgă până la capăt, apoi părăsi biroul. Mergea să doarmă în colonia de intervenţie, pentru că aşa îi indicase Burghele dar şi pentru că „se întâmplase să-l prindă seara” acolo. De-acum înainte, această „întâmplare” avea să se repete, prin voia lui, zilnic. Judecând aşa, tânărul era convins că ştie să se apere!

Întins pe studioul elegant aflat în încăpere, cu toate lămpile aprinse, cercetă îndelung plafonul verzui al garsonierei şi, foarte curând, printr-un mecanism de compensaţie, ecranul privirii sale interioare fu ocupat de chipul luminos al Corei. Trecuseră aproape trei săptămâni şi nu primise nicio veste din partea ei.

Un mecanism destul de bine pus la punct (chiar dacă nu „reglat ca un ceasornic”), de-a lungul multor ani, făcea ca ramura erotică a vieţii sale să funcţioneze din plin, convenabil, aproape de la sine, şi fără inutilă pierdere de vreme. Lipsit şi de structură şi de ambiţii de don Juan, lipsit totodată, cel puţin până nu demult, şi de vocaţie monogamă, el optase pentru, ori numai se aliniase unui circuit amoros desfăşurat pe mai multe linii, cu legături mai firave ori mai intense, de durate variabile, pe care le contracta şi le desfăcea cam la voia întâmplării. Iubirea adevărată, aşa cum recunoscuse de altfel încă din clipa când o văzuse pe Cora, îi rămăsese interzisă, iar el nu se împăcase nicidecum cu asemenea absenţă decisivă. Dar fiind foarte tânăr, îndeajuns de atrăgător, politicos şi sociabil, lipsit de complexe dar şi de prejudecăţi, socotise cu totul firesc să evite sihăstria şi să caute prilejurile de a întâlni femei plăcute, uşor sau dificil de convins, asta n-avea chiar nici o importanţă, şi-apoi să facă tot ce se cuvenea până ce una ori alta dintre legături se destrăma ori devenea agasantă, ori altă legătură, ceva mai interesantă ori mai comodă, da, mai comodă, se ivea. Nu simţea niciun fel de remuşcări, cu caracter general ori cu caracter particular, în legătură cu traiul său; până şi aspiraţia iubirii se ivea destul de rar, nu se putea spune că-l chinuia peste măsură. Desigur nu lipseau senzaţiile dezagreabile, dar se scutura lesne de povara lor, dând vina pe alţii aşa cum se întâmplă când o judecată de sine, severă şi globală, nu are şanse să se articuleze. În acest tip de raporturi, oricât ar părea de ciudat, funcţionează o serie de principii cu coloratură morală iar Bujor Niculescu era dintre acei socotiţi „domni”, care se supunea în întregime codului cu pricina. A nu te comporta batjocoritor ori josnic, a nu produce altuia suferinţe, necazuri sau încurcături, a nu recurge la răzbunări stupide, la meschinării, a respecta legăturile similare ale

celorlalţi, a fi mereu discret, a ţine seama de înclinaţiile personale, a şti să te retragi la timp, acestea şi alte câteva alcătuiau miezul tactic al concepţiei de flăcău demn, serios şi de încredere, în felul acesta, se descurca binişor, fără incidente neplăcute, consumându-şi pasionalitatea în zone superficiale care făceau ca fondul său sentimental, autentic şi profund, dacă se poate accepta ipoteza, să rămână intact. Nelinişti, încercări dramatice, răscoliri sufleteşti, toate erau posibile şi chiar se iviseră aievea, evident în urmă cu ani, dar trecuseră asemeni unor ploi de primăvară, lăsând urme dar în niciun caz răni şi prin urmare nici cicatrice.

În mod surprinzător, apariţia Corei blocase întreg circuitul de legături amoroase, fără a fi nevoie să adopte o hotărâre în acest sens şi fără a se socoti constrâns la renunţări, de dragul fetei. Chiar şi după plecarea ei, orice soi de întâlnire fusese decomandată, dar nu prin anunţuri spectaculoase (totul s-a terminat, de-acum înainte etc.) ci pe calea normală a suspendărilor ori întreruperilor, fără explicaţii. Schimbarea era pe cât de bruscă şi de profundă, pe atât de fluidă şi discretă în manifestările ei exterioare. Pur şi simplu nu dorea să le mai vadă pe acelea pe care cu câteva zile în urmă dorise, iar despre piedici obiective nici nu putea fi vorba. Desprinderea din sistemul de relaţii căruia îi aparţinuse atâta vreme nu-l afectase aparent, trecuse neobservată, tocmai din pricină că toate gândurile sale fuseseră acaparate de iubire, şi nu numai de fiinţa iubită, iar împrejurarea că dragostea lui era neîmpărtăşită nu modifica bucuria covârşitoare a descoperirii sale. O vedea şi o auzea pe Cora întruna, se gândea la ea până când somnul îl cuprindea, aşa cum nu se mai întâmplase de la începuturile adolescenţei. Nici nu dorea şi nici nu putea să se gândească la altceva. Firește, cum era un Cavaler activ, nicidecum unul care se închide în castelul său lăsându-se pradă reveriilor romantice, continua să participe la viaţă, ba chiar cu o senzaţie de

descătuşare ce se datora tocmai iubirii. Dar în sufletul său domnea Cora şi numai Cora.

Ruptura produsă în toată aria relaţiilor sale se constituia însă într-un şoc fără explozii vizibile. Aşa fiind, deşi nu îndrăznea s-o recunoască, absenţa Corei, dar şi absenţa oricărei veşti din partea ei, fuseseră necesare reculegerii de sine şi reaşezării existenţiale. Adaptarea se făcea astfel mai uşor. La capătul unor săptămâni, avantajele deveniră însă dezavantaje. Acum ar fi avut nevoie de o făptură vie care să-i fie alături, nu de o amintire ori de un vis. Singurătatea prelungită din orele în care nu lucra începea să-l apese, căci nu singurătatea o râvnise cu înfocare, ci opusul ei. Iar dacă înainte suporta şi chiar dorea uneori să fie singur, acum nerăbdarea de a comunica îl înghesuia fără milă. Tăcerea Corei îl chinuia de-a dreptul. La urma urmei, de ce nu-i scria? Ba nu, n-avea dreptul să gândească aşa! Ea îi scrisese încă din prima zi, iar plicul se rătăcise cine ştie pe unde; i se mai întâmplase; iar acum, cu două domicilii, unul mai instabil decât celălalt, cum să-l găsească?; dacă nu cumva scrisoarea aştepta într-o mapă cu corespondenţă oficială deloc urgentă ori se amestecase printre ilustratele din ghereta portarului. Dacă ea nu i-a scris în trei săptămâni nici măcar câteva rânduri, nicio telegramă de două cuvinte, atunci însăşi aşteptarea lui era lipsită de sens, ca şi întreaga iubire pe care o clădise!

Pradă exaltării, sări neîntârziat în picioare, începu să se agite prin încăpere, răsuflând adânc ca să alunge apăsarea din piept şi, minute în şir, nu reuşi, în neorânduiala care-i acaparase mintea, să schiţeze un singur gând care să i se pară rezonabil.

Scrisoarea trebuia căutată! Obţinu, la telefonul automat din garsonieră, legătura cu oraşul şi formă numărul vecinei cu care împărţea apartamentul pe care urma să-l părăsească; doamna Miriam îi răspunse îndată: da, primise chiar în după amiaza aceea o scrisoare.

— Vă rog să deschideţi plicul şi să-mi... spuse el, sufocat de emoţie. Adică nu! ţipă apoi, speriind-o pe biata femeie. Am să trec să-l iau, poate chiar în seara asta. Vreau să spun că am să vin acasă ceva mai târziu (adăugă, furios pe graba instinctivă cu care se supusese dispoziţiei lui Burghele), vă rog să mi-l lăsaţi în uşă! Vă mulţumesc din suflet, noapte bună!

Fireşte, în secunda următoare telefonă la garaj, ceru să i se trimită o maşină şi se pregăti de plecare; trăia starea de nelinişte a bărbatului care merge la o întâlnire decisivă, îndelung aşteptată, cu o femeie frumoasă; îşi studie chipul în oglinda din baie, se pieptănă, îşi masă pielea din jurul ochilor, descoperi şi îndepărtă nişte scame de pe reverele hainei. Apoi coborî în faţa vilei, ascultă cu interes explicaţiile şoferului în legătură cu revizia maşinii, se gândi, acum cu nepăsare, la reacţia pe care i-o va stârni lui Burghele vestea încălcării ordinului de a nu părăsi colonia de intervenţie.

La acea oră de seară, străzile erau deosebit de animate, astfel că o dată ajuns în centrul oraşului, automobilul îşi încetini viteza, aşteptând cuminte la intersecţii şi-apoi alunecând, în fâşâit de pneuri, de-a lungul trotuarelor aglomerate. Datorită iluminaţiei vlăguite, Bujor Niculescu străbătu bulevardul principal, asemeni unui personaj singuratec şi cumva misterios al cărui orgoliu este de a vedea fără să fie văzut: în cazul său, intenţia de a rămâne ascuns lipsea, dar rămânea plăcerea de a se putea sustrage unor întâlniri nedorite. În dreptul unei treceri pentru pietoni, remarcă un grup de cunoscuţi ce se opriseră, discutând cu însufleţire, chiar pe marginea trotuarului. Din acest grup făcea parte şi o fată care-l interesase până de curând în mod special şi tocmai aceasta fu singura care-l recunoscu, schiţând, doar cu ochii, un salut prietenesc iar tânărul, neavând încotro, înclină uşor capul în semn de răspuns după care se răsuci

ostentativ. Abia se desprinse însă automobilul de lângă bordură şi tânărul regretă atitudinea nepotrivită şi scorţoasă pe care o adoptase numai din pricină că acum el era îndrăgostit de Cora.

Fata se numea Gina Vilescu, nu avea probabil mai mult de douăzeci de ani şi era secretara filialei locale a Asociaţiei inginerilor din al cărui consiliu făcea şi el parte; o cunoscuse la sediul asociaţiei, cu câteva luni în urmă şi îşi amintea că tresărise, vizibil încântat de chipul frumos desenat, de aerul ei calm, sigur de sine, intangibil fără afectare. Apoi fata se ridicase de la birou spre a aduce nu ştiu ce mapă, iar el tresărise din nou, amuzat de astă dată, descoperind trupul de fetişcană măruntă şi slăbuţă, un trup nepotrivit cu figura ei cumva solemnă şi matură, cu fruntea înaltă, albă şi boltită, nepotrivit nici cu felul în care ea se mişca, distant şi chiar ceremonios. O urmărise cu o privire superior-curioasă, o privire seniorială pe care o dobândea involuntar cu asemenea prilejuri, şi poate că nu i-ar fi adresat nicicând o vorbă amicală, dacă, sub lupa dominatoare a privirii sale, fata n-ar fi zâmbit, brusc dezarmată, şi nu s-ar fi grăbit să părăsească încăperea, invocând un motiv fără noimă, ce nici nu trebuia pomenit şi trădând astfel o tulburare neaşteptată. Bujor Niculescu îşi închipuia că ştie cum se cuvine să procedeze în cuprinsul unei relaţii, astfel inaugurate, dar se dovedi că se înşală. În timpul vizitelor lui, ce se succedaseră la intervale destul de mari spre a nu irosi, prin insistenţă, un avans rapid câştigat. Fata rămase cu desăvârşire tăcută, refuzând orice tip de discuţie, cu dârzenie dar şi cu un soi de surâs ironic şi avizat, ce ascundea pe deplin momentul de slăbiciune pe care el se înverşuna să conteze. Până la urmă, îşi pierdu răbdarea şi-i fixă o întâlnire, neluându-şi însă cuvenitele măsuri de precauţie, iar fata îl refuză politicos şi se întoarse la treburile ei. Din acea clipă, relaţia păru definitiv clasată, fără păreri de rău la vreuna din părţi, dar şi această frângere prematură se dovedi

aparentă, căci, după multe săptămâni, fata îl anunţă, brusc şi voios, că doreşte să-l viziteze: îi cunoştea adresa din scriptele Asociaţiei, putea să vină în seara de vineri, îl ruga să nu modifice ziua şi ora indiferent de motiv. În adevăr venise în vinerea aceea cu ploaie torenţială, iar doamna Miriam, care se afla din întâmplare în holul comun, îi spusese după aceea – nici n-ar fi fost nevoie să-i spună, într-atât de categorică fusese reacţia – că nu-i fusese dat nicicând să vadă un chip de asemenea frumuseţe, iar Bujor Niculescu trebui să recunoască faptul că vecina nu exagerase. Desigur, atât el cât şi doamna Miriam erau oameni foarte inteligenţi şi stăpâniţi şi deci nu acordau acestei perfecţiuni o însemnătate excesivă; constatau şi nimic mai mult. Această primă întâlnire fusese şi ultima, din motive de care tânărul, oricât de dispus ar fi fost să deprecieze doza de enigmatic feminin din manifestările Ginei, se socotea vinovat. Se împăcase cu noul ei refuz, ocolise cu decenţă sediul asociaţiei în orele de serviciu ale fetei şi n-o mai văzuse până în seara aceasta. Gina Vilescu nu făcea parte prin urmare din femeile pe care inginerul le „amâna” de când o cunoscuse pe Cora, iar grosolănia atitudinii sale faţă de o atât de neprimejdioasă făptură nu putea să nu devină apăsătoare. Nu cumva venise rândul lui să-şi trădeze o, cam penibilă, slăbiciune?! De ce să se ascundă, de ce, la urma urmei, să nu se bucure întâlnind o făptură plăcută, care nu-i făcuse niciun rău, o fată frumoasă şi civilizată?

Sub semnul acestei nemulţumiri de sine, primi din mâna doamnei Miriam plicul expediat de Cora. Privirea îndeajuns de mirată a femeii (nu-l auzise vreodată solicitând-o cu un glas atât de implorator şi de panicat) îi accentuă nemulţumirea. Desfăcu scrisoarea, acolo în holul comun, citi în viteză primele fraze, îi zâmbi femeii, recunoscător şi absent, şi se strădui să dispară cât mai rapid, din raza căutăturii cercetătoare.

Rămas în sfârşit singur, citi de două ori de la un capăt la celălalt şi, pe cât reuşea, pe îndelete, cea mai îndelung şi mai acut aşteptată dintre toate scrisorile ce-i fuseseră destinate, răstimp în care pierdu cu desăvârşire capacitatea de raportare în timp şi spaţiu. Se aflase parcă „în nori”; această stare era, recunoştea acum, expresia unei realităţi exact notate, nicidecum o figură de stil poetic aşa cum îşi închipuise până atunci, după cum altădată, în copilărie, constatase că şi „a vedea stele verzi” nu constituia, măcar cu o iotă, o formulare lipsită de acoperire.

Scrisoarea cuprindea, pe o întindere de opt pagini, doar câteva informaţii propriu-zise, şi-acelea expediate între paranteze, iar în rest o suită de destăinuiri aproape comune, fascinante totodată, ce-i aduceau parcă în faţa ochilor un suflet sensibil şi complex pe care o minte luminată ştie să-l exprime cu naturaleţe şi precizie. Era un flux de „ziceri” într-o unitate de ton autentică, tulburătoare şi misterioasă, în ciuda faptului că gândirea era lăsată să alerge liberă în toate direcţiile, în ciuda observaţiilor de fetişcană neîmplinită, structural voioasă şi naivă, ce răsăreau pretutindeni. Scrisoarea aceasta dovedea, teribilă bucurie, că intuiţia nu-l înşelase: Cora era în adevăr fata cu suflet grav pe care aşteptase mereu s-o întâlnească; ştia ce rară însuşire este aceea de a compune o asemenea scrisoare căci nu-i lipsiseră prilejurile de a înţelege că fiinţe aparent armonioase şi aparent capabile de rezonanţe adânci, când erau judecate după privire ori după gest, deveneau incredibile năluci, total lipsite de miez, îndată ce aşterneau câteva rânduri pe o foaie de hârtie. Dar dincolo de confirmarea, foarte preţioasă, pe care scrisoarea i-o aducea, se descifra o resemnare duioasă şi învăluitoare a unei fiinţe care ştie – şi nu vrea să se amăgească – prea bine că va fi lungă despărţirea de prietenul căruia i se confesează.

Cele două concluzii pe care le desprinsese îl agitau

deopotrivă. Rămase o vreme nemişcat în mijlocul camerei, după care se repezi la scrin, scoase de acolo câteva foi de hârtie dintr-o mapă de corespondenţă demult nefolosită şi se apucă, rămânând în picioare, ţinând cu greu stiloul între degetele transpirate de emoţie, să alcătuiască o scurtă scrisoare de răspuns. Îşi dăduse seama că, în adevăr, nu mai avea pic de răbdare, chiar cea mai mică amânare i se părea inadmisibilă căci, tocmai în aceste condiţii, dialogul trebuia continuat ca şi cum Cora ar fi fost de faţă şi orice întârziere a replicii ar fi implicat o ezitare ce ar fi făcut-o să sufere. Fireşte, nicio formulă de politeţe şi nicio introducere informativă nu-şi găseau locul în cuprinsul unei asemenea scrisori aşternute în fugă, cu sufletul fremătând; era nevoie doar de o explicaţie privind condiţiile şi graba redactării, pentru că tânărul nu avea răbdare nici măcar să revadă textul, voia să expedieze plicul cât mai rapid, la primul oficiu poştal. Scrise avântat, vijelios, aşa cum probabil se scrie de pe front într-un scurt răgaz dintre două bătălii în linia întâi. O iubea, se gândea numai la ea, aştepta s-o vadă, mai ales asta, s-o vadă cât mai curând, s-o îmbrăţişeze, s-o sărute, să-i vorbească, avea atât de multe să-i spună, voia să-i alunge gândurile negre, s-o mângâie, să-i risipească încordarea, să o ocrotească, iar pentru asta – din nou – trebuia s-o vadă cât mai repede; prin urmare răspunsul să nu întârzie şi să nu pomenească despre altceva decât despre ora şi locul întâlnirii, cu care el aprioric este de acord chiar dacă e vorba de un ceas de noapte, undeva într-o gară de pe linia ferată care-i desparte (adică *îi leagă,* adăugă el cu o frenezie care-l făcea să nu mai tresară şi să nu se mai împiedice în faţa locurilor comune care-l crispau întotdeauna), o ruga să nu considere că vreun sacrificiu i se pare prea mare, nu, nici gând, înţelegea prea bine că ea nu poate încă să se întoarcă, să rămână lângă el, aşa cum ar trebui, cum s-ar cuveni, aşadar aşteaptă, chiar din această clipă, un semn

din parte-i, cel mai bine ar fi să-i comunice telefonic, în sfârşit: cum îi este mai la îndemână (retractă urgent propunerea, simplă propunere, ce ar fi putut totuşi să stârnească o indecizie), iar până atunci, asigurând-o de toată dragostea şi de tot devotamentul...

Când reveni în holul comun, împăturind foile şi înşurubând capacul stiloului – căci niciun moment nu trebuia irosit, – vecina se afla din nou acolo; îi surâse luminos, transfigurat, mişcându-se ca şi cum ar fi plutit.

— S-ar putea ca o vreme să nu trec pe-aici! îi spuse el cu subînţeles, de parcă se pregătea deja să plece la drum, deci femeia nu trebuia să se mire sau să fie îngrijorată.

— Fi liniştit, am eu grijă de...! îl asigură ea şi-l conduse până la uşa apartamentului, ceea ce nu se mai întâmplase, şi-atunci se aplecă şi-i sărută mâna cu adâncă recunoştinţă.

3

CORA TOCMAI SPĂLA VASELE ÎN bucătărie, era cinci după amiază şi tatăl ei plecase de vreo jumătate de oră la târguieli, când desluşi scârţâitul unor paşi pe treptele scării de lemn, întortocheată şi cufundată în întuneric, ce ducea spre locuinţa lor. Ascultă cu atenţie câteva clipe. Părea să fie un necunoscut, oricum un om care venea acolo pentru prima dată, căci ezita după fiecare pas, bâjbâind în căutarea unui punct de sprijin în acel urcuş aproape la fel de dificil ca o escaladare şi-atunci, cu intenţia de a-i veni în ajutor temerarului căţărător, fata aprinse toate luminile şi se repezi să deschidă larg uşa verandei, rămânând apoi să aştepte în capul scării, ştergându-şi totodată, cu gestul reflex al gospodinei, mâinile ude de şorţul înflorat pe care-l purta. Îşi dăduse seama că nu putea fi nici poştaşul, nici doctorul, nici vreun încasator de la serviciile publice, deoarece fiecare din aceştia se obişnuise cu treptele înguste şi roase, cu seara abruptă; bănuia că omul caută pe cineva din curtea comună şi, speriat de estacadele încrucişate, apelase la cea dintâi intrare care ducea spre etaj, de aceea, spre a-l scuti de un inutil efort îl întrebă, adresându-se întunericului compact, pe cine caută, cu dorinţa de a-i furniza din timp informaţiile cuvenite. Dar nu primi niciun răspuns, bărbatul continua să urce neabătut, la fel de nesigur pe mişcările sale,

probabil era ori beat ori surd, iar Corei i se făcu teamă; de aceea se grăbi să reintre în casă şi să zăvorască uşa, măsură de precauţie cam fragilă de altfel, judecând după îndoielnicul perete de sticlă ce trebuia să constituie stavila. Ciocănitul în geam, deosebit de politicos, era de natură s-o liniştească, de aceea trase perdeaua şi îndrăzni să privească afară: descoperirea tăcută o amuţi şi-i împiedică orice mişcare. În sfârşit, îşi veni în fire, se apucă să deschidă, din pricina tulburării trecură multe clipe până când izbuti, iar după aceea rămase neclintită în cadrul uşii neştiind dacă e cazul să-l poftească pe vizitator înăuntru, ori nereuşind să-şi adune puterile pentru asemenea gest, mai curând incapabilă să reacţioneze firesc.

— N-aveam cum să te anunţ! se scuză vizitatorul în şoaptă, la fel de tulburat ca şi gazda, fără a mai îndrăzni să avanseze, pregătit parcă să se întoarcă şi să plece, dar nu supărat de această perspectivă. Lasă, n-are nicio importanţă! adăugă, văzând că fata se grăbeşte să desfacă nodul care prindea şorţul. Îţi stă foarte bine! mai spuse, zâmbind.

— Iartă-mă, n-am ştiut, intră te rog! La noi este, vreau să spun, mama e foarte bolnavă şi...

— Am să vin altădată! spuse el, dar fără a lăsa impresia că vrea să plece. Abia azi am aflat, îmi pare foarte rău pentru voi, pentru tine şi... hai să îndrăznesc, mi-am zis, poate n-ai să te superi, poate ai nevoie de vreun ajutor, oricum să stăm de vorbă când se va ivi un moment prielnic.

— Nu prea ies din casă! bâigui Cora.

— Eşti încă supărată pe mine! constată el.

— Nu, nu! Dar intră o dată, mama se va bucura să te cunoască! răspunse fata, redobândindu-şi dintr-odată naturaleţea, de vreme ce el pomenise în sfârşit, şi încă într-o asemenea formă, despre întreruperea, de lungă durată, a relaţiei, lor. Sunt chiar foarte bucuroasă că te-ai

gândit să mă cauţi, îţi mulţumesc că ai venit!

Tulburarea părea să fi fost declanşată exclusiv de surpriză şi-atunci, cu o expresie de insatisfacţie resemnată, vizitatorul se hotărî să treacă pragul.

— Au trecut aproape doi ani! spuse el după aceea ca şi cum şi-ar fi oferit o explicaţie cuprinzătoare, iar Cora, înroşindu-se, înclină capul în semn de aprobare, după care deschise larg uşa spre camera unde se afla maică-sa.

Aceasta înţelese din prima clipă cine era musafirul neaşteptat şi se fâstâci grozav, mai mult chiar decât fiica. Faptul că-l cunoştea abia acum pe bărbatul pe care Cora îl iubise – de altfel, considera, după semne numai de ea ştiute, că fata îl iubeşte încă – o făcea să parcurgă, fără pregătirile cuvenite, momentele de acută nelinişte, ale prezentării, la care se gândise demult şi în multe feluri; împrejurarea de a nu-l fi cunoscut la timp, dimpreună cu împrejurarea că nici vorbă nu putea fi de o logodnă, încetaseră brusc, din pricina surprizei, să mai aibă vreo însemnătate pentru ea. Copleşită de emoţie, pradă unui tumult interior de care, în bună parte, era responsabilă boala care o ţintuise la pat – căci orice fleac îi accelera bătăile inimii – femeia făcu efortul de a se ridica în capul oaselor printr-o mişcare cât mai dezinvoltă în aparenţă, apoi, cu voce stinsă, o rugă pe Cora să facă oficiile de gazdă, cu aerul, involuntar fireşte, că musafirul venise s-o vadă pe stăpâna casei. Tulburarea extremă a maică-sii o determină pe Cora să zâmbească şi să se poarte încă mai degajat; iar când constată că şi stingherеala tânărului atinsese cote destul de înalte, căci nici el nu întrevăzuse dificultăţile speciale ale confruntării, fata păru de-a dreptul încântată. După ce aduse cafea şi dulceaţă, şi observă că, acaparaţi de relaţia lor, cei doi aproape făceau abstracţie de prezenţa ei, îi veni gândul năstruşnic de a se retrage într-o cameră alăturată, cu o carte în mână, ori chiar de a relua, o dată depăşit motivul

întreruperii, spălatul vaselor. Dar cum asemenea tip de impoliteţe, prezent în minte, era exclus din comportamentul ei, îşi luă un scaun şi, continuând să surâdă, se aşeză în apropierea patului într-o poziţie oarecum simetrică faţă de aceea a musafirului, ascultând cu atenţie replicile din care se ţesea conversaţia. Se discuta desigur despre oraş şi despre oamenii lui, despre familiile cunoscute de ambii interlocutori, se constata, cu bucuria care elimină stânjeneala, numărul mare al acestor familii, pe scurt, totul mergea cât se poate de bine. Dar epuizându-se lista cunoştinţelor comune, mama începu să povestească, foarte îngrijorată, despre necazurile şcolare ale Corei, să relateze musafirului soluţiile posibile, cu avantajele şi dezavantajele lor. Nemulţumită de această întorsătură, Cora aştepta ca bărbatul, cu înţelepciunea şi tactul pe care i le admira, să găsească momentul şi calea de a frâna şuvoiul destăinuirilor nepotrivite. Spre surprinderea ei, musafirul alimenta însă acest subiect de conversaţie, oferea cu dibăcie variante noi, găsea interpretări nuanţate pentru ipotezele existente, părea nu doar dispus ci foarte dornic să se amestece în proiectarea destinului ei social. Mai întâi, încercă să-i stăvilească avântul cu o privire care altădată, când comunicarea dintre ei era perfectă, nu întârzia să-şi facă efectul. Acum, el nu numai că nu se arăta receptiv, dar ocolea, cu un soi de încăpăţânare ciudată, să privească măcar în direcţia fetei.

— Lasă, mamă, nu e nicio grabă! spuse atunci Cora, cu mare blândeţe căci altfel n-ar fi reuşit să nu-i strige bărbatului: „încetează, n-ai niciun drept!”.

— Şi eu cred că e mai bine, din toate punctele de vedere, să rămână aici! interveni el, sintetizând opiniile exprimate anterior, dând totodată a înţelege consecinţele acestei propuneri şi recunoscând că vizita lui nu e nici întâmplătoare, nici amicală,

— Numai că eu nu vreau! declară fata cu aprindere.

— Ştiu, zâmbi el. Dar vom încerca să te convingem!

Chiar mamei i se păru că, prin această complicitate declarată, musafirul mersese cam departe. De altfel femeia nu avea motive şi nici nu voia s-o înverşuneze pe fată. Ea sugeră că intenţionează să se retragă dintr-o dezbatere ce devenea prea aprigă, se scuză că e obosită şi se sprijini din nou de pernă, consfinţind simultan, cu discreţie, încheierea întrevederii.

Cora tăcu de asemenea şi, pentru prima dată, – după ce multă vreme şi-l repetase în gând ca pe un lucru fără noimă – avertismentul lui Alexandru i se păru îndreptăţit; deşi, desigur, fratele ei – la urma urmei: nimeni! – nu putuse bănui o apariţie ca aceea de azi.

Văzând că maică-sa renunţă la discuţie, deşi câştigase un important aliat, – recunoscătoare pentru această dovadă de dragoste, fata se aplecă şi îi mângâie cu duioşie fruntea – Cora făcu semn musafirului că partea protocolară a vizitei se terminase, apoi îl invită în camera alăturată, cu toate că se temea de o continuare a discuţiei, fără martori. Dar buna creştere era mai puternică decât spaimele de acest fel.

— Nu te-ai gândit că poate sunt îndrăgostită şi vreau să ajung acolo unde...?! porni ea atacul, cu ciudă, chiar din clipa când rămaseră singuri.

— Dacă-i aşa...! o întrerupse abătut tânărul, predându-se dintr-odată.

Rapiditatea cu care dobândise victoria o consternă pe Cora şi ea păru să presimtă că avansul obţinut nu era durabil.

— Oricum, trebuie să-ţi spun că-mi pare rău că ne-am despărţit, spuse el cu amărăciune. Cred că am făcut o mare greşeală!

Apoi se aşează, iar după o lungă şi apăsătoare pauză continuă:

— Nu ştiu ce m-a apucat mai înainte?! După cum ştii, dacă-ţi mai aminteşti, nu prea e în firea mea să mă agăţ

de asemenea fire de pai!

— Îmi amintesc, şopti Cora iar în vocea ei străbătu un fir de emoţie pe care tânărul nu mai îndrăzni să-l bage în seamă. Totuşi, întrebarea e fără rost dar nu mă pot împiedica s-o pun: de ce ai venit abia după doi ani?!

— Am înţeles că e prea târziu: mi-ai spus o dată! se apără el, iritat, cu fermitate.

— Întrebarea e fără rost şi, mai ales, n-am dreptul! recunoscu neîntârziat Cora, amintindu-şi de strigătul pe care şi-l reprimase cu puţin timp înainte.

— N-am să mai vin! – spuse el ridicându-se şi întinzându-i mâna. Deşi cred că ar trebui să repar gafa de astă seară. Te asigur că n-aveam decât intenţia să te văd şi...

— O să mă descurc!

Temătoare, dar acum din cu totul alte cauze, fata atinse uşor, mai curând dezmierdă, mâna ce i se întinsese şi, pe dată, ochii i se umeziră.

— Îţi ofer o gafă în compensaţie. Ca să te simţi împăcat! spuse cu voce scăzută, încercând să surâdă, încercând să se apere.

Ecourile sufleteşti ale acestei întâlniri depăşiră în intensitate cele mai pesimiste presupuneri ale Corei. Răscolite de o apariţie şi de o atitudine, – ce trebuiau socotite imposibile cu o zi înainte, dar fuseseră aşteptate şi dorite cu înfocare în răstimpul multor luni de zile, până ce visul se măcinase – straturile cele mai profunde ale sentimentelor, ieşiră la suprafaţă, aproape neatinse de trecerea timpului. Iubirea Corei, singura ei iubire, se conservase neştirbită, rezistase ascunsă şi nebănuită pentru ca în clipa ce urma să-i consfinţească deplina eroziune, în clipa confruntării reale cu trecutul, să izbucnească năvalnic. Aproape doi ani, la început din orgoliu şi ciudă şi ruşine, mai apoi din pricina senzaţiei de zădărnicie, ceva mai târziu datorită convingerii că i se făcuse o cumplită nedreptate, până când, în sfârşit, toate

motivele mici şi mari, ale rupturii şi ale consecinţelor ei se adunaseră într-un soi de uitare cumva duioasă şi iertătoare, aproape doi ani aşadar nu încercase şi nu voise să-l caute pe Bogdan şi nici el n-o tulburase în vreun fel. Se întâmplase să nici nu se întâlnească pe stradă, – ceea ce, într-un oraş ca al lor, părea de neconceput – iar asemenea potrivire a destinului făcuse imposibilă o împăcare ce se produce adesea în afara intenţiilor. Şi-apoi Cora era prea tânără pentru ca o nelinişte în privinţa viitorului ei să se strecoare din subconştient şi să iasă la lumină, netezind asperităţile voinţei, încovoind mândria, trecând cu un pas regesc pe dinaintea convingerilor minţii. Existau prin urmare toate condiţiile ca revederea să stârnească doar tresăriri superficiale, scurte reverii peste care uitarea să-şi instaleze iarăşi drepturile suverane. Judecată după manifestările exterioare, după vorbele rostite în cuprinsul ei, vizita tânărului – inclusiv regretele exprimate, inclusiv erorile prezente – nu depăşise stadiul unui reflux sentimental fără însemnătate. Conducându-l pe musafir, Cora se temuse că o asemenea impresie este înşelătoare. Pentru a-şi verifica şi îndepărta temerile – cu care obişnuia să lupte neîncetat dar în compania cărora trăia mereu – se năpusti împotriva comportării (după judecata ei, nu prea departe de a fi lamentabilă) lui Bogdan în timpul vizitei, aglomerând felurite învinuiri ce îndreptăţeau o privire globală din cale afară de severă. Iată deci cum evoluase idolul ei! Numai că o astfel de aruncare a culpei pe umerii, altminteri rezistenţi, ai timpului, poate fi primejdioasă; nu cumva se înşelase în privinţa calităţilor lui din pricina exaltărilor iubirii? Smulgerea din uitare a unor clipe ce-şi puseseră de-a pururi pecetea pe sufletul ei, departe de a reveni la punctul de pornire fixat de Cora, conducea inevitabil către o trădare a scopului imersiunii. Impresia că iubirea trecuse dispăru cu desăvârşire, iar răzvrătirile Corei

împotriva unei asemenea descoperiri nu făceau decât să alunge penumbra din ultimele ei ascunzişuri, să statornicească o afecţiune, pe cât de dureroasă acum, pe atât de puternică.

Situaţia specială în care se afla Cora după întreruperea studiilor şi întoarcerea acasă, existenţa retrasă pe care o ducea, iubirea cu care o asalta Bujor Niculescu, avertismentele lui Alexandru, relaţia crispată cu părinţii, toate acestea o făceau să considere descoperirea drept o năpastă dar şi să-i amplifice rezonanţele. Ce-ar fi urmat? Să facă astăzi ce nu făcuse atunci când rănile erau proaspete, să se întoarcă învinsă când nimeni nu mai aştepta, după ce însuşi iubitul ei îşi pierduse fărâma de speranţă, să pună furtuna ei sufletească la temelia unei împăcări rezonabile?!

Când primi scrisoarea exaltată, doldora de freamătul aşteptării, pe care i-o trimisese Bujor Niculescu, fata se afla în punctul cel mai îndepărtat de acela în care expeditorul râvnea s-o ştie. Nici n-avu răbdare s-o citească până la capăt. S-ar fi zis că scrisoarea nimerise din greşeală în mâinile ei şi era nedelicat, dar şi enervant, să parcurgă nişte rânduri aprinse de o nelinişte cu care n-avea legătură. Depuse plicul pe colţul unui scrin şi îşi văzu mai departe de treburile şi de gândurile ei.

— Se poate citi? întrebă tatăl Corei, ridicând-o de-acolo, într-o seară când starea încurajatoare a nevestei îl făcea să fie voios şi ironic. E un coleg? se interesă el cu blândeţe şi, neîntâlnind, cum credea, un gest prohibitiv, adăugă: Ia să vedem cum merg treburile pe la ei! după care se adânci în lectură.

Dar n-apucă să treacă nici de jumătatea primei file şi întinse scrisoarea fiică-sii, însoţind gestul de o privire mustrătoare. Nici acum Cora nu reacţionă.

— Dacă am înţeles bine, băiatul te iubeşte! spuse atunci bătrânul, dispus să ia uşor lucrurile. Aşa rezultă!

Ea zâmbi absentă, trecu în încăperea alăturată de unde se întoarse curând cu un vraf de vechi reviste ilustrate a căror răsfoire constituia un soi de tonic.

— Amor neîmpărtăşit! constată atunci bătrânul ridicându-şi, meditativ, sprâncenele. Vai de capul nostru! declară, desigur fără supărare, în numele obştei masculine.

— Dar cine e? vru să afle mama Corei.

Omul răsuci plicul, citi în gând apoi comentă:

— După nume, pare să fie un băiat de treabă. Oricum: unul care ar fi meritat o soartă mai bună. Dar te pui cu inima zburdalnică a domnişoarelor! Ia te uită! adăugă, ca şi cum n-ar fi observat chestiunea de la prima ochire. Ing.! Înseamnă că e un om în toată firea, serios. De ce, frate, să se zbuciume atunci şi să nu dea randament la locul de muncă?!

— Ia lasă prostiile! interveni mama, care nu admitea asemenea persiflare pulverizatoare.

— Păi ce, se prefăcu supărat bărbatul, vrei s-o măriţi împotriva voinţei sale?! Te crezi în secolul trecut?

Cora îşi privi pe rând părinţii, satisfăcută să-i vadă veseli şi împăcaţi, la fel de străină, ca şi mai înainte, de obiectul interesului lor.

— Mi-e foarte bun prieten, un om minunat! spuse ea cu căldură, făcând abstracţie de contextul în care-şi plasa destăinuirea. Ţin foarte mult la prietenia lui! Şi dă-mi, te rog, scrisoarea înapoi, ajunge cu glumele!

— Nu pare să se fi resemnat cu rolul de prieten! declară tatăl pe tonul glumeţ cu care angajase conversaţia, întinzând plicul Corei. Părerea mea e să mai citeşti o dată. Confuziile astea sunt ale naibii de chinuitoare! încheie el, dintr-odată serios.

Fata puse plicul între foile unei reviste apoi, ca şi cum remuşcările ar fi ajuns-o din urmă, roşi, se ridică şi trecu în camera unde dormea, apucându-se să citească de zor scrisoarea primită. “Mi-a promis că n-o să se

îndrăgostească!” constată ea încă în timpul lecturii, cu mândrie pentru faptul că pactul lor fusese atât de categoric încălcat, dar şi cu multă opacitate faţă de dezlănţuirile iubirii altuia tocmai acum când s-ar fi cuvenit, ea însăşi retrăindu-le, să fie foarte receptivă. Ajunsă la partea a doua a scrisorii, adică la somaţiile privind necesitatea unei neîntârziate întâlniri, nu putu să nu asocieze tonul peremptoriu al frazelor, în ciuda conţinutului lor condiţionat, cu tonul detaşat şi chiar batjocoritor cu care tatăl ei introdusese chestiunea în dezbaterea familiei. Legănând în minte cuvintele lui Bujor Niculescu, mai ales cele în care el pomenea de îmbrăţişări şi sărutări nicicând întâmplate, fata fu năpădită de o compătimire melancolică, de acea milă sfâşietoare ce o cuprindea închipuindu-şi un băieţandru slăbuţ, dezbrăcat până la piele, alergând vitejeşte într-o noapte geroasă, urmărit de vociferări descurajatoare. În clipele acestea, părea să se fi ales praful din imaginea bărbatului matur, demn, stăpân pe sine, a prietenului pe care-l respecta şi de care avea nevoie. Curând însă, cele două contururi se suprapuseră, imaginea bărbatului ocrotitor acoperind în întregime pe aceea a băiatului neocrotit care-şi dezvăluise, numai de dragul şi de dorul ei, slăbiciunea, dependenţa, şi-atunci Cora hotărî să nu răspundă la scrisoare, – şi la nicio scrisoare de acest fel primită din partea lui –, pentru că nu ştia ce se poate răspunde, fără să mistifici, unui om care te iubeşte. Dar se întrebă dacă nu cumva mistificarea se produsese deja, dacă ea nu-l lăsase totuşi să înţeleagă că nicio piedică reală nu se ridică în calea unei asemenea iubiri, căci atunci i-ar fi datorat, neîndoios, nişte explicaţii. Dar, iarăşi, ce să explici?!

Ca şi înainte de a-i fi scris ea, acum, după primirea răspunsului, de fapt după momentul în care luase cu adevărat cunoştinţă de conţinutul său, simţi iarăşi nevoia să plece de-acasă, de aceea puse plicul în poşetă, se

îmbrăcă repede şi trecu, la fel de grăbită, prin camera părinţilor.

— Foarte bine faci! spuse bătrânul, apreciind probabil aerul ferm şi decis cu care ea pornea la drum. Să mai ieşi puţin la aer, să nu stai mereu în casă! adăugă el, de astă dată în glumă, observând că fata îl priveşte fără să înţeleagă.

Cu aerul cuiva care trebuie să rezolve treburi importante ce nu suferă amânare, o dată ajunsă în stradă, Cora se îndreptă spre cea mai apropiată staţie de autobuze şi se urcă în prima maşină oprită acolo, fără să se preocupe de direcţia în care avea să pornească. Se afla, prin urmare, în situaţia de a alege între un bărbat pe care îl iubea, tot îl mai iubea dincolo de despărţirea lor aparent definitivă, şi unul pe care nu-l iubea, dacă ar fi fost numai atât ar fi fost prea simplu şi prea uşor să decidă, dar cel dintâi greşise foarte grav faţă de dragostea ei, în vreme ce celălalt nu făcuse altă greşeală în afara aceleia de a o iubi nepăsător la reciprocitate, adică de a o iubi, Cora îşi dădea foarte bine seama, cu-adevărat. Pe de altă parte, împrejurarea din urmă nu era de natură să încline brusc imaginara balanţă în direcţia lui Bujor Niculescu, să-i mărească automat şansele într-o iarăşi, imaginară, competiţie sentimentală. Dar era vorba aici numai de dragoste, nu era vorba de viaţă în întregul ei? Dar putea Cora să-şi gândească existenţa în afara dragostei? Abia pusă chestiunea în aceşti termeni, fata simţi îndată că simplificase: nu-l iubea pe Bujor Niculescu, dar nici n-avusese când, îl văzuse doar două-trei zile. Dacă el ar fi rămas numai prietenul pe care şi-l dorea, cum ar fi gândit Cora despre dragostea reînviată? Ar fi pornit ea pe acel, teoretic, unic drum ce i se deschidea, ar mai fi avut încredere în cineva care nu numai o „părăsise” dar nu simţise, atâtea sute de zile, îndemnul s-o vadă?!

Deodată, în semiîntunericul maşinii cu care călătorea,

şi în zumzăiala de voci nediferenţiate în amestec cu zgomot de motor, Cora desluşi un cântec de copil. O voce neformată şi nesigură, venind parcă de la mare depărtare, improviza o melodie tărăgănată şi un text ilogic, cu multe vorbe inventate şi cu toate vorbele înşirate la întâmplare, o voce care izbutea totuşi să exprime o stare de suflet şi s-o impună. Foarte puţini ascultau iar dintre aceştia doar Cora părea impresionată, ceilalţi se ridicaseră înveseliţi pe vârful picioarelor spre a detecta sursa amuzamentului. Copilul părea ostenit de drum, plictisit, şi nu voia să accepte situaţia. Fireşte nu se revolta, nu pretindea o schimbare, doar îşi cânta nemulţumirea; pomenea despre obiecte încântătoare, jucării, păpuşi care nu-i erau la îndemână în acele clipe, adăuga vorbe fără noimă ce semănau izbitor, ca într-o excelentă parodie, cu cele cunoscute, iar melodia sugera un soi de plâns reţinut ce nu împiedica accentele energice. Combinaţia devenea armonioasă şi unitară, căpăta o inexplicabilă coerenţă, cu frazare fluentă şi nuanţată, o litanie stăruitoare şi plină de farmec. Părea să aparţină unui cântec fără început şi fără sfârşit, pornise abrupt şi tot aşa se şi frânse, asemeni unui fragment cu durată nedeterminată. Când copilul încetă să mai cânte, zumzăiala din autobuz, fără să se modifice obiectiv, îi păru Corei insuportabilă şi atunci fata îşi făcu loc către uşa de coborâre, fără prea mare insistenţă însă. La prima staţie uşile nici nu se deschiseră, şoferul adresă un soi de interogaţie mormăită, la care nu răspunse nimeni, şi porni mai departe. Ajunseseră undeva în câmp şi Cora nu se încumetă să se aventureze de una singură nici la staţiile următoare, la fel de pustii. În sfârşit se iviră luminile destul de palide ale unui cartier de locuinţe noi, mai ales blocuri cu patru etaje, de a cărui existenţă Cora nu avea habar şi pe care nici nu reuşi să-l plaseze în spaţiul oraşului atât de bine cunoscut. Se dovedise un drum fără ţintă, sută la sută. Când se anunţă capătul traseului, fata

alergă spre un autobuz ce tocmai se desprindea din staţie, un autobuz la fel de încărcat ca şi acela din care tocmai coborâse. Pe drumul de întoarcere, cântecul pe care-l auzise continuă să-i răsune în urechi, cu aceeaşi forţă de seducţie. Pe asemenea fond, gândurile cu care pornise îi părură îndeajuns de meschine, ca şi intenţia ei de a afla neîntârziat o soluţie. Nu era cazul să se precipite în analize excesiv argumentate. Se simţea liniştită, se înseninase, ca şi cum i s-ar fi comunicat, dintr-o sursă demnă de încredere, că lucrurile au reintrat pe făgaşul lor firesc.

În ziua următoare îi scrise lui Bujor Niculescu, iar operaţia compunerii unui text de aproape opt pagini – o scrisoare destul de cuprinzătoare, chiar luând în consideraţie scrisul ei cu litere mari, cu largi spaţii între cuvinte şi între rânduri – îi păru extrem de simplă şi plăcută, întrebată, n-ar fi ştiut să răspundă de ce anume hotărâse abia cu o zi înainte să întrerupă corespondenţa cu un prieten atât de devotat şi îndatoritor; evident, nu pomeni măcar de vreo ezitare pe care ar fi încercat-o şi nici nu-şi ceru scuze pentru întârziere. Mai mult, nu dădu niciun fel de răspuns întrebărilor lui înfierbântate referitoare la o apropiată întâlnire, şi nu reacţionă la cuvintele lui de dragoste de parcă acele cuvinte ar fi fost scrise într-o limbă necunoscută. În schimb, oarecum pentru a compensa toate aceste lacune în ordinea adevărului, pentru a nu devia liniile unei relaţii de autentică prietenie, spre a nu ascunde resortul ocolirilor de care se făcea vinovată, relată în întregime – fără a apela, de astă dată, nici la omisiunile determinate de pudoare, de caracterul intim al unor momente – nu numai vizita pe care i-o făcuse Bogdan Pastia dar şi tot ce declanşase în mintea şi în sufletul ei reîntâlnirea cu bărbatul iubit. „Un prieten trebuie să ştie totul. Chiar dacă nu-i poţi povesti din prima zi întâmplările cele mai importante ale existenţei tale, căci asta e o imposibilitate

şi psihică şi fizică, iar o asemenea destăinuire sună forţat şi fals, atunci pe măsură ce se ivesc prilejurile, asemenea confidenţe trebuie făcute fără urmă de reticenţă. Fie că a intervenit o modificare, cât de măruntă, fie că ai fost întrebat direct, fie, doar, că a „venit vorba”, de atunci încolo nicio justificare, oricât de meşteşugită, nu te mai poate salva, spun eu, în propriii tăi ochi.” Dacă în conţinutul scrisorii, răspunsul la întrebările ce-i fuseseră adresate era indirect, sau implicit, – la urma urmei, după o expunere de asemenea francheţe şi cuprindere, replica făţişă devenea superfluă, părea o palidă repetare, – din tonul scrisorii lipsea orice accent pieziş, frazele erau limpezi şi ferme. De altfel, prin această lungă explicaţie, Cora însăşi se clarifica, ea lămurea, în primul rând pentru sine, tot ce era legat de brusca apariţie a lui Bogdan; ea pornise să „spună”, cu nădejdea că propria rostire va provoca o soluţie care să asigure şi să consolideze prietenia cu cel căruia i se adresa; această nădejde constituia impulsul şi justificarea scrisorii, această nădejde elimina orice echivoc. Cora nu urmărea nici să provoace gelozie ori să alimenteze spiritul de competiţie dar nici să descurajeze dragostea lui Bujor Niculescu, să apară în postura de femeie disputată ori să-şi etaleze, pentru a fi mai interesantă, frământările sentimentale; pe de altă parte, nu stabilea niciun raport între aceste frământări şi existenţa lui, Bujor Niculescu, văzut din unghiul declaraţiilor sale înflăcărate; se referea însă la ipoteza de a întâlni un bărbat de care să se îndrăgostească, la dreptul ei de a visa o astfel de întâlnire. „Te-ai putea întreba, simplificând înadins tot ce ţi-am scris înainte, ce am de gând să fac. Ce să-ţi răspund? Sper ca această răbufnire de dragoste, chinuitoare pentru mine, să se stingă cât mai curând, sper ca zilele şi nopţile să nu-mi fie tulburate la nesfârşit de o chemare pe care sunt convinsă că trebuie s-o resping, de o dorinţă în voia căreia cu niciun chip nu

vreau să mă las. Nu aştept niciun sfat, nu te întreb măcar ce părere ai, chestiunea mă priveşte în exclusivitate. Dacă însă consideri necesar, ori te simţi îndemnat să-ţi spui părerea, îţi promit că voi „asculta” cu toată atenţia, fără supărare, dar voi face, ştiu că n-ai să te superi, exact aşa cum am hotărât”.

Greu de spus dacă Bogdan Pastia hotărâse să-şi încerce din nou şansele de a recâştiga dragostea Corei, prin mijloace deosebite de cele dintâi, surprinzătoare şi adecvate prezentului, sau se răzgândise şi nu mai voia să ţină seama de interdicţia neînduplecată a fetei, sau luase la propriu fraza retorică „ar trebui să repar gafa făcută” pe care o spusese la capătul vizitei anterioare, sau era convins că dragostea va reînvia de la sine – dincolo de, ori tocmai datorită, necruţării manifestate – în sufletul fostei iubite, cert este că foarte curând el îşi făcu din nou apariţia. De data aceasta, încărcat cu portocale şi mere, greu de găsit la sfârşitul lui noiembrie, cu prospectele unor medicamente străine pe care le putea procura oricând. În funcţie de tratamentul cel mai potrivit, cu un almanah, tocmai apărut, şi cu alte asemenea bunătăţi în tolba de prematur Moş Crăciun, el se îndreptă neîntârziat spre camera în care se afla mama Corei şi angajă cu aceasta o discuţie extrem de însufleţită, încântătoare pentru convalescentă. Fetei, care-i deschisese uşa, întâmpinându-l de altfel cu bunăvoinţă, musafirul îi adresă un trecător „bună seara”, ca şi cum ar fi fost o vecină aflată din întâmplare acolo, iar după aceea făcu abstracţie, cu desăvârşire, de prezenţa ei deşi, în unele momente, i-ar fi fost utilă în lămurirea unor chestiuni de ordin medical pe care Cora, ca soră de caritate permanentă, le cunoştea foarte bine. La început, Cora se aşează alături de cei doi, şi din motive de bună cuviinţă, şi pentru că, intrigată şi emoţionată de asemenea întorsătură a lucrurilor, voia să descifreze semnificaţia şi profunzimea gestului de a reînnoda, în cadru familial,

relaţiile cu tânărul alături de care, într-un timp, era convinsă că va trăi viaţa întreagă. Văzând însă că nu obţine nici cel mai firav rezultat, se decise să forţeze cumva o clarificare, ridicându-se şi mergând în bucătărie, unde-şi găsi de lucru, închipuindu-şi că bărbatul, stingherit ori întărâtat, îşi va revizui atitudinea. Ceea ce nu se petrecu. Culmea, nici mama nu consideră că ar fi ceva nelalocul său, iar dacă la vizita precedentă o rugase pe Cora să facă onorurile de gazdă, acum, procedă ca şi cum fata ar fi lipsit de-acasă: fiind la bucătărie, se trezi cu musafirul lângă ea şi, înainte de a apuca să tresară, Bogdan o rugă, cu o naturaleţe de invidiat, să-i dea farfurii şi cuţite pentru portocale, apoi luă el însuşi nişte şerveţele aflate pe bufet şi se întoarse în cameră reluând discuţia exact de-acolo de unde o întrerupsese. Cora râse de una singură, situaţia era în adevăr comică, uşor ridicolă chiar datorită excesului; indiferent dacă bănuia sau nu profunda tulburare pe care o stârnise, în aceste condiţii Bogdan Pastia acţionase într-o direcţie, dar şi cu o lipsă de măsură, ce anulau eventualitatea unei împăcări; între altele, el ar fi trebuit să-şi dea seama că în fiinţa Corei sălăşluia opusul domnişoarei care aşteaptă cu nelinişte să fie cucerită cu consimţământul, şi prin intermediul, părinţilor. Îl lăsă aşadar pe musafir să bătătorească o potecă cu hăţişuri de netrecut, dar până şi ciuda şi uimirea ei, neascunse, trecură neobservate. Reîntors de la obişnuitele cumpărături de seară, tatăl, om cu mult bun simţ, atent şi ironic, răspunse cu vioiciune propunerii avansate de Pastia şi se apucă, împreună cu musafirul, să joace o partidă de şah, îl învinse, îi acordă revanşa şi-l învinse din nou. Cora, ostentativ retrasă în camera ei, începu să se sperie de formele, temeinice şi stupide, ale complotului; nu putea să nu se frământe ştiind prea bine cât demult o iubeau, fiecare în felul său, cei trei oameni din camera alăturată care nu conteneau totuşi, cunoscându-i firea şi stilul, să-i calce pe nervi clipă

de clipă. Îngrijorător mai cu seamă era faptul că tatăl îl vedea pe musafir prima oară în viaţa lui, şi, iată, nu întârzia să-l trateze cu încredere fără a apela la cele mai simple măsuri de precauţie. Oare de dragul de a o păstra acasă, erau dispuşi să facă orice concesie, oare această dorinţă ajunsese să-i orbească?! Oricât încerca să fie nepăsătoare ori să nu se lase târâtă de frământări copilăreşti, ea nu izbutea să-şi domine înverşunarea, senzaţia de apăsătoare singurătate şi, până la urmă, izbucni în plâns. Se potoli cu greu dar deveni şi mai mohorâtă când înţelese că tânărul, venit cu asemenea, umilitoare pentru el, gânduri de dragoste, avea să-şi păstreze, tocmai datorită acestor dovezi de slăbiciune, adăpost de taină în inima ei; o concluzie, vai, atât de chinuitoare şi de zadarnică.

Peste doar două zile, vizita se repetă în condiţii similare, cum s-ar spune, în datele esenţiale; Bogdan aduse acum (din partea mamei sale, o femeie pe care Cora n-o cunoştea şi despre care nu schimbase nicicând, cu fiul ei, vreo vorbă) nişte plante medicinale cu efecte miraculoase în aproape orice fel de afecţiune şi se apucă să prepare cuvenitele ceaiuri, după reţetă, cu ajutorul şi sub supravegherea deosebit de minuţioasă a tatălui Corei, în bucătăria pe care fata refuză cu încăpăţânare s-o părăsească. Când bărbaţii, între două importante faze de lucru, considerară potrivit să discute o problemă de şah încâlcită şi nostimă, fata îşi reprimă cu greu o răbufnire patetică, de teamă – iată, avea preocupări de ordin tactic – să nu contribuie, prin atacuri şi ameninţări deplasate, la consolidarea unei alianţe ce nu putea fi, deocamdată, decât fragilă. Bucuroasă de faptul că reuşise să se stăpânească, se relaxă şi întrebă cu voioşie:

— N-ar trebui să meargă unul din voi să stea cu mama? Cred că se plictiseşte singură!

— Mă duc eu! se oferi, opac parcă, bătrânul.

Cora nu se dădu bătută şi, după o clipă, deschise uşa

spre camera părinţilor.

— Nu, nu era cazul, n-avem nimic să ne spunem! comunică ea.

Provocat, tatăl reacţionă cu energie, bine dispus:

— Te porţi de parcă eu aş fi pornit prin târg să-ţi caut un logodnic, cam bătrâior şi chel, iar acum intenţionez să te mărit cu sila spre a-mi consolida situaţia materială!

După această replică (prea îndreptăţită, prea rotundă şi prea ferm rostită ca să nu dovedească cât demult ostenise bătrânul la alcătuirea ei şi cât demult se ferise să i-o arunce în faţă), Cora păli şi nu mai avu ce să răspundă.

— Vreţi explicaţii, toţi trei aşteptaţi explicaţii, iar eu n-am chef, asta e, n-am chef! bolborosi ea într-un târziu. Aţi putea înţelege şi fără!

Pare-se că tatălui i se făcuse milă, văzând-o atât de singură şi de dezarmată, căci i se adresă mult mai potolit:

— Bine, să zicem că noi asta vrem, mă refer la mine şi la maică-ta, nu mă amestec în treburile voastre! Dar tu, tu ce vrei?!

De atunci încolo, Cora nu mai avu curajul decât să se retragă în camera ei, mai bine zis să se ascundă, atunci când Bogdan Pastia venea în vizită – căci el continua să vină destul de des – iar când se plictisea, ori când o cuprindeau remuşcările, ori când i se făcea ruşine, apărea în mijlocul familiei, astfel întregită, şi încerca să se poarte politicos, ca şi cum musafirul ar fi fost un unchi de-al doilea. De foarte multe ori se gândea că încăpăţânarea ei, cumva anormală, ar putea să declanşeze o nemiloasă răzbunare a destinului şi că refuzul obstinat de a se adapta turnurii domestice pe care voia s-o imprime legăturii lor bărbatul pe care-l iubise şi-l iubea încă, reprezenta un mod de a se opune dragostei în general. Dar izbutea să alunge în cele din urmă asemenea gânduri mohorâte pentru că, în acest caz, acceptarea şi supunerea îi păreau sinonime cu compromisul şi

resemnarea. Hotărârea pe care o luase, cristalizată în scrisoarea trimisă lui Bujor Niculescu, o socotea de neclintit, un soi de jurământ, făcut într-un moment de maximă luciditate, în faţa propriei conştiinţe. Pe de altă parte, supărarea pe care bănuia că o provoacă părinţilor, prin îndărătnicie nemotivată şi prin ostilitate fără rost, nu îmbrăca în nicio împrejurare forma reproşului, direct sau indirect, – dimpotrivă, o dată cu vizitele lui Bogdan, încetaseră cu desăvârşire discuţiile în legătură cu avantajele rămânerii ei acasă – iar absenţa presiunilor sentimentale, de fapt a oricărui amestec de afară, îi conserva dreptul de a decide asupra unei chestiuni „care o privea în exclusivitate”. Singura intervenţie pe care ar fi dorit-o (desigur, în sprijinul hotărârii luate de ea), ar fi putut veni din partea fratelui mai mare, numai că Alexandru, tocmai el, părea supărat, jignit, de reacţia Corei la ultima lor întâlnire; fata ar fi vrut să-i comunice faptul dar şi motivele pentru care acum îi dădea dreptate, însă îi venea peste mână să scrie asemenea lucruri, de aceea aştepta cu ardoare ca Alexandru să vină din nou, ea să-i spună doar câteva vorbe, pe care el, apoi, cu autoritate şi limpezime, să le tălmăcească pe înţelesul tuturor obţinând... Aici gândurile Corei se încurcau, nădejdile ei deveneau străvezii şi inconsistente: ce să obţină, ce era de obţinut?!

În timpul uneia din vizitele lui Bogdan, pierzându-şi răbdarea, coborî scările, se opri, fireşte la întâmplare, şi ciocăni la uşa doamnei Predescu, o vecină de la parter care o întâmpinase în dimineaţa întoarcerii acasă. Deşi îşi dădea seama, n-o interesa faptul că, procedând aşa, face publică, într-o manieră destul de transparentă, situaţia de musafir indezirabil a lui Bogdan Pastia. Într-o curte ca aceea în care locuia, fiecare vecin ştie cam tot ce e mai important în existenţa celorlalţi, iar apariţiile repetate şi insistente ale tânărului într-o familie cu o fată de măritat n-aveau cum să fi trecut neobservate. Dealtminteri, Cora

nici nu socoti necesar să inventeze o justificare pentru vizita neobişnuită, iar ultimele ei ezitări fură spulberate de căldura, lipsa de suspiciune, cu care o primi doamna Predescu. De cum o văzu, femeia o ajută să dezbrace pardesiul, îl agăţă în cuierul din hol, apoi o conduse neîntârziat pe Cora în încăperea alăturată şi o aşează la masă. Lăsând deschisă uşa ce despărţea camera de bucătărioara fără aerisire directă, gazda puse nişte cratiţe la încălzit, sporovăind în acest timp (despre o neînţelegere cu alţi vecini împreună cu care avea un contoar de electricitate comun), apoi întinse un şervet pe masă, aduse tacâmuri şi se apucă s-o servească pe Cora cu ghiveci călugăresc şi clătite, ouă fierte şi ceai cu lămâie, ca şi cum fata tocmai s-ar fi întors de la un drum lung şi obositor. Musafirul încercă să se eschiveze, ora mesei, bucatele şi cantităţile erau nepotrivite, dar până la sfârşit, după rugăminţi, iarăşi nepotrivite, trebui să se supună. De la un moment încolo, vizita începu chiar să-i placă foarte mult, căci tânjea să fie servită şi ocrotită asemeni unui copil ce n-are alte îndatoriri decât să mănânce, să bea şi să se joace. Cât despre acest din urmă aspect, doamna Predescu, după ce strânse farfuriile şi ceştile, încredinţă Corei nişte gheme de lână ce trebuiau transformate în sculuri, pentru a fi spălate şi vopsite, întreaga operaţie fiind prezentată şi desfăşurându-se ca un joc de societate extrem de distractiv în amestec cu un basm istorisit de o bunicuţă blândă. Astfel, pentru Cora, gândul întoarcerii acasă deveni, deşi nu era cazul, gândul nesuferit al oricărui copil de a se smulge dintr-un joc colectiv pentru că s-a făcut seară şi pentru că are de copiat o hartă la geografie. Ea căută să întârzie cât mai mult momentul despărţirii de doamna Predescu, iar în atmosfera tonică şi uşoară ce o învăluia în casa vecinei, cu pofta de un joc nou ce o naşte orice joc prelungit, ceru gazdei hârtie, cerneală şi toc apoi, îndată ce le primi, – ceva parcă de la

sine înţeles – compuse o scrisoare către Bujor Niculescu, o scrisoare foarte scurtă în care, înainte de a primi răspunsul la epistola precedentă, îl întreba dacă ar avea ceva împotrivă să petreacă revelionul împreună, de fapt rămânea până atunci cam o lună bună, prilej pentru ea să-şi revadă colegii de care îi era dor, de a se reîntâlni cu un prieten drag, căruia are multe să-i spună, de a scăpa, pentru două-trei zile, de grijile casei. Îl ruga doar să se intereseze dacă, în eventualitatea plecării fetelor la casele lor, camera din blocul de garsoniere rămânea, sau nu, liberă.

Abia după această ispravă, strecură scrisoarea împăturită în buzunarul pardesiului şi se pregăti de plecare.

— Ai nevoie de plic şi timbre? se interesă, grijulie, vecina.

De vreme ce totul era gata, nimic măi simplu şi mai plăcut decât să facă o scurtă plimbare până la colţul străzii şi să depună plicul în cutia poştală. Se întoarse în fugă şi urcă treptele ce duceau spre casă, foarte bine dispusă, înviorată, cu inima bătând de emoţie, şi intră în camera părinţilor cu un surâs drăgălaş, vag uimit. Bogdan Pastia nu mai era acolo.

4

POATE ÎNDELUNGATA CĂUTARE prin toate cutiile, plicurile şi albumele, transportate de curând în noua locuinţă, poate uitarea ce se aşternuse peste întâmplările acelui timp, îi creaseră impresia – împotriva căreia nu era uşor de luptat – că fotografia cu pricina nu ajunsese nicicând în posesia lui. Îşi amintea prea bine momentul când se adunaseră în faţa aparatului de fotografiat ce fusese instalat pe un trepied între stâlpii terenului de volei, supărarea instructoarei pentru că atât de puţini răspunseseră invitaţiei, lansate din timp şi cu insistenţă, de a se aduna la festivitatea de închidere; îşi amintea cum căraseră din sala de sport nişte bănci fără spătar şi cum se aşezase, plin de vioiciune, pe colţul uneia, înainte ca fotograful să apuce să-l plaseze în vreun loc neconvenabil ori într-o poziţie caraghioasă – căci era un bărbat autoritar cu fel de fel de idei năstruşnice; îşi amintea şi ce gândise în clipa când ţăcănise declanşatorul, şi cum, după „vă mulţumesc”, se răsucise ca să descopere locul ales de Dorina – plasată exact în mijlocul grupului, îndărătul instructoarei, aşa cum se procedează cu fata cea mai frumoasă – văzuse şi fotografia, dar unde anume nu ştia. Mânat de imaginile în mişcare ale acelei legături de iubire copilărească, o legătură ce reînviase şi stăruia în mintea lui în vremea din urmă exclusiv datorită Corei, pornise în căutarea fotografiei – ea însăşi brusc revenită în memorie – cu înfrigurarea unor nădejdi nelămurite care acum îi păreau

de neînţeles.

În sfârşit, o găsise şi o privea, extrem de surprins şi, deocamdată, nemulţumit. Era o fotografie de mici dimensiuni, de proastă calitate, aproape ştearsă de trecerea anilor, un document inutil care, în loc să-l înduioşeze şi să-i aţâţe imaginaţia, să consolideze firele amintirii, răsturna şi subţia agoniseala spontană a întâmplărilor pe care le socotise pierdute. Mai întâi, el însuşi – căci într-acolo fugise prima privire, – care se ştia un copilandru vioi, plăcut la înfăţişare, întru totul simpatic, arăta strâmb, inexpresiv, iar poziţia pentru care optase se dovedea – la acest examen – ostentativă şi lipsită de farmec. Lângă el, pe bancă, un loc gol, în spatele lui nimeni, iar în faţă (căci câţiva copii stăteau turceşte, la picioarele celor aşezaţi) o fetişcană necunoscută, urâţică, dizgraţios tolănită, care ţinea între dinţi ceva ce părea să fie un pai ori un fir de iarbă, şi care-i atingea genunchiul, poate în realitate nu, dar în fotografie aşa se vedea, cu codiţele din păr sârmos încheiate cu nişte funde mototolite. În ciuda situaţiei obiective, care-l prezenta izolat, ridicol, părea satisfăcut de sine, indiferent, din orgoliu, la ce se petrecea în jur.

Deşi poate nu era cazul, începu să se simtă jenat ca şi cum, după nişte afirmaţii făcute cu aplomb în public, cineva ar fi dezvăluit dovada ticluielilor ruşinoase rostite pe tonul adevărului indiscutabil. Fireşte, răspunzătoare, de surpriza nemulţumită, era, cum se întâmplă în asemenea cazuri, tentaţia de a privi, cu aceeaşi atitudine, prezentul din unghiul viitorului: era oare posibil ca şi acum să se înşele, la fel de grav, asupra locului şi poziţiei sale?! Şi ce dacă nu mai era copil?! Alunecând cu privirea spre punctul unde-şi amintea că o descoperise atunci pe Dorina, o identifică neîntârziat şi recunoscu cu plăcere că imaginea ei era bine conservată şi foarte sugestivă. Dorina ţinea de braţ două fete, care purtau bluze albe şi cravate roşii, dintre care una, Aurelia, conducătoarea

taberei, părea neobişnuit de frumoasă probabil din pricină că pe hârtia fotografică ştearsă de timp nu se mai vedeau urmele acneei juvenile, iar picioarele subţiratece erau acoperite de spatele instructoarei aşezate pe bancă. Ţinându-le de braţ, cu delicateţe, pe cele două colege, Dorina rămânea pe jumătate ascunsă îndărătul lor, părea deci retrasă, cu mult bun simţ, din locul de onoare ce-i fusese hărăzit, iar felul în care ţinea capul, uşor aplecat spre Aurelia, dealtminteri cea mai bună prietenă a ei. Lăsa impresia că autorizează şi acceptă frumuseţea celeilalte, o frumuseţe pentru care abia perspectiva actuală, fotogenia, situarea şi erodarea cartonului deveniseră dovezi.

O lăudabilă capacitate profetică îi asigura Dorinei farmec şi naturaleţe, tot ea îi făcea icoana rezistentă. Instructoarea se răsucise, desigur intenţionat, ca să marcheze preferinţa, spre cele trei fetişcane, grupul căpătase astfel un nucleu care-i îngăduia să se structureze şi, era numai o părere? doar Bujor Niculescu dimpreună cu fata de lângă el alterau armonia imaginii: dar, la urma urmei, alcătuiau o linie nostimă şi ciudată, un soi de accident vizual ce se opunea intenţiilor nivelatoare ale fotografului, lipsit de har; n-avea de ce să se supere de caraghioslâcul pe care-l girase involuntar. Amuzat, porni să-l depisteze pe Dănuţ Busuioc; i se zărea doar o parte din cap, – undeva în ultimul rând, căci era dintre cei mai înalţi, – dar de ajuns ca să-i ghiceşti puful mustăcioarei, creştetul tuns chilug chiar şi în timpul vacanţei, precum şi aerul războinic, necruţător, ce nu reprezenta decât o biată şi naivă mască.

După această identificare, dispunând de toate personajele, fotografia, rămasă pe birou, dispăru dinaintea ochilor iar pe ecranul său interior se proiectă secvenţa primei întâlniri adevărate cu fata de care se îndrăgostise, năvalnic, profund şi cu desăvârşită candoare, la începutul adolescenţei. Era ceva extrem de

bizar şi de magic în acea întâlnire, ceva care înfiora şi acum sufletul lui Bujor Niculescu. Se apropia sfârşitul vacanţei, ştiau, şi el şi fata, că dincolo de bucuria şi neliniştea care-i alătura în orele dimineţii la jocuri şi „activităţi”, dincolo şi de înserarea când priviseră împreună, pe fondul larmei şi cântecelor, flăcările ameţitor-aromate şi insidioase ale focului de tabără, dincolo de magnetismul ce nu mai avea nevoie să se exprime în cuvinte lămuritoare, nici măcar într-o atingere a degetelor, exista o continuare firească, necesară şi nespus de atrăgătoare ce se contura asemeni unei întâmplări stingheritoare şi tonice în acelaşi timp. Erau, oricum, în întârziere şi asta-i făcea să se simtă vinovaţi de laşitate şi prea speriaţi de propria inocenţă, datori să se supună totuşi regulilor lumii, pe care le cunoşteau, şi îndemnurilor inimii, pe care abia le descopereau. Ajunseseră să se poarte, dimineţile, cu destulă dezinvoltură în cuprinsul relaţiei lor, şi-atunci, cu mult înainte de momentul despărţirii zilnice, cum tocmai vorbeau despre o carte, parcă el îi povestea că o citise de mai multe ori iar ea parcă aştepta altceva, ori numai zâmbea altfel, îi propuse să i-o aducă după amiază, bineînţeles dacă ieşea la plimbare, nu trebuia să vină anume, iar ea zâmbi fericită şi nu mai fixară nici locul nici ora întâlnirii, căci stabiliseră ceva mult mai însemnat, scăpaseră cu bine dintr-o mare încercare, şi se îndreptară, sporovăind încântaţi, spre terenul de volei, fără a pomeni în vreun fel de ceea ce, în sfârşit, avea să se întâmple. Ajuns acasă, el pregăti cartea, se uită la ceas de la bun început şi-apoi, nici prea târziu, nici prea devreme în raport cu o clipă fixată parcă dintotdeauna în inima lui, porni spre centrul oraşului şi se opri, aşteptând, la un colţ de stradă ce i se părea foarte potrivit din toate punctele de vedere; dar după câteva clipe, nerăbdător, suspicios faţă de el însuşi, mutând mereu cartea dintr-o mână în alta, transpirat, judecându-şi cu asprime

neliniştea nemotivată, trecu pe celălalt trotuar şi se opri iar. În dreptul vitrinei unui atelier fotografic, sprijinindu-se de bara de alamă şi privind, fără să vadă, şirurile de poze până când descoperi, bucuros, că geamul vitrinei avea calităţi de oglindă ce cuprinde întregul spectacol al străzii. Acum putea aştepta liniştit. Nu peste mult timp, o descoperi pe Dorina în mulţimea ce se vântura, dus-întors, în pas de promenadă, pe trotuarul celălalt. Era sărbătoresc îmbrăcată, părea liniştită, înainta plutind parcă, sprijinindu-se, ca şi în fotografie, de braţul Aureliei. Probabil că aşa trebuie să fie, aşa se cuvenea, gândi el deloc supărat de prezenţa aparent inoportună, aparent contrară înţelegerii tacite, a celeilalte fete; dar acel „se cuvenea” îl pusese în încurcătură: cum trebuia să procedeze? Nu fusese văzut (era bine, era rău?!), putea deci să mai aştepte până la întoarcerea perechii. Brusc, decise să le iasă în faţă, asta se cheamă „întâlnire”; trecu dincolo, luă strada de la capăt, înaintă încet, ridicându-se pe vârfuri ca să le vadă din timp. O văzu mai întâi pe Dorina, mergând chiar pe marginea trotuarului şi privind în răstimpuri spre trotuarul celălalt. Nu mai ţine braţul celeilalte, poate Aurelia nici nu mai era, dar o descoperi şi pe ea, descoperi chiar şi un nou personaj ce părea să i-o fi luat înainte: flancat de cele două fete. Vorbind întruna cu o anume afectare, Busuioc M. Dan (mai înalt cu un cap decât nivelul către care el îşi orientase privirea încordată) se adresa mai ales Dorinei şi, o clipă înainte de “întâlnire”, ea îi răspunse râzând, râseră toţi trei şi trecură astfel pe lângă el fără să-i bage în seamă (era bine, era rău?!), adică într-un fel care, sigur, nu „se cuvenea”. Îşi pierdu cumpătul şi flexibilitatea gândirii, nu mai aşteptă un nou prilej ci, după doar trei paşi, se răsuci şi, venind din spatele grupului, fără ezitări, ca şi cum chiar atunci ar fi văzut-o, apucă braţul Dorinei şi o întoarse pe fată spre el, surâzând triumfător. Gata, se „întâlniseră”!

Era într-unul din momentele de destindere, din ce în ce mai rare în ultimele săptămâni. Aşa cum hotărâse Burghele, dintre funcţionarii de răspundere, de o seamă cu el, sfera competenţei lui Bujor Niculescu era cea mai cuprinzătoare, iar pe măsură ce subalternii de toate vârstele şi de toate categoriile precum şi feluriţi inspectori şi şefi de compartimente cu care uzina avea legături în exterior, se obişnuiseră să-l recunoască, să-l respecte şi chiar să-l aprecieze, îndatoririle inginerului şef de producţie deveneau atât de numeroase şi de presante încât pe agenda sa de lucru existau întruna chestiuni nerezolvate până seara târziu. Uneori abia apuca să mai doarmă pentru că în toiul nopţii era solicitat în diverse puncte nevralgice ale amplului mecanism cu flux nicicând întrerupt. Spre deosebire de perioada premergătoare numirii, când Burghele obişnuia mereu să-l laude şi să-l încurajeze, acum, când ar fi avut nevoie de asemenea sprijin moral şi când ar fi meritat, în adevăr, vorbe bune, directorul general nu-l căuta decât ca să-l avertizeze, să-l pună în întârziere, să-l mustre pentru una ori alta pe cel căruia îi încredinţase atâtea frâne decisive, indiferent dacă erau numai ei doi ori dacă asistau şi alţi colegi. Pe lângă îndatoririle obişnuite, de însele desfăşurate pe planuri întinse, Burghele îi transmitea spre soluţionare sarcini ce ar fi trebuit să şi le asume personal, dar tânărul era prea încântat de onoare şi prea nou în funcţie ca să ştie să protesteze împotriva acestui tip de transfer; apoi directorul cerea prioritate pentru misiunile astfel transmise, chiar dacă erau mai puţin însemnate decât cele „normale”, îi fixa termene scurte şi-l controla fără cruţare.

Astfel, fără voie şi adesea fără să observe, pierdea reflexul contactelor autentice, simţea, dinlăuntrul său, împunsături nefireşti pentru orice abatere nevinovată de la situaţia de motor sub presiune dar, spre deosebire de Burghele, nu reacţiona nicidecum excesiv ori paradoxal,

nu-şi descărca nemulţumirea, se descurca răspunzând prin surâsuri absente, în timp ce gândul îi zbura la pasul ce urma să fie făcut. Mult mai dotat decât Burghele cu sensibilitate şi căldură, izbutea acum mai puţin decât celălalt să le exprime, căci nu ştia să se prefacă şi nu se putea împiedica să măsoare, automat, posibila irosire de timp. Iată, de pildă, se trezise foarte curând în situaţia de a întâmpina nemulţumiri, în legătură cu foarte rapida sa ascensiune, nu din partea colaboratorilor directorului pensionat – aşa cum îşi imaginase, fără o intuiţie exactă, după sărbătorirea lui Băncilă, şi în raport de atitudinea aceluia faţă de el – ci tocmai din partea celor din generaţia sa ori chiar a „novicilor”. Mai întâi pentru că aceştia constituiau promoţii deprinse să spună lucrurilor pe nume, fără pregătiri sau menajamente, mai apoi pentru că ei nu erau adaptaţi pe deplin metodologiei organizatorice încetăţenite, în sfârşit pentru că autoritatea lui Burghele, şi prestigiul său legendar, nu-i intimidau.

Acelaşi cuplu pitoresc, alcătuit din Frunzelea şi Sebeşan (ori din Sebeşan şi Frunzelea, dumnezeu ştie cum e mai corect), folosind obişnuitul stil al convorbirilor telefonice realizate în colaborare, îi transmise rugămintea de a primi în audienţă pe inginerul Niţu.

— Nu ne mai înţelegem cu el! spuse, tocmai ponderatul Sebeşan.

— Un copilandru, dar un copilandru de ăsta care...! interveni Frunzelea, cu năduf şi cu aerul că face o precizare extrem de utilă.

Grăbit cum era, Bujor Niculescu înţelese că tânărul insista să meargă la inginerul şef, în cine ştie ce chestiune de serviciu în care soluţia adoptată de cei doi adjuncţi i se părea neconvenabilă iar cuplul încercase, fără a reuşi, să-l împiedice.

— N-am timp, să meargă la...! încercă să se eschiveze Niculescu. (Şi totodată să-i asigure implicit pe

interlocutori că dreptatea e de partea lor.)

— Este venit de doi ani şi ocupă chiar fostul dumneavoastră post! spuse atunci Sebeşan, ca şi cum ar fi intonat o informaţie, iar în context replica sună ca o intervenţie „totuşi!”, în favoarea tânărului.

— Îl cunosc, unul mărunţel, negricios!

— Cum prea bine aţi binevoit să observaţi! îl asigură respectuos, dincolo însă de orice înţeles logic, departe mai ales de vreo umbră de ironie, vocea lui Sebeşan.

— Dragul meu, este un ăsta, cum îi zice... interveni Frunzelea, iarăşi vehement.

— Bine, să vină! se lăsă atunci convins Bujor Niculescu, închizând telefonul.

Niţu apăru spre seară, când inginerul şef scăpase de grosul grijilor importante, şi când amândoi erau destul de obosiţi ca să le mai ardă de formulări protocolare.

— N-am avut timp să vin mai devreme! anunţă musafirul.

— Nu-i nimic, ia loc! răspunse zâmbind Bujor Niculescu. Considerând, potrivit scenariului său, că fraza de debut conţinea, într-o formă inadecvată, scuze pentru faptul că-l deranja atât de târziu.

Dar aşezându-se comod, celălalt adăugă, cu un râs forţat:

— Foarte repede te-ai învăţat s-o faci pe şeful!

Contrariat, Niculescu nu se alarmă încă: poate omul voia, sub o mască a durităţii juvenile, să-l flateze!

— Ia să auzim: ce te-a pus pe drumuri? întrebă el binevoitor, apoi se interesă vesel: Neînţelegeri cu conducerea colectivă?

— N-am vreme să mă dondănesc cu ei! Nu ştiu cum te descurcai dumneata acolo, am impresia că ai lăsat treburile în voia lor, folosind răgazul pentru aţi găsi un loc mai comod, dar eu nu-mi văd capul! E o instalaţie foarte dificilă!

De astă dată, tocmai precizarea din urmă, neutră în

aparenţă, strict tehnică, beneficia de un ton agresiv. Nu mai era îndoială: băiatul aborda audienţa pus pe harţă, contestând, gata de atac. Niculescu abandonă zâmbetul, îl interogă cu asprime:

— Ce doreşti, tovarăşe inginer? Scurt!

— Eu?! Nu te interesează pe dumneata ce doresc eu, spuse cu voce scăzută şi deloc pătimaş. M-au trimis, înseamnă că trebuia să vin!

În acest fel, convorbirea nu putea fi continuată; pe de altă parte, ipoteza de a-i convoca şi pe cei doi adjuncţi, de a arbitra un conflict foarte ţepos, era un fel de a irosii timpul.

— Ce-ai propus-dumneata, ce ţi s-a refuzat?

— Nimic! Probabil n-ai înţeles dumneata, probabil oamenii te-au luat pe departe, să nu te irite! medită Niţu, cu amar reproş.

— Adică?!

— Chestiunea e următoarea: ai dat o dispoziţie săptămâna trecută, ei mi-au transmis-o, adică Sebeşan, mi s-a părut fără rost, şi n-am aplicat-o. La alte instalaţii poate se potriveşte, la mine, din motive pe care nu are rost să ţi le amintesc, abia ai plecat de-acolo, nu! Am şi spus: la uite, a şi uitat! Probabil am mai zis ceva, nu reţin!

— Înţeleg! spuse Bujor Niculescu.

— Pot pleca?

În ciuda senzaţiei că risipeşte un timp preţios, în ciuda surprizei dezarmante, Bujor Niculescu îşi dădu seama că întrevederea nu se poate încheia aşa.

— Consideri, deci, că nu-mi fac datoria aşa cum se cuvine?! spuse el, lăsându-se în voia iritării.

— N-am spus asta. Dacă te interesează totuşi părerea mea neoficială, am impresia că eşti prea tânăr şi n-ai acele merite ieşite din comun care să te îndreptăţească să-i înveţi totuşi pe alţii. Mă rog, nu ştiu, nu s-o fi găsit altul mai bun! În locul dumitale aş fi mai prevăzător ştiind că toţi ochii sunt aţintiţi asupra mea şi toţi aşteaptă să-mi

dovedesc, cu prisosinţă, dată fiind situaţia, competenţa. Nu m-aş lăsa descoperit nici cât un fir de pai! Crezi că nu sunt de bună credinţă? Ţi se pare o izbucnire de invidie?

— Da! răspunse global Bujor Niculescu şi se ridică.

— Aşadar trebuie să mă aştept la consecinţe?! îl provocă, fără tonul corespunzător, succesorul său, ridicându-se de asemenea.

Tânărul inginer şef îl privi drept în ochi, socotind, o clipă, că va putea transmite pe această cale un mesaj ce nu se alcătuise încă limpede în mintea lui.

— Ai să te răzbuni pe mine pentru că am fost cinstit şi ţi-am spus ceea ce alţi colegi nu îndrăznesc ori n-au prilejul?! Şi, mă rog, ce-ai să faci?!

— Ai aerul că ai făcut un gest de prietenie! Dar nu e cazul! încercă Niculescu să amâne răspunsul.

Celălalt aştepta.

— Norocul dumitale e că deocamdată sunt prea ocupat şi n-am timp să mă răzbun! încheie el cu asprime. Poţi pleca!

Rămase destul de mulţumit de felul în care procedase, ţinând seama şi de surpriză (cuplul Sebeşan – Frunzelea ar fi meritat să fie admonestat!) şi de oboseală. De asemenea, i se păru obligatoriu să-i relateze întâmplarea lui Burghele; era doar o chestiune de disciplină, nicidecum una personală; şi-apoi, supraaglomerându-l cu treburi, directorul îi răpea cantitatea de timp în care ar fi trebuit să se ocupe de prevenirea unor asemenea relaţii tulburi, dacă nu chiar dăunătoare. Abia mult mai târziu, după ce ajunse acasă, îşi puse întrebarea: observaţia tânărului era îndreptăţită?! Ar fi trebuit să întreprindă o, cât de sumară, cercetare, în orice caz să afle la ce dispoziţie se referise Niţu, apoi să-l combată argumentat, apoi să explice lui Sebeşan şi Frunzelea că ar fi fost datoria lor, dacă aspirau ca Dorneanu – şeful legitim – să nu fie înlocuit cu cineva din afară, să explice tânărului ce are de făcut, apoi să raporteze în scris lui Burghele şi să

propună măsuri! Dar când, când?! Dar, mai ales, merita să ia în serios ceea ce considerase, fără ezitări, o răbufnire de invidie? Nemulţumit, în cele din urmă, că nu scurtase convorbirea îndată ce se lămurise (în ce moment se lămurise? se lămurise cu adevărat?), se gândi el însuşi că e prea tânăr, de fapt prea neexperimentat; însă drum înapoi nu mai exista, avea să dobândească, pe parcurs, pricepere, aşa cum alţii, prin romane, câştigă dragostea după căsătorie, doar nimeni nu se naşte priceput, depinde doar de cât de puternic este instinctul de orientare; în concluzie, cu Burghele n-avea ce discuta!

Dar era atât de singur în ultima vreme, lipsit cu desăvârşire de posibilitatea de a-şi confrunta gândurile cu cineva de încredere, lipsit şi de timpul necesar pentru asta. Îl mustrase, altminteri inabil, pe Niţu pentru că acţionase în virtutea unei prietenii inexistente; dar el, în criză de timp, îşi abandonase prietenii, oamenii cu care se înţelegea, pe cei mai apropiaţi! Iată, de la plecarea Corei, nici pe Ovidiu nu-l mai vizitase, aşa cum obişnuia într-o vreme când nu locuia încă la doi paşi de vila lui. Fireşte, Ovidiu dispreţuia acest gen de nelinişti, le expedia, opac la nuanţe, dar de la el, de la familia lui, putea obţine energia tonică necesară pentru a suporta mai uşor confruntările administrative; şi-apoi, nu pentru a „obţine ceva” merita să-l caute pe Ovidiu; iar pentru frământări noi, orice om trebuie să găsească prieteni noi, oameni cu care să găsească o platformă comună de dezbatere; dacă nu avea înzestrarea să ajungă, şi mai cu seamă nu voia să ajungă, un tip ca Burghele, calculat, rece, preocupat numai de manevrarea celor devotaţi, a rivalilor, a foştilor rivali, a foştilor devotaţi. Şi, peste toate, parcă anume ca existenţa să-i fie şi mai complicată, se apucase, la o vârstă deloc potrivită pentru astfel de răsturnări, să ducă o existenţă castă, să devină, din întâmplare, un sihastru. Desigur, acum, din pricina supărării, era predispus să exagereze, nu-i pretindea nimeni să rupă relaţiile erotice,

mai ales cele comode, singur, şi din dragoste o făcuse, nu se putea spune că e o „întâmplare”, dar nicio chestiune de principiu nu era! Cora însăşi ar fi fost probabil uimită să afle, mai ales că ea nu doar absenta (refuza asemenea meschină optică!) dar nu-l iubea, asta însemnând că între ei nu... dracu să-l ia de raţionament! dar e un bărbat tânăr, sănătos, un om care munceşte şi trebuie să aibă mintea limpede! Ori nu mai avea timp nici pentru asta?! Putea considera că făcuse, la îndemnul inimii, o greşeală, acţionase nesăbuit, ca un adolescent naiv, uitând ce e cu el, aşa cum, din cu totul altă formă de neatenţie, de insuficientă cunoaştere de sine, nu-l căutase pe Ovidiu. Nu avea fire şi temperament de singuratic, nici de ascet, dar se complăcuse închipuindu-şi că poate trăi oricum; nu putea fi, această convingere subconştientă, decât expresia unui imens orgoliu secret! Nemulţumirile tânărului inginer Niţu erau, fireşte, fleacuri; dar propriile lui nemulţumiri, la care uitase să mediteze??

Apariţia Corei pulverizase toate relaţiile lipsite de dragoste în care era angajat; le abandonase, prin urmare, fără părere de rău, constatând că nu mai avea chef, era un tribut firesc, da, plătit propriului său suflet, nicidecum un sacrificiu pe altarul iubirii, a unei iubiri neîmpărtăşite, în care numai el, cu nădejde şi îndărătnicie, credea, de ce s-ar ascunde ori s-ar preface faţă de el însuşi? Dar mai departe: de ce se ferise s-o salute pe Gina Vilescu, de ce se temea de privirea ei, din ce motive?! Pe această domnişoară enigmatică ar mai fi vrut s-o întâlnească, deşi n-o iubea, nimic din afara relaţiei, complicate, cu ea nu era de natură să-l împiedice s-o vadă şi totuşi, în mod inexplicabil, procedase ca şi cum „nu avea voie”; nu aşa se trăieşte, nu aşa trebuie să trăiască el! începu să umble agitat prin cameră, decis mai întâi s-o caute pe fată, mai apoi să meargă în vizită la Ovidiu (în mod curios, căci în niciun caz între cei doi nu se putea opta, fiecare din ei aparţinea altei ierarhii) dar renunţă la ambele proiecte

din pricina orei înaintate. „Ca să vezi. Dacă nu m-ar fi căutat tânărul Niţu, nici nu mi-ar fi trecut prin cap!” medită, cu autoironie, Bujor Niculescu.

Împovărat de o insomnie, ce constituia o premieră (nu doar pentru perioada de când întâlnirea cu Cora şi succesul profesional inauguraseră, conjugate, un timp fast, era convins, în existenţa lui, ci o premieră „absolută”), încercă să citească; dar toate cărţile pe care le privea îi păreau inadecvate momentului: unele erau prea bine cunoscute ca să aibă răbdarea de a relua, celelalte, cele necunoscute, i-ar fi solicitat dispoziţia şi răgazul corespunzătoare unei aventuri. Îşi îndreptă interesul spre valizele şi cutiile încă nedesfăcute după mutarea în colonia de intervenţie, îi veni în minte fotografia făcută într-o îndepărtată zi de tabără şi se apucă să cotrobăiască prin plicuri şi albume, cu crescândă emoţie, în căutarea parcă, a unei zile fericite.

În ziua următoare, lăsând încă multe treburi nerezolvate, sună la uşa locuinţei lui Ovidiu. O vreme nu-i răspunse nimeni. În aşteptare, – căci toate ferestrele apartamentului, dispuse de-a lungul unui cerdac (încărcat cu borcane de murături, prea multe şi prea meşteşugit ornamentate ca să nu trădeze mâna pricepută şi răbdătoare a stăpânului casei) erau puternic luminate, iar din hol răzbăteau vocile focoase ale celor două fetiţe – constată şi că frumoasa grădină ce înconjura vila era părăsită, iar uneltele, atât de dragi lui Ovidiu, zăceau aruncate lângă scările de lemn. În sfârşit, veni să-i deschidă fata cea mare, numai că ea nu-i sări în braţe ca altădată, ci se grăbi să se întoarcă, probabil spre a nu-i îngădui mezinei să pătrundă în holul neîncălzit. După asemenea primire, Bujor Niculescu rămase destul de stingherit în faţa uşii, gata să facă drum-întors. Iată însă că se ivi şi Ovidiu care-l întâmpină cu bucurie, şi-apoi, fără să-i întindă mâna, rămase tăcut lângă musafir, în prag, privind la rându-i, la fel de nostalgic, pământul

scormonit de păsări, tufele uscate şi neîngrijite. Alături de bunul său prieten (îmbrăcat şi acum, la început de iarnă, cu un pantalon de doc şi cu o bluză cu mâneci scurte, decolorată, descheiată la gât, încălţat cu nişte papuci de plajă), Bujor Niculescu se simţi dintr-odată bine, îmbărbătat de tăcerea, plină de inteligenţă şi bun simţ a celuilalt, de privirea lui înţelept-amară, ce mărturisea consimţământul la dispoziţia sufletească a vizitatorului.

— Ar fi trebuit să strâng, să mai pregătesc câte ceva: acuşi dă îngheţul şi... declară Ovidiu în loc de bun venit. Dar n-am timp! spuse apoi cu voce scăzută, articulând însă extrem de limpede vorbele ca şi cum le-ar fi subliniat pe fiecare în parte.

Văzând că Niculescu nu răspunde, nu salută, şi pare foarte emoţionat, îl cuprinse cu braţul vânjos şi-l trase în casă, spunându-i, ironic acum, într-un fel amical care sugera că-l invitase şi că-l aştepta demult.

— Hai să vezi cu ce mă ocup! (în loc, adică, de a-şi vedea de treburile care-i făceau plăcere.)

Îl ajută să se dezbrace şi îl conduse în prima încăpere, fără a-l lăsa să ajungă, ca de obicei, în camera copiilor unde musafirul se simţea întotdeauna în largul său. Niculescu înregistra toate aceste schimbări de atitudine ca pe nişte semne ce marcau cu duritate cea mai lungă pauză intervenită în relaţiile lor prieteneşti, dar nu se supăra, dimpotrivă îi era recunoscător gazdei pentru asemenea francheţe. În camera ce-i servea drept birou de lucru, atelier şi mai ales loc de reculegere şi refugiu, Ovidiu instalase o planşetă (desigur împrumutată de la serviciul de proiectare) pe care se afla schiţa unei noi instalaţii; în jur, vrafuri de mape, din acelea care însoţesc studiile tehnice prealabile unor lucrări de investiţii.

— Nu mai răzbesc! explică, surâzând, Ovidiu. Dimineaţa, telefoane, discuţii, alergătură, şi uite-aşa te trezeşti că n-ai făcut ce era mai important. Aşa că n-am altă soluţie decât s-o iau de la capăt îndată ce ajung

acasă! declară el apoi, împăcat, oricum fără acea părere de rău pe care celălalt vâna s-o descifreze în cuvintele lui.

— Nu mai lucrezi la atelier?

— Nu! Cum era să scap tocmai eu în vânzoleala cuprinzătoare organizată de Burghele?! Dar aş putea spune că, faţă de alţii, n-am păţit-o prea rău. Cea mai dificilă a fost aşteptarea: cine ştie ce idei năstruşnice…

— Se cheamă că te-au avansat? se interesă Bujor, ca un om aflat cu totul în afara acestor chestiuni.

— Nu: nici una, nici alta! îl asigură Ovidiu. Însă timp nu mai am, asta e sigur! explică el înveselit. Noroc că eu am trecut prin multe, nu e Burghele prima iubire, aşa că o să mă deprind, iar când te deprinzi, ştii şi tu! altfel merge!

Bujor Niculescu socoti că va urma neîntârziat o convorbire despre propria lui poziţie de şef asupra căruia – cum i se spusese – „sunt aţintite toate privirile”, căci schimbările hotărâte de noul director îl acaparaseră pe Ovidiu, îi modificaseră structural existenţa, iar dintre aceste schimbări, avansarea lui era, totuşi, cea mai spectaculară. Poate Ovidiu voia să-i ceară explicaţii, poate voia să-i solicite un ajutor ţinând seama de împrejurarea că munca peste program, chiar temporară, i-ar fi agravat boala, poate voia să afle, din amiciţie, cum s-a obişnuit Niculescu cu noile sale răspunderi, atât de importante. Dar gazda modifică brusc linia discuţiei, întrebând cu mult interes:

— Ce mai e cu fata aceea? Ţi-a scris? Se întoarce?

Înainte ca musafirul să apuce să răspundă, înţelegând parcă şi faptul că Niculescu nu se aştepta la asemenea întrebări, şi deci trebuie, să-i acorde un răgaz, Ovidiu continuă însufleţit:

— M-am gândit foarte mult la voi. Adică atunci, după ce ai adus-o aici! preciză el izbucnind în râs. Apoi, cum ţi-am spus, n-am mai avut timp! adăugă, arătând spre planşetă şi spre vraful de mape. M-am gândit că e o chestiune extrem de însemnată pentru tine, o alegere de care

depind multe (nici acum, deşi asociaţia era la îndemână, plutea, de fapt, în aer, nu pomeni despre funcţia importanţă ce i se încredinţase tânărului) şi, voiam să-ţi spun, din păcate nu te-am mai văzut (Dar tu de ce nu mă cauţi? era gata să-l întrebe, destul de iritat, Niculescu.), că mi-a plăcut, pare să fie... un om! Nu e chiar aşa tânără, o copilă, cum m-ai lăsat să înţeleg, ci tocmai cum trebuie, în sfârşit m-aş bucura să aflu că n-a fost un foc de paie!

— Nu, nu! răspunse în grabă musafirul şi, în ciuda primului impuls, nu mai adăugă nicio vorbă.

De altfel erau atâtea de spus, atâtea se întâmplaseră cu el de când nu-şi văzuse prietenul, încât, chiar dacă s-ar fi hotărât să povestească, n-ar fi ştiut de unde să înceapă.

— Iată, nu e în firea mea, după cum ţi-ai dat seama, să fac destăinuiri din care să poţi desprinde eventual o învăţătură (continuă atunci Ovidiu, înnegurându-se uşor) dar eu am făcut-o fără să mă gândesc destul, cam fără să-mi dau seama ce fac şi, norocul meu că nu s-a întâmplat aşa, putea să iasă rău. Rău de tot! Nu, nu mă plâng, nici nu mai e cazul, mai cu seamă n-aş vrea să fiu în situaţia de a proceda altcumva, pe scurt nu voiam să-ţi spun decât că mi-am adus aminte şi m-am gândit la tine! E foarte bine că poţi medita în linişte la un pas atât de important, mai important decât creezi, oricâte eforturi de imaginaţie ai face, mai ales că fata nu e dintre acelea care se agaţă de primul bărbat care o cere în căsătorie. Mi-am dat seama, asta se vede imediat: pare un om grav şi loial.

— N-am cerut-o în căsătorie! zâmbi Niculescu.

— Nici n-am spus asta!

— N-ai spus, dar...

— Nici n-am lăsat să se înţeleagă că-ţi dau vreun sfat în acest sens! sublinie, cu seriozitate, gazda. Dar am spus tot ce-aveam de gând să spun în legătură cu acest subiect, aşa că-l putem considera încheiat! Hai să vedem

ce fac copiii!

— Nu te deranjez? Am văzut că ai mult de lucru.

— Se face. Noaptea e lungă.

— Nu te oboseşte? se interesă cu căldură musafirul. N-am vorbit despre asta niciodată, dar am înţeles că aceste eforturi îţi fac rău.

Aproape se oferea să intervină la Burghele, făcând uz de poziţia sa privilegiată, în virtutea unei îndatoriri de prieten, pentru a obţine ceva ce în niciun caz nu putea fi considerat drept o favoare.

— Deocamdată merge, i se răspunse.

— Eu însumi lucrez foarte mult şi... insistă Bujor.

— Ei, tu eşti foarte tânăr! spuse Ovidiu şi era acum foarte limpede că refuză să discute o chestiune ce reprezenta, pentru el, un aspect dificil, dacă nu chiar neplăcut, al prieteniei lor, un soi de imixtiune impură într-o relaţie ce nu trebuia alterată.

Oricât de spăsit ar fi venit Bujor Niculescu, oricât de dispus era să accepte refuzul celuilalt de a se preocupa de meandrele ierarhice şi oricât de prevenitor se purta Ovidiu cu el, obstinaţia acestuia din urmă, de a nu comenta în vreun fel avansarea sa într-o funcţie importanţă, începea să-l scoată din sărite. În definitiv, nu făptuise nimic reprobabil, nu-şi făcuse loc cu coatele, nu făcuse rău nimănui, la toate acestea ar fi putut răspunde: dimpotrivă! dar înţeleptul Ovidiu Poruncea stăruia să-i dea a înţelege că, datorită unei simpatii speciale, îi trecea cu vederea un defect ruşinos, un cusur, în cel mai bun caz, temperamental. Dar nu putea înghiţi la nesfârşit o asemenea atitudine! Dacă avea ceva de reproşat, trebuia s-o spună deschis, iar dacă, în ochii lui, chestiunea căpăta dimensiunile unui mod penibil de a trăi, atunci n-avea decât să nu-l mai întâmpine prieteneşte: doar nu rămâi pentru totdeauna prieten cu un om, să zicem, slab de minte. Pentru dumnezeu, nu cumva Ovidiu, strălucitul Ovidiu, începuse să se teamă de el?! Dar îi era peste

mână să provoace o limpezire. Atunci când vorbise despre Cora („o alegere de care depind multe” îşi aminti, agasat, Bujor Niculescu) ca despre un om grav şi loial, ar fi trebuit să-şi pună întrebarea dacă tânărul său prieten merită, poate obţine şi păstra, dragostea unui asemenea om, de vreme ce apucase pe calea pierzaniei. Altminteri, ce însemna „m-am gândit la voi”? Dincolo de punctul maxim al iritării, îl cuprinse compasiunea faţă de Ovidiu: vai, el era infirmul! Acum era cazul ca Bujor să se întrebe dacă prietenia lor, marcată de fisura unei adânci nepotriviri, putea să continue: doar lui n-avea de ce să-i fie teamă de ruptură. N-avea de ce şi totuşi, curios lucru, parcă nu s-ar fi încumetat să se despartă pentru un asemenea motiv. Dar pentru motivul că se simţea jignit?! Mda, aşa mergea. Numai că el venise să repare ceva, nicidecum să obţină justificări pentru o îndepărtare pe care timpul putea, foarte bine, s-o consfinţească; iar el avea nevoie de Ovidiu, adică de un prieten inteligent şi fidel. Cu gândul la intervenţia pe care intenţiona s-o facă la Burghele, hotărî brusc să-i propună directorului, trecând peste faptul că proceda la o imixtiune în treburile altora, să-i dea lui Ovidiu o muncă de răspundere. Da, îi era prieten, îl cunoştea deci bine, era un inginer destoinic, iată că rezista şi la efort. Fără să-i treacă prin cap să-l consulte pe Ovidiu, tocmai pentru că, nu se îndoia, acesta s-ar fi opus vehement, se simţi dintr-odată împăcat. Atunci să vedem! se felicită el pentru gândul care-i venise.

Trecură, bine dispuşi, în camera copiilor, unde se afla şi Cecilia. Spre deosebire de soţul ei, femeia îl întâmpină cu multă sfială pe tânărul care devenise o figură importanţă în uzina unde lucrau cu toţii.

— Măriuca, spuse ea arătând spre mezină, a întrebat de mai multe ori de domnişoara Cora.

Confirmarea impresiei foarte bune făcută asupra întregii familii de singura fată pe care Niculescu o

adusese acolo păru să-l întristeze pe Ovidiu. El îl întrebă pe musafir, cu surprinzătoare agresivitate:

— Îl cunoşti pe fratele meu Petru?

— Bineînţeles.

— N-am decât un frate, continuă Ovidiu ceva mai potolit, cumva dezamăgit de constatare. Ei bine, pentru că a venit vorba, îmi amintesc că el s-a opus de la bun început căsătoriei noastre!

Şi arătă cu mâna spre Cecilia.

— Te rog, fetiţa înţelege, şopti femeia înroşindu-se.

— Ar fi bine dac-ar înţelege! declară apăsat soţul.

— Au trecut zece ani! i se replică.

— Da, consimţi Ovidiu. Dar eu nu l-am iertat, în vreme ce ea, da! Ba chiar are, şi a avut mereu, o foarte bună părere despre Petru.

— Şi el are o părere foarte bună despre mine! spuse supărată femeia, după care părăsi încăperea.

Bujor Niculescu nu pricepea nimic.

— Chestiunea e următoarea, se apucă să explice gazda. Mititica asta pe care o vezi, – arătă spre fetiţa ce continua să se joace cu plastilină, surâzând încântată – un copil foarte dulce şi plăcut, a moştenit de la maică-sa un defect extrem de supărător pentru mine! spuse Ovidiu oftând adânc. E cam linguşitoare.

— Oh! se încruntă Bujor Niculescu, lămurindu-se.

— Ca să înţelegi mai bine, am să-ţi spun că între timp nevastă-mea s-a schimbat mult. Dar la început aşa era: insuportabil de supusă. Iar asta mică, trage şi ea într-acolo. Dar n-am s-o las. Sper că acum o să-mi fie ceva mai uşor! Cu cea mare n-am avut probleme, îl asigură pe musafir. Aşa m-am apucat să mă gândesc la voi, la fata cu care-ai fost în vizită aici. Dacă vor semăna cu ea, copiii tăi, să fi liniştit, vor fi oameni adevăraţi!

Surprins de această banală previziune, după o atât de nedelicată punere în pagină, Bujor Niculescu nu se putu împiedica să întrebe:

— Şi dacă vor semăna cu mine?

— Atunci n-ai să le observi defectele! i se răspunse.

— Bizară judecată! Trebuie să consider că şi soţia ta are, privindu-şi pruncii, unele nemulţumiri! glumi musafirul.

— Să ştii că nu mă menajează! se arătă Ovidiu dispus să renunţe la tonul grav.

— Dacă ai fi pornit-o aşa senin, m-aş fi bucurat de elogiul pe care i l-ai făcut Corei. Ne-ai speriat!

— Mi-am amintit de povestea cu Petru şi asta m-a încrâncenat! parcă îşi ceru scuze celălalt. Altminteri să ştii că în casa noastră domneşte armonia. Cum ţi-am spus însă, putea să iasă rău.

— Copilaş nevinovat! spuse, mustrător, Niculescu.

Ovidiu luă în braţe fetiţa şi o strânse la piept cu o duioşie care-l emoţionă pe musafir.

— Poate simte că n-o iubim de ajuns şi de aceea se teme. Numai dragostea vindecă neliniştile! spuse Ovidiu, foarte emoţionat şi el. Înţelegi? i se adresă fetiţei şi ochii i se umeziră.

Încă din seara aceea, – pe drumul spre birou, apoi iarăşi pe drumul spre casă, şi până în clipa când adormise – dar cu atât mai vârtos în zilele următoare, ceea ce considerase a fi o prea banală previziune („dacă vor semăna cu ea, copiii tăi…”), se vădi o judecată capabilă să foreze foarte adânc în gândurile lui Bujor Niculescu. Firește, până atunci, nu-i trecuse prin minte, măcar o dată, din întâmplare, că va avea copii. Auzea mereu în jurul său, oameni foarte tineri, cunoscuţi sau necunoscuţi, uneori băieţi în primul an de facultate, rostind: „Dac-aş avea un copil…” sau chiar „dom-le, mi-ar plăcea să am o droaie de copii, la noi acasă eram şapte şi…” I se părea o expresie lipsită de conţinut. Câteodată numai se trezea îngrijorat de nepăsarea lui deplină faţă de acest aspect al viitorului. Dacă ar fi fost măcar în stare să spună „nu-mi plac copiii”, aşa cum declarau alţii! Dar îi plăceau copiii,

observa de asemenea că făcea parte dintre aceia cu care copiii se simţeau bine, relaţia cu fetiţele lui Ovidiu stătea mărturie; în mod direct însă, chestiunea nu-l interesa şi-atunci i se părea stupid să-şi pună întrebări în legătură cu ea. Cum de altfel nici gândul morţii nu-l preocupa, refuza, din onestitate, acest subiect de meditaţie precum şi participarea la conversaţii găunoase în jurul acestei prea grave teme. Adevărul – dar şi justificarea pentru ambele cazuri – este că se simţea încă, el însuşi, un copil; nu în sensul că reacţiona cu prospeţime infantilă la impulsurile exterioare, nu era ceea ce se numeşte, chiar cu bunăvoinţă, un „întârziat" intelectual ori psihic; pragul maturităţii, resimţit cu ascuţime ca atare, ar fi jurat că nu-l depăşise. Cum să se gândească la propriii săi copii?!

La început, presupunerea lansată de Ovidiu îi păruse încântătoare, ca un elogiu frumos şi meritat, cum de altfel şi spusese; nu mai puţin însă, îi păruse o expresie gratuită. Rămas singur însă, reluată involuntar fraza dobândi consistenţă. Cunoscuse atâtea femei şi nu numai că nu se îndrăgostise profund de niciuna, dar, acum îşi dădea seama – surprinzătoare şi ciudată constatare nici nu-i venise în minte că ar putea avea un copil, cu vreuna; nu era vorba, pur şi simplu, de nelinştea stârnită de consecinţele unei eventuale „încurcături", de ceea ce se numeşte, în astfel de cazuri, laşitate. Era de fapt, răscolindu-şi gândurile, nemulţumirea, teama, de a avea un copil în care să nu se recunoască, o fiinţă care să-i aparţină, aşa cum aparţinea el încă părinţilor săi, dar care să-i fie străină, poate ostilă. Se trezi dându-i dreptate lui Ovidiu, cu o convingere deocamdată suspectă: da, Cora constituia o garanţie, şi nu pentru faptul că era un soi de catalizator ci tocmai pentru că ea constituia expresia desăvârşită a propriei sale personalităţi, „eul" lipsit de defectele pe care şi le recunoştea şi de cele de care nu era conştient dar pe care le simţea în mod difuz... Am luat-o razna, îşi spuse zâmbind, toată istoria nu e decât

încă o dovadă că o iubesc şi îmi inspiră încredere. Ce aberaţie: un om lipsit de defecte! N-o fi având defectele mele, dar are, neîndoielnic, altele. Când era să le descopăr? Important însă este că şi după ce şi le-ar dezvălui, le-aş trece cu vederea, le-aş considera neesenţiale. Mai înseamnă şi că mi-e tare dor!" Nici după acest duş rece, preocuparea nu dispăru: o fată, mai ales o fată, ce greu e să fi tatăl unei fete, dacă eşti un misogin mascat. De astă dată, izbucni în râs: era, în adevăr, misogin?! Mă rog, unul tratabil. Atunci nu era, căci tocmai inflexibilitatea ar fi trebuit să-l caracterizeze. Era mai curând sceptic, amar, prea orgolios. Ei bine, teama de a avea un copil, teama de răspundere să zicem, nu-l mai încerca; ceea ce nu însemna, desigur, că, brusc, şi-l dorea, ci doar începuse să se gândească la o asemenea eventualitate. Era un pas important spre maturizare, spre pragul când el însuşi nu se va mai considera un copil. Dar până la acel prag, rămâne încă un drum lung. Închise deci într-o paranteză întreaga meditaţie, prima meditaţie autentică asupra acestui subiect, dimpreună cu concluzia optimistă, revenind la prezent, la gândurile şi la treburile lui. Aşadar, cum va întâmpina Burghele propunerea avansării lui Ovidiu Poruncea, cunoscând amiciţia lor, cunoscând prea bine şi atitudinea rezervată a lui Ovidiu? Ce-ar fi să apeleze la considerentul că fratele acestuia din urmă, Petru, era directorul tehnic al institutului departamental de proiectări? Numai că, descoperind argumentul – cum să conteze pe discreţia lui Burghele? – Ovidiu ar fi făcut un scandal groaznic, ba, mai mult ca sigur, ar fi părăsit uzina, cu tot cu apartamentul din vilă şi cu frumoasa grădină de flori! mai bine era să nu se grăbească, să aştepte o împrejurare convenabilă.

Deschise plicul care conţinea răspunsul Corei (venit tot la adresa unde acum nu locuia decât doamna Miriam şi adus de-acolo de un curier trimis cu maşina) la fel de înfrigurat ca şi prima dată. Citi scrisoarea cu mare

satisfacţie, inclusiv frazele despre Bogdan Pastia; probabil dacă fata i-ar fi scris, cu inteligenţă, farmec şi gravitate, despre cucerirea cosmosului ori despre reamenajarea unui cămin pentru bătrâni, starea lui de bună dispoziţie, în timpul lecturii, ar fi fost aceeaşi. Îi plăcea grozav s-o „asculte” şi s-o „vadă” totodată. Avea impresia, pe de altă parte, că la capătul acelei scrisori vrăjite, va găsi propoziţia-cheie: „Sosesc joi”. Dar propoziţia lipsea. După lectura făcută cu inima, clipe lungi nu izbuti să se dezmeticească; era ca şi cum aspirase un parfum ameţitor. Revenirea la realitate şi la raţiune fu cu-atât mai crudă. Desigur Cora nu pomenea despre o despărţire ce ar putea să devină definitivă şi nici de vreun destin nemilos ce le-ar sta în cale. În mod curios, textul continua, cu accente mai apăsate, dar mai bine ascunse, scrisoarea anterioară, ca şi cum n-ar fi trebuit să conţină un răspuns la somaţia lui, la rugămintea de a se întâlni. Tânărul lua act abia acum, şi se răzvrătea pe dată împotrivă-i, de existenţa unei bune bucăţi de timp în care n-aveau să se vadă, probabil luni întregi, cine ştie? iar el îşi dădea seama că-i era imposibil să se consoleze cu asemenea perspectivă.

Ce ar fi urmat? O scrisoare de răspuns din partea lui, apoi primirea alteia, apoi... un lucru absolut de neînţeles, respingător din punctul lui de vedere, adică o dragoste prin corespondenţă, ceva din alt secol, ceva din cărţi prăfuite ori din melodrame lăcrimoase, ceva ce n-are nicio legătură cu viaţa ci seamănă cu un somn moleşit, apatic, o legătură nepotrivită cu firea lui, în dezacord cu tot ce crezuse şi credea că înseamnă iubirea matură. Nu, decât aşa, mai bine nimicul-nimicului! Bucuria lui risca să fie, nu ciuntită, pe de-a-ntregul distrusă, iar încrederea în descoperirea sa să se spulbere în cele patru vânturi. Fata asta atât de inteligentă n-avea de fapt pic de minte şi de suflet dacă-şi închipuia că el va accepta să-i răspundă! Răsucea foile în palmă cu stupoare, profund derutat, fără

să priceapă de ce-şi irosise ea timpul, dacă nu cumva pentru a-l jigni până la risipirea oricărei îndurerări, poate îl socotea nevolnic ori slab de minte dacă şi-l imagina petrecând luni şi luni de zile în preajma unei cutii poştale. Era cât pe-aci să rupă hârtia şi s-o arunce pentru că, doamne, nu era făcut pentru un asemenea regim de existenţă, nici nu era plecat pe front, nici nu era internat într-un sanatoriu ori într-o puşcărie, nicio stavilă adevărată nu-i împiedica să se vadă şi să-şi vorbească, să se îmbrăţişeze, să fie alături. Nu conta faptul că acum Cora nu putea să vină, asta se înţelegea, era un lucru omenesc, dar ea nu pomenea măcar de posibilitatea unei întâlniri, fie şi de câteva ore, şi, mai ales, avea aerul că tăcerea ei nu ascunde nimic ieşit din comun!

Şi dacă până la urmă mototoli doar şi nu rupse scrisoarea ce i se părea inutilă, era numai din pricină că începea s-o considere – totuşi – un fel de relicvă scumpă, o amintire de la un om drag pe care n-ai să-l mai vezi. Încă mai întunecat la chip, se întrebă într-un târziu dacă nu merita să mai facă o încercare, ori dacă nu era chiar dator să-i comunice Corei motivele supărării sale profunde, s-o ajute să-şi înţeleagă eroarea şi, poate, să revină asupra ei, ori dacă nu trebuia, fără să-i scrie, să aştepte minunea ca fata să-şi dea seama că un asemenea tip de relaţie trebuie exclus nu pentru că scrisorile în sine ar fi rele, – ar primi şi i-ar trimite bucuros chiar câte trei pe zi! – ci pentru că îndărătul lor se ascund nişte raporturi falsificate, Nu-l iubeşte?! Dar nici nu va ajunge vreodată să-l iubească; iar pentru el e mult prea nefiresc să rămână “un prieten de departe” căruia îi scrii din când în când, cu sentimentul că te adresezi ţie însuţi.

Alese, dintre puţinele posibilităţi, să aştepte, în tăcere, mişcarea următoare. Dar va urma oare o asemenea mişcare, dar, mai cu seamă, ce însemna să aştepte? Dacă era să aştepte iarăşi, în fiecare zi, o nouă scrisoare, fără să vadă şi fără să se gândească la nicio altă femeie, era

să trăiască la fel ca şi cu o oră în urmă. Atunci poate, pentru a marca schimbarea, să nu mai aştepte cu încordare şi să-şi îngăduie unele „libertăţi”? Dar asta însemna – limpede – sfârşitul iubirii, căci iubirea se rezema, deocamdată, numai pe umerii lui. Ajuns în acest punct, reluă, ca după o criză de amnezie, pasajele care descriau revenirea lui Bogdan Pastia.

5

MEDICII NU GREŞISERĂ; ÎN NICI un caz prin previziuni prea optimiste. Mai curând decât se aşteptau cu toţii, pe la jumătatea lui decembrie, printr-un proces la fel de rapid ca şi acela al instalării, cum s-ar zice: de la o zi – la alta, simptomele cele mai evidente ale bolii încetară să se mai manifeste. Iar îngrijirile medicale, chiar cele mai sumare, cum ar fi bătrânească schimbare a compreselor, fură suspendate. S-ar fi putut spune că mama se restabilise complet, oricum imobilizarea forţată era o etapă cu desăvârşire depăşită. O dată confirmate însă diagnosticul şi evoluţia maladiei, desigur că respectarea prescripţiilor iniţiale se impunea şi mai mult. Urma aşadar, cu scopul de a preveni recidiva, un repaus cvasi-total, de lungă durată, o imobilizare voluntară.

În mod foarte curios, nici măcar vindecarea (căci perioada ulterioară nu putea fi numită decât convalescenţă, indiferent de forma ei specială), survenită neaşteptat de repede, nu stârni părinţilor Corei acea încredere exuberantă, obişnuită în asemenea împrejurări. La aceşti oameni, bucuria grozavă, resimţită firește, se resorbise, ca şi spaima cumplită, destul de rapid. Acelaşi specific raport între firesc şi nefiresc, observat de fată şi în clipa venirii acasă, îşi făcu din nou apariţia; un raport exprimat, ca şi atunci, în mecanismul grijii părinteşti: o grijă binecuvântată, învăluitoare, suspectă totuşi. Abcesul psihic, în ciuda semnului pozitiv care-l însoţea acum, era de îndată resorbit, chiar reprimat, pentru a face loc

calmului şi naturaleţei, care erau durabile şi care reprezentau, în mai mare măsură, însemnele vieţii, decât disperarea ori bucuria explozivă. Cât despre mobilul atitudinii părinţilor faţă de Cora, acesta era de astă dată legat (dar un asemenea mobil poate fi găsit oricând!) de comportarea – greu de admis – fiicei la ultima vizită a lui Bogdan Pastia. Cu alte cuvinte, dacă odinioară îşi ascunseseră neliniştile, lăsaseră impresia că „toate – se – desfăşoară – ca – şi – înainte", pentru ca fata să nu sufere; acum îşi cenzurau mulţumirea şi nădejdile, îşi egalizau comportarea, pentru ca aceeaşi fiinţă prea iubită să nu-şi închipuie că răbufnirea de grosolănie faţă de acel musafir i-a fost trecută cu vederea; mâhnirea, stârnită de greşeala Corei, era, neîndoielnic, tot o dovadă de grijă părintească. Dar dacă fata, în loc să fugă de-acasă, i-ar fi anunţat că se căsătoreşte cu tânărul Pastia: ce s-ar fi întâmplat? s-ar putea întreba. Greu de răspuns! Sigur e doar că acum (deocamdată) nu-şi îngăduiau s-o ierte! Tăria sufletească, rezistenţa morală, aceste nobile trăsături de caracter ale părinţilor Corei – izvorul comportării grave cu care fata îl impresionase şi îl cucerise pe Bujor Niculescu – avea un revers nu tocmai uşor de suportat.

Luând act de această nouă faţetă a orientării educative, neschimbate în esenţă, la adăpostul căreia fusese crescută dintotdeauna, fata se simţi foarte singură, descumpănită în acelaşi timp. Socotea că la vârstă ei, şi în raport cu problemele specifice acestei vârste – doar în discuţie era croirea unei alte existenţe – acest tip de atitudine părintească devenise inoperant. Cum de ei nu-şi dădeau seama?! mai ales că, probabil, cam pe aceeaşi cale pierduseră dragostea şi încrederea lui Alexandru! Spre deosebire însă de fratele mai mare, Cora fie nu-şi dădea seama ce are de făcut, fie nu îndrăznea să procedeze aşa cum s-ar fi simţit îndemnată ori îndreptăţită.

Chestiunea era destul de complexă. Iată, Corei nu numai că îi venea să sară în sus de bucurie, în înţelesul propriu al expresiei, adică să ţopăie prin casă fericită de faptul că maică-sa se însănătoşise atât de spectaculos, scăpase incredibil aproape dintr-o cumplită nenorocire, dar – pentru prima dată – fiinţa ei se revolta pur şi simplu împotriva atmosferei de naturaleţe detaşată, de calm cenuşiu, cu care părinţii se îndărătniceau să înconjoare momentele ieşite din comun, evenimentele din propria lor viaţă. Pentru prima dată. Fata judeca, în principiu, cu mare asprime, comportamentul lor, acut nemulţumită de ceea ce devenise codul normelor de conduită în familia ei. Nu încape îndoială că îşi dădea seama de valoarea şi de nobleţea acestei modalităţi de înfruntare, prin seninătate şi înţelepciune, a oricăror momente de cumpănă existenţială; dar nu voia să priceapă, deci să admită, în ruptul capului de ce bucuria ori suferinţa trebuiau întruna disimulate, în virtutea unui veritabil sistem, de parcă orice explozie psihică ar fi fost, neapărat, ruşinoasă. Şi o supăra mai ales faptul că acest sistem devenea, inevitabil, constrângător şi pentru ea, din toate punctele de vedere. De pildă, trebui să-şi ascundă bucuria de a-şi vedea din nou mama sănătoasă, oricum să şi-o cenzureze, de teamă că această manifestare mai – mult – decât – firească ar fi interpretată ca o dovadă că se simte împovărată de îndatoririle ei de îngrijitoare medicală ori, de ce nu? ca o încercare de a-şi pulveriza răspunderea în cazul relaţiei cu Bogdan Pastia. Nu era absurd, intolerabil?! Ce aşteptau: să explice, să se delimiteze, să-şi ceară iertare? Dar nu voia! Dimpotrivă, socotea că i se datorează lămuriri, scuze, justificări. În fapt, n-o întrebau nimic, nici n-o certau, dar fiecare gest., cuvânt ori tăcere vădeau neclintita şi superioara lor convingere – epurată de orice umbră de îndoială – că dreptatea le aparţine, iar Cora trebuie să recunoască şi să se supună şi să promită că nu va mai greşi. Desigur că, pe de altă parte, îi era cu

neputinţă să le strige în faţă adevărul, să încerce să destrame nişte principii osificate, tocmai pentru că era conştientă de tăria morală ce intra în alcătuirea sistemului lor de comportare, tocmai pentru că, la nivelul nuanţelor, era dispusă să accepte şi adevărul lor. Revenea la cazul Bogdan Pastia: putea să nu recunoască vinovăţia ei, cândva riguros şi sugestiv expusă de taică-su? Să nu accepte că împinsese grosolănia dincolo de limitele acceptabile? Dar dragostea, chinuită, pierită poate din culpa ei, regăsită târziu, într-un moment de neputinţă sufletească inexplicabilă, îi stârnea mai multe suferinţi şi remuşcări decât orice fel de mustrare părintească, directă ori indirectă, mereu fermă şi chibzuită. Or, lor, o asemenea ipoteză nici nu le trecea prin gând! Dar ăsta era doar un aspect al chestiunii, copleşit de-a dreptul de disproporţia îngrozitoare dintre vinovăţie şi pedeapsă; era ca şi cum un elefant s-ar fi încăpăţânat să se sprijine pe o cutie de chibrituri. Oare atât de puţin o cunoşteau, atât de puţină încredere aveau în ea: atunci la ce folosise sistemul lor educativ aplicat consecvent vreme de douăzeci de ani? Ea însăşi era incapabilă sa mediteze şi să decidă asupra propriului destin; în asemenea situaţie, nu doar poveţele, dar şi principiile lor, nu valorau doi bani.

După îndelungi frământări, decise să nu se revolte, să nu-şi strige libertatea, ci să încerce să găsească – cu duioşie şi răbdare – o cale de compromis. Într-o dimineaţă o întrebă pe maică-sa dacă n-ar fi cazul să-i anunţe şi lui Alexandru fericita schimbare intervenită, ba chiar să-l cheme ca să se bucure împreună cu ei. Femeia consimţi emoţionată, o îmbrăţişa pe Cora cu o mulţumire luminoasă ce părea să consemneze faptul că fata începe să se îndrepte; Cora trecu, suspinând, peste acest motiv de supărare. După ce îi scrise fratelui, ea veni din nou lângă maică-sa şi, făcând oarecum uz de sinceritatea şi supunerea filială, îi ceru îngăduinţa de a lipsi două zile de

acasă pentru a merge să petreacă revelionul împreună cu colegii ei aflaţi încă în stagiul de practică. Era un prilej de a se destinde, aşa cum desigur şi ei doreau, de a reînnoda, cât de cât, firele unor relaţii care-i lipseau şi cărora le ducea dorul. Considera că momentul era potrivit, căci tata, fiind liber la începutul lui ianuarie, rămânea acasă şi o putea înlocui cu uşurinţă în treburile casnice. Ar fi fost bucuroasă să fie împreună cu părinţii în momentul festiv al trecerii într-un nou an, mai ales că începea un an încurajator pentru toţi, dar tocmai plecarea ei putea să însemne că lucrurile s-au îndreptat simţitor. Etc. Strălucea de bucuria acestor confesiuni şi rugăminţi puţin contrafăcute, doar atât cât trebuia ca satisfacţia tuturor să fie deplină, iar maică-sa se însufleţi, în adevăr, o dată cu ea, promise că îl va convinge pe bătrân să fie de acord, vorbind într-un fel care lăsa să se înţeleagă că amânarea consimţământului era doar o plăcută şi ceremonioasă formalitate, un mod de a-l lua părtaş şi pe tată la consfinţirea împăcării. Cora era în al nouălea cer.

Într-o stare de veritabilă euforie, ce-i îngăduia în sfârşit să alerge de colo-colo voioasă, se apucă să tragă din dulapuri toate rochiţele, să le probeze şi să propună modificări năstruşnice, spre încântarea mamei, ba chiar – sărind peste cai şi etape – să pregătească valiza şi să alcătuiască programul detaliat al plecării. Inutil poate a mai spune, după asemenea prea bine cunoscute preparative compoziţionale, că, în ziua următoare, maică-sa îi comunică un rezultat negativ. Nu numai tatăl, dar ea însăşi ajunsese la concluzia că nu era cazul – din motive uşor de înţeles – ca fata să plece. Ca şi cum ar fi bănuit că se va întâmplă aşa (vai, nu bănuise!), Cora nu se descurajă, nu dezarma; voi, mai întâi, încă bine dispusă, să afle motivele refuzului pe care prefera, deocamdată, să-l numească ezitare. Şi le află.

Bătrânul, om foarte inteligent şi care, pe de altă parte, absentase în momentul când şăgălnicia gingaşă a Corei

îşi desfăşurase vrăjile (altminteri, e de presupus că s-ar fi lăsat şi el convins), hotărâse să transfere discuţia de pe terenul făţărniciei drăgălaşe şi a compromisului unanim folositor, pe terenul adevărurilor spuse cât mai puţin pieziş cu putinţă. În acest scop, el tăie cu bisturiul firele ce legau chestiunea controversată de toate acele chestiuni de care aceasta depindea (boala şi vindecarea mamei, existenţa lui Bogdan Pastia, prealabila încordare a raporturilor cu fiica, eventuala ei rămânere definitivă alături de părinţi, opiniile exprimate cândva de Alexandru) în sens favorabil, păstrând doar o singură rădăcină: corespondenţa dintre Cora şi Bujor Niculescu. Avusese grijă însă ca această unică relaţie să fie reţinută cât mai exact. Ce rezulta? Cora intenţiona să petreacă revelionul împreună cu un prieten (chestiunea s-ar fi pus altfel dacă inginerul ar fi fost iubitul fetei! observase, cu înţelepciune şi degajată receptivitate bătrânul; altfel s-ar fi prezentat lucrurile şi dacă s-ar fi primit o invitaţie din partea colegilor de clasă, invocaţi cu atâta stăruinţă!); or, nişte părinţi, care-şi cunosc cât de cât îndatoririle, n-au cum să consimtă, oricât de mare le-ar fi blândeţea, la asemenea fantezistă, prea uşuratică, iniţiativă. Ce vor gândi oamenii, ce va gândi chiar şi acel prieten, despre o fată şi despre nişte părinţi, care au scăpat, în aşa măsură, hăţurile din mână?! Şi-apoi: unde va dormi Cora acolo? unde s-o nimeri, se descurcă ea, nu e cazul să...!; ei bine, iarăşi! nu e cazul ca familia lor să se adauge acelor familii iresponsabile care întâi fac o treabă şi după aceea îşi dau cu pumnii în cap!

Fireşte, puteau fi invocate contraargumente cu duiumul, se putea apela la felurite precizări. Dar judecata de fond nu putea fi răsturnată, mai ales că familia se afla realmente într-o perioadă dificilă, avea destule motive de frământare.

Corei nu-i rămânea decât să decidă, cu îndârjire, că va rămâne acasă; sau va merge, o spuse plângând! să

petreacă alături de Bogdan Pastia. Deznădejdea ei – pe care, având în vedere prefăcătoria anterioară, o socotea conjuncturală – nu deranjă raţionamentele tatălui:

— Mai întâi că pe omul acesta îl iubeşti! Or asta e foarte important! Am dreptate sau nu?! în al doilea rând, îl cunoaştem şi avem încredere în el. Aici nu te mai întreb dacă am, sau nu, dreptate! Şi-apoi sunt îndurerat, să ştii, că deşi eu n-am vrut să-i pomenesc numele, din grijă faţă de noi toţi, tu nu te-ai putut stăpâni şi ai făcut-o! Să nu-ţi închipui că o asemenea reacţie pledează în favoarea ta, dimpotrivă, îmi întăreşte convingerea!

Cora izbucni, încă o dată, în plâns şi îngenunche, pierită, lângă patul maică-sii. Iar când bătrânul, extrem de tulburat, veni alături de ea şi-i mângâie părul cu degete tremurânde, fata cedă unui impuls neaşteptat: sărută cu dragoste mâna tatălui.

Zile întregi, niciunul din cei trei, nu pomeni, măcar în treacăt, de chestiunea care-i agitase.

Până când, ca răspuns la scrisoarea Corei, Alexandru veni să-i vadă. Soră-sa îl aşteptă la gară. Drept este că între fraţi nu intervenise nicio discuţie lămuritoare; drept este că însănătoşirea mamei însemna, în disputa care-i despărţise, că dreptatea era de partea fetei; drept este şi că Alexandru habar n-avea de frământările prezente ale Corei şi nu deţinea nicio informaţie despre cei doi bărbaţi care, într-un fel sau altul, agitau candorile ei sufleteşti; însă îndată ce ei se îmbrăţişară – de fapt. Dintr-un simplu schimb de priviri, – fratele cel mare pricepu că fata gândeşte acum cu totul altfel decât la ultima lor întâlnire.

La timpul cuvenit, tatăl spuse:

— Ne-am gândit că i-ar face bine Corei să scape, vreo câteva zile, din atmosfera de-aici. E tare obosită şi prea a stat mult în casă. Poţi s-o primeşti la tine?

— Ar fi grozav! exclamă Alexandru. De altfel organizăm o excursie la Predeal, un grup, numai de tineri unul şi unul. Sunt sigur că o să se simtă bine!

— Nu vreau să merg! declară zâmbind Cora, iar acest răspuns îi stârni fratelui o înverşunată şi, prin conţinutul ei, surprinzătoare pledoarie:

— Greşeşti, greşeşti profund! o asigură el cu căldură. Data trecută eu am fost cel care a luat-o razna, trebuie să recunosc! Iar acum văd că pe tine te atrag excesele. N-ai dreptate! Şi nu e vorba să vii, neapărat, la mine. Poate că, în adevăr, nu e plăcut să petreci printre necunoscuţi, n-am de ce să-ţi dau lecţii: şi eu sunt crispat în asemenea prilejuri. Dar acum trebuie să ne împăcăm toţi patru, să nu ne supărăm unii pe alţii cu fleacuri, avem destule necazuri venite din afară. Eu însumi am înţeles asta destul de târziu, îţi aminteşti cred, eu îmi amintesc prea bine, discuţia pe care-am avut-o! Ca şi discuţia, dinainte, cu voi! se adresă părinţilor, care-l ascultau cu o îndurerare a cărei explicaţie, deocamdată, Alexandru o aprecia eronat. Voiam să clarific totul dintr-odată, să-mi impun punctul de vedere, or asta n-are rost. Şi este, oarecum, cu neputinţă! Trebuia să fiu mai bun, mai atent, mi-am făcut reproşuri amare. Vă rog să mă iertaţi! înţelegi, Cora?! Nu vreau să credeţi că, acum, pentru că lucrurile merg spre bine, mi-am schimbat părerile, în cazul concret pe care l-am discutat atunci mi-e teamă că n-am greşit, ci numai în felul, pătimaş, intransigent cu care-am tratat lucrurile. N-aş mai proceda aşa, doamne, nici tu Cora nu trebuie s-o faci, crede-mă pe cuvânt şi lasă deoparte zâmbetul ăsta atoateştiutor că-mi pierd iarăşi răbdarea şi toată bruma de înţelepciune pe care am agonisit-o! Uite, dacă nu-ţi convine să vii la mine, nimic mai simplu: mergi în altă parte, împreună cu colegii tăi, cu oricine doreşti, n-are importanţă. Să pleci, dacă ţi s-a propus cu dragoste, dacă eşti rugată, chiar dacă n-ai chef s-o faci, numai de dragul armoniei dintre noi, ai să-ţi dai seama mai târziu cât de însemnată este, fără să fie deloc o formalitate şi niciun mod de a ceda împotriva convingerilor tale.

— Nu mai insista! îl rugă, cu mare blândeţe, Cora.

— Ştiu ce gândeşti, adică bănuiesc. Data trecută mă străduiam să te conving, insistam, cum spui tu, pentru varianta inversă, iar acum, cu aceeaşi pornire temperamentală... Treci, de dragul meu, peste aceste aparenţe care-mi sunt potrivnice, ştii că sunt încăpăţânat de felul meu şi nu-mi vine uşor să declar, trecând peste precizări şi peste nuanţe... Va fi timp şi pentru ele, crede-mă! Bine, te mai las să te gândeşti, – adăugă el, după o pauză, mângâindu-i înduioşat creştetul – dar promite-mi că vei proceda fără ranchiună şi mai ales fără idei preconcepute. De altfel, de ce să n-o spun, încă de la gară mi-am dat seama că şi tu ţi-ai schimbat gândurile după ultima noastră discuţie. Să nu rămânem la o simplă inversare de roluri, ci să facem, împreună, un pas înainte. Văd că începi să...

— Treaba e ceva mai complicată, interveni oftând tatăl, cu o intonaţie care o făcea pe Cora să înţeleagă că bătrânul aşteptase ca ea singură să dea explicaţiile.

— Ţi-am spus că nu mă interesează acum precizările! repetă Alexandru.

— Nu te-or fi interesând pe tine, dar pe noi ne interesează, fără ele n-avem cum să ne lămurim! îl repezi bătrânul. Aşa e?! o întrebă el, ameninţător, pe Cora.

Fata nu răspunse, doar chipul i se întunecă în semn de confirmare.

— Spui tu ori spun eu? întrebă tatăl.

— Nu mai am nimic de spus!

— Nu mai ai, o îngână celălalt. Atunci nici eu nu mai am!

— Lasă, voi sunteţi nervoşi, o să explic eu! se hotărî în sfârşit mama să între în joc.

— Nu, am spus! urlă bătrânul. N-ai auzit-o cum vorbeşte!

Plăcuta atmosferă familială se făcuse ţăndări. Ca şi data trecută, în ciuda dragostei şi a încrederii cu care îşi

întâmpinase fratele, în ciuda dragostei şi a dorului despre care ştia prea bine că o vor cuprinde din nou după plecarea lui, Cora nu se putea împiedica să considere că Alexandru purta întreaga vină, că tot el, ca şi atunci, spulberase, cu cele mai bune gânduri, nădejdile tuturor. Degeaba, degeaba! Mereu venea cu cele mai bune intenţii, mereu meditase îndelung şi cu grijă şi cu iubire, mereu avea, chiar, dreptate, dar de fiecare dată venea din afară, cu convingerea însă că se află şi vede lucrurile din interior. Nu era nimic de făcut, nu-i rămânea decât să se resemneze.

— Am spus limpede că nu vreau să plec nicăieri! reaminti ea apăsat. Dar dacă vreţi neapărat...

Se opri simţind în gât nodul lacrimilor.

— Dar de ce nu *mai* vrei?! nu se lăsă tatăl.

— Te rog, vă rog! imploră mama.

— Bine, atunci să rămână toate cum au fost! consimţi, pătimaş, tatăl. Eu n-am nimic de pierdut.

În tăcerea care urmă, Cora simţi că taică-su îi întinsese totuşi o mână de împăcare, că acceptase să discute iar, de dragul ei, o chestiune pe care, în orice altă împrejurare, ar fi considerat-o definitiv închisă. Poate se exprimase nu tocmai... Dar spre deosebire de Alexandru, care, în principiu era de partea ei (spusese chiar: „mergi în altă parte, cu cine doreşti” şi, desigur, ar fi apărat această opinie şi după ce i s-ar fi dat explicaţii, ridicându-se iar împotriva hotărârilor părinteşti şi a armoniei pentru care pledase), pe bătrân îl simţea cu-adevărat aproape şi, mai mult, indiferent de consecinţele posibile, nu putea să refuze mâna ce i se întinsese. Avea în faţă un om neclintit, dar un om autorizat şi stăpân pe argumentele sale. Putea să nu-l asculte, putea să se ascundă de el, dar nu putea să-l respingă ori să nu-l respecte. În clipa aceea chiar, îi trecea prin minte, ca o năstruşnică posibilitate de compromis şoptită de un copil, ideea de a pleca spre Alexandru şi, în înţelegere cu frate-su, să ajungă acolo

unde intenţiona să meargă. Toată lumea ar fi fost mulţumită!

Chestiunea fu abandonată, de fapt rămase deschisă, în acest stadiu. Se despărţiră de Alexandru, ca de fiecare dată, cu senzaţia că se înregistrase între ei şi el o nouă îndepărtare sufletească, lipsită de orice element spectaculos, împotriva căreia, iarăşi, nu era nimic de făcut; câteodată îl învinovăţeau în sinea lor, ori îl mustrau, pentru asta, alteori, ca acum, priveau îndepărtarea, săpată lent şi implacabil, ca un fenomen firesc şi cumva înduioşător. În varianta din urmă, atât Cora cât şi părinţii, se gândeau că foarte curând va veni rândul fetei să-şi croiască o existenţă de sine stătătoare, să se desprindă pe nesimţite de familia care o ivise şi în afara căreia, deocamdată, ea însăşi nu se putea imagina. Până una alta deveneau ceva mai concilianţi, raporturile dintre părinţi şi fiică îşi adăugau moliciuni şi gingăşii incredibile altminteri.

În plus, prin intermediul vizitei lui Alexandru, Cora dobândise o experienţă şi făcuse o descoperire care erau valabile exclusiv pentru ea. Gândul că era în stare, fără prea mari remuşcări, să-şi mintă părinţii, prea bunii şi prea iubiţii ei părinţi, prefăcându-se că se supune interdicţiei lor, şi în realitate ocolind-o cu şiretenie, numai de dragul de a-l întâlni pe Bujor Niculescu – intuiţia tatălui era exactă – acest gând, chiar netranspus în faptă, încărca relaţia ei cu inginerul cu un, oricât de vag, sentiment al păcatului. Or, asta însemna, vrând-nevrând, că nu prietenia era motivul de atracţie al întâlnirii preconizate, de vreme ce ea nu mai era copilaşul iresponsabil care aleargă să întâlnească o fetiţă de aceeaşi vârstă, socotită indezirabilă de către părinţi. În acelaşi timp, descoperirea făcută acum arunca o anume lumină şi asupra momentului când, părăsindu-i cu grosolănie pe părinţi şi pe Bogdan Pastia, se apucase, în casa doamnei Predescu, să-i scrie aceluiaşi Bujor

Niculescu, nicidecum vreuneia din colegele şi prietenele ei. Cum de-i devenise atât de apropiat şi de necesar un om pe care nu-l văzuse, totuşi, decât câteva zile?! Corei nu-i venea să răspundă, simplu, prea banalei întrebări: nu cumva îl iubesc? se mărginea doar să surâdă lăuntric acestei interogaţii eterne, să se amuze de formulare recunoscându-i totodată îndreptăţirea. Oh, nu din pricină că luciditatea îi anula romantismul, umbrind sentimentele pure, ci pentru că gândul de a se îndrăgosti de la distanţă, de un bărbat zărit în treacăt, i se părea, în cazul ei, cu totul imposibil. Dar acela de a-l considera un adevărat prieten nu era încă mai nefiresc?! Iată, ei nu i se părea. Dacă, de pildă, întâlnirea lor nu s-ar produce, fie că ea nu va reuşi ori nu va mai voi să plece acolo, iar din acest motiv el se va supăra definitiv, în niciun caz ea nu va suferi ca o îndrăgostită ci doar ca o prietenă neînţeleasă. Cum rămânea atunci cu senzaţia de „interzis” care însoţeşte orice iubire? Putea să accepte oare că în absenţa acestei senzaţii, prin anularea ei, dragostea pentru Bogdan Pastia se sufocase? Categoric nu. Motivele erau altele, mai complicate, logice în acelaşi timp. Atunci poate că de acel „interzis” e vorba doar la zămislirea iubirii, după care resortul păcatului încetează să funcţioneze. Mai curând poate că ea, Cora, nu era fiinţa aceea perfect normală, aşa cum obişnuise să se considere!

Nu se zorea însă să tragă o concluzie, în definitiv nimeni nu o obliga să se grăbească şi nimic nu depindea de o asemenea clarificare. Avea încă răgaz să mediteze, să tresară nedumerită în faţa unui gând ori a altuia, să-şi urmărească şirul neliniştilor, să aştepte. Până când – ca şi Alexandru – va fi luată de şuvoi, nu va avea timp şi nici nu-i va folosi la nimic să se întrebe. Nu cumva însă greşea iar, nu cumva autoanaliza n-o va părăsi nicicând (cum probabil nici pe Alexandru nu-l părăsise, pe niciun om care are reflexul şi exerciţiul de a medita asupra

propriului destin, asupra întâmplărilor şi oamenilor cu care se confruntă) ci doar va adopta înfăţişări noi, necunoscute, îşi va restrânge câmpul de acţiune şi se va deprinde să foreze altfel.

Dar dacă, mai bine, le-aş spune că nu-mi pasă de opreliştea lor, că sunt hotărâtă să plec orice s-ar întâmpla, chiar dacă se vor supăra pentru totdeauna, pentru că nu vreau nici să-i mint dar nici să mă supun?! se întrebă dintr-odată la capătul acestei meditaţii, pălind, înspăimântată de bruscheţea cu care se ivise întrebarea.

Întruna din zilele următoare, primi o scrisoare din partea colegilor care rămăseseră să-şi încheie stagiul de practică. Caligrafia aparţinea lui Victor. De fapt, – observă Cora cu nostalgică şi dezamăgită ironie – este posibil ca scrisoarea să fie în întregime opera băiatului. Nu le vedea pe cele trei fetişcane – de a căror simpatie colegială nu se îndoia – adunându-se în jurul unei mese (astfel îşi construise modestul secretar opera „polifonică”) spre a-i relata „iubitei prietene, greu încercată” ce li se mai întâmplase din clipa despărţirii (fireşte „dureroasă”) de ea şi până „în prezent”, luându-şi, cum se spune, vorba din gură, adăugând precizări nostime, povestind una ceea ce alta uitase sau voia să treacă sub tăcere deşi, te pomeneşti, frazele confecţionate şi stridentele exclamaţii sunt emanaţia cea mai exactă a unei „clăci” epistolare, plină de naturaleţe!

Mare lucru, înţelese Cora, nu i se întâmplase nici uneia dintre fete. Mare lucru... căsătorie, divorţ nu era cazul, poate o iubire năprasnică, un succes profesional ieşit din comun... mare lucru nici nu li s-ar fi putut întâmpla! Le îndrăgea, pe fiecare în parte, dar şi pe toate la un loc, cu Victor cu tot, când erau împreună găseau despre ce să vorbească, ştiau şi cum să-şi manifeste sentimentele reciproce, dar de la distanţă, dumnezeule! hăul era de neînlăturat. Nu, hotărât, scrisoarea n-o emoţionase, nu-i

adusese măcar o veste cât de cât. Ceea ce n-ar fi putut spune despre scrisorile, bune – rele, ale prietenului Bujor Niculescu (pe care, în treacăt, probabil nu-l va vedea în noaptea anului nou, dar cu care, sigur, va închina în gând un pahar cu şampanie atunci când gongul va suna de douăsprezece ori!)

Totuşi ceva interesant, dar nu tocmai plăcut, exista în scrisoarea compusă în forma unui dialog nesocratic. Se pomenea, într-un capitol distinct despre inginerul şef Niculescu „bărbatul acela frumos care s-a îndrăgostit de tine”, iar capitolul cu pricina şi-l asumase, deşi experienţa era comună, Victor însuşi. Se întâmplase ca la colocviul care încheiase prima etapă a practicii, („avem iarăşi o scurtă vacanţă de sărbători, ultima noastră vacanţă etc., însă n-am hotărât dacă plecăm, fiecare la casa lui sau... doar e ultima noastră vacanţă, cine ştie pe unde ne va risipi viaţa etc.”) să participe, ca musafir de onoare, inginerul şef în persoană. Preşedintele comisiei „ştii tu, responsabilul cu practica era extrem de agitat, ne dădea sfaturi cu ghiotura, voia să facem impresie bună, păcat că n-ai fost de faţă, sunt tare curios cum s-ar fi purtat ştabul, nu ştiu ce impresie i-am făcut noi lui, dar el, pe bune, e un tip, pricepe totul dintr-o ochire” – era elogiul suprem al lui Victor căruia îi displăceau „ăia care se uită la tine ca la felul doi” cum se exprima el în limbajul unui vrednic client al cantinelor.

Ipostaza, surprinzătoare, aproape neverosimilă pentru Cora, de personaj simandicos, în care apărea bunul ei prieten, era de natură s-o încânte pe destinatara scrisorii aşa cum de altfel îşi închipuia – era limpede – expeditorul. Numai că, în continuare – prin-raportare la banala „cine ştie pe unde ne va risipi etc.”, i se dădea a înţelege (doar şi ea pricepea rapid!) că bunăvoinţa unui „tip atât de tare” ar putea face minuni, de vreme ce ei se simţeau bine împreună, ştiau să se distreze frumos, şi-apoi nici nu era cine ştie ce hatâr „în ţara noastră se munceşte

pretutindeni”, însă ea ştia doar: „până îţi faci un anturaj, trece, fiindcă nu ştii pe cine poţi conta”.

Îi era greu să se supere pe Victor, un băiat realmente drăguţ şi bun la suflet, numai pentru atâta lucru! Dar dacă Victor şi fetele se maturizaseră şi, pe fondul ultimei vacanţe, începuseră să se gândească serios la viitor?! Atunci vor insista – ce altceva să facă? În felul acesta, în relaţia camaraderească a Corei cu cei patru adolescenţi se strecura un element străin, impur, în acelaşi timp dizgraţios şi neliniştitor.

Subtextul capitolului era însă măgulitor pentru fiinţa orgolioasă a destinatarei, căci subtextul era „a dat norocul peste tine: un bărbat frumos, inteligent, important”, iar Cora credea cu tărie că i se cuvine un asemenea bărbat, mai ales acum când i se părea posibil să se îndrăgostească de el. În legătură cu această postură neaşteptată, mintea fetei îi adăuga lui Bujor Niculescu încă o calitate şi anume aceea că în scrisorile sale inginerul nici nu pomenise de recunoaşterea oficială care-l încununase în plină tinereţe. Chestiunea devenea cu atât mai preţioasă: puţini sunt aceia care au tăria de a nu face paradă de poziţia lor socială, măcar în forma evocării dificultăţilor, a răspunderilor ce îi apasă. Oricât de nepricepută era Cora în asemenea treburi, instinctul o asigura că prietenul ei se dovedise, încă o dată, un om deosebit; iar dacă ea însăşi nu râvnea – aşa cum observase cândva Bogdan Pastia – să iasă din rânduri şi să fie tratată ca o excepţie, fără să resimtă aceasta ca o infirmitate, îi „suna” bine să aibă alături un bărbat care – din acest punct de vedere – să nu-i semene.

6

PE SCARA BLOCULUI, O SCARĂ ÎN curs de finisare, cu lozincile şantierului încă lipite de pereţii netencuiţi, era mare forfotă. Câţiva copilaşi se fugăreau ţipând reconfortant, pe palierul primului etaj două femei, cu capoatele cuvenite, conversau pe marginea unui schimb de strecurători emailate, un zugrav, cu tichia meşteşugită dintr-un ziar, tocmai sprijinise de balustradă, lângă care se oprise Bujor Niculescu, nişte scânduri groase stropite cu var. Totuşi, pe inginer nu-l dezamăgi agitaţia specifică unei străzi de cartier mărginaş. El se opri, foarte decis, în faţa uşii ce i se indicase şi apăsă butonul soneriei. Deşi era exclus să fi greşit adresa, atunci când o bătrână necunoscută răspunse apelului său, întrebă degajat:

— Nu ştiţi *unde* locuieşte domnişoara Gina Vilescu?

Femeia îl cercetă îndelung, cu multă atenţie, apoi, aparent edificată, cercetă cadranul ceasului de mână (era fix ora opt seara) şi îi făcu semn să intre. Nu răspunse întrebării tânărului, avea ea însăşi uimirea omului care ştie sigur că n-a greşit şi totuşi…

— Bună seara!

— Bună seara, maică!

Bătrâna îi luă din mâini buchetul de flori, elegant ambalat, îl despachetă, aduse o vază cu apă, apoi îl ajută să-şi scoată pardesiul şi i-l atârnă în cuierul din hol. Călăuzit de ciudata gazdă, tânărul pătrunse într-o cameră

de zi, frumos aranjată, unde un televizor cu ecran mare transmitea o anchetă socială, şi abia după aceea îl cuprinseră suspiciunile şi chiar iritarea: era timpul să primească o explicaţie cât de sumară. Ce naiba se întâmplase, cum nimerise, tocmai el şi tocmai acum, în asemenea încurcătură?! Dar bătrâna îl invită să se aşeze pe unul din scaunele tapisate, se aşeză ea însăşi pe fotoliul unde-şi lăsase andrelele, şi se apucă să urmărească, foarte atentă, emisiunea – dezbatere.

În vreme ce Niculescu ostenea la găsirea celei mai potrivite întrebări de limpezire, aproape hotărât, în acelaşi timp, să se ridice şi să dispară de la această întâlnire ratată, femeia se răsuci spre el şi se interesă, roasă de curiozitate:

— Sunteţi colegi?

— Da, răspunse automat inginerul, cu enervare neascunsă.

— Trebuie să vină imediat! încercă să-l potolească femeia, din păcate păstrând stilul imprecis, ocolit, şi elipsele care stârniseră furia tânărului.

Era mama, era o vecină, era servitoarea?! Ginei i se întâmplase un accident ori procedase intenţionat astfel, dar, dumnezeule, cu ce intenţie şi cu ce scop şi cu ce motiv? Scârboase enigme!

— Mă tem că va trebui să plec! declară el, ridicându-se, brusc liniştit în ciuda formulării absurde pentru care, în sfârşit, optase.

Femeia nu încercă să se împotrivească, măcar din politeţe, nici nu păru mirată. Spuse doar:

— Aşa mi-a spus: că vine imediat!

— Mai rămân trei minute! avertiză prosteşte musafirul şi se aşeză iar.

Ştia prea bine ce eforturi interioare consumase pentru a stabili întâlnirea, ştia la fel de bine ce consecinţe dezastruoase decurgeau din ratarea ei în forme atât de stupide; pe de altă parte se încăpăţână să afle, să obţină

o clarificare.

— Păreţi mai în vârstă decât Gina, de-aia v-am întrebat! preciză, dacă se poate spune aşa, femeia, desigur din dorinţa de a-i smulge o nouă informaţie.

Rostise, în cele din urmă, numele fetei şi, numai din această cauză, musafirul zâmbi binevoitor.

— Totuşi sunteţi foarte tânăr! îl asigură „gazda”.

Se auzi ţârâitul soneriei, femeia se repezi la uşă, iar Bujor Niculescu se ridică, respirând uşurat şi-şi privi ceasul. Era ora opt şi opt minute. Pare-se că broasca de la uşă se blocase, dacă nu cumva bătrâna uitase cum s-o manevreze. Pe fondul acelui neliniştitor răgaz, refăcu rapid convorbirea telefonică prin care fusese perfectată vizita; nu, judecând raţional, orice fisură era exclusă. „Aş vrea să te văd vineri seara la ora opt! o anunţase el. Pot veni la tine, locuieşti singură?” După ce primi răspuns afirmativ la ambele întrebări şi îi ceru adresa (vocea Ginei, dar şi cuvintele ei transmiteau emoţia şi surpriza legate de această abruptă reluare a relaţiei lor, nădejdea şi asigurările ei că, de această dată, totul va fi bine), adaugă: „Te rog să nu schimbi, din niciun motiv, data şi ora întâlnirii!” ceea ce constituia o reamintire a felului în care fata îşi anunţase vizita în apartamentul locuit de el împreună cu doamna Miriam, iar Gina izbucnise în râs.

Era opt şi zece când Gina veni spre el, îmbujorată, cu ochi strălucitori şi, după ce îşi dezbrăcă din mers frumoasa jachetă din lână verde, îi cuprinse degetele în palmele fine şi îngheţate.

— S-a întâmplat ceva cu totul neprevăzut... Mi-era îngrozitor de ciudă... speram că vei întârzia câteva minute şi am să ajung totuşi înaintea ta... Am alergat pe scări... să-mi revin niţel... Totuşi am luat, după cum vezi, măsuri de precauţie... Dar ia loc... Îţi mulţumesc pentru flori... O clipă şi... abia aşteptam să te văd...

Copleşit, mai ales pentru că ştia cât de rezervată era Gina, cât de străină îi era expansivitatea, Bujor Niculescu

o cuprinse de umăr cu braţul rămas liber fără să ţină seama de faptul că bătrâna „gazdă” îi privea cu multă mirare.

— Mamă… sper că v-aţi cunoscut!

Musafirul roşi, braţele lui se desprinseră de trupul fetei.

— Ştiam că locuieşti singură! nu-şi ascunse el reproşul public.

— Ţi-am spus doar că am rugat-o pe mama să vină…

Bujor Niculescu oftă: nu, hotărât, în cuprinsul relaţiei lor o mamă, a oricui ar fi, n-avea ce să caute! chiar dacă, adevărat este, sunt mame şi mame!

Fără a lăsa să se înţeleagă dacă era jignită ori numai jenată, de situaţie ori de schimbul de replici, bătrâna se îndreptă legănându-se spre bucătărie, lăsând însă larg deschisă uşa ce dădea spre vestibul. Bujor Niculescu îşi privi ceasul: opt şi treisprezece minute. Recuperase ceva din handicapul, foarte mare, cu care începuse, pentru el, vizita; trebuia să meargă mai departe, în definitiv, poate că bătrâna, îndată ce-şi îndeplinise datoria, avea să dispară.

— Îmi pare rău că nu suntem singuri! tatona el, ştiind prea bine cât riscă, prin această nerăbdare, să blocheze feminitatea, glacială în esenţă a Ginei.

Fata surâse, deloc ruşinată, dar această reacţie nu aducea, desigur, niciun element nou.

— Doriţi o cafea? se auzi, din bucătărie, vocea bătrânei.

Auzise oare şi ultima frază?! Musafirul îşi privi gazda drept în ochi, aşteptând reacţia. Gina nici nu clipi.

— Te rog să iei loc, îi spuse ea lăsând fără răspuns ambele întrebări.

Niculescu îşi răsuci privirea prin cameră apoi, intenţionat, se aşeză pe fotoliul părăsit de bătrână punând pe o măsuţă andrelele şi lâna. „Dacă şi ea a adoptat stilul evaziv, apoi nu mai e nimic de făcut!” îşi spuse, redevenind astfel stăpân pe multipla sa experienţă în această sferă a existenţei. În mod curios însă – se vădi

curând – atât experienţa, cât şi stăpânirea de sine se dovediseră aparente, fiind dominate, învinse, chiar, de nerăbdare. Dar mai avea ceva de pierdut? Experienţa îi ordona să dispară neîntârziat, nerăbdarea îl îndemnă, acordându-i doar cinci minţite, să mai facă o încercare ale cărei şanse erau fie de a strica totul, fie de a avansa cu un pas. Nu se putu stăpâni să nu încerce. Rămânând în fotoliu, îi făcu semn Ginei să se apropie şi să se aşeze pe un scaun de lângă el. Surâzând iar, fata îi dădu ascultare. După un minut, precedându-şi apariţia de o foială de avertizare, bătrâna intră în încăpere aducând, pe o tavă, dulceaţă şi apă; apoi trecu în dormitor închizând uşa în urma ei,

— Cred că e bine să ne vedem altcumva! spuse Bujor Niculescu întinzând braţul spre a cuprinde, fără să se mişte din fotoliu, talia Ginei. Aş spune mâine seară, la aceeaşi oră, dacă n-aş fi atât de puţin stăpân pe timpul meu liber şi dacă...

Arătă cu bărbia spre uşa pe care dispăruse bătrâna, Gina întoarse spre musafir acel obraz despre care doamna Miriam spusese, cu îndreptăţire, că este cel mai frumos din câte i-a fost dat să vadă.

— Nu asta e piedica! înţelese imediat şi răspunse, de data asta fără ocolişuri, fata. Chiar dacă mama n-ar fi de faţă. Ar trebui mai întâi să afli ce s-a întâmplat cu mine de când nu ne-am mai întâlnit şi... chiar şi înainte! Ar trebui, poate, să-mi spui şi tu mai multe!

Era rândul lui să zâmbească, desigur unui gând: îşi amintise cât de decisă venise Gina odinioară la el, cât de docilă se arătase, cât de dornică să-şi învingă undele reci ale temperamentului. Era deci vorba de o reconsiderare a relaţiei în întregul ei! Dar mai avea rost, mai era el capabil s-o ia de la capăt? Fata o dorea cu adevărat, dovadă încrederea cu care îşi lăsa trupul în voia braţului său care, în ciuda amintirii şi a îndoielilor, o strângea tot mai energic.

— Altădată nu te atrăgea pălăvrăgeala, observă el.

Apoi se ridică brusc, simţind că dorinţa cu greu mai poate fi controlată. Îşi vedea parcă obrajii congestionaţi în lumina plină care inunda încăperea. Preluând senzaţia, Gina ridică ochii spre candelabrul cu şapte braţe, forjat în fier, simbol al corsetului de care beneficia acuma relaţia lor.

— Să ieşim puţin în balcon, propuse fata de parcă l-ar fi invitat la o plimbare.

Bujor Niculescu îşi privi iar ceasul: opt şi douăzeci şi doi. O urmă pe Gina în balconul uriaş, aflat în drumul spre definitivare ca şi întregul bloc în care se afla; printre plăcile de beton, netencuite şi armăturile răsucite bizar, observă un soi de butoiaş de curând geluit şi, mereu ostenit, se grăbi să ocupe scaunul improvizat. Apoi întinse spre Gina amândouă braţele, îi cuprinse şoldurile, şi, îndemnat de semiobscuritatea ungherului în care se retrăsese, adăugând, prin închiderea pleoapelor, un întuneric venit dinlăuntru-i, îşi strecură palmele fierbinţi sub fustă şi îi înlănţui coapsele, lipindu-şi fruntea de bluza fetei. Gina nu opuse rezistenţă şi, astfel, abia strigătele unor copii de pe stradă îl aduseră iarăşi „pe pământ”. Deschise ochii, suportând cu greu chiar şi puţina lumină pe care o întâmpina acum, privi, clipind des, spre palmele oprite pe mătasea unor ciorapi care făceau încă mai strălucitoare frumoasa epidermă de dedesubt, apoi spre balcoanele din jur, mai toate luminoase asemeni unor faruri. Sări în picioare, revenit parcă dintr-un somn adânc, sărută fruntea Ginei, deloc atent la graba fetei de a-şi relua ţinuta decentă, în sfârşit îşi privi ceasul: opt şi treizeci.

— Gata, am plecat! spuse. Vorbim la telefon, sau, mai bine…

Cu pardesiul pe braţ, alergă spre un autobuz ce tocmai se desprindea din staţie.

Şi iată-l, din nou, la poarta principală, de unde telefonă,

oarecum în panică, dispecerului. „Nimic nou, slavă domnului!”

— Cine e ofiţer de serviciu în schimbul trei?

— Niţu, de la…

— Ah, Niţu! Să-l lăsăm să-şi facă datoria. Sunt la 205. Noapte bună.

„Ce-o fi în capul meu: doar o cunoşteam pe Gina şi puteam lesne să-mi dau seama cât de puţin potrivită este pentru rolul în care am distribuit-o! Fireşte, e fata cea mai fină, relaţia cea mai simplă şi mai plăcută, are şi meritul că n-am văzut-o demult, şi pe acela că e o încântare să te uiţi la ea… Dar mai încolo? Desigur, din perspectiva nopţii de atunci, n-aveam cum s-o bănuiesc: pe latura asta, niciun reproş! Însă că e o făptură şi ciudată şi sensibilă şi i s-o fi întâmplat să parcurgă o dramă, mai ales că are înclinaţii, se vedea! Asta ar fi trebuit s-o întreb la telefon în primul rând, şi după aceea dacă locuieşte singură. Adică, la ce s-o mai întreb? Mi-ar fi folosit la fel demult ca şi răspunsul: da, stau singură. Prostească idee să-ţi închipui că timpul te modifică numai pe tine în vreme ce pe lângă ceilalţi alunecă, fâşâind, ca pe lângă nişte statui! Păi dacă e şi fină şi frumoasă şi ciudată, cum să bată pasul pe loc? Ba, culmea, mai este şi discreţia personificată! Am greşit, îmi merit soarta. De ce oare mă gândesc doar la mine? Pe de altă parte, circumstanţă atenuantă, nicio – altă întâlnire nu mi se mai părea, nu atrăgătoare, măcar acceptabilă. Ce rezultă atunci? Că nu mai sunt bun pentru întâlniri întâmplătoare, aşa cum eram, tare bun eram, ani în şir, ba chiar mă resemnaserăm să cred că voi fi bun pentru ele încă un deceniu! Ce-ar trebui să recunosc? Nu cumva că sunt obligat, viu sau mort, s-o iubesc pe Cora cu îndărătnicie, orice mi-ar face şi oricum s-ar purta?! Ah, nu! Mai bine, aidoma Ginei, iau totul de la început! Bine, să zicem că o aştept pe Cora! Un an, trei! apoi ea apare, îmi spune că, în ciuda atâtor încercări, nu şi-l poate smulge din suflet

pe domnul acela, Bogdan Bogdanovici, după care dispare iarăşi în hău, jurându-mi că la el nu se va întoarce. Oare iubirea înseamnă să-ţi asumi un statut de imbecil?! Nu în toate cazurile, fireşte, ci numai uneori, rareori, să zicem într-un singur caz, adică în cazul meu, căci fiecare iubire e o experienţă unică, irepetabilă, nu-i aşa, iar asta trebuie să-mi dea curaj şi tărie, căci numai în cazul meu, exclusiv în această situaţie de excepţie...!”

Răsuci furios cheia, intră în vestibul, apoi în camera de baie şi se privi îndelung în oglindă. Da, ras cu grijă, pieptănat, cămaşă albă, cravata cea mai frumoasă, noroc că n-avea obiceiul, încă, să se parfumeze! Ce mutră stupidă, ce grijă pentru amănuntele acestei întâlniri, mai multă decât pentru toate întâlnirile de până atunci adunată laolaltă! De ce, de ce dăduse acestei banale vizite – desigur nu de Gina era vorba – atâta amploare şi însemnătate, de ce, când eşecul ei îl lăsa atât de indiferent?! Îşi aminti de câte ori în jumătatea aceea de oră îşi privise ceasul. De vreo şapte ori! Îi era teamă că-şi iroseşte vremea? La naiba, dincolo de asemenea motivări, impulsul avea, nu-i aşa, justificări mai profunde, în straturi obscure... Izbucni într-un râs silit şi se strâmbă în faţa oglinzii. Da, ruşinea adâncă pentru că trădează, în faţa lui însuşi, în faţa unuia de care e imposibil să te ascunzi, dragostea în sfârşit descoperită. De aceea se dichisise cu atâta îndârjire, de aceea refăcuse de trei ori nodul cravatei, de aceea întrebările adresate telefonic Ginei – biata fată, tocmai pe cea mai delicată o alesese victimă! – fuseseră atât de precis cântărite (atât de precis, încât, vai, o uitase pe cea mai însemnată!), tocmai de aceea îşi privise ceasul din minut în minut. Dar, la urma urmei, de ce să-i fie ruşine?! Nu, nu. Acum trebuia să-i fie ruşine, pentru grozava descoperire (şi cu ce voluptate!) a impulsului obscur!

Se simţi prins în cleşte, incapabil să mişte măcar, ori să respire. Şi de ce adică?! se revoltă el cu toată fiinţa,

desigur împotriva nu-ştiu-cui, în orice caz nu – nu împotriva lui, pentru că nu-şi mai recunoştea nicio culpă!

„Dar dacă Gina ar fi fost singură, mi-ar fi deschis uşa îmbrăcată într-un halat vaporos, dacă storurile ar fi fost coborâte şi o muzică... şi totul ca-n filme, şi aş fi trecut prin trupul ei ca printr-un vis înălţător, atunci cum aş fi arătat în faţa oglinzii? Frumos, satisfăcut, mi-aş fi controlat albeaţa danturii! Iar chinurile unde ar fi dispărut? Nu, n-aş fi arătat prea bine, mi-aş fi controlat dantura, în loc să mă strâmb, asta e adevărat, dar în rest n-aş fi arătat prea bine, nu e nicio soluţie, iubirea asta adevărată e o născocire a diavolului. Nu totdeauna, firește, numai uneori, numai în două—trei cazuri! Bogdan Pastia: ce nume! Iar mie, suava îmbrăţişare a Ginei mi s-ar fi părut un blestem: retrospectiv privind chestiunea! La naiba! Umilitor, extrem de umilitor! Cu alte cuvinte, nu mai e nimic de făcut decât să aştept să-mi treacă sublima suferinţă pe care cu atâta ardoare o râvneam, o pândeam la cotitură, acel zbucium fără de care, spun înţelepţii, iar eu o dată cu ei, viaţa n-are niciun sens, e lipsită de coloana vertebrală, devine existenţă larvară!”

Trecu în cameră, aprinse lumina, o stinse cu ciudă, întrerupătorul pocni ca un glonte, se aruncă pe canapea, trăgând peste cap, peste costumul bine călcat, peste cămaşa albă şi nodul cravatei, frumoasa cuvertură cu motive naţionale, pe care o avea de la maică-sa şi pe care o cărase după el pretutindeni.

Nemulţumirile tânărului inginer Niţu, cărora nu le dăduse curs în mod oficial, fură reluate şi sprijinite de şeful de secţie Dorneanu; proaspăt întors de la spital, cu energia acumulată în atâtea săptămâni de imobilizare, acesta lăsă deoparte problemele cuplului Sebeşan – Frunzelea şi se azvârli în vâltoare.

— Cum adică, i se adresase direct lui Burghele, inginerul şef e învinuit de incompetenţă şi de

superficialitate, iar nimeni nu ia niciun fel de măsuri? Suntem tare pricepuţi la reorganizări *pripite,* la rocade, schimburi de piese şi alte metode din arsenalul şahistic, însă când apare o semnalare justificată parcă avem o gulie în ureche! Declar public că mă asociez observaţiei formulate de inginerul Niţu şi condamn atitudinea celor doi adjuncţi care, profitând de absenţa mea, au încercat să înăbuşe o iniţiativă venită de jos, să muşamalizeze un schimb de opinii!

Burghele îl privi îndelung, tăcut şi încordat, rămânând mai întâi aşezat pe fotoliul său, apoi ridicându-se şi dând realmente un ocol bărbatului uscăţiv, cărunt şi bolnăvicios care adresase atât de severe cuvinte, cu faţa mereu răsucită spre musafirul rămas în mijlocul cabinetului. Trebuie spus că directorul era satisfăcut de această întorsătură a lucrurilor şi, oricum (spre deosebire de Bujor Niculescu) pregătit pentru cuvenita ripostă. Cuvintele ce i se adresaseră erau dintre cele mai uzate demagogic, alcătuind, din acest punct de vedere o veritabilă colecţie, dar datorită gravităţii agresive cu care fuseseră rostite, puteau fi (şi trebuiau – hotărî neîntârziat Burghele) luate în adevăratul lor înţeles. Persoana care le rostise era demnă de interes, dar şi de stimă (spre deosebire de Niţu, un ţânc repezit, fără autoritate, spre deosebire de Sebeşan şi Frunzelea), iar momentul era cum nu se poate mai potrivit. Şi iată de ce... Trecuse o bună bucată de vreme de la înscăunarea lui Burghele şi de la prefacerea organizatorică pe care el o iniţiase; justificată, dar mai ales explicabilă, pe cele mai multe din faţetele ei, noua formulă nu avea cum, din pricina amplorii, complexităţii, erorilor fireşti de calculul probabilităţilor, să nu-şi trădeze, la judecata timpului, anumite lacune. Mocnite, deviate, retezate, în diverse momente şi din diferite motive, greşelile ori nemulţumirile unor şefi sau subalterni afectaţi – cel mai adesea indirect – de energica restructurare, se tot adunaseră fără a

deveni însă îngrijorătoare. Burghele le detectase şi le evaluase, deloc dispus să aştepte creşteri spectaculoase, ori să lase în plata domnului incerta atmosferă, pentru el iritantă. Declaraţia lui Dorneanu picase cum nu se poate mai bine şi pentru că se referea la un detaliu nesemnificativ al reţelei de relaţii şi pentru că era îndreptată împotriva lui Bujor Niculescu şi a cuplului de adjuncţi, ceea ce o făcea uşor de blocat la nivelul lui Burghele. Acesta din urmă avea deci, în acest moment, toate strunele în mână şi-şi putea exercita cu succes talentele, putea da câmp liber vigorii temperamentale şi poftei sale de spectacol.

Plimbarea în jurul lui Dorneanu nu demonstra deocamdată decât curiozitate şi atenţie, Burghele părea circumspect, surprins, dornic să descifreze opinia interlocutorului şi să mediteze la consecinţele observaţiilor formulate.

— Din câte ştiu, dumneata ai fost bolnav multă vreme! spuse într-un târziu, directorul. Cu ce diagnostic ai fost internat?

Dorneanu ar fi putut să jure cunoscându-l prea bine pe cel căruia i se adresase, că Burghele ştia, şi trezit din somn, exact câte zile lipsise, nu numai el dar orice şef de compartiment, precum şi explicaţia amănunţită a acelei absenţe, că în cazul de faţă ar fi capabil să reproducă fişa de observaţie clinică. Numai că, pe de o parte, nu se putea sustrage bunăvoinţei seducătoare a unui inginer pe care se obişnuise să-l admire, iar pe de altă parte începea să-l acapareze înfruntarea chibzuită, de calm şi răbdare, cu destule replieri poziţionale la care-l invita, cu eleganţă, gazda. De aceea, el răspunse cu promptitudine şi precizie, fără accente sentimentale şi fără precauţii tactice, întrebării ce i se adresase.

— Îmi revine prin urmare misiunea – spuse Burghele, oftând surâzător – să te informez, abia acum (ironie dublă, repede reprimată), că fiecare schimbare s-a făcut

după o temeinică analiză, s-a întemeiat pe consultarea factorilor interesaţi, procedându-se cu deplina respectare a legii. Dovadă că s-a lucrat cu seriozitate, fără idei preconcepute, fără patimă, stă şi faptul că, iată, dumneata ai fost menţinut în funcţia ocupată înainte, iar în corpul dumitale de colaboratori nu s-au operat decât mutaţii minime, dictate de nevoile producţiei: inginerul Niculescu Bujor a fost înlocuit cu inginerul Niţu Adrian Mircea, pe care înţeleg că-l preţuieşti în mod deosebit deoarece, deşi lucraţi împreună doar de câteva zile, ai venit aici în mod special pentru aţi exprima solidaritatea cu atitudinea sa demnă şi judicioasă. Desigur în termeni cam... Dar să nu ne legăm de forme, să dăm conţinutului partea leului! (Acelaşi oftat surâzător ca mai înainte.) Iar pe actualul inginer şef Niculescu înţeleg că n-ai motive să-l regreţi câtă vreme ai rostit, în legătură cu el, aprecieri nu tocmai favorabile, excesive, nejustificate chiar, după părerea mea din acest moment, dar îţi promit că voi studia chestiunea cu multă atenţie şi te voi ruga, ţinând seama de însemnătatea ei, să-mi acorzi sprijinul dumitale! Deci, pripa despre care ai pomenit, nu are acoperirea faptelor, cel puţin în sectorul în care activezi. Nu te întreb dacă greşesc sau nu, ştiu că am făcut o enumerare corectă, în cunoştinţă de cauză. Atunci, la ce te referi? Care sunt rocadele pripite, făcute numai de dragul de a fi făcute?

— Nu am venit pregătit pentru asemenea discuţie, am venit doar să semnalez...

— Cât timp ai nevoie pentru a te pregăti? se interesă Burghele cu bunăvoinţă.

— Din tot ce am spus, aţi decupat doar un singur cuvânt! se apără, neinspirat, Dorneanu.

— Ţi se pare un fleac?! spuse celălalt cu severitate. Dar este evident că toate celelalte sunt efectele, directe ori de-a dreptul lăturalnice, să zicem, adjectivului pe care l-am reţinut. Pui căruţa înaintea cailor şi stărui să pornim la

drum în aceste condiţii!

— Mulţi au fost mutaţi fără consimţământul lor!

— Nu e un transfer. Legea nu prevede o asemenea formalitate, faci o confuzie!

— Unii erau foarte buni în postul lor, aveau experienţă şi totuşi...

— Unii pot fi mai buni în alte posturi, la alţii experienţa s-a transformat în rutină. Iar câţiva, mutaţi, trebuie să recunoaştem, pete sunt şi în soare, n-au ajuns să dea rezultatul maxim! Se vor face, după o profundă cercetare, cuvenitele rectificări! Mulţumit de explicaţiile, sumare, pe care ţi le-am furnizat pentru a umple un firesc gol de informaţie?

— Da, trebui să recunoască Dorneanu.

Adevărul era că informaţiile (dintre care una, rectificări! în ciuda aparenţei modeste, avea caracterul unei şocante dezvăluiri, în premieră) izbutiseră să-l convingă pe moderatul şef de secţie. Tonul cu care îi fuseseră transmise (un ton care dovedea că, spre deosebire de interlocutorul său, Burghele fusese „pregătit” pentru a răspunde) implica dispoziţia de a răspândi punctul de vedere al directorului în întreaga filieră organizatorică. Era, aşadar, un prim pas, dar un pas important, în lămurirea unei acţiuni care făcuse multă vâlvă după numirea lui Burghele, o acţiune ce trebuia consolidată prin toate mijloacele.

Încântat şi de răspunsul sincer al celuilalt şi de rezultatele obţinute în plan general, Burghele continuă conversaţia cu aplomb şi volubilitate, chiar cu voioşie.

— Aşadar, inginerul şef Niculescu a transmis o dispoziţie inaplicabilă în sectorul nostru. Ia să vedem!

Acelaşi Burghele spusese despre episodul cu pricina: voi studia chestiunea cu multă atenţie etc. Dar dacă erau coapte condiţiile, dator era să „rectifice” şi mai ales să nu tărăgăneze. El însuşi nu-şi închipuise că va fi atât de operativ! Apăsă butonul soneriei şi rosti mitraliat, după:

Să vină la mine! numele tuturor celor care aveau vreo legătură cu firul organizatoric controversat, desigur în frunte cu Bujor Niculescu. Iar după aceea, prin intermediul dispecerului, potrivit uzanţelor, directorul îi rugă personal pe secretarul de partid şi pe preşedintele sindical să-l sprijine în dezlegarea unui nod de care „imposibil să n-aveţi cunoştinţă”.

Invitându-şi oaspeţii să se aşeze în jurul mesei de consiliu, Burghele rosti următoarea introducere:

— Mi-am îngăduit să vă reţin de la treburi pentru a desluşi împreună implicaţiile unei situaţii dăunătoare, aş spune, bunei convieţuiri. Pe scurt, inginerul şef dă o dispoziţie către toate sectoarele, fără a menţiona vreo excepţie. Înlocuitorul şefului de secţie o transmite în jos, fără a-i semnala inaplicabilitatea. Mai jos, se înregistrează un protest. Moment propice clarificării! Dar! În locul revenirii la normal, greşelile se amplifică pe fiecare treaptă, tulburând ordinea relaţiilor. Apare şeful de secţie, intră şi directorul în joc, în sfârşit iată-ne pe toţi împreună adunaţi să scoatem piatra din baltă. O vom scoate; nici vorbă, nu e mare lucru! Dar! Nu cumva chestiunea ne răpeşte tuturor cam multă vreme? Da, zic eu. Îngăduiţi-mi o confidenţă. Luându-mi răspunderea de a-l propune pe inginerul Bujor Niculescu într-o funcţie grea, cineva mi-a spus: e cam tânăr, s-ar putea ca unii să nu-l sprijine, poate chiar să-l boicoteze. Exclus, am susţinut eu. Iar dacă va avea dificultăţi, colectivul în care s-a format, oamenii alături de care a deprins secretele meseriei, mai vârstnici ori mai tineri decât el, îl vor ajuta să le depăşească, îi vor întinde o mână frăţească, vor spune în dreapta şi-n stânga că e un om de nădejde!

După asemenea „confidenţă”, cu semnificaţii prea transparente, toţi cei de faţă trebuiră să recunoască (firește, unii cam sastisiţi de procedeu) faptul că Burghele reuşise să determine factorul comun al întregului şir de întâmplări expus înainte, să facă ordine şi totodată să

transfere dezbaterile în domeniul, anunţat deja, al bunei convieţuiri.

— Ei bine, aşa s-a şi întâmplat! oftă, iarăşi surâzător, ceva mai marcat de efort, directorul. Foştii săi colegi şi-au făcut pe deplin datoria, l-au avertizat cum s-au priceput, nu l-au lăsat să persevereze în eroare. Numai că acest mecanism, foarte pozitiv în ansamblul său, a înregistrat câteva poticniri faţă de care, o spun cu tărie, nu putem rămâne indiferenţi. Buna convieţuire, raporturile de încredere şi stimă reciprocă, sinceritatea, curajul atitudinii, acestea şi încă altele au avut de suferit. Verigile s-au sudat bine în cele din urmă, dar cu întârziere. Fac apel la toţi cei interesaţi să reconsidere chestiunea din această perspectivă. Poate vor recunoaşte atunci că nu forţez interpretarea, nu greşesc fundamental! Pe unul singur dintre ei îmi voi îngădui să-l cert aici cu toată asprimea, fără menajamente! spuse Burghele, abandonând surâsul. Dacă pot găsi scuze celorlalţi, lui Bujor Niculescu, vârful acestui lanţ, nu-i pot accepta nicio justificare. El rămâne principalul vinovat! Nu pentru greşeala iniţială, omenească la urma urmei, ci pentru incapacitatea de a o remedia operativ, pentru nepriceperea de a primi un ajutor tovărăşesc, indiferent de ambalajul în care i-a fost oferit, în ciuda acestui ambalaj lipsit de panglicuţe roz. A avut motive să se îndoiască de buna credinţă a celor din mijlocul cărora a fost ridicat? Îl întreb aici, de faţă cu toată lumea!

— Aşa e, observă cineva.

— Dacă ar fi judecat astfel, chestiunea ar fi fost demult lămurită, buna convieţuire ar fi rămas neştirbită, s-ar fi evitat necazurile, nervii, iar noi toţi nu ne-am fi pierdut vremea aici! Îmi cer încă o dată iertare pentru că v-am reţinut!

În cabinetul directorului rămase doar secretarul de partid, ceilalţi oaspeţi se răspândiră în tăcere, mutând cu grijă scaunele pe care fuseseră aşezaţi.

Niculescu remarcase demult schimbarea atitudinii lui Burghele faţă de el, alura dură ce o căpătaseră raporturile lor, de aceea nu era mirat de faptul că acuzaţiile se îndreptaseră către el cu asemenea asprime. Ca şi în perioada când deţinea funcţia modestă a inginerului Niţu şi se bucura de preţuirea lui Burghele, modul de a acţiona al acestuia continua să-l fascineze. Severitatea lui Burghele îl întărâtase încă de la primul reproş inflexibil ce i-l făcuse, dar începea să se obişnuiască, chiar să descifreze consecvenţa, caracterul unitar al întregului demers. Era aproape dispus să răspundă afirmativ la întrebarea dacă Burghele nu făcuse altceva decât să-l protejeze şi acum, în împrejurări noi, apelând, cum se cuvine, la mijloace noi, adecvate, să-l apere dar să-l şi călească, pentru că voia să se bizuie şi în viitor pe aportul şi devotamentul său. Faptul că Burghele nu-i oferea explicaţii liniştitoare, nu clipea complice în direcţia lui, nu trebuia să-l deruteze. Bujor Niculescu era convins că directorul îl avansase exclusiv pentru meritele sale (merite de care el însuşi, precum şi mulţi alţii, se îndoiau adesea), iar faptul că-l păstra alături îi întărea convingerea în forţele proprii, îl făcea încrezător şi tenace. „Dacă te demobilizezi, dacă-ţi pierzi rezistenţa – părea să sune avertismentul subteran – înseamnă, abia atunci, că eu am greşit. Iar eu ştiu să-mi recunosc la timp greşelile!”

Fireşte, în asemenea condiţii, simţea că depinde, îngrijorător demult, de Burghele. Dar nu era normal, îşi spunea, să depindă de acela care-i modificase destinul, asumându-şi întreaga răspundere a acestei modificări? Procedând aşa cum procedase, Burghele nu urmărise un interes meschin, nu urmărise să dobândească un instrument docil, manevra lui urmărea, ca totdeauna, binele obştesc, iar Bujor Niculescu, recunoscându-şi dependenţa, nu putea să-l suspecteze, n-avea cum să pună la îndoială utilitatea socială a lui Burghele. Acesta

alesese omul cel mai potrivit şi nu se purta cu el în modul cel mai potrivit.

Oare aşa gândeau şi ceilalţi? Pesemne că da, câtă vreme Burghele, făcând uz de autoritatea sa deosebită, nu putea totuşi decide de unul singur o asemenea avansare excepţională. Burghele îi convinsese pe toţi că alegerea lui era bună, era cea mai bună. Dar însemna oare asta că, obiectiv, nu exista alta mai bună? Pe de altă parte, Burghele însuşi urmase cu totul altă evoluţie, avansând pas cu pas, fără a depinde, în orice caz, de încrederea cuiva anume, se impusese singur până fusese acceptat. Ceea ce era, prin urmare, valabil pentru Bujor Niculescu nu mai era şi pentru Burghele însuşi. Şi-atunci? Era dator să renunţe de bună voie la avansul pe care-l luase, să reia de la început drumul, convins că va ajunge astfel în acelaşi punct? Dar nu era prea târziu pentru această alternativă, nu însemna să-şi asume un risc prea mare?

Decembrie începuse când el primi cea de a doua scrisoare a Corei. De cum apucă plicul avu aproape certitudinea că tăcerea lui îşi făcuse efectul, iar vanitatea satisfăcută îl umplu de bucurie. Poate că atunci când iubeşti din tot sufletul, ai, tocmai din acest motiv, mai puţine şanse de reuşită. A fost de ajuns o criză de furie sinceră urmată, nu de o explozie de nemulţumire dar – văzută din cealaltă parte – de o atitudine stăpânită, de un aer lezat, pentru ca, lipsită de declaraţiile de dragoste înfocată, Cora să simtă că îi fuge pământul de sub picioare, să nu mai suporte gândul că e pe cale de a pierde ceva nespus de preţios. Nu o făcuse intenţionat – ştia prea bine, nu uitase – şi avea prin urmare toate motivele să fie fericit că datorită acelui miraculos fluid care-i leagă dintotdeauna pe cei sortiţi unul altuia, încă înainte ca ei să fie pe deplin convinşi de neclintirea destinului, fata presimţea primejdia care-i ameninţa pe

amândoi deopotrivă (suferinţa inutilă, chinuitoare, ce putea fi preîntâmpinată) şi nu întârzia să alerge să-l regăsească.

În stilul ocolit şi învăluitor (aşa considera el) cu care scrisorile Corei îl obişnuiseră, textul de acum confirma presupunerile tânărului. Nu răspunsese la timp propunerii lui de a se întâlni fără întârziere dar, era limpede, dorise şi ea, din toată inima să-l revadă fie şi pentru o clipă. Poate că îi fusese cu neputinţă să vină ori să-l primească, ah, motivul nu mai avea acum nicio însemnătate (poate nu-şi dăduse seama cât de necesară era întâlnirea, poate, pur şi simplu, nu îndrăznise s-o recunoască: orice era de înţeles!) dar în adâncul sufletului simţise că trebuie să fie împreună, iar mintea ei scormonise neliniştită un prilej favorabil. Iar revelionul, cu solemnitatea lui optimistă, cu aparenţa inauguralã, de care e imposibil să nu te laşi cuprins, era desigur – Bujor Niculescu nu mai avea nicio îndoială – cel mai plăcut dintre momente. Şi cel mai apropiat! Doamne, nu mai rămăseseră decât vreo trei săptămâni. Îl cuprinse brusc o panică înfiorată, acum parcă era dispus să solicite un răgaz, o amânare, doar fusese luat prin surprindere.

Iar el era complet nepregătit, ba nici nu ştia de unde să înceapă. Mai întâi locuinţa, chestiunea, notată anume de ea, cu blocul de garsoniere, cu colegele, fetişcanele acelea cu zâmbete prosteşti, vai, deloc plăcută misiune. Ce-ar fi să aranjeze, mai bine, să locuiască la doamna Miriam, camera era liberă, acolo avea tot ce trebuie... Dar dacă ea va refuza – jignită – propunerea?! Desigur, ar trebui s-o consulte, nu poate hotărî în locul ei. Să se apuce să-i scrie anume pentru asta, ori pentru a-i cere şi alte lămuriri, nu, nu era indicat, gestul era stângaci, chiar nepoliticos, fata s-ar putea, pe drept cuvânt, supăra. Dealtminteri, ea menţionase expres unde doreşte să locuiască, era singura precizare pe care o făcuse şi tocmai pe aceea s-o desconsidere, s-o încalce! Dar Cora

n-avea de unde să ştie că el îi putea pune la dispoziţie o gazdă mult mai bună! Şi asta era adevărat. În definitiv nu faptul că locuia într-un loc ori în altul era în discuţie, dar dacă fetişcanele nu plecau la casele lor însemna că trebuie să petreacă noaptea anului nou împreună, aşa se cuvenea. Dar aici Cora lăsase lucrurile la latitudinea lui, – scotoci înfrigurat în căutarea scrisorii, căută fraza respectivă, încercă s-o interpreteze cât mai exact – spunea doar că vrea „să le vadă”, ori asta era altceva. Te pomeneşti că subtextul era: m-aş lipsi bucuroasă de întâlnirea cu ele, ori: dacă te deranjează prezenţa lor găseşte o soluţie, şi o explicaţie, pentru a le evita, ori: pentru părinţii mei ar fi liniştitor să ştie că sunt împreună cu colegii. În sfârşit, pentru asta mai era timp, logic e să se preocupe de ambele alternative, lăsându-i libertatea de a alege, expunându-i în prealabil avantajele şi dezavantajele fiecărei soluţii în parte.

Dintr-odată îi veni în minte că Burghele i-ar putea ordona să rămână de serviciu în noaptea revelionului, o noapte, ştia din experienţă, plină de surprize: oamenii sunt neatenţi, cu gândul aiurea, câte nu se petrec de sărbători! Burghele putea s-o facă! Trebuie să prevină această eventualitate, ar fi din cale afară de stupid, un ghinion cum rar se întâlneşte! Dar era posibil şi să apară necazuri în ultima clipă, astea nu pot fi prevăzute, şi, indiscutabil, primul va fi chemat el. Să plece atunci la Sinaia? Dar şi pentru asta ar fi trebuit să aibă acordul Corei. Dar şi aprobarea lui Burghele! Pe care din ei să-l solicite întâi? Prins în capcană, izbucni în râs: ar trebui să-i pună pe cei doi în faţă şi să le ceară să decidă, declarând că el se va supune oricărei hotărâri luate de ei în comun!

Nici Sinaia nu era o soluţie! Burghele trebuia anunţat cu dezinvoltură, era prea deştept ca să nu înţeleagă, la urma urmei, oricât de aspru îl certase, nu se putea spune că-l duşmăneşte, era exclus! Poate chiar îi va da asigurări

că nu va fi deranjat, decât în caz de incendiu, doamne fereşte! În rest directorul, personal, va rămâne la dispoziţie pentru intervenţiile la nivelul conducerii. Burghele e un *gentleman,* un om dintr-o bucată, deloc ranchiunos.

Deci: unde? Fu de ajuns să ciulească urechile ca să afle neîntârziat că omologul său, inginerul Bădescu, organiza o asemenea petrecere, excelent pregătită, în frumoasa vilă pe care o ocupa cu familia în colonia de intervenţie. Era, pare-se, vorba chiar de un soi de eveniment monden, oricum temeinic şi de amploare, de bun gust şi de încredere. Ar fi nevoie să-şi anunţe intenţia de a participa, printr-o declaraţie oricât de vagă, în orice cadru convenabil, iar amfitrionii vor face totul în continuare. Voi, totuşi, în prealabil, să se informeze; dar şi această sumară luare de atitudine fu urmată, s-ar zice instantaneu, de un apel telefonic al soţiei lui Bădescu; gazda părea încântată!

Telefonă la cămin şi transmise indicaţia să-i fie trimis practicantul Victor, telefonă doamnei Miriam şi stabili o întâlnire cu ea (pentru cazul în care Cora va prefera să locuiască acolo), telefonă la biroul administrativ solicitând un mers al trenurilor, telefonă croitorului în legătură cu proba pentru noul costum, în sfârşit intră în dârdora pregătirilor festive, smulgându-se astfel pentru aproape o oră din plasa îndatoririlor profesionale şi intrând, pentru o perioadă de câteva săptămâni, într-o stare de plăcută emoţie. Întreaga zgură depusă în sufletul său de la primirea anterioarei scrisori a Corei, laolaltă cu neliniştile stârnite de încordarea arcului raporturilor cu Burghele, se topiră, ori se subordonară gândului ameţitor că dragostea lui reînviase.

Îi trimise, iarăşi, o scrisoare înflăcărată; era o lungă mărturisire de dragoste, total desprinsă de contextul grijilor cotidiene (detesta, ca şi Cora, să enumere „întâmplări”); o rugă doar să-i comunice telegrafic – nu

mai rămăsese timp pentru o scrisoare – data exactă a sosirii ei, asigurând-o că „totul e în regulă”.

Până la sfârşitul lunii, – şi anului – timpul se scurse fără niciun incident neplăcut; dimpotrivă. Tânărul Vic, onorat de întrevedere, îl somă pur şi simplu să lase „noaptea cea mai lungă” în seama lui. Da, fetele rămâneau pe loc, toate trei, (Cine ştie pe unde ne va risipi viaţa! nu uită el să amintească.) Cora avea deci cazarea asigurată, dar ar fi „înfiorător de trist”, să nu petreacă împreună.

— Ne vedem în seara de întâi ianuarie! spuse înveselit Bujor Niculescu. Sunteţi invitaţii mei! Acum e prea târziu să contramandez!

— Acceptăm cu plăcere. Dar, repet, ar fi înfiorător de trist!

Doamna Miriam îl sfătui părinteşte să facă pe dracu în patru dar să fie numai ei doi.

— Gândeşte-te, e primul vostru revelion! O să aveţi timp toată viaţa să alergaţi pe colo şi pe colo. Crede-mă, eu cunosc femeile. Dacă-mi spui că e o fată sensibilă, atunci te asigur…

În treizeci decembrie, la ora prânzului, costumul nu era gata! Telegrama Corei nu sosise încă, era o zi – împotriva tradiţiei – întunecată şi ploioasă, el aştepta de aproape două ore în holul, amplu şi animat ca o sală de bal, al croitoriei să i se aducă haina de la „finisat”, dar, spre propria-i uimire, nu era nici măcar necăjit. Din timp în timp, vocea interioară îl avertiza că era totuşi posibil ca fata să nu vină (oh, câte piedici previzibile şi imprevizibile există!) iar el îşi răspundea, zâmbind luminos, că da, era posibil! Când se întoarse de la croitor, telegrama mult aşteptată sosise. Textul era destul de lung: Sper să ne putem întâlni la începutul lui ianuarie. Când vor suna cele douăsprezece lovituri de gong mă voi gândi la tine. Te sărut. Cora.

Bujor Niculescu puse costumul în dulap, netezindu-l cu grijă, scoase telefonul din priză şi se trânti pe canapea.

Era absolut sigur că, în asemenea clipe, nu se putea gândi la nimic. Adormi imediat, după o oră şi ceva se trezi mahmur, îşi luă pelerina şi porni prin ploaie. Hotărî pe loc să meargă la petrecerea organizată de familia Bădescu, îşi spuse chiar că era cu neputinţă să lipsească, altminteri ar fi dat dovadă de neobrăzare dar şi de laşitate. Abia această hotărâre îl ajută să-şi vină în fire, să-şi limpezească gândurile, să considere că trecea printr-o experienţă cumplită şi că trebuia să reziste, să nu-şi piardă cumpătul, să suporte cu demnitate. Oh, nu era totuşi o nenorocire! „Ce dumnezeu exagerez în halul ăsta?! se întrebă apoi, dar i se păru că era o interogaţie prefăcută. Ea n-are nicio vină, n-a făcut nici cea mai mică greşeală! Dar nici eu n-am nicio vină! adăugă, îndată, revoltat. Ce trebuia să fac: să mă gândesc şi la această eventualitate?! M-am gândit! Dar nu puteam să procedez altfel, mai bine zis n-aveam voie să procedez altfel. Puteam să fiu fericit şi, iată. La fel de uşor, sunt nenorocit, mă simt ridicol. Atât! Trece şi asta! Iar pentru concluzii, pentru a întrevedea consecinţele, e prea devreme. Să-i răspund: nu veni, n-are niciun rost, nu mai veni niciodată?! mai bine: nu te aştept, n-am să te mai aştept nicicând! Nu înseamnă că nu te mai iubesc, de unde să ştiu acum dacă te mai iubesc sau nu? ajunge, a fost destul şi aşa!”

„Aşadar, voi apărea – îşi imaginã, printr-un salt – şi ei mă vor întreba: de ce, ce s-a întâmplat? mai probabil nu mă vor întreba nimic, mă vor privi nedumeriţi, poate cu satisfacţie, poate cu compasiune. Apoi îmi va telefona doamna Miriam; şi Victor ori una dintre fete! mai bine să le-o iau înainte, să-i anunţ pe fiecare în parte, pe „toţi cei interesaţi”, nici nu sunt prea mulţi. Dar voi găsi tonul cel mai potrivit? Nu, e mai uşor să-i laşi pe ei să facă presupuneri, fiecare va lansa ipoteza care-i convine iar eu doar voi confirma, voi confirma orice, mai ales că tot nu ştiu ce s-a întâmplat. De fapt, ce s-o fi întâmplat?! Oh,

oricum, nu mă ajută dacă ştiu. În orice caz, nu o nenorocire, din acest punct de vedere telegrama e foarte clară. Aşadar, voi intra, soţia lui Bădescu mă va întâmpina, te pomeneşti că în febra acestei seri nici nu va băga de seamă că sunt singur, ori îşi va închipui că ea s-a oprit la oglindă, ori a intrat înainte, poate nu mă va întâmpina nimeni, voi trece neobservat. Oare câţi musafiri sunt? Nu, de observat se va observa imediat. Politicos e să anunţ eu însumi, puţin afectat, rece, ca omul căruia nu-i place să fie scormonit. Îmi cer scuze, din păcate... şi cam atât. Dar dacă telefonez: nu mai *putem* veni, un eveniment de ultimă oră... Sună fals! Şi-apoi ce fac: mă închid în casă, rămân în întuneric, mă gândesc la... Nu şi nu!”

Era crispat, rănile îi sângerau, când sună – ploaia nu contenise – la poarta solidului grilaj ce înconjura cea mai frumoasă dintre vile. Femeia de serviciu, şorţ cu volănaşe, alergă să-l întâmpine.

— Tovarăşul inginer şef şi doamna îşi cer scuze! spuse ea profesional, fără să-l recunoască pe noul venit.

Era un semn bun; e drept că nu mai trecuse pe-aici de pe vremea când nu era un personaj marcant iar „tânărul” Bădescu încă nu contractase căsătoria, e drept că musafirii soseau pachet, câţiva tocmai se opriseră pe verandă, căci mai erau câteva minute până la ora zece seara; în holul cu oglinzi şi cuiere, femeia îl părăsi la rându-i, lăsându-l să se descurce singur, fără măcar să-i arate cu degetul direcţia în care trebuia să pornească. Holul era pustiu, de undeva din capul scării interioare, din lemn lăcuit şi sclipitor, se auzeau râsete, animaţia zumzăită din împrejurări similare.

În sfârşit ieşi să-l salute, răsărind brusc dintr-un cotlon întunecos, bătrâna soţie a academicianului.

— Am aranjat sus masa, fără a rezerva locurile, asta ar fi dat prea multă solemnitate! – îi informă ea de-a dreptul, scuzându-se totodată pentru încălcarea, cu de la sine

putere, a regulilor etichetei. Am împărţit salonul cu nişte draperii, o arhitectură oarecum improvizată, de bal mascat – îi explică cu seriozitate – aşa încât cine doreşte se poate retrage, cu un pahar de băutură, cu un platou, cu un prieten (enumerarea era făcută fără schimbarea tonului), important e să nu fie nimeni stingherit ori... Nu mă îndoiesc că vă ştiţi cu toată lumea!

Îl părăsi brusc, pornind spre verandă, cu aerul că se oprise la el doar în trecere. „N-a suflat o vorbă despre... îşi spuse Bujor Niculescu. Ăştia sunt ori prea bine informaţi ori prea bine crescuţi! Să profităm!”

Dezorganizarea era destul de bine pusă la punct: sus, în capul scărilor, îl aşteptau tinerii Bădescu; spre uimirea lui, amândoi îl sărutară: amândoi erau parfumaţi, iar obrazul bărbatului dobândise moliciunea unui obraz de femeie trecută de o anumită vârstă şi căreia i-a plăcut dintotdeauna să se pudreze din belşug; nu-i adresară nicio întrebare indiscretă, dar asta desigur nu-l mai miră: începea să înţeleagă că va fi lăsat să-şi rumege suferinţa fără intervenţii din afară. Se îndreptă decis spre partea de unde veneau glasurile şi unde se afla, probabil, masa festivă: hotărâse să apară dintr-odată, în postură de singuratic, în bătaia tuturor privirilor. Vai, altă surpriză! În capul mesei trona bătrânul profesor, grozav de frumos îmbătrânit, tuns ca un savant american, iar pe laturi erau aşezaţi bărbaţi şi femei cam de aceeaşi vârstă cu şeful familiei, – excepţie făcea o fetişcană urâţică, venită probabil cu părinţii – antrenaţi într-o însufleţită conversaţie (cu tema, dacă înţelegea bine, amintirilor de la nunţi şi botezuri). Surpriza propriu-zisă era însă că, rezervate sau nu, rămăseseră foarte puţine scaune neocupate, o treime, dovadă sigură că majoritatea participanţilor o furnizau vârstele coapte. Nemaipomenit! Iată deci în vederea cărei confruntări avansase el atâtea nelinişti! Grozav i-ar fi stat împreună cu Cora în acest anturaj; ca un găgăuţă refuzase oferta fermă a

adolescentului Vic; printre atâtea măsuri de prevedere, unele excesive, altele cu câte două variante, o neglijase pe cea mai importanţă.

Primejdia pe care o evitase – întâmplător, evident – îi alină neîntârziat suferinţa adânc scormonită, ca şi cum împrejurarea exterioară ar fi acţionat direct asupra rănilor sale sufleteşti. Pentru moment, cel puţin, absenţa Corei, a iubitei îndelung, şi parcă până la capătul puterilor, aşteptată, nu mai reprezenta o lovitură atât de dureroasă şi de ascuţită. Să se mai supere pe gazde pentru – în principiu – deosebit de grava omisiune, de fapt: dezinformare?! Se aşeză iute la masă, lângă un bătrânel voios, şi aşteptă să fie servit. Neîntârziat se întinseră spre el platouri cu excelente gustări, luă din fiecare alcătuindu-şi o provizie masivă şi porni să înfulece, ciocnind paharul cu ţuică cu toate paharele care îi erau la îndemână.

Poate ar fi rămas acolo până la sfârşitul petrecerii dacă, întorcând pentru o clipă privirea spre uşă o dată cu bătrâneii care salutau ceremonios, n-ar fi observat o pereche de tineri ce tocmai se strecura după una din draperiile de catifea: femeia pe care o remarcase – îi zărise pentru o fracţiune de secundă ceafa gingaşă, dar era convins că nu se înşela – era Anda. Nu mai văzuse – fie şi în treacăt – obrajii ei de porţelan din seara reuniunii din sala cantinei, seara primei sale întâlniri cu Cora. Îşi amintea prea bine că tresărise şi atunci, iar Nadia Burghele, cu care dansa, observase imediat reacţia şi o interpretase cu exactitate. Însoţitorul Andei nu mai era de astă dată Titus, ci un bărbat masiv, tânăr, cu păr buclat.

Liniştea lui Bujor Niculescu se spulberase: doamne, cât de pripit acceptase invitaţia de a veni aici! Oare ce neprevăzut se mai ascundea îndărătul draperiilor de catifea?! Oricum, să rămână o noapte întreagă, în grupul foarte restrâns de tineri, împreună cu Anda, nu-i era tocmai la îndemână. Curios, dar dacă ar fi avut-o alături

pe Cora nu s-ar fi simţit atât de stingherit, s-ar fi simţit în siguranţă! Poate că venise totuşi momentul să dispară?!

Răsărită iarăşi pe neaşteptate, investită pare-se cu misiunile unui ambasador itinerant, mama lui Bădescu îi atinse umărul, apoi se aplecă şi îi spuse la ureche:

— Destul cu obligaţiile protocolare! Du-te acolo unde te îndeamnă inima!

Era un ordin, iar asta se văzu îndată ce energica bătrână îşi îndreptă spinarea şi făcu spre fetişcana urâţică semnul „hai, ia-o din loc!”

— Eu, la vârstă voastră, dansam toată noaptea! mai ales la revelion! sublinie ea, apucându-i pe cei doi de coate şi împingându-i de-a dreptul spre perdeaua îndărătul căreia dispăruse Anda.

Tot ordin era, nicidecum confesiune. Cât despre „vârstă voastră”, formula era destul de încăpătoare căci între fiul ei, aflat deja dincolo, şi fetişcana abia expediată era o distanţă de peste douăzeci de ani. Gândul de a face pereche – gazda nu procedase întâmplător – cu domnişoara ce i se oferise îl crispă pe Bujor Niculescu; trecând peste penibilul alternativei, se apără arătând cu mâna în direcţia toaletei şi chiar se îndreptă către uşa respectivă.

Câteva minute mai târziu, el intră în încăperea rezervată tineretului, cu un aer foarte blazat, şi se aşeză imediat pe un scaun din colţul ringului de dans. Peste draperii venea din cealaltă parte a salonului un fascicol de lumină care, datorită înălţimii plafonului, trecea cu mult peste capetele celor care dansau ori mâncau la un bufet improvizat. Dacă nu i-ar fi fost teamă că, din clipă în clipă, mama lui Bădescu poate veni în control, făcând cu autoritate cuvenita observaţie, şi-ar fi încropit desigur un platou cu de-ale gurii. După un răgaz luat pentru recunoaşterea siluetelor, o descoperi pe soţia tânărului Bădescu, se ridică şi merse spre ea; curând – convins că o dată îndeplinită obligaţia politeţii, va reuşi să dispară –

dansau împreună în apropierea unor dulapuri cu cărţi, într-o margine adică.

Muzica era excelentă, evident aleasă de o mână de expert. Bujor Niculescu era în continuare crispat, nu era în stare nici de cea mai sumară conversaţie. „Dacă ajung acasă, încep să mă gândesc, să mă înfurii, va fi o noapte de coşmar” îşi spunea el, mereu cu gândul la plecare. De undeva din spate se apropie de el Anda, dansând împreună cu tânărul care o însoţise la venire; obrajii şi ochii ei străluceau în semiîntuneric; cu multă vioiciune, ea făcu, fără să se oprească, prezentările:

— Inginerul Niculescu, un vechi prieten pe care nu l-am văzut de câţiva ani! Logodnicul meu! îndreptă ea bărbia spre partenerul de dans.

Cei doi bărbaţi înclinară capetele. Bujor Niculescu zâmbi chiar, satisfăcut de titlul sub care fusese înscris celălalt, privindu-l cu simpatie.

— Mă bucur! spuse el, fără să mintă, iar tânărul logodnic – robust, elegant, plăcut la înfăţişare, foarte sigur de sine – îi surâse recunoscător.

„Câţiva ani e cam mult spus!”. Părea într-o stare de criză atunci când o cunoscuse, o stare de indiferenţă faţă de ea însăşi, pe care Niculescu o ghicise şi de care nu întârziase să profite dar să se şi elibereze înainte ca femeia să apuce să se dezmeticească. Amintirea acestei relaţii nu era tocmai încântătoare; dar poate apropiata perspectivă a unei căsătorii reuşite... Ceva însă nu era în regulă: în toamnă o văzuse împreună cu Titus, din nou împreună după ruptura – era bine informat – intervenită într-o lungă şi chinuitoare legătură de dragoste, o dragoste care o dezechilibrase şi o făcuse, fie şi doar pentru un scurt răstimp, atât de vulnerabilă. Dar dacă totul era depăşit, atunci...; atunci Bujor Niculescu începea să se liniştească, ba chiar să dobândească o autentică bună dispoziţie: exact ceea ce îi lipsise cu desăvârşire din clipa când primise telegrama Corei!

O conduse pe soţia lui Bădescu lângă bufetul improvizat, îi oferi un pahar cu vin roşu, ciocni cu ea foarte degajat, reuşi chiar să înjghebeze un simulacru de discuţie (era oarecum dator să manifeste curiozitate!) cu privire la persoana logodnicului: află, aşadar, că invitatul era de fapt tânărul, în calitate de fost coleg de facultate al interlocutoarei, acum specialist în aparatură de calcul, foarte bine văzut, mereu pleacă în străinătate. Râseră amândoi, foarte amuzaţi, dracu ştie de ce, probabil pentru faptul că o bizarerie a existenţei era imperios necesar să fie invocată în această prea plicticoasă atmosferă, apoi Niculescu o prinse de braţ pe gazdă şi, spre propria-i surprindere, o invită iarăşi la dans. După frământările numeroase şi profunde prin care trecuse, nu doar în ultimele ore, dar în ultimele săptămâni ori chiar luni întregi, după atâtea dezlănţuiri şi depresiuni lăuntrice de toate felurile, întâlnirea cu Anda, astfel desfăşurată, precum şi vinul, băut dintr-o înghiţitură în compania gazdei, se constituiau desigur într-o descătuşare; efemeră, cum s-ar zice, dar cu atât mai bună de stors.

— Ce-i cu muzica asta?! îi strigă el inginerului Bădescu, făcând întreaga adunare – destul de amorţită – să tresară. Ceva mai dinamic n-aveţi?!

„Tineretul” începu să foiască aprobator, se însufleţi, logodnicul Andei aplaudă îndelung.

— Avem, avem de toate! îl asigură, aproape languros, partenera sa de dans.

Cu o aţâţare mai mult decât justificată, cu o energie excesivă, Bujor Niculescu îşi asumă conducerea petrecerii. După încă trei pahare de vin, el alerga de la un capăt la altul al încăperii, risipind ultimele rămăşiţe de amorţire ale necunoscuţilor care-l înconjurau, aruncând şiruri de observaţii hazlii şi declanşând hohote de râs nestăpânit, imitând mai ales, cu mare talent comic, pe bătrâneii pe care-i ascultase nu demult, cu încrâncenare, de partea cealaltă a cortinelor de catifea. Curând, câţiva

dintre cei ce-i serviseră drept modele, îşi vârâră nasurile printre faldurile draperiilor, atraşi de gălăgia tinerească ce, în sfârşit, începea să semene cu petrecerile din alte timpuri; motiv pentru ca, dincoace vacarmul să urce trepte noi; stimulent pentru animator să-şi biciuiască avântul.

Din când în când, prin mintea lui înfierbântată, se strecura şuvoiul subţire al neliniştilor la care, curând, inevitabil, avea să revină, numai că orice amânare îi părea binevenită; nicio clipă însă nu se ivea gândul că astfel izbuteşte să-şi răzbune iubirea iarăşi dispreţuită, să-şi biciuiască eşecul; era doar un fel de a-şi îneca amarul; şi desigur nu simţea nici urmă de vinovăţie.

Situaţia musafirilor din generaţia sa îi păru la un moment dat cu totul nedemnă bătrânului Bădescu; mai ales că atracţia exercitată de spectacol, ca şi indiscreţia privitorilor, riscau să se prelungească. Zâmbind, foarte calm, academicianul se apucă, fără a solicita ajutorul cuiva, să mişte draperiile grele cu intenţia de a recompune decorul unic al salonului de la etaj. Dar iniţiativa nu se bucură, măcar formal, aşa cum era de aşteptat, de o bună primire din partea musafirilor. Cei tineri încercară senzaţia că spectatorii pătrunseseră direct în culise, ceilalţi îşi văzură furată satisfacţia de a privi prin gaura cheii. Cu toţii se simţeau frustraţi, iar muzica dezlănţuită părea să sune în gol.

Doar Bujor Niculescu trecu bine momentul critic.

— Să danseze toată lumea! strigă el cu aprindere.

Printr-o înţelegere tacită, felurite braţe, de tineri şi bătrâni, se înfrăţiră în operaţia închiderii cortinelor, respirând uşuraţi o dată cu desăvârşirea ei. Cheful de petrecere, în ambele tabere, se încinse din nou. Cu mult mai înţeleaptă decât soţul ei, mama inginerului Bădescu puse în funcţiune, în alt colţ al salonului, un patefon adus la repezeală din pod. Abia acum, chemarea lansată de Bujor Niculescu putea fi urmată. Un straniu amestec de

ritmuri, fireşte nu doar muzicale, ci biologice şi sociale, o stare generală de perplexitate, voioasă, o ameţeală împletită din voci, gesturi şi zâmbete, transformaseră în sfârşit petrecerea într-un carnaval. Era limpede pentru toată lumea că printr-un miracol, revelionul devenise reuşit, memorabil. Meritele lui Bujor Niculescu în săvârşirea acestei minuni erau unanim recunoscute. Gazde şi musafiri, femei şi bărbaţi, tineri şi bătrâni îl felicitau cu privirea şi chiar cu bătaia pe umăr. Între zonele despărţite prin draperii se circula intens, era un du-te-vino fără scop, datorit exclusiv neputinţei celor mai mulţi de a sta locului. Cortinele fluturau neîntrerupt, dobândiseră un rol important în dramaturgie căci începeau să reprezinte, ocrotitor, necesarele graniţe deschise, fără de care bucuria de a pleca şi de a te întoarce îşi pierde suportul. Se realiza nu doar un simplu schimb de persoane, ci de idei, de stări de spirit, de concepţii de viaţă. Bătrânii veneau să-şi încerce rezistenţa în atmosfera electrizantă, printre zgomote şi mişcări de neînţeles, tinerii porneau la drum mânaţi de nostalgia unor mode apuse, dar şi unii şi alţii rămâneau spectatori în tabăra opusă, fiecare perimetru îşi păstra specificul său. Într-o frumoasă, decentă şi reciproc respectată diversitate de stiluri, într-o diferenţiere fermă şi armonioasă.

Trecuse puţin de miezul nopţii când Bujor Niculescu o invită pe Anda la dans. O făcuse, aşa îşi închipuia cel puţin, cu cele mai bune intenţii, doar în virtutea funcţiei sale de organizator principal obligat să-şi împartă în mod egal interesul şi veselia. N-avea, oricum, de gând să facă vreo referire la trecut ori la viitor, pornise chiar o conversaţie dintre cele mai neutre, parcă despre calitatea şampaniei, când braţul cu care înconjura talia partenerei începu să-l trădeze. Era însă doar o tresărire abia perceptibilă, uşor de controlat şi care s-ar fi eliminat de la sine, mai curând o reacţie determinată de epiderma ceva

mai catifelată decât altele, o căldură ceva mai bine transmisă prin ţesăturile protectoare ce o înveşmântau pe proaspăta parteneră. Dar Anda, pare-se, o remarcase. După o răsucire, trupul ei veni cu puţin mai aproape de al său decât înainte, destul însă ca să-i sugereze să-şi modifice poziţia cotului, rămas la o nefirească distanţă şi riscând să împiedice răsucirea altor perechi.

Transpuse în mintea bărbatului, proiecţiile acestor mişcări infinitezimale părură absurde în contextul de clocot şi vacarm din jur, iar pentru a-şi frâna şi domoli suspiciunile, evident lipsite de temei, Bujor Niculescu o cuprinse de-a dreptul vânjos pe Anda, sincer convins că nu alimentează vreo ambiguitate. Faptul că nu calculase prea bine dimensiunea şi consecinţele pasului, îi puse neîntârziat pe amândoi în dificultate. Se treziră dintr-odată îmbrăţişaţi, fără ca tentaţia reculului să se manifeste la vreunul din ei. Pieptul Andei era dogoritor, parfumul ivit din pletele ei, laolaltă cu strălucirea obrajilor, constituia un magnet din care cu durere s-ar fi putut desprinde. Nu le rămânea decât să aştepte ca surprinzătoarea flacără să se consume, sub presiunea aceleiaşi agitaţii care-i alipise fortuit. Numai că femeia, poate datorită faptului că îşi vedea confirmată puterea de seducţie, poate numai din pricina obişnuinţei de a trece, în seara aceea şi în alte seri la fel de minunate, printr-un şir de braţe dornice s-o cuprindă, poate doar pentru că ea însăşi îşi cam pierduse controlul, în sfârşit poate pentru a-i da o lecţie lui Bujor Niculescu şi a diferenţia relaţia cu el pe claviatura senzaţiilor pe care ştia s-o folosească discret la un pas de logodnicul ei, hotărî să nu aştepte, dimpotrivă. La prima schimbare de ritm, ea imprimă şoldurilor o mişcare decisă şi penetrantă, întregul ei corp intră într-o foială persuasivă pe care zadarnic ar fi fost tentat bărbatul s-o înţeleagă greşit. Orice cale de întoarcere era tăiată. Contractat, capabil însă să pareze, Bujor Niculescu adoptă masca dezinvoltă a celui pentru

care tortura unor asemenea secunde nu era nouă; sub presiunea privirii sale senine, fierbinţeala Andei se domoli, trupul ei redeveni corect şi neutru.

În pauza nesfârşită care urmă, sub ochii lui Bujor Niculescu, pe jumătate întredeschişi, apărură nişte fraze de o vigoare şi de un adevăr ce le făcea să strălucească în întunericul clipei: „Există o complicitate a viciului mai adâncă şi mai rapidă decât orice înţelegere prin cuvinte. Ea străbate instantaneu tot trupul ca o melodie interioară şi transformă cu totul gândurile, carnea şi sângele... Ceva ce ar fi semănat cu o iubire dacă n-ar fi fost o simplă continuitate a unei dureroase nerăbdări... O tăcere teribilă, o tăcere ce avea evidenţa şi conturul unui urlet”.

Când se înclină să-i sărute mâna, degetele femeii erau nu doar fragile şi transparente, ci reci şi amorţite. Ce altceva le rămânea de făcut? Fireşte, în cele câteva ore cât mai dură petrecerea, evitară să se mai apropie unul de celălalt, iar scăderea interesului amândurora pentru tot ce se întâmplă în jurul lor trecea neobservată în valurile de oboseală şi de uzură pe care le traversau ceilalţi.

Bujor Niculescu dădu semnalul de plecare, luându-şi rămas bun la întâmplare, pe sărite, aproape fără să ştie pe cine salută. În ultimul grup în care zăbovi, logodnicul Andei, plin de importanţă, mai bine conservat decât majoritatea participanţilor, tocmai mulţumea gazdelor: demult nu se simţise atât de bine. Abia acum, figura şi vocea lui îi displăcură profund lui Bujor Niculescu.

Ajuns acasă, inginerul, desigur pentru că se temea de gândurile ce vor năvăli asupră-i îndată ce se va întinde în pat, îşi făcu o cafea, formă numărul de telefon al dispeceratului de noapte şi îi ceru un raport amănunţit; aproape două ore lumina rămase aprinsă în garsoniera sa. La un moment dat auzi zgomotul unui motor de automobil oprit în faţa vilei. Se îndreptă spre fereastră şi văzu un taxi din care tocmai cobora Anda, înveşmântată

în aceeaşi rochie de seară pe care o purtase la petrecere. Ea privi – avea un aer aferat şi misterios – spre fereastra garsonierei de la etaj, singura fereastră luminată la ora aceea. Fără vreo uimire, Bujor Niculescu alergă s-o întâmpine.

— Eram sigură că nu te-ai culcat! spuse ea îndată ce intră, înlocuind astfel orice altă explicaţie.

Partea a treia
VACANŢA

1

CASIERUL, DEŞI NU ERA SOMNOros, îl privi cu mirare şi întârzie să răspundă, de parcă n-ar fi ştiut cum să reacţioneze la curioasa rugăminte; se ridică puţin de pe scaun şi cercetă câteva clipe valiza pe care tânărul, foarte grăbit, o lăsase oarecum în mijlocul drumului, lângă căruciorul unui hamal.

— E un tren fără locuri rezervate! îl anunţă apoi, aproape confidenţial, ca şi cum ar fi hotărât, în cele din urmă, că nu era cazul să exagereze ciudăţenia situaţiei.

Era rândul lui Bujor Niculescu să pară că nu înţelege ce i se spune.

— Nu e acceleratul de Mangalia?! întrebă alarmat.

— Ba da, ba da! se grăbi să-l asigure, binevoitor acum, celălalt. Dacă doriţi, pot să vă dau bilet. Iar dumneavoastră vă urcaţi în vagonul *trei* sau, mă rog, în orice vagon doriţi! Asta e!

Privi spre bancnota de o sută de lei pe care inginerul o lăsase de la bun început pe marginea ghişeului şi se interesă, grăbit de astă dată:

— Clasa întâi până la Eforie Nord?

— Da.

Omul izbi cu sete aparatul de compostat, trase energic sertarul şi-i întinse repede biletul şi banii, cu aerul că vrea să curme ezitările amândurora, precizând din nou, în treacăt însă:

— Fără locuri rezervate!

O dată isprăvită, în acest fel, prima luare de contact cu o realitate pe care n-avea motive s-o considere încă îngrijorătoare, Niculescu alergă, cu valiză cu tot, spre tabela cu mersul trenurilor. Ceva era desigur nelalocul său în situaţia acceleratului pe care-l aştepta dar deocamdată nu-şi putea lămuri ce anume. Era patru dimineaţa, trenul trebuia să sosească peste câteva minute şi cu toate acestea, peronul gării Băneasa, ca şi sălile de aşteptare, ca şi incinta caselor de bilete, erau cu desăvârşire pustii. Chestiune destul de curioasă: în plin sezon, când vagoanele care duceau spre mare circulau supraaglomerate, la o oră foarte potrivită pentru o călătorie de vară, la un tren fără locuri rezervate, iată, niciun călător nu era prezent.

Când se anunţă la megafoane sosirea trenului şi impiegatul de mişcare se ivi, zgribulit, în uşa biroului, Bujor Niculescu se îndreptă neîntârziat spre el.

— Cam puţină lume! glumi el.

— Da, confirmă oficial impiegatul.

— De ce? nu se putu stăpâni să întrebe.

Celălalt îl privi la fel de mirat ca şi casierul cu puţin timp înainte, apoi, cu aceeaşi bunăvoinţă ca şi colegul său, explică:

— Nu e niciun mister. La exact aceeaşi oră pleacă spre Mangalia din Bucureşti-Nord un personal cu mers de accelerat. Acela ajunge mai repede, costă mai ieftin, se formează de-aici, aşadar are locurile libere, pe când la acesta sunt toate ocupate, şi-apoi gara nu e peste mână, ca a noastră.

Nu-i rămânea decât să adauge, şi poate că ar fi făcut-o dacă nu i s-ar fi părut că-şi depăşise, oricum, prea mult atribuţiile: „evident, oricând poate apărea cineva care să-l prefere totuşi pe acesta!”

— Am o întâlnire! consideră potrivit să se justifice Bujor Niculescu.

Cu o expresie de nepătruns, celălalt salută cu mâna

lipită de chipiu şi nu întârzie să se îndepărteze. „Dacă ar şti – îşi spuse cu o bruscă şi inexplicabilă încântare neobişnuitul călător – că mi-am irosit toată noaptea ca să ajung să prind acest tren unanim evitat!”

În plină viteză, acceleratul spre Mangalia (cu şi fără locuri rezervate!) tocmai intra în gară, respectând cu sfinţenie ora de sosire cu senzaţia că având de „încărcat” doar un singur pasager, trenul va opri formal, o clipă, ori îşi va încetini numai mersul iar un controlor de bilete îi va striga „hai, tinere, urcă, n-avem timp de pierdut!”, Bujor Niculescu se grăbi să ajungă la marginea peronului. Garnitura de mari dimensiuni trecu vâjâind ameţitor la un pas de trupul său, accentuând starea de nesiguranţă datorată oboselii, buimăcindu-l definitiv. Când în sfârşit auzi scrâşnetul frânelor, realiză atât faptul că n-o văzuse pe Cora la vreuna din ferestrele vagonului cu numărul trei în care ea îl anunţase că se află cât şi faptul că nu mai ştia cu certitudine direcţia de mers a trenului. Se răsuci în loc o dată şi încă o dată apoi, condus de instinct, începu să alerge spre stânga. Nu mai privea acum spre ferestre, ca înainte, ci spre tăbliţele indicatoare fixate pe vagoane; din fericire pe prima dintre ele descifră numărul patru; aşadar, alături; se agăţă agitat de scară, trăgând valiza foarte grea, ca şi cum trenul ar fi părăsit deja gara, şi poate că n-ar fi reuşit să împingă uşa dacă fata nu i-ar fi venit în întâmpinare.

— Asta da, întâlnire! auzi, de undeva din spate, o voce calmă şi blând-ironică, astfel, că înainte chiar de a o recunoaşte pe Cora, el se întoarse şi-l văzu din nou pe impiegatul de mişcare tocmai când omul adăugă: trenul pleacă abia peste şapte minute!

Zâmbi, bucuros de ivirea acestui aliat, privi imediat spre Cora, destul de surprins, mai bine zis alarmat de noua ei înfăţişare.

— Ce poveste cu vagonul trei şi cu tot trenul ăsta! exclamă el nemulţumit, chiar morocănos, rămânând încă

pe scară şi împingând doar valiza pe podeaua vagonului.

— Se spune: bine-ai venit, mi-a fost dor de tine! replică voioasă Cora, întinzându-i mâna.

Tânărul schiţă un zâmbet destul de acru, avansă în cele din urmă pe culoar şi o privi iar pe fată sub semnul aceleiaşi neplăceri mirate.

— Nu-ţi place cum arăt, nu-i aşa?! înţelese ea fără să se supere.

— Nu mă aşteptam, şi-apoi... tot nu reuşi Niculescu să se prefacă.

— Ai să te obişnuieşti, şi mie mi-a fost greu la început! îl asigură, cu mult umor, fata.

Umorul nu ajungea însă până la mintea lui, pentru moment înţepenită, oricâte eforturi de conciliere îşi propunea tânărul să facă.

— Atunci chiar nu înţeleg! spuse el apăsat.

— Nici nu e nevoie!

Adevărul era că, obosită şi ea de nesomn, de aceleaşi nelinişti prealabile unei reîntâlniri a cărei scadenţă se tot amâna, Cora începea să-şi piardă răbdarea, iar stăruitoarea lui uimire o irita. Îl luă totuşi de braţ, se ridică pe vârfuri şi-l sărută uşor pe obraz.

— Tu nu te-ai schimbat! îl asigură cu o anume crispare.

— Nici tu, însă... răspunse Bujor, cuprinzându-i, cam fără vlagă, umerii. De ce ţi-ai tuns părul?! Erai atât de frumoasă! adăugă imediat cu o sinceră dezamăgire, cu amărăciune.

Cora tresări curentată de duioşia ce năvălea asupră-i, aşa de duşmănos în aparenţă şi, foarte tulburată, găsi puterea să declare cu cochetărie:

— Asta e moda!

— Dar nu ţi se potriveşte! stărui el.

— Bine, îţi propun să amânăm controversa! spuse fata cu voce metalică, aceasta în adevăr de nerecunoscut.

Lansând un semnal de extremă discreţie, foarte potrivit împrejurărilor, trenul părăsi Băneasa iar cei doi tineri

provinciali se îndreptară, dintr-un reflex de curiozitate dublat de stingherealã, spre cea mai apropiatã fereastrã, cercetând stăruitor, cu nesaţ chiar, imaginea Capitalei. Abia atunci Niculescu observă coridorul vagonului, înţesat de oameni atraşi de aceeaşi curiozitate ca şi a lor.

— Cum ai călătorit? se interesă, privind, peste capul Corei, mulţimea din jur. Toţi ăştia par să nu fi închis ochii toată noaptea!

Agresivitatea sa îşi deturnase ţinta şi se îndrepta acum către tovarăşii de drum ai fetei.

— Dimpotrivă, au dormit toţi, unii au şi sforăit!

— Da, cred că ai dreptate! consimţi el după un răgaz, s-ar fi zis, de meditaţie în care presupunerea lui se lăsase destul de greu învinsă de informaţia Corei.

— Nu vrei să vorbim mai bine despre noi?

Bujor Niculescu o privi, mirat de faptul că tentativele sale de a purta o conversaţie convenţională întâmpinau rezistenţă.

— Când am vrut să vorbesc despre noi, mi-ai propus să amânăm! încercă el să se lămurească. Mă rog, – se răzgândi brusc – hai să discutăm. Te ascult!

— Eu mă pregăteam să ascult, şopti Cora,

„Ah, adică să-ţi povestesc cât demult am aşteptat să te văd, cu câtă intensitate mă gândeam zilnic la tine, cât m-a chinuit dorul, şi-apoi furia, şi-apoi iar dorul!” enumeră el în gând, foarte iritat tocmai din pricină că lucrurile exact aşa se petrecuseră.

— N-am nimic de spus!

— Nu începe prea bine vacanţa mea, observă Cora cu voce tare. Şi când te gândeşti că e ultima mea vacanţă!

El interpretă această observaţie ca pe o răbufnire de egoism, întru totul surprinzătoare, al cărei merit unic era sinceritatea, astfel că multă vreme nu simţi nevoia s-o privească pe Cora; ochii săi rămăseseră aţintiţi în gol, iar senzaţia că parcurge un preambul al năruirii nădejdilor îl acapară cu asemenea vigoare încât uită pur şi simplu că

resortul acestei dureri înăbuşite era exprimarea unei suferinţi aidoma; abia când îşi reveni, înţelese. „Deosebirea este că eu tac şi încerc să mă port normal!” îşi spuse, chiar şi atunci, cu orgoliu, cu un sentiment de superioritate.

Continuară amândoi să cerceteze câmpul îngălbenit pe care trenul îl străbătea în plină viteză, cu aerul triumfător al unei fiinţe care-şi cunoaşte rostul; rămaseră unul lângă altul, fără a îndrăzni să se mişte, fără a cuteza să mai deschidă gura, aşteptând ceva despre care erau convinşi că e cu neputinţă să se ivească.

— Domnişoară, – se adresă deodată Corei un bărbat slăbuţ, cu ochii umflaţi de nesomn, care tocmai ieşise dintr-un compartiment din celălalt capăt al vagonului – dacă doriţi să puneţi în plasă valiza prietenului dumneavoastră, eu pot să deplasez lucrurile mele şi imediat se face loc!

„La dracu, – nu se putu împiedica să constate Bujor Niculescu – parcă şi ăsta, aşa plin de bune intenţii cum s-a trezit să fie, vorbeşte pe un ton ameninţător!”

— Nu vă deranjaţi, mormăi el. Stă destul de bine.

— Niciun deranj, îl asigură omul. N-are rost să rămâneţi pe culoar, mai e destul drum! Fiica mea a şi spus: uite tăticule ce necăjiţi sunt pentru că trebuie să stea amândoi în picioare. Aşa este! De altfel, continuă cu crescută volubilitate, domnişoara este prea politicoasă şi nu poate să vă lase singur aici iar dumneavoastră sunteţi prea bine crescut ca…

Bujor Niculescu aşteptă neclintit încheierea frazei.

— … să insistaţi ca dânsa să se odihnească! adăugă celălalt fără dificultate, iar acest mod – corect desigur – de a raţiona îi făcu să zâmbească pe amândoi tinerii, alungându-le umbrele crispării.

Obţinând, fie şi pe cale ocolită, confirmarea lor, bărbatul apucă neîntârziat valiza iar tânărul nici nu încercă, deşi s-ar fi cuvenit, să-l oprească. Porniră în şir

indian. Neavând încotro, tânărul trebuia să privească drept înainte, iar drept înainte se afla Cora, tunsă ca un băieţandru, înveşmântată însă într-un costum excelent croit, dintr-o mătase mată. O siluetă feminină care-l atrăgea magnetic, dar în cuprinsul iubirii şi aşteptărilor sale această încântare a privirii nu reprezenta decât o fâşie extrem de subţire.

Cert este că apariţia pasagerului amabil contribuise sensibil la înseninarea celor doi îndrăgostiţi. După ce valiza lui Bujor Niculescu fu instalată la locul cuvenit, tatăl şi fata se înghesuiră pe o jumătate a banchetei; cei doi trebuiră să se aşeze, aproape lipiţi, pe cealaltă jumătate. Acum, în sfârşit, se simţeau împreună, supăraţi desigur, iritaţi, dar dispăruse acea senzaţie de înstrăinare, însingurarea acută care-i bântuise, pe fiecare în parte, cu puţine clipe înainte.

— Eu n-aş avea curaj să mă tund aşa! interveni atunci, admirativ, profitând de context, fetişcana.

Deşi chestiunea revenea, oarecum riscant, în dezbatere, Cora îi surâse binevoitor.

— Să ştii că eu n-aş avea absolut nimic împotrivă dacă ai face-o! interveni taică-su. O domnişoară trebuie să fie în pas cu moda, altfel...

— Bujor Niculescu aşteptă iarăşi cu interes evoluţia raţionamentului şi-i recunoscu încă o dată corectitudinea – ... riscă să n-aibă niciun haz, să piardă orice farmec!

Fata se îmbujoră, extrem de tulburată de această severă punere la punct.

— Lăsaţi-o să hotărască singură! îi luă apărarea Niculescu. Nu trebuie forţată, nu e cazul să i se impună ceva ce nu-i convine!

— Nici n-o fac, dar fiindcă a venit vorba., cred că nu greşesc dacă-mi spun, sincer, părerea! Fiecare om trebuie lăsat să decidă asupra existenţei sale, să se simtă răspunzător unic, fără a fi influenţat ori ghidat din afară, în orice caz fără să depindă de hotărârea altuia, Poate să

vi se pară curios, dar eu consider independenţa personală drept cea mai preţioasă comoară, cum se spune în popor.

Cora şi Bujor Niculescu, deşi amuzaţi, arătau destul de surprinşi de brusca şi imprevizibila întorsătură a conversaţiei, ceilalţi trei călători, aşezaţi pe cealaltă banchetă dădură din cap în semn de aprobare a unui adevăr deloc „curios”, dimpotrivă de la sine înţeles. (Datorită legănării puternice a vagonului la trecerea rapidă peste macaze, capetele lor se clătinau simultan, aşternând peste confirmare un soi de firavă negare.)

— Vă spun cu tărie că nu mi-aş îngădui niciun amestec în treburile ei, chiar dacă aş fi convins că greşeşte, n-aş face decât să-mi spun părerea după care mi-aş vedea de ale mele.

— Oh, asta mi se pare exagerat! Cred că un părinte are datoria de a împiedica un copil, o fiinţă încă neformată, fără experienţa vieţii, etc., interveni atunci spre a se delimita unul din călătorii de pe bancheta adversă.

— Ba nu, anume am ales acest exemplu! se îndârji uscăţivul. Pentru că de-aici porneşte tot răul, de la aceste intervenţii care sunt considerate nu numai îndreptăţite, dar obligatorii. Părintele, educatorul, duhovnicul cum era altădată, au convingerea că nu pot rămâne deoparte. Şi-atunci acţionează! Dar până unde se întinde sfera lor de acţiune, asta nu se mai întreabă nimeni, asta se uită. Rezultatele sunt dezastruoase. Dovada o aveţi în faţă: eu îmi cresc copilul în spiritul asumării depline a hotărârilor care-l privesc, de la cele mici până la cele mari, dar copilul, iată, nu ştie ce să facă, se simte prea liber, n-are destulă îndrăzneală!

— Poate tocmai de aceea! observă ironic Niculescu.

— Văd că nu luaţi treaba în serios! se supără omul.

— De ce? mi se pare foarte importanţă. Numai că am fost luat prin surprindere. Este, poate o să recunoaşteţi, oarecum neaşteptat să ţi se propună o asemenea discuţie în tren, într-un loc, nu-i aşa? care îndeamnă, prin definiţie,

spre teme superficiale.

— Asta cam aşa e! recunoscu omul. Îmi cer scuze!

— Nu trebuie! Voiam doar să spun că oamenii sunt preocupaţi de vacanţă, sunt obosiţi de călătorie, cum e cazul meu, mă rog, vor să uite de grijile adevărate. Vorbim despre hotel, despre coafură, şi, dintr-odată…

— Poate că nu e nici locul nici momentul potrivit, – interveni Cora – deci ar trebui să abandonăm discuţia, dar înainte de asta vreau să vă spun că eu sunt întru totul de acord cu dumneavoastră!

— Asta se judecă de la caz la caz, declară cineva. În adevăr, unii părinţi…

— Nu numai despre părinţi e vorba, mormăi uscăţivul.

Cora se ridică, o luă de braţ, spre încântarea ei, pe fata de-alături şi ieşiră împreună pe culoar.

— Am stat atâta vreme în casă, şi încă într-o casă destul de friguroasă! spuse Cora când ajunseră în dreptul unui geam deschis prin care pătrundea un curent de aer ce răsucea bezmetic pletele însoţitoarei.

— Grozav i-ar place tatălui meu o fiică aşa ca dumneavoastră! De aceea a şi pornit discuţia asta nepotrivită. Altfel, să ştiţi, se poartă foarte civilizat!

— Şi tatălui meu o fată ca tine! îi răspunse Cora, parcă în compensaţie. Adică una destul de inteligentă ca să ştie să evite gesturile nesăbuite. E greu de spus care din ei doi are dreptate! Dar, cum schimburi nu se pot face, rămâne să ne descurcăm până când ni se va recunoaşte, oficial, independenţa! Ai mai fost la mare?

— În fiecare an, mereu numai cu tata.

Pentru o clipă, Cora avu impresia că, în ciuda eforturilor, conversaţia avea să revină la dilema emancipării. Numai pentru o clipă căci fata, simţind ea însăşi primejdia, preciză astfel natura regretului:

— Mamei i-a interzis doctorul, acum vreo zece ani, să vină la mare. (Cora tresări: un punct, încă şi mai dureros decât celălalt în propria ei existenţă, fusese pe

neaşteptate atins.) Iar noi doi trebuie neapărat să mergem, e o recomandare foarte insistentă a o.r.l.-istului. Iată că tot am moştenit ceva de la tata! observă ea ironic. Dacă nu spiritul de iniţiativă, măcar o boală de gât. După cum se vede, depindem de părinţi în foarte multe feluri!

— Nici nu ştii câtă dreptate ai! spuse într-un târziu, oftând, Cora. Contează însă şi cum privim aceste determinări: resemnaţi, indiferenţi, revoltaţi?!

— Înţelepţi! răspunse fata cu vioiciune.

— Asta e cel mai greu. Aproape imposibil!

— Dar dumneavoastră aţi mai fost la mare? întrebă deodată interlocutoarea, folosind acelaşi ton vibrant în care i se pusese şi ei această întrebare; momentul ales, exactitatea cu care fusese reprodus tonul, îndemânarea cu care răsturnase linia discuţiei, dovedeau limpede că fata folosea semnele citării. Încântată, Cora se prefăcu a nu remarca subtilitatea şi răspunse terestru:

— De câteva ori, dar niciodată împreună cu părinţii. Cu şcoala, adică în tabără ori în excursii, de câte ori s-a ivit prilejul. Şi de fiecare dată am fost fericită, mă simţeam, exact aşa cum se spune: în al nouălea cer!

— Chiar fericită?! întrebă cu mirare, nicidecum cu suspiciune, cealaltă.

— Chiar fericită! sublinie Cora. De ce: cuvântul ţi se pare prea...?! Chiar fericită! repetă, cu un accent de asprime.

— Pe mine marea mă face extrem de irascibilă, mă nelinişteşte grozav! explică, bătând în retragere, fata.

— Pe mine, nu! declară Cora, de-a dreptul agresiv de astă dată după care, înţelegând că exagerase, zâmbi cu gingăşie. Cel puţin până acum! adăugă şi rămase pe gânduri.

Chemat parcă de acest moment de reflecţie ori, poate, sătul de conversaţia din compartiment, Bujor Niculescu îşi făcu apariţia pe culoar.

— Cum vi s-a părut podul de la Cernavodă? întrebă

vesel.

— Nici nu l-am observat! şopti Cora, privind spre tânăr cu vădită îngrijorare.

— Poate n-o să ne mai vedem totuşi! i se adresă fata, prinzându-i întreg jocul gândurilor. Vă doresc o vacanţă frumoasă, la fel de plăcută ca toate celelalte! îi spuse cu multă căldură, după care se lipi de Cora şi îi atinse fruntea cu buzele.

Rămaşi faţă în faţă pe culoarul pustiu în acest moment, cei doi tineri se priviră îndelung, drept în ochi până când intensitatea comunicării mute îi copleşi de emoţie. Bujor Niculescu făcu un pas şi încă unul, ca şi cum ar fi călcat pe o suprafaţă ce ar fi putut exploda în orice secundă sub apăsarea paşilor săi.

— Mă iubeşti?! întrebă.

Ochii ei strălucitori îl învăluiră cu infinită tandreţe; răspunse ca după o adâncă meditaţie:

— Nu. Dar cred că îmi eşti foarte drag, mai drag decât mi-a fost vreodată cineva pe lume! E de ajuns?!

— Nu, răspunse el eu seriozitate.

— Când am să te iubesc, am să-ţi spun!

— Trebuie să aştept mult?

— Nu ştiu.

— N-am să aştept prea mult! exclamă el, la fel de serios şi-apoi, ca să alunge vaga ameninţare, adăugă: Nu cred că am să rezist!

— Cred că ai să rezişti, spuse Cora.

— Merită?! întrebă el, glumind uşor pentru a scăpa, dar şi pentru a o apăra pe fată, de presiunea prea mare, ce risca să devină apăsătoare.

— Sunt convinsă! declară Cora cu gravitate iar în clipa următoare, izbucnind în râs, făcu un pas şi-l cuprinse cu amândouă braţele. Mi-eşti foarte drag, pentru mine e de ajuns!

2

PROBABIL BUJOR NICULESCU exagerase dificultăţile legate de aprobarea plecării sale în concediu. Prezentându-se la Burghele cu programul de lucru pentru luna iulie, pândi un moment potrivit şi se interesă, cu aerul că se aruncă, legat la ochi, într-o aventură:

— Credeţi că sunt şanse să avem nişte zile libere în vara aceasta?

Directorul nu răspunse numaidecât, îl privi mai întâi îndelung, scormonitor, pe colaboratorul său cel mai apropiat (tânărul avu chiar impresia că Burghele n-a înţeles prea bine întrebarea, ori nici n-a reţinut-o, rămas cu gândul la altele), după care i se adresă cu severitate:

— Spune-mi, acum, după un răgaz în care sper că ai avut timp să-ţi formezi o convingere, ce părere ai despre noi, despre cum merg treburile?

— Bună, bine!

Nu trebuie să te grăbeşti să dai un răspuns formal, îl avertiză celălalt. Spune-mi exact ce gândeşti!

Cum Bujor Niculescu tăcea, cu privirea aţintită spre eleganta vitrină cu mostre ale produselor pentru export ce înlocuia dulapul-bibliotecă aflat odinioară în biroul lui Băncilă, socotind, aproape resemnat, că proiectele sale de vacanţă porniseră pe apa sâmbetei, directorul preciză ceva mai binevoitor:

— Nu mă refer la relaţiile dintre noi doi şi nici la

treburile noastre personale!

Iar când tânărul tresări, reconsiderându-şi pripa şi greşeala dar rămânând la fel de nelămurit, interlocutorul adăugă:

— Acestea, n-am niciun motiv să mă îndoiesc, merg bine, foarte bine.

Atunci Bujor Niculescu spuse şovăitor, apreciind – fără justificare însă – că merge din gafă în gafă:

— Vă mulţumesc!

Surâsul satisfăcut al lui Burghele dovedea că acesta era exact răspunsul pe care-l aşteptase (ba chiar îl încântase aerul nesigur al celuilalt) de vreme ce paranteza sa explicativă conţinea exclusiv o judecată de valoare a activităţii tânărului, nicidecum o referire la momentele de încordare a relaţiilor dintre ei, un regret ori o scuză.

— La treburile uzinei, ale combinatului adică!

Rectificarea din final era o reamintire, cu tâlc, a succesului administrativ dobândit nu demult prin recunoaşterea unui grad superior de complexitate a întreprinderii: oricât de stăpân pe sine, pe fiecare din reacţiile sale, continua să fie Burghele, mici alunecări, semne de îmbătrânire, abia perceptibile desigur, începuseră să se înregistreze. Bujor Niculescu, atent, profită imediat de acest moment de slăbiciune:

— Nu prea înţeleg! îndrăzni el, abia acum, să declare.

Fireşte, de concediu uitase cu totul. Nu însă şi directorul, care ştia bine de unde pornise şi ce strânsă legătură exista între naiva întrebare introductivă lansată de tânăr şi întrebarea, aparent enigmatică, pe care i-o adresase el după câteva clipe de, după cum avea s-o dovedească, fructuoasă meditaţie.

— Ne menţinem pe linia de plutire, ori ne zvârcolim pe undeva să scoatem capul la lumină?! Cărei categorii consideri că aparţinem? continuă Burghele să-l chestioneze cu ironie.

— Nu m-am gândit! răspunse sincer tânărul.

Era limpede că el nu se mai regăsea, altminteri ar fi fost timpul să priceapă, căci misterul se destrăma văzând cu ochii, iar speranţele sale, de a petrece împreună cu Cora o vacanţă îndelung aşteptată, prindeau contur.

— Dacă te-ai fi gândit, atunci ai fi avut curaj să-mi pui direct pe masă cererea de concediu, ba chiar să mi-o vârî, niţel insolent, sub nas! exclamă Burghele izbucnind în hohote de râs, după care se ridică începând să se mişte foarte energic prin încăpere. Sunt lucruri la care trebuie să te gândeşti chiar şi când vrei să pleci în concediu, dacă nu cumva mai ales atunci. Iartă-mă, dragul meu, pentru că te-am fiert, cum se zice, dar nu-mi închipuiam, zău, că eşti atât de absorbit de gândul plecării încât n-ai să descifrezi o glumă atât de străvezie. Sper că nu eşti obosit ori bolnav, nădăjduiesc că abia aştepţi să te distrezi, să-ţi vezi iubita, să faci tumbe prin nisipul plăjii de la Mamaia! Nu eşti bolnav, nu-i aşa? repetă el, cu îngrijorare.

— Ştiam că avem atâtea treburi... încercă să se justifice Bujor Niculescu, uitând să dea importanţă întrebării din urmă, de fapt tonului cu care aceasta îi fusese adresată.

— Dacă suntem sănătoşi, rezolvăm noi toate treburile! Ştiu, ştiu, – explică neîntârziat Burghele, – am încercat şi eu, nu o dată, senzaţia asta, anume că nu mă voi putea desprinde, nu două sau trei săptămâni, dar nici măcar o zi întreagă. Dovadă inconştientă a orgoliului, tentaţie de a ne exagera statura!

— Sunt perfect sănătos! îşi aminti să anunţe molipsit de vioiciune, Bujor Niculescu. Prin urmare, – continuă el şi, în adevăr, în acest context fraza sa părea o prelungire firească a declaraţiei dinainte – avem condiţii să aspirăm la locul întâi pe departament?!

— După opinia mea, şi nu văd cum m-aş putea înşela, cu toate că n-am trecut încă de jumătatea anului, dar nici

mult nu mai avem! da, da cu toată gura. Luând în considerare întreaga situaţie, având toate informaţiile necesare! Nu suntem dintre aceia care bat din aripi ca să nu-i calce din urmă sarcinile întârziate. Drept e însă şi că nu ne cruţăm!

— Aşadar pot conta pe câteva zile libere?!

— Nu pe tot concediul, se apără cu bonomie directorul ca şi cum cineva ar fi vrut să tragă foloase de pe urma bunei sale dispoziţii. Unde ai de gând să pleci? mai spuse, ca să schimbe vorba. Adică să plecaţi, căci nu te bănuiesc că mergi să-ţi odihneşti oasele bătrâne! râse el. Ca mine, de pildă!

— Am impresia că diferenţa de vârstă dintre noi scade văzând cu ochii! declară cu simplitate Bujor Niculescu. Mă apropii de treizeci.

Vechea tensiune care se instalase între ei – nu degeaba o „muşamalizase" Burghele – părea să se fi stins, tânărul inginer, după ce i se luase o piatră de pe inimă, nu mai ţinea la răzbunări mocnite.

— Într-un fel aşa este, consimţi directorul. Dar dumneata ai apucat vremuri mai uşoare, mult mai senine. Aşadar, la mare sau la munte? adăugă el umbrele unui început de posomorâre.

— Nu m-am gândit încă.

— Ei asta-i: iar nu te-ai gândit! Aştepţi să gândească altcineva în locul dumitale?!

— Prietena mea ar vrea să mergem la mare! încercă să-l împace Niculescu.

— Iar dumneata la munte! exclamă, încântat, Burghele. Atunci nu vă rămâne decât să faceţi pe din două: o săptămână la mare iar cealaltă…

Era din ce în ce mai mulţumit de desfăşurarea convorbirii, de straturile de precizări care se desfăceau mereu surprinzător pentru interlocutor datorită faptului că întregul proces de descojire rămâne în mâinile sale.

— Două săptămâni?! strigă agitat, ridicându-se, Bujor

Niculescu, asemeni unui elev de la un colegiu englez care-şi vede echipa favorită câştigând o partidă importanţă.

— Pentru mare – îşi urmă Burghele neabătut firul gândurilor, uşor încruntat acum căci chestiunea intrase într-o fază strict practică, se apropia de sfârşit (oricum durase destul) şi-apoi plăcerea celuilalt trecuse de punctul maxim, ca şi propria satisfacţie dealtminteri – ţi-aş propune vila departamentală de la Eforie Nord, deşi trebuie să ne interesăm, era vorba să treacă la turism. Dacă ai noroc, prinzi ultima ocazie. Acolo sunt condiţii bune! îl asigură el. Iar la munte... şi la munte trebuie vorbit din timp, altfel rişti să te trimită de la unul la altul. Pentru dumneata, mai tânăr, (un surâs vag şi repede stins), s-ar putea să aibă haz necunoscutul, dar eu, sincer să fiu...

Se ridică şi el, audienţa luase sfârşit.

— Dacă a rămas vreun amănunt neclarificat? se interesă redevenind ţeapăn.

Bujor Niculescu clătină din cap cu energie.

— Mă refer la întreg programul de lucru pentru luna iulie!

— Totul este foarte clar.

— La revedere.

Şi pentru ca totul să fie cu-adevărat clar, cert, definitiv, în ziua următoare administratorul se prezentă în biroul lui Niculescu şi-i înmână dispoziţia de cazare pe timp de opt zile la Eforie într-o vilă cu nume de floare, precum şi un bilet (poate mai valoros decât celălalt) pe care Burghele scrisese cu mâna lui: Predeal, hotel A., director B., iar în paranteză: „în lipsa unei soluţii mai bune” după care semnase descifrabil.

— Era în adevăr ultima ocazie, îşi îngădui să transmită administratorul de parcă el însuşi ar fi participat la toate fazele discuţiei din cabinetul lui Burghele. Pentru biletele de tren...

— Mă ocup eu, declară sec Bujor Niculescu.

În săptămânile următoare, deşi se vedeau zilnic, niciunul nici celălalt nu consideră necesar să pomenească, fie şi în treacăt, de concediile de vară. De altfel, în relaţiile lor nu interveni, în acest interval, vreo schimbare notabilă. Niculescu reţinu doar faptul că undeva la capătul unei şedinţe de rutină, Burghele îi comunicase, cu un aer enigmatic dar şi cu o anume indecizie, neobişnuită la el:

— În toamnă s-ar putea să-ţi fac o propunere avantajoasă. Conţinutul acestei propuneri urmează abia să fie pus la punct. Dar avantajoasă va fi!

— Trebuie să mă pregătesc în vreun fel? întrebă, pe jumătate în glumă.

— Să munceşti încă şi mai bine decât până acum! îi comunică serios Burghele. Noroc bun, îl expedie apoi.

Între Cora şi Bujor Niculescu se stabilise o comunicare prin corespondenţă, cu caracter permanent, din care poticnirile, înregistrate în anul precedent, dispăruseră. Dar nicio altă chestiune de viitor în afara vacanţei comune nu era încă discutată; multe pluteau însă în aer aşteptând momentul potrivit. Se întâlniseră între timp de două ori, înlăturând astfel încrâncenarea provocată de schimbul prelungit de scrisori ca şi de eşecul – aparent fatal – petrecerii revelionului; se putea considera că se înţeleg destul de bine, deşi fiecare dintre ei parcurgea o stare de derută nicidecum spulberată de bunele relaţii pe care le întreţineau.

La începutul lui ianuarie, Cora îl vizitase. În sfârşit! Momentul era cum nu se poate mai dificil. Tânărul îşi cam pierduse acea încredere oarbă în destinul care avea să-i unească. Era un proces sufletesc destul de complicat în care evenimentele propriu-zise (absenţa Corei de la o întâlnire decisivă, iniţiativa Andei de a relua – în sensul unui soi de rămas bun – legătura cu Bujor Niculescu) nu

jucaseră roluri prea însemnate. Pe de altă parte, Cora însăşi se arăta destul de rezervată, oricum deloc dispusă să preia flacăra iubirii din mâinile lui care începuseră să ezite. Ea era doar tandră, duioasă, comunicativă – nimic mai mult. Îşi anunţase cu discreţie vizita, – iar Bujor Niculescu, fără deliberare, o întâmpinase doar cu căldură, ca pe un bun prieten. Unde se ascunsese dragostea lui, dezlănţuită chiar şi în momentele de deznădejde? Niciunul din ei nu socoti cu cale să explice, cu-atât mai puţin să pretindă explicaţii. Tânărul o privea acum pe frumoasa fată cu o dezinvoltură care-l uluia, fără să-l îngrijoreze, căci în această nouă stare, amicală, sufletul său se descătuşase, respira liber, ritmic.

Aflând că ea va sosi, nu se mai preocupă – din superstiţie probabil – de alcătuirea programului vizitei şi nici de amănuntele (unde va sta Cora, pe cine va întâlni) care-l frământaseră atât de intens cu două-trei săptămâni înainte. Plecă desigur la gară s-o întâmpine, mergând mai întâi cu autobuzul şi-apoi pe jos, aproape ca la o plimbare la voia întâmplării. Ajunse pe peron puţin după ce megafoanele staţiei anunţaseră sosirea trenului care o aducea pe iubita până nu demult aşteptată cu înfocare, în freamăt şi chin, apoi se plimbă pe lângă băncile fixate în beton privind cu interes şi simpatie pe călătorii ce se vânturau agitaţi de colo până colo şi cereau necontenit lămuriri despre dispoziţia vagoanelor trăgând după ei cărucioare, desagi şi valize burduşite. El era cu desăvârşire desprins de clipă şi de însemnătatea ei, fuma alene şi cu voluptate o ţigară bună, îşi simţea cu plăcere obrajii uşor atinşi de frigul uscat în vreme ce degetele îi erau ocrotite de nişte mănuşi de blană proaspăt achiziţionate. Cine mai ştie ce s-ar fi întâmplat dacă trenul ar fi întârziat vreo patruzeci ori şaptezeci de minute aşa cum se mai brodea în serile de iarnă?! Când locomotiva electrică se avântă vâjâind în dreptul peronului, Bujor Niculescu se retrase câţiva paşi, ferindu-

se de trombele reci de aer şi de vânzoleala mulţimii. Gândul că n-o va vedea la timp pe Cora ori o va pierde din ochi în înghesuiala din gară, acest gând îi dădea pace. De altfel o văzu imediat, la fereastra unui vagon de clasa întâi ce opri nu departe de locul în care el se adăpostise, şi se îndreptă s-o ajute să coboare, zâmbind şi lăsându-i pe toţi cei grăbiţi să-i treacă în faţă. Oh, cât de septic se desfăşura totul, fără spaime şi repezi bătăi de inimă, fără agasantele şuviţe de sudoare prelingându-se uleios pe spinare, fără pocnete în urechi, în absenţa senzaţiei de uscăciune insuportabilă a gurii! El întinse o mână spre valiză şi o mână spre fată, – ambele mâini nimeriră fără dificultăţi direcţia – preluând-o pe Cora din vagonul cu sloiuri de gheaţă, aşa cum ar fi preluat-o de pe seara unei caleşti trase de trei perechi de cai înspumaţi. O sărută pe frunte şi porniră, ţinându-se de braţ, spre scările pasajului subteran.

— Cu ce exactitate ai sosit! exclamă bucuros Bujor Niculescu şi niciunul din ei nu socoti că s-a strecurat o ironie ori o amintire dureroasă în aceste vorbe.

Drept este că aşteptară destul demult în faţa gării până să apuce un taxi liber. Începură să bată tălpile de pământ ca să se încălzească, mai ales Cora care, deşi venea din nord, era foarte subţire îmbrăcată, cu capul descoperit, pe care buclele dense (pe atunci!) ale părului nu reuşeau să-l apere de plesniturile vântului de câmpie.

Deşi n-o avertizase pe doamna Miriam în preziua sosirii musafirului, aşa cum s-ar fi cuvenit, Bujor Niculescu dădu şoferului adresa fostei sale locuinţe, socotind – se dovedi că fără să greşească grozav – că înţelegerea stabilită în decembrie rămânea încă în vigoare. Dealtminteri, ce s-ar fi putut petrece între timp? Înţeleapta doamnă păru oarecum surprinsă, dar nu atât ca să bată la ochi, după care se apucă să-şi îndeplinească îndatoririle de gazdă cu toată râvna.

Aşezat pe un scaun tapisat în holul comun, Niculescu

fuma din nou o ţigară bună, însoţind-o acum cu o cafea fierbinte şi concentrată aşa cum o ceruse, cu timiditate dar cu neclintire, Cora. În camera în care locuise el, cele două femei discutau în şoaptă tihnită despre aşternuturi şi despre baie, despre ceaiuri din plante şi despre familia Corei.

— Până faceţi voi o plimbare prin oraş înainte de a se întuneca, totul va fi gata! îl asigură doamna Miriam pe tânăr venind din încăperea cealaltă şi închizând cu precauţie uşa. Ţi-a venit mintea la cap! declară cu convingere, în locul oricărui comentariu şi al oricăror aprecieri pe care le făcea odinioară – altminteri cu aceeaşi capacitate de a sintetiza şi cu aceeaşi forţă de sugestie – la adresa invitatelor lui Bujor Niculescu pe care se întâmpla să le întâlnească.

Cora apăru în cadrul uşii, înveşmântată cu un pulovăr gros, împletit din lână ţărănească, în două culori, cu uriaşe pătrate închipuind un fragment dintr-o tablă de şah, şi cu un pantalon de schi, verde închis, vârât în nişte cizme scurte cu margini de blană albă. Surâdea gingaş, cu ochi neliniştiţi, se mişca încordată.

— Frumoasă copilă! nu se putu opri să exclame femeia, traducând de altfel exact în cuvinte simţământul care-l cuprinsese, smulgându-l din starea de seninătate voioasă, şi pe Bujor Niculescu.

Când ieşiră în oraş, noua stare de spirit a tânărului reuşi să coexiste, într-o stranie simbioză, cu anterioara atitudine de relativă nepăsare. Efectele erau cu totul surprinzătoare, ca şi cum cu aceeaşi voce ar fi vorbit doi indivizi diferiţi. Şi nu erau doar vorbele! Cora însă nu era mirată şi nici supărată, fie din pricină că o absorbea propria comportare, fie din pricină că vedea în această nouă etapă (sigur, nu-i descifrase caracterul complex!) o manifestare, firească, a încercărilor făcute de tânăr pentru a-şi masca stingherealа şi neliniştea. La urma urmelor, câte zile petrecuseră, cu totul, împreună?!

Se plimbau pe bulevardul principal al oraşului, înaintând alene printre oameni grăbiţi, într-o zonă pe care perechile de îndrăgostiţi o evitau de obicei. Desigur Corei nu, dar lui Niculescu chestiunea aceasta îi era bine cunoscută. N-o invita însă pe fată către o alee ferită, dimpotrivă, accentuând cu bună ştiinţă caracterul convenţional al plimbării, îi oferea informaţii turistice cu un glas mângâietor în care bucuria se insinua tot mai mult. Drept este că pentru Cora oraşul era aproape necunoscut căci în răstimpul şederii acolo părăsise foarte rar perimetrul coloniei de intervenţie şi, evident, niciodată cu scopul de a afla însemnătatea ori vechimea clădirilor. În sfârşit, departe de a fi ghid, în sensul funcţionăresc al cuvântului, Bujor Niculescu ştia să lege existenţa unei clădiri ori a alteia de persoana vizitatorului, ajungând astfel – spre satisfacţia lui – să alcătuiască ad-hoc un program comun pentru zilele următoare.

— Undeva în spatele acestui turn cu ceas, de prin secolul optsprezece, să nu creezi că are cinci sute de ani, se află clădirea filarmonicii, cu o sală altminteri improprie pe care însă noi, localnicii, am ajuns să mă număr şi eu printre localnici de vreme ce nu mă văd părăsind prea curând acest oraş, o meritäm cu vârf şi îndesat căci nu ne prea înghesuim la concertele săptămânale, aici au loc marţi seara, merg cam rar în ultimul timp, dar ştiu că era programat un celebru pianist italian, ia hai să dăm o raită pe la panourile de publicitate, cu ocazia asta vedem şi catedrala catolică!

Curios, fata îl asculta cu multă atenţie, ba chiar cerceta cu interes monumentele cu pricina, reţinea explicaţiile şi folosea împrejurarea spre a-şi aminti de alte oraşe, din ţară şi de aiurea, lăudând cu înflăcărare locurile frumoase care-i rămăseseră în memorie, oricum fără a lua nicio clipă în seamă glumele în doi peri – detaşarea! – cu care ghidul îşi presăra informaţiile. Cu aceeaşi seriozitate trata şi programul propus, încât de la un moment încolo deveni

limpede că indiferenţa în care inginerul se complăcuse până la sosirea Corei (şi în care se complăcea încă) precum şi aerul de improvizaţie vor ajunge s-o jignească cumplit în ipoteza că vor fi recunoscute cu sinceritate. Nevrând să cadă în vreuna din cursele posibile, Bujor Niculescu hotărî să procedeze prin învăluirea prezentului, de fapt să se întoarcă la rădăcinile situaţiei ciudate pe care o parcurgea acum.

— Ascultă Cora (întrebă el dintr-odată. Dar nu furios cum s-ar presupune, căci mânia era exclusă din starea de spirit, mai bine zis din amestecul de stări, în care se afla), ce crezi că am simţit atunci când am primit telegrama prin care mă anunţai că nu mai vii de revelion?

— Nu mai pot veni, îl corectă ea cu gravitate.

— Să nu ne ascundem după cuvinte! declară el relaxat, oricum fără accente pătimaşe.

— Dar e o mare deosebire, n-am dreptate?! Şi-apoi, după cum vezi (adăugă imediat, de astă dată cu şăgălnicie, fără a insista deci asupra „dreptăţii”) am căutat să-mi repar greşeala venind aici cât se poate de repede!

Glumea; abia acum.

— Dar e o mare deosebire, trebuie să recunoşti! spuse tânărul, vag întărâtat. Ce să mai repari? continuă, parcă pentru sine.

Tăcură un timp, cu senzaţia că au intrat într-o fundătură. Bujor Niculescu îi privea pe cei pe lângă care treceau constatând mulţumit că foarte mulţi, bărbaţi şi femei, reacţionau admirativ faţă de chipul şi veşmintele Corei. El se pregătea să-şi reia îndatoririle de gazdă bine informată când îşi aminti altceva:

— Nu eşti prea obosită, n-ar trebui să te odihneşti?!

— Mai rezist, îl asigură fata surâzând emoţionată.

Cuvântul avu un efect surprinzător, declanşând adică un atac direct.

— De ce acum te-au lăsat şi atunci nu?!

— Te supără că am venit, nu mă mai aşteptai? se apără Cora, evident fără să-şi închipuie că s-ar putea răspunde afirmativ la vreuna din aceste întrebări, voind parcă să-i amintească (acesta era tonul!) faptul important că sunt, în sfârşit, împreună.

El ori nu înţelese ori nu voi să accepte, să se supună tonului cald, învăluitor.

— Am impresia că eviţi răspunsul!

Chiar în plin atac, părea mai curând resemnat.

— Nici acum nu m-au lăsat! spuse dintr-odată Cora, îndureratăcă a fost constrânsă la asemenea mărturisire şi întoarse privirea spre a-şi ascunde lacrimile pe care nu le mai putea stăpâni.

Bujor Niculescu – era prima oară de la revedere, mai exact prima oară în istoria relaţiei lor – îi prinse cu gingăşie braţul, nu pentru a-şi cere iertare ci, pur şi simplu, copleşit de iubire. O conduse uşor – cu senzaţia că o poartă pe braţe, – în afara mulţimii de pe trotuarul larg al bulevardului, spre un colţ ferit şi acolo (Cora parcă aştepta gestul, atât de lesne se supunea îndemnului său nerostit) îi cuprinse obrajii în palmele îngheţate şi îşi lipi buzele, abia atingându-le, de buzele ei care vibrau. Rămase apoi aproape de Cora, ca în preajma unui miracol, adică tăcut şi privind într-o parte fără să vadă. Într-o deplină uitare de sine.

— Ce bine că ai venit! îi spuse, cu un fel de suferinţă în voce, atunci când îndelungata lui tăcere, şi nemişcarea, îi părură semne de prea mare îndrăzneală faţă de forţele care ţineau în mâinile lor, nu tocmai răbdătoare după cum se ştie, frâul fericirii sale. Aproape că nu-mi mai dădeam seama cât demult te aştept!

Se îndepărtă în sfârşit, şi-apoi, păstrând în palmă degetele Corei, porni înainte, un pas şi încă unul, picioarele îl ascultau iar fata exista aievea, cât de neverosimil îi părea să păşească alături, şi ea să-l iubească! Ca într-o poveste, nimeni nu le ieşea înainte,

nimic din afară nu-i tulbura, aerul însuşi căpătase un soi de încremenire suavă şi ocrotitoare, arborii înţepeniseră la marginea aleii, iar zăpada amestecată cu sloiuri de gheaţă avea un aspect de granit selenar.

— Nu spui nimic?! întrebă el, cu o foarte mare blândeţe, deodată uimit de curajul Corei de a continua să-i înfrunte pe zei mai mult decât era îngăduit.

Şi o cercetă cu admiraţie îngrijorată, în vreme ce ea înainta fără grabă, având săpată pe chip o expresie de severitate.

— Te-am supărat? se trezi întrebând-o.

— Mă gândesc, răspunse ea încet.

Bujor Niculescu simţi, mai întâi sub tălpi, că lumea reală prinde din nou contur, ca şi cum între tărâmul uitării de sine şi tărâmul obişnuit se aşternea un spaţiu de acomodare pentru ca şocul revenirii să fie amortizat.

— Mă gândesc la tine, adăugă Cora pe un ton neutru, inexpresiv, ce prelungea, laolaltă cu conţinutul vorbelor, acel spaţiu de întoarcere în lume. Cât de ciudat te porţi! mai spuse ea, punând în sfârşit un accent afectiv şi dând totodată un sens, chiar dacă enigmatic încă, mărturisirii sale.

Făcându-l pe tânăr să tresară, uluit că închipuirea lui se suprapunea pe o realitate suspect de exactă, piciorul Corei se izbi de un obstacol nevăzut şi, îndată, fata alunecă, fără voie, pe o îngustă oglindă de gheaţă ale cărei striaţii străluciră ascuţit, spărgând umbra compactă prin care avansaseră până atunci. Fusese o poticnire de o clipă, fata nici n-apucase propriu-zis să se dezechilibreze, doar o luase puţin înainte, astfel că degetele ei nu se încleştaseră dar nici nu se desprinseră de palma lui Bujor Niculescu: era desigur, un semn bun.

— Probabil nu sunt obişnuită! comentă Cora, destul de voioasă acum, incidentul limpezind simultan gândul care o făcuse să vorbească. Sunt prea rapide şi inexplicabile schimbările tale de atitudine! declară ea. Şi nici nu sunt

obişnuită să merg aşa, ţinută de mână! adăugă, de-a dreptul înveselită. Mă oboseşte!

— Deci, nu eşti supărată?

— Nu-mi vine să cred! răspunse ea într-un târziu. Aş fi jurat că eşti un bărbat stăpân pe reacţiile lui! Şi când colo...

— Aşa şi sunt! interveni Bujor Niculescu.

— Ba mă certi, ba mă alinţi, ba nu poţi să mă suferi încât îmi vine să intru în pământ, ba... Mă cam sperii! încheie ea, încă cu o voce deloc temătoare.

— Ai putea să înţelegi că te iubesc! îi propuse el.

— Dar nu-i adevărat! se împotrivi Cora, de astă dată fără întârziere. Am venit în vizită la un prieten!

Propoziţia suna ca o precizare categorică, un fel de stavilă, pusă fără urmă de delicateţe.

— Şi prieten! consimţi Bujor Niculescu încercând să-şi ascundă nemulţumirea spre a nu confirma, prin irascibilitate, diagnosticul ei.

— Acum vreau să merg să mă odihnesc. M-a răzbit oboseala! adăugă apăsat Cora, reamintind astfel întrebarea pe care tânărul i-o pusese cu puţin înainte.

Pe drumul de întoarcere, în ciuda declaraţiei despre oboseală ori, la fel de bine, în prelungirea ei, Cora preluă pe de-a întregul iniţiativa conversaţiei, sporovăind cu însufleţire. Povestea, printre hohote de râs şi exclamaţii, un vis care-o urmărise vreo trei nopţi la rând şi în care se împleteau elemente din discuţia purtată de ei doi în grădina cofetăriei din marginea oraşului după ce văzuseră filmul japonez, cu altele nicicând întâmplate. În jurul acelei mese mărunte li se alăturaseră Vic şi cele trei fete dar şi fratele ei Alexandru, un tip grozav care i-ar plăcea lui Bujor Niculescu, pentru că între ei doi existau, abia în vis îşi dăduse seama, asemănări izbitoare, poate din pricină că aparţineau aceleiaşi generaţii, dar nu, nu numai asta; în sfârşit, vorbeau tot despre film dar chestia era doar un pretext pentru încălzirea atmosferei, căci se

adunaseră de fapt să sărbătorească un eveniment extrem de însemnat şi tocmai asta era curios, că nu găsiseră alt loc mai potrivit de vreme ce era iarnă şi frig, ca acum de exemplu, şi erau cu toţii îmbrobodiţi. Îşi suflau în pumni ca să se încălzească. Ar fi putut totuşi pune măcar două mese lipite şi o faţă de masă, se gândea acum Cora, dacă era vorba de o festivitate, numai că aerul de improvizaţie îi distra pe toţi deopotrivă. Apoi toţi cei prezenţi se apucaseră, după un sistem care-i amintea de un joc de societate din copilărie, să-i pună întrebări Corei, întrebări care de care mai năstruşnice şi mai ciudate, unele îi făceau pe toţi să râdă cu lacrimi, iar Cora nu apuca să răspundă nici la un sfert dintre ele, se simţea stingherită dar nu îndrăznea să se opună şi să strice bucuria dezlănţuită a celorlalţi, se eschiva cu chiu cu vai şi nimeni nu-i venea în ajutor, iar mitraliera interogatoriului nu mai putea fi oprită.

— Dar nu asta voiam să-ţi povestesc ci altceva, un lucru de-a dreptul bizar şi anume că de fiecare dată mă trezeam fără să izbutesc să aflu ce anume sărbătoream! încheie Cora cu o uimire din care se desluşea că ar fi vrut grozav să ştie părerea lui despre obiectul posibil al petrecerii şi despre semnificaţia întregului vis. Tu singur stăteai în capul mesei, erai foarte frumos îmbrăcat şi foarte solemn, înseamnă că era ceva în legătură cu tine! încercă ea să-l ajute să se descurce. Ah, încă un amănunt: la început ne rugai stăruitor să nu ne grăbim, probabil să mâncăm ori să destupăm şampania, asta nu mai ştiu, căci vor mai sosi şi alţi oaspeţi, oameni de seamă în orice caz, iar Victor îţi dădea dreptate, clătina din cap în semn că nu e nicio glumă! Era foarte nostim căci Marina ardea de nerăbdare să danseze, iar eu, tocmai eu îi făceam semne pe sub masă să stea locului, cum să dansezi cu palton şi cu cizme, deşi ar fi fost mai plăcut decât să... Dar ăsta e un fleac! îl asigură Cora ca şi cum n-ar fi vrut să-l tulbure cu amănunte nesemnificative, să-l împiedice să se

concentreze în vederea unui răspuns lămuritor.

— Naiba ştie! spuse imediat Bujor Niculescu, fără a lăsa măcar impresia că se gândeşte să dea un răspuns. Pare să fie un soi de nuntă, naiba ştie! repetă el, la fel de grăbit

— De unde până unde?! se agăţă fata de ipoteza pe care el o lansase în treacăt.

Tânărul nu mai răspunse. Grăbi pasul şi strânse în palmă degetele Corei, în răstimpuri, ridica din umeri de parcă ar fi verificat mental o posibilitate ori alta, eliminându-le pe rând fără a mai socoti necesar să le propună. Fata îl urmărea cu atenţie, respectându-i tăcerea din care avea poate să se ivească o explicaţie: doar ai fost şi tu, chiar în capul mesei, ar trebui să-ţi aminteşti! spunea privirea ei, copilăreşte expresivă, o privire care voia să susţină efortul lui analitic.

Vai, ridicările din umeri ale tânărului erau pur mecanice! La adăpostul lor, Bujor Niculescu se străduia, cu totul acaparat, să interpreteze reacţia Corei faţă de momentul în care iubirea pentru ea îl copleşise din nou, pe neaşteptate, provocându-i o tulburare mai puternică decât oricând. „Nici n-a observat, nici nu-i pasă!” gândi el dar, foarte curios, această constatare nu-l întrista aproape deloc. Era mult prea mare bucuria egoistă că dragostea lui n-a dispărut, părăsindu-l fără nădejde, că el iubeşte, ceea ce însemna că sufletul lui nu e un loc pustiu ori o seră în care cresc flori trecătoare ci pământul mănos în care prinde rădăcini un arbore falnic şi durabil. El era important, energia şi rezistenţa lui interioară contau, iar dovada acestei înzestrări pentru iubire, izbucnită în el cu asemenea forţă şi neclintire, îl făcea să se simtă liniştit şi sigur de sine, ca un om care poate să se bizuie pe calităţile lui de învingător, dar şi puţin obosit de marele consum ce-l provoacă orice descoperire esenţială. Anda, cu care nu demult se întâlnise şi cu care, poate, nu contează, avea să se mai întâlnească din când în când,

dar şi toate celelalte, Gina Vilescu, fermecătoare şi gingaşă dincolo de penibilul ultimei întâlniri, aşteptarea Corei peste limita după care oricine şi-ar pierde răbdarea, neparticiparea ei afectivă, altfel spus: nimic, din trecut ori din prezent, nu alterase conţinutul dens al simţămintelor sale. După cum nici grijile sau răspunderile profesionale, tracasarea zilnică, relaţiile încordate, nimic din afară nu reuşise să subţieze, nicidecum să rupă, fibra de oţel care exista dintotdeauna în sufletul său. Iar faptul că el nu se îndrăgostise de o misterioasă femeie văzută cândva pe stradă ori într-un film, ci de o făptură adevărată pe care, iată, o ţinea strâns de mână, după atâtea luni şi luni de când o descoperise, fără să-şi piardă încrederea, ce altceva însemna decât că nu se înşală şi nu se minte?!

O privi iarăşi pe Cora, ghici într-o clipă neînsemnată – pentru el – întrebare ce nu dispăruse din privirea minunată care-l fixa, şi spuse zâmbind cam nătâng:

— Nu ştiu. M-am gândit în toate felurile dar...

Îşi amintea cum arăta Cora, văzută la fereastra vagonului cu câteva ore înainte, îşi amintea şi de seaca destindere şi de zâmbetul binevoitor, cel mult, cu care îi ieşise în întâmpinare, gândi „Doamne, cât de uşor ne lăsăm uneori orbiţi de propria noastră superficialitate!” şi izbucni în hohote de râs.

— ... dar îţi promit că am să mă mai gândesc! încheie el fraza, cu un accent de triumf deplin care o făcu pe Cora să se simtă foarte stânjenită.

Doamna Miriam îşi respectase promisiunea. O dată pregătirile încheiate (nu numai camera unde locuise odinioară Bujor Niculescu fusese primenită, şi un rând de aşternut proaspăt depus pe lada studioului, dar şi vestiarul şi bucătăria căpătaseră o nouă înfăţişare), femeia se retrăsese în camera ei, blindându-se acolo într-un fel pe care fostul vecin îl cunoştea bine: aparatul de radio transmitea, abia perceptibil, un concert de muzică preclasică, semn că înţeleapta doamnă se izolase ferm de

restul lumii. După ce inspectă camera de dormit, tulburat de gândul că între pereţii aceia, într-un pat pe care-l privea cu emoţie, Cora va adormi pentru prima dată cu ştirea lui, va închide ochii, inevitabil, cu gândul la el, Bujor Niculescu intră în bucătărie şi puse pe foc un ibric cu cafea.

— Bună idee! spuse Cora şi-apoi adăugă, temându-se că a fost greşit înţeleasă: o ceaşcă din asta îmi alungă încordarea şi mă face să alunec în somn cât ai clipi din ochi!

— Nu mă îndur să plec! recunoscu tânărul.

— Dar trebuie să pleci! şopti ea.

În loc de răspuns, răsuci butonul aragazului şi, dintr-un pas, ajunse lângă Cora şi o cuprinse cu amândouă braţele. În ciuda vorbelor rostite, fata parcă abia aştepta îmbrăţişarea: se lipi supusă de el, şi chiar îşi culcă obrazul pe umărul lui, dar cu o atât de liniştită încredere încât Bujor Niculescu, mânat poate şi de orgoliul de a se considera un cunoscător al femeilor, înţelese că trebuia să plece cât mai curând. Cora avea darul de a se exprima şi de a se apăra fără gesturi retorice: abandonarea era efectul combinat al oboselii, căldurii şi surprizei, iar mesajul era transmis cu pregnanţă şi în afara oricărui echivoc. Nu i se poruncea şi nici nu era implorat să nu facă vreun pas mai departe, pur şi simplu spaţiul în care acel pas ar fi putut să fie făcut dispăruse fără urmă.

— M-am gândit, spuse el fără grabă şi, din cauza aceasta părând că ezită, că ar trebui să rămâi întotdeauna cu mine!

Cora se desprinse uşor din îmbrăţişare, se îndreptă mai întâi spre fereastră, privind câteva clipe, pe lângă marginea perdelei, întunericul de afară, apoi se întoarse şi se aşeză pe un scaun din mijlocul bucătăriei, cu ochii în jos, cercetând mozaicul, uşor amuzată. Bujor Niculescu parcă o aştepta să se întoarcă şi, abia după ce el însuşi deveni conştient de întreaga încărcătură a cuvintelor

sale, spre a-şi ascunde neliniştea şi a împrăştia nedorita solemnitate a momentului, se apucă să toarne cafeaua în ceşti. Mişcările sale erau foarte sigure, neliniştea nu se exterioriza nici măcar printr-o decolorare a obrajilor.

— E un fel de cerere în căsătorie! spuse Cora.

Bărbatul continua să se ocupe cu manevrarea ceştilor.

— Văd că te amuză situaţia, constată el.

— Mi se întâmplă prima dată în viaţă! se apără fata. Ce aş putea să fac?

— Nici mie nu mi s-a mai întâmplat! declară el cumva iritat, folosind tonul reproşului. Cred că se poate bea, s-a răcit! mai spuse. Hai să amânăm discuţia asta pentru altădată! îi propuse, dintr-odată luminat la faţă şi surâzător.

Starea de încordare astfel risipită, Cora se învioră la rându-i şi-l privi recunoscătoare.

— Mereu mă întrebam: cum se spun oare cu seriozitate cuvintele astea?! mărturisi ea.

— Mai mult ca sigur altfel decât le-am spus eu, o asigură Bujor Niculescu.

Când îi întinse cafeaua, observă că ochii Corei erau înlăcrimaţi; ridicate şi întinse, degetele ei tremurau vizibil. Ascultând îndemnul lăuntric, el îşi retrase mâna şi puse înapoi ceaşca pe masă; în vreme ce Cora îl privea nedumerită şi mereu mai speriată, se aplecă şi, sprijinindu-şi palmele de umerii ei, îi sărută îndelung buzele iarăşi îngheţate.

— Iubita mea!

Cora abia respira.

— Îţi mulţumesc, reuşi ea să şoptească.

Apoi, ca şi cum operaţia nu mai putea fi amânată nicio clipă, se ridică, apucă foarte decisă ceaşca de cafea, se retrase într-un colţ, lângă fereastră, şi-acolo, întoarsă cu spatele, ascunzându-se, sorbi repede întreg conţinutul ca pe un leac anume pregătit pentru emoţia grozavă prin care trecuse.

— Te conduc! spuse ea după aceea, fericită că toate se isprăviseră cu bine.

În adevăr, în cele trei zile în care Cora rămase în oraş – pare curios, dar formula e valabilă şi pentru lunile care urmară, inclusiv zilele de mai când Bujor Niculescu o vizitase acolo unde locuia împreună cu părinţii ei – cei doi tineri se purtară ca şi cum „toate se isprăviseră cu bine”. Mai bine zis, amândoi se simţeau liberi, ca oamenii care au aruncat de pe umeri o neliniştitoare povară, în acelaşi timp mult mai legaţi unul de celălalt decât înainte, socotind că relaţia lor *încheiase* lunga şi frământata etapă a dibuirilor. S-ar putea crede, aşa e normal, că hotărâseră să se căsătorească. Nici pomeneală însă de aşa ceva, câtă vreme – iată, acum era iulie şi plecau împreună la mare – de la discuţia care consemnase propunerea lui Bujor, exact descifrată şi sentimental acceptată de Cora, nu se înregistrase nici măcar cel mai mărunt, ori formal, pas în direcţia în care fiecare din ei, nu-i aşa?, se angajase. Ciudaţi tineri! Alţii ştiu să-şi însoţească gândul de faptă, să se socoată implicaţi cu multă râvnă pe calea dimpreună decisă, să dea la cusut feţe de perne şi de plapumă cu două iniţiale brodate, să-şi anunţe părinţii şi prietenii despre ce va să vină, spre a-i obişnui şi pe aceia cu gândul, să se prezinte, până una-alta, drept logodnici şi câte altele, bine cunoscute. Spre a nu-i pomeni decât în treacăt pe cei, indiferent de sex, care atunci când observă, ori doar bănuiesc, ori li se sugerează, că partenerul dă înapoi, se preface a fi uitat, se pricep să pună piciorul în prag, să clarifice şi să grăbească procesul fericirii conjugale. Bine sau rău, asta n-are pentru moment importanţă, nici Bujor Niculescu şi nici Cora nu procedaseră aşa. Dumnezeule, va interveni cineva, de ce să-i judeci cu asprime? poate voiau să se obişnuiască, ei înşişi, cu gândul! Asta trebuiau s-o facă înainte, doar au avut destul timp, ar răspunde, iarăşi cu îndreptăţire, altcineva.

Pare-se însă că manifestarea întârzierii reacţiei la aceşti doi tineri, pauza făcută înainte de „a se aşterne la drum”, era diferită de aceea din cazurile socotite similare. Niculescu, spre a vorbi mai întâi despre iniţiator, trăia o stare de bucurie ameţitoare datorată faptului că, în sfârşit, chiar dacă abia în apropierea crucialei vârste de treizeci de ani, întâlnise o femeie cu care să dorească să rămână până la sfârşitul vieţii. Tot ceea ce îşi reproşa nemilos uneori, anume că este egoist, misogin, sceptic, mizantrop, însingurat, şovăielnic (exagera câteodată, fără a aştepta, de fapt fără a suporta, să-i reproşeze alţii), toate aceste defecte reale sau imaginare se năruiau dintr-odată prin hotărârea, atât de simplă, de firească, ivită însă dintr-o profundă convingere, de a se uni pentru totdeauna cu o fată pe care inima lui, şi niciun alt considerent ori interes, fie şi foarte nobil, o alesese. Avea sau nu vocaţia familiei? El credea că da, deşi până la această întâlnire destule prilejuri de îndoială îl bântuiseră; dar şi de n-ar fi avut-o, de s-ar fi înşelat, gândul că e capabil să se angajeze într-o comuniune durabilă, cu tot sufletul, îi dădea aripi. Cora, numai Cora în această lume (pentru că avea în vedere nu doar femeile pe care le întâlnise, ceea ce ar echivala cu o resemnare, ci şi pe cele pe care le-ar fi putut eventual întâlni) putea fi mereu alături de el, iubita lui, fără ca previzibile regrete să apară.

Hotărârea luată şi comunicată îl eliberase. Nu mai era vorba de un presentiment (de pildă, al destinului care-i hărăzise pe unul celuilalt) sau de o ipoteză. Or, dacă aşa stăteau lucrurile, dacă ce era mai important, expresie deplină a adevărului, fusese spus, de ce oare s-ar mai fi grăbit când în niciun caz n-avea de gând să se mai oprească?!

Aşadar, căuta să rezolve treburile cât mai repede şi-apoi, ca un adolescent îndrăgostit, alerga s-o întâlnească pe Cora. Rămâneau împreună până dincolo de miezul

nopţii şi, fie că, la invitaţia doamnei Miriam, beau ceaiuri aromate şi ascultau muzică, fie mergeau la concert, la film ori la un stupid spectacol de revistă, ori se întâlneau cu prieteni şi cunoscuţi, fie citeau cu voce tare, fie îşi aminteau împrejurări comune ori îşi împărtăşeau amintiri ori comentau vreuna din scrisorile primite cândva, fie, mai ales, se plimbau înlănţuiţi ori se sărutau îndelung, făceau totul cu bucurie şi încredere, în absenţa oricărei senzaţii de provizorat pe care ar fi putut-o imprima o revedere de doar câteva zile. Discuţiile despre viitor se refereau la următoarea întâlnire. O vizită la Cora pe care s-o facă cât mai curând, la concediul de vară, neapărat la mare, la reprogramarea perioadei de practică a Corei, în toamnă, urmată de examenul de absolvire. Se înţelegea că o dată acestea isprăvite se vor gândi mai departe; era vorba de mai puţin de un an. Alţii n-au asemenea răbdare dar, pe de altă parte, ei doi se văzuseră prima oară abia în urmă cu câteva luni şi, iată, ajunseseră să se simtă atât de legaţi unul de celălalt, să şi-o spună.

Considerat din afară, inclusiv din unghiul de vedere al lui Bujor Niculescu, avântul Corei era egal în intensitate cu cel al bărbatului care se îndrăgostise de ea. În adevăr, Cora era cum nu se poate mai bucuroasă că „toate se isprăviseră cu bine”. Consimţământul ei, deşi nu fusese formulat ca atare, era dat din inimă. Dar având experienţa iubirii, care este în primul rând o experienţă a sufletului, Cora era, şi datorită firii sale, mai rezervată. Desigur, nu mai manifesta surpriza şi reticenţa cu care întâmpinase declaraţiile de dragoste ale lui Bujor Niculescu, de la început extrem de înfocate. Nu înregistrase însă nici, asemeni lui, momente de „cădere”. În sufletul ei, tulburat de revenirea lui Bogdan Pastia (căruia nu-i acordase nicio clipă vreo şansă şi de care, acum, era deplin imunizată), sentimentul de dragoste faţă de Bujor crescuse neîntrerupt dar nespectaculos. Acea izbucnire atotcuprinzătoare, ştiută de ea, şi fără de

care iubirea nu se putea împlini, nu se ivise însă. Toate drumurile duceau ireversibil într-acolo, flăcări mai mici sau mai mari răzbăteau pretutindeni, se transformau apoi în pâlpâiri rezistente ori focuri mocnite, o avalanşă de presimţiri şi de gânduri băteau consecvent într-o aceeaşi direcţie, în urmă ori în lături nu apăreau goluri sau porţiuni lunecoase, sufletul Corei dădea meticulos şi temeinic. Aşa fiind, fata nu mai încerca, aşa cum se întâmplase, îndemnul de a stăvili ori de a ironiza, ca neadecvate, cuvintele pătimaşe ale lui Bujor Niculescu. Acum credea şi ea în îndreptăţirea lor căci aveau ecou puternic în inima ei. Cora aştepta, şi era convinsă că el a învăţat să aştepte de dragul ei, ca făptura să-i fie inundată de iubire. „Răbdarea” avea, pentru Cora, alt înţeles şi altă încărcătură afectivă.

Părinţii Corei nu parcurseseră, nici vorbă, în paralel, un proces de înţelegere a sentimentelor ei. Bogdan Pastia îşi răriseră vizitele în casa lor, trecea doar, ca atâtea cunoştinţe, să se intereseze de sănătatea mamei; aceasta din urmă nu scăpase încă de sub controlul medicilor, recidive, mai puţin grave, se iviseră şi erau încă posibile. Aşa fiind, după refuzul părinţilor de a o lăsa pe Cora să petreacă revelionul acolo unde fata voia, refuz neînduplecat, Cora hotărâse să plece în vizită la Alexandru cu intenţia ascunsă de a se întâlni pentru câteva zile cu Bujor Niculescu; şi, iată, reuşise să-şi ducă planul la îndeplinire cu sprijinul fratelui ei.

— Acum e rândul tău, să vii cât mai repede! îi spuse ea tânărului urcându-se în trenul care, pe un drum ocolit ce păstra taina acestei întâlniri, avea s-o ducă iarăşi acasă.

Nu se gândea la opinia părinţilor, sau nu-i păsa de părerea lor sau credea că nu pot avea nimic împotrivă; după cum nu intenţiona să le prezinte logodnicul. Numai că nu putea reveni prea curând şi simţea că nu poate să aştepte, fără să-l vadă, până la vară. Erau fericiţi şi atunci când se despărţiră.

3

PARADOXAL, DAR VIZITA LUI ÎN orăşelul în care trăia Cora se desfăşură sub semnul altei nevinovate taine, într-un „pe ascuns” care numai pentru ei avea preţ, avea înţeles. Aşteptat acum (aşteptare confirmată în toate scrisorile ulterioare primei întâlniri), Bujor Niculescu ştia că nu poate să plece pentru două-trei ore, doar ca s-o vadă şi s-o atingă pe fata de care se îndrăgostise. Îşi promisese, şi era hotărât să-şi respecte făgăduiala, să plece la drum în zilele libere din preajma lui întâi mai. Adică într-un interval în care n-ar mai fi trebuit să apeleze la consimţământul lui Burghele, deşi în uzina lor cu flux neîntrerupt toate zilele erau lucrătoare. Când se organizară schimburile de supraveghere, directorul comunică indicaţia de a fi folosiţi toţi inginerii ce nu erau înscrişi la excursii dinainte programate. Fără să ezite, Bujor notă în dreptul său numele unei localităţi din Bulgaria, astfel că lucrurile se desfăşurară aşa cum îşi dorise. Temerile sale rămaseră însă intacte până în ultimul moment. Dacă se publica, de pildă, amânarea acelei excursii... Nu-şi luă din timp bilet la trenul cu locuri rezervate, deşi ar fi fost mai cuminte, convins că un asemenea bilet cade, când nu te aştepţi, sub nasul unui binevoitor. Ajunse la gară la ora celei mai grozave aglomeraţii, îşi făcu loc cu greu pe culoar şi rămase în picioare, răsucindu-se ostenit întruna (căci era după o zi aprigă), până la capăt. Călătorise cu trenul cu care se

întorsese şi Cora acasă, din motive nu tocmai diferite de ale ei; dar pe el n-avea cine să-l certe, el era bărbat şi ieşise demult de sub tutela părinţilor... Expediase o telegramă, anunţându-şi sosirea, iar în tren se gândise destul de îngrijorat la efectul pe care vestea avea neîndoios să-l producă asupra unei familii, se dovedise, deloc dispusă la concesii. Totuşi Cora îl invitase, or, ea ştia mai bine... Privindu-şi tovarăşii de drum (evident, lui nu-i păsa de înghesuială), căutase să-i recunoască pe cei mânaţi de acelaşi imbold ca şi el. Din întâmplare, unul din ei se oprise alături. Venea de la Bucureşti, adică de la capătul liniei, trecuse prin multe vagoane în căutarea unui loc liber şi, până la urmă, se oprise acolo. Era cam de vârstă lui Bujor Niculescu, foarte elegant şi comunicativ, un tip reuşit, pe gustul inginerului. Mergea către acelaşi orăşel spre care se îndrepta şi Niculescu, iar de-acolo pleca, împreună cu logodnica, într-o excursie în munţi.

— Ea s-a ocupat de toate, eu n-aveam când... îi mărturisi tânărul dar fără îngâmfarea ce însoţeşte de obicei asemenea declaraţii, mai curând ca o justificare la călătoria complicată şi obositoare în care se angajase.

Bujor meditase uluit la faptul că biografia iubirii lui îşi găsise asemenea similitudini; până şi orăşelul era acelaşi! Ar fi urmat, ca într-o poveste bine cunoscută, ca şi fata să fie aceeaşi; vai, nu, Bogdan Pastia era concetăţeanul Corei, avea poate să dea ochii cu el la faţa locului

— La noi la minister, explică tânărul în continuare spulberând orice urmă de legătură cu omul avut în vedere de celălalt, programul este de la opt la cinci în cazul când nu intervine nimic deosebit. La ora când ies, agenţiile de turism sunt în vârf de solicitare, iar eu alerg să fac un duş, locuiesc în Berceni, la capăt, iar până să mă întorc, s-a închis pretutindeni. În oraşele astea se trăieşte altfel, meditase el, oftând. Dar desigur o să locuim la Bucureşti! adăugase înveselit, în chip de

concluzie.

Ce preţuise Bujor Niculescu la acest tânăr era faptul că vorbise ori tăcuse, mereu sincer (există şi o sinceritate a tăcerilor), fără să aştepte vreo întrebare şi mai ales fără să pună vreuna. Deşi urmau să coboare împreună, în apropierea gării tânărul îşi luă rămas bun, spuse că se numeşte Coman şi, înainte ca interlocutorul să apuce să răspundă, începu, să-şi facă loc spre capătul culoarului, încântat de acest aspect al călătoriei. Niculescu porni spre cealaltă uşă a vagonului.

La ora foarte matinală a sosirii, Cora îl aşteptase pe peron, semn indubitabil că familia ei era avertizată. Îl conduse la hotel, îl lăsă să se odihnească, urmând să se întâlnească la ora zece într-un loc uşor de găsit. Fusese un început de mai ploios şi rece; străzile erau aproape pustii şi ei se plimbară ore în şir, reluând firul stării de voioşie în care intraseră la întâlnirea anterioară, deloc stingheriţi de existenţa în apropiere a părinţilor Corei ori de rafalele de ploaie care porneau la intervale foarte scurte; nimeni şi nimic nu-i deranja. Intrară la restaurant şi la cinematograf. Apoi porniră iarăşi pe străzi către capătul oraşului într-un cartier de blocuri noi iar Cora îi povesti oaspetelui despre o călătorie cu autobuzul pe care o făcuse prin locurile acelea, plecând de-acasă fără ţintă şi gândindu-se la el.

— De când m-am întors, asta mi se întâmplă foarte des! îi mărturisi Cora. Trebuie să recunosc deşi, cel puţin aşa se spune, n-ar trebui s-o fac! adăugă ea, uşor înveselită de comentariul cu care-şi însoţise declaraţia.

— De ce? Nu trebuie să ştiu?

— Aşa se spune!

— Crezi că ar fi mai bine?

— Nu, spuse imediat fata, mi se pare o prostie. Aşa îşi închipuie cei care consideră dragostea un soi de luptă pentru putere. Cineva trebuie neapărat să domine iar celălalt să se supună. Contează care din doi apucă primul

să pună piciorul în prag. Să nu dai dovezi de slăbiciune, te sfătuiesc ei.

— Văd că te preocupă chestiunea, altfel n-ai fi pomenit-o. I-ai făcut special loc în discuţie!

— Ce să-ţi răspund? se interesă ea fără supărare. În formă rudimentară, s-a agăţat absolut din întâmplare de discuţia noastră! elimină Cora foarte ferm presupunerea lui. Am spus-o mai mult în glumă.

— Nu mi s-a părut, trebui el să-şi susţină poziţiile.

— Cine are voluptatea de a domina, de a cuceri, apăra şi păstra puncte strategice, se înşală, cred eu, închipuindu-şi că astfel întreţine vie iubirea, biciuieşte pasiunea, n-o lasă să lâncezească. Ar fi prea uşor! mai curând o strânge de gât, o împiedică să respire.

— Cred că lucrurile sunt mai complicate!

— Şi eu cred. Tocmai asta am şi spus. Ce dragoste poate să-ţi ofere un om căruia îi inspiri frică şi de la care aştepţi supunere?

— Ei, asta-i ciudăţenia: uneori poate!

— Nu-mi place să vorbeşti aşa! spuse dintr-odată Cora cu maximă seriozitate, refuzând să continue dezbaterea în planul argumentelor, limitând-o sentimental.

— Nu e vorba de noi doi! încercă el s-o liniştească. Avem imaginaţie şi...

— Dar nu-mi place nici să gândeşti aşa! mai, spuse fata, pornită acum.

— Ei, asta-i! se supără, superficial deocamdată, Bujor Niculescu. Gândesc ce vreau şi cum vreau! Ce obicei e ăsta, să judeci şi să controlezi şi mai ales să interzici gândurile altuia?! Până acum pledai pentru libertate, pentru drepturi egale...

Era rândul Corei să dea înapoi:

— Mi-ar fi plăcut să nu arăţi înţelegere faţă de asemenea oameni!

— N-am manifestat nicio înţelegere! se înfurie, tocmai în acest moment, tânărul. Am spus doar că există! ţipă el.

Şi n-am să fac prostia de a nu recunoaşte ceea ce există, ceea ce se vede ori se petrece sub ochii mei! De dragul nimănui! Cum îmi poţi cere un asemenea lucru?! Nu eu am făcut oamenii şi lumea, datoria mea, o datorie fundamentală, este să fiu atent, să încerc să pricep chiar ce nu-mi convine, iar nu să fiu opac ori obtuz!

Nişte copii apărură într-un balcon prin dreptul căruia treceau şi priviră cu ochii holbaţi spre bărbatul care vocifera, agitând braţele.

— Mai încet, îl certă şoptit Cora. Pe aici nu există obiceiul ca oamenii să meargă pe străzi strigând!

Asta îl scoase din sărite pe Bujor Niculescu.

— Nu mă interesează nici părerea lor şi nici părerea ta! Dacă vrei să ştii, îmi pare rău că am spus că n-am înţelegere pentru defectele şi greşelile oamenilor, am vrut să te împac, dar tu, nu şi nu! Vrei să-mi impui cu forţa un punct de vedere cu care nu pot să fiu de acord! De ce anume un om, cu calităţi nenumărate, n-ar avea dreptul să o ia razna, să se înşele, să facă un lucru urât?! Sunt eu oare o icoană a perfecţiunii, mi-a dat cineva drepturi de judecător suprem, ca să-mi permit obrăznicia, asta ar fi, o neruşinare, de a-i certa cu asprime pe toţi, numai pentru că mie nu-mi convine ceva?! S-o facă aceia care au despre ei asemenea impresie, că sunt desăvârşiţi, incoruptibili. Nici zeii, nici sfinţii, nici eroii nu erau lipsiţi de păcate, eroismul lor era acela de a încerca să le învingă, să cunoască şi să-şi stăpânească pornirile rele, nicidecum să se prefacă îngeri!

— Te rog să te opreşti, ai luat-o razna, n-a fost vorba despre asta! Nu ţi-a cerut nimeni să fi înger, am spus doar că mi-ar fi plăcut să fi deasupra meschinăriei unora dintre cei care se laudă că ei cunosc viaţa şi pentru ei existenţa omului nu are niciun secret! Dacă au trăit o experienţă urâtă, îşi închipuie că această întâmplare le asigură superioritatea faţă de ceilalţi! Atât şi nimic altceva!

Formulările ultimative avură darul de a-l împinge pe Bujor Niculescu spre o gâlceavă lingvistică având consecinţe dintre cele mai surprinzătoare şi dezagreabile.

— Ce înţelegi tu prin experienţă urâtă?! Adică să te ţii departe de clocot, să fi circumspect, prudent, bănuitor, să-ţi aperi prestigiul de orice opinie defavorabilă? Cum adică urâtă? Trebuie să-ţi garanteze cineva dinainte că întâmplarea pe care urmează s-o trăieşti va avea un final încântător?!

— În condiţiile astea nu mai discut!

— Stai frate că nu merge aşa, să discuţi când vrei, şi când nu, să-mi pui lacăt la gură! Ei bine, află că eu am trecut prin multe experienţe din cele pe care le consideri degradante şi asta nu mă obligă, dimpotrivă, să am despre mine părerea că sunt un mizerabil! Da, da, mi s-a întâmplat să cunosc şi aspectele penibile ale unei relaţii, să mă înşel şi poate să înşel la rândul meu încrederea altora, fără să mă simt, prin asta, superior dar nici inferior altora care se socotesc puri pentru că au trăit în sere, departe de orice adiere dizgraţioasă! Şi n-am niciun chef să mă scuz faţă de nimeni, să mă justific cu faptul că sunt mai în vârstă decât tine cu aproape zece ani. Cred că am ştiut să păstrez ce era mai bun în mine chiar în condiţii vitrege, cred că mai sunt capabil să iubesc şi să merit iubirea altora! N-am nevoie să fiu stimat ori iubit de oameni care nu mă cunosc şi nu mă înţeleg, pentru ceea ce nu sunt de fapt! Răspund pentru toate faptele mele, aşa să ştii! Nu am nimic de ascuns!

— Mă sperii, pur şi simplu mă sperii! spuse Cora, foarte palidă, după care se îndreptă decisă spre cea mai apropiată staţie de autobuz. Cine şi-ar fi închipuit că după ce nu ne mai vedem luni de zile, – continuă ea, plimbându-se agitată de la un capăt la altul al refugiului de beton – îndată ce ne întâlnim, ne repezim să ne aruncăm tot felul de jigniri şi grosolănii! Asta înţelegi tu prin iubire, să ai la îndemână pe cineva la care să te

răsteşti ca la piaţă?! Eu nu vreau să trăiesc aşa, dacă e să spun adevărul! Îmi trimiţi scrisori frumoase care mă fac fericită iar după aceea îmi dau seama că nu sunt decât vorbe şi iar vorbe!

— Iată-mă acum taxat drept mincinos şi viclean! interveni el cu un soi de amară satisfacţie.

Cora amuţi, privirea îi deveni dintr-odată grea şi plumburie ca o surdă ameninţare. Ea îşi încleşta buzele care, bântuite de tremur, nu voiau s-o asculte.

— Şi de astă dată, eu sunt singurul vinovat

— Dacă n-ai fi în vizită la mine, să ştii că nu te-aş cruţa! abia reuşi ea să îngaime.

După asta, niciunul din ei nu mai scoase o vorbă. Cum nu venea niciun autobuz, iar aşteptarea devenea din ce în ce mai stânjenitoare, Bujor Niculescu, cel dintâi, dealtminteri destul de secătuit, simţi că ajunseseră prea departe cu discuţia cea spontană şi sinceră. Era adevărat ce spusese Cora: se vedeau atât de rar... Cât despre el, nu regreta, firește, niciuna din fraze, conţinutul lor intrinsec i se părea cu totul rezonabil, numai forma era cam nepotrivită. De fapt, poate că tocmai lungile aşteptări care precedau întâlnirile lor nevinovate constituiau cauza acestor descărcări nervoase. Când vor fi împreună, poate că se vor certa, cine n-o face? În niciun caz disproporţia dintre cauză şi efect nu va fi atât de mare. Pe de altă parte, aşa neplăcută cum fusese, neînţelegerea dovedea, paradoxal, că faza amabilităţilor era, între ei, depăşită, iar acum, destul de legaţi unul de celălalt, îşi îngăduiau să pună iubirea la încercare, s-o zdruncine tărişor. N-o făcuseră intenţionat! În sfârşit, tot răul spre bine: nu spusese el că nu se speria, nu se ferea, de aspectele penibile ale unei relaţii?! Dacă aşa era, nu făcuse decât să treacă de la declaraţie la demonstraţie! Şi cu toată teama că ea va gândi iar – „Cât de ciudat te porţi!”, se apropie de Cora, îi atinse uşor umărul spunând în acelaşi timp, crispat încă:

— Hai să ne împăcăm!

Cora îşi scutură neîntârziat umărul. Nu răspunse. În autobuz, păreau doi străini adunaţi împreună de o îndatorire apăsătoare. Îndată ce coborâră, Cora dispăru fără să-şi ia rămas bun. Bujor Niculescu privi în urma ei ameţit dar şi uşor amuzat de aparenţa stranie în care se înveşmântase brusc iubirea lor. În noaptea aceea, în ciuda vacarmului sărbătoresc ce scălda strada principală pe care se afla plantat hotelul unde poposise, el dormi ca un pietroi până la ora zece dimineaţa. Trecuseră ani buni de când nu i se mai întâmplase să doarmă atât demult. Se ridică din pat încă mai ameţit decât în seara dinainte. Văzu îndată, la un pas de uşă, o foaie albă şi mare, ca un steag, ce fusese desigur strecurată pe sub pragul camerei! recunoscu de departe scrisul Corei (acel fel decis de a contura literele) care îi era mai familiar decât propriul său scris; nimic altceva în afara cuvintelor „mama te invită la prânz”.

— Acum poate să mă invite şi la bal, nu mai reprezint niciun pericol! meditä, cu voce tare, Bujor Niculescu.

Somnul de plumb îi uscase gâtlejul, îl făcea să vorbească răguşit. Îşi aminti că în seara precedentă nu mâncase nimic, iar dimineaţă la şase, cum era obişnuit, cu atât mai puţin; cum nici acum nu-i era foame, cum îl aştepta probabil o masă copioasă (ghiftuiala cuvenită prezumtivului logodnic indezirabil, înlăturat din joc în cele din urmă), hotărî să se culce la loc. „Ce mutră o să facă Burghele când am să-i spun că biletele pentru vilă şi concediul din iulie au devenit inutile!” medită el, de astă dată în gând. De teamă însă că la ora prânzului, după atâta amar şi după atâtea obiceiuri încălcate, va arăta ca o epavă, hotărî să se îmbrace totuşi, să coboare şi să facă rost de un ceai cald... E posibil să rămân răguşit ca un bătrân fumător de pipă!” Pe cât nu i-ar fi păsat altcândva de impresia pe care o va face, pe-atât de îngrijorat era acum de întâlnirea cu părinţii fetei. Curios, dar nu se

gândea să refuze invitaţia ori să se prefacă a nu fi intrat în posesia biletului. „Când voi ajunge acasă, am să-i trimit o scrisoare, apoi încă una şi, dacă-i adevărat că mă iubeşte, toate se vor rezolva!” îşi spuse el, considerând că actuala vizită era deja încheiată şi contând pe o comunicare pe calea ce-i era mult mai la îndemână.

În holul hotelului, comod aşezată pe unul din cele trei fotolii acoperite cu pânză înflorată, Cora răsfoia nişte ziare. Era îmbrăcată, el n-avea s-o uite nicicând, într-o rochie albă cu buline. „Doamne, de când aşteaptă?! Şi până când?” gândi Bujor Niculescu, cuprins deodată, la propriu, de un freamăt teribil.

Cum îl observă, fata lăsă deoparte ziarele, se ridică şi îi veni în întâmpinare, cu aerul conştiincios al unei însoţitoare de grup turistic. Spre deosebire de el, în acea clipă părea foarte sigură de sine; doar cearcănele şi paloarea obrajilor o trădau.

— Mă temeam că n-ai să te descurci singur şi am venit să-ţi explic cum să ajungi la noi, îi comunică fata fără urmă de zâmbet, înainte ca tânărul să apuce s-o salute, prefăcându-se că nu remarcă neliniştea lui intensă.

— Am adresa! răspunse mecanic Bujor Niculescu, încercând să se adapteze situaţiei.

— Nu e de ajuns, îl asigură Cora.

Se întoarse cu spatele şi porni spre fotoliul pe care abia îl părăsise, apoi se opri aşteptând ca musafirul să ajungă alături de ea. Regulile bunei creşteri erau cu sfinţenie respectate, iar Niculescu se lăsase cu totul în voia acestui protocol sever; când veni lângă Cora, tânărului nu-i rămase decât să ia loc în fotoliul cu pânză înflorată şi să asculte cu atenţie. Fata vorbea repede, exact, fără poticniri, iar el urmări concentrat explicaţiile până în clipa când îşi dădu seama că n-a priceput o iotă.

— N-am să vin, mă duc la gară! declară el atunci, ridicându-se brusc, sub puterea gândului de bun simţ care-i venise, fără urmă de intenţie tactică.

Cora îşi pierdu cumpătul, întreaga siguranţă a purtării se risipi ca fumul.

— Nu se poate, şopti ea.

— Nu-mi arde de vizite protocolare! spuse el încă şi mai decis, cu toate că nicio secundă, de la primirea biletului şi până acum, nu gândise astfel. Iartă-mă, dar mi-e cu neputinţă! o imploră apoi, atingându-i uşor umărul, copleşit, după hotărârea luată, iarăşi de nelinişte.

— Nu înţelegi că ăsta nu e un motiv să ne împăcăm?!... spuse Cora, profund nedumerită, vorbind rar din pricină că vorbele nu voiau să se înşire. Din pricina altora! exclamă ea cu ciudă, limpezindu-şi dintr-odată gândul şi starea sufletească, foarte marcată de efortul de a exprima şi de a ascunde în acelaşi timp tot ce simţea.

Conglomeratul de orgoliu şi de umilinţă, ambele la vedere, alcătuind o marmură şlefuită de valuri puternice, slăbiciunea ce nu voia să se lase descoperită, supărarea încă vie, mânia inteligenţei contrariate, solidaritatea cu el, ruptura de părinţi, nevoia de independenţă, toate izbucniră cu tărie în exclamaţia Corei. Tânărul o privea vrăjit. După câteva momente, chipul lui se destinse.

— Asta e cu totul altceva! spuse el bucuros, fără să ţină seama de faptul că fata devenise încă mai încordată decât înainte.

— Trebuia să înţelegi singur! şopti ea, cu nestăpânită furie, ca o cumplită ameninţare.

— Nu e adevărat! declară calm Bujor Niculescu, după care o luă de braţ şi o conduse spre ieşire.

Ceai nu era de găsit nicăieri. Se opriră în dreptul unui bufet cu muştar şi crenvurşti, iar tânărul se aplecă deasupra unei lăzi cu băuturi răcoritoare, aflată în mijlocul străzii, scoase o sticlă cu apă minerală, o desfăcu singur şi o bău până la ultima picătură,

— Încotro? întrebă el.

Fără să răspundă, Cora îşi făcu loc prin mulţime. Nu privea în urmă. Era sigură că el o urmează; dar preţul cu

care obţinuse această certitudine i se părea prea mare.

— Nu e prea devreme? întrebă iar Bujor Niculescu.

Când intrară în casă, fiecare din cei doi tineri avu de întâmpinat câte o surpriză, judecând după forme, iar în conţinut, de încercat împreună o aceeaşi uimire adâncă. Mai întâi, Cora. Încă din veranda-bucătărie ea descoperi că la prânz avea să participe şi un al doilea invitat în persoana doamnei Codrescu, vecina la care fata se refugiase în timpul ultimei vizite semnificative făcute familiei lor de Bogdan Pastia. Dincolo de stânjeneala pe care părinţii şi-o recunoşteau, apelând la prezenţa unui străin, era de remarcat faptul că musafirul aparţinea comunităţii locative, ceea ce exprima intenţia de a da un caracter public primei întâlniri cu prietenul Corei, dar mai ales împrejurarea că acest invitat suplimentar era tocmai unul care, întâmplător, o adăpostise pe fată într-un moment crucial pentru opţiunea ei sentimentală. Operaţiunea se înfăptuise fără ca fiica să fie consultată.

Bujor Niculescu asistă impasibil la bucuria Corei. El era pregătit, dacă se poate spune aşa, pentru orice. Din punctul lui de vedere, n-avea decât să fie de faţă şi consulul Turciei. Doar încântarea Corei îl iritase, superficial, pentru că venea după comportarea ei de gheaţă din ziua aceea. Ce fericită părea întâlnind-o iar pe mătuşica aceasta, pe care altminteri o vedea în fiecare dimineaţă! Chiar dacă ţine la ea extrem demult n-ar trebui să se manifeste, astăzi, atât de zgomotos, altul în locul său s-ar simţi jignit!

Surpriza tânărului, pe de altă parte, era aceea de a se vedea întâmpinat cu simpatie destinsă de părinţii Corei. Aceştia erau oamenii care se împotriveau neclintit relaţiei dintre ei, de asemenea oameni blânzi şi binevoitori trebuise să ascundă Cora o nevinovată întâlnire amicală? Firește, de vreme ce îl invitaseră în casa lor, nu-l puteau trata cu ură, dar între această din urmă posibilitate şi realitate se întindea o lungă seară afectivă. Văzându-i,

Bujor Niculescu ar fi putut să jure că oamenii nu-şi doreau, demult, altceva decât să-l cunoască. Dar chiar şi această dorinţă era discret manifestată: nu-l cercetau propriu-zis cu mare curiozitate, cu acea neplăcută privire scormonitoare a celor care vor să descifreze rapid calităţi şi defecte, eventual să descopere un impostor. Erau, pe scurt, bucuroşi de oaspeţi!

Văzându-şi fiecare de surpriza lui, aparent independentă de a celuilalt, ambii tineri resimţeau împreună schimbarea bruscă intervenită în atitudinea părinţilor Corei faţă de legătura lor. Se aşteptau să le revină lor sarcina de a încălzi atmosfera (vai, după îngrozitoarea ceartă, acţiunea comună era aproape imposibilă!), îşi închipuiau că vor participa (Bujor Niculescu o spusese direct, Cora nu-l contrazisese) la o vizită protocolară care s-o ferească pe fată de clevetiri (cum altfel s-o apere părinţii, oricât de îndureraţi ar fi fost de nesupunerea filială?) şi când colo se trezeau întâmpinaţi cu tandreţe de oameni care pricepeau stânjeneala lor şi voiau s-o spulbere. Nu cumva era o capcană? se întreba fiecare din ei, încercând totuşi să nu-şi trădeze bănuielile şi prudenţa. Astfel, misiunea părinţilor, secondaţi de doamna Codrescu, deveni şi mai dificilă, dar buna lor credinţă reuşi să triumfe.

În sfârşit, îngrijorarea comună tuturor comesenilor (inclusiv vecinei care, Cora ştia, se pricepea să folosească mâncarea în nobilul scop al terapiei sufleteşti), avu darul de a risipi îngrijorarea specifică a fiecăruia, luat în parte, subiectele de conversaţie ce ar fi lezat vreuna din susceptibilităţi fură, cu calm, înţelepciune şi naturaleţe, ocolite, iar întâlnirea, departe de a se isprăvi printr-o înfierbântată apropiere şi frăţie spirituală a participanţilor, jenantă prima, suspectă cealaltă la o privire retrospectivă, îşi păstră ţinuta omenească până în ultimele clipe. Atitudinea rezervată nu împiedica, ci înlesnea, cunoaşterea reciprocă, îi ajuta pe toţi, în ciuda

aparenţelor, să se simtă în largul lor. Rămaseră împreună, dar nu din obligaţie şi nici pentru a respecta vreo uzanţă, până seara târziu.

Fără o discuţie specială (şi nu „din pricina altora” ci doar în prezenţa celorlalţi), tinerii se împăcară. Legătura lor făptuise cel mai important pas social în timp ce iubirea îşi urma, perfect paralel, drumul ei. „Aş fi fost mâhnit să ştiu că sunt împotrivă!” avea să-i scrie Corei, Bujor Niculescu, după întoarcerea acasă.

Când trecură, plecând la plimbare, prin gangul întunecos ce despărţea curtea de stradă, Cora se ghemui la pieptul tânărului şi îi mărturisi, nu înainte de a-l săruta, ciudat de temătoare, de mai multe ori:

— Au fost cele mai grele douăzeci şi patru de ore din viaţa mea!

4

MAREA ÎŞI FĂCU SIMŢITĂ FORŢA de cuprindere şi îi luă în stăpânire deplină pe amândoi în acelaşi moment, înainte de a o vedea, ca şi cum ar fi trecut, într-o clipă, firul unui hotar implacabil. O dată cu ei, toţi aceia care aveau în suflet fascinaţia mării tresăriră tulburaţi şi amuţiră simultan, ascultându-şi bătăile precipitate ale inimilor, în vreme ce obrajii li se colorau altfel decât până atunci iar fibrele muşchilor începeau să freamăte. Nu era vorba, firește, de o anume zonă, determinabilă geografic, pentru că, asemeni unei uriaşe fiinţe vii, marea îşi exercita irezistibila putere de sugestie mereu altfel şi exclusiv în funcţie de propria stare, poftă şi energie. În zorii acestei zile, suflul ei părea să bată departe. Iar imensa făptură părea să fie într-o dispoziţie bună, adică senină, binevoitoare şi uşor ironică, de parcă ea însăşi, leneşă, ar fi zăcut tolănită în culcuş, întinzându-se cu voluptate sub bătaia încă nedogoritoare a soarelui după un somn adânc, obositor, pentru că fusese bântuit de coşmaruri, când e atât de liniştitor să constaţi că plăcuta lumină revine. Hotarul peste care trecuseră conţinea în structura sa şocul primului contact, apoi un spaţiu labil de reverberaţie unde fiecăruia îi era îngăduit să asculte ecourile unice, ca întindere şi sens, ale întâmplărilor ce le alcătuiseră, apoi un spaţiu de acomodare atât de îngăduitor încât, de la clocotul crescând până la destrămarea senzaţiei dintâi, orice era

posibil. Avea să urmeze peste un timp, dacă...!, invadarea tuturor simţurilor, iar ceva mai încolo deplina uitare de sine, cu specificul oftat al desăvârşitei abandonări, contopirea cu cerul; până atunci, cu înţelepciune, oamenii erau lăsaţi în voia treburilor mărunte, fără ca înclinarea lor spre extaz şi rezistenţa lor psihică să fie exploatate ori supuse presiunilor. Nici nu s-ar fi cuvenit să fie altfel, câtă vreme întreaga întindere a hotarului era facultativă, de fapt resimţită numai de cei înzestraţi; pentru ceilalţi, hotarul reprezenta, poate!, o senzaţie de răcoare ori de căldură, un miros sărat, stagnare ori alergătură, după caz, timp searbăd şi plictiseală.

Oricâte mărturisiri, promisiuni, jurăminte ori simple declaraţii şi-ar fi făcut reciproc, verbal sau în scris, în legătură cu influenţa pe care o exercitase în trecut, în diverse situaţii, vraja, misterul, ori numai farmecul mării şi al locurilor din preajma ei, cei doi tineri le socotiră pentru moment, prin acord tacit, uitate. Nădejdi noi creşteau în sufletele lor şi de dragul acestora, din setea nerostită de a le revedea împlinindu-se, datori erau să cureţe, pe cât cu putinţă, zgura vorbelor de orice fel. Alături fiind acum, niciuna din vorbe nu le era necesară pentru a-şi împărtăşi tulburarea, iar tot ce fusese spus sau scris trecea, datorită faptului că erau împreună, prin focul unei probe surprinzătoare ce avea să schimbe, fără a lăsa loc controversei ori reproşului, înfăţişarea multor gânduri. Simţeau, fiecare în parte, că au curajul să se supună acestei probe care urma, iar curând uitară până şi acest gând prin inelul căruia promiseră, oarecum nevoiţi, să le treacă pe cele dinainte.

Astfel, când trenul se apropie de gara Eforie, preocuparea lor era de a-şi aduna în grabă, şi fără a lăsa nimic în compartiment, bagajele, să-şi ia rămas bun de la cei care mergeau mai departe, să-i cerceteze pe cei de pe peron spre a vedea cât sunt de bronzaţi. Toată oboseala îndelungatei călătorii dispăru ca prin farmec atunci când

ajunseră sub acoperişul elegant al vilei Crizantema, străbătând mai întâi o grădină bine întreţinută, cu pomi şi boschete ce păreau să reconstituie un colţ privilegiat dintr-o expoziţie botanică. N-apucară să se dezmeticească, şi cu atât mai puţin să apese butonul soneriei ori clanţa impunătoarei uşi de stejar, când, venind dinspre grădina învecinată ce ascundea cu totul vila din dreapta, se ivi o femeie foarte tânără, înaltă şi voinică asemeni unui ostaş dintr-un regiment de gardă, plină de feminitate, delicată în mişcări şi chiar sfioasă în ciuda proporţiilor trupului.

— Vă rog să mă scuzaţi, spuse ea surâzând gingaş, am fost alături să dau un telefon soţului pentru că telefonul nostru, ce să vă spun? degeaba l-am reclamat, marţi a fost un băiat pe-aici, l-a întors pe toate feţele, a mers vreo oră – două, şi apoi…

Nu numai că nu-i întreba cine sunt, somându-i, încruntată, să prezinte biletul şi actele de identitate, dar li se adresa cu familiaritate ca şi cum s-ar fi despărţit de ei doar cu o jumătate de oră înainte. Mai mult decât plăcut impresionaţi, tinerii nici nu apucară să scoată o vorbă că se şi treziră însoţind-o pe femeie (care, în treacăt, luase ca pe nişte fulgi ambele valize) în interiorul clădirii.

— Ce dumnezeu se poate strica la un telefon?! le mai spuse femeia, dar evident fără a aştepta un răspuns din partea lor ci luându-i doar martori la o mirare îndreptăţită, atunci când ajunseră în salonul ce se întindea pe aproape întreg parterul vilei. Ce tineri şi frumoşi sunteţi! exclamă ea în încheiere, depunând valizele îndărătul unuia dintre fotoliile ce străjuiau căminul placat cu teracotă verde.

Constatarea nu fusese făcută cu slugărnicie ori cu prefăcătorie (deşi femeia părea să aibă cu câţiva ani mai puţin decât Bujor Niculescu), ci cu superioară bunăvoinţă, cumva maternă, ţinând seama şi de faptul că, prin ton, excludea realitatea primei întâlniri şi se constituia într-o

reluare a unei vechi satisfacţii, adeseori exprimate. Întreaga comportare a acestei îngrijitoare (şortul albăstrui îmbrăcat peste o rochie frumos croită, precum şi şirul de chei prins la cingătoare, îi precizau îndeletnicirea) ar fi putut dovedi o înaltă calificare profesională, obţinută într-o ţară cu vechi tradiţii turistice (veritabilă ştiinţă de a-i face pe musafirii oficiali să se simtă imediat ca acasă), dacă aerul ei timid, de simplă gospodină, – n-ar fi trădat-o.

— Camerele sunt sus, îi informă prieteneşte gazda. La două din ele ajungeţi pe scara asta, la celelalte pe-acolo! şi arătă cu degetul direcţiile. Cum sunteţi primii care aţi sosit, duceţi-vă şi alegeţi. Aşa e normal, declară ea cu bun simţ. Până atunci, mă duc să-i mai dau un telefon soţului: am uitat să-i spun de...

Şi plecă fără să încheie fraza. Invitaţia semăna cu aceea din povestea cu fata babei şi fata moşneagului; ca şi acolo, obiectul opţiunii se afla sus, în pod. Numai că, de astă dată, nu lăcomia ori opusul ei aveau să iasă la iveală. Era şi greu. Toate încăperile rezervate oaspeţilor erau nespus de atrăgătoare, fiecare în parte avea o particularitate avantajoasă, ceea ce dovedea că vila beneficiase de un arhitect inteligent. Prima dintre camere avea la dispoziţie un balcon în formă de L. ce se întindea pe vreo zece metri, următoarea deţinea ieşirea spre terasă, cea de a treia îşi deschidea toate ferestrele spre mare, ultima era alcătuită din două părţi: dormitor şi, după o draperie, hol cu fotolii şi comodă.

— S-o alegem pe asta, spuse Cora când ajunse în cea de a patra cameră. Tânărul era gata să accepte cu bucurie dar se întunecă la chip când fata adăugă: Putem aranja în aşa fel mobila încât fiecare să aibă patul şi fotoliul său, eu am să stau acolo, lângă intrare.

Ea vorbise cu entuziasm, ca şi cum ar fi făcut o propunere extrem de ademenitoare, şi părea atât de satisfăcută de ideea care-i venise încât Bujor Niculescu nu

putea să creadă ceea ce auzise. O privea fix pe Cora, aşteptând ca ea să declare că făcuse o glumă. Dar fata se îndreptă spre fereastră şi de acolo la fel de bine dispusă ca şi înainte, întinse braţele către coroana unui castan abia atunci înflorit.

— Ah, şi mai voiam ceva! continuă Cora după această lungă pauză revenind în mijlocul încăperii de astă dată cu un aer ceva mai stingherit. O nădejde miji în mintea lui Bujor Niculescu numai că fata se opri lângă comoda din dreptul uşii, desfăcu poşeta, scoase un teanc de bancnote şi spuse: Ăştia sunt toţi banii pe care i-am avut la CEC. Dacă nu ajung, la toamnă îţi dau cât mai trebuie!

Nu era nimic ostentativ în comportarea ei, nimic neaşteptat pentru cine o cunoştea. Bujor Niculescu trebuia să recunoască, astfel, că iritarea lui stupefiată nu găsea pentru moment de ce să se agaţe spre a exprima o nemulţumire care făcea, în acelaşi timp, să-i clocotească nervii.

— Nu se poate! reuşi el într-un târziu să rostească mocnit.

— De ce? întrebă Cora.

Devenise, brusc, temătoare, voioşia îi dispăruse. Se vedea, că înţelege exact la ce se oprise mintea lui.

— De ce? E mai bine aşa! repetă ea cu încă şi mai puţin curaj.

Dacă ea ar fi adoptat o atitudine de intransigenţă, de incoruptibilitate, tânărului i-ar fi fost uşor probabil să dea frâu mâniei. Dar arăta atât de îngrijorată şi de vulnerabilă! Nu apela decât la înţelegerea, la consimţământul lui ca şi cum şi-ar fi dat ea însăşi seama că îi cere un lucru deosebit de greu. I-ar fi plăcut desigur, cum spusese şi în altă împrejurare, ca el să priceapă singur. Pe de altă parte, lui îi era cu neputinţă să accepte rugămintea dar şi să explice motivele refuzului său; ar fi dorit ca timpul să se întoarcă iar cuvintele ei să nu fi fost rostite. „Doamne, în astfel de împrejurări, mi-ar trebui o

anume dibăcie, cu sinceritatea n-am să ajung prea departe.”

— Crede-mă, nu se poate! îi spuse încă o dată, cu multă căldură.

Cora îl privea încordată, era evident că aşteaptă ceva.

— Cum să ne apucăm să mutăm mobila? Să ştii, ne-am simţi mult mai stingheriţi!

Cu un rictus de dezamăgire, fata se răsuci cu spatele spre el şi rămase nemişcată.

„Ah, alteia aş fi ştiut ce să-i spun! Dar care alta ar fi avut dreptul să se poarte astfel?!” I se părea acum că întreaga vină aparţine frumoasei încăperi unde se aflau.

În sfârşit, ea se întoarse, zâmbi amar, neconvinsă, ca de la o mare depărtare, apoi porni spre uşă iar lui nu-i rămase decât s-o urmeze. „Poate că ar fi trebuit să fiu de acord. De fapt, de ce m-am opus?!” îşi spuse el, abia acum.

Coborâră scările în tăcere. Cora se gândea la urarea pe care i-o făcuse în tren fiica acelui foarte comunicativ tovarăş de călătorie: să fie la fel de fericită ca totdeauna! Altădată, fericirea ei nu depindea decât de ea însăşi! Dar tot ea hotărâse ca de-acum înainte să fie altfel.

— Mi s-a făcut foame, spuse, zâmbind uşor, atunci când ajunseră la parter.

Planturoasa îngrijitoare tocmai se întorsese şi învârtea, pare-se tot inutil, discul telefonului.

— Parcă v-aţi dus să telefonaţi la vecini? îi spuse Bujor, bucuros de întâlnire.

— Da, dar am uitat să-l rog să... răspunse femeia, iarăşi fără să încheie fraza, Apoi, întorcându-se spre Cora, o certă pe acelaşi ton de veche cunoştinţă: Vai, dar se poate? Mai e vreme până la prânz. Eu zic să vă prăjiţi la soare măcar un ceas! Doar pentru asta aţi venit la mare!

Tânărul tresări. În continuarea discuţiei pe care o avuseseră sus, foamea neobişnuită a Corei nu putea să exprime, în adevăr, decât dorinţa de a amâna, cât de cât,

momentul când va apărea în faţa lui, după atâtea şi atâtea luni de când îşi vorbeau şi îşi scriau, aproape dezbrăcată. Oh, dar asta nu mai era o glumă: pornind în felul acesta, zilele ce vor urma aveau să se constituie într-o lungă ultragiere feciorelnică pentru care, oricât de înţelegător, el nu era pregătit să reziste. Privind pieziş, în ochii lui scăpară protestul.

— Nu e adevărat! spuse fata cu voioşie, ghicindu-i imediat gândurile, întinzând spre obrazul lui braţul fragil ca pentru a stăvili săgeţile privirii încruntate.

Îl apucă de mână şi-l trase spre scara interioară, iar când ajunseră în camera lor, desfăcu în viteză geamantanul şi se apucă să-şi aranjeze hainele în şifonier, manevrând, fără umbră de sfială, vraful de lenjerie.

— Într-o clipă sunt gata, îl asigură ea pornind spre baie.

Oftând, Bujor Niculescu începu să se dezbrace. Curând, după ce făcuse şi el un duş, părăseau grădina din faţă a vilei, situată chiar pe faleză, la un pas de treptele ce coborau spre plajă; abia acum el recunoştea că fata nu-l minţise: goliciunea amândurora nu numai că n-o stingherea, dar părea s-o liniştească şi chiar s-o încânte. Astfel, el însuşi se simţi cu desăvârşire liber în mişcări. Şi chiar de-ar mai fi rămas vreun fir de încordare în sufletele ori în trupurile lor, şi-acela ar fi dispărut atunci când se opriră, ameţiţi, pe nisipul umed din imediata vecinătate a locului unde valurile înalte ale mării se spărgeau cu frenezie, într-o asurzitoare dezlănţuire care făcea ca totul din jur să se cutremure. Se sprijineau unul de altul, ţintuiţi locului, uitând până şi de faptul că existau, în vreme ce marea năvălea spre ei ca o uriaşă îmbrăţişare spulberată. O ameninţare neverosimilă, pentru că era, paradoxal, ocrotitoare, îi umplea, până la ultima fibră, de o prea mare, insuportabilă emoţie, îi făcea să redescopere un nemăsurat curaj ascuns în adâncul fiinţei lor.

Ţinându-se de mână, începură să meargă, încet,

clătinându-se, de-a-ndărătelea , să se îndepărteze cu uimire de acea incredibilă clipă, şi-apoi, cu gândul că ea nu le mai poate fi luată înapoi, cu nepăsarea vag halucinantă pe care o asemenea certitudine o imprimă gesturilor, se tolăniră pe nisipul fierbinte, continuând să privească, la fel de fix, marginea înspumată a întinderilor de apă, revenindu-şi cu greu în fire.

— Ştii să înoţi? îl întrebă Cora cu o voce nouă, cu accentul cuiva obişnuit să vorbească într-o limbă străină.

— Nu prea, îi răspunse articulând la fel de greu vorbele.

— Nici eu, mărturisi fata cu extremă încântare şi abia atunci vocea ei îşi recâştigă vibraţia firească. Atunci nu mi-e teamă să merg cu tine în apă! mai spuse ea şi, într-o clipă, era iar în picioare, din nou cu mâna întinsă spre el.

Reamintindu-le că nu era cazul să-şi închipuie, furaţi de prea marea îndrăzneală dobândită, că de-acum încolo totul le era îngăduit, ademenitoarele valuri uriaşe, venind în şir neîntrerupt, îi întâmpinară cu trâmbe de stropi de gheaţă. Bujor Niculescu poate că ar fi găsit resursa să reziste ostilităţii dar Cora, cu un infantil şi cuceritor strigăt de spaimă, dădu în grabă înapoi.

— Să încercăm totuşi!

— Nici nu mă gândesc, răspunse ea revenind în acelaşi timp la locul unde tânărul se oprise şi surâzându-i cu drăgălăşenie.

— Spuneai că nu ţi-e teamă!

— Aşa credeam!

Şi izbucni în hohote de râs.

— Atunci mă duc singur, îi spuse el cu tonul celui care nu vrea să se întoarcă învins.

Fără să răspundă, având pe chip o undă de tristeţe datorată acestei sugestii de despărţire, fata întinse spre el braţul subţire. Nu se mişca, parcă s-ar fi aflat pe muchia unei prăpăstii, în sfârşit sări, închizând ochii şi, o clipă mai târziu, trupul ei fragil, biruind firea independentă, îndărătnică şi însingurată, era lipit de

trupul lui, fără urmă de tremur, cu o feminitate matură şi energică, neînfricată. Singură, apoi, se desprinse uşor, se răsuci cu faţa spre valuri, se smulse din loc şi alergă înainte, sărind, strigând şi pierzându-se în perdeaua de stropi sclipitori.

Când trecură să se schimbe pentru prânz, vila Crizantema se afla în plină fierbere. Întreaga suflare (cele trei perechi de oaspeţi, îngrijitoarea cu surioarele ei) era adunată la parter. Bujor Niculescu şi Cora nu făcură oficial cunoştinţă cu nimeni, nici n-avea cine face prezentările, dar trecând spre şi dinspre camera lor cu aceleaşi treburi ca şi ceilalţi se dumiriră rapid în privinţa comunităţii căreia aveau să-i aparţină vreme de o săptămână. Pe una din elegantele canapele aflate în uriaşa cameră de zi, doi bărbaţi cam de vârstă lui Niculescu jucau table. Bucătăria găzduia doi soţi în vârstă, taciturni: femeia urmărea un ceai de plante ce tocmai dădea în clocot, bărbatul se străduia să înfigă ştecherul frigiderului într-o priză rebelă. Într-o altă cameră, la fel de spaţioasă ca şi precedenta, alţi doi soţi vârstnici, dar mai vorbăreţi, se ocupau cu multă însufleţire şi spirit civic de clasarea cheilor de la diversele uşi de acces în vilă pentru a le repartiza apoi cât mai echitabil. În camera de serviciu, singura strâmtă, beneficiind pe deasupra de o canapea ce ocupa aproape întreaga suprafaţă, două domnişoare, una de vreo şaptesprezece, cealaltă de şase ani, frecau sârguincios geamurile duble. Mezina semăna în aşa măsură cu îngrijitoarea vilei încât surorii nu-i rămase decât să confirme, cu blândeţe, ceea ce se vedea cu ochiul liber. Mai curioasă era apartenenţa la familie a celeilalte, o blondă subţiratecă semănând cu o finlandeză, atât de frumoasă încât ar fi putut concura cu şanse mari la titlul de miss Europa.

Cum se vede, hărnicia voioasă domnea pretutindeni, fiecare îşi vedea de preocupările sale fără a-i tulbura pe ceilalţi. Rememorând episodul plecării din gara Băneasa,

Bujor Niculescu ajunse la concluzia că doar el şi Cora erau provinciali. De altfel, chestiunea se lămuri pe deplin în timpul prânzului, la restaurant, când cei doi jucători de table veniră să se aşeze la masa lor.

— Am sosit o dată, toată droaia! povesti acela dintre ei care se recomandase Eremciuc. Trenul nostru a întârziat masiv, aşa se explică faptul că ne-aţi luat-o înainte. A fost o întrecere de toată frumuseţea între cele trei echipaje pentru ocuparea primului loc! continuă el râzând cu lacrimi. Cu toţii ştiam de existenţa garsonierei duble şi fiecare râvnea s-o obţină! Ha, ha, ha! Ce mutre au făcut, merita să-i vezi! Iar în vremea asta, ha, ha, voi eraţi la... ha, ha, ha! Iertaţi-mă pentru această declaraţie, colegul meu mi-e martor, dar v-am îndrăgit înainte de a vă cunoaşte şi, ca să zic aşa, fără s-aveţi vreun merit, numai pentru figura pe care aţi făcut-o, din întâmplare, colectivului de bucureşteni! Trebuie să fie nişte oameni foarte simpatici şi inteligenţi, i-am spus, este Niculae? şi iată, nu m-am înşelat!

Cascadele de râs se rostogoleau peste întreaga sală, răspândind bună dispoziţie la mesele celor care, de bună seamă, habar n-aveau de motivul care le declanşase dar de l-ar fi aflat, ar fi rămas desigur destul de nedumeriţi. Eremciuc părea să n-aibă mai mult de treizeci de ani, părul lui era aproape alb; arăta extrem de energic şi sănătos, totodată hotărât să râdă fără întrerupere în tot tmpul concediului. Mereu, cu orice prilej, şi-l asocia pe firavul Niculae, un tip brun, cu trăsături feciorelnice, la toate declaraţiile pe care le avea de făcut, indiferent de natura şi conţinutul lor.

— Berea asta germană e rece ca naiba, hai, bă Niculae, să-l felicităm pe ospătar!

— Suntem doi burlaci, copţi la os, veniţi să se bronzeze dar să rămână neprihăniţi!

— Atât eu cât şi Niculae ne prefăceam că jucăm table, asta nu e distracţie pentru noi, de fapt urmăream regulile

de constituire ale unui microclimat social tranzitoriu, dacă ne îngăduiţi (amândurora!) această formulă improprie! Ha, ha, ha!

Rămaseră consecvenţi obiceiului de a mânca împreună cu Bujor Niculescu şi Cora până la sfârşitul vacanţei deşi în ultimele zile o nebănuită furtună avea să zguduie, probabil definitiv, armonia relaţiei lor săpate în piatră şi chiar principiul deplinei libertăţi de acţiune a fiecăruia în parte, principiu pe care-l afirmau necontenit drept chezăşie a durabilei legături ce o întreţineau exemplar.

Participarea celor doi la această importantă etapă a iubirii dintre Cora şi Bujor Niculescu se dovedise dintre cele mai utile din câte se pot imagina. Eremciuc ghicise (era limpede deşi, om dedat destăinuirilor şi observaţiei, evita vreo remarcă în acest sens) de la bun început natura specială a momentului afectiv, de care îndrăgostiţii înşişi nu erau pe deplin conştienţi. Inginerul masiv, prematur albit, gâlgâind de energie, îşi asuma dificila misiune de a o proteja cu delicateţe pe Cora fără a recurge la vreun amestec, direct ori indirect, în treburile ei şi aproape fără a lăsa să se observe că are o asemenea intenţie, cu desăvârşire voios şi degajat. Celălalt îl seconda cu graţie, ceva mai transparent în atitudine totuşi, din pricină că era o fire mai gravă, suferind adolescentin, de pildă, atunci când prietenul său, bolovănos în expresie, lua peste picior întregul cvartet fără a o excepta pe fată.

După întâiul prânz comun, Eremciuc se întoarse la vilă, anunţând tunător (ca să audă şi cele două familii cu care locuiau împreună, numite atunci şi de-atunci încolo „graşii” şi „slabii”, cei din urmă fiind, desigur, cei tăcuţi) că are de gând să doarmă buştean până în dimineaţa următoare când se va duce să admire, singur, răsăritul soarelui despre care „auzise numai lucruri bune”, Niculae plecă la Constanţa să caute pastă de ras franţuzească, iar Cora şi Bujor Niculescu hotărâră, mai mult de teama

garsonierei duble, să se întoarcă pe plajă. Masa, foarte substanţială, bine gătită şi la fel de bine servită de o echipă de secui dornici să-şi afirme tradiţiile culinare, durase destul de mult, datorită în mare parte şi comentariilor abundente ale lui Eremciuc, astfel că, atunci când tinerii provinciali se întinseră din nou pe nisip, căldura aprigă a zilei se domolise. Nu era însă nici boare de vânt, aerul blând parcă încremenise, iar umbra se întindea fără vlagă, deloc grăbită să-şi ia în stăpânire domeniul. Era ceasul paşnic şi alinător care-i îndeamnă pe nevrotici să spună că ţărmul mării îi liniştеşte şi îi împacă. Valurile puternice îşi coborâseră crestele, spumegau scurt, rostogolindu-se uniform pe mari întinderi întrerupte doar de pietroaiele întâlnite în cale. Privirea, nealterată de aburire, putea urmări lesne conturul ferm al orizontului, pragurile de un albastru mereu mai intens ale apei, cerul albicios pe care norii nemişcaţi păreau un desen stângaci executat de un copil cu gusturi trandafirii.

Bujor Niculescu se întinsese pe spate, cu ochii închişi şi ofta uşor din timp în timp, iar trupul său încordat se lăsa cu voluptate învăluit de aerul umed şi răcoros. Plaja se golise, strigăte de copii ajungeau până la el înfăşurate în vată, apa se auzea fâşâind tihnit, iar tânărul se gândea la clipele când suita de gânduri fragmentate i se va şterge din minte, muşchii se vor întinde şi ora aceasta avea să-l cureţe de orice grijă. Poate că şi uitase de Cora când deodată simţi, ca şi cum ar fi fost transmisă de la uriaşă depărtare, o fină mângâiere alunecându-i pe braţ, greu de despărţit pentru el de abia perceptibila tresărire a epidermei sale în contact cu aerul dens. Era aproape o închipuire, bănuiala unei alinări suprapuse realului şi numai faptul că avea început şi sfârşit, nici acestea precise, îl făcură să-şi dea seama, nu imediat, că degetul Corei era sursa acelei neverosimile atingeri. Fără să-şi trădeze surpriza, nici n-ar fi avut spaţiu pentru vreo

tresărire iar instinctul îl ferise de uluiala retezătoare a începutului de gest, strânse doar ochii şi se concentră până la o limită a sensibilităţii pe care nu şi-o cunoştea, ajungând în sfârşit să descopere şi să poată diferenţia propria-i piele nemişcată şi, acum, groasă ca o scoarţă de copac, de pelicula subţire şi parcă albăstrui-străvezie, în care se puteau ghici nu numai striaţiile de suprafaţă dar până şi pânza de capilare, ce transmitea mângâierea degetului de fată. Nu i se întâmplase să simtă şi nici nu auzise vreodată că există asemenea mângâiere.

În ciuda caracterului feciorelnic şi al absolutei nevinovăţii, încordarea cu care era receptată şi enigmatica implicare ce o solicita dădeau comunicării persuasiune, profunzime erotică şi durată interioară. Când ecourile gestului Corei începură să piardă din vibraţie, iar Bujor Niculescu deschise ochii şi se ridică, sprijinindu-se în coate, amândoi păreau ameţiţi, buimaci dar şi uniţi de o încredere nouă, nebănuită, care nu angaja doar gândurile, şi în acelaşi timp depăşea cu mult pragul simplu al simţurilor. S-ar fi zis că îşi puseseră inele de logodnă, undeva la capătul vorbelor schimbate cândva în bucătăria doamnei Miriam ori că abia acum înţelegerea lor de a nu se despărţi nicicând căpătase un gir neîndoielnic. Şi nici nu trebuiau să se mai privească spre a se asigura că lucrurile stăteau într-adevăr aşa. Forţând oarecum îndepărtarea de momentul acestui intens legământ, de o intimitate care nu altera ceremoniosul (căci descoperiseră amândoi că autenticele solemnităţi ale iubirii nu le displăceau), tânărul rosti pe tonul cel mai natural, un ton care includea oboseala şi uşoara dezabuzare:

— Bogată zi!

Începură să-şi strângă lucrurile, de astă dată plini de nădejdi certe în rostul acestei vacanţe atât de discutabil începută. Semnul neobişnuitului plutea deasupra lor, dar cu asemenea evidenţă încât aproape că-i simţeau

apăsarea pe umeri. Independenţa fiecăruia suferise, îşi dădeau bine seama, o categorică pierdere, nu fără nelinişte şi nu fără nemulţumire resimţită, dar cu un sens limpede şi, mai ales, în absenţa constrângerii. Resimţeau o bucurie puternică şi o demnitate cumva împovărătoare. Porniră alene spre scările falezei, în sunetul tulbure al tălpilor greoi izbite de piatră, se pierdură prin mulţimea care forfotea gălăgioasă, în agitaţia specifică – simultan degajată şi clocotitoare – staţiunilor de pe malul mării în preajma căderii întunericului. Umblară fără ţintă, sporovăind, se opriră pe terasa cu mozaic gălbui a unei cafenele, se aşezară pe fotoliile de lemn şi-şi scuturară cu nepăsare nisipul de pe picioare, apoi se apropiară de bar, privindu-i pe toţi fără să-i vadă. Bujor Niculescu arătă cu degetul spre o sticlă cu etichetă ademenitoare, băutura se dovedi foarte potrivită, cu gust necunoscut şi aţâţător, paharele aveau forme bizare, cafeaua dădea în foc sub ochii lor, alături cineva zdrăngănea cu inteligenţă la chitară, din depărtare răzbătea o melodie lentă, aerul se legăna în ritmul valurilor nevăzute. În totul un ireal tonic, ceva din starea celui pierdut într-o ţară visată, pătrundea în fiinţele lor, de tineri echilibraţi şi prea energici în zilele obişnuite. Existenţa pe care şi-o cunoşteau rămânea aceeaşi şi totuşi nu mai era aidoma imaginii ei familiare.

Şi din nou se ridicară, pornind mai departe, la întâmplare, prin întunericul deplin acum, străbătând parcă peisajul altei vieţi; Cora se sprijini de umărul tânărului, de astă dată cu o tandreţe lipsită de subtilităţi, adică adecvată, Bujor Niculescu îi simţea, prin pânza cămăşii, pielea înfierbântată, alcătuiau conştient, cu voluptate nedisimulată, o pereche ca toate cele pe lângă care treceau, fără urme de sfială ori de orgoliu. Traversau pajişti pustii şi răcoroase, se sărutau acolo ori sub lumina încinsă a lămpilor cu neon, aproape fără bătaia de inimă a emoţiei, se opreau în dreptul unor ferestre larg deschise privind îndelung grupuri de polonezi care se legănau

cântând, ţinându-se de talie, fără să părăsească scaunele, urmăreau trăsurile de epocă fâşâind pe asfalt, cercetau moleşiţi şeile unor cai legaţi de gardul unui bar cu nume de western.

Intrară în vila Crizantema numai fiindcă se nimerise să se oprească în dreptul ei. Pretutindeni era întuneric. Ciocăniră la uşă şi, cum nu li se răspunse, îşi amintiră că au o cheie de la intrarea dinspre faleză. Ocoliră clădirea prin grădină. În faţă era deschis. Şi aici era doar o fereastră luminată, aceea de la camera îngrijitoarei. În dreptul ei, pe terasă, la adăpostul gardului viu care dubla plasa de sârmă ce înconjura grădina, frumoasa soră a îngrijitoarei răsfoia o revistă ilustrată, stând într-un jilţ de pai împletit, îmbrăcată în costum de baie, mişcându-şi uşor pletele aurii, în postura unei vedete de cinema care se ascunde de privirile avide ale admiratorilor şi reporterilor. Fata se prefăcu că nu-i vede pe noii veniţi ori poate nici nu-i văzuse; oricât ar părea de curios, între aceste alternative nu era mare deosebire, câtă vreme splendida soră mijlocie hotărâse, evident, să nu acorde locatarilor deserviţi de prima născută nicio atenţie; la urma urmei poate că nu situaţia socială, ci simpla indiferenţă de monument a oricărei frumuseţi ieşite din comun, îi dicta o asemenea atitudine.

Cora trecu neîntârziat mai departe să caute comutatorul electric din hol. Însă Bujor Niculescu se opri câteva clipe spre a admira priveliştea, atât de potrivită cu exotismul care invadase de câteva ceasuri existenţa sa, atât de nepotrivită cu orele ce aveau să urmeze şi să alcătuiască, altă expresie ar fi greu de găsit, noaptea nunţii sale. Când se grăbi apoi s-o ajungă din urmă pe Cora, fata consideră necesar să-l întâmpine cu un surâs înţelegător pentru care el nu avea pregătit zâmbetul jenat corespunzător.

— Ce prostii îţi trec prin cap! declară tânărul, blazat.

— Mie?! se miră Cora.

— Ce-ar fi dacă m-ar interesa fiecare fată frumoasă întâlnită în cale?! spuse el atunci, sincer dezamăgit de faptul că i se atribuise astfel de gânduri.

— Ar fi un semn că-ţi plac fetele frumoase! i se răspunse cu dezinvoltură.

Bujor Niculescu nu mai ştia cum să reacţioneze; pe de o parte era bine că iubita sa ştie să trateze fleacurile pe tonul cuvenit; pe de altă parte, nu-i era la îndemână, în asemenea clipe, să accepte, fie şi în glumă, atare tălmăcire a gesturilor sale. Se strâmbă, destul de descumpănit şi hotărî brusc să se opună întorsăturii pe care o luase conversaţia.

— Ar fi jale! replică el cu fermitate. Pleci acum cu una frumoasă, dar la primul colţ de stradă te pândeşte întâlnirea cu alta şi mai frumoasă. O părăseşti pe prima, pleci după cea nouă şi la următorul colţ...

Vorbise crispat: n-avea chef să vorbească acum despre asta, de ce dracu se oprise el, fără rost, pe terasă?!

— Să nu exagerăm, primejdia nu e chiar atât de mare! spuse atunci Cora, convinsă şi ea că discuţia trebuie abandonată.

Apoi se răsuci, cu un accent de supunere la fatalitate în această mişcare, şi se îndreptă spre scara interioară ce ducea la camera lor. Privind-o cum păşeşte fără să privească în urmă, nemaipomenit de încordată dar şi de dornică să-şi ascundă neliniştea, Bujor Niculescu înţelese în sfârşit că ea se agăţase de imaginea fetei de pe terasă ca de un fir de pai, la fel ar fi procedat desigur şi dacă acolo s-ar fi aflat doar un scaun într-o poziţie bizară, iar schimbul de replici n-avusese pentru ea, din acest motiv, decât valoarea unei pauze de gândire, răgazul pentru a respira adânc fără ca acest lucru să fie observat. Cât despre el, era dator să fie mereu atent ca să nu cadă în capcana aparenţei şi s-o confunde pe Cora, luat de şuvoiul întâmplărilor normale, cu vreuna din fetele frumoase care apar şi dispar după colţuri. Era atât de

uşor, îşi dădea seama chiar numai privind-o, să o piardă tocmai atunci când ar avea convingerea că a câştigat-o definitiv, iar pentru a o păstra nu trebuia nicidecum să stea la pândă, o astfel de poziţie e străină iubirii, opusă de fapt, căci nu poate dura decât – şi numai atât timp cât este – nutrită de un interes, singura soluţie fiind aceea de a se adânci în el însuşi şi de a ajunge să se comporte mereu faţă de ea, firesc, aşa cum îl îndemna cea mai bună dintre fibrele care-i alcătuiau fiinţa, fără superficialitate, fără vechi şi tocite obişnuinţe, fără, mai ales, efortul inutil de a părea altfel decât este. Avea el oare puterea să reziste acestui pact implicit? În acele clipe i se părea că da. Păcat doar că atâţia ani şi atâtea dintre experienţe făcuseră ca mintea şi sufletul să se deprindă cu lenevia. Dar oare până şi descoperirea făcută acum, nu din întâmplare şi nu la îndemână oricui şi nu pe căi lesnicioase, ce altceva dovedea decât că nu-şi pierduse prospeţimea, nu devenise obtuz şi lucios?

Făcu în grabă, plin de încredere în sine, cei câţiva paşi care-l despărţeau de Cora, cuprinse cu braţele trupul fetei aflate acum cu o treaptă mai sus decât el, o răsuci cu faţa spre dânsul şi o sărută îndelung, cu o emoţie şi cu o dorinţă de dragoste care-l copleşeau. Ochii Corei, aflaţi exact la nivelul ochilor săi, străluceau înlăcrimaţi şi surâzători; nu era nicio îndoială, întreg sufletul fetei, toate aşteptările ei, se concentrau în această privire.

5

LUI EREMCIUC NU-I PLĂCEA, aşadar, să lâncezească. În afara orelor, puţine, când dormea buştean (nici în ziua sosirii nu făcuse vreo excepţie, căci din povestirile lui rezulta că plecase să admire răsăritul soarelui puţin după miezul nopţii, rătăcind câteva ore spre a cunoaşte „viaţa adevărată"), era în permanentă agitaţie, în căutarea „punctelor fierbinţi" ale întregului litoral. De altfel, aşa cum declara Niculae, făcând mare haz, nici în timpul somnului colegul său nu intra propriu-zis la repaus, ci rămânea agitat, rostogolindu-se fără întrerupere prin aşternut, bombănind împotriva unui consilier de la proiectare nepriceput şi cârcotaş, dar mai cu seamă sforăind asurzitor, ca o locomotivă în plină viteză.

— Nu înţeleg de ce nu te angajezi în port, la descărcarea vapoarelor, cred că te-ai odihni la fel de bine! Ai scoate şi un ban frumos, sper că munca de noapte se plăteşte dublu!

Era un subiect de conversaţie care nu-l distra deloc pe masivul Eremciuc. Dornic să hohotească cu orice prilej, chiar şi atunci când se răsturna o solniţă, asculta recules relatarea prietenului, fără să zâmbească măcar. Nu îndrăznea să pretindă să fie scutit de asemenea observaţii care-l tulburau şi-l mâhneau necrezut demult, mesteca doar ceva mai scrâşnit şi se cufunda în tăcere deplină, Când Cora intervenea în favoarea lui, spunând ba

că s-a plictisit de subiect, ba că asemenea lucruri nu trebuie spuse, uriaşul cu păr alb o privea cu infinită recunoştinţă, incapabil să-şi mascheze slăbiciunea, dar nu-şi pierdea răbdarea, nu protesta când Niculae revenea cu amănunte noi, ameninţând în glumă că în noaptea următoare va deschide uşa camerei lor pentru ca întreaga vilă să participe la spectacol.

— Nu-i aşa că inventează, exagerează?! intervenea din nou Cora.

Eremciuc nu răspundea. Suporta neclintit şi părea hotărât să suporte în continuare. Însă neliniştea lui nu lăsa urme. Îndată ce se ivea un alt subiect, îndată ce atenţia celorlalţi se îndrepta într-o direcţie nouă, vocea sa devenea iarăşi tunătoare, hohotele sale reîncepeau să răsune cu vigoarea cunoscută, nimic nu mai amintea momentul apăsător prin care trecuse.

Energia lui nu se exprima doar prin vorbe. De dimineaţă pornea în cercetare, de unul singur – vreme în care Niculae se distra în diverse grupuri, înotând, pescuind, jucând mingea, oricum fără a inoportuna cuplul Cora - Bujor Niculescu, iar la prânz sosea întotdeauna doldora de proiecte pe care le susţinea cu însufleţire, argumenta şi răspundea obiecţiilor până îi convingea pe ceilalţi trei să treacă la aplicarea ideii sale. Descoperirile sale nu trebuiau judecate cu măsura comună fiindcă riscau, astfel, să se spulbere. Ceea ce pentru ochiul obişnuit şi judecata sănătoasă părea banal, şters, dacă nu stupid, reuşea să se încarce, datorită vitalităţii lui Eremciuc, de haz, farmec şi atracţie. Fiind vorba de vacanţă, descoperirile vizau, firește, modalităţi de a petrece memorabile clipe de destindere. Mai întâi, propunerea beneficia de o descriere făcută cu meşteşug şi poftă, după savantele reguli ale agenţiilor de reclamă şi publicitate, ce ţinea seama, cum se cuvine, de firea şi gusturile celor cărora se adresa, cu priceperea de a găsi momentul potrivit, tonul adecvat şi fireasca „succesiune

de stări” pentru a stârni şi aprinde curiozitatea. Timbrul vocii, privirile furişe, primele amănunte se aliniau şi ele atmosferei de mister:

— La Mangalia, în spatele poştei, al doilea sau al treilea colţ pe dreapta, unde începe o străduţă în pantă, aproape neumblată, în localul unei foste cofetării de pe geamurile căreia încă n-au răzuit inscripţia, ha, ha, ha, servim îngheţată la pahar, ceea ce, pentru profani, vă daţi seama... o mică orchestră de studenţi din Timişoara, patru băieţi şi-o fată, media de vârstă nouăsprezece ani cu bunăvoinţă, scaune mai mult decât comode, un desen pe care nu l-am văzut nici în reviste, tu ştii Niculae pasiunea mea pentru mobilier, dar asta n-ar fi nimic, numărul de forţă al programului este oferit de barman, undeva de la ora nouă în sus, nu ştii când începe, nu ştii când se termină, tipul face totul pentru propria lui distracţie, dar cu o inventivitate, cu un dar al improvizaţiei, cu o ştiinţă a surprizei, poante fine-fine, replică spontană, veritabil simultan în care pune la punct prostia, agresivitatea, îngâmfarea, dar pe loc!, un artist rar, şi fără a-şi întrerupe treburile, fără a pierde din ochi ansamblul, de altfel încăperea are cinci pe patru, lumină plăcută, se dansează printre mese, pe podium, unde doreşti, atmosferă degajată, nimeni n-are cum să-i deranjeze pe ceilalţi, mă rog, aşa ceva nu trebuie pierdut, voi hotărâţi desigur, dar părerea mea este: astă-seară, căci mâine – poimâine află tot târgul, se duce buhul, greu mai pătrunzi.

— Pare o locantă cam snoabă! clătina din cap Bujor Niculescu, avansând presupunerea după o pauză consacrată meditaţiei.

— Puştime, mă, ce să căutăm noi acolo?! adăuga imediat Niculae. Ia închipuie-ţi, când s-or trezi cu claia ta de păr coliliu în mijlocul distracţiei, bună seara domn-diriginte, mai mişcă vreunul?, adio atmosferă degajată? Şi, mă rog, ce se bea, ce se mănâncă la timişorenii ăia?

— Până la Mangalia n-ar fi greu de ajuns, dar cu ce ne întoarcem? Autobuzul circulă numai până la ora zece, după aia numai dacă…

Chiar dacă în chipul cel mai evaziv, Cora dovedea oarecare receptivitate.

— Şi dacă barmanul n-are chef să sufle o vorbă?! revenea dispreţuitor Niculae. Să stau la dispoziţia lui, ce, eu îl servesc pe el? Păi ce vrei mai cumplită ironie din partea lui decât să mă vadă, să se uite fix la mine şi să tacă. Dacă are instinct şi nerv satiric, cum îl lauzi, precis aşa o să procedeze!

— O seară ratată, mormăia Bujor Niculescu. O cofetărie care a fost, dar n-a fost! Experienţă de dragul experienţei! Dacă sunt aşa grozavi, de ce nu li s-a dat în centru…

Eremciuc asculta cu mare interes, nu întrerupea, deocamdată nu protesta, lăsa timp pentru noi obiecţii, părea avid să culeagă opinii şi să îngăduie tuturor rezistenţelor să se epuizeze.

— Mie îmi place ideea! spunea deodată Cora.

Urma o lungă tăcere.

— Sigur, exact ce spuneam eu, revenea ceva mai potolit Niculae. Tineretul! La vârstă lor…

— La vârstă lor, de unde era să găsesc eu asemenea loc! spunea cu amărăciune Eremciuc, dispus să renunţe. Abia aveam bani să…

— A, generaţia, chestii, perfect! se repezea iritat Bujor Niculescu. Dacă are caracter compensatoriu, nu mă opun. O seară a regretelor, o să ne distrăm de minune! Dar ce vină are Cora?!

Ochii lui Eremciuc începeau să sclipească.

— Sunt eu omul care să vă invit la un prohod? Nu, nu aşa: uitaţi-vă în ochii mei! Bine, să zicem că am exagerat, că de vreme ce am trecut doar pe-acolo, ori nici n-am trecut ci m-am informat trăgând cu urechea de la un frăţior volubil, pentru că la asta mă aşteptam: de unde

ştii, ai fost aseară la Mangalia?, dar nu mă bucur eu în faţa voastră de atâta credit, pe intuiţie, ca un nenorocit de barman?!

— Poftim! exclama justiţiar Bujor Niculescu.

— Să punem răul înainte, să considerăm că barmanul e răguşit! nu se mai lăsa acum Eremciuc. Dar eu unde sunt! Adică nu pot eu îmbrăca livreaua şi să dau un spectacol mai grozav decât tot sindicatul cofetarilor?!

— Atunci de ce să ne mai trambalăm până la Mangalia?

— Măcar orchestra să n-aibă gripă! chicotea Cora din ce în ce mai încântată.

— Sunt eu şi orchestră şi taraf de lăutari, vă fac educaţie civică, vă cânt la ureche!

— Recunoşti deci că ai inventat de la un cap la altul? se molipsea de vioiciune Bujor Niculescu, izbucnind în hohote de râs.

Totul părea aranjat, Cora întreba cu seriozitate:

— Cum să mă îmbrac? Rochie de seară?

Abia atunci, Eremciuc scotea din buzunar o listă de bucate, oficială, OCL Mixt – cofetăria Mixandra.

— Iată doar lista cocteilurilor: dacă voi aţi auzit de cinci dintre ele, nu zic să le fi gustat, v-aş pretinde prea mult, renunţăm la expediţie! Linişte! Mulţumesc.

Împăturea lista, o îndesa în poşeta Corei, după o clipă o desfăcea iar.

— Preţurile. De ce nu v-aţi uitat la preţuri? Opt treizeci şi cinci, nouă optzeci, unsprezece fix. Pare barmanul acesta un debutant fără har?! Vă rog să mă contraziceţi!

Porneau la drum în cea mai potrivită dispoziţie: uşoară neîncredere, unanim acceptată (de la un moment încolo, mai ales în autobuz, Eremciuc era cel care lansa ipotezele cele mai pesimiste: incendiu la cofetăria Mixandra, băuturi interzise de reţetarul MAI etc.) în petrecerea care îi aştepta, convingerea că altceva mai bun n-aveau de ales, plăcerea de a călători spre un loc necunoscut, dispreţul nerostit faţă de propria lor poftă de searbede

distracţii, gustul amar lăsat de acel crâmpei de conversaţie privind vârstă, generaţia, precum şi de opunerea nejustificată faţă de grija şi de bunele intenţii ale lui Eremciuc, dorinţa de a risipi acel gust. Avându-i alături pe cei doi prieteni, Cora şi Bujor Niculescu se simţeau mândri de încântătorul consimţământ social pe care cuplul lor îl primise, eliberaţi totodată de nelinişstea primelor zile de trai comun, de crisparea ce nu şi-o puteau încă învinge, chiar şi de bucuria care stăruia să-i copleşească. Erau şi parcă nu erau acolo, prezenţa lor avea, în propriii lor ochi, ceva neverosimil, iar din pricina asta păreau cumva nesiguri de ceea ce vedeau şi auzeau. Era o stare foarte plăcută, de bun augur, de împăcare şi încredere.

Cofetăria Mixandra exista; era, în adevăr, în curs de reamenajare, deci trăia la aceeaşi încrucişare de drumuri ca şi vila Crizantema, de care era atât de apropiata şi ca nume; localul intra şi el în vederile noilor structuri ale turismului, nu i se hotărâse încă destinaţia iar pentru moment era loc şi pentru improvizaţia atrăgătoare întrevăzută de Eremciuc. Când intrară acolo erau tuspatru în aceeaşi stare de aţâţare, nu era nevoie ca masivul proiectant să mai biciuiască ori să susţină frenezia celorlalţi. Niculae se îndreptă de la bun început spre barman, îi vârî sub nas lista adusă de la Eforie, ceru „ce e mai bun, banii nu contează”, iar băiatul, politicos, îndatoritor, se dovedi extrem de tăcut. Ce mai conta? Orchestra era cu adevărat remarcabilă, avea stil, în adevăr patru băieţi şi-o fată, toţi purtau ochelari şi-aveau un aer grav şi fermecător, muzica lor era aleasă cu gust, capabilă; să întreţină o atmosferă, poate albastră, aşa cum era lumina care scălda barul, precum şi rochia fetei cu chitară, oricum o atmosferă răcoroasă, căci sufla un vânt subţire, şi era cu putinţă să nu te mai gândeşti cine eşti, cine te înconjoară, unde te afli. Niculae o invită pe Cora la dans, mişcarea lor lină, fără legănări, mişcarea lor

se integră neîntârziat şuviţelor de aer rece care băteau uşor din direcţia barului aşezat probabil pe o pivniţă veche. Eremciuc îşi luase paharul şi se aşează pe marginea podiumului, acoperit cu mochetă albăstrie, discutând în şoaptă cu bateristul, un adolescent cu bărbie foarte ascuţită, cu privire severă, în care ghiceai îndată un viitor căpitan de cursă lungă. Iar Bujor Niculescu îşi sprijini obrajii în palme, sorbi un Alexander şi începu să urmărească alunecarea delicată a Corei; înfiorat de răcoarea umedă ce-l făcea să simtă, mai mult ca oricând, vecinătatea mării, deschizătura pleoapelor i se îngustase dintr-un instinct de adaptare la mediu, melodiile se subţiau şi ele, dobândind supleţe şi transparenţă. Pe traiectoria privirii lui se intersectară apoi şi alte perechi de dansatori, şi aceştia subţirateci, cu mişcări hieratice, undeva în depărtare fata din orchestră îşi înfăşură, cu mişcări de balerină, un voal în jurul gâtului, desigur un voal de culoarea cerului care, dacă n-o proteja de frig, în orice caz o făcea aeriană şi îi lungea gâtul. Bateristul lui Eremciuc sublinia cu inteligenţă irealitatea peisajului, de peste tot se ridicau aburi, nimeni nu intra, nimeni nu pleca, braţul barmanului înlocui, la sugestia cine ştie cui, paharul gol din faţa lui Bujor Niculescu cu unul plin, plăcută senzaţie! iar din clipa aceea nici măcar numele lui Burghele nu l-ar mai fi făcut pe tânăr să tresară, i s-ar fi părut desigur doar un nume cufundat în întuneric, l-ar fi repetat lungind silabele pentru a-l acorda, ce altceva, să-i facă? la sunetele prelungi şi la suprafaţa de sticlă pe care Cora aluneca.

Le era dată previziunilor lui Eremciuc forţa de a se adeveri. Brusc se auzi o voce tunătoare, se ivise un nou barman, poate şeful celui dinainte, un individ coleric, cu glas bolborosit din care nu se desluşea nimic, dar simpla lui apariţie însemna că Eremciuc nu inventase nimic. Ca la comandă, cei patru tresăriră, îşi făcură semne de confirmare, de recunoaştere, da, seara era reuşită şi-avea

să rămână crestată în memoria lor, scopul, pândit de atâtea primejdii, scopul mărunt şi fragil, străveziu aproape, fusese atins. Bujor Niculescu se ridică, asemeni unui resort, porni printre mesele joase, observând abia acum că până şi linia scaunelor corespundea descrierii lui Eremciuc, se înclină în faţa lui Niculae şi-apoi o cuprinse pe Cora în braţe, cu o clipă înainte de a se oglindi, fericit, în lentilele fetei cu voal albastru care tocmai privea în jos, surâzând vag.

După seara aceea, propunerile lui Eremciuc, chiar dacă întâmpinau unele reacţii ostile, erau discutate ca aparţinând unui program de neocolit, supus perfecţionărilor dar fără posibilitatea respingerii, iar blândul şi voinicul proiectant şef era neobosit. Pe insula de pe Siutghiol se putea mânca singura saramură autentică, mămăliguţa n-avea gogoloaşe iar şalupa circula după următorul program; în drum se găsea iaurt de oaie în vase de lut, iaurt care dacă nu-ţi răscolea cele mai vechi amintiri însemna că n-ai suflet; la Constanţa, venise un circ cu elefanţi, dar adevărata distracţie erau ţigăncile de-alături care ghicesc în palmă viitorul; la cutare restaurant în aer liber, unde trebuia să te programezi din timp (iar Eremciuc rezervase deja pentru seara de sâmbătă cea mai căutată dintre mese), te aflai câteva ceasuri pe scena unei operete nespus de comice, scenografie, costume, bărbi lipite, diademe, sandale romane, focuri, chiar şi lănci, se poate râde cu lacrimi, e un soi de ghiveci fără egal; primul meci de fotbal al Farului în divizia B; bâlci cu pocnitori şi încercarea puterii, de vizitat mai cu seamă pentru baclavale; şi aşa mai departe. Iar în ziua când oboseala şi plictiseala şi înţepăturile de ţânţari şi chiar indigestia riscau să ridice un zid între Eremciuc şi ceilalţi trei care, sastisiţi, n-aveau chef să recunoască nici măcar faptul că omul făcuse totul, bun sau rău, numai de dragul şi numai cu consimţământul lor, până la ultima cafea fiartă în nisip, el

se găsi să-i anunţe, era prima dată când nu-i consulta, că erau aşteptaţi într-un cadru foarte modest, o cârciumioară din mahalaua portului, cu patricieni şi bere la halbă. Până şi Cora declară, spre satisfacţia şi în aplauzele lui Niculae, în ciuda simpatiei profunde pe care o nutrea pentru Eremciuc, şi a rezervei politicoase din care nu ieşise nicio clipă, că proiectantul îşi pierduse minţile. Eremciuc zâmbi jenat şi duse mâna spre buzunarul din care scotea de obicei infailibilele dovezi scrise cu care-şi susţinea fermecătoarele pledoarii. Bujor Niculescu, năpădit de furie, căci el mereu ştiuse că se va ajunge aici, simţi că vârfurile unghiilor îi pătrund în palmele făcute pumn: era păcat că un om atât de inteligent şi energic nu învăţase să se oprească o clipă înainte de a fi prea târziu. Dar Eremciuc scoase buletinul de identitate şi-l aruncă neglijent în faţa celor trei ca în faţa unui juriu de punere sub acuzare atunci când, după numeroase declaraţii false, cineva insistă să probeze că e prinţ de sânge.

— Se poate verifica, spuse el trist, arătând documentul cu degetul întins. La ora când vom ciocni primul rând de halbe, nimic nu se potriveşte mai bine cu împrejurarea! împlinesc treizeci de ani. Nu douăzeci şi nouă! strigă el scârbit. Pentru cei care sunt capabili să priceapă!

În grădina „Briza mării”, aproape de un gard cu scânduri orizontale vopsite cu baiţ, pe o suprafaţă de pământ bătătorit pe care masa cu greu îşi găsea echilibrul, sub straja mustăcioarei unui chelner care avusese delicateţea să rămână deoparte cu tava de cârnăciori, prietenul lui Eremciuc rosti un toast, cu vocea înfundată a omului care nu reuşeşte să-şi stăpânească emoţia. Toţi patru lăcrimau, absenţi la foiala şi vacarmul din jur.

— Este un om! formulă Niculae gândul tuturor.

Eremciuc se ridică, îşi încheie nasturii hainei, îşi aranjă nodul cravatei pe care Bujor Niculescu i-o făcuse cadou şi

o invită pe Cora la dans.

— N-am îndrăznit până astăzi! îi declară el cu solemnitate.

Cora purta costumul atât de frumos care-l impresionase pe Bujor Niculescu după ce trenul părăsise gara Băneasa. Cu părul tuns băieţeşte, care-i descoperea fruntea înaltă şi pură, cu ochii încă umezi, strălucind de lumină, cu răsucirile graţioase ce reaminteau dansul de sub crengile de brad şi refăceau prima ei imagine răsfrântă în privirea lui Bujor Niculescu, arătând mai tânără ca oricând datorită prezenţei masive, a cârlionţilor cărunţi şi a mişcărilor de urs ale lui Eremciuc, înnegrită de soare, însufleţită de eveniment, amestecată în mulţimea pestriţă, ea reuşi să acapareze în aşa măsură toate gândurile tânărului care o iubea, încât acesta se simţi dintr-odată, fără vreo explicaţie, paralizat de spaima superstiţioasă că ar putea-o pierde, iar sufletul său; se cutremură de îngrijorare neputincioasă de parcă ameninţarea neaşteptată şi tulbure i-ar fi fost şoptită la ureche de un trimis al zeilor. Privirea i se împăienjeni iar silueta îşi pierdu pentru câteva clipe corporalitatea, devenind un soi de oscilaţie luminoasă; nu-i rămase altă scăpare decât să-şi întoarcă privirea. Spre norocul său, vecinul de masă îl aduse pe pământ: avea să-i spună ceva important, cu totul altceva dar...

— Nici nu pot să mă uit la el! declară cu durere, adânc tulburat, Niculae. Cine ar fi crezut, mai ales cine-l cunoaşte, că ar putea să i se întâmple?! mai spuse, în şoaptă şuierată, astfel că Bujor Niculescu îşi închipui că e vorba de o boală necruţătoare despre care Eremciuc încă n-avea habar, iar această impresie se accentuă atunci când celălalt adăugă oftând: Am tăcut până acum, am tot sperat să mă înşel, ori că va dispare la fel de brusc cum a apărut. Ţi-o spun din inimă, acum mă tem că nu mai e nimic de făcut! Ce rost ar mai avea să ne ascundem după deget, tocmai faţă de voi, când şi aşa, într-o zi-două...

Bujor Niculescu nu îndrăznea să-i ceară să vorbească mai limpede, şi-apoi era oricum convins că înţelesese prea mult dintr-odată.

— Şi-ţi imaginezi ce va fi la Bucureşti când ne vom întoarce! continuă să se căineze Niculae, mereu mai speriat dar şi stingherit parcă în acelaşi timp. Vor crede, te pomeneşti, că n-am avut eu destulă grijă, sau chiar l-am încurajat, doamne-dumnezeule! Un bărbat ca el, spune şi tu, falnic ca un brad! La noi, între prieteni, ca să ştii, când se întâmplă ca cineva să se clatine, sufleteşte sau altcumva, la el merge să găsească sprijin şi ocrotire. Parcă l-au vrăjit, zău dacă-mi vine în minte altă explicaţie!

Abia strecurarea pluralului, dimpreună cu uşoara stinghereală a interlocutorului, îl îndemnară pe Niculescu să ceară lămuriri.

— Oh, dac-ar avea o boală ca celelalte, ne-am resemna! i se răspunse cu obidă dar şi cu un soi de dispreţ. S-a îndrăgostit ca un plăvan! izbucni Niculae cu furie neputincioasă.

În mod curios, deşi s-ar fi cuvenit, Bujor Niculescu nu izbucni în râs; ca şi cum ar fi presimţit că n-a auzit decât începutul unei poveşti zguduitoare, un început comic adesea, un început doar. Era totuşi posibil ca omul să exagereze, aşa cum li se mai întâmplă prietenilor devotaţi când îşi văd idolul spulberat; iar relaţia celor doi, inclusiv cuvintele spuse în seara aceasta, autoriza o asemenea presupunere. Fără a mai pomeni faptul că era o seară specială în care emoţia urcase oricum pe treptele de sus; cât trecuse de când acelaşi prieten rostise în numele tuturor: Este un om!

— Păi, este sau nu este un om?! reaminti Bujor, surâzând jenat, el însuşi neconvins că poate risipi suferinţa celuilalt. Ai spus-o doar ca să-i dai curaj?

— Ah, nu, degeaba! se apără Niculae. Tocmai că este! adăugă la fel de înflăcărat ca prima dată. Uite însă că nu-l ajută! spuse apoi, pur şi simplu nedumerit.

— Să te întreb mai întâi de cine e îndrăgostit? îi ceru părerea Bujor. Sau îmi spui mai bine cum se manifestă, căci mi se pare că asta te doare mai mult!

Niculae făcu un gest de lehamite, sugerând că niciunul dintre răspunsuri nu prezintă interes. Poate că regreta mărturisirea răbufnită şi voia să se întoarcă la tăcerea pe care o preferase până atunci. Dar nu!

— În primul rând ar trebui să-ţi povestesc cine a fost până acum Alexandru Eremciuc!

— Am început să-l cunoaştem, crezu Niculescu că se poate justifica.

De astă dată urmă un semn de dispreţ, nelalocul său şi jignitor, un semn care-l făcu pe Niculescu să tacă, oricât de înţelegător, şi dornic să afle, era.

— Sigur, în mare v-aţi dat seama! răspunse Niculae cu un fel de bunăvoinţă amestecată cu desconsiderare, dovedind cât de neatent era la orice depăşea limitele subiectului acaparator. Dar ar trebui să vă relatez aşa, clipă cu clipă.

— Nu e nevoie, i se răspunse cu ostilitate dar nici asta nu-l trezi.

— Poate că ai dreptate, tot nu mai foloseşte la nimic! consimţi el.

— Clipă cu clipă l-am cunoscut şi noi, doar nu l-am cunoscut din rezumatele tale! sublinie, încă mai agresiv, Bujor Niculescu. Să renunţăm la discuţie, în curând omul se întoarce la masă şi ar fi neplăcut ca tocmai de ziua lui, mai ales că e un om atât de delicat...

— Ai dreptate, se declară neîntârziat de acord Niculae. Astăzi ar trebui să tac. Eu, care ştiu cel mai bine cu câtă încordare privea Alexandru Eremciuc pragul celor treizeci de ani!

Fraza ceremonioasă ca şi supunerea dovedeau însă că gândul lui rămânea agăţat undeva departe, la fel de încrâncenat şi copleşit ca şi înainte. El ridică halba cu bere şi o ciocni de halbele aflate pe masă, rostind absent:

— La mulţi ani!

Compătimirea l-ar fi făcut pe Niculescu să-i ierte grosolănia, să treacă peste vanitatea lezată. Dar îşi dădea seama că replierea e inutilă. Rămase tăcut şi nemişcat. Niculae se ridică, aduse o solniţă şi se apucă să întindă sare pe marginea halbei din faţa lui. După un timp, Eremciuc şi Cora se apropiară dansând de masa lor.

— Am venit să-ţi cerem o nouă îngăduinţă! i se adresă, cu multă voioşie Eremciuc lui Bujor Niculescu iar Cora întinse mâna spre fruntea acestuia din urmă, atingând-o cu gingăşie.

Molipsit de frământarea comeseanului, Niculescu apucă mâna fetei, o sărută de două ori fără să ridice privirea, apoi flutură degetele ca şi cum ar fi spus: faceţi ce doriţi, nu mă interesează.

— Ce e cu tine?! îl întrebă Cora uimită, aplecându-se spre el. Acum câteva minute mă priveai cu-atâta iubire şi dintr-o dată te-ai întors cu spatele... Te supără că dansez?

— Nu, nu! se dezvinovăţi Bujor Niculescu. Te iubesc, te iubesc mult de tot! mai spuse el, ridicându-se şi cuprinzându-i umerii cu un gest de nelinişte care-o sperie pe fată.

— Nu mă mai mişc de-aici! declară ea, fără să se adreseze cuiva anume, şi se aşează, cu o mişcare atât de hotărâtă încât cei doi bărbaţi rămaşi în picioare înţeleseră că n-o mai puteau clinti din loc.

— Ştiu eu că serbările astea se sfârşesc întotdeauna rău! spuse încântat Eremciuc, izbucnind în hohote de râs. Ne pândeşte cearta! anunţă el ca şi cum ar fi fost vorba de un nostim joc de societate. Ha, ha, ha! Adu, domnule, bere, nu vezi că asta e trezită! strigă el către ospătarul care nu se vedea. Până şi ăsta, – le explică, hohotind, celorlalţi – a început-o bine şi acum...

— Nu mai chicoti! îl avertiză ameninţător Niculae.

— Tu nu ştii ce înseamnă a chicoti! replică Eremciuc la

fel de bine dispus.

— I-am spus! îl anunţă solemn prietenul, întinzând degetul spre Bujor Niculescu. N-am mai putut să tac!

Eremciuc se posomorî. Câteva clipe privirea lui, grea, inexpresivă, rătăci prin grădina supraaglomerată, poate pe urma chemării pe care o lansase ceva mai înainte către chelnerul dispărut. În sfârşit acesta, anunţat probabil de vreunul din colegii săi, îşi făcu apariţia aducând bere proaspătă, rămânând apoi pe loc în aşteptarea unei comenzi noi. Bujor Niculescu îl expedie, făcându-i semn că deocamdată nu au nevoie de altceva. Un adânc reproş, la adresa celui care stricase emoţionanta aniversare, stăruia în ochii, intens coloraţi acum, ai Corei. Tăceau toţi patru când deodată Eremciuc păru să decidă că prelungirea încordării colective era cu desăvârşire lipsită de rost.

— Hai mai bine să dansăm, se adresă el politicos Corei, ridicându-se, fără a mai cere de astă dată consimţământul lui Bujor Niculescu.

De altfel, acesta din urmă îşi dădu totuşi acordul, deşi nu-i fusese solicitat, răsuflând uşurat atunci când fata se ridică la rândul ei.

— De ce se tot leagă de dumneata.?! îl întrebă cu năduf Cora pe Eremciuc, înainte încă de a se îndepărta de masă, cu neascunsă antipatie faţă de firavul Niculae.

— Îţi va povesti logodnicul tău, dar sper că numai mâine dimineaţă, toate necazurile care-l bântuie pe... îi răspunse surâzător, cu bunăvoinţă, Eremciuc, fără să-i pese că cei doi bărbaţi, desigur din motive deosebite, păreau să-i soarbă fiecare vorbă, să-i ghicească orice tresărire.

Rămaşi singuri, ei se feriră un timp să reia discutarea subiectului atât de neplăcut tuturor, după care se repeziră (asemeni unor conspiratori cărora răgazul de care dispun abia le ajunge pentru importantul schimb de mesaje ce trebuie să-l îndeplinească), unul să pretindă

informaţii amănunţite, celălalt să ofere toate explicaţiile amânate anterior în chip misterios. Reîntoarcerea dansatorilor trebuia negreşit să găsească întreaga istorie lămurită.

Frumoasa soră a îngrijitoarei de la vila Crizantema era aceea care declanşase apriga pasiune. Lui Niculae îi părea o făptură searbădă, rece, vanitoasă, prostuţă, de la care numai răul îl poţi aştepta.

— Eh, să nu exagerăm! spuse, furat de nostalgie. Niculescu, fără ironie fără mai ales să se împotrivească opiniei celuilalt, dorind doar să-i lărgească aria.

— Atunci nu mai avem ce discuta! se înfurie neîntârziat interlocutorul care, pe de altă parte, ardea de nerăbdarea de a continua.

— Pică de frumoasă! se justifică Bujor Niculescu, deloc domolit, ba chiar foarte dornic să afle cum stau lucrurile.

— Nu înţelegi? E o incompatibilitate absolută, este ca şi cum un elefant s-ar înamora de o pisicuţă!

— Asta chiar e o exagerare! Parcă e neapărat necesar ca o fetişcană superbă să mai fie şi...

— Dar pricepe o dată că Alexandru e topit, ar putea deveni o jucărie în mâinile ei! Dacă ea i-ar cere să se însoare, s-ar însura mâine, dacă i-ar pretinde să lase tot şi să zboare în cosmos...

— Poate că asta înseamnă adevărata dragoste!

— Rar mi-a fost dat să aud asemenea judecată, ori presupunere, imbecilă! Noroc că o spune un om care nu crede deloc în ea! îndulci Niculae asprimea dintâi. Şi dacă vrei să ştii, Eremciuc însuşi n-a pomenit, cel puţin în faţa mea, cuvântul ăsta! Nu ştiu ce am, ştiu doar că îmi place de mor, a fost tot ce a îndrăznit să răspundă. O singură dată! Altminteri tace, tace ca un catâr, orice i-aş spune, orice i-aş reaminti!

— Zău, iartă-mă. Îl luă de astă dată pe departe Bujor Niculescu, dar nu văd gravitatea! Ce tragedie grozavă e că-i place o fată: frumoasă, urâtă, deşteaptă, proastă?!

— Nu vezi?! se interesă ameninţător celălalt. Nu spun altceva, dar ochi, ochi de ce ai? Unde e în clipa aceasta aleasa inimii lui? În clipa când el trăieşte un atât de important moment?

— Acasă, presupun! replică terestru Bujor Niculescu. Dar observ că ai numit-o aleasa inimii! adaugă plin de satisfacţie.

— În bătaie de joc, cu profund dispreţ! Nu mă mai mir, oricum nu mă aşteptam să-ţi dai seama de nuanţe, o spun iarăşi batjocoritor!

— N-ar fi primul caz când aleasa nu e cea mai potrivită dintr-un anume punct de vedere, îi declară senin Niculescu. Ţi-aş aminti-o de pildă, din literatură, pe...

— Am să-ţi explic atunci şcolăreşte, ca să nu mai irosim vremea. E acasă, n-a vrut să vină. Nici nu vrea să vorbească cu el, pricepe o dată, omul lui Dumnezeu! strigă de-a dreptul Niculae. Nu vezi că de zece zile el arde pe jăratic, iar ea nici nu-i spune bună ziua. Ştiu dinainte ce-ai să-mi spui: că adesea aşa se întâmplă la început. Ăsta, e doar răspunsul la problema gravităţii! Deci: n-ar fi nimic dacă i-ar place la nebunie, căci acolo am să ajung: nebunia este, o fată frumoasă, proastă, şchioapă etc., dar: relativ accesibilă! Ar parcurge obişnuita procedură şi, într-o seară, ar săruta-o în parc! Cam nedemn pentru Eremciuc, dar treacă-meargă, nu moare nimeni. Dar prostuţa asta, dacă, se poate imagina aşa ceva, nu cochetează!

— Asta nu e un cusur!

— Frate dragă, la grea încercare îmi pui răbdarea. N-ar fi un defect! preciză Niculae. Dar el nu o aventură doreşte, se poate mirosi de la o poştă, ci jugul unei vieţi întregi! N-am cum să-ţi răspund *deodată* la şirul de obiecţii obtuze pe care mi le ridici în faţă de parcă aş încerca să te trag pe sfoară din cine ştie ce interese meschine ori, nu-i aşa? în numele unei vechi prietenii care se simte în primejdie, şi aşa mai departe! Să

continui, deşi nu prea ştiu de ce o fac: iartă-mi jignirea, până şi Eremciuc îşi dă mai uşor seama că am dreptate! Probabil fiindcă dumneata iubeşti, cu-adevărat şi frumos, te asigur eu! ai devenit îngăduitor până şi cu formele aberante ale pasiunii! Eu te acuz, eu te apăr! Prin urmare o fată care nu cochetează – logic, elementar – nu poate rămâne insensibilă faţă de asemenea zbucium, nu pretind să-i răspundă, nici măcar să fie binevoitoare, ci doar să tresară! Nu tresare! Dacă nu e uşuratecă, atunci e profundă, dar dacă nu e niciuna nici alta, concluzia nu poate fi decât aceea că nu există. Ea nu există! Vei presupune atunci că e un vis, un miraj! Dar pe ce temei o cizmă să devină un idol ireal. De fapt, să mă explic corect, n-am nimic cu ea, nu-i reproşez nimic, iar dacă o vorbesc totuşi de rău e numai şi numai ca să mă fac înţeles. Aş merge mai departe şi aş spune că nici lui nu-i pot reproşa nimic. La început, încercând să-l aduc în sfera raţiunii, pentru că îmi închipuiam cu naivitate că e posibil, m-am făcut luntre-punte în acest scop. Îţi aminteşti că l-am ameninţat că fac public, fireşte pentru blonda gazelă, faptul că sforăie, în sfârşit, mi-e şi ruşine! Acum nu mai pot decât să-l deplâng, cu sufletul sfâşiat, ca pe un om atins de o boală cumplită! Ce ghinion, dumnezeule! Culmea, căci asemenea întâmplări nu se pot lipsi de o culme, îngrijitoarea vilei, în calitate de soră mai mare, da, da, femeia aceea plină de bun simţ, cum creezi că a reacţionat luând act de chestiune? I-a spus lui Eremciuc, marelui Eremciuc, că va face tot ce depinde de ea ca să împiedice până şi cea mai nevinovată întâlnire. Am asistat la scenă! De ce?! vei urla desigur o dată cu mine! Adina e o fată frumoasă, Adina merită altceva! Ce p... merită? fiindcă nu văd altă expresie mai potrivită! Ei, încă mă consideri în eroare? Bine, atunci să mai adaug ceva, şi-ţi spun cinstit că aş avea de adăugat până ne-ar prinde zorile: Alexandru Eremciuc iubeşte o fată, o colegă de-a noastră, care n-a venit împreună cu el numai pentru că se

află la o specializare în străinătate. Chestiune serioasă, solidă, bine ştiută de toată lumea. Imaginează-ţi cum ne vom întoarce la Bucureşti! Ne vom mai întoarce? Şi-acum să-ţi spun şi de ce mă tem cel mai mult, desigur presupui: de faptul că o dată şi-odată, ei bine, Adina şi soră-sa, sastisite de insistenţe, de promisiuni, de mai ştiu eu ce, de diverse eşecuri, vor accepta! Afară de o posibilă minune, trebuie să considerăm că se vor declara de acord. Inginer şef, perspective, familie bună, apartament mare, diferenţă de vârstă. Pentru că lor nu li se pare nebun, ci foarte la locul său. Pentru ce alta a fost ivită pe lume Adina, pentru ce-şi îngrijeşte ea cu atâta devotament pletele de aur, decât pentru a stârni, în dreapta şi-n stânga, pasiuni mistuitoare?! Dacă nu apare un viceregе al Indiilor, bun este şi un inginer cu maşină. Poate vor aştepta să aibă mai întâi Mercedes, poate vor risca mergând pe o promisiune a lui... Ce le voi spune eu la Bucureşti? La asta te rog să mă ajuţi!

— Poate că mâine îi trece! îndrăzni să spună, foarte apăsat acum, Bujor Niculescu. În definitiv, dacă e o boală...

— E o boală grea, nimic nu mă îndeamnă să sper! Nu mă îndreptăţeşte adică! Şi tare e apăsător să pierzi orice nădejde!

— Vorbeai de o posibilă minune, spuse celălalt silindu-se să-l îmbărbăteze.

— Mă tem că mă minţeam fără să-mi dau seama! De ce s-ar vindeca Eremciuc, numai din pricină că ea s-a măritat cu altul? În timp, vei spune! adăugă, deşi lui Niculescu îi pierise cheful să-l mai întrerupă, îi pierise până şi dorinţa de a afla. Cum să-ţi spun? Ai remarcat desigur: el se simte bine, pare împăcat, oricum nu prezintă simptomele tipului distrus, orbit de pasiune. Totul i se pare în bună ordine. Vai mie, am ajuns să-l analizez cu destulă obiectivitate pe cel mai admirabil prieten. Nu-ţi doresc să trăieşti asemenea experienţă.

După o lungă tăcere, Bujor Niculescu spuse:

— Se întâmplă ceva foarte curios. Nu ştiu de ce, dar aştept ca din clipă în clipă să-mi spui că nimic nu e adevărat, că ai inventat toată povestea, iar eu să nu mă supăr de festa care mi-ai jucat-o, ci să răsuflu uşurat.

Celălalt nu reacţionă, ca şi cum nu auzise, ca şi cum nici nu-l vedea pe cel care vorbise.

— Să trăiască alături de o fiinţă pentru care el nu reprezintă nimic. Să fie chiar fericit că a izbutit, să-i ierte previzibilele rătăciri, să nu-l deranjeze întunericul ei! Se poate oare trăi aşa? Sigur că se poate, şi încă foarte bine. Dar dacă ea, până la urmă, îl va aprecia, îl va înţelege, îl va iubi?! Ori se vor despărţi după un chinuitor răstimp? Ce să fac, ce să fac?! Dar să mă opresc. Probabil că ei se uită la mine, iar Cora aşteaptă să tac. O scot din sărite. Ştiu. Îmi pare rău.

6

URCARĂ TREPTELE CARE DUCEAU spre Crizantema, aprinseră luminile mai întâi pe terasă apoi şi în salonul de la parter. Se simţeau, toţi patru, prea surescitaţi ca să meargă imediat la culcare. Niculae propuse să fiarbă un ceai, propunere aprobată prin mormăituri răguşite, Cora se îndreptă spre bucătărie, cei trei se apucară să caute ceşti, să mute fotoliile mai aproape de masă, într-un vacarm dominat, în glumă, de degetele ridicate în dreptul buzelor. La un moment dat, apăru îngrijitoarea, puţin cam speriată; dar se linişti repede şi, după ce-i urmări câteva clipe cu un surâs blând, ridică degetul arătând spre plafon, unde se odihneau, „graşii şi slabii”, apoi plecă să se culce.

Aceasta era aşadar fiinţa de care depindea în mare măsură soarta lui Eremciuc, îi trecu prin minte lui Bujor Niculescu.

— Nici n-ai crede! spuse el, şi nimeni, nici Niculae, nu-l luă în seamă.

— Câte zile au mai rămas din blestematul ăsta de concediu?! strigă Niculae puţin după aceea – completând involuntar constatarea celuilalt – încercând să se facă auzit în voioşia dezlănţuită ce domnea în salon.

— Te pomeneşti că vrei să te duci la culcare, să mai acumulezi două ore de somn în contul anului viitor? îi răspunse Eremciuc care, urcat cu genunchii pe o masă, deschidea larg ferestrele dinspre terasă.

— Dimpotrivă, bătrâne, propun să mergem direct pe plajă! strigă iar Niculae, deşi acum nu mai era cazul, adresându-i-se ca şi cum nimic apăsător nu plana asupra relaţiei dintre ei.

Şi iarăşi Bujor Niculescu spuse:

— Nici n-ai crede!

— Ce tot bolboroseşti acolo? îl întrebă de astă dată Cora foarte amuzată.

Tânărul o privi cu atenţie. Cora arăta, la această târzie oră de noapte, după atâtea ore de dans şi de alergătură, mai proaspătă ca oricând; doar pometii ei erau puţin mai ieşiţi în afară decât de obicei, dar această măruntă schimbare o făcea încă şi mai atrăgătoare.

— Rezişti de minune! spuse el bucuros. Are dreptate, – adăugă – să mergem la plajă, nu ne-au rămas decât două zile întregi!

Şi o privi semnificativ, oarecum ironic, iar fata pricepu neîntârziat rostul, ştiut numai de ei, intonaţiei cu care sublimase partea din urmă a frazei. Lăsă de o parte ceştile de ceai, îşi şterse mâinile şi veni – în vreme ce Niculae şi Eremciuc intonau un cântec marinăresc declanşat de găsirea unei sticle de rom cubanez pe pervazul ferestrei – alături de el, cuprinzându-i gâtul cu amândouă braţele şi privind în sus, drept în ochii lui, cu o dragoste uşor jucată, o privire în care ironia lui îşi găsea corespondent.

— Nu-i aşa că nu eşti supărat?

— Dacă-mi spui ce motiv de supărare aş avea, atunci ţi-aş putea răspunde! declară el râzând, apoi, pentru că fata lăsă ochii în jos iar pometii i se îmbujorară, continuă, cu un glas schimbat în care orgoliul răzbătea din plin: Nimic nu s-a întâmplat aici fără voia mea! Să-ţi între în cap! Şi aşa va fi mereu, chiar atunci când tu îţi vei închipui că e altfel. Reţine, e o mărturisire pe care ţi-o fac doar o singură dată. Numai pentru că aşa vreau eu!

Cora tăcea, era limpede că nu atât declaraţia, desigur

surprinzătoare, cât tonul – cabotin, nepotrivit momentului de comunicare profundă, în dezacord mai ales cu îmbrăţişarea ei – o nemulţumea.

— Mă tem că mă iubeşti prea puţin, spuse ea în şoaptă,

Bujor Niculescu nu înţelese la ce se gândea fata. Din această pricină, încă uşor ameţit de aburii vanităţii masculine, se grăbi să-i cuprindă talia subţire cu palmele larg deschise şi-apoi să-şi lipească bărbia de pletele ei aromate.

— Prea mult, vrei să spui?!

Fata oftă: vorbeau, desigur, fiecare despre altceva, totuşi, paradoxal, nemulţumirea ei se risipi.

— Oricum, te iubesc. Pe când tu…

Cora oftă şi mai adânc de data aceasta, apoi, puţin mirată ea însăşi de uşurinţa cu care îi adresa prima dată aceste cuvinte, îi spuse, ridicând iar privirea:

— Te iubesc!

Trezit abia acum din starea de somnolenţă a sensibilităţii, izbit cu vârful în automatismele datorate mai cu seamă oboselii, i se păru, la început, că n-a auzit bine. Ascultă încordat, adulmecând parcă, pentru a recepta ecoul unor silabe în absenţa – aparentă, era convins, însă – cărora era pregătit să trăiască timp îndelungat, iar ecoul nu lăsă loc îndoielii. Îşi dădu seama cu precizie ce reprezenta propoziţia spusă cu naturaleţe, în orice caz fără dificultatea pe care o presupunea, şi gândul lui se concentră în direcţia aceea cu autentică uimire.

— Tocmai când spuneam că totul depinde de mine! se trezi rostind cu umilinţă, cu o slăbiciune care o făcu pe Cora să tresară şi, o clipă mai târziu, să-l sărute de nenumărate ori.

— Hei, îndrăgostiţilor, ajunge! se auzi de undeva, fericit, glasul lui Eremciuc.

— Se poate sări pe fereastră, ar fi păcat să ieşim altfel de-aici! completă, fără entuziasmul cuvenit, cu dispreţ chiar, Niculae, ocupat tocmai cu dozarea romului în ceşti.

— Alcătuiţi un cadru foarte potrivit pentru o iubire! le aruncă, în treacăt, Cora, apoi îl sărută încă o dată pe Bujor Niculescu, în sfârşit se desprinse din îmbrăţişare şi se îndreptă către masa în faţa căreia oficia barmanul improvizat.

— Sper că n-a fost un reproş! îi răspunse Niculae întinzându-i, supus, sticla. Uitaserăm să te întreb, continuă el, ai împlinit douăzeci de ani?

— Da, am împlinit! răspunse „simplu” Cora, ca într-o piesă de teatru, şi cei patru izbucniră în râs. La jigniri, răspund cu jigniri! mai spuse fata, încântată de succesul replicii anterioare şi, în hohotele generale, Niculae se înclină ceremonios în faţa ei.

— „Să ciocnim pentru îndrăgostiţii noştri!” propuse apoi, ridicând una din ceşti mult deasupra capului. S-ar cuveni şi mai sus, dar nu ajung!

— Pentru dragoste, în general! îl secondă Cora, cu o afectare a modestiei ce trimitea direct la finalul scenetei pe care o improvizaseră.

Se aşezară la masă, toţi cu privirile aţintite spre şirul de plopi tremurători, ce se aliniau dinaintea ferestrelor larg deschise, prin frunzişul cărora zorii începeau să se ivească asemeni unui fum desenat.

Brusc, în adevăr ca într-o piesă, uşa de la camera îngrijitoarei se deschise pentru a doua oară şi în cadrul ei se ivi frumoasa Adina. Cei trei bărbaţi din salon încremeniră cu ceştile în mână şi, fiecare din alt motiv, îşi aţinti privirea asupra superbei blonde, Cora, în schimb, singura care nu aflase rolul de ingenuă îndărătnică ce i se încredinţase fetei, sorbi zgomotos din ceaiul cu rom, sincer amuzată de aerul solemn, de răceala ostentativă a noii venite.

— Ne cerem scuze pentru gălăgia pe care o facem! i se adresă ea. Dar prietenul nostru aici de faţă a împlinit treizeci de ani, o vârstă importanţă din câte înţeleg şi, cum ne e foarte drag, nu ne săturăm sărbătorindu-l! Ştiu

că e neplăcut pentru un om trezit din somn, îndrăznesc totuşi să vă rog să gustaţi o ceaşcă împreună cu noi!

În tăcerea adâncă, se apucă, foarte îndemânatecă, să manevreze ceainicul şi sticla de rom, înainte ca vreunul ; din bărbaţi să-i poată face vreun semn.

Abia după ce destul de lunga (în aceste împrejurări) replică a Corei fusese rostită în întregime, fata închise uşa camerei sale şi-apoi, înveşmântată într-o cămaşă de noapte până la călcâie peste care aruncase o amplă broboadă înfloratâ, savant aşezată pe umeri, trecu pe dinaintea mesei, fără să răspundă, fără să privească spre ei, dispărând pe o uşă din celălalt capăt al salonului.

— Frumos! spuse Cora, deloc supărată.

Scăpat de apăsare, Eremciuc zâmbi cu seninătate, clipi din pleoape în direcţia Corei în semn că incidentul nu merită atenţie, după care goli ceaşca dintr-o singură înghiţitură.

— Întrece măsura! se auzi, clocotind, glasul lui Niculae. Nu putea rămâne dracului încă o jumătate de oră în colivia ei?! Doar a auzit bine că ne pregătim de plecare!

Aceste cuvinte îi fuseseră adresate direct lui Eremciuc.

— Sunt întru totul de acord cu el! declară răguşit Bujor Niculescu.

Eremciuc îşi aprinse o ţigară şi nu răspunse, privind oarecum neclintit spre şirul de plopi.

— Nu mă îndoiesc că ai înţeles! se adresă Niculae de astă dată Corei, însă cu furia dinainte.

— Am înţeles, spuse fata după o pauză.

— Sper că acum nu mă mai consideri un născocitor stupid şi arţăgos?! o chestionă tânărul cu severitate. Nici dac-aş fi pus-o eu, nu ar fi jucat atât de demonstrativ!

— Dumneata îţi dai prea multă importanţă, în orice caz eşti prea patetic! îl certă Cora cu blândeţe.

— Bine, dar...!

Niculae era acum foarte departe de parodia pe care o interpretase cu atâta farmec.

— Mi se pare că a spus: iertaţi-mă, sau ceva de genul ăsta, continuă Cora liniştită. S-o fi dus la baie! Vezi deci că vina e a noastră.

— Faci rău, îi răspunse Niculae ceva mai domolit. De altfel, spui că ai înţeles dar n-ai de unde să ştii ce...

Eremciuc se ridică, îşi umplu din nou ceaşca, bău fără grabă de data aceasta, apoi se îndreptă către seara interioară şi urcă scările, dispărând fără să privească înapoi.

— La urma urmei, poate că ai dreptate, spuse într-un târziu Niculae. Eu însumi am ajuns să consider, nu-i aşa? (privi spre Bujor Niculescu), că fetişcana n-are nicio vină. Nimeni n-are vină!

— Zău, îl chinui degeaba! i se adresă Cora cu multă căldură, şi-abia aceste vorbe şi felul în care fuseseră spuse dovedeau că ea ghicise cum stăteau lucrurile.

— Îl va distruge!

Prietenul lui Eremciuc părea gata să izbucnească în plâns.

— Iartă-mă, îi spuse fata în şoaptă.

Se auzi zgomot de paşi şi, în clipa următoare, Eremciuc începu să coboare scările, ţinând sub braţ sacoşa de pânză cu care obişnuia să meargă la plajă.

— Nu e chiar atât de rea, se grăbi să adauge Cora. Iată, n-a îndrăznit să treacă înapoi!

Era adevărat. Niculae recunoscu, înclinând capul.

— Mergem? îi întrebă Eremciuc, foarte palid, adresându-i-se lui Bujor Niculescu.

— Într-o clipă! strigă Cora, ridicându-se. Dar mai înainte, să golim sticla ca să pot strânge. Să nu exagerăm! mai spuse, plasând între semnele citării propoziţia din urmă, după care ridică un deget spre plafon.

— Să te ajut, spuse Niculae supus.

În vreme ce ducea, împreună cu Cora, tava cu ceşti la bucătărie (o ţineau fiecare de o toartă, ca şi cum ar fi

cărat un coş foarte greu), fata îi spuse:

— Nu trebuie să fi atât de îngrijorat. Se poartă cu o rară înţelepciune!

— Nu mi se pare!

Când ajunseră pe plajă, tremurau toţi patru din pricina frigului, a oboselii şi încordării. Spre uimirea şi încântarea lor, în depărtare, cam în dreptul Belonei, se zărea un grup destul de numeros, femei şi bărbaţi, chiar şi doi-trei copii care forfoteau pe dig cu undiţe şi căldăruşe. Un slăbănog, purtând o scufie roşie cu ciucure, părea să fie organizatorul însufleţitei expediţii matinale, căci putea fi văzut dirijând cu aplomb instalarea unui cort de culoarea alunei în funcţie de soare şi direcţia vântului. Privelişte a acelor oameni harnici şi veseli, ce păreau că procedează la fel în fiecare dimineaţă după spiritul de ordine care-i anima, avu darul să împiedice abandonarea unei aproape regretabile iniţiative.

— Aseară la nouă, ăştia toţi dormeau duşi, încercă totuşi Bujor Niculescu să sublinieze deosebirea.

— Dar ei n-aveau nimic important de sărbătorit! se împotrivi Cora sugestiei, deşi începuseră să-i clănţănească dintâi.

Eremciuc şi Niculae n-aveau, pare-se, nimic de spus. Le convenea la fel de bine să rămână acolo, frigul nu-i deranja, dar şi să meargă la culcare ori la pescuit ori la cumpărături: erau cu totul absorbiţi de gânduri.

Curând îşi dădură seama că un vânt pătrunzător, ce n-avea evident nicio legătură cu frigul nopţii intrat în oasele lor, începuse să sufle, deocamdată simţit doar până la nivelul genunchilor, anunţând schimbarea vremii. Atmosfera se limpezise şi, prima oară de când veniseră la mare, zăreau acum, undeva foarte departe, un şir de catarge parcă încremenite la egală distanţă unul de celălalt. Croncănitul păsărilor, marea agitată şi neobişnuit colorată în verde albicios, un soi de uruit lesne de perceput, presiunea aerului, toate anunţau apropierea

furtunii.

— Eu zic să nu plecăm, spuse Cora.

Ca să se încălzească, începură să bată mingea, operaţie cam dificilă, din pricina vântului care, la loviturile joase, devia traiectoria balonului, ce părea confecţionat din hârtie. La un moment dat, Cora, obosită de alergare, plecă să se aşeze pe treptele de piatră, la loc ferit, iar Bujor Niculescu se grăbi s-o urmeze, mereu cu gândul la declaraţia de iubire pe care ea o făcuse pe neaşteptate, tocmai când forma specială a intimităţii lor părea că se consolidase.

— Nimic de făcut pentru ei amândoi de acum încolo, spuse Cora cu amărăciune.

— Nici nu mai e vreme!

— S-a surpat o credinţă comună! Acea minunată înţelegere fără vorbe, nici măcar certându-se nu-l mai văd. Cine şi-ar fi închipuit?! continuă ea, oftând adânc. Ştii ce, propuse apoi brusc înviorată, hai să mergem pe dig, uite cum se sparg valurile acolo!

“Poate că totuşi, numai ei doi fiind, vor fi nevoiţi să-şi vorbească!” era subtextul, marcat de o nouă şi îndărătnică nădejde, al propunerii ei, iar Bujor Niculescu, deşi mult mai sceptic, se ridică neîntârziat în picioare.

Vântul sufla acum şi mai tare, răsucind nisipul în vârtejuri şi aducând din depărtare, cam la înălţimea taluzului, valuri de praf albicios.

— Să-mi iau bluza şi să-ţi aduc ochelarii de soare, spuse tânărul.

— Nu e nevoie, îl opri Cora întărind şi prin aceasta intenţia de a nu-i tulbura o vreme pe cei doi prieteni. Desfacem halatul şi ne acoperim amândoi, se oferi ea voioasă.

Porniră, cu sandalele în mână, prin nisipul scăldat da spumă, pentru că pe-acolo era mai uşor de înaintat. Vântul, ce nu sufla într-o pânză neîntreruptă ci în fâşii învolburate, îi izola de mulţimea răspândită cu

îndărătnicie pe plajă şi îi menţinea sub puterea unui sfredel asurzitor, din care pricină îi vedea pe ceilalţi agitându-se, dar şi făcând mimica unor oameni ce strigă din răsputeri spre a se face auziţi, fără ca la urechile lor să ajungă măcar o silabă. Prindeau doar un ţiuit, şi-acela estompat de vuietul valurilor, iar această senzaţie neobişnuită îi incinta, le lumina ochii. Trupurile lor se alipiseră armonios în marginea mării, într-o înţelegere doldora de promisiuni seducătoare, încât înaintau ameţiţi ca şi cum n-ar mai fi atins pământul.

Ocolind sfărâmăturile de stâncă din preajma digului ferindu-se de ascuţişurile acestora dar şi de ploaia de spumă ridicată acolo, ajunseră în apropierea grupului care, cu câteva ore înainte, le insuflase tăria de a rămâne pe ţărm în ciuda frigului şi încordării; în slăbănogul cu scufie roşie, animatorul acelui grup, recunoscură pe bărbatul vârstnic cu care călătoriseră. Fără să se consulte, atraşi magnetic, tinerii se îndreptară îndată spre cortul zguduit de vânt la adăpostul căruia omul vorbea – era nespus de comic şi de înduioşător prin seriozitatea şi aerul concentrat, prin nepăsarea faţă de vijelia din jur. Apropierea proaspetei perechi de auditori nu-l deranjă pe vorbitor: probabil şi alţi curioşi, din mulţimea neprotocolară ce bântuie o plajă, procedaseră aidoma, îndepărtându-se după câteva secunde.

— Nu neapărat la căsătorie mă refer, ci la cuplu, la această liberă, dar nu în înţelesul simplist, uniune dintre un bărbat şi o femeie, legătură de o importanţă covârşitoare! punctă el spre cei care-l urmăreau. Acest cuplu, atât de vulnerabil în aparenţă, parcă la întâmplare legat şi dezlegat, constituie de fapt o cazemată de neclintit, oricum, relaţia umană cea mai greu de lovit ori de distrus, pentru că nu se va naşte nicicând acela care s-o poată sfărâma. Dimpotrivă, duşmanul cel mai aprig va trebui s-o susţină, să-şi întemeieze pe ea, şi prin ea, rosturile potrivnice indivizilor, celor doi adică, luaţi

separat. Poftim?! strigă el, răspunzând unei observaţii ce nu fusese formulată. Iubirea maternă e mai amplă, e mai durabilă, mai adâncă, tot ce vreţi, prietenia e mai simplă, mai directă, mai sinceră, recunosc! camaraderia în orice caz e mai loială, mai fermă, dar cuplul rămâne relaţia fundamentală a oricărei existenţe, raportul cel mai important. Mulţi se hlizesc, în adevăr, nimic mai uşor de vulgarizat şi de bagatelizat decât ce spun eu acum dar credeţi-mă, nu există stavilă mai categorică în calea, pare un truism, nu-i aşa? singurătăţii către care adesea te simţi îndemnat de fire ori împins de alţii! Altfel te bat, ca pe-un fulg, toate furtunile! încheie el.

— Aşa este, n-am nimic împotrivă! declară, nemulţumită totuşi, o femeie aşezată turceşte lângă el, o făptură bine făcută, chiar frumoasă de n-ar fi avut o aspră cicatrice, probabil urma unei arsuri, pe unul din obraji. Dar să-l luăm, de pildă, pe fiul meu. Se întâlneşte cu două, trei domnişoare în acelaşi timp, fetele cam ştiu una de cealaltă fără să se arate deranjate de situaţie, deşi par fete de bună condiţie, poate nici asta n-ar fi mare lucru dar se întâmplă că n-apuc să mă obişnuiesc cu figurile acestor fete şi ele sunt rapid înlocuite de altele, la fel de tinere şi de nepăsătoare. Despre ce cuplu poate fi vorba? Mă tem că s-a perimat expresia! Lua-l-ar dracul de nisip: mi-a intrat în nări, în ochi! spuse ea, ridicându-se brusc şi arătând, în această poziţie, de-a dreptul superbă, căci asimetria obrajilor pierdea vădit din însemnătate.

Dar bărbatului uscăţiv, impunătoarea prezenţă a interlocutoarei nu-i făcea nicio impresie.

— Propuneţi atunci s-o înlocuim cu expresia de grup? se adresă el femeii care se apucase să scuture nisipul adunat în cutele costumului de baie. Pentru că îmi închipui că nici vizitatoarele nu sunt mai fidele decât gazda! Credeţi că acesta e sensul evoluţiei?

— Dar acolo unde bărbatul sau femeia calcă pe de lături? i se răspunse. Acolo nu mai e vorba de oameni

neformaţi, care nu pricep ce se întâmplă!

— Eu, sigur că da, recunosc, chestiunea e foarte complicată, asta şi explică de ce ne interesează pe toţi! declară, frecându-şi încântat palmele, omul cu scufie. Dar esenţial este că tot ce discutăm noi aici, laolaltă cu numeroase alte situaţii, variante şi ipoteze, cazuri de tot felul, alcătuieşte problematica, n-am cum să-i spun, cuplului. Şi pe fiul dumneavoastră, şi pe prietenii şi prietenele lui îi văd, mai devreme sau mai târziu, cu excepţii asupra cărora n-am căderea să mă pronunţ, ajungând la concluzii nu prea îndepărtate de acelea pe care le-am formulat ceva mai înainte! N-am dreptate?! Eu însumi sunt un caz al acestei problematici, adăugă izbucnind în râs. Numai ăştia – arătă spre nişte ţânci, vârâţi până în gât în nisip – scapă deocamdată de sub incidenţa ei. Încolo, până la ultimul moşneag singuratec, toţi i se aliniază. Ce ziceţi, facem o baie?

— Mor de frig, spuse femeia cu cicatrice.

— Poate vă e teamă că, văzându-ne împreună, lumea va zice: uite ce cuplu caraghios! observă ironic bărbatul, ridicându-se şi aranjându-şi mai bine scufia roşie. Orice fenomen este alcătuit din mai multe învelişuri: cele de suprafaţă lasă impresia că nu depind de straturile de profunzime. Nimic mai înşelător! Cuplul este un astfel de fenomen, ba încă unul foarte semnificativ şi definitoriu tocmai prin dispunerea straturilor, într-un anume moment şi într-un anume loc. Inclusiv ceea ce pare a-l demola, adică fiul doamnei, inclusiv uimirea mamei şi pălăvrăgeala mea.

Cora îi făcu semn lui Bujor şi amândoi se îndepărtară călcând, inutil de altfel, pe vârfuri.

Pe dig, vântul părea, din nou, altul; sătul el însuşi de praf şi nisip, încorsetat de măruntele oprelişti de pe ţărm, se repezea aici să respire liber, tăvălindu-se cu o cruzime zglobie, asediindu-i de-a dreptul pe cei doi tineri. Aici soarele strălucea puternic, risipindu-se în puzderia de

pietricele lustruite ce scânteiau pe suprafaţa blocurilor de beton, în capacele scoicilor prinse în nămol şi în pulberea de picături incolore izbite de pereţii stâncilor prăbuşite. O stare de primejdie alunecătoare, de plăcută ameţeală, îi reţinea pe toţi cei, mai mulţi ca oricând, înghesuiţi acolo ca într-un cazan vuitor. Topită de încântare, cu ochii închişi, Cora rămase minute în şir în punctul cel mai înalt al digului, cu şuviţele ude de păr castaniu căzându-i pe frunte, cuprinzându-şi umerii cu palmele ca în cea mai strânsă dintre îmbrăţişări. Din când în când, desfăcea puţin pleoapele şi-atunci nu numai ochii ei începeau să sclipească în soare dar fiecare picătură de apă din păr şi de pe obraji era atinsă de un tremur de lumină.

Când Bujor Niculescu întinse mâna spre cotul fetei ca s-o ajute să coboare, el simţi iarăşi, sub epiderma parcă minerală, acea fină pulsaţie pe care o descoperise în după amiaza zilei când veniseră la mare şi Cora, deşi neclintită minute de-a rândul, nu întârzie să-i asculte chemarea. Deschizând, în sfârşit, larg pleoapele, trezită de-a binelea, ea îi sări în braţe şi, îndată, pumnii ei de gheaţă se înfipseră în muşchii încinşi şi fluidizaţi de vânt ai tânărului.

— Nu vreau să merg la masă cu ei! Cu nimeni! spuse morocănos-tandru, Bujor Niculescu atunci când porniră, ţinându-se de mijloc, iarăşi protejaţi de halatul Corei, înapoi spre plajă.

— Eremciuc, sunt sigură, va fi foarte dezamăgit! Cât despre...

— Ei, prea multă grijă, prea ne-am învăţat atenţi şi politicoşi! Ajunge! izbucni, de astă dată atât de enervat, Bujor Niculescu încât Cora, nebănuind reacţia şi tonul, tresări puternic ca şi cum undeva în apropiere ar fi răsunat o salvă de artilerie.

Privi neliniştită spre el, aşteptând dar nu-i rămase decât să constate, resemnată, buna dispoziţie a tânărului, fondul de seninătate pe care scurta răbufnire dinainte

alcătuise doar un nor trecător. Şi, oftând, trebui să-şi explice faptul, într-un fel foarte măgulitor, şi-anume prin dorinţa de a rămâne împreună, numai cu ea, acum când vacanţa la mare se apropia de sfârşit, într-o zi când, foarte important, îi spusese că îl iubeşte. Ea însăşi se gândea cu destulă îngrijorare la clipa când se vor întoarce în camera de la vilă pentru, că numai ei ştiau cum îşi petrecuseră nopţile în acea cameră, câte dorinţi şi îndoieli acumulaseră. Cine altcineva să-l înţeleagă?!

Se lipi aşadar de el cu emoţie, îl cuprinse încă şi mai strâns cu braţul şi, în adevăr, acest semn că supărarea i-a trecut îşi făcu efectul. Abia acum Bujor Niculescu surâse stânjenit, asigurând-o cu privirea că regretă. Părea înduioşat. Cora se bucură grozav că avusese înţelepciunea să nu stârnească, pornind de la un fleac, o apăsătoare gâlceavă.

De altfel, atunci când, câteva clipe mai târziu, îi spuse că ar vrea să se întoarcă acasă, prea mult praf şi nisip înghiţiseră, ar trebui să facă un duş, poate după amiază vântul se va potoli, el fu acela care întrebă dacă nu cumva „băieţii” îi vor aştepta ca de obicei la restaurant să ia prânzul împreună.

— Trecem pe-acolo şi le lăsăm un bilet! propuse Cora voioasă.

— Dar nu mi-e foame, chiar deloc!

— Nici mie, îl asigură ea. Ne oprim, bem câte un pahar de bere, rece-rece, cerem să ne aducă în cupele alea mari de la mesele nemţilor, şi plecăm mai departe! Cred că n-au să se supere, deşi, vai, îmi închipui că vor înghiţi cu noduri, nevoiţi să mănânce doar ei doi! Doamne, ce rău îmi pare pentru Eremciuc! Cum să-l ajuţi?!

— Deci, ultima zi! rosti îngândurat Bujor Niculescu, de parcă nici n-ar fi ascultat-o. Ne mai rămân cinci-şase zile, să mergem la munte, şi-apoi iar scrisori şi scrisori! continuă el cu amărăciune.

— Dar la toamnă, ce-a mai rămas până atunci? vreo

două luni, vin să rezolv cu practica, să-mi dau examenele şi gata, gata! Mama nu e chiar sănătoasă, dar... probabil au s-o pensioneze pentru un an şi... Peste două luni ne vedem iar! exclamă Cora. Uite, dacă vrei, putem lichida corespondenţa, vorbim la telefon, să zicem o dată la două săptămâni, cam atâta durează un schimb de scrisori? e mult mai bine să ne auzim, să putem răspunde pe loc la o întrebare! De fapt, asta e cel mai supărător, insuportabil uneori: întrebi şi, în loc să ţi se răspundă în clipa următoare, te înarmezi să rezişti zece-douăzeci de zile, când tu ai vrea să afli imediat, este ca şi cum nu ţi s-ar răspunde.

— Dar tu ai obiceiul (o certă cu blândeţe Bujor Niculescu amintindu-şi un episod al corespondenţei dintre ei, cu toate că acum era cucerit de învăluitoarea sporovăială a Corei), nu doar să răspunzi cu întârziere, dar să ocoleşti răspunsul la o întrebare, dintre acelea puse foarte direct, mai ales dintre acelea care nu se uită!

— Când am făcut asta?! spuse ea cu şăgalnică uimire.

— Te prefaci c-ai uitat!

— Da, mă prefac! Ba nu, nu mă prefac! se răzgândi repede şi amândoi izbucniră în râs.

— De fapt şi-acum ai ocolit răspunsul, preciză el. Ai înţeles prea bine că nu scrisorile în sine mă supără, la urma-urmei, vorba ta, le înlocuim cu telefoane. Nu de mesaje, scrise ori telefonice, e vorba, ci de faptul că n-ar trebui să ne mai despărţim.

— Ce mult mi-a plăcut atunci când mi-ai spus asta, atunci, în bucătăria doamnei Miriam! Îţi aminteşti? Vorbeai cu atâta gravitate, doamne, ce fericită am fost!

— Nu s-a prea observat, remarcă el înveselit. Dar, te cred! Iată însă că, folosind alte mijloace, mai subtile, din nou ocoleşti să răspunzi la o întrebare directă!

— N-ai pus o întrebare, ţi-ai exprimat o părere!

— Văd că nu vrei să vorbim serios!

— Ba vreau, dar nu pot! Uite, renunţ, deşi nu e prea

frumos din partea ta că mă obligi, la armele feminine, renunţ doar pentru o clipă! şi îţi răspund direct. Va veni şi asta, sunt aproape sigură că va veni! Aş fi fost mai bucuroasă să nu vorbim despre asta! încheie ea întristată.

— Ai dreptate! spuse Bujor Niculescu. A fost o prostie, un semn de obtuzitate! Te iubesc, să ştii!

— Ştiu.

Tocmai ajungeau la locul unde îşi lăsaseră hainele. Ceva se întâmplase, ceva dificil de înţeles. Îmbrăcat în costum de baie, aşezat cuminte pe cearşaful aproape acoperit cu nisip, cu spatele spre vântul care se înteţise, cu genunchii cuprinşi în braţele puternice, arătând nu doar voinic şi cărunt ci mătăhălos şi buhăit, Eremciuc privea ca şi absent spre oamenii din jur, aţâţaţi de veritabila furtună ce se dezlănţuise. Niculae nu se zărea, hainele lui însă erau acolo, probabil, la rândul său, plecase să se vânture cine ştie pe unde. În vecinătatea lui Eremciuc, în aşa fel încât nu puteai spune că sunt împreună, nu numai pentru că nu comunicau dar făceau chiar abstracţie de prezenţa bărbatului, dar nici nu puteai crede că s-au nimerit din întâmplare acolo, cele două surori ale îngrijitoarei de la Crizantema, se zbenguiau voioase, folosind cu îndemânare şi imaginaţie două bucăţi de frânghie groasă.

Ce se întâmplase? Adina, copilăroasă, evident acaparată de joacă, n-avea aerul că urmăreşte să-l provoace pe Eremciuc, de vreme ce comportarea ei de azi constituia o excepţie de la stilul „blondă fatală, nouăsprezece ani” cu care-l cucerise. S-ar fi putut presupune că vrea să-şi pună în valoare o altă faţetă a firii, cea adolescentin-calină, dacă ar fi fost îndeplinite două condiţii: prima, aceea că dorea să-l îmbrobodească deplin pe Eremciuc (dar nu mai era nevoie, dar dorea să scape de el!), a doua, aceea că Adina era o fată inteligentă şi nu lipsită de subtilitate. Rămânea atunci

ipoteza că spaima de a-l pierde pe neobositul pretendent se dovedise mai tare decât refuzul sistematic de mai înainte. Ce consecinţe va avea acest moment de târzie slăbiciune?

Cora şi Bujor Niculescu ezitară îndelung dacă să se apropie sau nu, pentru că nu îndrăzneau şi nici nu ştiau dacă e bine să tulbure acest firav debut de reciprocitate a idilei. Fusese oare Niculae de faţă la apariţia surorilor? În caz afirmativ, plecase furios sau discret? Invers, nu-i va trăsni prin cap la întoarcere să provoace un scandal în care Eremciuc, ajuns la capătul răbdării, să-i tragă o bătaie? Uitând de atrăgătorul plan, acela de a lăsa un bilet pe masa de la restaurant şi de a se retrage în camera lor pentru câteva ore, Cora şi însoţitorul ei se îndreptară intimidaţi spre Eremciuc, ocolind strategic locul unde se jucau cele două fete, temându-se iarăşi că gestul lor lipsit de naturaleţe l-ar putea jigni pe acela care le era drag şi căruia îi erau îndatoraţi. Dar cum să dea buzna sau cum să se prefacă a nu lua în seamă schimbarea intervenită?

— Ne închipuiam că nu vă mai găsim aici şi voiam să mergem la o bere, lăsându-vă bineînţeles pe masă o scrisoare de salut! îi relată Cora, cu veselie.

— Explică-mi şi mie, ce e cu fata asta aici?! ceru Bujor Niculescu.

Eremciuc îi privi şi-i ascultă pe rând. Spre descumpănirea lor, era limpede că nu se bucură de revedere.

— Am hotărât să mai rămân câteva zile, le răspunse.

Roşind, Cora îşi adună lucrurile, Niculescu îi urmă exemplu, apoi rămaseră pe loc stingheriţi, sperând fiecare că celălalt va găsi o ieşire salvatoare. Emoţionat probabil de stânjeneala lor, Eremciuc le zâmbi încurajator şi-i asigură liniştit:

— Atunci, ne vedem seara.

Îi concedia cu graţie, iar ei nu întârziară, cam

precipitaţi în mişcări, să se îndepărteze.

Când începură să urce scările de piatră săpate în peretele falezei, Cora se opri să se încalţe şi, sprijinindu-se de braţul tânărului, declară, luminată de constatare:

— Mi-a plăcut foarte mult seninătatea lui! Nu e adevărat că şi-a pierdut inteligenţa şi stăpânirea de sine.

Când intrară în camera lor, observară că se făcuse curăţenie generală, semn ostentativ că îngrijitoarea se grăbea să scape de această serie de oaspeţi care o necăjiseră (în bloc) cu intenţiile lor matrimoniale. În definitiv, ei mai aveau dreptul de a rămâne acolo încă douăzeci şi patru de ore şi abia după aceea, potrivit regulamentului, trebuiau făcute pregătiri pentru seria următoare. Din pricină că toate ferestrele (întregul perete dinspre terasă) erau larg deschise şi agitate de vântul puternic, geamurile zăngăneau asurzitor iar în încăpere părea încă şi mai frig decât afară. Deja obosiţi de necontenita mişcare a curenţilor de aer, supăraţi şi de grosolănia femeii de serviciu, cei doi tineri se apucară să închidă toate ferestrele, operaţie dificilă şi de durată, apoi, ca răzbunare, fixară pretutindeni obloanele, ceea ce, probabil, nu se făcea acolo decât iarna. Când isprăviră, rămaşi în întuneric şi linişte, erau foarte satisfăcuţi: transformaseră amiaza de vară într-o noapte de toamnă târzie şi ar fi fost încă şi mai încântaţi dacă ar fi avut la dispoziţie un şemineu în care să aprindă un foc pe cinste. Rămaseră câteva clipe nemişcaţi, savurând situaţia, bucuroşi că se puteau în sfârşit relaxa, că scăpaseră de nisip, de praf, de vuiet şi de ceilalţi. După curăţenie şi aerisire, înăuntru se simţea un miros plăcut de alge, împotriva vântului năpraznic aveau aici un adăpost sigur, trebuiau deci să recunoască faptul că, fără voie, îngrijitoarea le făcuse numai bine. În timp ce Bujor Niculescu îşi aranja lucrurile, căutând pijamaua ce nu se zărea nicăieri, Cora intră în baie şi, aproape jumătate de

oră, duşul perfect reglat zumzăi odihnitor, sporind starea de bună dispoziţie, de izolare şi de securitate a amândurora. Bujor Niculescu se întinse pe pat, iar când susurul apei pulverizate, ca şi şuviţa de lumină strecurată pe sub uşa băii dispărură, tânărul apucă doar să surâdă uşor şi, în clipa următoare, pleoapele i se lipiră de la sine.

În ciuda plumbului din pleoape, somnul lui dură doar trei-patru minute iar atunci când se trezi, cu mintea foarte limpede, desluşi îndată un binecunoscut şi excitant foşnet de mătase. Pentru prima dată de când erau acolo, hotărî să încalce promisiunea făcută Corei şi, răsucindu-se cu faţa spre locul în care se afla fata, se strădui să se obişnuiască şi să se orienteze în întunericul compact. La doar câţiva paşi de el, în faţa oglinzii, sigură că n-o vede nimeni, Cora tocmai dezbrăcase halatul înflorat care o acoperea de obicei până la călcâie şi, cu cămaşa de noapte adunată în pumn, îşi apropiase obrazul de sticla care reflecta, plimbându-şi degetele libere în părul tuns băieţeşte. Privind-o, tânărul încerca senzaţia că îi fusese dat, din întâmplare, să privească în iatacul unei fecioare necunoscute. Din această pricină, după câteva clipe de pură contemplaţie, el închise din nou pleoapele cu sentimentul că ceva din afară îl împiedică să mai vadă, iar imaginea necunoscutei observată în intimitate se închise, rotundă, în amintirea lui. Curând o auzi pe Cora întinzându-se uşor, cu mare grijă de a nu-l trezi, în cealaltă margine a patului dublu, o auzi respirând cu tremur şi, abia atunci, marcat desigur de experienţa tulburătoare prin care tocmai trecuse, resimţi acea încordare specială care-l cuprindea ori de câte ori, nopţi de-a rândul, iubita încă neatinsă venea să se culce alături de el. O clipă mai târziu, degetele Corei îi atingeau cu delicateţe umărul.

Îl credea încă adormit? Pare-se că da, căci mişcarea ei, dincolo de gingăşie, mărturisea siguranţă şi fermitate, semăna foarte bine cu mângâierea persuasivă şi profundă

din prima zi a vacanţei la mare – dar atunci, pe plajă, spaima n-avea cum să se ivească – şi însemna, acum, în ultima zi, închiderea între paranteze suav-pătimaşe a unui răstimp de castitate. Dar poate că declaraţia ei de iubire, făcută în urmă cu câteva ore, însemna că neliniştea teribilă care o cuprindea de câte ori, singuri în cameră, el o îmbrăţişa fie şi pentru câteva clipe luase sfârşit şi, prin urmare, deşi treaz, încrederea Corei astfel dovedită, dragostea lor se putea împlini. Instinctul şi, deopotrivă, lealitatea îi spuneau că nu trebuie să se prefacă, întinse mâna şi acoperi cu ea palma Corei, lipită de umărul său. Nicio tresărire. Fără a-şi desprinde degetele de degetele subţiri şi uşoare ale fetei, porni, cu încetineală şi precauţie, să se răsucească în aşternut, ca şi cum ar fi vrut s-o prevină dar şi să-şi alunge îndoielile. Îndată se auzi vocea, foarte liniştită, a Corei:

— Dormi, dormi. Suntem amândoi foarte obosiţi!

Era, evident, cea din urmă, firavă şi justificată, amânare, pe care el nu putea să n-o asculte.

— Nu mai pot dormi, spuse totuşi.

Fata nu răspunse interogaţiei implicite şi nu încetă să-l mângâie, dimpotrivă, în clipa următoare, foarte decisă, se apropie foarte mult de el în aşa fel încât căldura şi mireasma trupului ei, până şi respiraţia egală, puteau fi cu uşurinţă receptate.

— Te rog. Te iubesc, îl asigură.

Surâse supus dar, în momentul următor, iritarea puse stăpânire pe el. Vai, n-o putea, tocmai acum, învinui de viclenie, n-avea cum să-i pună la îndoială candoarea, prea bine o cunoştea şi o deosebea de altele, dar i se părea o inabilitate din partea ei, şi o carenţă de imaginaţie. Era imposibil, fie şi în stilul celei mai nevinovate iubiri inteligente, ca peste un gest de aţâţare, să se suprapună convingător un cuvânt de potolire! Cu greu izbuti să-şi ascundă nemulţumirea şi să-i comunice ironic:

— Aş încerca. Dar n-am cum!

— Trebuie!

Oh, asta chiar n-avea niciun sens, dar, dumnezeule, de ce se încăpăţâna el să descopere înţelesuri?!

— Mereu, toată viaţa, va trebui să te ascult? se interesă.

— Numai acum, răspunse ea iar asta începea să semene cu un soi de lămurire înţeleaptă.

Fie! Nu era uşor, dară dacă aşa stăteau lucrurile... în definitiv el o voise! Ce-i rămânea de făcut? De dormit nici vorbă nu putea fi, prin urmare să-şi adune puterile şi să se gândească la altceva, la cu totul altceva, şi atunci poate va reuşi să reziste la acest asediu al simţurilor pentru care nicicând nu îşi închipuise că trebuie să fie pregătit. Doar era, el însuşi recunoscuse, ultima încercare. Dar nu o trăda el prin această mutare a centrului atenţiei, nu însemna că alege un subterfugiu?

— Numai pentru că te iubesc, declară apăsat.

Cu efort, încercă să asculte şuierul vântului prin frunzişul plopilor, fâşâitul nisipului pe obloanele grele ce acopereau geamurile. Descoperi apariţia unor sunete noi, abia perceptibile, în grozăvia dezlănţuită afară, dominată de prăbuşirea valurilor înalte. Păreau să fie picături de ploaie izbite de ţiglă, o ploaie neverosimilă însă în curenţii de aer mereu mai turbaţi. În sfârşit, hotărî că trebuie să fie crâmpeie de piatră aduse de furtună în locul prafului de mai înainte şi, luând o decizie ce depindea exclusiv de voinţa lui, se simţi împăcat.

Mâna Corei se odihnea acum, cu desăvârşire nemişcată, pe umărul său. Închise ochii. Din nou, căldura trupului de fată întins lângă el în întuneric, îi răvăşi simţurile. Dar iată că, dintr-odată, fluxul fierbinte îndreptat spre el începu să se difuzeze, să-şi piardă ascuţimea, să ia forma pânzei de aer încins, de cu totul altă factură a atracţiei feminine, din seara adolescenţei, când o întâlnise ultima oară pe Dorina. Curios, această imagine nu-i dădea senzaţia că săvârşeşte o trădare, şi-

atunci se grăbi să-i iasă în întâmpinare, să-i şteargă, cu albul ochilor săi, marginile neclare. Aşadar, iată colţul din aula şcolii în care, înconjurat de colegi, se afla el, la sfârşitul festivităţii de închidere a taberei, cu o orchestră adevărată, cu valsuri şi tangouri. Făcea haz de dansatorii caraghioşi, perechi de fete grăsulii, cu pieptul plin de insigne pioniereşti obţinute prin schimb, un lungan cu ochelari, gata să ameţească de prea multă învârteală, instructoarea superioară, solemn răsucită de un coleg de clasă de-al său, Mereuţă, înveşmântat într-un costum negru, cu manşetele pantalonilor măturând podeaua. Făcea haz, se simţea liber, pentru că Dorina era acolo, neasemuit de frumoasă şi de elegantă, iar ei doi n-aveau nevoie să danseze, erau fericiţi numai pentru că se ştiau împreună în aceeaşi încăpere. Din când în când, prin ochiurile plasei de dansatori, zărea obrazul Dorinei sau bluza ei, dar şi un crâmpei din fusta lungă îi erau de ajuns ca s-o recunoască şi să-i grăbească pulsul. Dorina, într-un grup de colege, îşi făcea datoria, adică refuza pe oricine o invita la dans, se purta ca şi el, căruia nici prin gând nu-i trecea să învârtească vreo fată, oricare ar fi fost ea. Rămâneau acolo, fiindcă aşa se cuvenea şi fiindcă le plăcea să rămână, Dumnezeu îşi mai aminteşte dacă stabiliseră sau nu cum aveau să se întâlnească.

Deodată observă că Dorina încearcă să-şi facă loc printre copiii îngrămădiţi pe ringul de dans, necăjită parcă de faptul că-i era atât de greu să se strecoare, neatinsă, prin mulţime, iar el îşi concentră privirea în direcţia ei şi poate i-ar fi ieşit în întâmpinare, s-o ajute să răzbată, oh, ce bine dacă ar fi făcut-o! numai că această politeţe nu se potrivea, oare în adevăr aşa gândise atunci? cu hazul pe care-l făcuse cu o clipă înainte pe seama aerului ceremonios al lui Mereuţă. Încotro pornise Dorina singură? Îşi închipuise că fetei i se făcuse prea cald, căci obrajii ei erau aprinşi, şi voia să ajungă în coridor ori în curte, să se răcorească, să respire aer curat. În orice caz,

peste două-trei minute se va ridica, se va duce s-o caute. Şi Dorina ieşi în adevăr, dar numai pentru o clipă; neîntârziat reveni în sală, încă şi mai îmbujorată, apoi, foarte hotărâtă, veni drept spre locul unde se afla el şi, uimindu-l nu atât prin cuvinte cât prin înflăcărarea cu care i se adresa, fără să-i pese de chicotelile din jur şi nici de mirarea lui, îi spuse:

— Vreau să dansez cu tine!

— Nu ştiu să dansez! îi răspunse în clipa următoare, înainte să-şi vină în fire, fără să se ridice de pe bancă, fără explicaţii ori scuze, fără mai ales să priceapă, atunci! ce luptă infernală purtase fata împotriva profundei sfieli până să se decidă la acest pas nesăbuit, pentru ca, după ce în sfârşit, izbutise, să se izbească de un asemenea zid absurd.

Nu pricepuse: palide cuvinte! Sute de seri de-atunci încolo, continuând să se gândească la Dorina îndată ce îşi lipea obrazul de pernă, refăcuse împrejurarea şi cercetase cauzele acelei prostii care-l ţintuise de bancă zâmbitor, îndrăgostit, surprins şi încântat, elaborase felurite şi cumplit-zadarnice soluţii; căci de când Dorina dispăruse de lângă el nu-i mai fusese, drept pedeapsă, dat s-o vadă, nici întâmplător, decât mulţi ani mai târziu, o făptură aproape uitată, pe care nu îndrăzni s-o salute, şi iată, aşa se încheiase iubirea lui de adolescenţă.

Cu greu, după această amintire, izbuti să-şi revină. Mâna Corei continua să se odihnească pe umărul lui, furtuna se mai potolise, în schimb o ploaie puternică răpăia în obloane şi pe ţigla acoperişului, iar el reuşea acum să rămână nemişcat, se simţea chiar cuprins de toropeală; iar după ce privirea lui redescoperi sala de dans, lipsită de rost prin plecarea Dorinei, şi se aţinti vlăguită pe chipul slăbănogului cu ochelari, ce continua să se învârtească aproape leşinat, după noua întoarcere în timp, pleoapele i se făcură grele şi, în sfârşit, căzu într-un somn adânc, ducând cu el o stare de chinuitor regret

pe care după alţi ani, greşit, o socotise stinsă.

De data asta, mai mult ca sigur, dormi câteva ore. Se deşteptă plin de vioiciune şi – în întunericul adânc, sub răpăiala monotonă a ploii şi sub bătaia egală a valurilor mării, avu senzaţia că se află scufundat nu într-un aşternut moale ci într-un cuib cald şi înmiresmat, unde spaţiul şi timpul n-au importanţă, – înţelese că datora starea de euforie şi senzaţia de imponderabilitate faptului că, adormită şi ea, respirând uşor, abia auzit, Cora se lipise, în veşmântul de mătase aeriană, de trupul său mai destins ca oricând. Cuprinse fata cu amândouă braţele, o strânse la piept cu o încă neîncercată voluptate şi, o clipă, i se păru că iubirea lor se împiedicase, nopţi în şir, doar de cuvinte. Dar înainte chiar ca fata să se trezească, trupul ei se încordă şi începu să vibreze ca în apropierea unei mari primejdii, apoi Cora izbucni în hohote de plâns mocnit şi se apucă să-l împingă cu braţele. Euforia lui se risipi, nu-i rămase decât s-o mângâie şi s-o liniştească pe fata care tremura mereu mai tare fără a îndrăzni să mai rostească niciun cuvânt de împotrivire. El însuşi tăcea, alungând din minte banalele expresii ale duioşiei care se grăbeau să-i vină în ajutor. Din nou refugiată, Cora găsi tăria să întindă iar degetele spre umărul lui, numai că acum degetele nu mai voiau s-o asculte. Uitând unde se află, voind poate să sugereze că primejdia e inexistentă, se apropie, îşi lipi buzele de fruntea ei şi, această atingere frăţească izbuti, dintr-odată, să-i liniştească pe amândoi. Dar Corei încă îi curgeau lacrimile; aşadar drum înapoi nu mai exista.

Ciudat, foarte curând, fata îşi redobândi întreaga seninătate încât Bujor Niculescu trebui să se întrebe dacă nu cumva totul fusese un vis. Cu ochii închişi, el o auzi căutându-şi papucii, îndepărtându-se cu pas uşor, apoi desluşi susurul duşului suprapunându-se, peste zgomotul înăbuşit al ploii, într-o împletire ce dădea tăcerii din cameră o specială profunzime. Pe umăr, simţi iar

mângâierea inconfundabilă a Corei: da, el însuşi era mult schimbat. Uşa camerei de baie se deschise larg şi, în cadrul ei, într-o lumină orbitoare ce trimitea la clipa primei lor întâlniri, se ivi trupul dezgolit al fetei. Acum, se întoarse în cameră aproape alergând şi îşi făcu loc alături de el. Spre dimineaţă ploaia se opri.

7

ÎNCĂ DIN ZORI, CLADIREA VILEI se umplu de o neobişnuită larmă. La parter, discul telefonului era, fără întrerupere, răsucit ostentativ, iar comunicările administrative, iniţiate de Crizantema, se ţineau lanţ, amintind, prin insistenţă şi revenirile pentru completare, în alt registru sentimental desigur, de nevinovatele convorbiri „cu soţul” din ziua începutului de serie. În paralel, covoarele din salon şi de pe scări erau trântite pentru aerisire pe cimentul terasei de jos, iar un aspirator de praf funcţiona din plin, dovadă că surorile îngrijitoarei fuseseră de asemenea mobilizate la ampla acţiune de reînnoire, fără a se ţine seama de fragilitatea uneia, de nevârstnicia celeilalte, de necalificarea ambelor. Voci, uşor de identificat, aparţinând „graşilor şi slabilor”, se intersectau frenetic, fie voioase, fie clocotind de mânie, periclitând, de astă dată, direct liniştea, camerelor de la etaj.

Neîndrăznind să se mişte ori să şoptească spre a nu tulbura somnul iubitei, înconjurând protector cu unul din braţe perna pe care odihnea obrazul copilăresc al Corei, el era de-a dreptul şocat de agitaţia aberantă ce-i cuprinsese pe locatarii vilei la o oră atât de nepotrivită. După o prelungită meditaţie asupra subiectului, se simţi însă dintr-odată covârşit, din pricină că trebuia să facă faţă unor atât de meschine preocupări tocmai în ceasul când sufletul său era dornic să respire un aer cât mai pur.

Totuşi, dator era să fie recunoscător destinului, înainte de toate, pentru bucuria ce i-o hărăzise; griji erau şi vor fi, dar ce însemnătate aveau?!

Ceva mai liniştit, se aplecă şi îşi lipi buzele de fruntea Corei, dar se sperie îndată că o va trezi. Doamne, câtă nevoie de odihnă avea! Dar cum nici zgomotul excesiv nu reuşise să-i tulbure somnul, desigur nici delicata atingere nu-i făcu niciun rău. Deşi braţul cu care înconjura perna de alături îi era aproape amorţit, Bujor Niculescu hotărî să nu se clintească. Numai de nu i-ar veni nesăbuitei îngrijitoare ideea de a ciocăni la uşa lor, pentru că atunci, uitând de tactică şi de tot, neîndoielnic i-ar trânti un scaun în cap!

După un timp, îşi privi ceasul: era aproape opt. Trebuia să încerce să obţină o amânare, fie şi de o zi, să acţioneze înainte de a fi prea târziu, eventual să ceară telefonic sprijinul lui Burghele: nu era cazul să se împiedice în formalităţi. S-o lase totuşi pe Cora singură? Sub privirea lui încordată, fata deschise pleoapele: în ochii ei era o întrebare neliniştită care tăie respiraţia tânărului. Copleşit, el începu s-o sărute în neştire.

— Trebuie să ne pregătim de plecare, o auzi apoi spunând în şoaptă.

— Nu vrei să rămânem?

— Vreau, răspunse ea ca şi cum ar fi făcut, împăcată, o declaraţie de dragoste.

— E foarte devreme. Încearcă să dormi!

Era cu totul altceva decât acel „încearcă să dormi” spus de ea cu câteva ore înainte, iar Cora zâmbi şi nu întârzie să dea ascultare îndemnului. O acoperi cu ambele pături şi-apoi, senin, plin de energie, se grăbi să încerce imposibilul.

Alături de îngrijitoare, care continua să telefoneze de zor diverselor birouri ale întreprinderii turistice locale, Niculae bombănea cu asprime. Rămas în capul scărilor, Bujor ascultă câteva clipe acel dialog între surzi şi,

apreciind stavila ridicată de Niculae în calea haosului şi abuzurilor din vilă, hotărî că nu poate acţiona altfel spre a obţine bunăvoinţa gazdei decât delimitându-se în chip prefăcut de omul care apăra interesele obştei; aştepta aşadar un moment potrivit pentru a intra în scenă.

— Cum ajung la Bucureşti, te reclam la minister! tocmai ameninţa Niculae. Văd că de vorbă bună nu înţelegi.

— Nu mai aparţinem de minister, răspunse dispreţuitor femeia.

Acesta era momentul!

— Bună dimineaţa! spuse Bujor Niculescu, bine dispus, coborând în grabă treptele. Ce-ai frate cu femeia?! se interesă el, făcându-i cu ochiul lui Niculae şi făcând, totodată, abstracţie de faptul că acela n-avea cum să priceapă semnul. Gata, am fost preluaţi de turism? mai întrebă, la fel de încântat, ca şi cum demult aştepta acest transfer organizatoric.

— Nici vorbă, spuse Niculae, cu lehamite. De jumătate de oră stau aici şi o ascult cum se roagă de unul şi de altul. Ăştia n-au primit nicio dispoziţie!

— Am fost anunţaţi la instructaj, se justifică în treacăt îngrijitoarea, răsucind iar discul telefonului.

— Cora ar vrea să mai rămânem câteva zile! aproape strigă Bujor, în acel moment, spre a fi auzit de îngrijitoare, părăsind camera împreună cu Niculae.

Rămas în sfârşit singur, porni spre administraţia staţiunii. Pe drum, îl întâlni pe Eremciuc.

— Am umblat pe la toţi sfinţii, îl anunţă acela. Niciun loc!

Se priviră, evident umiliţi de insucces.

— N-avem ce face, spuse în cele din urmă Eremciuc dovedind că studiase şi el chestiunea pe toate feţele, trebuie să plecăm la Constanţa şi să închiriem două camere.

Consimţământul se exprimă printr-un oftat adânc;

numai că Bujor Niculescu izbuti să-şi învingă destul de repede amărăciunea faţă de eşecul suferit.

— Poate că e mai bine aşa! spuse înseninat, apoi adăugă, de teamă că această constatare l-ar putea jigni pe Eremciuc: E o perioadă de tranziţie, foarte încâlcită! Nu e vina...

Când porniră spre vilă, amândoi aveau umerii încovoiaţi, dar, fără a recurge la vorbe, se simţeau solidari şi asta îi ajuta să suporte mai uşor necazurile. Abia când intrară în grădină, poate din pricină că dorea să revină destins în camera unde era Cora, Bujor Niculescu găsi o frază care putea fi tonică şi pentru Eremciuc:

— N-are rost s-o luăm prea... doar suntem în concediu!

— Ne întâlnim la ora două la restaurant, până atunci să vă faceţi bagajele, stabili Eremciuc.

Ultimul prânz comun se desfăşură într-o atmosferă foarte apăsătoare. Petrecerile lor, atât de însufleţite, din urmă cu doar câteva zile păreau grozav de îndepărtate, s-ar fi zis că trecuseră ani de atunci. Cei doi prieteni erau mohorâţi, priveau în gol, abia se mişcau; Bujor Niculescu era şi el frământat, cu greu se putea concentra; doar Cora, deşi la fel de tăcută şi absentă ca şi ceilalţi, pe deasupra palid-străvezie, avea o neobişnuită lumină în priviri, se mişca întruna de parcă ar fi plutit, agilă şi diafană.

Pe la trei şi jumătate, părăsiră toţi patru vila (era singura libertate ce şi-o mai puteau îngădui, aceea de a nu mai rămâne nicio clipă acolo), fără a saluta gazdele, ca şi cum ar fi plecat dintr-o casă nelocuită. Trecură, la fel de tăcuţi, pe străzile pustii, devastate de furtună, printre crengi rupte şi trandafiri culcaţi la pământ, ocolind cu grijă băltoacele, ce duceau gândul la o toamnă târzie. Când ajunseră pe strada principală, în dreptul staţiei de autobuze, se opriră. Niculae era singurul care mergea la gară pentru a se urca în trenul de Bucureşti, ceilalţi trei plecau la Constanţa. Îşi luară rămas bun, extrem de

stingheriţi de parcă fiecare ar fi săvârşit câte o trădare numai de el ştiută, ceea ce îi făcea să se simtă vinovaţi şi vulnerabili. După ce îşi strânseră mâinile, cât se poate de oficial. Cora nu mai suportă jocul întunecat în care eşuaseră (de ce, la drept vorbind?!) şi, izbucnind în hohote de plâns eliberator, îl îmbrăţişă pe Niculae cu toată puterea.

— Nu înţeleg ce s-a întâmplat! spuse ea, respirând cu dificultate. Dar sunt sigură că o să treacă! Îţi mulţumesc din suflet, a fost o vacanţă minunată, n-am să vă uit niciodată! încheie ea cu exaltare, cu o voce aprinsă şi vibrantă, reamintind involuntar, spre uşurarea tuturor, prin acel plural discret, că Eremciuc nu putea fi despărţit de prietenul său cel mai bun.

— Sunt foarte tulburat şi... se pregăti să răspundă, bărbăteşte, Niculae dar, dintr-odată, vocea îi fu sugrumată de acea năvalnică emoţie pe care încercase s-o reţină, mai bine spus, s-o exprime cu sobrietate.

Firav şi încercănat, arăta extrem de neajutorat, tot ridicând şi coborând valiza, fără rost, stors de luciditatea şi asprimea cu care îi obişnuise.

— Dar tu, Cora, eşti, şi vei rămâne întotdeauna, o minune! Ne dai curaj tuturor! Dă-mi voie să te sărut!

Şi, sărutând-o cu delicateţe pe amândoi obrajii, îşi redobândi parcă liniştea şi siguranţa de sine căci, în clipa următoare, privirea i se învioră şi el izbuti să spună cu camaraderie:

— Să ne vedem cu bine. Vă doresc vreme frumoasă!

După care porni, asemeni unui recrut demn, în direcţia gării.

— Ce ziceţi de-un taxi?! întrebă Eremciuc, pe tonul de odinioară, făcându-i să tresară, încântaţi, pe cei doi. Nu e momentul să ne înghesuim într-un autobuz! adăugă el, izbucnind în râs. Plătesc eu!

Cora îşi şterse lacrimile, încă uimită de această regenerare neverosimilă.

— Plătesc eu! o asigură din nou Eremciuc.

Neîncrezătoare şi prudentă, Cora izbuti să se readapteze, să răspundă cum se cuvine, adresându-se însă lui Bujor Niculescu spre a-l lua părtaş la satisfacţia ei:

— Nu-mi pare rău după Crizantema! Elegantă, confortabilă, dar îşi pierduse hazul. N-are rost să ne îndepărtăm de ea cu inima frântă!

— Şi tu eşti împotrivă! remarcă Eremciuc înveselit.

— Oh, ce prostie, mă refeream la cu totul altceva! declară ea.

Când maşina intră în Constanţa, începu iar ploaia. Hotărâră să meargă la gară, acolo unde se adunau de obicei localnicii care ofereau camere, propunându-şi să nu trateze cu liota de intermediari gălăgioşi ce aveau desigur să se năpustească asupra lor. Dar, cum ajunseră la o oră când nu era aşteptat niciun tren şi cum ploaia se înteţise, nimeni nu le ieşi în întâmpinare. Se răcorise, începea să se întunece, iar ei încă stăteau pe peron.

— Pornesc la atac, îi anunţă brusc Eremciuc a cărui stare de bună dispoziţie nu se alterase.

Se întoarse foarte curând, însoţit de un bărbat în haină de piele.

— Dânsul dispune de două camere, cam ce ne trebuie. Are şi maşină personală, aşa că eu mă reped până acolo să văd despre ce e vorba, iar voi aşteptaţi.

— Casa e proprietatea soacrei mele, preciză, nu se ştie de ce, omul cu haină de piele.

— Părerea mea e să mergem toţi şi să luăm şi bagajele, spuse Bujor. Dacă are maşină, e perfect!

De fapt, n-avea chef să aştepte în ploaie şi frig şi ar fi vrut ca fata să aibă neîntârziat un loc de odihnă.

— Să nu ne pripim, spuse Eremciuc.

Niculescu nu se dădu bătut. După un drum foarte scurt, opriră în faţa unei case de mahala, destul de arătoasă altminteri.

— Dacă nu ne convine, ne duci înapoi la gară. Se

adresă ferm Eremciuc ginerelui-şofer. E ceva suspect la mijloc, explică el Corei, care participa parcă la o aventură năstruşnică, fascinată de ipoteza ce i se propusese. N-am auzit răspunsul! se întoarse din nou spre omul cu haină de piele, ce dădu din cap afirmativ, resemnat, ca un infractor dovedit. Benzina o plăteşte tovarăşul inginer şef Niculescu, care a semnat foaia de parcurs! se îmbună Eremciuc, hohotind, observând că n-are cu cine lupta. Ba nu, se răzgândi apoi, la fel de vesel, în definitiv eu veneam oricum în prospecţie! Doar taxa pentru bagaje! încheie el această tocmeală şerpuitoare.

— Mai întâi să vedeţi casa, îndrăzni să propună însoţitorul.

— Dar unde e soacra dumitale? îl chestionă, iarăşi sever, Eremciuc.

— E plecată la ţară!

— Aha! Ăsta nu e nici proprietar, nici intermediar, nici sărac, nici bogat, cum e mai rău! îi şopti din nou Eremciuc Corei. O specie nouă, complet necunoscută! anunţă el cu voce triumfătoare, gâlgâind de voioşie.

Camerele erau curate, destul de spaţioase, una beneficia de un pat dublu, cealaltă doar de o canapea, între camere exista un hol – bufet cu borcane de dulceaţă – prevăzut cu geamlâc, aşadar intrare separată pentru oaspeţi.

— Părinţii de o parte, copilul de o parte! observă cu seriozitate Eremciuc, dovedind astfel că, pentru mo ment, era mulţumit, nu atât de casa propriu-zisă, cât de corectitudinea în care omul îi prezentase situaţia casei, în gară, atunci când îl contactase. Preţul! pretinse el.

— Patruzeci una, douăzeci şi cinci cea mică! Ştiţi, casa e a soacrei mele care lipseşte din...

— Nuanţat tarif, îl întrerupse Eremciuc. N-ar fi mult, comentă apoi, consultându-l cu privirea pe Bujor Niculescu.

După atâta chin, omul cu haină de piele răsuflă uşurat

şî-şi îngădui cea dintâi iniţiativă:

— Câte zile rămâneţi?

— Câte vom avea chef, răspunse în treacăt Eremciuc.

— Nu, replică omul, surprinzător de hotărât. Pentru o zi-două, nu ne interesează.

— Nu vă? înţelese Eremciuc. Şi cam cât vă?

— De la trei în sus.

— Merge, declară Eremciuc şi, socotind că pretenţia era justificată, nu mai ceru consimţământul celorlalţi. Trei, cu drept de prelungire, pentru ambele ori numai una din camere, anunţată cu douăzeci şi patru de ore înainte de expirarea termenului! hotărî apoi restul clauzelor contractului.

— Banii înainte! spuse, făcându-şi curaj, ginerele.

— Hopa, tresări Eremciuc. Aţi avut cazuri de evaziune? Inacceptabil! hotărî, motivând: jignitor pentru una din părţi.

— Las-o dracului, interveni Bujor. Trei zile tot stăm!

— Asta zic şi eu, se împotrivi Eremciuc. De aceea am şi achiesat, apelă iarăşi la terminologia juridică. Dar mă irită aspectul formal!

— Păi, soacra, chestii! îi traduse Niculescu, plictisit de prelungirea pertractărilor, iritat el însuşi de răbdarea lui Eremciuc – omul ţintuit de patimă! – de a conversa gratuit.

— Nu ştiu, nu-mi miroase a bine! se justifică Eremciuc, folosind o expresie care avea să devină deviza acestui rest de vacanţă. Altfel spus, mă tem de viciile ascunse ale clădirii! se reîntoarse la vocabularul codului civil, binecunoscut proiectanţilor.

— Gândaci, ploşniţe? vru să afle Niculescu.

— Etc., etc.! consimţi parţial Eremciuc. Cocoşi excesiv de harnici, drum de căruţe spre obor pe sub ferestre, beci cu apă...

— Aşa nu mai termină niciodată! se înfurie Bujor în vreme ce Cora urmărea disputa cu o infinită încântare

copilărească Spune şi tu ceva, se adresă fetei, foarte supărat.

— Am spus deja: Crizantema îşi pierduse hazul! reaminti ea în locul oricărei justificări.

— Am înţeles, interveni Eremciuc. Plec într-o ultimă cercetare exterioară şi, cu asta, semnăm!

Părăsi în adevăr casa, lăsându-i pe cei doi împreună eu ginerele. Neîntârziat, Niculescu transportă în camera mare valizele lăsate în hol.

— Sper că închiriaţi şi numai una din camere?! se adresă el omului cu haină de piele, voind să arate că nu-i pasă de opinia lui Eremciuc însă răspunsul laconic îi făcu să tresară:

— Nu.

În tăcerea de gheaţă, Cora cu greu îşi stăpâni râsul.

Eremciuc se întoarse destul de repede şi îi conduse pe camarazii săi într-un colţ spre a le comunica rezultatul investigaţiei.

— La colţul străzii se află o fabrică de biscuiţi. Valţuri, motoare electrice, se lucrează şi noaptea. Suntem în pauza dintre şarje! preciză el.

Scos din sărite, Niculescu bătu cu pumnul în bufetul din vecinătate. Lămurit, Eremciuc scoase portvizitul, chiar în secunda următoare, îndreptându-se spre omul în haină de piele.

— Ne vedem peste trei zile, îi spuse întinzând banii.

Abia când omul dispăru, Eremciuc observă că în hol rămăseseră doar valizele lui.

— Noapte bună, atunci! li se adresă el emfatic, tălmăcind semnificaţia întâmplării şi izbucnind din nou într-un râs molipsitor. Plec la plimbare! îi anunţă. Să vă aduc mâncare?

— Nu! strigă Niculescu. Sărmana Crizantemă! îi spuse Corei atunci când intrară în camera lor, dar, cum n-avea rost ca după mânie să adauge reproşuri, se strădui să surâdă şi-apoi spuse, imitând pare-se dezinvoltura lui

Eremciuc: Măreţia şi decăderea maeştrilor!

Cora începu să râdă, încântată de deznodământ, se apropie de el şi-l mângâie, recunoscătoare:

— E nebun de legat! spuse, senin, Bujor Niculescu. Asta explică multe. Şi-acum, te rog să te culci! o rugă. Ce zi îngrozitoare, iartă-mă iubita mea! O mare fericire vine întotdeauna însoţită de un cortegiu de necazuri mărunte! Îţi aminteşti această frază din jurnalul Anei Magdalena?

Şi sărută, cu adâncă duioşie, fruntea Corei.

Dormiră, fără vise, până dimineaţa târziu. Se treziră într-o linişte desăvârşită şi priviră foarte satisfăcuţi perdelele groase care le ocrotiseră somnul. Trecând, cu prosoape, săpunuri, perii şi paste de dinţi, spre fermecătoarea cişmea din curte, observară că Eremciuc – desigur, plecat demult – lăsase pe tăblia bufetului din hol o tavă cu sandvişuri, termosul cu cafea, precum şi un bilet prin care îi anunţa că face plajă („dacă mai e nevoie să spun!”) la Eforie, unde îi aşteaptă la prânz. („Restaurantul nu ni-l poate lua nimeni!”). Tot el îi încunoştiinţa că „după furtună urmează vreme bună” şi, în adevăr, era un soare de foc, grădina din faţa casei era minunată, cafeaua din termos fierbinte şi aromată, ziua de ieri foarte nostimă, iar noaptea dinainte atât de prezentă şi de tulburătoare încât le venea să meargă pe vârfuri de teamă să nu-i devieze ecourile.

— Plecăm la Eforie? întrebă Cora.

— Ştiu eu? De vreme ce suntem liberi ca păsările cerului, de vreme ce astăzi dimineaţă trebuia să ne aflăm pe Clăbucet, conform programului iniţial, – se apucă să sporovăiască Bujor Niculescu – ah, să nu uit să decomand camera, altfel Burghele s-ar putea supăra! părerea mea este să, uităm pentru o zi furtunile Eforiei şi să mergem la Mamaia, de pildă, sau chiar la Trei papuci!

— Mai bine, totuşi, la Eforie!

— De ce? Din pricină că ne aşteaptă maestrul Eremciuc cu prânzul?! Lasă-l, dragă, se descurcă şi fără noi: are

destule treburi acolo!

— Vreau să mergem la Eforie! spuse fata în şoaptă, apăsat însă, înroşindu-se, brusc supărată de faptul că trebuie să insiste, în vreme ce el nu numai că nu pricepe şi pălăvrăgeşte cu excesivă dezinvoltură, dar nu pierde ocazia, nepăsător faţă de starea ei de spirit, de a face aluzii golăneşti.

Bujor Niculescu, lămurit în cele din urmă, tăcu şi se posomorî căci fusese, nu-i aşa? învinovăţit, pe nedrept, că ar fi uşuratec, insensibil, deşi nu se dovedise decât voios şi, numai din discreţie, nesentimental. „Ce-ar fi dacă m-aş supăra şi eu acum?!” îşi spuse şi doar gândul că, în aceste zile, Cora trebuie să se bucure de anume privilegii. Îl ajută să-şi potolească iritarea.

— Ai dreptate, ar fi trebuit să-mi dau seama! spuse într-un târziu, fără chef, ca şi cum ar fi făcut o concesie.

Chiar în aceste împrejurări, Cora păru maniată de acordul aparent, aplaudă cu palmele ude, iar semnele încruntării dispărură ca prin farmec. „Şi ea îşi dă seama că nu trebuie să ne certăm pentru fleacuri!” recunoscu el, satisfăcut, ca omul care ştia să ghicească gândurile altora.

— Tu ştii unde ne aflăm?! se interesă dintr-odată Cora, foarte expansivă.

— Cum adică?

Fata se apucă să-i explice, cu aerul că-i relatează un film poliţist, cum porniseră ieri, prin ploaie şi întuneric, într-o direcţie necunoscută, conduşi de un şofer taciturn, îmbrăcat în clasica haină de piele, apoi refăcu, din unghiul ei de vedere, discuţia dintre Eremciuc şi ginerele gazdei, tipic mafiotă. Se trezise, nici nu era de mirare, cu senzaţia că a plonjat într-un mister aţâţător, căci era prima dată în viaţă când nu ştia unde doarme.

— Ştiu doar că sunt în Constanţa, dar asta este ca şi cum m-aş afla la Salonic, încolo: cartier, stradă, număr, numele şi înfăţişarea gazdei, direcţia în care am pornit,

cum arată străzile din preajmă, toate mi-au fost ascunse!

— Îţi poţi imagina că ai fost răpită!

— Asta nu! declară Cora, stabilind cu simţul gravităţii, în ce limite se desfăşura nostimada, pentru ca relaţia dintre ei doi să nu între în sfera glumelor. Îţi propun să ieşim de-aici ca printr-un labirint, fără să cerem nicio informaţie! Ce ginere tăntălău, nu mi-aş da fata după el! spuse, în limbaj popular, bătând iarăşi din palme. Şi-a luat bănuţii şi-apoi a dispărut, lăsându-ne toată casa la dispoziţie. Dacă sustragem toată dulceaţa şi dispărem în beznă, lăsând totul vraişte?!

Intrară în casă şi se îmbrăcară în grabă, uitând să se mai ferească unul de celălalt, bucuroşi că draperiile groase acopereau complet ferestrele. Pentru o clipă, lui Bujor îi trecu prin minte că, în alte împrejurări, cu altă femeie, ar fi lăsat baltă plaja şi „labirintul”, ar fi răsucit cheia pe dinăuntru şi... dar, ciudat lucru, revenirea la gânduri şi purtări adolescentine, iubirea cu aproape-o-fecioară, nu-i stârneau regrete şi nici nu-i dădeau senzaţia că trişează. „Nu sunt definitiv pierdut!” îşi spuse, totuşi, cu uşoară ironie şi-apoi uită cu desăvârşire opţiunea făcută şi consecinţele ei.

Plecând, ascunseră cheia sub preşul de la uşă, alergară până la colţul străzii, acolo unde se găsea fabrica de biscuiţi, o clădire veche, de mari dimensiuni, asemeni unui amplu hangar, din care răzbătea nu numai zumzetul motoarelor dar şi un foarte puternic miros de vanilie, apoi – beneficiind de un marcaj invers, căci pe lângă această fabrică în niciun caz nu trecuseră în ziua precedentă, – se întoarseră din drum, ajunseră destul de uşor într-o stradă largă, pavată, cu trotuare, spre deosebire de cea a reşedinţei lor misterioase, cu castani bătrâni, pe un drum principal aşadar, unde auziră şuieratul unei locomotive şi astfel, după un sfert de oră, se găseau, răsuflând greu din pricina emoţiei, chiar în faţa gării.

Cum, în ciuda sandvişurilor numeroase lăsate de

Eremciuc, li se făcuse o foame năprasnică, aşa cum se întâmplă după orice experienţă intensă, intrară într-o cofetărie de cartier şi cerură – deşi ora micului dejun expirase – lapte şi chifle. Cafea cu lapte, cam sleită, se mai găsea, dar pâinea se isprăvise şi-atunci Cora alese un pachet de biscuiţi „Dobrogea” pe care-l adulmecă şi-apoi i-l întinse, foarte încântată, lui Bujor Niculescu: foarte proaspeţi, biscuiţii miroseau pătrunzător a vanilie, erau, dacă se poate spune aşa, dovada că dimineaţa şi noaptea, dar şi noaptea dinainte, vila Crizantema, Eremciuc, Adina şi surorile ei, Niculae pornind spre gara din Eforie, toate acestea existaseră aievea, nu erau rodul închipuirii lor. Ce putea fi mai minunat?!

În faţa gării, urcară în autobuzul care avea să-i ducă la întâlnirea cu Eremciuc, cu amintirile fierbinţi ale iubirii lor, într-o stare de euforie neînchipuită, desprinşi (ca şi în ziua venirii la mare, pe plaja pustie) de tot ce se petrecea în jurul lor.

Cât de îndepărtată li se păru însă vacanţa petrecută acolo, cât de „altfel” locurile şi oamenii, cât de nouă perspectiva asupra întâmplărilor, după nici douăzeci şi patru de ore de când plecaseră de-acolo! Dacă s-ar fi întors după foarte mulţi ani, nedumerirea şi nostalgia ar fi fost desigur aceleaşi, ruptura dintre prezent şi trecut ar fi avut aceleaşi apăsătoare proporţii. De-acum (şi-o spuseră din priviri), nu mai aveau ce căuta acolo!

Ceva-ceva din această senzaţie se mai risipi atunci când se întâlniră la ora două, conform înţelegerii, cu Eremciuc, la restaurantul unde şi ieri încă mai luaseră prânzul. Dar era greu de spus dacă nu cumva chiar această uşoară atenuare nu se datora faptului că de inginer nu se despărţiseră o dată cu părăsirea Crizantemei; deşi Eremciuc însuşi părea acum mult schimbat. El era din nou vorbăreţ, ca în primele zile ale vacanţei, numai că expansivitatea recucerită în seara precedentă părea stinsă, Eremciuc devenise sobru, lucid,

pus pe explicaţii, dar, paradoxal, era în această postură mai impenetrabil ca oricând.

— Greşeala lui Niculae – le spuse el, după un prânz copios, aprinzându-şi o ţigară de foi şi lăsându-se mult pe spate încât semăna, având şi o privire inexpresivă, cu un bogătaş masiv, trecut de prima tinereţe – mi se pare de neiertat! După atâţia ani de prietenie, tocmai când s-ar fi zis că ne cunoaştem bine, prea bine! Cât demult seamănă prea bine cu deloc! constată Eremciuc detaşat, fără să zâmbească însă. Şi ce drepturi îşi arogase în temeiul acestei ignoranţe, care pe mine mă amuţea, ce val de suferinţe fără rost începuse să clocotească şi-apoi să împroaşte lavă şi flăcări în craterul acestui vulcan despre care, nu numai eu, oricine ar fi jurat că e stins pentru totdeauna. Ce să vă spun despre el?! Un băieţandru clorotic, fără vlagă, la care ţineam mai mult ca la un frate. Mă obişnuiserăm să-l ocrotesc, mereu şi pretutindeni, erau ceva ani la mijloc după cum vă daţi seama! să-l ţin sub pulpana mea, la institut, la cantină ori în troleibuz. Să nu fie împins, jignit, căci e atât de neajutorat şi de sensibil! mai spuse Eremciuc şi, pentru o clipă, trecu de la amărăciunea flegmatică la duioşie şi tandreţe.

— Te iubea foarte mult, din această pricină suferea! îl asigură, destul de neinspirată, Cora, grăbindu-se să profite de acel moment de slăbiciune la un personaj care devenise atât de scorţos încât îţi venea să i te adresezi, ca la început, cu dumneavoastră.

— Cred că mă iubea şi înainte – se împotrivi interlocutorul cu o duritate inadecvată conţinutului – dar nicicând nu-şi îngăduise să fie agresiv cu mine! Cu nimeni, de fapt, nici nu mi-l imaginam într-o asemenea ipostază! A, irascibil, ţâfnos, uşor isterizat, dacă vreţi, asta da, ceea ce este însă cu totul altceva.

Bujor Niculescu asculta fascinat, cu gura căscată, căci se simţea şi el un băieţandru căruia îi este dat să asiste, surprins şi împovărat, la confesiunea unui bărbat în toată

firea, a unui tip deloc deprins cu explicaţia şi comentariul asupra întâmplărilor şi oamenilor. Nici prin gând nu-i trecea să-l întrerupă pe Eremciuc, să pună întrebări, să-şi spună punctul de vedere. „Se va referi oare direct la cauza rupturii, va pomeni numele Adinei?!” îşi spunea el, de parcă ar fi urmărit, din stal, desfăşurarea ultimului act dintr-o piesă de teatru.

— Iată ce uşor se pierde un prieten de o viaţă, îmi ziceam de câteva zile încoace, fără să mă simt în stare de nicio iniţiativă care să împiedice această rostogolire ameţitoare! Ce s-ar întâmplă în cazul când, complicate sunt căile vieţii! aş avea eu însumi nevoie de ocrotirea unui prieten, ori măcar de înţelegerea şi de căldura lui?! Băiatul ăsta, din inconştienţă, doamne fereşte să-l învinovăţesc de altceva, îmi dă la cap cu parul, fără să ezite, cât încă mă ţin, de bine – de rău, pe picioarele mele, dar dacă m-aş prăbuşi, desigur s-ar grăbi să mă rostogolească în şanţul de la marginea drumului şi să mă acopere bine cu paie şi vreascuri, ruşinat de slăbiciunea mea, temându-se să nu fiu cumva văzut în acea jalnică stare, înţelegeţi măi copii? (aici, el dovedi că împărtăşeşte părerea pe care o aveau, Cora şi Bujor Niculescu, despre propria lor situare), era mândru de mine dar într-un fel mult prea primejdios pentru securitatea mea personală şi pentru poziţia mea de individ independent, pentru că asta e problema: începuserăm să depind prea mult de părerea pe care şi-o formase, în timp, despre mine, prietenul cel mai bun! încetezi să mai corespunzi acelei imagini, la gunoi cu tine! Nu mai faci doi bani dacă nu mai eşti „acela” ori, mai curând „acelaşi”. Dar care „acela”?! Să nu credeţi, aş vrea să vă previn ca să fiu bine înţeles, că avea despre mine imaginea unui tip desăvârşit care, iată, nu se poartă la înălţimea la care admiraţia cuiva l-a situat, nicidecum, părerea aceea de neclintit era mai curând jignitoare: bărbatul lat în umeri, hohotind întruna, nepăsător faţă de

greutăţi, un tip cam simpluţ, la vorbă şi la faptă, fără nuanţe, dar bun la suflet şi învăţat cu necazurile! Fie şi aşa, îmi ziceam adesea în sinea mea, dacă el se simte astfel mai liniştit, fără să-mi imaginez însă, recunosc cu toată sinceritatea, că „nelinişstea” lui va îmbrăca asemenea forme! De fapt el mă cunoaşte, ştie că nu sunt chiar aşa „din topor”, nicio grijă în această privinţă! Şi-apoi, chiar când nu-mi convenea tratamentul, îmi spuneam: de unde să găseşti un altul, mai bun „cel mai bun prieten”?! Niculae mi-e devotat, şi-ar vinde şi sufletul pentru mine!

— Dacă-mi dai voie, – îndrăzni în cele din urmă să vorbească Bujor Niculescu, de fapt se consideră constrâns, din lealitate, să intervină – mi te-a descris, ca să zic aşa, cu veneraţie!

— Se prefăcea, voia să dea un dramatism mai acut chestiunii, altfel nu l-ai fi luat în serios. Dacă n-aş fi fost un zeu, atunci el însuşi n-ar fi avut niciun haz! protestă Eremciuc cu dârzenie. Şi dacă vrei să ştii, n-am acum despre el o părere mai proastă decât înainte, sunt doar convins că nu pot conta pe devotamentul său, nu e mare lucru la urma urmei doar că nu văd niciun motiv să continui o prietenie, în absenţa justificării ei majore. Greşesc?

Văzând că niciunul din „copii” nu îndrăzneşte să-l asigure că nu greşeşte, dar nici nu îndrăzneşte să-l privească în ochi, Eremciuc înţelese că n-a reuşit să răstoarne adevărul celuilalt, un adevăr rostit desigur cu înflăcărare şi deznădejde, şi-atunci, nu pentru că ar fi dorit cu orice preţ să învingă, să impună propriul adevăr, dar pentru că nu suporta să nu facă o treabă până la capăt, socoti necesar să vorbească – evident, fără pic de chef – despre chestiunea concretă care dezlănţuise ruptura.

— N-am rămas pentru puştoaica asta, nici vorbă, aş vrea să fie limpede acest lucru! declară, spre uluirea

ascultătorilor săi. Nu vreau să spun că fata nu mă atrage mai mult decât s-ar cuveni şi decât – aici, pentru prima oară de când vorbea, surâse, fermecător, destins, la fel ca înainte – merită! Ajung şi-acolo, pentru că şi voi, văd bine, abia aşteptaţi ultimul cuvânt al inculpatului, ce crede criminalul despre victimă, pasionantă chestie! De fapt victima despre criminal! mai spuse şi izbucni în râs. N-am plecat, pentru că nu voiam să plec împreună cu el! preciză, revenind la gravitatea pentru foarte scurtă vreme abandonată. Şi, ca să fiu cinstit, deşi asta nu-mi prea face cinste, dar adevărul mă obligă, nu voiam să-l liniştesc, nu voiam să-l împiedic „să se desfăşoare” la Bucureşti, nu vreau să-l recuperez, ci să-l pierd pentru totdeauna, mă tem că, dintr-un motiv, ori într-o împrejurare, prietenia noastră s-ar putea reface. Dacă e adio, atunci adio pentru totdeauna! declamă Eremciuc. Cu inima strânsă, – preciză brusc întristat – dar, sper, e strângerea de inimă a unui chirurg care n-are încotro! Şi-acum, drama pasională, căci fără ea, se pare, neînţelesul devine şi mai neînţeles!

— N-are rost! propuse, crispat, Bujor Niculescu.

— De ce? începi să te temi că dreptatea e de partea mea şi nu vrei ca Niculae să piardă orice şansă? Trebuia s-o facem respectându-l pe „audiatur et altera pars”? El aşa a procedat?!

— El aşa ar fi vrut să procedeze! trebui să recunoască Bujor Niculescu.

— Pe dracu! Sau, mă rog... Să tac, deci! De ce, frate, să tac?! Ar însemna că-mi suport în tăcere, etc., şi nu vreau! De fapt, esenţialul l-am şi spus: frumuşica asta mă atrage grozav, rămân doar detaliile şi amănuntele picante! Da, eram dispus, văzându-i împotrivirea, aţâţat de acest prostesc refuz, să-i cer mâna! Să mă, – ce dramă, – căsătoresc, cu o duduiţă care nu mă merită! Dacă ea face fasoane, este oare cazul să mă pun şi eu în fason?! Iertaţi-mi stilul popular! De ce să mă cobor la mintea ei, ca să spun aşa?! De vreme ce ştiu exact ce fac şi de ce

fac, sunt liber atunci, nu-i aşa... Mă rog, voi doi aveţi dreptul să vă speriaţi!

— De ce nu i-ai explicat şi lui? spuse Cora.

— Ca să fie în regulă, vrei să spui! Uite, pentru că mie nu mi se părea că trebuie să-i explic celui mai bun prieten, pentru că el, care mă cunoaşte de-o viaţă, este dator să priceapă! Şi pentru că exagerările lui mă scoteau din sărite. E clar?! I-am explicat la început! adăugă, într-un târziu, cu voce scăzută.

Urmă o lungă tăcere, pe fondul căreia se desluşiră limpede zgomotul tacâmurilor adunate pe tăvi, şoaptele personalului din restaurant, clinchetul paharelor, smiorcăiala unui sugar, pocnetul dopurilor de la sticlele de bere, iar undeva în depărtare, informaţiile transmise la difuzor, cam tot ce existase şi până atunci fără a fi perceput de vreunul din cei trei, prinşi de conversaţie. Deşi începeau să resimtă consecinţele apăsătoare ale călătoriei la Eforie şi ale întâlnirii cu Eremciuc (omul care ştiuse mereu să-i facă să se simtă bine), Cora şi Bujor Niculescu nu-şi trădau nici regretul, nici nerăbdarea de a pleca. Celălalt observă însă starea lor şi îşi asumă răspunderea de a-i elibera, fără să-şi ascundă nemulţumirea datorată faptului că nu izbutise să-i convingă de adevărul său, dornic acum să accentueze reaua impresie produsă de justificările lui:

— Întrebări? Ei, dacă nu sunt întrebări, atunci să considerăm încheiate discuţiile la primul punct şi să trecem la următorul: Cum vi se pare noua locuinţă?

— Destul de bună, îngăimă Bujor Niculescu, surprins de această întorsătură a conversaţiei.

— Extrem de proastă, îşi făcu Eremciuc cunoscută opinia. Drept care, la noapte voi lipsi de-acolo. Sper că absenţa mea n-o să vă deranjeze. Rămân aici, voi dormi la Crizantema, care, trebuie să vă informez, este în întregime liberă şi probabil va rămâne aşa încă un număr de zile până la perfectarea formalităţilor de predare.

Era rândul Corei să-l privească uluită.

— Iartă-mă, draga mea! spuse Eremciuc, de această dată cu multă căldură. N-aş vrea să răstorn, îţi jur, imaginea romantică a îndrăgostitului fără speranţă şi fără întoarcere, nebun de pasiune, imagine de dragul căreia numai tu singură ai fost, cel puţin până acum, în secret, de partea mea. Tocmai tu, care, sunt absolut sigur, deteşti structural dezordinea sentimentală şi relaţia de suprafaţă datorită căreia omul pluteşte în bătaia tuturor valurilor, spre deosebire de aceşti farisei şi cabotini, trecuţi prin felurite lunecuşuri penibile, având doar grija ca vanitatea lor să nu fie în suferinţă, ori măcar suferinţa să nu devină publică, tocmai tu, cum e şi firesc, m-ai înţeles şi nu m-ai condamnat. Condiţia ta, nerostită, a fost autenticitatea nebuniei. Ei bine, condiţia aceasta n-a fost încălcată, până acum, ştii bine că n-aş putea să te mint! Voi dormi în adevăr acolo, dar fără voia gazdelor. Am să mă caţăr pe undeva, namila pe care o vezi, am să intru la etaj printr-o fereastră deschisă pentru aerisire şi-am să rămân într-o cameră încuiată pe dinafară. O senzaţie de destrămare, eliberatoare însă! Ceea ce nu-ţi promit însă... nu ştiu cum să mă exprim... pe scurt, n-am să lipsesc nicio zi de la institut din această pricină, nu sunt capabil să merg atât de departe! încheie Eremciuc, cu un surâs fermecător.

Văzând că cei doi nu reacţionează în niciun fel la peroraţia sa, deveni iarăşi sobru, apoi, după o scurtă pauză, îi făcu lui Bujor Niculescu următoarea comunicare:

— Poimâine în zori, înainte ca voi să vă treziţi, vin să-mi iau bagajele şi să dispar astfel, nevăzut, în neantul din care m-am ivit! Ştiu că o să vă mai gândiţi la mine, continuă el, ridicându-se ceremonios, ca şi cum întrevederea acordată s-ar fi isprăvit, şi băgând în buzunar nota de plată adusă de chelner pe o farfurie. Vreau să vă spun, acesta este cu adevărat ultimul cuvânt al acuzatului: Sunt nevinovat, domnule preşedinte! La

revedere.

Se înclină şi părăsi sala, nu înainte de a îndesa o bancnotă în buzunarul chelnerului, la fel de înmărmurit ca şi cei doi tineri rămaşi la masă.

— Îţi aminteşti, într-o seară, – spuse deodată, foarte însufleţit, Bujor Niculescu – după un film japonez, ne-am oprit în grădina unei cofetării, undeva în afara oraşului, era tare frig…

Cora dădu din cap, în semn că înţelege exact ce vrea el să spună. Aveau amintiri comune, la care se puteau raporta, dispuneau de un pact tacit la care îi putea raporta pe ceilalţi, fără a trebui să se grăbească să tragă concluzii pentru că ei rămâneau, oricum, împreună.

— Poate că nici coniacul acela n-ar fi nepotrivit, spuse în glumă, emoţionat însă, Bujor Niculescu şi, fără a aştepta confirmarea Corei, se întoarse şi-l chemă pe chelner.

Fierbinţeala orelor de plajă, discuţia, deloc liniştitoare, cu Eremciuc, cupele cu alcool, drumul înapoi, într-un autobuz plin, pe o şosea încinsă, în orele toride ale după amiezii, absenţa duşului excelent cu care-i răsfăţase vila Crizantema, praful din oraş, toate acestea făcură ca, o dată intraţi în camera lor, să se prăbuşească amândoi pe canapea, transpiraţi, murdari, obosiţi, respirând cu greu, iritaţi de mirosul de mobilă veche şi de vopsea. După ce zăcură astfel vreo zece minute, îşi mai reveniră, dezbrăcară veşmintele umede şi-şi reluară, cu degajare, costumele de baie, deschiseră larg fereastra dinspre curte şi uşa de la holul cu dulceţuri şi-apoi se îndreptară, plini de încredere, spre cişmeaua din curte. Întorşi în cameră, constatară că niciun curent, nicio adiere nu împrospătase, cât de cât, aerul înăbuşitor, din cameră şi-atunci, jenaţi şi de gândul că umblă despuiaţi în plină lumină, sub privirile indiscrete ale vecinilor şi trecătorilor, închiseră fereastra şi o acoperiră cu draperiile groase.

Împrospătaţi de apa rece şi înfioraţi de întuneric, de propria goliciune şi de liniştea deplină care se instalase, se aşezară intimidaţi pe covorul răcoros, sprijinindu-şi spinările de marginea canapelei şi, absorbiţi de temeri nedesluşite, încăperea li se păru iarăşi plăcută, beneficiind de acel halou misterios, al plasării în necunoscut pe care-l remarcase Cora dimineaţă.

Bujor Niculescu acoperi cu palma unul din genunchii fetei şi spuse în acelaşi timp, voind parcă să-şi învăluie gestul cu o frază neutră:

— Ceva dreptate avea şi Eremciuc!

— Bineînţeles! răspunse Cora automat, fixându-şi privirea pe degetele tânărului, de teamă că altfel muşchii piciorului ei vor tresări, de împotrivire.

Niciunul nu găsi vreo continuare firească acestui dialog. Bujor Niculescu începu să se foiască, s-ar fi zis în căutarea unei poziţii mai comode, păstrând însă degetele încleştate de genunchiul Corei, în vreme ce fata, nemişcată, îl urmărea cu încordare. Tânărul tânjea după mângâierile delicate şi persuasive, care ocupaseră, îşi dădea prea bine seama, un loc decisiv în iubirea lor şi în absenţa cărora era stânjenit şi neîndemânatec. Corei, era la fel de evident, îi pierise curajul şi iniţiativa; se simţea amorţită, îi reveniseră teama şi suspiciunile; îşi dădea în acelaşi timp seama cât de nepotrivită este aşteptarea ei ţeapănă.

Închizând ochii ca să-şi alunge nesiguranţa şi neliniştea, atât de stingheritoare în aceste momente, Bujor Niculescu se aplecă şi îşi lipi buzele de celălalt genunchi al Corei, sprijinindu-şi totodată obrazul de propria sa palmă aflată alături; voia parcă s-o ferească pe fată de bruscarea prin care asemenea gest ar fi putut să-i pară prea îndrăzneţ ori posesiv. Dar pielea fierbinte şi mătăsoasă a coapselor lipite, pe care vântul şi soarele nu reuşiseră s-o asprească, dimpotrivă o subţiaseră până la transparenţă, laolaltă cu mireasma de săpun fin,

pătrunsă, neverosimil, în adâncul muşchilor, dar şi tresărirea suav-matură cu care gestul său fu întâmpinat, avură un efect de şoc asupra simţurilor sale nepregătite. Cu o lăcomie pe care nu mai reuşea s-o stăpânească, el începu să-i sărute coapsele dezlănţuit şi pătimaş, apoi cuprinse trupul Corei, petrecându-şi un braţ sub cupele genunchilor şi celălalt în jurul şoldurilor, strângând-o pe fată aproape frenetic şi, ridicând-o de pe podea, o lipi cu totul de pieptul său. Era o senzaţie de bucurie intensă, toropitoare, ce nu semăna prin nimic cu ce se obişnuise el să socotească îmbrăţişarea unei femei, ceva cu desăvârşire firesc şi necesar, liniştitor şi durabil, ceva care-l făcea să uite nu doar crisparea descurajantă dinainte, ci chiar să uite să respire, să uite, de fapt, întreaga-i alcătuire fizică, să se simtă dezlegat din chinga, mereu prezentă, a propriilor săi muşchi. Pentru prima dată de când se ştia, cine ştie dacă nu şi pentru ultima, avu impresia că sufletul său capătă corporalitate, se substituie simţurilor şi gândurilor, acţionează şi hotărăşte în locul lor. Dacă fericirea există, desigur aşa trebuie ea să arate, asemeni unei nebănuite aspiraţii desăvârşit împlinite, în clipa când sunetul pur al vocii lăuntrice îţi şopteşte cu fermitate că merita să te naşti şi să fi.

După cât timp se dezmetici?! Dar şi revenirea pe tărâmul lumii cunoscute se produse cu deplină uşurinţă, dintr-odată, ca dintr-un vis uimitor din care nu-ţi aminteşti nimic precis ci doar faptul că a fost vis. Acum, brusc, e aievea, nicio linie de demarcaţie nu separă clipa aceasta de cea anterioară. Deosebirea e doar că acum, iată, remarci din nou mişcarea pleoapelor, bătaia inimii, uşoara amorţire din vârful unui deget. Cora era întinsă pe pat. Alături de el; îndrăzni s-o atingă, s-o mângâie eu infinită recunoştinţă; fata nu se clinti. O auzi cum respiră, uşor, egal. Se ridică, sprijinindu-se în coate, se oglindi în lumina nemişcată a ochilor ei, se întinse iar şi îşi lipi pleoapele.

Integrându-se perfect universului în care ei se

izolaseră: un vag miros de vanilie se ivi, pansându-i nările. Îl simţiră amândoi deodată, iar Cora surâse încântată, ca şi cum o binecuvântată presimţire i s-ar fi împlinit; degetele ei subţiri, răcoroase atinseră genunchiul tânărului şi astfel imaginea iubirii se rotunji convingător şi armonios. După o vreme, mireasma de vanilie se accentuă, penetrantă, înţepătoare, caldă, deloc supărătoare însă din pricină că le aducea aminte de prăjituri, biscuiţi şi creme din copilărie, de neasemuita îngheţată cu acest nume, cea mai răspândită, cea mai ieftină, pe care o purtau, în cărucioare cu două roţi, de fapt nişte roabe vopsite în bleu, bărbaţi cu tichii caraghioase apăruţi chiar în mijlocul terenurilor de joacă, precum şi de batoanele – crenguţe de arbori exotici – păstrate cu sfinţenie, în borcane cu capac înşurubat, pe rafturile înalte ale băcăniilor demult pierdute în ceaţă.

Fireşte, mirosul li se părea acum prea dulceag, prea dens, excesiv de pătrunzător, ca şi cum li s-ar fi servit prăjitura preferată în cantităţi făcute anume ca să-ţi piară pofta de a le mai gusta vreodată. Dar acum ei erau maturi, şi-o dovediseră de altfel chiar în aceste zile şi mai ales în orele din urmă, prin urmare puteau înţelege că, oricât de plăcută şi de tulburătoare ar fi fost o senzaţie, împlinirea ei îţi lasă totuşi gustul, cumva ameninţător, al prea plinului, iar avertismentul venit din afară avea izul unui joc didactic, un iz greţos pe care nu trebuia însă să-l iei în serios.

— E cam mult! spuse Cora voioasă, ridicându-se din pat, subţire, albă şi străvezie, iar tânărul privi, cu extremă încântare, cum ea îşi aranjează – gest adolescentin – părul tuns scurt care-l supărase atât de mult.

Apoi fata îmbrăcă, direct peste piele, o rochie de plajă şi porni spre cişmeaua din curte, lăsând în urmă uşile deschise aşa că Bujor Niculescu recepţionă – ce sunet distins şi discret aveau! – curgerea şuvoiului în cana de sticlă şi-apoi apa pe care Cora şi-o turnă peste tot corpul

în camera de-alături intrând cu picioarele într-un uriaş lighean emailat.

— Să deschidem ferestrele! îi spuse fata la întoarcere, aşezându-se cu sfială pe marginea patului în care el o aştepta şi răspândind iarăşi acea mireasmă de săpun fin, bine păstrată în pori. Când vii de afară, aici e o zăpuşeală insuportabilă.

Bujor Niculescu ar fi vrut să se ridice şi să desfacă neîntârziat draperiile şi ferestrele dar, curios lucru, un soi de stânjeneală copilărească nu-l lăsa să umble despuiat prin faţa ei. Se foi în aşternut, surprins de asemenea pudoare pe care-o credea definitiv dispărută şi, în cele din urmă, convins că vorbele sale îi vor face plăcere, se adresă surâzând Corei:

— Fii bună şi dă-mi cămaşa. Nu ştiu de ce, dar cu tine încerc nişte temeri ciudate şi...

— Cum adică: cu mine?! se miră fata.

— N-aş putea să explic prea bine, răspunse el după o evidentă ezitare.

Spre a nu prelungi dificultăţile momentului, se depărtă de Cora, coborî de cealaltă parte a patului şi-apoi, ocolind, ajunse la dulap şi scoase o cămaşă curată.

— N-am înţeles, să ştii! spuse Cora.

Îmbrăcat acum şi aflat la distanţă, tânărul îşi recăpătase siguranţa de sine aşa că, îndreptându-se cu prosopul în mână spre uşă, declară cu dezinvoltură:

— Cum să-ţi spun, sunt obişnuit cu femeile, îţi dai seama. Nu-mi închipuiam...

Se răcori şi el cu apă adusă de la cişmea, se întoarse în încăpere şi deschise larg ambele ferestre ce dădeau spre curte.

— E de ajuns? întrebă energic.

Cum nu primi răspuns, se aşeză imediat lângă Cora şi îi cuprinse în palme umerii fragili. Fata se feri, reuşind destul de uşor să se îndepărteze de el; era semn de supărare, prelungind tăcerea dinainte, nicidecum

obişnuita mişcare a sfielii.

— Asta-i culmea, spuse el izbucnind în râs. Să te necăjeşti pentru asemenea fleacuri! Chiar nu înţelegi cât de fericit sunt?!

Iarăşi tăcere. Apoi, sub privirea sa uluită, trupul Corei se încovoie parcă umilit de o lovitură puternică.

— Am spus-o fără niciun gând rău. Dimpotrivă! Tu eşti neasemuită! Eşti o minune! Doar n-ai vrea să-mi confecţionez o ingenuitate de conjunctură! adăugă după o pauză, întristat de o supărare ce începea să-i pară nu doar nemotivată. Ţi-ar place să-ţi ascund adevărul, un adevăr, la urma urmei, de la sine înţeles?! încheie el pe un ton în care răzbătea iritarea.

Nicio reacţie.

— Poate n-am înţeles bine, poate altceva te-a necăjit! Hai, te rog, spune! reluă tânărul. Îmi recunosc dinainte orice greşeală!

— Nu vreau să mă compari cu nimeni, se auzi în sfârşit, ca de la mare depărtare şi ca după înfrângerea unei mari rezistenţe lăuntrice, vocea indignată a fetei.

— Dar nici prin cap nu-mi trece! se repezi el, superficial consolator.

— Nu-mi place cum vorbeşti, şopti ea.

— Mai bine ai ghici ce simt, decât să te bosumfli pentru cuvinte întâmplătoare! Chiar vrei să ne certăm? Tocmai azi?!

Dar din nou, mâna de împăcare pe care i-o întinse fu respinsă. Atunci se retrase, ghemuindu-se în celălalt colţ al patului, hotărât să aştepte consumarea crizei feciorelnice.

— Eu ar trebui să mă supăr! constată ameninţător, după o altă pauză. Ce căldură înăbuşitoare, spuse apoi.

Brusc, valurile de aer fierbinte, încărcate de acel violent miros de vanilie industrializată, la care se adăuga acum şi duduitul valţurilor, i se părură vinovate de supărarea Corei, de pălăvrăgeala lui, de insuportabila

tensiune care se instalase în cameră.

— Dracul să-l ia, ştia blegul acela de ginere cu haină de piele de ce trebuie să ne vândă camera cel puţin pe trei zile, izbucni el cu o furie pe care nimic n-o putea potoli. Măcar să închidem ferestrele! mai spuse, scos din sărite, şi, fără a aştepta consimţământul fetei, se năpusti printr-un salt, asupra cercevelelor, făcând să zăngăne îndelung geamurile rău fixate.

Degeaba. Curând aerul se făcu parcă şi mai cald, irespirabil, în vreme ce insidiosul miros de vanilie părea să fi îmbibat mobila şi covoarele, veşmintele, până şi apa cu care tânărul încercă să se răcorească iar. Dispăruse, în acelaşi timp, orice soluţie de schimb şi astfel orice nădejde de rezolvare. Trebuiau desigur să plece neîntârziat de-acolo, dintr-un loc însă în care fuseseră mai fericiţi ca oricând, şi n-aveau curaj pentru asemenea ruptură sentimentală cu consecinţe imprevizibile.

— Nu putem pleca acum noaptea! Sunt aici şi bagajele lui Eremciuc şi... spuse, cu un soi de disperare, Bujor Niculescu, în vreme ce Cora continua să tacă, oarecum speriată de agitaţia lui, dar la fel de îndărătnică, ostilă oricărei discuţii ce se îndepărta de neliniştea ei. Şi măcar dac-ar fi vanilie veritabilă, dar e o păcătoasă de esenţă, un surogat, înţelegi, dozarea o face un tehnician pe jumătate adormit, la fiecare şarjă o găleată de vanilie, sau un butoi, sau o ceaşcă, dumnezeu ştie! se repezi atunci, absolut inexplicabil, tânărul. Dar şi bagajele lui Eremciuc sunt o piedică! reluă el, strigând. Îţi închipui, să apară poimâine în zori, iar noi să fi dispărut cu laşitate, de parc-am fi şterpelit nişte rufe ude de pe o frânghie, tiptil-tiptil, cuplul ideal, îţi imaginezi ce hău, ce prăpastie se va săpa în sufletul lui de aur! Nu se poate, nici vorbă! încheie gâfâit, cu neclintită convingere.

Abia atunci, Cora îşi întoarse privirea spre el.

Partea a patra
ULTIMELE SĂPTĂMÂNI

1

BURGHELE SE PLIMBA, DE UNUL singur – pe poteca bine bătătorită ce lega, având linia perfect semicirculară a lanţurilor unui uriaş pod de peste Dunăre, cele două povârnişuri ţuguiate – privind în răstimpuri, absent, roata de oţel a telefericului, a cărei culoare grăbea vertiginos către negru. Şoferul aştepta, la fel de nepăsător, aproape de capătul drumului ce cobora spre Sinaia, fumând, sprijinit de masca Volgăi verzi, de tip vechi, ce strălucea de curăţenie în lumina îngheţată a celor din urmă raze ale soarelui. Trecuse aproape o oră de când se ridicaseră amândoi de la masa restaurantului, unde băuseră o cafea cu gust sălciu, dar Nadia şi însoţitorul ei încă nu apăruseră, măcar în zare, instalaţi pe scaunele telefericului. De cum ieşiseră la aer, constataseră scăderea bruscă a temperaturii, îngheţul de fapt. Astfel că Burghele scosese puloverul gros pe care nevastă-sa, la plecare, îl abandonase fără vreo ezitare pe pernele maşinii, şi-apoi urcase către locul pe care se fâţâia şi-acum, grăbit s-o întâmpine pe femeie mai mult cu un gest de tandreţe – căci drumul până la Volga încălzită era foarte scurt – decât cu un veşmânt călduros. Şoferului nu-i trecuse prin cap să-l urmeze, să i se alăture cum făcea adesea, pentru că nici în faţa ceştilor cu cafea şeful nu-i adresase vreo vorbă, semn sigur că-l năpădise, probabil din pricina crestelor înzăpezite din jur, nevoia de singurătate. Aşa că se despărţiseră fără regrete şi-acum

aşteptau, fiecare la locul şi cu gândurile sale, dar la fel de răbdători, momentul plecării spre casă, Dealtminteri, era destul de devreme.

Ieşind, foarte grăbit, de undeva din acareturile hotelului de la cota 1400, un bărbat solid, roşu la faţă, se îndreptă alergând către poteca unde se afla Burghele, venind pe o scurtătură cu siguranţa unui obişnuit al locurilor.

— Tovarăşe Burghele, vă rog să ne iertaţi, dar la noi, ce să vă spun: n-ar trebui să se întâmple, se mai uită, să fim sinceri! regulile ospitalităţii, adică luaţi cu treaba, mă rog, producţia pe primul plan, întreţinerea utilajelor, nu-i aşa tovarăşe director general, şi investiţiile, bată-le să le bată că ne-au scos peri albi, deci astea trei ar fi mai importante, însă, mai ales la noi, specificul unităţii ne pretinde şi anumite îndatoriri de gazdă, unii le zic comerciale, posibil să aibă dreptate dar nu-mi place cuvântul, alţii: de protocol, unii, pur şi simplu: de civilizaţie. În sfârşit, conţinutul e acelaşi. Ce contează însă este că nu ne-am făcut datoria, în speţă eu, tovarăşe director, ştiţi ne-am obişnuit cu: noi, noi, dar câteodată pluralul ăsta... Ca să vă spun dar: n-am ştiut că sunteţi pe-aici pe la mine, căci dacă ştiam nu scăpaţi aşa uşor, suntem oameni cu obraz, ştim ce şi cum! Pe scurt, doamna va fi aici în maximum cincisprezece minute, am luat toate măsurile, de altfel programul nostru, ţinând seama de sezon, specificul! este până la căderea întunericului, după aceea se pot produce accidente, adică nu există excepţii, ci doar, dacă-mi permiteţi numai reguli, care reguli, suntem oameni de lume, au dichisul lor. Vă rog să fiţi liniştit, doamna soseşte imediat, am vorbit chiar eu la telefon, tovarăşul inginer şef de asemeni, până atunci îngăduiţi-mi să vă ofer un rom marinăresc, de-atâta timp dispunem! Iar data viitoare... Deşi eu v-aş propune, s-o rugăm pe doamna să ne onoreze, poate rămâneţi aici două-trei ore, avem condiţii, în definitiv ar fi Predealul mai ceva dar data viitoare vreau

să vă arăt, am şi discutat cu băieţii, sunt mulţi care ne preferă sau, altfel spus, nu ne ocolesc deşi la început sunt neîncrezători! Poftiţi, pe-aici vă rog! Văzând şi făcând, ăsta e principiul meu!

Burghele îl lăsase să depene întregul text, fără să-l întrerupă, fără să dea semne de enervare din pricina acostării, aşa cum proceda cu necunoscuţii care obişnuiau să intre în vorbă cu excesivă dezinvoltură. Ascultase cu interes conţinutul replicii şi trecuse cu nepăsare peste nemulţumirea ce i-o producea rostogolirea încălecată a vorbelor, cauzată de dereglarea respiraţiei, vocea spartă de fumător înrăit şi consumator de lichide reci, precum şi uşoara demagogie a acestui interlocutor ce părea să ştie „multe” dar să nu dea pe faţă decât „puţine”, cât se îngăduie. Îl plăcuse din capul locului, când îl văzuse alergând spre el, cu pasul unui om care nu se înşală, îl încântase slugărnicia lui demnă şi avizată, îl satisfăcuse, pe de altă parte, implicit, faptul că reţeaua de informaţii utile funcţionase în cele din urmă, cu o întârziere acceptabilă. De răspuns fireşte n-avea ce să-i răspundă, de altfel omul nu-i adresase nicio întrebare, să-l întrebe cine este nu era cazul şi n-avea însemnătate, de aceea porni în direcţia ce i se indicase, urmat respectuos de bărbatul care-i vorbise, privind însă în direcţia cablurilor telefericului, aşa cum înainte privise roata de oţel, nicidecum spre oamenii care se agitau în jurul său.

— Dacă doriţi, putem vorbi din nou la telefon, însă, după părerea mea, îmbarcarea a avut loc!

Burghele îşi continuă netulburat drumul şi abia când ajunseră în pragul uneia din intrările în clădire se întoarse spre însoţitorul său şi-i spuse:

— Fii bun şi trimite pe cineva cu puloverul acesta la maşină!

Omul preluă imediat obiectul, mestecă un “Înţeles” milităresc şi se grăbi să facă un pas mare ca să poată

deschide uşa în faţa oaspetelui său. Când ajunseră într-o cameră – două canapele acoperite cu pături cenuşii şi o măsuţă cu nelipsita placă de sticlă groasă – se dovedi că veşmântul Nadiei fusese deja expediat, astfel că Burghele se îndreptă direct spre sticla mare de rom şi turnă el însuşi băutură în două din cele patru pahare aflate pe tavă. Însoţitorul, ai cărui obraji, la lumina artificială, deveniseră mai mult vineţi decât roşii, înţelese pe dată că directorul n-avea de gând să dea curs şi invitaţiei de a rămâne acolo împreună cu soţia şi cu inginerul Niculescu. El aşteptă ca Burghele să ia unul din pahare, apoi îl ridică pe al său foarte sus şi spuse:

— Atunci, la prima ocazie! Ibănescu, permiteţi-mi să mă prezint! adăugă, după ce sorbise o primă înghiţitură, pocnind călcâiele. Un telefon şi totul va fi pregătit. Toată cinstea!

— Parcă ne-am cunoscut, spuse Burghele după ce golise întregul conţinut al paharului, dar fără a aştepta o confirmare căci propoziţia n-avea decât rostul de a exprima o satisfacţie generală privind comportarea însoţitorului în întregul ei.

Şi, în adevăr, celălalt răspunse înclinându-se, înseninat de bunăvoinţa oaspetelui:

— Vă mulţumesc, vă mulţumesc foarte mult!

Asemenea exactă pricepere a limbajului, laolaltă cu interpretarea subtilă a informaţiilor deţinute (căci era limpede că ştie ce tip sucit, dificil, distant era musafirul) îl făcu pe Burghele să toarne încă un rând.

— E mai plăcut aici decât acolo, în bătaia vântului! îşi îngădui gazda să constate, în urma acestei noi dovezi de încredere, voind desigur să gâdile vanitatea bărbatului despre care auzise multe lucruri demne de luare-aminte de la colegii săi din Predeal, aceştia din urmă beneficiind de informaţii direct de la sursă. Eu, la bază, am fost schior de performanţă! mărturisi el, întristat că trebuie să recurgă la acest amănunt biografic, supărător poate

pentru celălalt, pentru a ajunge acolo unde intenţiona; o spuse în treacăt, aşa cum se pomeneşte despre un păcat de tinereţe. Dar ştiţi, nu poţi trăi toată viaţa, aşa, ca un fluturaş! Te însori, ai copii, cea mare e într-a treia, trebuie să-ţi faci un rost, altfel ţi-o iau toţi înainte iar tu rămâi undeva pe margine, pierdut în mulţime, nu te ştie nimeni după mine, nici tu nu cunoşti lumea, te joci, zburzi, iar şcoala vieţii, iertaţi-mi calamburul, nu poţi s-o absolvi prin corespondenţă! Tovarăşul Diaconu mi-a şi spus-o o dată în faţă, ştiţi că dumnealui e un om care... Ibănescule, zice, tu ai fi ajuns antrenor secund dacă nu te trezeai la vreme. Avea dreptate! Ai fi ajuns, zice, să sprijini domnişoarele să nu cadă de pe schiuri şi, cu astă ocaziune, ai fi pus mâna pe unde nu trebuie, asta ar fi fost satisfacţiile tale mic-burgheze. Erau mai mulţi, râdeau toţi, râdeam şi eu deşi cam strâmb fiindcă aveam un coleg de club care face sluj la fel de fel de puştoaice, deşi i-am spus, bă, e risc mare, nu ştii peste cine dai! îndrăzneşte să mă contrazici, zice tovarăşul Diaconu desigur numai de formă. Să-l contrazic eu pe el când aveam caz clar? deşi bineînţeles dumnealui doar prin intuiţie fiindcă n-avea de unde să-l cunoască pe băiat, n-aveau culoar comun cum e o vorbă! Nu l-aş fi contrazis oricum, eu îmi cunosc lungul nasului deşi mă învârtesc printre oameni de soi, dar m-a văzut aşa, schimbat la faţă şi zice: fie, te iert, văd că te-am atins la punctul sensibil. Om foarte civilizat, merită să te-arunci şi-n foc pentru el! Se cere însă multă experienţă în meseria asta a noastră, mulţi o consideră uşoară, dar e ca un joc de şah, măsori de şapte ori înainte de a tăia o dată, dar, mulţumesc lui Dumnezeu, am ajuns ca un calculator electronic, nu mă plâng. Oamenii din subordine mă iubesc, toată lumea e mulţumită de mine. Cea mai mare primejdie era aceea că vorbesc mult, aşa e firea mea, la început căutam să tac, să dau din cap, dar în felul ăsta şi eu eram stingherit şi alţii mă judecau sever: ce-o fi în capul ăstuia? De ce să nu

transform un defect într-o calitate? m-am gândit atunci! Am depus un efort uriaş, acum, când mă uit în urmă, mă ia ameţeala când văd peste ce prăpastie am sărit! Dar pe copiii mei, vă jur, am ce-i învăţa! Ar mai fi două-trei minute, – spuse Ibănescu privindu-şi ceasul asemeni unui şef de gară pe care niciun tren în trecere nu-l surprinde nepregătit – îngăduiţi o cafea bună? Nu vă întreb cum vă place, cunosc!

Ibănescu deschise uşa, şopti ceva către întunericul vestiarului, se întoarse rapid şi umplu el însuşi, de astă dată, paharele:

— Să vă fac o confidenţă, spuse el surâzând sfios. Rom nu bea, mi s-a spus, nici să nu încerci, lasă-te păgubaş. Dar eu ştiu când să risc, în definitiv fără o surpriză n-ai cum să te lipeşti de inima omului! În sănătatea doamnei! propuse apoi, cu o binevenită bruscheţe căci cafelele tocmai erau depuse pe masă.

Când ieşiră şi se apropiară de cabina telefericului, Nadia tocmai era ajutată să coboare, la un pas de şoferul Volgăi care, avertizat din timp, desfăcea puloverul cel gros. Ibănescu se retrase undeva în umbră, tăcut, zâmbitor, cu liniştea omului care-şi vede vocaţia şi priceperea confirmate.

— Nici nu ştiu ce să-ţi povestesc! E o frumuseţe care te năuceşte! se adresă Nadia soţului, îmbrăcându-şi puloverul, fără să ia în seamă primirea desăvârşită ce-i fusese rezervată. Îmi venea să mă rostogolesc prin zăpadă, sub pulberea aceea de stele care-ţi sclipesc parcă exact deasupra capului! spuse cu vocea copilăresc – voluptuoasă ce-i fermeca odinioară pe toţi cei din jur şi care părea de neconciliat cu femeia uscăţivă, cu trăsături asprite, făptura cu mişcări convenţionale şi cu obrazul fardat din belşug ce devenise acum. Ghinionul meu că eram cu Bujor, vai, semănaţi ca două picături de apă! spuse ea deloc supărată. Drept este că se lăsase o ceaţă groasă, nu vedeai la trei paşi înainte, mi-era şi cam

teamă să nu mă trezesc într-o groapă! încheie ea, pe un ton potrivit împrejurărilor şi vârstei, luându-l pe Burghele de braţ.

Înainte de a părăsi clădirea telefericului, acesta din urmă privi o clipă în direcţia unde se retrăsese Ibănescu, îngăduind omului să se încline discret în semn de rămas bun. În spatele fostului schior de performanţă, o femeie în vârstă, cu halat albastru, tocmai întindea o ceaşcă aburindă lui Bujor Niculescu, încântat de atenţia pe care, era convins, directorul său i-o purta.

„Ceai sau ţuică fiartă?!" se întrebă, cu reală curiozitate, zâmbind, Burghele. Apoi, probabil din pricina remuşcărilor generate de refuzul ofertei de a rămâne acolo încă o oră, se aplecă spre Nadia şi o întrebă:

— Nu vrei să intrăm o clipă să te încălzeşti?

— O, am luat măsuri preventive! îl asigură ea. Uitaserăm şi puloverul, n-aveam încotro, trebuia să beau un pahar de coniac. Sunt perfect blindată!

— Niculescu ştie să se poarte, observă Burghele.

— Oh, da, recunosc! spuse Nadia. E un tip rece, dur, ţeapăn, după gustul meu, – adăugă femeia această sumară caracterizare subiectivă ce s-ar fi potrivit s-o adreseze altui soţ – dar merită toată încrederea. Parcă nici n-ar fi tânăr! încheie ea, aşezându-se pe bancheta din spate a maşinii în vreme ce Burghele străjuia alături, ţinând între degete mânerul portierei.

— Mulţumesc, se auzi tocmai atunci vocea lui Bujor Niculescu, ce se apropia de automobil cu pas grăbit.

Fără să răspundă privirii mirate a soţiei sale (în adevăr, de unde să ştie ea de existenţa lui Ibănescu?), Burghele închise cu grijă portiera şi se urcă alături de şofer. După ce Niculescu se aşeză lângă Nadia şi o boare de ţuică cu scorţişoară se răspândi în interiorul maşinii, Burghele spuse, satisfăcut, fără să se întoarcă:

— Şi eu îţi mulţumesc.

În clipa următoare, Volga se urni fără grabă, intrând

direct în panta de coborâre.

— Chiar, nici n-am apucat să-ţi mulţumesc pentru gentileţe, ai fost extrem de receptiv vizavi de capriciile mele de adolescentă întârziată! se grăbi să adauge Nadia, atingând cu vârful unghiilor, ca o promisiune de zgârietură erotică, mâna tânărului.

A fost, s-ar zice, singura ameninţare directă. Apoi, tot drumul, prelungit de aglomeraţia de pe şosea din seara de duminică dar şi de ceaţa aburindă coborâtă din munţi, Nadia continuase să sporovăiască de una singură, deloc deranjată de tăcerea nesmintită a celor trei bărbaţi care-i alcătuiau anturajul. Şoferul supraveghea, uşor aplecat înainte, stopurile chinuite ale autobuzului din faţă, mereu scârbit de neputinţa de a depăşi peretele albăstrui, înalt cât cerul. Pe Burghele, nimic din ce spunea nevastă-sa nu-l interesa, dar în aşa măsură încât niciun răspuns monosilabic, nicio întoarcere a privirii, de formă, din întâmplare, nu i s-ar fi putut reproşa până la capătul călătoriei. Cât despre Bujor Niculescu, dimpotrivă, tăcerea lui profundă venea din excesul de curiozitate, de participare, pentru că întreaga pălăvrăgeală a Nadiei, subiectele în sine, trecerile dintre ele, comentariile, râsetele, oftatul, scurtele tăceri, totul se învârtea, pe-aproape ori pe departe, în jurul întrebărilor, obsedante pentru el, privitoare la comportarea femeii acolo sus, după coborârea din scaunul telefericului, la premizele şi consecinţele acestei comportări.

Plecaseră, el şi Burghele, în Volga verde a directorului general, sâmbătă dimineaţă spre Braşov, pentru perfectarea unor livrări de utilaje pentru transport; se apropia momentul când soţul Nadiei avea să se despartă, după cum toată lumea ştia şi comenta cu însufleţire, de combinatul în care intrase ca inginer stagiar – morfolind noroiul primelor ceasuri ale marelui şantier de construcţie – şi pe care urma să-l părăsească în plin apogeu, un grup de uzine perfect puse la punct, solid şi prestigios;

ajunsese, de niciun an, în vârful ierarhiei, ceea ce îi îngăduia să plece cu fruntea sus spre noi confruntări. N-ar fi trebuit să-l ia tocmai pe el, şeful producţiei, ca însoţitor; erau destui cei care se ocupau, pe diverse trepte ale răspunderii, de chestiunea ce făcea obiectul deplasării. Dar, dincolo de încordarea crescândă a relaţiei lor, Burghele îl invitase anume, ca unic însoţitor, pe Bujor Niculescu, pentru a demonstra – doar nimic din ce făcea nu era lipsit de semnificaţie – că acesta e omul de care se socoteşte cu precădere legat în cadrul raporturilor oficiale, foarte întinse, ce le întreţinea cu subalternii.

Abia pe drumul de întoarcere îl anunţase că intenţionează să se oprească pentru câteva ore la Predeal, cine ştie, încă nu se hotărâse, să înnopteze poate la hotelul de ale cărui avantaje Bujor Niculescu nu apucase să se convingă din pricina prelungirii vacanţei la mare. Merita, era un hotel excelent, atrăgător şi enigmatic, gândit de un mare specialist în interioare, „are un duh al său, o armonie lăuntrică, un tip special de însingurare, simplă, neostentativă, ai să te convingi îndată”, îl asigurase Burghele, pe tonul confesiunii. Când intrară în hol, căzuse, încă şi mai greu de bănuit, întrebarea adresată portarului: „Nevastă-mea a venit?” Omul, uriaşă mustaţă albă, îi răspunse cu un surâs învăluitor, „Să urcăm *atunci* propuse Burghele. Ce însemna: *atunci?* Altminteri ar fi plecat, altminteri ar fi coborât, altminteri ar fi aşteptat, altminteri n-ar fi ştiut ce să facă?! Bujor Niculescu devenise brusc extrem de precaut, de suspicios chiar. Parcă s-ar fi aşteptat ca de după o cotitură să fie înşfăcat de doi indivizi mascaţi ori să i se agaţe un porumbel de umăr. Urcară, reculeşi, pe o scară largă, lipsită de solemnitate însă, până la etajul al treilea, ultimul, într-o atmosferă purificatoare, ce te elibera de încordare, de preocupările obişnuite. Preşul de pe trepte, balustrada, culoarea şi mirosul pereţilor, intensitatea luminii, căldura plăcută, liniştea, acestea şi

încă ceva, dovedeau că Burghele nu exagerase. Nu întâlniseră pe nimeni, de altfel scara ocolea de departe obişnuitele coridoare cu uşi, probabil în capătul opus exista un ascensor pe care cunoscătorii îl evitau. La ultimul etaj, despărţite de un persan gros, în culori stinse, doar două uşi; directorul se opri în faţa uneia, i-o arătă tânărului pe cealaltă. Atât. Se pregătea să apese clanţa, când Bujor Niculescu, dornic să destrame misterul, se văzu nevoit să se intereseze: „Dormim aici?" „Ţi-ar displace?" „Nu, dar..." „Fă un duş, întinde-te, te chem la telefon peste o oră!" îl îndemnă directorul cu o voce contaminată de încântătorul decor. „N-am pijama" se găsi să obiecteze celălalt. „Nici n-ai nevoie" spuse Burghele la fel de binevoitor şi dispăru îndărătul uşii la care se oprise. Când sună telefonul, susură de fapt, Bujor Niculescu n-ar mai fi plecat nici în ruptul capului. „Rămânem, se auzi vocea şefului. Dimineaţă la opt, te aşteptăm cu o cafea fierbinte. Noapte bună". Tânărul, desigur, se nelinişti din nou: se simţea sechestrat, din motive necunoscute, într-o încăpere de lux, de aceea se îmbrăcă repede şi părăsi camera, tropotind cu multă râvnă pe scara cotropită de tăcere. Se plimbă pe străzi, intră în magazine, petrecu o oră la masa unui restaurant, ducând pretutindeni cu el, în el, confortul acumulat, starea de „incognito" care-i pătrunsese, o simţea, până şi în priviri. La întoarcere, se adresă, sigur de sine, portarului cu mustaţă albă: „Să fiu trezit la opt fără douăzeci!" I se răspunse cu acel surâs învăluitor ce merita răsplătit cu aur. N-avea nevoie de pijama, s-o fi avut n-ar fi folosit-o. În lumina acestei constatări se gândi la Burghele, pentru prima dată de când îl cunoştea, ca la un bărbat care împarte aşternutul cu o soţie atrăgătoare. Dar dormi ca un prunc, se trezi uşor şi, la opt, ciocăni la uşa vecinilor, destul de emoţionat. Se îngrijorase zadarnic: micul dejun era servit în sufragerie, soţii Burghele erau în ţinută de stradă, impenetrabili ca de obicei, uşa dormitorului era bine

închisă. Nadia îl întâmpină amical, se ocupă de el ca de un musafir respectabil. Nu remarcase nimic deosebit la ea, poate doar un strat de fard ceva mai subţire decât acasă.

Plecară pe la zece, prânzul îl luară la Sinaia, apoi urcară până la cota 1400. „Hai să urcăm, noi doi. Te rog!" se adresă Nadia tânărului, prinzându-l cu drăgălăşenie de mână şi trăgându-l spre roata de oţel a telefericului. „Dumneavoastră nu mergeţi?" îl întrebă el pe Burghele, din mers, dornic, n-ar fi ştiut să spună de ce, (vocea ei diavolească! se gândise apoi), să-l lase singur acolo. „Mă vezi aşezat pe un scăunel din astea?!" răspunsese acela, zâmbind.

— Nici n-aveai ce căuta acolo! îl asigura acum, după ce Volga intrase pe şoseaua principală, Nadia pe soţul ei, cu voce dezmierdătoare însă, marcată de înţelegere deloc prefăcută pentru felul de a fi al lui Burghele. Trebuia să merg eu mai întâi, să văd. Tu te pricepi, slavă Domnului, la altele! Eu am descoperit şi hotelul din Predeal, îl informă cu mândrie pe Bujor Niculescu. Pe dinafară, un hotel ca toate celelalte, dar l-am adulmecat asemeni unui câine de vânătoare. N-am schimbat mai nimic, poate doar câteva fleacuri, mă laud însă pentru că nu deţineam nicio informaţie! Acolo sus am să te duc la vară, sunt convinsă că o să-ţi placă. Bineînţeles, pe jos, am ochit poteci miraculoase! preciza ea şi, foraşi, în ciuda a ceea ce ştia, Bujor Niculescu n-o putu învinovăţi de viclenie.

Pe drumul suspendat, Nadia continuase să debordeze impresii, într-un stil lasciv necunoscut tânărului – pofticioasă îmbrăţişare cu natura, – ce stârnise în el o aşteptare echivocă, mai ales că vedea, ca niciodată, trupul femeii răsucindu-se neînfrânat pe scaunul din faţa sa, dar îndată ce ajunseră în vârf, întregul joc erotic încetă brusc. Numai în raport cu el, însă. Abia atinse solul cu vârful picioarelor şi se şi repezi spre cabana învecinată turnantei, dezinteresându-se cu desăvârşire de însoţitorul

ei. Bujor Niculescu o urmă însă alergând, în virtutea unui magnetism remanent, devenit prea curând regretabil. Când ajunse la uşa de intrare a sălii de mese, o văzu pe soţia lui Burghele îndreptându-se, fără măcar să privească în urmă, către bar, întâmpinată acolo, cu braţele deschise la propriu, de un individ în care tânărul recunoscu iritat – fără a-şi da seama de la început de proporţia ce avea s-o ia întâmplarea – pe Bordeianu, maistru instructor la grupul şcolar. Sub privirea holbată a inginerului şef şi în chicotelile consumatorilor din local, căci acolo în vârful munţilor funcţiona o tipică bodegă de cartier, chicotele iscate de uimirea ultragiată a tânărului, întâlnirea dintre cei doi îmbrăcă veşmintele unei satisfacţii reciproce imposibil de confundat. Bordeianu întinse imediat Nadiei paharul cu coniac pe care-l ţinea în mână, iar femeia îl preluă fără umbră de mofturi, hohotind cu o familiaritate crispantă pentru privitor. Din păcate, Bujor Niculescu era prea departe şi deci nu putea auzi schimbul voios de replici. Fusese o întâlnire dinainte stabilită? Aşa părea! Recăpătându-şi controlul comportării, dar furios şi roşu la faţă ca un încornorat, inginerul se aşează la una din mese, aşteptând întoarcerea Nadiei. După un chinuitor sfert de oră, hotărî să plece. Unde? Acolo unde Burghele îl aştepta, nu putea descinde de unul singur, ar fi dovedit o grosolănie din cale-afară. Să pornească la plimbare pe potecile înzăpezite? Fără a o anunţa pe Nadia? Dar dacă la întoarcere n-ar mai fi găsit-o acolo? Clocotind de enervare, porni spre bar, căci nu exista ospătar ci doar o îngrijitoare ce aduna farfurii şi pahare într-un coş de răchită, manevrând, în paralel, mătura şi făraşul. Îmbulzeala îl ajută să obţină o cană cu vin fără să tulbure frenezia comunicativă a perechii; drept este şi că cei doi nu prea aveau răgaz să privească în jur. După o ezitare, luă două pahare şi nu unul singur cum îl îndemnase instinctul răzbunării. Vinul negru, băut pe nerăsuflate, îi restabili echilibrul lăuntric. Nimic grav nu se

întâmplase şi, oricum, el n-avea niciun motiv de nelinişte. Bine că scăpase de pălăvrăgeala romanţioasă şi de echivocul situaţiei, reintrând senin, în terna relaţie socială cu nevasta superiorului: cucoana, n-avea decât, să se dea în spectacol! Se simţi dintr-odată foarte bine, singur, cu gândurile lui. După o oră, Nadia încă nu-l căutase. Poate că se întâlniseră întâmplător şi doar vederea unei mutre cunoscute, a unui tip lipsit de morgă, excitase nevoia de aventură a unei femei plictisite de gospodărie. Îşi aminti însă de petrecerea din sala cantinei, în seara când el însuşi o descoperise pe Cora. Amintirea complexă îl tulbură grozav. Ce dizgraţios se agăţase atunci nevasta lui Burghele de gâtul instructorului butucănos! între timp se înregistrase episodul penibil, cu ecouri prelungite, din căsnicia lui Bădescu, episod în care, iarăşi, maistrul şcolar jucase un rol neclarificabil. Dacă Nadia îl informase pe instructor despre traseul excursiei de la sfârşitul săptămânii iar tipul îi făcuse – cunoscându-i gusturile – surpriza de a-i răsări în cale? Hotelul din Predeal, cu tipicul său monden, discret şi confortabil, ţâşni impresionant printre gândurile tânărului. Sâmbătă dimineaţa acolo se consumase un adulter ca la carte, al cărui moţ nostim era întâlnirea de azi. Vai! Portarul cu mustaţă albă deţinea cheia poveştii: cu ce surâs plin de subînţelesuri îi întâmpinase la întoarcerea de la Braşov! De altfel, Burghele însuşi nu fusese sigur că nevastă-sa îi iese în întâmpinare!

— Ei, ia spune – exclamă Nadia în vreme ce Volga verde staţiona în faţa unui pasaj de trecere feroviară, după ce mai întâi îl rugase pe şofer să închidă „blestematul de radiator, că sunt încotoşmănată ca un urs şi arde cămaşa pe mine!” – când ne inviţi la nuntă? Aud că logodnica dumitale, superbă făptură, cunoşti doar părerea mea şi ai demult consimţământul meu pentru orice soi de acţiuni în această direcţie, aud e un fel de a spune, ştiu sigur, că a fost repartizată la noi, de fapt va

începe chiar să lucreze de la întâi! Ei, nu te încrunta aşa, ştiu că n-ai făcut nicio intervenţie, eşti curat ca lacrima. În această privinţă! sublinie ea provocator. Ar fi bine să ai o asemenea nevastă, dar numai dacă te iubeşte, altminteri de ce să te căsătoreşti! reveni Nadia, după o pauză, cu multă convingere, indiferentă la lipsa de ecou a judecăţii sale, la tremurul vizibil care-l cuprinse pe vecinul ei de banchetă. Dar ştii, după opinia mea, greu se lămureşte o femeie, ea însăşi, în această privinţă. Greu de tot!

În vreme ce acolo, în sala de mese a cabanei, Bujor Niculescu ajunsese la ipoteza limită, se trezi dintr-odată cu instructorul Bordeianu. Doar el (chiar el!) aşezându-se la masa pe care o ocupase. „Vă salut respectuos, tovarăşe inginer! îl abordase acela cu naturaleţe. Vin negru, puterea ursului!” Instinctiv, Niculescu se răsuci spre bar: Nadia nu se vedea nicăieri. Ar fi fost culmea să se intereseze unde se află! Reuşi să îngaime un „noroc” dezgustat. „S-a lăsat ceaţă groasă. Dar mie nu-mi pasă. Am de gând să înnoptez pe-aici pe undeva, luni dimineaţă am liber”, îl informă musafirul sau, la fel de bine, gazda. Bujor Niculescu îl privi cu o ostilitate pe care celălalt nu o mai putu suporta; el se ridică fără a pretinde explicaţii (asta ar fi lipsit!) şi părăsi cabana. Inginerul fierbea: de ce dracu aşteptase mai mult de o oră?”, putea să-şi imagineze că Nadia va pleca oricum, când şi unde va dori. Mult mai potrivit ar fi fost să dispară el primul; n-avea fi decât să-l caute ea, doar întorcându-se singură jos ar fi fost nevoită să dea lămuriri. Oh, l-ar fi aşteptat cu siguranţă! Totuşi: unde dispăruse, doar nu face amor printre nămeţi! După alte câteva minute, iat-o pe nevasta lui Burghele, aşezându-se, la fel de firesc ca şi Bordeianu, pe scaunul din stânga lui Bujor Niculescu. (Instructorul îl ocupase pe cel din dreapta, astfel că perechea – agresivă sugestie – se refăcuse.) „Ce lipsă de civilizaţie, spuse Nadia. Dacă tot e restaurant, ar trebui să existe şi un loc unde o femeie să-şi poată reface fardul! Ce părere ai,

plecăm?! se interesă apoi, foarte voioasă. Să nu-l facem pe tovarăşul director general să-şi piardă răbdarea, mai spuse ea şi, fără să aştepte răspunsul, se ridică şi porni spre uşă, unde se opri şi strigă: „Hai, dragul meu, grăbeşte-te!” Altceva nu se mai întâmplase, doar că Bujor Niculescu nu-şi putu înfrânge acreala posomorâtă, iar Nadia, exclamaţiile romantice privind peisajul muntos.

Când Volga, cu arcurile ei solide, se urni o dată cu autobuzul din faţă, şi-apoi se legănă peste şinele pasajului feroviar, Nadia începu să râdă „în pumni”, după o expresie mai veche, iar vocea ei, mult scăzută, depănă o dublă destăinuire care-i încleşta maxilarele lui Bujor Niculescu:

— De câte ori trec pe dinaintea unei asemenea bariere, chiar şi când sunt singură, nu pot să nu mă duc cu gândul la farsa aceea... pare o scornire, dar nu este... tovarăşa profesoară Bădescu alergând despletită în noapte către o tragică întâlnire cu un marfar de pe o linie secundară, iar instructorul Bordeianu, un om de bine, un om de suflet care a vrut să ajute o colegă, îngheţat de spaimă în micuţul său Fiat... pentru că, ştiţi şi voi, la o adică ar fi putut s-o păţească... cine să depună mărturie în favoarea lui dacă, Doamne fereşte, fiinţa aceea disperată din pricina soacrei şi a fiului ei, şi-ar fi zdrobit oasele pe-acolo?!

— Ar fi meritat s-o păţească! nu se mai stăpâni tânărul.

— Îţi bănuiam părerea, tocmai de aceea am şi spus cu voce tare, altfel aş fi păstrat gândul pentru mine... Va văd atât de tăcuţi, de mohorâţi pe-amândoi, trebuie să vă distrez cu ceva! Îmi amintesc că noi doi am şi avut un schimb de opinii când povestea era încă proaspătă, ştiu

— Ştiu că-l consideri vinovat pe...

— Ar merita-o şi acum! Asta voiam să spun! preciză, debordând de enervare, Bujor Niculescu.

— Nu înţeleg?! spuse Nadia, mirată – nimic mai mult.

— Ca un făcut – adăugă inginerul, scrâşnind din dinţi –

m-am întâlnit cu individul în locanta din munţi, s-a aşezat la masa mea cu obişnuitul său tupeu...!

— Mda, l-am văzut, am schimbat şi eu cu el câteva vorbe, declară femeia cu naturaleţe ca şi cum chestiunea nu merita o menţiune specială.

„O oră şi jumătate!! exclamă turbat, în gând, bărbatul de lângă ea. Numai că nu v-aţi...! Ce oroare! Aveai nevoie de un capac nostim pentru o escapadă neruşinată şi eşti convinsă că am să tac!! S-a îmbătat, sigur s-a îmbătat, ar fi prea mult!" îşi mai spuse, foindu-se întruna, gata să dea peste femeia care, cu asemenea grosolănie, îi călcase simţul demnităţii. „Dacă nu cumva sunt singurul în această maşină care nu ştiu pentru ce anume ai pornit-o cu telefericul în sus?!" tresări şi el dintr-odată în faţa unei ipoteze prea târziu ivite, privind ceafa neclintită a lui Burghele. „Au nevoie de spectacol, le plac spectatorii naivi, scrupuloşi, care iau totul în serios!" înghiţind, de astă dată pe calea imaginaţiei, o a doua umilinţă, încă mai dureroasă, se simţi după un timp, paradoxal, mai liniştit, poate din cauză că tăcerea lui nu mai era exclusiva subalternă, nedemnă, ci se întemeia pe ambiţii ceva mai onorabile. „Am să joc şi eu în această piesă, am şi eu vanităţi de interpret principal, m-aţi pierdut definitiv ca spectator, satisfăcut de fotoliul ce i s-a pus la dispoziţie!" Ar fi trebuit să spună ceva, să-şi dea în vileag noua poziţie, dar, vai! nicio replică cu miez nu-i venea în minte.

Ocolind drumul prin oraş şi intrând pe o variantă în construcţie a şoselei de centură, Volga ajunse surprinzător de rapid în faţa intrării principale a uzinei. Burghele coborî pentru a primi neîntârziat, telefonic, raportul ofiţerului de serviciu, iar Bujor Niculescu îl urmă cu aerul că nu poate rămâne alături de cineva care merită palme. Chicotitul Nadiei (oare nu-l înşela auzul?) îi însoţi plecarea. „Măcar Burghele e un om de valoare, un organizator de elită, un ins care munceşte în folosul

celorlalţi! Dar ea?!”

După ce ascultă raportul, cam lung pentru cât de puţin alarmant se dovedi, Burghele spuse:

— Perfect, ţi-l dau pe inginerul şef, este aici lângă mine, are să-ţi comunice dispoziţiile! Dacă mai apare ceva, în noaptea asta ne găseşti pe amândoi acasă la mine. Bineînţeles, nu ne deranjezi pentru fleacuri!

Îi întinse receptorul lui Niculescu şi părăsi imediat ghereta paznicilor. Ierăşi nepregătit (ce anume îi rezerva discuţia nocturnă?), tânărul trebui să facă un mare efort ca să priceapă ce voia vocea de la capătul firului. Se descurcă totuşi, acum avea experienţă! întrebându-l energic pe interlocutor de ce nu s-a adresat şefilor de compartimente aflaţi în oraş.

— Să-şi facă fiecare datoria! încheie el, trântind receptorul şi transmiţând astfel în jos, pe linie ierarhică, o parte fi din neliniştea sa.

Când reveni lângă maşină, constată că locul său fusese ocupat de Burghele. Ocoli şi se aşeză alături de şofer.

— N-aţi avut timp de la Braşov la Predeal?! o auzi spunând, îmbufnată, pe Nadia, când porniră spre vilele coloniei de intervenţie. Zău, prea te laşi terorizat, dragă Bujor, bărbatului ăsta al meu îi place să-şi dea importanţă! Noaptea, oamenii dorm! încheie ea.

— Noi avem treabă! replică, ţeapăn, tânărul, cu irezistibilă poftă de a o contrazice.

Înveselit, Burghele izbucni în râs.

— Am devenit o pasăre de colivie! declară Nadia.

— Oh, v-au agitat zăpezile din munţi! observă sarcastic tânărul.

— Tocmai de aceea! replică neîntârziat ea. Noaptea, oamenii dorm! repetă, oarecum îmblânzită.

În vreme ce musafirul aştepta, tolănit în fotoliul de interpret principal la care râvnise, în biroul din locuinţa directorului, Burghele îşi conduse nevasta în dormitor, înconjurându-i cu tandreţe umerii.

— Abia aştept să dansez la nunta dumitale! îi comunicase Nadia oaspetelui, înainte de despărţire, strângându-i mâna cu bunăvoinţă, sincer surprinsă că tânărul nu vrea să accepte împăcarea. Nu-ţi place cum dansez?! râse ea.

— Ei, şi-acum la muncă, spuse Burghele, închizând uşile de sticlă ce despărţeau biroul de hol şi punându-şi ochelarii. Iată despre ce e vorba!

Dar se opri, ciulind urechile. Ceva nu i se părea în ordine. Se ridică, aprinse lampa de birou, apoi un lampadar de culoarea untului, din celălalt capăt al încăperii, apăsă întrerupătorul candelabrului. Părea mai mulţumit, asemeni unui regizor ce retuşează soluţia prea comună a maestrului de lumini.

— E o chestiune extrem de importanţă, explică tânărului care-l urmărea nedumerit. Ce părere ţi-a făcut Ibănescu? se interesă după aceea.

— Ibănescu?!

Musafirul îşi puse la încercare memoria, în căutarea vreunui lucrător din uzină pe care să-l suprapună numelui pronunţat de director.

— Cât erai acolo sus, n-ai primit un telefon? îi veni în ajutor gazda.

— Nu, şopti tânărul, uluit.

— Aha, se declară satisfăcut Burghele, deci nu cu dumneata a vorbit!

— Despre ce?!

— Chestiunea este, cum ţi-am spus, importantă şi urgentă! trecu celălalt peste aiuritoarea paranteză, aducând un fotoliu alături de cel al tânărului şi aşezându-se. Iată, pe scurt, datele! în preajma plecării tale în concediu ţi-am pomenit...

— Despre asta îmi amintesc, îl întrerupse Bujor Niculescu încă preocupat de telefonul acelui Ibănescu.

— M-am exprimat atunci cam ermetic, aşa era situaţia! se scuză gazda. Mi se propusese să trec director tehnic al

centralei, dar am cerut un răgaz ca să reflectez, apoi iar un termen şi încă unul. Nu-mi prea convenea, ca să fiu sincer. Am mai fost şi altădată în preajma unei avansări în care ghiceam o capcană. Eram foarte tânăr atunci, impulsiv, gata să mă iau la harţă cu toată lumea, era şi altă perioadă, în timpul acela cred că tu te pregăteai pentru admiterea la institut! surâse el nostalgic.

— V-am mai spus: diferenţa de vârstă dintre noi...

Era a doua oară de la începutul conversaţiei când Burghele îl tutuia, iar noul apelativ îl descumpănea pe Bujor Niculescu, îl făcea mai circumspect.

— Se poate, se poate! E o privire foarte subiectivă, mă simt mult mai bătrân! explică, oftând, directorul. Atunci, zic, pentru mine totul era nebulos, presimţirile funcţionau din plin, judecata veghea în umbră. Luam hotărâri în funcţie de... nici nu prea aveam de unde alege... altfel stăteau lucrurile. Deci, director în administraţie nu mi se pare potrivit pentru mine. M-am gândit să te propun pe tine, tu ai urmat altă cale, ai prins altă perioadă, eşti altă fire, contactul direct cu oamenii te... stinghereşte! găsi Burghele cuvântul, după un plescăit de buze. Fără acest contact, în schimb, eu nu pot, nu mai pot, supravieţui, după cum ai observat. Dar dacă mai târziu voi obosi, voi râvni trecerea în alt tip de existenţă? m-am întrebat. Ei, acum, situaţia s-a complicat şi s-a simplificat în acelaşi timp! izbucni el, cu o voce plină de dinamism. S-a decis deschiderea şantierului la un combinat uriaş, noi, cu orgoliul nostru de vârf de ramură vom rămâne în câţiva ani nişte dulci copii! Vezi, este aceasta o nouă, a treia, să zicem, perioadă. Vrei să te înhami tu la treaba asta? mi s-a spus, după ce mi s-a pus proiectul în faţă, un proiect care, crede-mă pe cuvânt, mă buimăcea. Vreau, am răspuns pe loc pentru că era varianta cea mai potrivită pentru unul ca mine, ca şi cum mi s-ar fi injectat o soluţie de întinerire ori s-ar fi croit pentru mine un drum anume. Aveam nevoie ca de aer de ceva, pe măsura mea, cu care

să mă iau la trântă, o întrecere atletică! Ei bine, la întâi plec, îmi mut biroul într-o baracă! Te întrebi dacă-mi puteam permite să refuz! schimbă el tonul, iar ochii îi licăriră ironici. Nu! Sunt lucruri pe care nu mi le pot permite, nu mi le voi permite nicicând. De pildă: să nu-mi trăiesc viaţa, s-o trăiesc pe a altuia! Aşa se pune problema, din acest punct de vedere, totul e limpede. Va fi greu, prea bine, va fi foarte greu, cu-atât mai bine! Am încheiat acest capitol! anunţă el, inspirând adânc. E rândul tău acum. Ar exista, deci, trei variante! spuse Burghele, sprijinindu-şi spinarea de fotoliu, pregătit pentru o expunere metodică. Să rămâi aici, în locul meu, ar fi prima, să reiau discuţia privind postul din centrală şi să te propun acolo, a doua cu avantajele şi servituţile ei, iar a treia, să te muţi împreună cu mine în baraca despre care ţi-am vorbit!

— Îmi pot permite să refuz? glumi tânărul, din dorinţa de a câştiga timp.

— Numai conform principiului meu, răspunse îndată Burghele.

— Deocamdată nu mi s-a propus nimic!

— Ba da, să pleci împreună cu mine. Îmi alcătuiesc o nouă echipă, un nucleu, desigur că-mi pot alege câţiva oameni de care am neapărat nevoie, chestiunea e simplă. Celelalte variante: posibile! Sunt consultat!

Bujor Niculescu tăcea, Burghele aştepta răbdător.

— Merg. Vreau să merg.

Burghele îşi prelungi parcă aşteptarea neutră, dincolo de momentul înregistrării răspunsului. Începu să ciocănească uşor braţul fotoliului, se ridică apoi şi porni să se plimbe prin cameră.

— Să explic de ce? întrebă tânărul, urmărindu-l cu încordare.

— Nu.

Burghele continuă să se plimbe, după care se apropie de birou şi se aşeză pe scaun. Îşi scoase ochelarii. Avea

aerul că regretă modul tranşant în care procedase, influenţând hotărârea celuilalt.

— Mda, s-ar putea să fie totuşi mai bine! declară în sfârşit, lăsând încă musafirului posibilitatea retractării. Sunt surprins! mărturisi el zâmbind, după o altă pauză. Să explic de ce?

Punerea între ghilimele a ultimei propoziţii nu-l dezarmă pe Bujor Niculescu.

— Vă rog, spuse cu fermitate. Altfel, mă tem că n-am să aflu niciodată.

— Pur şi simplu nu-mi închipuiam că vei renunţa cu asemenea uşurinţă la postul de director tehnic. Sper că n-ai făcut-o... de dragul meu, m-aş simţi, în acest caz, foarte... stingherit! Dacă fidelitatea, sau oricum altfel ai vrea să numeşti această legătură, a fost determinantă, mă simt dator să te dezleg, să te rog chiar să-ţi întinzi aripile pentru un zbor independent, convins fiind că eu aş trăi atunci o mare satisfacţie! Nu-i aşa: dascălul care se vede întrecut de învăţăcelul preferat?! Pentru că, nădăjduiesc că ai înţeles, ar urma să fi şeful meu, al nostru, unul din şefi. Poate te sperie perspectiva! Atunci, îngăduie-mi, iarăşi, să te asigur, cu lealitate, de întregul meu sprijin, lipsit de ranchiună, lipsit şi de nesuferitul spirit subaltern...

— Când v-am întrebat dacă e cazul să vă explic, m-aţi oprit. Lansaţi acum tot felul de interpretări, care-de-care mai surprinzătoare! Dar şi inexacte! sublinie Bujor Niculescu, încălzind cu un zâmbet, forţat din păcate (răcind, atunci?!), frazele agresive. Şi-apoi, repet, deocamdată n-am ce să refuz, de vreme ce nimeni nu mi-a propus! Aşadar, voiam să spun că mi-aţi prezentat ipotetica avansare spectaculoasă, în mod indirect, dar din context reieşea foarte limpede, ca o soluţie convenabilă unui infirm. N-ar fi nimic, – stăvili cu un gest încercarea lui Burghele de a-l întrerupe – numai că această prezentare corespunde într-un fel, în momentul de faţă, propriei mele

convingeri. Vreau prin urmare să merg într-un loc în care să beneficiez de avantajul de a porni o dată cu ceilalţi, să fie un start în condiţii de egalitate. Vi se pare nefiresc?

— În măsura în care opţiunea confirmă aceeaşi, să-i zicem, infirmitate, îndrăznesc s-o consider nefirească. Nu condiţiile au fost de vină, după părerea mea. Poţi dobândi orice, cu condiţia să ai înzestrarea necesară. Împrejurările ţi-au fost deosebit de favorabile!

— Nu pot, nu sunt capabil deci! replică tânărul iritat. Atunci de ce mă chemaţi dincolo?!

— Pentru că ai ceea ce mie îmi lipseşte. Stingherea aceea e complementară naturaleţii mele. Amândouă împreună pot da rezultate excelente!

— Dar m-aţi criticat cu severitate pentru asta nu demult! se opuse, cu încăpăţânare, Bujor Niculescu.

— Oh, complici inutil, luat de şuvoi! Ceea ce îmi confirmă opinia! Te-am criticat şi probabil te voi mai critica. Asta nu înseamnă că nu-mi dau seama de valoarea unui defect aparent!

— Mi-e cu neputinţă s-o consider, de-a pururi, o calitate!

— Ţi-aş cere prea mult, spuse Burghele. Consideră-l un defect util.

— Nu e logic: util şi aparent fac parte din sfere deosebite.

— Ne îndepărtăm de subiectul care ne interesează, văzând cu ochii. Şi n-avem timp pentru aşa ceva. Bănuiam că vom avea o discuţie de durată, nu ştiam însă că se va îndrepta pe acest făgaş! Chestiunea se pune în felul următor: dacă pleci împreună cu mine, avansarea ta ulterioară dispare dintre variante. Postul va fi ocupat, iar eu nu voi mai fi consultat. La mine poţi însă veni oricând după aceea, indiferent de motiv. Mă voi îngriji atunci ca pasul respectiv să nu te dezechilibreze.

— Dar voi pierde startul în condiţii de...

— Să lăsăm fleacurile! Voi încerca să fac pentru

dumneata, oarecum împotriva voinţei dumitale, ceea ce mi se pare că ţi se potriveşte şi este mai avantajos!

— De ce au mai existat atunci variante? se interesă moale Bujor Niculescu, neliniştit de dispariţia bruscă – ca şi de apariţia – acelui „tu”.

— Eram convins că alegerea va fi una. Variantele trebuiau doar s-o pună în valoare pe cea mai bună! Am greşit! Dacă mi-ai fi spus că preferi să mergi cu mine, de dragul meu, am mai fi discutat. Dar aşa...

— Aţi aşteptat această motivaţie sentimentală?!

— Am aşteptat pe dracu! Noapte bună!

Se ridică, musafirul se ridică o dată cu el, extrem de dezorientat, neştiind dacă acela de care se desparte, după o atât de ciudată conversaţie, îi este sau nu prieten, îi vrea sau nu binele.

— Aşadar, tu zici că n-ai vorbit cu Ibănescu, reluă dintr-odată Burghele pe un ton extrem de amical, revenind la acel „tu” discontinuu. Nadia, când am condus-o; spunea de asemeni că n-a chemat-o nimeni la telefon. Verificare de prisos, altminteri: ce ştie unul, ştie şi celălalt! Aţi fost prin urmare văzuţi împreună de cineva care vă cunoştea, iar acel cineva s-a grăbit să-l informeze pe Ibănescu, ţinându-l apoi la curent cu fiecare din mişcările voastre. Excelent! constată Burghele cu mare satisfacţie. Există mulţi care ne ştiu, fără ca noi habar s-avem cine sunt! încheie el plin de voie bună şi-i făcu musafirului cunoscutul semn de ospitalitate: „Poftiţi. După dumneavoastră!”,

2

ERA, AŞADAR, DUMINICĂ ŞI CORA încă nu-l întâlnise pe Bujor Niculescu. Luni, întâi octombrie – informaţiile Nadiei erau exacte – avea să înceapă lucrul la laboratorul unde îşi pregătise proiectul, dar ea sosise de vineri dimineaţă. Îi telegrafiase desigur tânărului şi, în ciuda îndelungatei pauze înregistrate în relaţia lor, era sigură că Bujor Niculescu o va aştepta la gară. Alesese anume un tren care să ajungă în zori, pentru ca el să nu fie cumva împiedicat de treburi s-o întâmpine, dar şi din pricină că la ora aceea, înainte de a se lumina, reziduurile supărării, care marcase despărţirea din vară, aveau mai multe şanse de a se risipi. Vai, tânărul nu gândise la fel! Această obtuzitate o întristase amarnic pe Cora şi, după ce se plimbă îndelung pe peron, după ce, iarăşi, rămase aproape o oră în faţa gării, nădăjduind că o piedică neaşteptată îl întârziase, fata hotărî să-l pedepsească şi să rămână la un hotel din oraş, plecând abia sâmbătă, dar nu chiar la prima oră, spre vilele coloniei de intervenţie unde avea, aflase telefonic, să locuiască. Ajungând cu un autobuz în centrul oraşului, îi veni ideea să facă o vizită doamnei Miriam şi, de ce nu? să rămână la ea până în ziua următoare. Acolo era oricum mai plăcut şi mai sigur decât la hotel, cine ştie: poate nici nu erau camere libere! şi-apoi acolo – nu, nu-şi închipuia că Bujor avea s-o caute totuşi spre seară în acel loc cunoscut şi nici nu conta pe iniţiativa gazdei de a înlesni o

împăcare – s-ar fi aflat, sentimental vorbind, la mijlocul drumului dintre umilinţă şi orgoliu excesiv. Dar abia pornise pe bulevardul cu castani desfrunziţi şi, iată, amintirile năvăliră asupră-i, schimbându-i din nou hotărârea. Mai mult ca sigur, Bujor Niculescu (mâhnit nu atât de incidentul de la despărţire cât de nejustificata şi, la urma urmei, nepoliticoasa tăcere care-l însoţise şi de care acum Cora se simţea pe deplin culpabilă) îi lăsase o scrisoare sub geamul gheretei paznicului de la intrarea principală, la acel oficiu poştal ad-hoc unde începuse, printr-un semn al destinului, legătura lor prea împovărată de silite comunicări de la distanţă. O emoţie teribilă o cuprinsese, o nestăvilită dorinţă de a afla cât mai curând o veste, oricare ar fi, din partea lui, încât de astă dată nimic n-o mai opri din drum. Pentru cine ştia cât de decis proceda de obicei Cora, nepăsătoare la riscurile unei alegeri pripite, ezitările ei din dimineaţa sosirii ar fi constituit dovada sigură a instalării în altă vârstă. Abia acum, fecioara care risca totul pe o singură carte, se topise în fiinţa ei. Tremurând de nerăbdare, de nelinişte, dar şi din pricina alergării pe şoseaua ce lega staţia autobuzului de poarta de intrare din dreptul coloniei de intervenţie, se opri pierită în faţa ferestrei portarului căutând cu febrilitate, cu faţa luminată de încredere, un plic cu numele ei; indiferent de conţinut, numai să vadă scrisul atât de bine cunoscut, caracterele grafice săpate pentru totdeauna în memorie şi care-l făceau pe Bujor Niculescu inconfundabil; un semn că iubitul ei se află în viaţă şi e sănătos; în aşa măsură crescuse îngrijorarea în sufletul ei incendiat de remuşcări şi regrete. Nu exista acolo un asemenea semn şi-atunci Cora se adresă portarului, gâtuită de spaimă, ca şi cum făcuse anume acest drum ca să-şi caute logodnicul pierdut. Inginerul şef se afla în combinat, tocmai trecuse cu maşina de la un sector la altul. În ce problemă venise domnişoara? se interesase omul, dornic să-i dea lămuririle cuvenite. Abia

atunci fata îşi veni în fire, ruşinată, îşi înţelese postura de solicitantă agresivă şi, fără a răspunde întrebării, se îndreptă către blocul de garsoniere unde locuise în timpul practicii.

După consumarea acestui episod, îşi regăsi echilibrul, redeveni adică fiinţa mândră şi austeră care fusese. Se ocupă deci de formalităţile de angajare, făcând abstracţie de faptul că undeva în preajmă se afla Bujor Niculescu, îşi căută colegii, camera, locul de muncă, dormi foarte liniştită, se trezi la fel de senină, iar sâmbătă spre prânz primi din întâmplare informaţia, lipsită de ecou în sufletul ei, că inginerul Niculescu plecase la Braşov împreună cu directorul general. Nu întrebă dacă avea să se întoarcă peste o zi, o lună ori un an.

Din păcate, – cel puţin aşa i se păruse la început sau, mai exact, după *acest* început – foarte mulţi din cel întâlniţi, cunoscuţi şi necunoscuţi, ştiau că este logodnica inginerului şef, un bărbat important şi de succes, şi se grăbeau să-i dezvăluie faptul în diverse forme: de la zâmbetul „plăcut surprins” ori zâmbetul echivoc ori zâmbetul acru, până la angajarea unor discuţii deschise şi ample privind subiectul, inclusiv pretinderea de informaţii biografice şi oferirea, în compensaţie, a unor date, poate mai puţin publice, din trecutul sentimental al lui Bujor Niculescu. Fata era din ce în ce mai agasată, atât de notorietatea cazului cât şi de înverşunarea „binevoitoare” a unora dintre intervenţii, dar şi intrigată din pricină că nu putea depista sursa care alimentase cvasiunanimitatea interlocutorilor. Oricât de pornită era împotriva tânărului, nici vorbă nu putea fi să-l bănuiască de faptul că răspândise veşti despre legătura lor, mai ales că destui îi erau de-a dreptul potrivnici. În cele din urmă, se interesă, cu falsa candoare, în dreapta şi-n stânga, descoperind relativ repede, că „Victor, colegul dumneavoastră, băiatul acela plin de haz” era emiţătorul incontinent al tuturor veştilor, fireşte cu cele mai bune intenţii.

Dar a asculta, de obicei cu gândul aiurea, şi a răspunde în doi peri, nu erau totuşi operaţiuni complicate, chiar pentru făptura rezervată şi discretă care era Cora. Problema, spinoasă era dacă îşi putea îngădui să acrediteze ori, dimpotrivă, să combată zvonurile care o asaltau. Fiecare din aceste atitudini implicau însă cu necesitate „amănunte”; or, Cora în niciun caz nu putea recurge la ele. Pe de altă parte, refuzul minciunii, sentimentul acut al onoarei, o osteniră peste măsură, de la un moment încolo, din pricina obligaţiei de a da din cap şi de a mormăi în aşa fel încât nici să nu afirme dar nici să nu nege ştirea apropiatei căsătorii. Mai întâi încercase să îndepărteze chestiunea printr-un „deocamdată, ar fi prea devreme...” dar curând expresia o nemulţumi, datorită cochetăriei de mahala ce o conţinea şi, mai cu seamă, datorită faptului că, în sufletul ei, se îndoia profund de posibilitatea unei asemenea comuniuni.

După ce trebuise să completeze formalităţile de angajare, – luând deci vrând-nevrând contact cu feluriţi oameni, nevoită să circule de la cabinetul medical la cel de protecţia muncii, de la centrala electrică la pavilionul administrativ, – sâmbătă la prânz luă hotărârea să se închidă în camera ce i se repartizase în blocul de garsoniere (încăpere ce o ocupa tot „deocamdată în exclusivitate, deoarece colocatara, fosta ei colegă, Marina cea rumenă – singura din cvartet repartizată aici – obţinuse deja primul concediu de odihnă) şi să nu plece de-acolo decât luni dimineaţă, direct la lucru. Era extrem de supărată că trebuie să se ascundă de oameni, prima oară de când se ştia, iar firea ei se opunea unei asemenea comportări maladive. Dar n-avea încotro: era cazul să obţină măcar un răgaz pentru meditaţie şi refacerea forţelor.

Una dintre confruntări o sleise însă în aşa hal încât toate ezitările în privinţa autoclaustrării se spulberaseră de la sine. Femeia de serviciu de la etajul unde locuia

intră în camera ei s-o felicite şi să-i ureze fericire, aducându-i în dar şi un buchet de flori de câmp. Era o făptură cu mult bun simţ, simplă, blândeţea i se citea pe chip, iar gestul ei fusese atât de delicat, sincer şi emoţionant, încât Cora nu se mai stăpâni, renunţă brusc la tactică şi calcule, comunicându-i exact ceea ce simţea: nici prin cap nu-i trecea să se mărite, cu Bujor Niculescu ori cu altcineva. Apoi îi strânse mâna şi îi mulţumi din suflet pentru tandreţea curată pe care i-o arătase. Femeia nu răspunse nimic, dar pe dată ochii i se umplură de lacrimi, ca şi cum ar fi primit vestea unei veritabile nenorociri, după care se aşeză cu sfială pe marginea patului şi se apucă să-şi şteargă obrajii cu colţul basmalei. Banalitatea extremă a acestei reacţii, (dar o banalitate esenţială şi sublimă, izvorâtă parcă dintr-un vechi şi rafinat basm popular, în care fata cea bună şi frumoasă are de înfruntat potrivnicia unui balaur) o zgudui pe Cora, tăindu-i pofta de a mai spune cuiva adevărul. Îşi adună puterile şi, înlăcrimată ea însăşi, izbuti s-o liniştească pe vizitatoarea al cărei nume nu-l cunoştea, asigurând-o că nimic rău nu s-a întâmplat şi convingând-o că totul avea să se sfârşească cu bine, dar trebuie răbdare, nunta nu e o glumă etc.; înşirui adică toate frazele de bun simţ, la fel de banale şi patinate de timp, auzite şi ştiute de toată lumea, ca şi cuvintele şi gesturile femeii care le primea ca pe undele binefăcătoare ale unui izvor. După plecarea vizitatoarei, fata zăvorî uşa şi hohoti îndelung cu capul în pernă, abia acum doborâtă de situaţia chinuitoare şi aparent fără ieşire în care se afla.

Duminică dimineaţă, la ora când Bujor Niculescu lua micul dejun în apartamentul ocupat de soţii Burghele din confortabila vilă din Predeal, cineva ciocăni insistent la uşa Corei.

— Te-am speriat? Iartă-mă! Bună dimineaţa, bine ai venit!

Era Cecilia, soţia lui Ovidiu, mai rău nu se putea:

prietenul cel mai bun şi mai respectat al lui Bujor Niculescu, în casa căruia tânărul o condusese îndată ce se cunoscuseră. Ce voiau de la ea?!

— Ne-am gândit de multe ori la dumneata, fetiţele nu te-au uitat, în special cea mică, suntem foarte bucuroşi că vom fi vecini! îi mărturisi Cecilia cu dezinvoltură, fără să observe cuta severă de pe fruntea Corei şi vădita dorinţă a gazdei de a scăpa cât mai curând de musafir. Am venit să te luăm la plimbare, copiii aşteaptă jos, mergem în crângul din spatele stadionului, e minunat acolo, am luat minge, pături, tot ce ne trebuie, numai noi, Ovidiu a rămas acasă, are de lucru în grădină, dar s-a oferit să pregătească totul pentru prânz, se pricepe, îi şi place, ai să te convingi, şi el abia aşteaptă să te vadă! continuă să sporovăiască femeia într-un fel care dovedea limpede că orice încercare de rezistenţă era sortită eşecului.

Cora se încumetă totuşi să refuze, ba încă foarte categoric şi fără a oferi nicio explicaţie, uitând chiar să mulţumească şi să-şi ceară scuze.

— Ovidiu era sigur că vei refuza! o asigură, extrem de încântată Cecilia, izbucnind în râs. Cât mă pricep eu la oameni, îţi dau în scris că n-o să vină, părerea mea e s-o laşi în pace, aşa mi-a spus, cu aerul cel mai plictisit şi ursuz pe care ţi-l poţi imagina! Dar datoria noastră e s-o invităm, a adăugat, iar dacă reuşeşti s-o convingi, pentru că te cunosc şi pe tine, ştiu ce spirit de combatant te caracterizează, am să consider că ai repurtat un important succes! Ce zici de el? continuă, abia reuşind să vorbească din pricina râsului nestăvilit. Cu o condiţie, mi-a spus la plecare, să nu cari fetele după tine, apelând la irezistibila teroare sentimentală, la mânuţele lor ce se vor agăţa îndărătnice de fusta domnişoarei! Şi să nu uiţi să precizezi că nu Bujor Niculescu ne-a însărcinat să ne ocupăm de ea în timpul absenţei sale! Ai înţeles?! mi-a strigat după ce ieşiserăm pe poartă.

Relatarea o amuză pe Cora.

— Văd că nu ieşiţi din cuvântul bărbatului! observă ea cu simpatie.

— Păi nu e glumă, ar fi în stare să facă un scandal îngrozitor! răspunse voioasă Cecilia. Ei, ce facem, cum ne descurcăm? se interesă apoi.

— Aş merge, zău, dar nu pot, am multe de făcut! se apără Cora, constatând însă ce breşă adâncă s-a produs în împotrivirea ei.

— Te ajut la toate! propuse cu entuziasm musafira. Asta nu s-a gândit să-mi interzică! exclamă satisfăcută. Le spun copiilor să se joace o oră, iar noi, în timpul ăsta, spălăm, călcăm, coasem! De acord?

— Nu mă simt prea bine, bâigui gazda.

— Perfect, înseamnă că eşti de acord! pricepu neîntârziat Cecilia. Cobor, mă întorc într-o clipă. Iar dumneata, până atunci, pregăteşti, pui fierul la încălzit. Ori n-ai fier, să-ţi fac rost de-aici de undeva? acasă nu mă întorc!

Cora nu apucă să răspundă, Cecilia nici nu aşteptă şi porni în goană pe scări. Ei bine, era sigur, oamenii aceştia n-o vor supăra în niciun fel! Dar ce va spune Bujor Niculescu când va afla de această vizită, va considera că e o încercare de...?! N-are decât! Şi-abia acum, Cora luă hotărârea să meargă, o hotărâre înverşunată, o ripostă severă dată propriilor griji şi îndoieli, propriei suferinţe.

— Am să le fac singură, îi spuse Ceciliei când aceasta se întoarse gâfâind îmbujorată. Nu suport gândul că nişte copii îşi văd proiectele răsturnate din pricina mea! Dar la prânz vin negreşit! La unu şi jumătate e bine?

Fireşte n-avea nimic de făcut, o oră din seara de sâmbătă îi fusese de ajuns ca să-şi pună toate lucrurile în ordine. Dar avea prejudecăţi, printre care şi aceea a continuităţii de atitudine (cu nimic mai gravă decât opusul ei, prejudecata discontinuităţii, a nostimelor salturi bruşte de la o extremă la alta) şi nu voia să pară uşor de convins. Aici, Cecilia se declară îndată de acord:

altminteri Ovidiu ar fi socotit că lupta a fost o joacă!

Iarăşi singură, Cora se întinse pe pat. Apropiata întrevedere cu Ovidiu şi familia lui o obliga – omisese până acum! – să-şi precizeze totuşi, pentru ea dar şi pentru ceilalţi, poziţia faţă de perspectivele legăturii cu Bujor Niculescu. În adevăr, ce aştepta, ce dorea de-acum încolo?! Pentru că, în clipa următoare ar fi putut să bată la uşă Bujor Niculescu însuşi: cum l-ar fi întâmpinat, ce i-ar fi spus; până când să se lase, cum procedase până atunci, la voia întâmplării? Bine i-ar fi prins să se sfătuiască cu Alexandru, fratele ei mai mare, cel care ştia, printr-un punct de vedere neaşteptat, ferm, paradoxal, să limpezească treburile, mai ales cele sentimentale, să vadă o soluţie logică, unitară acolo unde pentru ea totul părea încâlcit, inform, înfundat! Iată: câtă dreptate trebuia să-i dea, acum, după un an de la discuţia pe care o avuseseră în legătură cu părinţii, cu viitorul Corei. Mama se pensionase (temporar: ce termen!), dar se putea mişca, îşi reluase, cu precauţii, îndatoririle casnice; Cora se trezise liberă într-o bună dimineaţă, la întoarcerea din vacanţă şi vai de capul ei dacă n-ar fi fost pregătită, prin şocul produs de cuvintele lui Alexandru şi de intervenţiile lui stăruitoare, pentru această libertate. Se putuse înscrie imediat la examenul de diplomă, îl absolvise cu nota maximă, obţinând astfel dreptul de a-şi alege prima locul de muncă. Venise aici, să fie alături de Bujor Niculescu, aşa cum o îndemna inima, fără să fie nevoie, ce tonic era! ca el să uzeze de poziţia sa de şef. La plecare, maică-sa îi dăduse de înţeles că părinţii s-au împăcat cu plecarea ei de-acasă dar şi cu apropiata căsătorie cu oricine credea că i se potriveşte. „Ne-am obişnuit cu gândul că *el* va fi. Numai că ne pari încă prea tânără pentru asta, prea naivă, nepregătită pentru greutăţile inevitabile care urmează. Îţi doresc noroc, Dumnezeu să te călăuzească!” Devenise, aşadar, dintr-odată, ceea ce de ani şi ani îşi dorise să fie: un om

independent, un om căruia i se recunoaşte şi i se respectă dreptul de a-şi hotărî destinul, dreptul de a alege, de a prevedea consecinţele, de a risca. Suprema autoritate, reprezentată în ochii ei de părinţi, hotărâse, cu strângere de inimă, aşa cum se cuvine s-o facă oamenii care te iubesc, să-i acorde libertate deplină, să nu se amestece, să n-o împiedice, să aibă adică încredere. Ce superbă victorie obţinuse pe nesimţite, după ce atâtea lupte fuseseră zadarnice! Şi-acum? Cât de repede, aproape nici nu apucase să guste bucuria independenţei, trebuia să declare sincer că nu ştie ce să facă cu libertatea, nici măcar s-o preţuiască ori să se bucure teoretic de avantajele ei! Nu era vorba de un examen, de note bune, de străduinţă! Bineînţeles, hotărârea ei depindea acum, de pe poziţii de egalitate însă, ceea ce constituia o mare deosebire, de altcineva; dar nu asta era piedica principală, ci faptul că ea însăşi trăia într-un soi de ameţeală, o cuprinsese nesiguranţa, neîncrederea în sine. Un fleac, faptul că Bujor Niculescu era încă supărat (cât de tare? Dar dacă peste o clipă va apare zâmbind, cerându-şi scuze?), dăduse peste cap ceea ce cu o zi înainte păruse la fel de sigur, de neclintit, ca şi o stâncă. Dacă nu s-ar fi ivit acel incident oarecare, dacă ar fi fost aşteptată, îmbrăţişată, desigur nesiguranţa aceasta n-ar fi apărut atât de curând, n-ar fi fost atât de dificil de suportat, dar, cu ocazia altui incident, altei întâmplări, era sigur că ar fi apărut. Fără ea, fără dubiu şi ezitare, libertatea însăşi nu exista; pentru că ce altceva înseamnă să nu hotărască alţii pentru tine iar tu să te supui, ori să te împotriveşti, acelei decizii dinafară? Trebuia deci să se obişnuiască, să nu se mai sperie de datoria de a se îndoi care însoţeşte dreptul la independenţă. Pentru moment, aşadar, cum să se poarte cu Bujor Niculescu la reîntâlnire? Să-l sfideze, acesta fu impulsul iniţial, să arate că nu-i pasă. Era de ajuns? Parcă nu, totuşi întâia hotărâre era câştigată, precaritatea, insuficienţa ei nu

contau deocamdată.

Liniştită, triumfătoare chiar, sări din pat şi se-apucă să se îmbrace. Nu e chiar atât de complicat să fii independent, chiar dacă perioada de acomodare durează, totul e să ştii să te înarmezi pentru această nouă stare!

Pregătindu-se de plecare, orânduind prin cameră, fardându-se îndelung şi cu atenţie, ba şi cu un fel de voluptate, mergând apoi fără grabă pe drumurile coloniei de intervenţie, aproape adormită în această amiază de duminică, ascultând, ca pe un ciripit de păsărele, ţârâitul estompat al instalaţiilor, se simţea plină de putere, demnă deci de libertatea dobândită. Rememoră, ca pe o întâmplare povestită de un străin, despărţirea de Bujor Niculescu după vacanţa la mare şi trebui să facă un efort ca să nu izbucnească în râs de una singură: ce tragic i se păruse atunci totul!

Încă o noapte, prin urmare, petrecută în huruit de valţuri, într-un sufocant, până la greaţă, miros dulceag de vanilie, în fierbinţeala îmbâcsită a camerei cu toate ferestrele şi uşile zadarnic închise, cu perdelele trase, o noapte de astă dată în care zeci de căruţe şi camioane, reale, ori multiplicate – în cuprinsul unor reprize de somn scurt, năduşit, – de imaginaţia lor exasperată, forfoteală de vehicule ce făceau duşumeaua şi patul şi dulapurile să se clatine neîntrerupt, ridicând în acelaşi timp pânze de praf înecăcios din interstiţiile podelei, din somieră şi draperii, un coşmar în toată puterea cuvântului pentru că reprezenta consolidarea unor senzaţii groaznice deja trăite, o lipsă de surpriză ce făcea situaţia încă mai insuportabilă. Nicio încercare de mângâiere ori de cuvânt bun, niciun loc pentru gândul unei asemenea încercări. În sfârşit, la ivirea zorilor, înainte de patru dimineaţa, într-un moment de paroxism al scârbei, începuseră să se îmbrace în mare grabă, asudaţi, cu tâmplele vuind, fără a mai recurge la paleativul insignifiant al cişmelei din curte, înjurându-l pe Eremciuc cu bagajele lui, pe ginerele

gazdei, cu maşina şi haina lui de piele, înjurând ploaia din seara plecării de la Crizantema, înjurând propria lor răbdare stupidă, şi-apoi se îndreptară spre gară. Vai, la ora aceea nu pleca niciun tren; abia pe la unsprezece, un tren fără locuri; predară bagajele şi porniră spre agenţia de voiaj; dar până la ora deschiderii erau câteva ore bune. Le petrecură la plaja din Constanţa, iar o baie în mare izbuti să-i învioreze şi să-i împace. Luară bilete la un accelerat, la clasa întâia. Mâncară cu poftă într-un restaurant gol şi răcoros, făcând haz de aiureala ultimelor trei zile. Îşi dădeau seama, prea bine, de însemnătatea acestor zile, nu era cazul să-şi lase dragostea îmbâcsită de întâmplări stupide. Vor mai fi din astea, ghinioane, încurcături, nu meritau prea multă atenţie. Înapoi la plajă, şi iată-i în trenul care părăsea Constanţa.

Acestea ar fi fost preliminariile. După amiază fierbinte în câmpia dobrogeană. Cora stătea lângă fereastră şi, fără a consulta pe nimeni, căci i se părea un lucru de la sine înţeles, deschise cu vigoare geamul, surâzând încântată către tovarăşii de drum. În faţa Corei, aşezată în direcţia de mers a trenului, o femeie voluminoasă, confecţionată din vată, tresări profund ultragiată când vântul de stepă năvăli asupră-i, zgâlţâindu-i zulufii, bântuindu-i rochia, juponul provincial şi revista ilustrată din braţele umflate. Ea se întoarse către soţul de-alături, roşie de furie, cerându-i cu privirea s-o pună la punct pe neobrăzata fetişcană. Luat prin surprindere, omul se ridică şi, călcând neîndemânatec drept pe sandala decupată a Corei, repezi în sus geamul discordiei. Fata era aproape să explodeze de durere, din pricina impertinenţei, cu certitudinea scandalului ce nu mai putea fi evitat. Vai, coşmarul nopţii se relua în împrejurări numai aparent diferite!

Bujor Niculescu, el însuşi ostenit, aprins de enervare, deloc stăpân pe reflexele sale, se aplecă spre Cora, încercând s-o liniştească, propunându-i în şoaptă să evite

disputa de mahala. „Să mergem pe culoar, acolo sunt toate ferestrele deschise!” îi spuse şi ea îl ascultă. Aproape o oră rămaseră în faţa compartimentului, îmbrăţişaţi, fericiţi, trăgând din când în când cu ochiul spre cei dinăuntru, perechea de grăsani precum şi o pereche de bătrânei taciturni, ce transpirau tuspatru, foarte abundent, închişi în cutia încinsă. La un moment dat, bătrâna îndrăzni să întredeschidă uşor uşa, iar grăsuna dădu din cap în semn de acord la această iniţiativă. „Nu-i putem lăsa pe bătrâni astfel terorizaţi!” spuse Cora. Reintrară în compartiment, de altfel erau obosiţi după asemenea noapte şi asemenea zi, voiau să se odihnească, era nefiresc să se lase ei înşişi terorizaţi. Înainte de a se aşeza, fata întrebă cât se poate de politicos, privind spre bătrâna care manevrase uşa ca spre un complice sigur: „Sunteţi de acord să deschidem fereastra?” „Nu! bubui asurzitor vocea grăsanei. *Mama* e răcită, curentul îi face rău. N-aveţi decât să staţi afară!” „Curentul?!” îngăimă fata, uluită însă de neaşteptata declinare a rudeniei, pe care nimic până atunci, un gest, un cuvânt, o cât de vagă asemănare somatică, nu-i îngăduise s-o bănuiască. „Să-i lăsăm dracului!” îi şopti la ureche Bujor Niculescu, îndreptându-se iar spre ieşirea din compartiment. Dar Cora îşi pierduse controlul. „Să rămânem asfixiaţi ca nişte şobolani?!” ţipă ea isterizată. „Fâţă fără suflet!” aruncase grăsuna în replică, făcând un gest jignitor care opunea zulufilor proprii, tunsoarea iresponsabilă a Corei. Inutil desigur de amintit că urmase un scandal absurd şi penibil. Bujor îngălbenise, de-a dreptul stupefiat s-o audă şi s-o vadă astfel pe iubita lui. Dar şi Cora se înfuriase grozav pentru că el nu-i venise în ajutor, n-o ocrotise împotriva familiei din compartiment, rămânând ţeapăn şi înstrăinat ca un cavaler de mucava. O surdă şi adâncă nemulţumire reciprocă puse stăpânire pe amândoi, o insatisfacţie gravă ce angaja nu numai prezentul incidentului ci-şi arunca razele de gheaţă

asupra viitorului, întunecând totodată bucuria care-i legase până atunci şi-i făcuse să simtă, de atâtea ori, că alcătuiesc o singură fiinţă. E uşor, îşi spuneau, probabil, tremurând de indignare neliniştită şi necruţătoare, să iubeşti şi să juri pentru un devotament nobil, pentru armonie şi dăruire, să creezi în deplina potrivire de gusturi şi păreri, după care, la cea mai neînsemnată piedică, toate vorbele mari să se răstoarne, amestecându-se în ţărâna concretului. Oh, dacă aşa stăteau lucrurile...!

Prezenţa continuă a celor patru inşi îmbufnaţi, atmosfera încărcată de tensiune duşmănoasă din compartimentul închis şi supraîncălzit, suspiciunea şi pânda permanentă, împiedicaseră până şi o, adesea, binefăcătoare ceartă, oricât de dură. Şi-apoi erau amândoi atât de obosiţi, de întâmplări dar şi de soarele aprins al mării, de cea dintâi fază a vieţii în comun, marcată de necunoscute încă supuneri şi cedări. Fiecare îşi căuta apărarea strângându-se într-o carapace ţepoasă şi se întorcea fericit la însingurarea lipsită de conflicte şi de obligaţia justificărilor, se refugia grabnic în faţa instanţei interioare, acolo unde dreptatea le aparţinuse mereu. Legătura lor părea fără rost, ba chiar primejdioasă, ca orice inutilă încălcare a suveranităţii personale. „N-am nevoie, m-am săturat!”

Bujor Niculescu îşi revenise cel dintâi; parţial, într-un târziu, uşor reversibil. Îşi privi ceasul, văzu că aveau să ajungă foarte curând în gara Băneasa, acolo unde începuse şi avea să se sfârşească vacanţa laolaltă, călătoria de nuntă întreprinsă doar pentru inimile lor. Atinse braţul fetei, adunându-şi un zâmbet silit. Dar o asemenea împăcare conjuncturală, lipsită de convingere, îi părea Corei nu doar inacceptabilă, ci de-a dreptul odioasă. Îşi smulse mâna şi se răsuci cu spatele; desigur, spre satisfacţia asistenţei care-şi vedea confirmată teza că fetişcana e o viperă.

„Cora, crede-mă, nu trebuie, nu e momentul potrivit!” spusese tânărul, circumspect ca un soţ păţit, cu o anume căldură în glas însă. „Ce prefăcătorie, – gândise fata – ce aer de victimă resemnată! Iată pe cine mi-am găsit să aleg dintre toţi bărbaţii lumii!” „Să mergem pe culoar, trebuie să-ţi spun ceva important!” Cora se ridicase parcă împotriva voinţei: n-o interesa nimic din ce putea să-i spună! Şi nici nu prea înţelesese, o dată ajunşi pe culoar, din pricina vântului izbucnit în urechi după lâncezeala dinăuntru, a uruitului roţilor şi a încrâncenării crescânde, cele două-trei fraze pe care el le şoptise. Prinsese din zbor cuvântul „exagerare”: prostească vorbă, ca şi zâmbetul arborat de circumstanţă. „Hai să ne împăcăm!” „Nu!”. Când trenul oprise în gara Băneasa, se priviră îndelung, el pe peron, lângă valiză, ea la fereastră, iritată de întârzierea plecării: totul părea ratat, istovit, se isprăvise. „Aş vrea să te îmbrăţişez!” îi spuse el. „Bine” răspunse alb Cora, apoi porni spre uşa vagonului, coborî treptele, se lăsă luată în braţe, sărutată pe ochi şi pe frunte, se urcă înapoi, se opri iar la fereastră. „A fost un fleac, o sa treacă!” „Bine.” Se terminase.

Acasă. Însănătoşirea mamei. Înscrierea la examen. Proiectul lucrat ziua şi noaptea. O scrisoare de dragoste ce nu pomenea nimic neplăcut. Examenele. Mustrări: ar trebui să-i răspundă. Îi va răspunde desigur. Dar avea nevoie de o stare anume, o stare de elan, de încredere. Ce era mai important decât dorinţa de a-l revedea, decât faptul că nu mai era supărată, decât redobândirea credinţei că sunt făcuţi unul pentru celălalt?! Şi iată: izbutise, pleca definitiv alături de el. Îi telegrafiase, înlăcrimată de fericire. Ce mult îl iubea!

Acum, la capătul rememorării, Cora era emoţionată ca şi cum ar fi retrăit nişte întâmplări fermecătoare, nevinovate, copilăreşti. Dar de ce nu venise s-o întâmpine?! se întrebă, întunecându-se dintr-odată. I se

păru totuşi, aplicând propria-i perspectivă din aceste clipe, că atitudinea lui era îndreptăţită, o firească dovadă de demnitate. Şi ea ar fi procedat la fel. „N-avea încotro!” îşi spuse, fără a izbuti însă să mai scalde şi această apreciere, plină de înţelegere altminteri, decât într-o compasiune îngândurată, îndestulătoare ca să destrame emoţia şi farmecul dinainte. Iar când se apropie de grădina vilei şi-l văzu pe Ovidiu aşteptând-o postat în faţa porţii, – replică vie la ceea ce, cu puţine clipe înainte, considerase firesc şi îndreptăţit – grăbi pasul şi întinse amândouă braţele spre bărbatul scund şi grăsuţ, iar hotărârea luată la plecarea de-acasă redobândi caracterul de necesitate pe care rememorarea îl clătinase pe nesimţite.

3

BUJOR NICULESCU SE ÎNDREPTA spre pavilionul administrativ, singur, pe jos, fără grabă, cercetând cu interes câmpul întins şi nefolosit din jur, care păstra urmele unor instalaţii vechi în curs de dezafectare, bazine, rezervoare şi turnuri demodate, în stare de paragină, năpădite de mușchi şi de buruieni înalte, clădiri pipernicite, zguduite de vechi seisme, din care izvorau felurite conducte roşietice, strâmbe, ce nu duceau nicăieri. Erau vestigiile unei vechi industrii, – pentru ochii specialistului, un veritabil muzeu în aer liber – cândva, prin anii ’30, în plină expansiune şi strălucire. Curios, doar lipsa de utilitate şi îngrijire, stagnarea, le făceau să pară atât de dizgraţioase şi nefericite, dar linia, dimensiunile, felul în care se înşirau – caracterizate prin energie, eficienţă; simţ al proporţiilor – lăsau impresia lucrului durabil, bine gândit, asemeni unor dovezi de seculară civilizaţie, smulse adâncurilor de instrumentele arheologului.

Burghele îi pusese în faţă, cu o zi înainte, proiectele, în adevăr copleşitoare, ale combinatului către care aveau să migreze şi, dintr-odată, acelaşi ochi avizat, îl făcuse pe tânăr să privească uzina de-acum, tehnica şi procedeele ei, ca pe nişte forme mărunte şi depăşite. Niciun deceniu nu trecuse de când ele impresionau până la ameţeală pe cei crescuţi în peisajul industrial devenit deja muzeu pe cale de lichidare. Străbătând câmpul mărginaş, părăsit,

tânărul inginer încerca, respectuos, sentimentul unei directe participări la istorie, resimţea un orgoliu înduioşat, marcat de pioşenie, care în absenţa perspectivei de pe hârtia de calc desigur nu s-ar fi ivit.

Înainte de a intra pe aleea cu dale de beton, străjuită de castani viguroşi, ce trasa despărţirea de trecut, Bujor Niculescu se opri, admirându-l încă o dată pe strămoşul ruginit care-i ocazionase o atât de ambiţioasă, dar şi de satisfăcută de sine, meditaţie. Voia parcă să fixeze definitiv în memorie privelişte a care-l îmbărbătase. Întreaga oboseală a orelor dimineţii se ştergea, se îndepărta în ceaţă, raportată la gândurile încurajatoare care o urmaseră.

Aşternându-se iarăşi la drum, de astă dată cu pas grăbit, elastic, ajunse curând în apropierea secţiei unde, cu un an şi ceva în urmă, până când Burghele îl propulsase ierarhic, el însuşi fusese angajat. În prelungirea şirului de castani, de-a lungul căruia venise, se afla o împrejmuire pentru fumat. În zona cea mai ferită de degajările de gaze ale instalaţiilor antebelice, încă nescoase din uz. Bujor Niculescu ar fi trecut mai departe, la fel de rapid ca înainte, dacă o voce plăcută şi uşor de recunoscut, vocea unui ins în preajma căruia se simţise întotdeauna bine, nu l-ar fi oprit în loc asemeni unui glas de sirenă.

Vocea tărăgănată şi prevenitoare aparţinea lui Sebeşan, şi ce putea fi mai distractiv pentru tânăr decât să afle dacă şi Frunzelea, împreună cu care întâiul alcătuia nostima pereche de veşnici adjuncţi, îl însoţise sau nu la taifas pe amicul său ardelean.

— No, leagă-l dară şi pe căţeluş şi-apoi dă bice cailor! spunea Sebeşan, plin de voie bună, când tânărul se apropie de marginea adăpostului.

Îndată, spre satisfacţia noului venit, satisfacţie provenită din constatarea că toate erau ca de obicei, în bună ordine, râsul gros, repezit ca şi vorba, al lui

Frunzelea, se făcu auzit.

— O duceţi bine, ce vă pasă! strigă Bujor Niculescu, anunţându-şi în acest fel prezenţa.

Intră apoi în locul împrejmuit şi strânse mâinile celor doi ingineri vârstnici, surâzându-le condescendent. Lunganul Sebeşan, dotat deja, în acest cald sfârşit de toamnă, cu apărătorile pentru urechi ce semănau cu o cască de telefonistă, se înclină reverenţios-degajat în faţa oaspetelui. Frunzelea râse încă şi mai tare, îngustând deschiderile pleoapelor, şi-şi lăsă mâna grăsuţă în palma tânărului, fără să se ridice de pe banca pe care se înfipsese temeinic, cu picioarele larg desfăcute.

— Mai deprinde, frate, şi dumneata regulile politeţii! îi spuse binevoitor Bujor Niculescu acestuia din urmă, încercând, în joacă, să-l ridice. Colegul ţi-ar putea sluji ca exemplu!

— De ce, frate?! răspunse Frunzelea, fără a se lăsa mişcat din loc.

— Se zvoneşte că ne părăsiţi! se adresă Sebeşan, cu multă curiozitate, noului venit, aprinzându-şi o ţigară de la cea care încă fumega.

— Ce contează! răspunse Niculescu, oarecum în treacăt, spre a nu jigni pe cei doi camarazi parcă bătuţi în cuiele funcţiei pe care o ocupau pentru totdeauna în devălmăşie. Plecăm noi, vin alţii, treaba merge mai departe!

— No, asta-i bine! constată Sebeşan. Vezi, aşa e, cum ţi-am spus! adăugă el, adresându-se lui Frunzelea şi clipind ironic din ochi ca şi cum ar fi câştigat un pariu.

Părul albit şi moale al lui Frunzelea se răvăşi mai tare ca de obicei datorită cascadei de râs sănătos cu care întâmpină comunicarea celuilalt. Abia acum Bujor Niculescu tresări, suspicios, întrevăzând posibilitatea ca aprecierea jignitoare auzită înainte de a intra să se refere la el însuşi. Îndoiala în această privinţă nu dură prea mult.

— Dacă vă mai amintiţi din vechime, îi spuse cu

candoare Sebeşan, pe la orele astea primim şi noi dispoziţiile de sus. Că suntem tocmai în capăt! Iar de-odată cu ele, ştirile ce se mai vântură.

— Mare noroc ai, adăugă Frunzelea salivând abundent. Te ia şeful peste tot!

Foarte crispat, Bujor Niculescu îngăimă, vag ameninţător:

— N-am plecat. S-ar putea să mă răzgândesc!

— Nu-i bai! îl linişti Sebeşan.

— Cum adică?!

— Ei, ai înţeles tu prea bine! interveni iar celălalt adjunct bun în grad.

— Vă cam grăbiţi! avu încă puterea să spună, şi chiar să surâdă, Bujor Niculescu. Mereu vă grăbiţi!

După care se îndreptă, fără zăbavă, către ieşirea din locul împrejmuit. Abia acum, considerând probabil că depăşise măsura, Frunzelea sări în picioare şi-l însoţi pe oaspete câţiva paşi, în vreme ce Sebeşan îl salută, încercând să-şi îndrepte spinarea coşcovită.

Înţelesese, vorba familiarului Frunzelea „prea bine”; dar la ce-i ajuta? Nu intenţionaseră să-l jignească, nici nu i se adresaseră dispreţuitor, pur şi simplu îi luase gura pe dinainte. Dar asta gândeau, o dată cu acest cuplu, simpluţ şi simpatic, foarte mulţi: prin plecarea lui Burghele, steaua tânărului locotenent apusese. Indiferent dacă se hotăra să rămână ori să-l însoţească pe director, Bujor Niculescu depindea exclusiv de autoritatea aceluia. Reuşise să se stăpânească, în bună măsură din pricina surprizei. Plecând, revolta neputincioasă începu să-l frământe. Nu era, în adevăr, nimic de făcut?! Dacă ar fi fost prost, nevolnic, s-ar fi împăcat cu gândul. Aşa însă, încrezător în forţele sale, lucid, demn, conştient de propria-i valoare, nu-i rămânea decât să sufere cumplit şi să-şi macine mintea, analizând situaţia pe toate feţele, căutând o soluţie. Nu era prima dată când medita la acest subiect agasant, cu senzaţia că i se face o mare

nedreptate, recunoscând, dar inutil, că îi revine întreaga răspundere. Aşadar, plecând, lăsa în urmă amintirea de neşters a acelui „căţeluş” despre care auzise înainte de a fi văzut; dincolo nu-l aştepta „începutul” pentru care îşi închipuia că optează, ci aceeaşi dependenţă de hotărârile unui ins prea autoritar ca să-i îngăduie iluzii; pleca, aşa cum glumise Burghele „de dragul lui”, nicidecum pentru a se emancipa de o tutelă supărătoare; ar fi trebuit să plece singur, împotriva voinţei celuilalt, să se tot ducă. Dar i se părea o dovadă de laşitate, o fugă rău prevestitoare de propria umbră, câtă vreme avea încă energia să se considere deplin responsabil de actele sale; să se recunoască înfrânt, să renege un trecut de muncă şi de merite de care, în sinea sa, era mândru.

Să rămână atunci, să-l refuze pe Burghele, având de înfruntat convingerea multora că fusese abandonat? Nici înainte, era limpede, nu izbutise să se impună de unul singur, dar acum, cavaler fără armură! Să se întoarcă, poate, de unde plecase, să redevină adică subalternul lui Frunzelea, aşteptându-şi timpul? Dar mai avea răbdare pentru asta, dar nu s-ar fi înrăit, devenind, abia atunci, inapt pentru contactul autentic cu oamenii, un soi de ratat în floarea vârstei? Iar presupunând că variantele discutate cu Burghele nu erau pură demagogie sentimentală, plecarea la centrală, sprijinită pe acelaşi unic pivot, n-avea cum să fie decât continuarea în forme noi a situaţiei pe care încerca s-o evite. O senzaţie de încercuire, din care absenta până şi soluţia ridicării unui steag alb, laolaltă cu obligaţia de a lua neîntârziat o hotărâre, pentru că nicio amânare nu mai putea fi obţinută, presau nemilos asupra sa, întunecându-i puterea de judecată, îndemnându-l să caute rădăcinile, să stabilească, încă o dată, premizele. Era un om de bună credinţă, fără porniri ariviste; nu era incapabil, dimpotrivă, nu înşelase încrederea nimănui; nu abuzase nicicând de drepturile sale; nu avea vicii; muncea din

răsputeri. Iată, Sebeşan şi Frunzelea îl preţuiau de fapt, se înţelesese bine cu ei întotdeauna, chiar şi acum ar fi putut jura că nu erau împotriva lui, în atitudinea lor nu descifrase nici ranchiună, nici răzbunare; comentau şi ei evenimentele, aşa cum discutau atâtea alte întâmplări, fără patimă, putea fi oricând, cum se spune, sigur de votul lor. Ei nu făceau decât să constate cum stau lucrurile, aşa cum el însuşi, chinuit însă, proceda. Nu le putea reproşa nimic, nici lor nici altora. Cine era de vină totuşi că se simţea singur, bătut de vânturi neprielnice? Ar fi putut răspunde: Burghele. Aşa era însă?

Avea multe să-i reproşeze, dar nu-l putea considera vinovat pentru că îl ajutase să se afirme fără a-i pretinde în schimb niciun serviciu personal, nu-l favorizase ci doar avusese curajul să-i ofere un loc pe care-l merita. Atunci, exagera el, din prea multe şi nejustificate scrupule, o chestiune în firea lucrurilor, o întâmplare pe care alţii ar fi tratat-o cu nepăsare? Poate. Dar acesta era el, un om care râvnea echilibrul ori măcar un răspuns care să-l liniştească, indiferent de preţul ce ar trebui să-l plătească. Şi totuşi n-avea deocamdată altceva de făcut decât să rămână, să rămână până la capăt şi să-şi facă datoria. Nepăsător la vorbele aruncate la întâmplare, nepăsător şi la probabila uimire a lui Burghele. Aşa am hotărât, îi va spune. Nu va fi uşor, dar... tocmai asta era: nu voia să dea explicaţii! Totuşi, Burghele îi oferea o şansă, de ce s-o refuze când pe cea dinainte n-o refuzase, n-o considerase o capcană, dovadă că ţinea s-o păstreze!

Când intră în anticamera ce folosea în aceeaşi măsură biroului său şi celui directorial, bătrâna secretară se ridică să-l întâmpine, atât de palid şi de pierit arăta.

— Vă pot fi de folos? se interesă ea protocolar.

— Mulţumesc. M-a obosit drumul...

Femeia intră după el şi, cu agenda deschisă, îl informă cine îl căutase. Discuţiile de la staţia de epurare împreună cu drumul îi consumaseră aproape patru ore: multe se

întâmplaseră în acest timp. Bujor Niculescu îşi notă conştiincios totul, chemă apoi pe cei de care avea nevoie, se duse pretutindeni unde era aşteptat, alungând slăbiciunea şi frământările. Era palid, se mişca mai greoi ca altădată, dar îşi făcea datoria, nu se lăsa doborât. Îşi aminti, cu un surâs stingherit, de câmpul cu instalaţii demodate în faţa căruia se oprise dimineaţă, de acea clipă senină. Viaţa, încercă să uite tot ce-l neliniştise. Spre seară, se gândi la Cora; îşi spuse, cu naturaleţe, că era timpul s-o caute. Nu ştia încă ce să-i spună dar îi era dor de ea, voia s-o vadă. Se întrecuseră cu gluma, îşi spunea; irosiseră destul timp cu fleacurile, cu ambiţiile adolescentine; era, n-ar fi putut spune de ce, sigur că şi ea gândea la fel; dovadă că îi telegrafiase, anunţându-şi sosirea. Nu-i părea rău că n-o aşteptase şi nici nu dorise s-o întâlnească atâtea zile; acum voia s-o vadă.

Dar nu reuşi s-o găsească. La ora aceea, Cora asculta, năucită, peroraţiile colegului Victor, într-o cameră luată cu chirie, undeva lângă cofetăria cu grădină unde o invitase, toamna trecută, Bujor Niculescu. Decorul şi ambianţa, mai întâi, produseseră fetei o puternică impresie de insolit. Clădirea, o construcţie scundă tip vagon: două încăperi despărţite între ele de o bucătărie şi un vestibul, era proprietatea unei babe cu faţa umflată şi roşie, cu negi pe obraz, cu nas borcănat, care le întâmpinase pe Cora şi pe Marina, o dată cu chiriaşul, încă de la intrare. Din vestibul, drept înainte, se intra în bucătărie, în dreapta şi în stânga fiind uşile celor două camere de locuit. Printr-o bizară inovaţie arhitecturală, camerele comunicau cu bucătăria prin ferestre duble, de obicei folosite numai în exterior, acoperite cu perdele croşetate, roase de timp, astfel că, din balansoarul aflat în camera ei, proprietăreasa putea să supravegheze – şi chiar o făcea – fiecare mişcare din camera închiriată. Când, chiar la venire, peste acea bătrână cu privire verzuie, îmbrobodită cu un şal de pe timpuri, mai mult

decât – ce se înţelege în mod obişnuit prin – neplăcută la înfăţişare, Cora se refugiase grabnic, în camera ocupată de Victor. Dar abia se instalase pe divan şi se acoperise cu un pled când imaginea (deformată de filtrarea prin atâtea geamuri şi perdele) proprietăresei se ivi iarăşi, încadrată acum şi de vasele de fontă fixate în cuie pe pereţii bucătăriei.

— Nu se poate, spune-i să nu se uite la mine, mă îngrozeşte! îl rugă ea pe Victor.

— Ce-ţi pasă, las-o naibii, aşa stă ea, şi-apoi e cam surdă şi se plictiseşte! o asigură băiatul, mişcând totuşi, de formă, perdelele croşetate.

— Atunci invit-o aici, să asculte şi ea! spuse Cora furioasă.

Ceva mai supusă, dar fără a manifesta nici urmă de înţelegere pentru neliniştea colegei, Marina sprijini gospodăreşte o pernă mare de pervazul ferestrei şi-i făcu semn Corei să se aşeze cu spatele spre geamuri.

— Acum e perfect! declară Victor, ajutând-o pe Cora să se mute cu pled cu tot. Ei, ce părere ai?! spuse el, imediat după aceea, nerăbdător şi vindicativ.

Evident, nu se referea la noua poziţie în spaţiu a musafirului, ci la primele informaţii pe care i le furnizase Corei telefonic, dimineaţă, când o invitase, în legătură cu descinderea sa în oraş.

— Vreau mai întâi să-mi explici – replică fata, foindu-se spre a alunga din ceafă privirea neclintită şi, desigur, jignită, a babei din balansoar – de ce anume te-ai apucat să pălăvrăgeşti despre logodnicul meu, despre nuntă şi despre tot felul de alte prostii? Doar te-am rugat, Vic, îţi aminteşti şi mi-ai promis! adăugă ea cu blândeţe.

— Fleacuri, răspunse Victor plescăind din buze.

— Nu, trebuie să ştiu!

— Pentru că n-aveam încotro, toţi la care apelam voiau să afle iar eu nu-mi puteam permite, îţi dai seama, să-i refuz. Cu ce alt subiect să stabilesc o comunicare, să las

impresia că, ehe, am multe de adăugat?! sări băiatul. Dar n-am spus nimic jignitor despre tine şi nicio minciună! sublinie el energic. Am curajul să... Poate că am mai înflorit pe-ici, pe-colo, dar în limitele bunei cuviinţe. Te rog să mă creezi!

— Dar ce, s-a întâmplat ceva între voi? interveni Marina, proaspăt întoarsă din concediu, cu o formulare nepretenţioasă care o crispă pe Cora.

— Nu-mi place bârfa, şopti ea.

— Ei, n-am bârfit, înţelege. Am pălăvrăgit doar. Mai bine să vedem ce e de făcut, poate ne dai un sfat bun, tu eşti doar atât de deşteaptă! reveni Victor la problemele sale. Am să-ţi explic şi-ai să-mi dai dreptate.

Cora tăcu, resemnată, se apucă să privească uriaşele covoare moldoveneşti, la fel de roase ca şi perdelele, ce acopereau în întregime pereţii revărsându-se peste divanul ce-i adăpostea pe tustrei. Ar fi vrut să-l întrebe pe Victor de ce nu căutase un lăcaş ceva mai primitor decât această încăpere cu ochi de babă, dar nu mai îndrăzni să-l întrerupă. În vreme ce asculta, îşi aminti, cu strângere de inimă, după amiaza când se adunaseră, acum un an, voioase, lipsite de griji, în sala cantinei pentru a confecţiona, după indicaţiile lui Victor, minunatele ghirlande din crengi de brad sub care, seara, dănţuiseră fericite.

— Să recapitulăm deci! propuse băiatul cu înflăcărare, sărind pe divan şi apucându-se să frece nervos sub tălpi covoarele destrămate. Pe Marina au repartizat-o aici, nimic de zis, foarte corect, a ieşit prima. Noi trei, ceilalţi, pe-aci ţi-e drumul! arătă el spre geamul bucătăriei. Bineînţeles, nu m-am lăsat, am zis: să batem fierul cât e cald, n-avea rost să ne despărţim – arătă acum spre Marina, care-l asculta cu mult interes – aşa hotărâserăm, să rămânem împreună! Am fost pretutindeni, am explicat, eu la o uşă, Sofica la alta, Irina la alta, făcuserăm un plan precis! Zadarnic! Atunci a fost şi povestea cu... Îndată ce

intram, urma întrebarea: dar colega, domnişoara aceea care se măritã cu inginerul şef, pe unde mai e? Acasă, ziceam, şi-a amânat examenele! înseamnă că s-au despărţit! Nu, maică-sa e bolnavă! Şi uite-aşa! Reveneam la cazul nostru. Vă prezentaţi, fiecare la locul său, îmi spuneau, obţineţi negaţie, cereţi transferul. Până la urmă ne-am dus. Rău am făcut! Abia acum am obţinut hârtia. Sunt informat că şi Irinel e aici, se pare că a ajutat-o un handbalist care... Acum, iarăşi, o luăm de la capăt, cu forţe noi!

— A locuit şi la mine câteva zile, interveni Marina. De Irinel vorbesc. S-a angajat la o cooperativă. Când au anunţat că te întorci, administratorul n-a vrut s-o mai lase nicio zi!

— Nu mi-ai spus! se scuză Cora, încă uluită de relatările lui Victor.

— Oh, n-ai nicio vină! Dar, poate, după ce te măriţi, bineînţeles o să vă dea casă, şi-atunci, dacă între timp se rezolvă şi situaţia lui Victor... alcătui Marina un plan de perspectivă, din păcate minat de condiţii şi termene imprecise.

— Deocamdată nu mă căsătoresc!

Victor tresări, blocat de neaşteptata piedică, ce se adăuga unui viitor oricum complicat, iar Marina oftă adânc şi-şi îndreptă privirea undeva deasupra capului Corei, poate în gol, poate către proprietăreasa neclintită la postul ei.

— Nu e bine, mormăi băiatul.

— Mai bine să discutăm despre voi! propuse Cora, sperând să redeştepte apetitul verbal al colegilor.

— Mda, spuse într-un târziu Victor, îmi pare rău. Dar nu mă amestec. De asta erai atât de supărată pe mine! o certă el, înviorat însă. Vezi, se adresă încântat Marinei, şi alţii au probleme!

— Nu-mi place deloc camera asta! declară abia acum, mocnit, Marina.

— E un fleac, protestă Victor. Mă pot muta şi mâine, chiar mâine dacă vreau. Dar, să ştiţi, baba e foarte de treabă, să nu vă închipuiţi că mă spionează. Se plictiseşte, e curioasă... Aşadar, deocamdată, nu ne poţi ajuta?! se adresă el din nou Corei.

Cu un sentiment de vinovăţie, amestecat cu un soi de ostilitate, imposibil de formulat, faţă de năstruşnica – dar cu câtă încrâncenare urmărită – idee a celor patru de a prelungi adolescenţa încântătoare cât şi până când s-o putea, de-a pururi! Cora îşi dădu seama că discuţia e încheiată. Jena şi dezamăgirea care o cuprinseseră erau – vai – împărtăşite de interlocutori. Se ridică, pregătindu-se de plecare.

— Totuşi, nu pricep – spuse ea, pentru a-şi exprima într-un fel uluiala şi nemulţumirea – de ce ne-ai chemat aici, de ce n-ai venit la noi? era, de departe, mai simplu şi mai plăcut!

— N-aveam chef să dau ochii cu administratorul, explică Victor bolborosind. Am avut şi înainte de plecare discuţii neplăcute cu individul, a intervenit şi povestea cu Irinel...

Spre surprinderea Corei, – dar ce mai conta! – Marina nu dădea niciun semn din care să rezulte că vor pleca împreună. De altfel, ea nici nu se ridică s-o conducă. Victor o însoţi pe Cora până la poartă, desigur împreună cu proprietăreasa, vădit nerăbdător să se întoarcă în casă şi să continue discuţia în doi.

— N-am dat încă de Irinei! o informă băiatul pe Cora, la despărţire, în loc de rămas-bun.

Ce altceva să-i mai spună?!

— Foarte drăguţ băiat! adăugă proprietăreasa, cu Voce mieroasă, asociindu-se, cu mândrie, la succesele chiriaşului vizitat de asemenea fete frumoase.

Voia parcă s-o liniştească pentru faptul că Victor o preferase, era limpede, pe domnişoara cea rumenă; nu putea ascunde însă că ei însăşi Marina îi plăcea mai mult.

Cora porni de-a lungul străzii, însingurată şi speriată. Siguranţa, convingerea cu care gândeau, vorbeau şi acţionau cei doi, o zguduiseră pur şi simplu. Puţine ţeluri vor fi beneficiat de asemenea forţă de acaparare, de asemenea încordare a tuturor energiilor: de ce să-i judece cu asprime?! Dar mai putea fi reconstituit şi continuat acel joc nevinovat, care-i unise pe cei patru cu un an înainte; până când, totuşi, se vor agăţa de acest fel de a petrece, în hoinăreli şi pălăvrăgeală; îmbătrânise ea atât încât nu-i mai putea pricepe?! Iată, deveniseră necruţători, agresivi chiar, complotau şi păreau, oricum, decişi s-o înlăture din drum pe „admirabila Cora” fără nicio ezitare. O invitaseră doar în faţa juriului lor, iar îndată ce se dovedise nefolositoare, o scoseseră neîntârziat din joc, pregătindu-se apoi să organizeze, în funcţie de situaţia intervenită, noi acţiuni. Vor izbuti, desigur, în cele din urmă, să pună în aplicare acel plan, salvator după părerea lor. Dar ce – şi de la ce – voiau să salveze?!

Trecu prin faţa cofetăriei, surâzând nostalgic. După câţiva paşi, se întoarse şi intră, oprindu-se dinaintea frigiderului-vitrină şi trăgând cu coada ochiului la uşa ce ducea spre grădină. N-avea chef de prăjituri. Ridică privirea către rafturile pe care se înşirau cutiile de bomboane, alese una după desenul care ornamenta capacul de carton, porni mai departe. Mergând, cu silită încetineală, pe şoseaua principală, spre blocul de garsoniere, se gândi din nou la ruptura dintre ea şi colegi: se săvârşise cu mult înainte, inaparent, în ceasurile când înţelesese că e îndrăgostită de Bujor Niculescu, acum nu trebuia decât să constate despărţirea de fapt. Aveau alte griji, alte preocupări, alte aspiraţii, într-un fel şi alte interese. I se păru că e urmărită, desluşi nişte paşi în spatele ei, întoarse capul o dată şi încă o dată. Şoseaua era pustie. Când trecu spaţiul dintre dispensar şi intrarea blocului, în plină lumină, se opri iar, liniştită acum,

simţindu-se în siguranţă, bucuroasă că scăpase de penumbre şi colţuri ferite, de ceea ce exercita asupra ei o neliniştitoare presiune. Se răsuci sub razele puternice ale becurilor electrice ca sub jetul unui duş binefăcător. Atunci îl văzu pe Bujor Niculescu; venea spre ea din direcţia stadionului, intersectând grăbit pata de lumină de sub stâlpul electric din vecinătate, iar Cora nu numai că-l remarcă şi-l recunoscu de îndată dar înţelese, la fel de repede, că el o aşteptase şi ar fi rămas acolo oricât de târziu s-ar fi întors ea acasă.

— Bine-ai venit! îi spuse tânărul apropiindu-se, încruntat însă şi cu mâinile în buzunarele pardesiului, adică altfel decât se face de obicei asemenea urare.

Cora nu răspunse, dar zâmbi. Nu s-ar fi zis că nu se despărţiseră supăraţi, nicio prefăcătorie nu putea fi înregistrată în acest moment de revedere, cearta lor din tren reînviase şi, anulând timpul real, părea petrecută doar cu o zi înainte.

— Îmi pare rău, spuse fata cu simplitate.

— Fleacuri, răspunse el şi abia acum, cu figura destinsă, întinse mâinile spre ea. Eram îngrijorat că întârzii, deşi…

— Am fost cu Marina la Victor, explică ea ca şi cum, în adevăr, nimic altceva nu se petrecuse de la despărţirea lor.

— Aha, răspunse lămurit Bujor Niculescu. Să facem câţiva paşi! propuse apoi arătând cu mâna în direcţia tribunelor de lemn ale stadionului, repetând cuvintele cu care o invitase la prima lor plimbare, când o căutase pe Cora la terenurile de tenis.

— Mă tot gândesc la ideea asta a lui Victor, mi se pare atât de ciudată, de artificioasă! spuse Cora, păşind liniştită alături de el pe drumul întunecos şi pustiu.

Îi povesti în amănunţime vizita la Victor, descrise camera şi proprietăreasa, evitând doar precizarea pe care o făcuse în legătură cu intenţiile ei, din care pricină

plecarea, de una singură, împovărată, apărea lipsită de motiv. Dar Bujor Niculescu înţelegea totuşi foarte bine.

— Ce bucuroasă am fost dimineaţă când mi-a telefonat Victor. Bine, era şi imposibil să-mi închipui pentru ce vrea să ne întâlnim! reluă fata, încercând să suplinească golurile intervenite în finalul povestirii.

Tânărul continua s-o asculte cu multă atenţie. Într-un fel indirect, ceea ce spunea Cora îl exprima şi pe el, creiona destul de exact experienţa amară pe care o încercase, la rândul său, – dimineaţă. Se aflau aşadar pe o platformă comună, încercau în acel moment, dincolo de motivări şi grade de intensitate, o aceeaşi stare de depresiune determinată de excluderea din grupul căruia îi aparţineau, la fel de apăsaţi de izolarea în care se treziseră. Într-un asemenea moment, ascuţimile prezentului făceau ca despărţirea lor, motivele mai vechi sau mai noi ale acesteia, să poată fi lăsate deocamdată deoparte, fără senzaţia că adevărurile importante sunt ascunse ori falsificate. Desigur, chiar în vreme ce răsuceau pe toate feţele iniţiativa lui Victor, ştiau sigur că aveau să se întoarcă la cauzele şi consecinţele şi semnificaţia dureroasei lor despărţiri – nu se putea altfel – dar nu era nicio grabă să părăsească prezentul, cu preocupările sale mai puţin însemnate, pentru că acesta reprezenta însăşi regăsirea, bucuria degajată de a fi din nou împreună. Vorbeau despre Victor, despre şansele iniţiativei sale, dar se gândeau la emoţia cu care-şi strânseseră mâinile, atenţi şi grijulii ca în preajma unei fericiri fragile, ceea ce nu însemna deloc: slabă, întâmplătoare, nejustificată. Nu fusese nevoie să se îmbrăţişeze – ar fi fost atât de stingheriţi! – să ofere explicaţii; se aflau iar, fără asemănare însă, în starea de adâncă bucurie, absorbit, fiecare, de existenţa pe lume a celuilalt şi de întâlnirea cu el, de iubirea care, iată, triumfase.

— Am să încerc să-i ajut! spuse cu vioiciune Bujor

Niculescu. Au un pretext de mare efect, mă mir că n-au avut succes! adăugă el, de-a dreptul înveselit, cuprinzând cu braţul umerii Corei şi întorcând-o pe fată spre el. Să vorbim şi despre noi, dacă n-ai nimic împotrivă!

Se plimbară până spre miezul nopţii, fără să simtă nici frigul nici oboseala, înconjurând de nenumărate ori gardul din plasă de sârmă ce împrejmuia terenurile de sport. Câştigaseră, fiecare în felul său, dar amândoi cu luciditate, acea compensaţie fără de care speranţa şi rostul riscau să le fie zguduite. Le era necesar, în planul libertăţii morale, ca punct esenţial de sprijin, deloc paradoxal, sentimentul că aparţin cuiva, se pot dărui cuiva care, altfel, ar fi mai sărac, poate chiar traumatizat. Asta era chiar iubirea, nu pasionalitatea oarbă ce te agaţă instinctiv de silueta altuia, bărbat sau femeie, nu proiecţia în exterior a unor aspiraţii mai mult sau mai puţin confuze ce par a-şi găsi, pentru o clipă, pentru o mie de clipe, obiectul. Nu ajunseseră încă să considere că atingeau din nou acel acord cu sine pe deplin împlinit, dar recâştigaseră încrederea că îl pot atinge, profundele aspiraţii ale inefabilei fericiri dobândiseră iarăşi temei, firul fusese reluat; în aşa fel încât până şi discuţia despre ceea ce îi ţinuse, cu încăpăţânare, departe unul de celălalt, să devină, pe deasupra nemulţumirilor şi regretelor, factor de coeziune. Lui Bujor Niculescu, suflet mai simplu, mai rezistent, deci mai uşor adaptabil, bărbatul!, a cărui tandreţe se declanşa mai uşor, fără rezerve (poate dintr-un deficit de gravitate, dar, în acest moment, până şi asta era bine, slujea refacerea cuplului), îi revenise aşadar rolul de a face primul pas.

— În ziua aceea, în tren, – spuse el, după ce Cora îl asigură că n-are „nimic împotrivă” – îmi dădeam foarte bine seama că treci printr-un moment extrem de dificil, eşti într-o situaţie de criză, după un şoc pe care aparent îl trecuseşi cu uşurinţă. Ştiam că mai devreme sau mai târziu ceva de acest fel, o furie fără margini, cum se

spune: fără motiv, te va cuprinde. Cu inima strânsă, eram teoretic împăcat cu inevitabilul. Te-am văzut dintr-odată agitată, deznădăjduită, aprig pornită împotriva mea, căci contra mea era de fapt declanşat războiul, şi făceam toate eforturile ca să-ţi dau dreptate. Mi-era, într-un fel, uşor să te înţeleg, pentru că eram pregătit pentru asta. Dacă vrei, eram cumva nedumerit de întârzierea dezlănţuirii, mi se părea nefirească, suspectă, stăpânirea de sine pe care o dovediseşi până atunci. Am încercat, cât depindea de mine, atunci dar şi după aceea, să nu mă supăr prosteşte, să nu iau în nume de rău ceea ce era normal. Dacă nu sunt cu desăvârşire obtuz şi osificat, îmi spuneam, trebuie să pricep că ai trecut printr-o zguduire de proporţii care ţi-a cuprins întreaga fiinţă, frumoasa noastră vacanţă însemnase pentru tine încordări şi spaime care, aşa cum te cunosc, oricât de mare ar fi fost dragostea, convingerea, în planul conştient, că faci bine, nu puteau să nu se răzbune, să nu-şi arate şi obrazul chinuit. Şocul ar fi trecut poate ceva mai uşor, mă gândeam, dar, vai, multe ne-au fost atunci potrivnice. Aşa că eram dispus să trec cu vederea, nu e bună expresia! În sfârşit, cred că eşti lămurită. Eram eu însumi prima dată în această situaţie, numai iubirea îmi dezvăluise capacitatea de înţelegere cu care altfel nu pot să mă laud. Cum să fie liniştită, doar nu e din piatră, tocmai de asta o iubesc, pentru această sensibilitate ieşită din comun, pentru acest suflet uşor de rănit, pentru nevoia de ocrotire pe care o inspiră, pentru mândria cu care încearcă să nu-şi dezvăluie şi să nu-şi recunoască slăbiciunea! Numai eu o cunosc, numai eu am dreptul s-o înţeleg cu-adevărat şi s-o apăr! După cum vezi, nu aveai în mine un duşman, cum ţi-ai închipuit poate! o asigură râzând, pentru că simţise că, sub avalanşa de vorbe duios-patetice, rostite cu înfierbântare, umerii Corei tremurau aproape convulsiv. Fac rău că-ţi spun toate astea, poate n-ar trebui exprimate asemenea

dedesubturi! Ca să nu profiţi de ele altădată!

Tonul amical-ironic, opus în orice caz destăinuirii ceremonios-vibrante dinainte, o ajută în adevăr pe Cora să-şi revină şi să poată zâmbi. Abia acum însă, scăpată de sub presiunea emoţiei şi bucuriei, mult mai greu de suportat decât se crede, ochii ei se înlăcrimară. Dar nu-i era ruşine de slăbiciunea acum dovedită, nu încerca s-o domine. Ar fi vrut ca el să continue, de aceea, temătoare, nu îndrăznea să spună nimic.

— Dar nu te-ai lăsat! o certă el, glumind. Ai răsucit şocul, săgeţile lui ascuţite au pornit într-o direcţie neaşteptată! S-a petrecut atunci ceva de natură să depăşească graniţele, destul de elastice, ale înţelegerii mele. Mi-ai apărut în ziua aceea nu pierită, slabă, dezarmată, disperată, mă rog, tot ce eram dispus să accept şi să iert, pentru că eram pregătit pentru asta, ci rea, cârcotaşă, agresivă, absurd de încăpăţânată, aşa cum nu-mi închipuiam că poţi deveni orice s-ar întâmplă cu noi! Dar încă din pricina unui fleac! M-am dezumflat, m-au cuprins descurajarea şi gândurile negre, ca atunci când vezi un idol, singura dintre femei! femeia vieţii tale, tocmai atunci când o iubeşti mai mult şi eşti convins că ai face totul pentru ea, nu doar destrămându-se ci, ivindu-se, înspăimântător, într-un portret invers celui în care ai crezut şi de dragul căruia ai ales-o! Să mă ierte Dumnezeu, dar pe ce să te mai sprijini în asemenea clipe?! Vreau să-ţi spun adevărul: totul s-a năruit!

Îi cuprinse mai strâns umerii cu braţul, pentru a sublinia că necruţătoarea concluzie era acum depăşită şi numai de aceea îşi îngăduia s-o rostească fără menajamente, într-un fel ca să dea girul deplinei sincerităţi tuturor explicaţiilor sale.

— Ei, m-am mai gândit, m-am gândit foarte mult după aceea. În toate felurile, de ce să mă ascund, la ce-ar servi?! Şi până să ajung să fiu convins că dezlănţuirea aceea, greu de uitat, nu mă face să te iubesc mai puţin, a

trecut vreme! Vezi, am vrut să mă împac şi atunci pe peron, de fapt încă înainte de despărţire, dar şi în scrisoarea trimisă după aceea, cu nădejdea însă că vei recunoaşte că s-a întâmplat un lucru inimaginabil, pentru care nu vrei să-ţi asumi răspunderea, o clipă de nebunie! Nu e uşor să mărturisească, prin urmare trebuie să-i ies în întâmpinare, să-i înlesnesc această recunoaştere care, numai ea, poate stinge ce a fost! Nici ei nu-i vine să creadă! Văzând că n-o faci, refuzi o mână întinsă cu atâta dragoste şi cu, iartă-mi vanitatea, o mărinimie care mă făcea pe mine însumi să mă înduioşez, nicicând nu mă crezuserăm în stare de asemenea bunătate, iată ce mult o iubesc! m-am întors pleoştit în carapacea din care mă smulseseşi, iar ce-am gândit atunci nu e greu de bănuit: iubirea e scorneala unor minţi necontrolate, nimic nu durează, ce noroc, totuşi, că am frânt blestemul, am făcut tot ce a depins de mine şi, iată! Când mi-ai telegrafiat să te aştept, aceste trudnice înţelepciuni au început să se clatine, am constatat că eram pe cale să uit nefericita întâmplare, de fapt n-o uitaserăm dar nu mi se părea gravă, nemaipomenită, ci un fleac adecvat fleacului care o declanşase, în definitiv ea n-are nicio vină că eu am transformat-o într-o icoană, că îmi lipseşte energia de a iubi un om şi nu un portret imaginar, doar nu sunt un adolescent liricoid! S-au clătinat, dar au rămas în picioare! Cum adică: s-o întâmpin, s-o îmbrăţişez, să mă prefac că toate sunt în ordine? Dar o iubesc? Da, a fost răspunsul, dar n-am iertat-o!...

4

DEŞI SE CULCASE CU CÂTEVA ORE mai târziu ca de obicei, după o zi agitată, doldora de impresii decisive, cum puţine mai fuseseră în viaţa ei, Cora se trezi, înainte ca soneria deşteptătorului să se declanşeze, fără efort, uşoară ca un fulg, în acelaşi timp însufleţită şi senină, energică şi meditativă, dornică să ia totul de la început dar şi împăcată cu sine, aşa cum te simţi numai la capătul unui drum. Marina plecase devreme, dar ea n-o auzise mişcându-se prin cameră, aşadar dormise, totuşi, profund, fără griji! Sări îndată din pat şi, cu creionul de ochi, scos rapid din poşetă, scrise direct pe coperta unui caiet: *Am o veste bună pentru tine;* voi să adauge: sunt fericită! dar se opri la timp, Marina ar fi crezut că asta e vestea cea bună ori ar fi dedus prea lesne, simplificând, relaţia dintre cele două propoziţii, de aceea, după o virgulă, scrise: *pentru voi!*

Ajunse la masa ei de lucru, de-a dreptul radioasă, abia reuşind să frâneze, din decenţă, bucuria năvalnică: nici n-ar fi avut cui să se destăinuie, fie şi pe ocolite, pentru că, după atâtea zile de la venire, nu apucase să stabilească nicio legătură personală cu cei din jur, ceea ce, pentru cine o cunoştea, dădea măsura exactă a stării de deznădejde, mai-mult-decât-grav-impas, prin care trecuse. Cum însă nu putea rămâne locului, nu-şi putea stăpâni nevoia de comunicare, îşi aminti – abia acum, dovadă că nu stabilise raporturi nici cu obiectele din jur,

pur şi simplu nu realizase unde se află – că aici, în această clădire, îl văzuse prima dată pe Bujor Niculescu. Această spontană şi plină de tâlc aducere aminte făcu inima să-i bată şi mai tare. Cu halatul fluturând, alergă pe coridoare, încântată că mulţi o salută şi că în multe priviri îşi poate oglindi frumuseţea, urcă în salturi scara de metal ce ducea spre platforma turbinelor, iar vâjâitul, simetria, culorile pastelate, trepidaţia, mirosul de ulei încins, tot ce-i năpădea simţurile, tot ce, cu o zi înainte, i-ar fi părut monoton, dezagreabil, sterp, avu acum darul de a o vrăji, de a spori farmecul descoperirii, de parcă ar fi revenit, după ani, într-o plină de miresme grădină suspendată, printre flori înrourate tremurând în răcoarea dimineţii. Fără ezitări, întinse palma şi mângâie cu delicateţe, cu infinită precauţie, marginea de lemn şlefuit a balustradei ce înconjura platforma, ca şi cum ar fi atins gâtul unei lebede plutind pe albastrul lacului din mijlocul grădinii. Exaltarea ei trecu aproape neobservată de cei câţiva floricultori, ornamentişti, ajutori de grădinari, răspândiţi pe întinsul halei şi ocupaţi, după caz, cu altoiuri, răsaduri, ori cu îndepărtarea frunzuliţelor de prisos.

— Dacă-mi permiteţi, vă conduc eu, vă arăt, vă explic! se oferi unul dintre aceştia, un tânăr cu mustăcioară, îndatoritor, îmbrăcat în halat de culoarea paiului copt, culoare atât de potrivită celor care îngrijesc grădinile suspendate.

— Mulţumesc, mă descurc singură! îl asigură Cora, fericită că poate, în sfârşit, adresa cuiva, unui om de bine, câteva vorbe.

Descoperi cu destulă uşurinţă încăperea pe care o căuta, biroul modem cu cadru din tuburi nichelate unde compusese atunci, – vai, era şi acum în întârziere, uitase complet să scrie acasă! – întoarsă de la reuniune, o scrisoare mamei, îşi aminti înduioşată de lumina puternică, liniştitoare, ce scălda încăperea în clipa când

Bujor Niculescu se apropiase de uşile larg deschise, făcând-o să tresară, foarte necăjită de apariţia intrusului. Îşi sprijini umărul de panoul ce servea drept perete şi privi nostalgic, abia îndrăznind să respire de teamă să nu tulbure fragila reîntâlnire, interiorul pustiu, cufundat acum în semiobscuritate, spaţiul ce adăpostise minunea de-odinioară. Nu trebuie considerată, Cora, o frivolă romanţioasă, inaptă să sesizeze structuralele modificări intervenite în decorul şi în banda sonoră a reveriilor amoroase, nu trebuie, pe de altă parte, judecată cu asprime pentru că identifica acest loc, deşi îi lipseau multe din elementele cuvenite, cu un chioşc năpădit de verdeaţă, suav şi aerian, departe de aleile umblate ale unui parc umbros. Ea n-avea nicio vină, oricum nu pe aceea de a tânji după îndepărtate timpuri, cu crinoline şi cai înspumaţi, era perfect adaptată, numai că sentimentul, privirea şi respiraţia, bătăile repezi ale inimii, nu se schimbaseră, erau aceleaşi ca şi odinioară, iar asta în niciun caz nu i se putea reproşa. Rămase aşadar multă vreme cu privirea rătăcind, cu imaginaţia aprinsă, pe contururile acelei întâmplări memorabile care este începutul oricărei iubiri, iar când se întoarse pe pământ şi în prezent, la fel ca şi în epoca iubirilor nemuritoare, cu evantaie sidefate şi carnete de bal, surâse îmbujorată, privi în dreapta şi-n stânga să vadă dacă nu cumva un paj rătăcit, călcând pe vârfuri, nu se oprise în preajmă şi n-o supraveghea indiscret. Din fericire, era singură.

Porni încet înapoi, desprinzându-se cu dificultate din mediul şi din atmosfera ce le făurise imaginaţia ei. Păşind alene, aproape fără să vadă pe unde merge, încerca să păstreze cât mai mult în suflet farmecul locurilor pe unde umblase, de fapt starea de spirit ce se instalase, prin intermediul acelei nostalgice identificări, în făptura ei. Întoarcerea în trecut, într-un trecut, fireşte cunoscut din cărţi, se săvârşise spontan, printr-un transfer reciproc, pentru câteva clipe; dintr-o necesitate adâncă a unei

fiinţe vii paginile citite se însufleţiseră, trecând de însele, dacă se poate spune aşa, printr-o experienţă la fel de înşelătoare ca şi aceea încercată de Cora. Câştigul era aşadar de ambele părţi, iar despărţirea, dictată tot de necesitate, dobândea farmecul trist al desprinderii temporare dintr-o iubire împărtăşită; crinolinele, păstrate în cărţi ca într-un insectar, palpitaseră în ritmul inimii Corei, fata se înfiorase de răcoarea grădinilor din pagini; se îndepărtau cu păreri de rău, dar cel puţin Cora era convinsă că se vor reîntâlni, de vreme ce dragostea ei prezentă redobândise perspectiva fără de care nici trecutul nu există: cărţile de dragoste sunt scrise pentru cei care cred în iubire.

Ajungând iar în laborator, fata îşi încheie halatul la toţi nasturii, îşi netezi părul şi se apucă de lucru, mai întâi cu mişcările molatice ale celor reveniţi de pe tărâmurile reveriei, apoi din ce în ce mai sigură pe gesturi, pe măsură ce chioşcul năpădit de verdeaţă îşi destrăma contururile. Concentrată asupra muncii sale, Cora remarcă la un moment dat o privire fixată iscoditor pe mâinile ei. În zilele anterioare n-ar fi observat-o, aşa cum nu băgase de seamă, decât astăzi abia, privirile admirative ale celor întâlniţi pe coridoare. Răspunse acelei priviri şi-atunci îl văzu pe bătrânul chimist, care conducea laboratorul, ridicându-se de pe scaunul său (un scaun demodat, solid, cu partea de sus înşurubată în postamentul metalic) şi apropiindu-se de ea.

— Cum vă simţiţi la noi, domnişoară? se interesă omul cu o voce tandră, politicoasă, înclinându-se ceremonios.

Semăna întru totul, constată Cora, cu un bătrân marchiz având preocupări savante într-un laborator amenajat în turnul castelului său, părea adică un personaj integrat timpului pe care fata tocmai îl reînviase.

— Mulţumesc, foarte bine. Dar sunt demult aici! îl asigură apoi, pentru că ştia prea bine unde se află.

— Ştiu, ştiu! spuse bătrânul. Demult voiam să vă

întreb, dar păreaţi mereu atât de frământată, aveaţi un aer atât de rătăcit, încât mi s-a părut inoportun să vă tulbur. Să vă întreb... e un fel de a spune. De fapt voiam să intru în vorbă şi aşteptam un moment potrivit, n-aş vrea să credeţi că supraveghez gândurile celor cu care lucrez împreună, nici că le pândesc buna dispoziţie, îngăduiţi-mi să vă ajut! adăugă el şi, fără a aştepta răspunsul Corei, se apucă să destupe sticlele cu probe pe care fata urma să le analizeze.

Deşi se afla la începutul activităţii, Cora ştia că acest tip de conversaţie, asemenea purtări ceremonioase nu făceau parte din uzanţele relaţiilor din uzină, după cum întreaga atitudine, veşmintele precum şi prezenţa fizică ale acestui bătrân inginer aparţineau unor vremuri apuse, chiar dacă nu la fel de îndepărtate ca cele descrise în cărţi. Era ceva neobişnuit, care-i stârnea curiozitatea. Desigur, încă din prima zi de lucru fusese prezentată acestui bătrân, care era şeful ei direct, un om, era evident, trecut binişor de limita pensionării, un tip corect şi sobru, distins, chiar frumos, dacă la această vârstă trăsăturile feţei şi linia trupului pot însă sugera un bărbat cândva atrăgător. Acesta îi explicase ce are de făcut, se asigurase cu discreţie că fata se pricepe şi-apoi se retrăsese pe scaunul său cu şurub, integrându-se, cu o uşoară notă de bizarerie, masei de oameni de care Cora se ştia înconjurată. Iată-l acum izbucnind din cadrul comportării rezervate, strict profesionale, în care părea ancorat cu nădejde, adresându-i-se într-un limbaj greu de bănuit, suspect chiar, deşi nu părea prefăcut ori nefiresc, de fapt tocmai de aceea. „Voiam să intru în vorbă” spusese bătrânul; n-avea rost deci să-şi exprime nedumerirea, să pretindă explicaţii, trebuia doar să aştepte.

— Sunteţi logodnica inginerului şef Niculescu, din câte am auzit! spuse deodată bătrânul chimist, lăsând deoparte sticlele cu probe.

— Da! răspunse imediat Cora cu o senzaţie de uşurare din pricină că era prima dată de la întoarcerea aici când putea răspunde afirmativ, cu convingere, unei asemenea întrebări, dar şi din pricină că, aşa i se părea, desluşise cauza comportării atât de prevenitoare, neobişnuit de respectuoase, a acestui demn bunic.

— N-aş vrea să consideraţi că mă amestec în chestiunile dumneavoastră personale, nu am deloc acest obicei! o asigură din nou şeful laboratorului, numai că acum, edificată, Cora nu mai suspecta formulările lui ceremonioase.

„Asta a fost tot ce voia să-mi spună!” gândi ea, satisfăcută că a scăpat de-o grijă.

— Iertaţi-mă că îmi permit să vă întreb: este adevărat că dumnealui nu va mai lucra la noi? Aşa am auzit!

Fetei i se păru că n-a înţeles, într-atât de nepregătită era pentru această continuare a conversaţiei.

— Nu va mai lucra?! se interesă ea ca să câştige timp şi-apoi se gândi că, în cazul în care ar confirma zvonul, brusc bizara comportare a bătrânului ar vira către o grosolănie cunoscută din literatura despre obrăznicia slugarnicilor. Nu ştiu, se poate! adăugă ea crispată, gata să se apere.

— Înţeleg reticenţa dumneavoastră! spuse bătrânul, la fel de politicos ca înainte, oricum deloc agresiv cum presupusese fata. Înainte de a vă cere asemenea informaţii, cu caracter personal totuşi, era de datoria mea să vă ofer câteva explicaţii. Îmi cer scuze!

Bătrânul aşteptă cu demnitate până ce Cora se linişti îndeajuns ca să priceapă că este de datoria ei să-i acorde cuvenita iertare, în mod formal, apoi, abia după ce obţinu o înclinare a capului din partea interlocutoarei, demodatul chimist făcu următoarea precizare (desigur, de natură a stârni din nou curiozitatea şi uimirea fetei):

— Nu-l cunosc personal pe domnul inginer Niculescu!

— Ce importanţă are atunci dacă rămâne sau pleacă?!

nu se mai putu ea stăpâni să observe. Cred că pleacă, adăugă imediat cu un soi de surdă duşmănie împotriva acestui individ ramolit care nu voia *decât* „să între în vorbă”.

Dar omul primi resemnat lovitura.

— Veţi înţelege îndată de ce mă simt atât de jenat, de ce ocolesc, după cum aţi observat, subiectul care, de fapt, mă interesează. Este o chestiune personală, o chestiune dureroasă pentru mine, neliniştitoare în orice caz! N-am vorbit nimănui până acum despre asta, nici soţiei mele! Este tot ce poate fi mai străin, mai îndepărtat de dumneavoastră, dar îmi inspiraţi încredere şi poate veţi şti să-mi daţi un sfat. Precizez că n-are nicio legătură cu inginerul Niculescu! Poate faptul că sunteţi atât de tânără, poate faptul că abia aţi venit aici, n-aş şti să vă explic prea bine, dar, cert este, abia, aşteptam momentul potrivit să vorbesc cu dumneavoastră!

Interveniseră câteva accente de o sinceritate, iarăşi, surprinzătoare, evident în limitele aceluiaşi tip de conversaţie solemnă, dar acum Cora era atât de intrigată încât lăsă deoparte treburile pe care le avea şi se pregăti să asculte cu mare atenţie.

— Vă promit că n-o să vă întrerup! îi spuse bătrânului şi-l invită să se aşeze alături de ea, arătându-i scaunul cu un gest ceremonios. Şi vă mulţumesc pentru încredere! adăugă fără umbră de ironie, căci în sfârşit pricepuse că are de-a face cu un om serios şi cu o treabă serioasă. Poate v-am jignit, dar, vă rog să mă credeţi, nu pricepeam absolut nimic!

Bătrânul îi mulţumi cu gravitate, rămase însă în picioare, apoi începu să povestească.

— Îl cunosc însă pe domnul director Burghele, deşi nici cu dumnealui n-am stat de vorbă în ultimii ani!…

Dar acum Cora nu se mai miră, nici de ton nici de formulare, nici de conţinut, şi nu pentru că făcuse promisiunea dar pentru că în adevăr se familiarizase cu

ciudatul personaj, cu seriozitatea lui ceremonioasă care i se părea autentică, organică, de înţeles şi, mai cu seamă, demnă de interes. Chiar şi personajul numit „domnul director” părea să fie atrăgător şi misterios. Urma aşadar un „trecut” apărut din viaţă şi nu din cărţi. Dar ce sfat putea ea să dea unor asemenea personaje?!

— ... însă mai bine să încep prin a vă spune că pe locurile acestea a existat cândva (oh, era deci un basm în toată regula!) o fabrică destul de importanţă care nouă, celor care lucram pe-atunci, ni se părea foarte mare, altele erau proporţiile, cu o activitate ce este continuată şi astăzi, de fapt o societate anonimă cu tradiţie, tradiţiile sunt din nou respectate, nu-i aşa? având mult capital străin, în sfârşit, n-are rost să fac eu critica acelor timpuri şi situaţii, probabil aţi învăţat şi dumneavoastră la şcoală, aşadar o societate cu filiale, sucursale, cu venituri mari, eu am fost inginer acolo, existau şi pe vremea aceea ingineri, nu ştiu dacă e cazul s-o spun, am făcut studii tehnice în Franţa, acolo m-am şi căsătorit, am avut o bursă, apoi m-am întors, am primit locuinţă în colonia de intervenţie, locuiesc aici de peste patruzeci de ani, ei şi la un moment dat, am fost mereu un salariat conştiincios, nu eram bogat, nu aveam relaţii, îmi plăcea să muncesc, la un moment anume am fost avansat, cum era obiceiul, într-o funcţie superioară, asta se întâmplă... în ce an sunteţi născută? un om bătrân îşi poate îngădui o astfel de indiscreţie, (Cora îi răspunse şi ascultă iar, stupefiat-amuzată)... cu câţiva ani buni înainte de venirea dumneavoastră pe lume am fost numit subdirector tehnic, o funcţie importanţă, dar aveam mulţi şefi peste capul meu, aici şi la Bucureşti, s-a terminat războiul, apoi societatea a fost naţionalizată, nu m-a dat nimeni afară, n-am fost condamnat, ferească Dumnezeu, nici nu era cazul, eram doar, ca să înţelegeţi mai bine, cam ce este acum domnul Bujor Niculescu, şi după aceea am lucrat din nou în instalaţie, de unde începuserăm, dar „uneltele

capitaliştilor n-au ce căuta printre noi” s-a spus şi m-au trecut asistent la un laborator, şi-acolo, cu un prilej oarecare l-am cunoscut pe domnul Burghele care era şi el începător, avea o colegă, domnişoara Rodica, şefa mea cum ar fi, venea pe la noi, beam o cafea împreună, iar inginerul şef de după război, om de vârstă mea dar fără o pregătire temeinică, deci acum vreo zece ani, chiar mai bine, temându-se de acest tânăr Burghele, încerca să-i frâneze ascensiunea, tocmai se construia în vremea aceea cam tot ce se vede aici, iar domnul Burghele a cerut să fiu consultat eu, îmi amintesc că a spus: omul acesta se pricepe! era mare lucru pentru mine, – preciză bătrânul, ştergându-şi ochii umeziţi – am făcut o propunere, abia atunci era s-o păţesc, iertaţi această sporovăială bătrânească, dar sunt amănunte însemnate, atunci domnul Burghele a mers la şeful regiunii, pe timpul acela erau regiuni, m-a apărat, cert este că la inaugurarea festivă a noilor uzine am primit o decoraţie din partea statului, medalia muncii se numeşte această decoraţie, iar peste câţiva ani de la avansarea domnului Burghele ca inginer şef, poate vă supără faptul că spun mereu: domnul cutare, dar eu nu-mi permit să vorbesc altfel, aşadar, dragă domnişoară, am ajuns şeful acestui laborator căci între timp am făcut o altă propunere, aplicată şi în prezent, pentru care am brevet, privind chiar tratarea chimică a apei de recirculare, un procedeu pe care îl folosiţi şi dumneavoastră la aceste analize – şi arătă spre sticlele cu probe de pe masa Corei. Când a venit vârstă pensionării, mi s-a făcut dosar însă domnul Burghele a dat ordin să rămân în serviciu, le-a spus: avem nevoie deocamdată de omul acesta! desigur m-a întrebat şi pe mine dacă sunt de acord, eu i-am mulţumit din suflet deoarece mă simt în putere şi nu pot trăi fără să muncesc, doctorul m-a declarat sănătos, şi am continuat să lucrez fără vreun reproş din partea cuiva până în această clipă. Cu domnul Burghele n-am mai

discutat de atunci, nu-mi place să pisez un om atât de ocupat, dar în fiecare an, după ce luam avizul medical, ştiu că dumnealui, ca director general, spunea: să mai lucreze, dacă vrea! Ajung acum de unde am pornit: dacă dumnealui pleacă, aşa cum se aude, împreună cu domnul Niculescu, pe care n-am avut onoarea să-l cunosc decât oficial, precum şi cu alţi colaboratori apropiaţi ai săi, pentru a deschide o nouă uzină, mai mare, deoarece dezvoltarea este o lege, atunci eu nu voi mai putea rămâne în serviciu, simt asta prea bine, pensionarii primesc locuinţă în oraş, deci va trebui să părăsesc şi colonia de intervenţie, după câteva decenii, nu vreau să mă lamentez, dar o asemenea schimbare nu e uşor de suportat, alţii abia aşteaptă să se plimbe, fiecare cu felul său de a fi, şeful centralei mi-a şi spus: toţi trebuie să ne odihnim! are şi dumnealui dreptate, o dată şi-odată vine şi timpul să ne retragem, şi să murim, dar s-a întâmplat că de câteva luni boala soţiei mele s-a agravat, mă tem s-o mut într-o casă nouă, prezenţa mea acasă i-ar confirma faptul că nu mai avem nimic de aşteptat, prin urmare poate că încă un an, nu mai mult, ar trebui totuşi să mai lucrez, după aceea, cred că ea n-o să reziste nici atât, cum o vrea Dumnezeu! Dacă domnul Burghele rămânea aici, totul era simplu, aşa însă ar trebui, fie să merg să-i explic, să-l rog să pună o vorbă bună pentru mine, din câte îmi dau seama cuvântul său va fi ascultat, dar dacă m-a uitat, dacă mă refuză, dacă n-are timp? fie să aştept noul director şi să-l rog pe acesta, pentru că oamenii sunt orgolioşi, le place să le adresezi lor orice petiţie, dar atunci există un risc, o situaţie grea pentru mine, nu ştiu cum să procedez, de aceea, iertaţi-mi pisălogeala, am zis: domnişoara aceasta pare să fie o minte limpede, oricum de la o vârstă încolo parcă îţi pierzi încrederea în tine, munca asta tehnică, de rutină, o fac lesne, dar în rest, mă simt, aşa, dezorientat obiceiurile se schimbă mereu, de aceea v-am reţinut, ce părere aveţi? Mi-aţi face un mare

serviciu dacă l-aţi întreba pe domnul Niculescu, pentru că în viaţa mea, prea lungă cred, s-au întâmplat atâtea, dânsul ar putea judeca mai bine, să-mi spună doar atât: omule ai o şansă, încearcă, sau: lasă-te păgubaş! O hotărâre trebuie să iau înainte de pleacă dânşii, altfel domnul Burghele, doar îl cunosc, îmi va zice: de ce n-ai venit la timp? Mi-a atras atenţia şi altădată: de ce nu mi-aţi spus? acum e mai greu! Dacă nu cumva s-a schimbat şi el, deşi nu-mi vine să cred! Un moşneag căzut în mintea copiilor! spuse deodată omul, cu neaşteptată lehamite de el însuşi, răsturnând, în adevăr ca un copil, tot ce clădise până atunci, după care se îndepărtă grăbit de masa Corei.

La fel de tulburată ca şi bătrânul, de ultima parte a acestui monolog care începuse ca un basm şi ale cărui preparative duraseră mult peste limitele cuvenite chiar unei povestiri dramatice, Cora alergă după el şi-l ajunse abia când inginerul se urca furios pe scaunul său cu şurub.

— Să vă spun drept, arătaţi mult mai tânăr, nici nu mi-a trecut prin cap că... voi să-l asigure fata de la bun început.

— Un boşorog care nu se mai satură, nu vrea să lase locul altora! o întrerupse celălalt, expunând motivele renunţării sale. Am o ultimă rugăminte la dumneavoastră! adăugă, apucând braţul Corei. Să uitaţi tot ce v-am spus! o somă el cu vigoare. Vă mulţumesc. Dacă nu vorbeam cu dumneavoastră... Ciudaţi oameni bătrânii ăştia, nu credeam că am să mă ramolesc în aşa hal încât să devin egoist, pisălog, lăcrimos! Vă rog să treceţi imediat la locul dumneavoastră! ordonă fetei.

— Abia acum, prin această... istorie...! se trezi Cora spunând cu vehemenţă şi, imediat, duse mâna la gură.

Ochii bătrânului se umplură de lacrimi.

— N-am ce să fac, trebuie să mai lucrez încă un an! declară el, cu desăvârşire dezarmat. Dar ştiţi, umilinţa mă

îmbolnăveşte, domnişoară! Câtă vreme domnul Burghele era aici, această prelungire anuală mi se acorda ca un fel de răsplată, de astăzi o voi, căci o voi primi, ca un semn de compasiune, ca un ajutor! Poate era şi înainte tot asta, dar eu nu simţeam, deci nu mă durea, mă încânta. Nu uitaţi ultima mea rugăminte, până voi hotărî singur, acasă, sunt prea tulburat în aceste momente, asupra căii pe care voi acţiona! Şi-acuma la lucru, domnişoară – încheie, adunându-şi un surâs sever, inflexibil, – la ora unsprezece vreau să semnez buletinele!

Iar când Cora ajunse înapoi la masa ei, îi strigă din nou cu vigoare:

— Mereu uit câte ceva: vă doresc multă fericire, domnişoară!

La început, Cora fusese ea însăşi foarte tulburată de întâmplare, de situaţia bătrânului, încât de două-trei ori, înainte de reîntâlnirea cu el la ora unsprezece, trebui să-şi şteargă lacrimile. După ce însă discuţia cu acest moşneag viteaz îi dovedi că omul este departe de a se încovoia, că acest impas nu era dintre cele mai grave prin care trecuse în viaţă, monologul chimistului de modă veche începu să acţioneze în mintea ei din cu totul alte unghiuri, producând, abia atunci, efecte dintre cele mai neaşteptate. Întâmplările înşirate, tonul, informaţiile ce le intercalase, interpretările, produceau rând pe rând judecăţi şi raportări noi care o puneau din ce în ce mai mult pe gânduri în ce priveşte existenţa ei proprie precum şi a altora din jur. Mai întâi, se trezi constatând că Bujor Niculescu urma să plece tocmai în zilele când ea venise aici, bucuroasă că-l va regăsi şi-l va avea alături. Nu-şi închipuise că se va petrece o asemenea schimbare, în sufletul ei Bujor era legat definitiv de aceste locuri în care se cunoscuseră, datorită cărora, într-un fel, se întâlniseră. Făcuţi unul pentru celălalt, întâlnirea lor era condiţionată de împrejurări, iar aceste împrejurări, ele însele, îi deveniseră dragi. În sfârşit, cu asemenea

schimbări nu e greu să te obişnuieşti! Dar cum se explica faptul că el nu-i pomenise nimic despre intenţia de a pleca?! Aseară, vorbiseră ore şi ore în şir, despre tot felul de lucruri, ea îl reţinuse îndelung cu năstruşnica intenţie a lui Victor, îi spusese ce o preocupă, iar despre el nu se pomenise nimic: se ascundea, i se părea că nu merită să-i spună? Asta i se părea inacceptabil şi, vorba bătrânului, umilitor! Dacă era un fleac, plecarea lui trebuia pomenită în treacăt, iar dacă nu, dator era să-i explice, s-o facă să înţeleagă. Se ducea la mai bine, la mai rău, se ducea de voie, de nevoie? Ea trebuia să ştie, doar nu e considerată o păpuşă fără gânduri. Oh, nu era cazul să tragă o concluzie definitivă, să se supere tocmai acum, trebuia să-l întrebe, probabil nu găsise momentul potrivit să-i spună! Poate hotărârea era încă secretă, nefiind perfectată, poate acest director necunoscut, care-l ducea împreună cu el, îi ceruse să tacă! Fie, numai că apărea altă nelămurire, încă mai gravă: de ce nu-i pomenise, de când se cunoşteau, măcar numele acestui om apropiat, poate prieten, de care era atât de ataşat? Era de-a dreptul neliniştitor, pentru că îi confirma bănuiala stingheritoare, paralizantă, că el îşi înconjură existenţa în mister, sugerând – în cel mai bun caz! dar cine îi dădea dreptul? – că nu exista nimic în afară de ea, Cora. Nimic înaintea ei. Câtă vreme însă îi povestise totul despre ea, obsedată de gândul că nu trebuie să-i ascundă nimic, cum de îşi îngăduise el să nu-i dezvăluie chestiuni importante? Era un om rezervat, firește, de asta îi şi plăcea, dar nici ea nu sporovăise doar ca să se afle în treabă. Avea încredere în el, nici acum nu-l considera prefăcut, tenebros, viclean, ar fi jurat că nu se înşală, totuşi îngrijorarea reuşise să i se strecoare în suflet. Nu voia poate să se plângă, să apară în faţa ei slab, nesigur: orgoliul îi dăduse sfaturi greşite, nimic mai fals şi mai supărător pentru ea decât asemenea atitudine „bărbătească”; tatălui ei, fratelui, le repugna de asemeni

văicăreala. Dar nimic, bun sau rău, nu fusese ascuns în familia lor. Dar ce putea fi rău? Poate atunci, dimpotrivă, evita să se laude.

Îşi aminti cu câtă emoţie şi stimă vorbise bătrânul chimist despre Burghele. De ce Bujor nu pomenise niciun cuvânt despre acest om neobişnuit care, la rândul său, îi acordase preţuire şi încredere: era invidios? Vai, prea multe întrebări stârnise tăcerea lui, abia acum dezvăluită, pentru ca ea, Cora, să nu-l considere vinovat, pentru ca ea să-i găsească, în continuare, circumstanţe atenuante! Dar dacă el va refuza să accepte că a greşit? Cora începu să bată în retragere, să facă orice ca să nu se mai gândească la asta. Va aştepta, va fi mai atentă, mai înţelegătoare, în asemenea cazuri inflexibilitatea nu duce la nimic bun. Trebuia să găsească în ea puterea de a alunga gândurile negre care o năpădiseră, spre a evita să ajungă în postura judecătorului, ori a prietenului cicălitor, cârcotaş, vindicativ, ori a nevestei nemulţumite, ipostaze nesuferite spre care simţea bine că alunecă. Întrebările, temerile ei, nu erau, la rândul lor, jignitoare, nedrepte, inacceptabile?

Reveni la povestirea bătrânului, la suferinţa autentică, suportată cu demnitate, a acestuia şi i se păru că atâtea altele, care o tulburaseră, păleau, deveneau meschine. Ideea lui Victor, de pildă, care-i displăcuse din capul locului, cât de stupidă, măruntă, inventată se dovedea. După zeci de ani de muncă, la capătul vieţii, bunicul acesta nu ajunsese egoist, isteric, – vai, cu câtă ruşine îşi amintea că îndrăznise, chiar cu bune intenţii, să-l apostrofeze! – agitat penibil că ceilalţi trebuie să-l slujească, să-i dea dreptate; câte îndoieli îl reţineau, câte frământări, cât bun simţ, la urma urmei; cât se rotise în jurul ei înainte de a se decide să-i vorbească; câte precauţii îşi luase, apoi, în zilele precedente când observase că e tristă, îngândurată; erau, grija şi politeţea lui, dovezi de senilitate, obiceiuri demodate? Cora se

gândi cu adâncă admiraţie la generaţiile greu încercate, în toate felurile, care o precedaseră pe a ei, oameni care continuau să trăiască alături, marcaţi de un respect al valorilor, al omenescului în cele din urmă, de modestie şi încredere în ceilalţi. Oh, crengi uscate existaseră întotdeauna, nici vorbă, nu era cazul să se exalte nediferenţiat, dar cele viguroase, cât de multe, cât de nobile erau. Pare uneori de la sine înţeles: părinţii sunt buni, devotaţi, capabili de abnegaţie şi sacrificiu, copiii greşesc, au păcate, se cam dau înlături. Porneşti rău şi, după ce-ţi slăbesc balamalele şi traversezi suferinţa, ajungi bun: aşadar viaţa nu te înrăieşte, dimpotrivă; sau porneşti rău şi ajungi mai rău: cum se petrec lucrurile? Nu se gândise până acum să-şi pună astfel de întrebări, toate i se păreau aşezate la locul cuvenit, armonioase sau nu, dar de la sine înţelese. Aveau însă nişte explicaţii şi trebuia să le caute, voia să priceapă, prea multe rămăseseră în afara interesului ei; dar uneori îi lipseau reperele, criteriile, iată, astăzi întrezărise unul dintre ele!

Necunoscutul numit Burghele apreciase meritele bătrânului, îl apărase în împrejurări critice, probabil procedase la fel şi în alte cazuri: cineva prelua, prin urmare, ştafeta; exista de asemeni Ovidiu, cu înţelepciunea lui morocănoasă, un tip retras care se purta altfel decât acest Burghele; era Alexandru, cu formula lui de existenţă, clocotitor în răstimpuri, aşezat şi ironic în rest; trebuia neapărat să-i înţeleagă, să-şi lămurească mobilurile lor, să afle experienţa fiecăruia. Dar ea cu Bujor Niculescu pe unde se situau în acest tabel de elemente vii, în perpetuă prefacere?! Dar cu fetiţele lui Ovidiu ce se va întâmplă, de cum porniseră? Dar Victor, fetele, dincolo de schema adolescentină sub care se încăpăţânau încă să defileze, cum vor evolua, încotro se va îndrepta fiecare? între fata cea mică a lui Ovidiu, a cărei principală preocupare era să se ţină bine pe picioruşele cam strâmbe, şi bătrânul chimist, cu grijile lui,

se stabilise o relaţie, un fir subţire dar rezistent, de-a lungul căruia, asemeni unor mărgele de culori şi forme deosebite, strălucitoare ori mate, ele însele în permanentă rotire, se înşirau toţi ceilalţi, până şi părinţii Corei, iar firul întreg suferea la rândul său o mişcare de translaţie, vibra ori încremenea în funcţie de determinările unor factori comuni, exteriori: un alt soi de armonie, nebănuită, se ivea astfel, prin înţelegere, sub privirile Corei.

Când ajunse acasă, în blocul de garsoniere, Cora era într-o asemenea stare de emoţie efervescentă, de prea-plin sufletesc, de interes pasionat faţă de oamenii din jur, de regenerare a încrederii, încât se aruncă de-a dreptul în braţele Marinei şi o strânse îndelung la piept pe robusta ei colegă.

— Să fiţi liniştiţi, – o asigură ea patetic, covârşită de bunătate – vă va ajuta, va face totul pentru voi! Ai găsit biletul meu, nu-i aşa?! se interesă ea, dintr-odată, neliniştită, îndepărtând-o pentru o clipă pe Marina spre a o putea privi drept în ochi.

Fata dădu din cap afirmativ, dar nu apucă să scoată vorbă pentru că din nou Cora exclamă, pradă unei exaltări nestăpânite care-i aduse, pentru a câta oară în ziua aceea! lacrimi în ochi:

— Ce mult mă bucur, cât sunt de fericită!

Baza, desigur falsă, a acestei îmbrăţişări dezlănţuite, n-avea, pe drept cuvânt, nicio însemnătate. Ce conta că dorinţa lui Victor, a fetelor, era stupidă, gâfâită, fără orizont, câtă vreme era o dorinţă omenească, o aspiraţie, un vis ce putea fi împlinit. Ce conta că, o seară înainte, Cora se despărţise de foştii ei colegi şi plecase însingurată, după ce aceştia se descotorosiseră de ea, idolul de odinioară, ca de un obiect inutil ori chiar potrivnic? Temelia era cum era, dar pe ea se înfiripase un edificiu înfocat, al solidarităţii, compasiunii, înţelegerii, iar prudenţa, nepăsarea, interesul egoist rămăseseră undeva

departe, asemeni unor ţăruşi acoperiţi de lavă!

— Să nu mă întrebi cum şi când, nu ştiu încă! spuse din nou Cora, mângâind cu duioşie pletele Marinei şi-odată cu ele toate suferinţele lumii. Ştiu doar că va fi bine, va fi exact aşa cum doriţi voi!

Se desprinse în cele din urmă de trupul voinic al colegei, ba chiar o împinse uşor, şăgalnic, pe fata surprinsă şi intrigată, spunându-i, de astă dată şoptit, complice:

— Şi-acum, sst, linişte, am o treabă importanţă, ce nu suferă amânare! Nu i-am scris mamei, închipuieţi, de-atâtea zile, niciun rând!

O conduse ea însăşi pe Marina şi o aşează cu grijă pe scaunul cel mai apropiat, de-ai fi zis că fata, supusă, abia se putea ţine pe picioare, după aceea se repezi spre şifonier, scoase hârtie şi stilou şi se apucă, plină de râvnă, să acopere foaie după foaie cu scrisul ei mare, generos, care-l încântase cândva, în ziua primei întâlniri, pe Bujor Niculescu. „Am şi uitat, din pricina atâtor impresii, că trebuie să vă scriu imediat ce ajung” îi asigură Cora pe părinţi. Vai, de fapt n-avusese curaj să le scrie, aşteptând mereu un moment potrivit ori măcar un moment în care să poată spera că lacrimile, dar lacrimile amărăciunii şi singurătăţii; nu vor ţâşni pe coala albă. Dar asta nu mai avea importanţă. Nu pomeni, firește, de împăcarea cu Bujor Niculescu şi de exaltarea în care se afla, pentru că nici despre ceartă şi îndelungata supărare nu le vorbise; când se miraseră, acasă, Cora nu se grăbise să răspundă, şi-apoi când nicio altă scrisoare nu mai venise, fata explicase cu convingere: „Am examene acum, n-am timp de corespondenţă!”, pentru că nu crezuse, ea însăşi, că prima vacanţă independentă, prima călătorie de dragoste, plină de bucurii, se încheiase lamentabil. Toată relaţia, de care depindea fericirea ei, era iarăşi în picioare, mai solidă ca oricând, nici nu voia să-şi amintească faptul că, zile de-a rândul, zăcuse la pământ,

fără nădejde. Nici nu scrise anume despre Bujor Niculescu, de ajuns că toate informaţiile erau legate, într-un fel ori altul, de existenţa lui. Când îi ajunse sub condei o frază despre posibila mutare a tânărului, o duse la capăt cu sentimentul că nu poate dezvălui un secret, o chestiune care-i priveşte numai pe ei doi. „Vă voi scrie mai mult despre asta îndată ce lucrurile se vor lămuri, deocamdată e doar o propunere, pe care lui, taciturn şi îndărătnic cum este, nu-i place s-o răspândească.” Era purul adevăr, iubirea i-l şoptise.

Împăturind foile şi lipind plicul, se ridică nerăbdătoare de la masă şi alergă s-o caute pe Marina care, evident, nu rămăsese pe scaunul unde o aşezase Cora, ci se afla pe undeva prin vecini, călcând nişte rufe.

— L-ai căutat pe Victor, i-ai spus?! întrebă Cora, intrând în încăpere ca o furtună. Trebuie să-l linişteşti şi să-i spui să meargă chiar mâine la el!

— Aveam şi noi un plan! Dar dacă ne ajută, e minunat! spuse Marina.

— Bineînţeles! Să-i spună planul, să stabilească toate detaliile!

— V-aţi împăcat, totul e în regulă? întrebă atunci fata, lăsând deoparte fierul de călcat şi cuprinzând, ea acum, umerii Corei.

— Bineînţeles!

Dar nu mai era timp: cineva veni s-o anunţe pe Cora că Bujor Niculescu o aşteaptă în faţa blocului. Fata alergă, îmbujorată, să se îmbrace, privind în fugă, cu încântare, acele ceasului de mână: tânărul sosise cu mult înainte de ora fixată aseară, la despărţire. În faţa şifonierului, ezită câteva clipe, mângâind cu vârfurile degetelor rochia vaporoasă pe care o purtase în seara reuniunii din sala cantinei; aceasta se potrivea cel mai bine stării de exuberanţă în care plutea de când se întorsese de-acasă: mai fusese altă zi atât de fericită în viaţa ei?! În cele din urmă, cu destul regret dar şi cu binecunoscuta forţă de a

amâna pe care o dă bucuria adâncă, alese costumul de stofă, acea ţesătură din romburi suprapuse, cu bluza de vânt croită după un model desenat de ea, cu aceeaşi cămaşă băieţească din poplin verde şi aceeaşi eşarfă cu care se îmbrăcase în seara întâlnirii cu Bujor Niculescu, la cinematograful din cartier, îşi va aminti?! se întrebă, feciorelnic tulburată de pariul riscant pe care şi-l propunea fără ştirea nimănui. Dacă nu-şi aminteşte...

Coborî scările, strălucitoare şi sigură de sine, fluturând în mână plicul cu scrisoarea ce trebuia expediată pe adresa părinţilor. Bujor Niculescu îi ieşi în întâmpinare, cu braţele larg deschise, iar Cora nu apucă să se scuze pentru că, din dilemă vestimentară, îl făcuse să aştepte prea mult.

— Îmi cer iertare, te-ai grăbit din pricina mea! i-o luă tânărul înainte. Trecem întâi pe la poştă, din câte îmi dau seama: iată ce înseamnă un pătrunzător spirit de observaţie! se autoironiză el.

Avansa, cum s-ar zice, spre zonele fierbinţi ale pariului Corei.

— Iar de la oficiul poştal, încotro? se interesă fata. Nu de alta, dar nu sunt îmbrăcată pentru festivităţi! glumi ea cu cochetărie, fără a rezista dorinţei de a-l ajuta să câştige o prinsoare necunoscută.

Bujor Niculescu o prinse de umeri, îi cercetă îndelung fruntea, ochii, buzele, apoi coborî privirea spre eşarfa albă cu linii în zigzag, spre gluga şi nasturii de lemn ai bluzei croite după indicaţiile Corei, clătinând repetat capul ca la o recunoaştere încântătoare, dar spuse altceva decât fata aştepta:

— Totuşi, am avut dreptate: îţi stă mai bine cu părul lung. Adică aşa cum e acum, acum e cel mai bine! Mă obişnuiserăm astă-vară, sing-sing-ul se potrivea cu plaja, dar aşa îmi place mai mult. N-are rost să te superi pentru atâta lucru! o rugă apoi, interpretând greşit insatisfacţia, greu de ascuns, a Corei:

— Să mă supăr?! Mă aşteptam doar... se apucă ea să explice râzând.

— Să spun când şi unde am mai văzut eşarfa, precum şi minunata bluză verde! o întrerupse Bujor Niculescu. Ei, nici chiar aşa, declară el făcând cu ochiul. Sunt un romantic cu prejudecăţi!

— Cu limite, adică! voi Cora să-l corecteze.

— Da, în sensul ăsta. Ştii, te iubesc! îi spuse dintr-odată şi amândoi se simţiră foarte emoţionaţi. Mi-ar plăcea să te duc acum într-un loc grozav, – continuă, după o lungă pauză, luând-o de braţ – dar niciunul din cele pe care le ştiu, iartă-mi lipsa de modestie dar le cam ştiu pe toate, nu mi se pare potrivit. Problema ar fi atunci următoarea: să te invit într-un loc, prin loc înţeleg local, nepotrivit ori să nu te duc nicăieri, ceea ce ar însemna să ne plimbăm pe bulevardul cu castani, cunoscut din acel ianuarie, îţi aminteşti, ei, ia să vedem: îţi aminteşti?!

— Spuneai că eşti un romantic cu limite! se eschivă Cora.

— Cu limite extrem de mobile! o asigură el, înveselit. Romantism vag cenzurat de luciditate!

— Un tip paradoxal! propuse Cora, ironic, altă formulă.

— De ce nu? Femeia trebuie să aibă pe vino-încoace, iar bărbatul trebuie să aibă o gândire paradoxală: citat din memorie!

— Gândire paradoxală: nu e uşor!

— Las-că nici „vino-încoace” nu e chiar aşa simplu cum se crede!

— Trebuie să înţeleg că e un compliment! glumi fata.

— Da! răspunse imediat, cu gravitate, Bujor Niculescu, iar Cora se ridică pe vârfuri şi îl sărută. Aşadar pentru care dintre propunerile mele ferme optezi?

— N-am chef să mă plimb pe sub castani! Te superi? îndrăznesc s-o spun pentru că sunt o romantică veritabilă!

Tocmai ajungeau în faţa gheretei paznicului de la

intrarea principală.

— Aşteaptă-mă o clipă, spuse Bujor Niculescu iar după ce făcu o scurtă comunicare telefonică, reveni şi explică: trebuie să-l anunţ pe ofiţerul de serviciu unde mă poate găsi, aşa e obiceiul! Deci: restaurantul Intim! punctă el.

— Ce te făceai dacă alegeam aleea cu castani? se interesă ea în glumă, nemulţumită totuşi de acest „obicei”,

— Situaţiile noi nasc soluţii noi! răspunse el calm şi serios.

— Trebuie să spui cu cine eşti? glumi iar fata, apoi, văzând că el refuză jocul, se supuse întrebând: Dar nu există tovarăşul Burghele?

Tânărul nu tresări, aşa cum îşi închipuise Cora, dar nu dădu niciun răspuns ci o luă din nou de braţ şi o conduse spre staţia de autobuze. Abia când se aşezară pe banchetă, – în maşina aproape goală, îi spuse râzând:

— Despre Burghele, o discuţie separată. Dar în altă seară!

— Merită să-i consacrăm o seară? se interesă ea.

— Merită, i se răspunse.

— Iartă-mă, mi se pare că te-am indispus cu sâcâiala: Nu mă interesează! îl asigură, mirată ea însăşi de uşurinţa cu care se spulberaseră neliniştile dimineţii.

— Asta e altceva. Dar eu sunt dator să-ţi povestesc. Voi încerca să te captivez, în ciuda aridităţii subiectului! declară tânărul, plin de voie bună. Dar în niciun caz astă seară, nici mâine, nici poimâine: nu te speria!

— Te iubesc, sunt foarte fericită! spuse Cora.

Iar el îşi aminti deodată stăruitoarea dorinţă, de atâtea ori dezamăgită, de a primi asemenea confirmare, de a afla că iubirea sa este împărtăşită. În sfârşit, dobândită, atunci, la capătul vacanţei, această convingere pierise, înainte chiar de a se obişnui cu existenţa ei, ca o stea făcută să strălucească o singură noapte, înainte ca hăurile s-o înghită definitiv. Şi iat-o reapărând, cu lumina

ei intensă şi gravă, reinstalându-se în locul din care cândva pierise şi anunţând că de-acum încolo va dura, va rămâne mereu pe bolta cerului său. Dragostea lui se dovedise îndreptăţită şi rezistentă, ca şi un pod proiectat de un arhitect inspirat şi destoinic; iar momentele de slăbiciune, puţine, fireşti, se topiseră în moleculele arcului de beton, solid şi bine susţinut. Detalii făurite în timp, aparent: întâmplătoare, cu bătaie scurtă, lipsite de semnificaţie, dobândeau, privite din perspectiva de azi, amprenta necesităţii. Fiecare întâlnire, fiecare cuvânt însemnase ceva, adăugase o piatră fără de care întregul părea de neconceput, un amănunt ce-şi găsea corespondent vibrant într-o istorie ce conţinea, armonioasă, unitară, memoria afectivă a iubirii lor, de fiecare din ele putea fi legat şi adus în prezent câte un fir emoţionant şi tulburător. „Te iubesc, sunt fericită!”, ce uşor rostesc alţii aceste cuvinte! Dar Cora făcea parte dintre acei care nu pot să nu fie crezuţi atunci când le spun, pentru că însăşi făptura lor stă chezăşie adevărului; le spun de parcă le-ar săpa în piatră.

Lui Bujor Niculescu i se tăiase respiraţia şi trecu multă vreme până când el reuşi să-şi revină. Fata se molipsi parcă şi ea de efectul, de rezonanţa cuvintelor pornite din inimă. Nu era uşor de trecut mai departe.

— Restaurantul acesta, Intim, tare mă tem că nu e ce ne trebuie nouă acum! spuse în cele din urmă Cora, abia după ce coborâră în centrul oraşului. O să ne amintim de Eremciuc, o să ne cuprindă o nostalgie sfâşietoare!

Ea strecurase, intenţionat, o firavă notă ironică, spre a risipi acordurile prea grave, ecourile greu de suportat ale clipelor de tăcere dinainte. Tânărul îi dădu dreptate. Totul se raporta acum, vrând-nevrând, la trecutul dens al iubirii, nu puteau şi nici nu voiau să facă abstracţie de legăturile ce se stabileau, în această zi de răscruce, în mintea şi în sufletul lor: înţelegeau cât de rare şi de preţioase sunt asemenea clipe, şi dacă nu rosteau,

euforici, întruna: îţi aminteşti, îţi aminteşti! era numai din teama de a nu aluneca într-o voioşie superficială; gândul nu era însă pândit de asemenea primejdie.

— Să intrăm poate mai întâi la un film, îndrăzni el să propună.

Însemna, de fapt, să-şi asigure încă două ore de tăcere, în care să se ştie alături şi să se poată concentra; şi-apoi sala făcea şi ea parte, nici nu era nevoie s-o spună, dintre amintirile la care se puteau raporta. Se opriră în faţa panoului cu afişe, trecură pe rând de la un titlu la altul, peste reclamele fotografice şi, chiar numai ca fond vizual şi auditiv, niciuna dintre oferte nu li se păru convenabilă, nu atinse, la evaluare, gradul de neutralitate acceptabilă.

— Poate, totuşi, aleea cu castani era soluţia! spuse surâzând Cora.

În sfârşit, Bujor Niculescu surâse şi el, strângând în palmă braţul fetei. Clipele de acord sufletesc, de înţelegere reciprocă deplină, izbutiseră să-i elibereze, prin puritatea lor desăvârşită, din strânsoarea solemnităţii.

— E nevoie din când în când şi de asta! Vreau să spun că nu trebuie, nu există motive, să treci cu uşurinţă peste... spuse el, iar Cora înţelese îndată:

— Peste ce e mai bun, peste suflet!

— Dar nici să prelungeşti mai mult decât se cuvine, să storci, să diluezi, să întinzi prea mult coarda! adăugă tânărul, încântat de ajutorul primit, un adversativ ce aluneca uşor spre comic.

— Şi să, dar nici să nu! declară autoritar Cora şi amândoi izbucniră în râs, eliberaţi.

— Atunci ce să mai căutăm pe sub castani?! Hai la Intim! spuse el, iarăşi energic şi dezinvolt. Deşi un film, nu un surogat, ne-ar fi prins bine. Ia-l de unde nu-i! Iar de-acolo (adăugă ca şi cum ar fi avut neapărat nevoie de doi termeni), îi facem o vizită doamnei Miriam şi îi anunţăm oficial logodna noastră! Cui altcuiva să-i spunem astă-seară?

Era aşadar iarăşi vorba de o raportare la un element al iubirii lor.

— În condiţiile astea, în adevăr putem merge la Intim! Tot o să ne amintim de Eremciuc dar râzând în hohote. Ştia să organizeze o petrecere, n-am să-l uit niciodată! declară fata.

5

AJUNSERĂ, AŞADAR, ÎNTR-UNUL din saloanele restaurantului Intim, se aşezară la o masă convenabilă, iar Cora îşi exprimă nedumerirea în legătură cu celebritatea localului. Era cel mai bun din oraş? Foarte bine, dar asta nu însemna mai nimic. N-aveau, nu-i aşa, motive să se prefacă încântaţi, să aibă aerul că se simt excelent oriunde, aşa cum se socoteau datori alţii, numai din pricina deplinei lor bucurii; fireşte, se puteau adapta, puteau uita unde se află – fata făcuse chiar o propunere în acest sens – ceea ce nu însemna că nu văd ce în jurul lor. Bujor Niculescu, fără mofturi, fără fals orgoliu masculin, se declarase de acord.

Restaurantul nu era, nici pe departe, intim; inadvertenţa, neinspiraţia şi, respectiv, dezacordul, porneau de la numele locului şi se prelungeau cât vedeai cu ochii, fără ca prin aceasta să fii constrâns a te socoti mofturos, exigent, acru. Amenajat la parterul şi etajul unei foste proprietăţi particulare ce servise drept locuinţă, clădirea se afla în centrul oraşului, cu faţada pe o stradă intens circulată, iar arhitectura ei stătea mărturie lipsei de gust, opulenţei şi vanităţii găunoase a unui îmbogăţit peste noapte. Pentru asta, organizatorii localului n-aveau fireşte nicio vină, meritau felicitaţi că o transformaseră în restaurant. Ce să faci cu asemenea hardughie? S-o distrugi o dată cu colibele mărginaşe, ar fi fost păcat de marmura preţioasă, de tavanele boltite, chiar garnisite cu

îngeraşi, de scările şi lemnăria de nuc ori de stejar având drept podoabă struguri şi viţă de vie împletită. Să razi ornamentele era din cale-afară de costisitor şi nici nu rezolva mare lucru. Să amenajezi acolo alt soi de instituţie, vai, se încercase din câte îi lămuri binevoitor, deşi surprins de asemenea interes din partea a doi tineri ce veniseră să petreacă, şeful de sală: fusese mai întâi club muncitoresc, apoi grădiniţă de copii, enumeră liniştit omul, având în mână un bonier pe care intenţiona să scrie comanda.

— Trebuia folosit pentru baluri, chermeze, nunţi, mese ocazionale! spuse Cora.

— Aşa se şi procedează. Când avem solicitări!

— Poate găsim la etaj o încăpere mai potrivită! interveni Bujor Niculescu. Eu le cunosc, te însoţesc dacă vrei!

Cerură să li se păstreze masa, urcară scările. Coridoare întortocheate, iar încăperile: foste dormitoare somptuoase, odăi pentru servitori, chiar şi o bibliotecă având un mobilier greoi zidit în perete, toate, acum, afumate, prăfoase. Parterul era net superior. Aici, camerele propriu-zise foloseau pentru birou, bucătărie, depozit şi altele, iar mesele restaurantului erau risipite (s-ar fi putut spune la fel de bine: grupate) prin holul imens, cu felurite cotloane, în salonul mare şi în alte două mai mici, încăperi unificate în fapt datorită dispariţiei uşilor intermediare, colosul astfel obţinut devenind însă un labirint bizar.

— Dar se mănâncă bine aici! o informă Bujor Niculescu pe fată.

Aici – spre deosebire de alte locuri unde ar fi mers, locuri pe care le cunoştea. Era adevărat deşi, în ciuda ambiţiilor afişate, restaurantul nu era decât o zahana. Până la sosirea fripturilor, cercetară oamenii din jur: consumatorii, chelnerii în costume roşii, fetişcanele în minijupe din stofă neagră, membrii orchestrei în cămăşi

albe cu papioane mov, erau veseli, gălăgioşi, îmbujoraţi, graşi, deopotrivă puşi pe hârjoană, se cunoşteau bine între ei şi alcătuiau o colectivitate puternică, sincer nepăsătoare faţă de cei câţiva inşi – printre care şi cei doi tineri – nimeriţi acolo în seara respectivă. După mâncarea abundentă şi condimentată, după câteva pahare de vin negru, bun, chiar foarte bun, Cora şi Bujor Niculescu uitară, la rândul lor, de mulţimea agitată care-i înconjura, de dezavantajele clădirii, de numele restaurantului, astfel că această parte a serii, sub semnul amintirilor despre Eremciuc, despre petrecerile de pe malul mării, se încheie într-o atmosferă de însufleţire, de poftă de viaţă, de uşoară euforie. Hotărâră să nu mai vină nicicând la Intim, ciocniră cu entuziasm, o dată şi încă o dată, în cinstea acestei decizii comune; fredonară Periniţa împreună cu întreaga suflare; ieşiră de-acolo ca de la un aţâţător, dezlănţuit, nu lipsit de farmec, spectacol popular ce izbutise, era sigur, să-i înveselească şi să-i îmbujoreze.

Când ajunseră, destul de târziu, la doamna Miriam, Bujor Niculescu telefonă iar ofiţerului de serviciu spre a-i anunţa schimbarea reşedinţei, dar, în noua stare, Cora întâmpină iniţiativa cu hohote de râs de parcă farsa, gluma enormă de la Intim, continua din plin. Tânărul însuşi era relaxat, ca şi cum s-ar fi aflat în vacanţă la mare. Nu erau deloc obosiţi; energia, cheful de pălăvrăgeală, hazul, creşteau văzând cu ochii. Doamna Miriam, inocentă, îi aşează iar la masă: ceai englezesc, prăjituri de casă, plăcintă. De ce nu? apoi cafele, coniac fin: somnul fusese alungat definitiv şi fără păreri de rău.

— Acum e timpul plimbării pe sub castani! spuse voioasă Cora îndată după miezul nopţii. Te rog să telefonezi cui trebuie!

Intuind proporţiile şi însemnătatea evenimentului, gazda sprijini cu înfocare propunerea fetei.

— Cu o condiţie: Cora rămâne să doarmă aici! spuse ea.

— Cine are timp de dormit?! exclamară musafirii.

În ciuda veseliei fără margini, captivanta descoperire a istoriei iubirii lor îi cuprinse din nou. Aşadar, aici, la câţiva paşi, dormise Cora când fugise de-acasă ca să-şi întâlnească prietenul; la câţiva paşi se afla locul neuitatei discuţii dintre ei, – păstrând gândul uluitor al unirii definitive; smulse amintirii, aceste dovezi se iveau înconjurate de un nimb fascinant. Voioşia gâlgâitoare se sublima în nostalgii aromate, de o delicateţe şi de o fermitate a desenului care le strângea inimile; iar acum, simţeau şi gândeau la fel, ştiau că aceste clipe aveau să devină la fel de preţioase, molecule ale unei iubiri la care aspiraseră dintotdeauna; o iubire, aşa îşi scriseseră cândva „cum n-a mai fost” începea să devină realitate.

— Ce-ar fi ca de mâine să te muţi aici? spuse Bujor Niculescu când ajunse împreună cu Cora în hol.

Nu mai era nimic bizar ori hazardat, ca odinioară, în această propunere.

— Şi tu? abia îndrăzni fata să spună.

— Şi eu, bineînţeles.

Aproape nu le venea să creadă că ei rostiseră aceste vorbe, totuşi altele, în loc, nu puteau fi folosite. În adevăr, nicio amânare nu era justificată, în afara temerilor în faţa unui viitor ce nu avea cum să fie ocolit. Trebuia spus lucrurilor pe nume.

— Oricum trebuie să predau garsoniera! spuse el când ajunseră în stradă şi Cora, după discuţia de dimineaţă cu bătrânul chimist, înţelese îndată despre ce era vorbă: O să-ţi fie mai greu, e departe, dar altă soluţie nu văd deocamdată. O să te conduc o bucată de drum, mergem în aceeaşi direcţie, eu ceva mai departe.

Această discuţie, hotărâtoare, cu aparenţa ei simplă, obişnuită, o continuară aşezaţi pe o bancă de pe bulevardul pustiu. Erau atâtea care trebuiau lămurite şi, vai, cât de greu era de găsit tonul, astfel ca emoţia în faţa unei structurale schimbări a existenţei (nunta!) să nu se

transforme în exaltare lipsită de conţinut, dar nici să se piardă în meandrele unor preocupări gospodăreşti, pedestre, o dată cu dispariţia bolţii înstelate de deasupra creştetelor lor. Ceea ce se întâmpla între ei, căsătoria din dragoste, n-avea de ce să fie, cum cred unii, doar o plutire cu capul în nori, un vis după care te trezeşti, secătuit, într-un glod dezolant. Nu vântul nebuniei ori cel al inconştienţei îi mânase pe unul spre celălalt, iar dacă aşa stăteau lucrurile, dacă aveau de construit din fragile sentimente un edificiu care să reziste, atunci tot ce slujea acestei speranţe, şoaptă de dragoste ori vorbă chibzuită, trebui să participe cu egală îndreptăţire. Discutau despre toate, cu naturaleţe, şi parcă nu le venea să creadă că o fac.

O piatră uriaşă li se luase de pe suflet atunci când se ridicară de pe bancă şi porniră pe sub castanii foşnitori. Oare sărutările vor mai avea şi de-acum încolo gustul neîntinat de răspunderi şi obligaţii? Le-ar fi fost greu să răspundă, de aceea se fereau cumva să obţină confirmarea de care în adâncul inimii nu se îndoiau; dacă iubirea era, totuşi, o frumoasă invenţie?

— Cora, creezi cumva că am greşit?

— Nu ştiu, răspunse fata întorcând spre el un chip luminos.

— Acesta e adevărul, spuse el şi o îmbrăţişă fericit.

— N-am greşit! spuse fata izbucnind în râs, îndată ce se eliberă.

Când se întoarseră acasă, descoperiră că uşa rămăsese deschisă, iar această întâmplare, rod al neatenţiei, li se păru un minunat semn al destinului. Intrară în hol, călcând pe vârfuri. Doamna Miriam dormea demult, un sforăit uşor răzbătea comic, în liniştea deplină, dinspre camera ei. Tot ce era nevoie pentru găzduirea Corei fusese pregătit cu grija unei mame, a cărei copilă a ieşit, ireversibil, de sub supraveghere, dar în niciun caz din raza iubirii părinteşti. Luminile ardeau pretutindeni. În

bucătărie, pe un ştergar apretat aşteptau o cană cu lapte, o ceşcuţă cu cafea, o farfurioară cu biscuiţi de casă. (Izbucniră în râs: după restaurant, după o nouă masă în camera doamnei...!)

— E pentru dimineaţă! pricepu în sfârşit Cora, amintindu-şi de obiceiurile gazdei în timpul vizitei din ianuarie.

— Te ţine pe palme! Altceva decât la blocul de garsoniere! aprecie înduioşat Bujor Niculescu, legând constatarea de programul mutării lor aici.

În dormitor, veioza dirija discret fascicolul de lumină către aşternutul proaspăt, alb şi foşnitor, care le dăduse şi „atunci" aprige bătăi de inimă. Patul uriaş din apartamentul Crizantemei năvăli furtunos în memoria lor, împiedicând suprapunerea imaginii de azi peste cea de odinioară. Bujor Niculescu oftă, privirea Corei scânteie jucăuş, o privire curată, fără falsă pudoare!

— Nu e uşor să fi femeie, spuse tânărul dintr-odată şi, observând tresărirea nedumerită a Corei, adăugă: Vreau să spun că e dificil, complicat, inteligenţa singură nu te ajută să te descurci în această condiţie specială: Probabil de aceea foarte multe aspiră la traiul simplu, net pretenţios al bărbaţilor.

— Eu, nu! spuse Cora surâzând.

— Parcă am mai discutat cândva despre asta! îşi aminti el încruntat, bătând în retragere.

— Oh, de discutat se poate discuta orice, îl linişti fata. Probabil că mă simt bine în interiorul acestei condiţii ori, poate, m-am adaptat în aşa măsură încât nici nu mai realizez caracterul ei special. Am alte aspiraţii, aceea despre care pomeneai, nu! Dar înţeleg ce spui, dacă mă gândesc, dar numai dacă mă gândesc, îmi dau seama că ai dreptate. Deşi...

— Îmi amintesc că am citit cândva o frază, frumoasă, care suna, foarte aproximativ, aşa: Fiecare pas al ei, era observaţia unui îndrăgostit! se integra benevol şi cu o

gingăşie dureroasă în tiparele stabilite de generaţii întregi. Fără tine, aş fi crezut că e o invenţie! Iubirea, preciză el.

O îmbrăţişă, o sărută îndelung (Mă săruţi ca într-o scrisoare! spuse Cora râzând), apoi o îndepărtă şi, cu nesiguranţă în glas, îi spuse:

— Ar fi ultima noapte pe care o petrecem despărţiţi!

Deşi el evitase declaraţia patetică, în acest sens nesiguranţa vocii stătea mărturie, Cora se simţi copleşită de dogoarea comunicării.

Astfel începură zilele iubirii mature, a unei uniri depline, cu discreţie opusă efemerului, o viaţă departe de amorul platonic dinainte, dar şi de cel casnic, şi-o spuneau fără nelinişte şi fără resemnare, ce avea, cândva, să urmeze. O viaţă plină. Dar: *toate familiile fericite se aseamănă între ele...*

Dimineţile, foarte devreme, plecau împreună. În lumina albăstruie a zorilor, care făcea ca oraşul să pară mai frumos ca în timpul zilei, încremenit şi plin de speranţe nedesluşite, traversau, ţinându-se de mână, bulevardul cu castani până la staţia unde Cora urca în autobuz.

Fireşte, el ajungea acasă mai târziu decât Cora, la bordul unui microbuz ce făcea senzaţie în cartier. Dar conţinutul concret al acestor expresii: „mai târziu” „fireşte” „microbuz special” îi dădea Corei mult de furcă, o nemulţumea grozav, dar îi crea şi un sentiment de vinovăţie datorită căruia nu îndrăznea să pomenească, în niciun fel, de supărarea ei acută. Pe scurt, faptul că ajungea acasă şi începea să aştepte, ore întregi, fără a avea nici cel mai vag reper în legătură cu momentul când avea să-l vadă, în sfârşit, intrând pe uşă, o umplea de îngrijorare şi de nelinişte, de gânduri negre, o apăsa cumplit şi o deprima. Prelungirea unei asemenea situaţii i se părea de nesuportat. Îşi repeta însă mereu că trebuie să aibă răbdare, îşi spunea că aşa e la început „până se aşază apele” şi că, în curând, treburile vor intra în făgaşul

obişnuit. Din păcate, începutul acesta se nimerise să se suprapună peste începutul, atât de complicat, atât de fragil, al vieţii în comun, iar orele de aşteptare rupeau nemilos din timpul, oricum insuficient, al iubirii. Abia apucau, uneori, să-şi spună câteva cuvinte. Chiar o fire modestă, supusă, s-ar fi clătinat. Nu era cazul Corei; cu totul altfel îşi închipuise ea momentele de împlinire a dragostei.

Era, apoi, acel „fireşte”, impresia de lucru de la sine înţeles, care o chinuia şi o umilea de-a dreptul. Îşi unise viaţa cu aceea a unui om foarte ocupat, important, încărcat de răspunderi, un ins care nu putea dispune, ca alţii, de un program fix. Dacă această situaţie i-ar fi fost prezentată ca neobişnuită, excepţională, dacă i s-ar fi solicitat o anume înţelegere, poate resursele ei de devotament şi de dăruire ar fi ajutat-o să se împace cu gândul, să înfrângă depresiunea sufletească. Dar celorlalţi, lui Bujor Niculescu, doamnei Miriam, colegilor, situaţia li se părea normală, nesusceptibilă de explicaţii şi comentarii. Iar Cora se revolta, în tăcere, împotriva unei asemenea interpretări. „S-ar putea ca astăzi să întârzii ceva mai mult ca de obicei!” auzea uneori, în treacăt, atunci când se despărţeau dimineaţa în staţia de autobuze. Cât? De ce? Până când? Aceste întrebări nu intrau în discuţie.

Până şi existenţa microbuzului elegant, de culoarea untului, o scotea, într-un fel, din sărite. Pe de o parte, era un mijloc de transport rapid, care-l scutea deci pe Bujor Niculescu, spre deosebire de ea, de cei mai mulţi; să piardă vremea prin staţii, până la staţii, în înghesuiala orelor de vârf. Acest privilegiu nu producea însă niciun fel de consecinţe practice, sporind senzaţia de ilogic, de inexplicabil. Pe de altă parte, adesea, maşina cu o duzină de locuri îl aducea doar pe el, dovadă că acei împreună cu care plecase dimineaţă se întorseseră mult mai devreme. „Te-ai întors singur*?*” „Da, aveam nevoie de

liniște, în vânzoleala de peste zi nu mă pot concentra!”, răspundea el, iarăşi, cu o naturaleţe care o îngheţa pe Cora.

Adevărul e însă că, îndată după sosirea lui, crisparea; frământările, presiunea singurătăţii, se risipeau, iubirea reintra cu vigoare în toate drepturile ei. Cora afla că Bujor Niculescu se gândise toată ziua numai la ea, apoi o îmbrăţişa de nenumărate ori, alcătuia, plin de vitalitate, diverse proiecte pentru ei amândoi, îi citea, îi povestea. Intensitatea acestor ore o copleşea pe Cora, o împăca, îi alunga neliniştile şi sentimentul de vinovăţie.

Întruna din seri, fără ca fata să-i amintească promisiunea făcută, el se apucă să-i explice în amănunţime cauzele care-l făcuseră să opteze pentru noul şantier, alcătuind o schemă exactă, surprinzătoare şi captivantă pentru Cora, a raporturilor sale cu Burghele.

— În seara când te-am căutat, îţi aminteşti, eram aproape hotărât să nu-l urmez. Dorinţa de a scăpa de sub o tutelă ce începuse să mă împovăreze mă adusese în situaţia de a-i comunica refuzul meu categoric. Îi datorez multe acestui om neobişnuit de inteligent, când te vei obişnui cu uzina vei vedea ce forţă enigmatică reprezintă acolo numele său. Cei mai mulţi nici acum nu cred că Burghele s-a despărţit cu-adevărat şi definitiv de ei, în aşa măsură se obişnuiseră cu prezenţa sa decisivă. Pentru mine el a constituit un reper şi un punct de sprijin. De la un moment dat însă apropierea dintre noi a început să mă tulbure, să provoace consecinţe dezagreabile pentru mine. Nu ştiam cum să reacţionez. Mulţi mă considerau, în mod simplist „creaţia” lui şi, cu toate că amândoi ştiam prea bine că relaţia e mai complexă şi mai nuanţată, opinia celorlalţi a început să exercite presiuni, să influenţeze în forme bizare, raporturile noastre, determinând, eu cred că exclusiv din vina lui, o ruptură ce se adâncea văzând cu ochii. În mod curios, la un ins atât de atent şi de perspicace, Burghele avea aerul că nu

observă schimbarea ori, de o observă, nu consideră că e cazul să-i acorde interes. În seara când te-ai întors aici, tocmai veniserăm împreună cu el dintr-o călătorie la Braşov. Oh, n-aş vrea să creezi că această întâmplare m-a făcut să nu te aştept şi-apoi să nu te caut, eram copleşit încă de lunga ta tăcere, a cărei semnificaţie îmi părea prea limpede pentru ca o telegramă oarecare, mai curând convenţională... Vreau doar să-ţi spun că abia acum, adică foarte recent, întorşi din acea călătorie, plină de peripeţii, dar despre acestea altădată, m-au izbit ambiţiile sale, fireşti, justificate, să nu ţi se pară că-l judec cu părtinire, dar prea evidente şi prea lipsite de farmec ca să mai caracterizeze individul de excepţie care a fost, te rog să mă creezi pe cuvânt, Burghele! Pentru mine, pentru foarte mulţi, Burghele se situa deasupra suspiciunilor banale, a bănuielilor meschine. Chiar dacă avea anumite interese, cine nu are? şi ambiţii, a-l trece printre arivişti, de pildă, părea o dovadă de stupiditate. A urmat o discuţie, noaptea târziu, despre intenţiile mele. Cum îţi spuneam la început, întorcând chestiunea pe toate feţele, trecând de dezamăgire, de furie în unele clipe, am ajuns la concluzia că trebuie să ne despărţim, să rămân pe loc. Indiferent de atitudinea pe care o va declanşa această opţiune, chiar de sancţiunile perfide, acolo am ajuns! care îmi vor fi rezervate, de riscurile de tot felul ce mi le asumam. Şi totuşi n-am făcut-o! mai întâi, întâlnirea cu tine. S-ar putea spune, tu însăţi s-o gândeşti, că n-are nicio legătură, ba chiar n-ar trebui să aibă, că ar fi, la urma urmei, inadmisibil să punem laolaltă chestiuni atât de deosebite. Nu le pun laolaltă, dar nici să le izolez în chip artificial, nu vreau. N-aş proceda ca Burghele, n-aş da dovezi de îmbătrânire prematură, n-aş prinde să uit unde mă aflu, când, lângă cine?! Mi-ai dat curaj, încredere în mine, forţă, îţi mulţumesc!

O spusese cu dragoste, iar Cora, în faţa acestei izbucniri deloc convenţionale, – până atunci ascultase cu

atenţie şi încordare, mulţumită că el nu-şi uitase promisiunea, satisfăcută că nu-i ascunsese nimic, ci doar aşteptase momentul potrivit pentru o explicaţie cuprinzătoare şi loială – se emoţionă la rândul ei, iar mărturisirea îi încălzi inima. La lumina acestei mărturisiri, tot ce spusese el şi tot ce urma să spună căpătă girul adevărului convingător, indiscutabil.

— Şi-atunci... spuse Bujor Niculescu, tulburat, pierzind parcă şirul gândurilor. Da! îşi aminti, dintr-odată înflăcărat. Nu trebuie să fug din calea lui şi nici să mă prefac că nu observ privirea mustrătoare ori ironică, batjocoritoare câteodată, de ce să n-o spun, a celorlalţi! Dilema trebuie pulverizată nu doar în aparenţa ci în substanţa ei! Asta înseamnă să nu mai judec exclusiv prin prisma intereselor mele, aşa cum a ajuns s-o facă Burghele, ci să mă ridic peste, să văd de-acolo, de la răceala înălţimii cum stau lucrurile. Omul acesta care, social vorbind, nu mă refer deocamdată la moralitate, a fost multă vreme util. Necesar, pozitiv să zicem, n-a încetat cu desăvârşire să fie, nu, dar în mare măsură, şi în perspectivă, înzestrarea lui ieşită din comun a ajuns să se canalizeze către ţeluri cu prea vădită amprentă individuală, iar jocul inteligenţei sale l-a împins către o indiferenţă dăunătoare în raport cu ce nu-i serveşte direct, ceea ce până nu demult nu se întâmplă. Fireşte, această nouă direcţie a acţiunilor sale este încă greu de depistat, pare incredibilă, dar dacă eu am certitudinea acestei primejdii pe care valorosul nostru Burghele a început s-o reprezinte, ce altceva îmi rămâne să fac decât să mă opun, să nu-i îngădui, să-l blochez până şi alţii vor sesiza, cu aceeaşi limpezime, situaţia şi vor proceda la fel?! Ah, da: îţi spuseserăm de reîntâlnirea noastră ca factor de schimbare al opticii mele. A mai fost ceva, din cu totul altă sorginte, bătând însă în acelaşi punct. Există acolo un inginer stagiar, Niţu se numeşte, cu care am avut un soi de conflict. În dimineaţa următoare revederii

cu tine, mă întâlnesc cu acest băiat care-mi comunică sec, ar trebui să-l cunoşti şi să ştii ce discuţie am avut cu el ca să înţelegi semnificaţia acelui mesaj alb! îmi spune aşadar că Burghele i-a făcut oferta de a-l lua la noul combinat şi anume în colectivul condus, probabil, de mine. Acest *probabil* făcea toate paralele! Urma aşadar, ce? fie să bat în retragere, să spun surâzând: dar eu rămân pe loc! fie să mă înfurii brusc, să răcnesc: cu dumneata nu lucrez! fie să spun, ceea ce am şi făcut: perfect, mă bucur, sper să colaborăm fructuos! Vă mulţumesc, a declarat băiatul şi s-a făcut nevăzut. Am plecat glonţ spre Burghele şi l-am întrebat, cu câtă naturaleţe sunt în stare, frecându-mi chiar mâinile, asta cu sinceritate, pentru că acum ştiam ce îndatoriri îmi revin: ei, când ne mutăm, când ne-apucăm de treabă? N-a fost surprins, notează, deşi avea motive, ştia în câte ape mă scăldaserăm. Nu sincer surprins, pricepi! S-a ramolit, ce să mai vorbim. Dar povestea cu Niţu face parte şi ea din aspectele procedurale, din preliminarii. În conţinut, noua deviză a lui Burghele, împotriva căreia sunt hotărât să mă împotrivesc, ar suna astfel: îmi fac datoria, sunt modest, dar nu mai vreau să fiu anonim! Lăudabil, nu? însă, în afara acestor două obiecţii de esenţă: anonim n-a fost nici până acum, dimpotrivă destul de celebru, ba chiar aureolat de legende şi, doi, faptul că şi ceilalţi pot gândi, eventual, la fel. Pentru că nu fapte de vitejie, care să-l facă pretutindeni cunoscut, doreşte el să înfăptuiască; oricum nu altele, descoperiri ştiinţifice de pildă, decât cele de până acum, ci doar să fie recunoscut dincolo de fruntariile între care se desfăşoară, dincolo de raza acţiunilor sale. Şi-a dat el seama că sistemul anterior nu e bun şi vrea să propună, *spre folosul tuturor,* altceva? Nicidecum, îşi ia măsuri în privinţa propriei persoane şi-atât! Ce se întâmplă în jur i-a devenit, cum spuneam, indiferent. Nou şi, mai cu seamă, nepermis! Oricând înainte, dacă asemenea intenţii i-ar fi

dat târcoale, ar fi avut energia să le frâneze. Ajuns însă în public cu ele, revine altora misiunea să le combată. E o boală, iar privirea lucidă care a diagnosticat-o are datoria s-o localizeze, să nu îngăduie proliferarea! De acord?

— De acord! răspunse Cora.

— Atunci e bine.

Fireşte, fata n-avea cum să întrezărească atunci întreaga amploare a demersului în care el se angajase de unul singur, cu încrâncenat chef de a pedepsi, nici consecinţele hiperindependenţei dezlănţuite pe un fond de amar resimţită dependenţă a tânărului. De altfel Bujor Niculescu nu socotise necesar, sau numai oportun deocamdată, să pomenească urmările imediate ale acţiunii sale în cuprinsul relaţiei lor de iubire aflată, o spusese, în legătură cu... Poate considera că vor fi înţelese pe măsură ce se vor ivi şi observa. Iar Cora n-avea cum să desluşească proporţiile dezacordului cu sine însuşi implicat de o asemenea aparent bărbătească descătuşare, un dezacord datorită căruia, cum bine se ştie, libertatea sa morală devenea cu neputinţă de apărat. Îşi îmbrăţişă aşadar iubitul cu pasiune şi cu devotament, bucuroasă că deţine o nouă îndreptăţire pentru o dragoste de care oricum nu se îndoia. Regretă chiar că nu găseşte pe loc vorbele care să exprime adeziunea la acest nobil program, să însemne susţinere şi încurajare. Avea să caute, era sigură, prilejul s-o facă, pentru că nu voia să rămână datoare cuiva care merita cu prisosinţă încrederea ei.

În ziua următoare, îl aşteptă cu încordare, convinsă că acea comunicare adâncă, restabilită între ei atât de categoric, va impune cu siguranţă o excepţie în programul lui prea încărcat. Bujor nu se întoarse însă mai devreme decât de obicei. Şi totuşi, o mică minune se petrecu. După aproape o oră de când Cora intrase în casă, – vreme pe care ea, fără să privească spre ceas, ar

fi putut s-o descrie, sufleteşte, minut cu minut – tânărul o chemă la telefonul din camera doamnei Miriam şi o anunţă, cu căldură, energic, că are de terminat o intervenţie importanţă, al cărei text e aşteptat de ministru, la Bucureşti, în dimineaţa următoare. „Te superi?” „Nu” îl asigură Cora emoţionată la culme, atât de transfigurată încât, fără să ştie despre ce discută protejaţii ei, doamnei Miriam îi dădură lacrimile de bucurie. „Când să te aştept?” îndrăzni fata să se intereseze doar din dorinţa de a mai auzi o dată glasul logodnicului. Urmă o scurtă pauză, Bujor Niculescu n-avea răspunsul pregătit, apoi vocea lui comunică foarte ferm: „La nouă fără cinci sunt în faţă!” Dacă i-ar fi spus, cu aceeaşi gravitate, că-şi isprăveşte treburile peste o lună şi jumătate, ceva mai surprinsă şi mai mâhnită, fata n-ar fi protestat; atât de însemnată, plină de nădejdi, i se părea schimbarea. Cu zece minute înainte de ora fixată, Cora deschise larg ferestrele spre stradă, dar abia exact la nouă frumoasa maşină cu emblemă albastră frână dinaintea porţii; cu aproape un minut înainte, urechea Corei recepţionă fâşâitul roţilor de cauciuc în clipa când microbuzul, cu un viraj scurt, trecu de pe asfaltul bulevardului pe strada lor cu pietre de râu.

A doua zi, telefonul sună la aceeaşi oră. „Ce faci, cum te simţi?” se interesă Bujor Niculescu. Vorbea, Cora îşi dădu seama îndată, dintr-un loc aglomerat, se auzeau frânturi nedesluşite de conversaţie, soneria unui alt telefon, ţăcănitul unei maşini de scris. Dar chiar întrebarea era neobişnuită. „Unde eşti?” spuse Cora, în loc să răspundă. „La Bucureşti”, i se comunică cu o simplitate care o ameţi. „De ce?” voi ea să ştie. „Păi, intervenţia aceea importanţă despre care ţi-am spus ieri, – o informă Niculescu, fără să se încurce – a fost refăcută, se cereau nişte completări pe care numai eu le puteam da, acum aşteptăm rezultatul convorbirilor, poate e nevoie de explicaţii suplimentare, dar am impresia că

sunt pe sfârşite. Am vrut însă să-ţi telefonez exact la ora la care te-am chemat ieri! îi destăinui el, anume ca s-o liniştească, subtextul sentimental al acestei convorbiri. Din fericire există telefon automat interurban, altminteri...!" glumi el înainte ca fata să priceapă enumerarea administrativă dinainte.

Deşi afară încă nu se întunecase, Cora se dezbrăcă imediat ce reveni în camera lor, se vârî sub plapumă şi, cu mintea secătuită, se apucă să citească dintr-o revistă tehnică aflată pe noptieră. După un timp, se ridică, acoperi ferestrele, apoi aprinse veioza şi continuă să citească din aceeaşi revistă, de astă dată trântindu-se pieziş peste plapumă. În această poziţie incomodă, adormi curând, pe nesimţite. O trezi abia sunetul deşteptătorului, pe care de altfel uitase să-l fixeze, în dimineaţa următoare. Bujor aşternuse peste covor două pături groase, reuşise să scoată şi una dintre perne, iar acum dormea adânc, împăcat, sforăind ritmic. Înduioşată, Cora se întinse alături de el, îl cuprinse cu amândouă braţele, începu să-l sărute, cu o poftă de dragoste ce constituia, în existenţa ei, o noutate uimitoare.

„Am să te pedepsesc" îl anunţă ea totuşi, cu un aer năstruşnic, atunci când se despărţiră, sărutându-se mai mult decât altădată, în staţia de autobuze. În adevăr, după ce sirena uzinei anunţă încheierea primului schimb, Cora nu se mai grăbi să ajungă acasă ci, în starea de elan pe care o implică orice modificare de tactică, porni spre locuinţa lui Ovidiu şi a Ceciliei în colonia de intervenţie, între impuls şi chiar adoptarea unei hotărâri, pe de o parte, desăvârşirea iniţiativei, pe de altă parte, multe intervin. Până să sune la uşa familiei Poruncea, mai ales că nici nu apucase să-şi anunţe vizita, entuziasmul răzbunător al fetei îşi diminuă intensitatea. Dacă totuşi Bujor ajungea înaintea ei, aşa cum preconizase, risca să înceapă un joc de-a v-aţi ascunselea dintre cele mai nesuferite, acel şir de pedepse în compensaţie pe care

soţii ajung să şi le aplice cu un soi de voluptate care, din afară, o dezgustase întotdeauna, un joc în care amândoi pierd, pentru că macină inevitabil temelia iubirii: încrederea, nu în sens vulgar, în celălalt. “Aşa, va să zică, ei lasă că-ţi arăt eu!” Era, apoi, rezolvarea cea mai la îndemână. Infantilă, acel „să vezi şi tu cum e”, iar Cora suspecta de ineficacitate orice soluţie superficială, toate formele minimei rezistenţe. Altceva însă, deocamdată, nu-i venise în minte. Iar dacă Bujor sosea acasă în urma ei, amânarea produsă era inutilă, ba chiar se întorcea împotrivă-i; doar aşa, să se apuce să-i relateze, dar cu ce efect “educativ”?, că era cât pe-aci să se întâmple... Până la urmă socoti că, oricum, obţinea o reducere a acelei dureroase, insuportabile, aşteptări, un fel de a trece timpul mai uşor. Întreagă această ezitare neliniştită constituia doar una din laturile chestiunii. Cealaltă conţinea alt soi de remuşcări; vizita anterioară, făcută la insistenţa Ceciliei (dar nu modul de declanşare conta!). Se desfăşurase tot într-un moment când relaţiile dintre ea şi Bujor înregistraseră un impas. Câtă vreme erau fericiţi, aşadar, nici prin cap nu-i trecuse să-şi vadă prietenii. Iat-o revenind acum, să caute, din nou, mângâiere. Fireşte, Cora nu era o plângăcioasă; nici data trecută nu se lamentase, nici acum n-avea să pomenească mobilul real al întrevederii. Era însă de ajuns că-l ştia; deci nu „la bine şi la rău” ci numai „la rău”; cu asemenea incorectitudine îi era greu să se împace.

Dar ca şi la întâlnirea anterioară, de fapt ca şi la vizita de prezentare, îndată ce trecu pragul locuinţei acestei familii atât de „pe gustul ei”, lipsită de fasoane, de false duioşii, se lăsă cuprinsă de atmosfera de încredere – exact ce avea nevoie – care i-o inspirau părinţii şi copiii, mai ales scepticul fermecător Ovidiu în raport cu care se definea, în chip personal, fiecare dintre “fete”. Ciudat, Cecilia de pildă, fiinţa cea mai convenţională din interiorul acestei celule unde domina naturaleţea, tocmai ea o ajută

să se integreze rapid, să se simtă în voie, în larg, căci era mai atentă, iar Cora, sensibilă la formalităţi, depăşea cu oarecare dificultate impactul. Cecilia era excelentă în faza iniţială, ulterior rolul ei scădea simţitor; spre deosebire de Ovidiu, care nu era prea convins de posibilitatea comunicării, soţia lui avea un optimism superficial care înlesnea rapid contactul amical. „Ne-ai cam uitat, ce bine-mi pare că te văd, asta mică de curând a întrebat de dumneata” erau fraze plăcute care, în niciun caz, n-ar fi ieşit din gura lui Ovidiu, structura sa le respingea, indiferent de conţinutul lor de adevăr. Avantajele reale decurgeau însă direct din dezavantajele aparente.

— Ce face prietenul meu, cum s-a acomodat? se interesă Ovidiu, după ce mai întâi Cora se jucase aproape o oră în camera copiilor.

— Cred că bine, are mult de lucru, pare mulţumit de ceea ce face!

— M-am gândit mult la el! spuse bărbatul pe acel ton de plictiseală ce dădea un timbru atât de convingător declaraţiilor sale. Am impresia, totuşi, că a făcut o greşeală. Nu vreau să spun, cu asta, că rămânând pe loc proceda mult mai bine. Şi aici situaţia lui devenise destul de falsă, de şubredă, iar firea lui, de om înzestrat şi autentic, ar fi explodat în cele din urmă, cu consecinţe grave. În primul moment, sincer să fiu, l-am felicitat în gând şi, nu-mi amintesc, poate şi în fapt. Foarte bine, mi-am zis, se eliberează de apăsarea unei poziţii confuze, inacceptabile şi, cu experienţa dobândită, poate să înceapă, supraveghindu-se mai atent, o existenţă calitativ diferită, matură, firească nu cu mari satisfacţii, dar decentă, în acord cu sine însuşi. Fata asta – de dumneata era vorba – a avut o influenţă bună asupra lui! Reluând întreaga chestiune, bineînţeles neintenţionat, m-am trezit într-o bună zi gândindu-mă la el, la voi, şi fără vreun scop practic imediat, nici nu credeam că voi ajunge s-o spun, iată că, la a doua mână, lucrurile au căpătat altă

înfăţişare, mai puţin trandafirie. Acum, – Ovidiu izbucni în hohote de râs – drept este, asemenea schimburi de culoare sunt îngrijorător de frecvente, nu-mi dau seama cât e vina mea cât a altora, dar aşa se întâmplă! mai rar, mult mai rar, reconsiderarea merge în sens invers. Am greşit gândind astfel, mi-am zis, n-a procedat bine! Îl pândeşte o traumatizare încă şi mai rapidă, pentru că motivele plecării sunt artificioase şi-l vor împinge, ca nimic, într-o situaţie încă şi mai falsă decât aceea, atât de falsă; dinainte. Între el şi Burghele, înţelegere şi armonie, măcar relaţii normale, nu mai pot exista.

— Aşa este, şopti Cora.

— Numai un naiv ar mai crede într-un reviriment, fie şi îndepărtat în timp! continuă el, parcă nici n-ar fi auzit vorbele fetei, de vreme ce, era limpede, felul în care ea asculta, cu sufletul la gură, îl stingherea şi-l împiedica să se concentreze. Atunci? L-a urmat pe Burghele din obligaţia recunoştinţei, de teamă, din dorinţa de a scăpa într-un fel de-aici?! Parcă nu. Dacă a fost vreo teamă, a fost spaima de a-l „scăpa din mână” pe Burghele. Nu te poţi elibera de sub o tutelă insuportabilă departe de cel care o exercită, în absenţa aceluia, fără posibilitatea de a urmări impresia pe care actele tale de independenţă o exercită asupra „guvernantei”. Altminteri, ce haz ai avea în propriii tăi ochi?! Uite aşa ajungi la automistificare, din absenţa tăriei de a-ţi privi în faţă eşecul, din dorinţa de a obţine o amânare ori de a dovedi, am trecut şi eu prin asta, ceea ce nimeni nu are cum dovedi! Parcă ţi s-ar face nişte injecţii de energie, un şoc de întinerire care, vai, nu te scuteşte de erorile vârstei obţinute pe cale chimică. Întrezăreşti un drum dificil, plin de răspântii, de bifurcări, la capătul căruia străluceşte însă, ameţitor, triumful, răsplata, acea dovadă necesară regenerării! Dar Bujor e o fire fragilă, nu e făcut, cum îşi închipuie, să se ia la trântă cu un taur! Va fi răpus acest taur, îngăduie-mi să nu fiu pesimist, dar numai de un taur mai voinic decât el,

nicidecum de o sveltă căprioară. Poate te jignesc vorbind astfel, îmi cer iertare, domnişoarele au altă imagine a bărbăţiei, consideră că trebuie să te măsori cu un rival, lăsând, cu nobleţe, deoparte şansele izbânzii, să lupţi, ce poate fi mai frumos. Culmea e că, uneori, eroismul se hrăneşte tocmai dintr-o asemenea concepţie romantică, am impresia însă că am deviat, nu în încleştarea dintre şefi şi subalterni trebuie căutată sublima încordare! Vreau să spun: n-am meditat suficient la acest subiect. Dumneata ce părere ai?

— Nu ştiu, nu m-am gândit, de fapt nu mă pricep la asemenea lucruri, nu le cunosc şi nu pot să-mi dau seama.

— Păi atunci de ce nu mă întrerupi, de ce mă laşi să mă întind la vorbă?! exclamă Ovidiu, aproape indignat. Nu trebuie să mă iei în serios, m-am specializat în proorociri negre, în analiza dedesubturilor, iar profeţii de profesie sunt o specie detestabilă. Hai mai bine să vorbim despre lucruri plăcute, despre iubire de exemplu. La asta sunt convins că te pricepi, ba chiar ai putea da sfaturi! glumi el.

— Oh, n-aş îndrăzni! se apără Cora, cu ironie.

— Sfaturile se dau la cerere, numai proştii se înghesuie să le acorde cu nemiluita din proprie iniţiativă, aşa că, de vreme ce nu le-am pretins, opinia mea conţine doar o laudă generică, un compliment, ca şi cum ţi-aş fi spus că te îmbraci cu gust, ori ai ochi frumoşi. Ambele adevărate, de altfel!

— Adevărate sau nu, se referă la lucruri care se văd!

— Excelent răspuns! aprecie Ovidiu, izbucnind în râs.

— Vă distraţi de minune, se auzi, din camera cealaltă, vocea Ceciliei.

— Numai de câteva clipe încoace, o asigură soţul. Până acum boceam, lansând ipoteze fără acoperire. Dar şi ce spuneam înainte, se observă la fel de bine. Cel puţin de la o vârstă încolo. Eu am ajuns, iartă-mi orgoliul, să văd cu

uşurinţă.

— Niciun orgoliu, câtă vreme e vorba de o virtute a vârstei! îl linişti Cora în glumă. Şi, mă rog, în cazul meu, după ce se vede?

— După multe, dar nu numai în cazul dumitale! spuse Ovidiu, contaminat de stilul replicilor ei ori parodiind subţire acea conversaţie de salon. După intensitatea privirii, în primul rând, o privire avizată şi candidă în acelaşi timp, ceea ce rar vezi în zilele noastre, după o mişcare bine strunită a braţelor gata să se dezlănţuie, după intonaţie, cristalină şi deloc dezinvoltă şi după altele asemănătoare. Spun ce-am de spus, nu mă las mult rugat! încheie el înviorat.

— Rezultă că acea pricepere, calitatea de a da sfaturi, aparţine oamenilor tineri!

— Da. Cu o expresie uzată, dar exactă, sufletelor tinere!

— Păi, ce să spun: pentru iubire trebuie răbdare, multă răbdare. Şi forţă interioară. E ca un creez, pentru care ai nevoie de tărie şi rezistenţă, ca să-l păstrezi, să nu-l trădezi!

— Ştiam eu ce spun! exclamă gazda, cu încântarea celui care-şi vede opinia confirmată. Iartă-mă aşadar că fac pasul următor: cred că te afli într-un moment în care iubirea pare ameninţată. Pare! Iartă-mi indiscreţia, nevoia de a fi deştept a fost prea puternică. Dar dacă e să lansez totuşi şi o profeţie luminoasă, să fiu un proroc al binelui, atunci sunt sigur că dumneata eşti făcută pentru asemenea credinţă!

— Unul singur nu ajunge, spuse Cora surâzând.

— De obicei, unul singur ajunge! declară Ovidiu cu gravitate, iar licărul din privirea lui se stinse.

Clătinându-se uşor, toată numai zâmbet, cea mai mică dintre fetiţe trecu pragul dintre camere, apropiindu-se de ei cu braţele dolofane întinse şi aducând, bine strânse în palme, două ghete neverosimil de mici. Cora se aşează pe

genunchi, gata s-o întâmpine.

— La mine vii, le-ai adus să mi le arăţi?

— Da.

Privind scena, topit de duioşie, Ovidiu intră în joc, adresându-se supărat odraslei.

— Cred că la mine veneai!

— Nu.

— Da, nu. Altceva nu ştii să spui? insistă el.

— Tata, declară liniştit copilul.

— E ceva, recunoscu Ovidiu. Şi de ce-ai adus ghetele? Alte jucării n-ai?

— Nu.

— Cum să nu? interveni Cora. Ai foarte multe, le-am văzut. Doar nu sunt toate ale Ortansei!

Fetiţa renunţă la conversaţie, se tolăni pe covor şi se apucă să desfacă şireturile uneia dintre ghete, arătând-o apoi, triumfătoare, celor doi.

— Cea mare nu era în stare de asemenea calinerii, are o fire de războinic! observă tatăl.

— Şi cum e mai bine? se interesă Cora.

— Nu ştiu, voi afla abia de la o vârstă încolo! declară Ovidiu şi, în ciuda formulării „cu trimitere”, rămase serios, ca şi cum ar fi răspuns la întrebarea: de ce merită viaţa să fie trăită.

Soneria, asurzitoare, făcând să vibreze, ca la o alarmă aeriană, toate geamurile, anunţă sosirea unui nou musafir.

— Răspund eu. Se auzi vocea Ceciliei.

O sporovăială nedesluşită, însă evident marcată de stingherealã, îl făcu pe Ovidiu să pornească intrigat, spre holul de la intrare. Curând el se întoarse bosumflat, într-un fel caraghios datorită fălcilor grăsuţe ce se rotunjiseră încă şi mai mult.

— Ar trebui să plec! înţelese Cora şi se ridică.

— Nu, spuse cu fermitate fetiţa care izbutise, cu ajutorul Corei, să desfacă nodurile ambelor şireturi.

— Nu, declară şi Ovidiu după o clipă de meditaţie. E o prietenă a cumnatei mele, cea mai bună. Trece uneori să vadă copiii, este în vechi relaţii cu Ortansa.

Nicio urmă de zâmbet, cum s-ar fi cuvenit, nu însoţi aceste explicaţii neobişnuit de ceremonioase. În sfârşit se ivi şi Cecilia încă mai stânjenită decât soţul ei, conducând o femeie distinsă şi frumoasă care-i păru cunoscută Corei.

— Cred că ne-am mai văzut undeva! spuse cu simpatie femeia, în vreme ce Cora nu-şi putea dezlipi privirea de obrajii ei gingaşi, parcă turnaţi în porţelan.

— Ortansa e în camera ei, îşi face lecţiile! interveni Cecilia.

— Stai s-o văd puţin pe asta mică. Vai, cât a crescut!

— Anda, declară fetiţa în semn de recunoaştere după care se apucă, liniştită, să înnoade iar cele două şireturi.

— Şi Cora! Prezentările au fost făcute! exclamă, răsuflând uşurată, Cecilia, luând-o de braţ pe noua venită şi conducând-o spre cealaltă cameră.

— Cam mulţi musafiri neanunţaţi, îi spuse Cora lui Ovidiu după plecarea femeilor. Asta înseamnă să ai copii: se ştie că eşti mereu acasă, te trezeşti cu vizite fie că ai sau nu chef!

— Da, cam mulţi! răspunse Ovidiu parcă fără să-şi dea seama de impoliteţea comisă.

— O femeie frumoasă! se prefăcu şi Cora că nu observă, începând însă să se pregătească de plecare. Eu sunt de dimineaţă pe-aici, aşa că…

— Frumuşică! declară Ovidiu criptic, nelăsând să se înţeleagă dacă amendează opinia Corei ori, mai simplu, rosteşte absent un cuvânt oarecare.

Bujor Niculescu nu venise, drept însă că nu era foarte târziu, când Cora ajunse acasă. Ea tocmai se gândea, puţin vinovată, în ce fel să-i relateze vizita la familia Poruncea, – nu încăpea îndoială: trebuia să-i povestească, – să mai insiste adică asupra caracterului premeditat şi asupra faptului că va proceda aidoma şi alte ori, sau s-o

prezinte ca o întâmplare fără consecinţe, într-un fel regretabilă de vreme ce ezitase chiar s-o desăvârşească, (se gândea *cum,* e un fel de a spune, de fapt nu se prea lămurise pentru ea însăşi ce fusese) – când observă, ieşind de sub vaza de pe masă, un plic albăstrui care o făcu îndată să tresară. Era un bilet scris de doamna Miriam. În starea în care se afla, biletul i se păru foarte asemănător cu telegrama – laconică, neobişnuită, precisă – ce anunţase îmbolnăvirea mamei. Află aşadar că Bujor o căutase la aceeaşi oră ca şi în zilele precedente, îngrijorat şi surprins că n-o găseşte acasă, că după un sfert de oră sunase iar, anunţând că se interesase la laborator, dar nici acolo nu întârziase. După alt sfert de oră telefonase din nou. Această ultimă convorbire, vecina o transcria cuvânt cu cuvânt, fireşte replica lui, cu litere mari: „Tot n-a venit? Mi-e tare teamă să nu fie un accident. Nu văd altă explicaţie!” Rugase să i se telefoneze în clipa când Cora intră pe uşă. Doamna Miriam ieşise să cumpere pâine şi lăsase biletul ca s-o prevină pe Cora şi s-o îndemne să telefoneze neîntârziat ca să-l liniştească, notând, pe lângă numărul centralei telefonice, pe cel al dispecerilor şi al secretarei directorului. „Ce zarvă fără rost!” se înfurie Cora după ce citi de două ori biletul. Dragostea şi neliniştea conţinute în lămuriri şi în îndemn nu ajunseră, era prima oară, – acesta poate fi considerat punctul culminant al întregului episod – până la sufletul ei. Dimpotrivă, pe lângă impresia de căutare nejustificat dramatizată (poate se oprise la târguieli, poate intrase la o expoziţie!), se instalară impresia de supraveghere inadmisibilă a fiecărui pas, de nedreaptă suspiciune, precum şi, mai cu seamă, impresia de tratament umilitor dintre acelea aplicate copiilor şi altor făpturi iresponsabile. „Nicicând nu i-a trecut prin cap, până nu m-am revoltat, că şi eu pot fi îngrijorată, că în atâtea clipe m-a înspăimântat gândul că a păţit ceva groaznic, o nenorocire, totuşi n-am îndrăznit să dau telefoane

autoritar-alarmate, să-mi recapăt cât mai curând, fie şi pentru câteva minute, liniştea. O dovadă de bun simţ, indiferent de proporţiile îngrijorării, ar fi fost să-şi vadă de treburi, dacă sunt atât de grabnice şi importante, ori chiar să se prefacă a şti unde mă aflu, fără s-o mai pună pe jar pe biata femeie, dacă a priceput ceva din ce se petrece cu mine de săptămâni şi săptămâni! A telefonat şi la laborator, ce-şi vor închipui colegii despre mine! Şi asta înainte chiar de a ne căsători!" Hotărî cu înverşunare să nu-l caute, apoi, la gândul că doamna Miriam înapoindu-se o va face în locul ei şi împotriva voinţei sale, începu să se îmbrace pentru a porni încotro va vedea cu ochii. „Dar te pomeneşti că telefonând iar, ori întorcându-se val-vârtej acasă, ce-ar fi să-şi lase treburile nefăcute aşa cum n-a procedat nicicând! se va apuca, deznădăjduit, să se intereseze la spitale şi la miliţie, în adevăr nimic nu l-ar opri!" Mai bine era aşadar să rămână pe loc, să nu telefoneze şi nici să nu răspundă la telefon, iar în ipoteza că vecina nu va voi s-o asculte, să refuze orice convorbire cu Bujor, orice explicaţie prin intermediar, indiferent de consecinţele acestei aşa zise încăpăţânări din orgoliu, până când el se va întoarce şi vor avea o discuţie de fond şi de perspectivă; bineînţeles, mai întâi el să-şi ceară iertare, să priceapă cum şi cât a greşit şi nu numai astăzi. "Îl iubesc prea mult!" i se păru dintr-odată a fi găsit cheia întregii situaţii. N-avea de gând fireşte să-l iubească mai puţin de-acum încolo, dimpotrivă descoperirea aceasta parcă o mai linişti, sensul vieţii ei rămânea „o iubire cum n-a mai fost", dar trebuia să apere dragostea prea mare de primejdiile speciale ce pândesc un sentiment ieşit din albia obişnuită, un sentiment ce te orbeşte şi te face vulnerabil şi te scuteşte pe nesimţite de orice urmă de precauţie firească. Se înfierbântase grozav, iar faptul că trebuia să aştepte, să se lase văzută, să angajeze apoi, vrând-nevrând, o discuţie în care, iarăşi, să fie nevoită să se disculpe, fără să aibă nădejdea că se va face cu-

adevărat înţeleasă, o făcea să se simtă asemeni unui iepure îndelung hăituit ce cade în capcană tocmai când crezuse că poate face prima mişcare în deplină siguranţă. Nicicând firea ei mândră nu înregistrase atât de acut starea de captivitate şi, vai, asta se întâmplă când, în sfârşit, se scuturase de tutela părintească atât de dureros resimţită.

Încinsă de gânduri şi de nemişcarea silită, pierduse orice iniţiativă, nu mai ştia dacă trebuie să rămână îmbrăcată ori să-şi schimbe veşmintele, dacă n-ar fi mai bine să stingă luminile şi să se culce, pur şi simplu înţepenise, transpirată, cutremurată de frisoane.

Dintr-odată auzi zgomotul unui motor de maşină, se întoarse şi văzu prin geam microbuzul cu emblemă albastră oprind în faţa porţii, fără acel scrâşnet de frâne după o goană nebună pe fondul unei sirene de alarmă, aşa cum presupusese, după aceea îl văzu pe Bujor coborând foarte liniştit, salutându-l zâmbind pe şofer, atât de „altfel” decât era de bănuit încât pe Cora o cuprinse o teamă nedesluşită. Când doamna Miriam coborî, la rândul ei, din eleganta maşină, mulţumind, puţin ruşinată parcă, şoferului dar şi cuiva rămas în interiorul microbuzului, fetei îi fugi pur şi simplu pământul de sub picioare. Ce nouă capcană i se pregătea, ce mobiluri ascunse avea acest neverosimil joc tactic care debuta acţionând nemilos asupra nervilor ei? „Ce bine că nu suntem căsătoriţi!” avu puterea, în ciuda slăbiciunii epuizante care o cuprinsese, să-şi spună. Se întinse imediat pe canapea, doborâtă de oboseală. Ca prin ceaţă, îl auzi pe Bujor intrând în cameră, singur, îl simţi apoi aşezându-se pe marginea canapelei şi mângâindu-i fruntea cu degete de gheaţă.

— Sper că nu te-ai speriat! îi spuse el. Tocmai îi spuneam doamnei Miriam că, prăpăstioasă cum te ştiu, ţi-ai închipuit văzându-ne împreună că organizăm cine ştie ce complot împotriva ta!

Îi povesti apoi, ca unui copil îngrozit de turnura fioroasă pe care apucase basmul cu fata de împărat, că vecina, aflată la chioşcul de pâine, o văzuse pe Cora întorcându-se acasă, senină, surâzătoare, şi-atunci se grăbise să-l anunţe, folosind telefonul public aflat la un pas, că nimic rău nu se întâmplase. De altfel, Bujor tocmai se pregătea de plecare, maşina era deja trasă în faţa barăcii unde se găsea biroul său. Până ce doamna Miriam isprăvise cumpărăturile, ajunsese şi el în cartier, aşa că, nimic mai firesc, trecând pe stradă oprise microbuzul şi o invitase pe vecină să meargă împreună. În ciuda ordinii şi a amănunţimii cu care episodul îi era relatat, Corei totul îi părea încâlcit şi incredibil. Dar n-avea energia să protesteze ori să ceară lămuriri.

— Nu te întreb nimic, îi spuse apoi Bujor. Lăsăm pe mâine, am avut oricum o zi destul de grea!

Cora nu răspunse, se îndepărtă însă de el şi se ghemui în colţul dinspre perete al canapelei, trăgând după ea o pătură nedesfăcută.

— Ei, asta-i, cred că eu aş avea totuşi mai multe motive de supărare! Şi mai multe justificări pentru eventualele greşeli pe care le-am făcut!

Nici acum Cora nu vorbi, deşi îşi revenise îndeajuns pentru ca frazele lui, rostite calm, să-i trezească întreaga furie. „Poate că e în adevăr mai bine să lăsăm pe mâine!” îşi spuse ea. Cu ochii închişi, desfăcu pătura şi se acoperi cum se cuvine, rămânând îmbrăcată, se retrase ostentativ încă doi centimetri către marginea canapelei şi, curând, – zdrobită de oboseală, liniştită însă, cuprinsă de căldura pufoasă dar şi de aroma copilărească a unor noi, imprecise, intenţii de răzbunare, intră într-un somn de plumb ce se prelungi până dimineaţă.

6

PLECARĂ ÎMPREUNA SPRE STAŢIA de autobuze, ca în fiecare zi, dar fără să-şi vorbească. Se despărţiră, pentru prima dată, fără să se sărute. Când Cora se urcă în maşină şi îşi găsi un loc pe banchetă lângă geamul în dreptul căruia tânărul se oprise, se priviră îndelung, înstrăinaţi, la fel cum făcuseră în gara Băneasa la sfârşitul vacanţei la mare. O clipă, fata îşi îndreptă privirea spre bordura trotuarului de parcă ar fi vrut să vadă uriaşa valiză care-l însoţise pe Bujor în concediu, apoi se fixă din nou pe figura îngândurată a bărbatului. Ce s-ar fi întâmplat dacă, el i-ar fi spus, ca atunci, că doreşte s-o îmbrăţişeze? Acum însă Niculescu tăcea înverşunat şi, abia când autobuzul se puse în mişcare, tânărul salută ridicând braţul, iar din mişcarea buzelor lui, Cora ghici un protocolar „la revedere” care-i amărî întreaga dimineaţă. Până la încheierea programului, ea nu primi mesajul telefonic pe care-l aştepta pentru a risipi, pe calea obişnuitei sporovăieli colegiale, impresia lăsată de faptul că fusese căutată la laborator, ca o soţie dispărută, informaţie desigur răspândită de vreunul din cei ce întârziaseră la lucru în după-amiaza precedentă. În schimb, atunci când ajunse la poarta principală, observă că microbuzul cu emblemă albastră staţiona lângă ghereta paznicului. Nici noutatea în sine, nici caracterul de reparaţie morală faţă de colegi a gestului, nici surpriza, nu avură vreo influenţă asupra

fetei. Ea înţelese imediat că discuţia amânată în ziua precedentă din motive „umanitare” avea să fie de lungă durată şi, de asemeni, hotărâtoare pentru existenţa lor comună, dar aceste constatări nu declanşară, nici ele, consecinţe deosebite în mintea ori în sufletul Corei. Nu se gândea ce va spune şi ce va răspunde, simţea doar că nu trebuie să se lase convinsă, iar asta îi asigura un soi de indiferenţă, de imobilitate psihică, de stagnare sentimentală, ce alcătuiau împreună pavăza sub a cărei ocrotire se încredinţa liniştită. „N-am greşit, n-am la ce să renunţ!”

— Îmi închipuiam că vei fi uimită! recunoscu Bujor Niculescu, coborând din maşină surâzător şi ajutând-o pe Cora să urce. Îmi pare rău că stratagema, măruntul şantaj sentimental a dat greş! adăugă el de-a dreptul înveselit după ce frumoasa maşină, ocolind autobuzele şi mulţimea adunată în staţie, se înscrise pe şoseaua asfaltată ce ducea spre centrul oraşului. Ei, m-ai iertat? se interesă voios.

— Nu înţeleg de ce eşti atât de grăbit să afli, spuse ea duşmănos. Nu mi se pare locul cel mai potrivit pentru o astfel de discuţie!

— Oh, discuţia abia urmează, o linişti el fără să-şi piardă buna dispoziţie. Acestea ar fi preliminariile, acele tatonări cu caracter diplomatic. Vrei să mergem acasă ori mai bine ne oprim undeva-să bem o cafea?

— Acasă, numai acasă!

— Nu cred că procedezi bine pornind la un drum greu cu asemenea încrâncenare! spuse el, în şoaptă, întunecându-se la faţă. Nu mă refer la discuţia care, deşi n-am niciun chef de ea, deşi nu-mi închipuiam că va fi necesară, ba încă atât de devreme, vom fi totuşi nevoiţi s-o parcurgem, ci la viaţa noastră. Gâfâim, avem respiraţia scurtă!

Cora tăcu. Ar fi vrut să fie a doua zi, chiar şi după o ceartă aprigă, căci n-aştepta nimic bun de la explicaţiile

ce-aveau să urmeze, aşa cum îşi dorea, nu demult, să treacă, fie ce-o fi, un examen neplăcut şi sâcâitor. Când ajunseră în faţa casei, coborâră din maşină atât de înstrăinaţi încât, văzându-i, doamna Miriam dispăru neîntârziat din calea lor şi intră, de fapt, se ascunse, în camera ei; faptul că veniseră împreună şi încă atât de devreme nu prevestea, oricum, înţelegere şi armonie. „Probabil şi ea ar dori să fie mâine!” îşi spuse Cora cu compasiune faţă de suferinţa femeii, întristată că nu o poate ajuta nicicum.

— Să-ţi explic mai întâi de ce am fost ieri atât de îngrijorat şi-apoi... spuse Bujor Niculescu în vreme ce o ajuta pe Cora să-şi dezbrace pardesiul.

Fata nu protestă nici la gestul, nici la vorbele lui, să aşeză supusă pe un scaun şi se pregăti să asculte.

— Aş bea totuşi o cafea, spuse tânărul.

Cora se ridică, porni spre bucătărie, se ocupă minuţios de operaţia gospodărească, se întoarse în cameră cu ceştile aburinde şi îşi reluă locul, la fel de abătută, suspect de domoală în reacţii, ca şi înainte.

— Mă bucur că nu dai semne de nerăbdare, spuse el.

Cora îşi şterse liniştită lacrimile care se iviseră pe neaşteptate. Sorbi din cafea, izbuti să zâmbească.

— Te iubesc, acesta e motivul! declară cu căldură Bujor Niculescu fără a îndrăzni însă să se apropie de ea. Cred că asta ajunge. Pregătiserăm lămuriri amănunţite, m-am gândit mult la ele, am chibzuit îndelung cum să ţi le spun. Îmi dau seama că nu e nevoie. Am dreptate?!

— Poftim? tresări Cora.

— Oh, nu eşti atentă, din pricina aceasta pari atât de senină! observă el cu blândeţe.

— N-am nicio vină pentru ce s-a petrecut ieri, spuse Cora cu voce nesigură.

— Vezi, aici greşeşti, nu e vorba de vină. Deşi, trebuie să recunoşti, ai vrut să mă pedepseşti pentru greşeli pe care nu le-am făcut, ai întârziat ca să-mi arăţi ce

înseamnă să aştepţi!

— Asta da, recunoscu ea ca şi cum i s-ar fi reamintit o întâmplare la care asistaseră împreună.

— N-ar fi trebuit s-o faci! Dacă te gândeai, fără prejudecăţi, îţi dădeai seama că nu trebuie!

— Nici n-am făcut-o! Am vrut doar.

— E acelaşi lucru! Orgoliul, mândria, faptul că nu ti se dă destulă importanţă, eu adică, astea te-au împins către un asemenea gând. O face oare pentru că nu mă iubeşte, nu îi e dor de mine?! Aşa trebuia să judeci.

— Ei, asta-i acum! se enervă Cora. Cu ce drept mă înveţi cum trebuie şi cum nu trebuie?!

— Cu dreptul celui care e ceva mai bătrân, răspunse pedagogic Bujor Niculescu. Sper că nu conteşti faptul că m-am născut cu...

— Nu-mi arde de glume! Nu mai recunosc nimănui dreptul să se amestece în gândurile, în intenţiile, în sufletul meu. Cel mai greu mi-a fost cu părinţii, dar acum, gata. Şi n-am de gând să intru sub alt consiliu de tutelă, să mă ploconesc pe la alţi bătrâni atoateştiutori. Nu accept asemenea stil de discuţie, n-am nevoie de lecţii. Cred că mi-am câştigat libertatea de a face exact ce cred eu, chiar şi prostii, pentru că de viaţa mea răspund deocamdată singură!

— Ho, ho! Iar vanitatea, spiritul de independenţă... Eu, eu!

— Te-am rugat să încetezi! Poţi s-o numeşti şi ambiţie şi încăpăţânare, nu mă deranjează, dar în gând, să nu le spui cu voce tare, în faţa mea, asta mă jigneşte!

— Aşadar, să gândesc una şi să spun alta. În numele libertăţii, adevărul trebuie ascuns!

— E o sofistică stupidă. Din respect şi din dragoste, dacă n-ai înţeles încă, te rog să nu-mi adresezi expresii umilitoare chiar dacă îţi trec prin minte, după cum te rog să înţelegi că nu accept purtările umilitoare!

— O iei razna! Ce a fost umilitor pentru tine în faptul că

eram îngrijorat ieri şi nu mi-am găsit liniştea până n-am aflat că n-ai păţit nimic. Dacă nu te-aş fi iubit atât de mult, puţin mi-ar fi păsat pe unde hoinăreşti!

— Dacă m-ai fi iubit, te gândeai la şirul de zile în care te-am aşteptat, uneori îngrozită până la deznădejde, tresărind la fiecare zgomot! Dacă mă căutai atunci, atunci când trebuia, nu atunci când n-avea niciun rost! explodă Cora, înfuriată de cuvântul „hoinăreşti” mai mult decât de oricare din cele auzite până atunci, nevoind totuşi să se agaţe de acel cuvânt.

— Te joci cu vorbele! ţipă atunci şi Bujor Niculescu. Ce înseamnă: când n-avea niciun fost?! Cine hotărăşte când are şi când n-are? Eu, eu, eu! o parodie el, congestionat la faţă, trântind cutia de chibrituri pe care o ţinea în mână.

— Când e prea târziu, asta înseamnă! răspunse fata îndârjită. Dacă te supără că adevărul e ascuns, iată adevărul!

— Gândeşte-te bine! spuse el clocotind ameninţător. Ai încă vreme să te răzgândeşti, să spui că nu creezi că acesta e adevărul!

Din nou ochii Corei se umplură de lacrimi.

— Nu pune ambiţia şi mândria deasupra iubirii! insistă Bujor Niculescu. Vorbind cu asprime, cu o nestăpânită răutate ce se împotrivea fără voie apelului la iubire.

Cora îşi ascunse faţa în pernă şi continuă să tacă, silindu-se parcă să uite ce şi cum i se cere, să obţină un răgaz, să dispară.

— Poate acum începi să înţelegi! se auzi vocea lui, ceva mai liniştită. Nu vreau să te forţez, nu vreau să câştig, aşa cum îţi închipui, nu vreau să-ţi impun voinţa mea pentru că nu cred că astfel se poate trăi şi iubi. Aşa se poate câştiga o partidă de şah ori un război. Nu vreau să lupt cu tine. Vreau să te iubesc aşa cum cred eu. Am şi eu dreptul să gândesc cu mintea mea, sper că asta nu te umileşte! Iartă-mi răutatea din urmă, aş vrea să înveţi şi

tu să recunoşti când n-ai dreptate, nu cred că ar fi o faptă nedemnă!

Nemişcată. Cora continua să tacă.

— Putem amâna din nou discuţia, nu e nicio grabă! vorbi el iarăşi. Sunt prea importante lucrurile pe care trebuie să le lămurim pentru a le expedia cu o furie care întunecă raţiunea. Dar de ce să te mai întreb, văd prea bine că nu putem continua. Iată – spuse cu căldură de astă dată – îţi propun să reluăm exact de azi într-o lună, eşti de acord? Astăzi e doisprezece, pe doisprezece luna viitoare! încheie, considerând că, deşi nu vrea să răspundă, Cora şi-a dat consimţământul, altminteri ar fi protestat.

Veni lângă ea, îi mângâie fruntea şi părul, îi şterse obrajii de lacrimi. Nici acum Cora nu reacţionă în vreun fel. După câteva minute, în care el se învârti prin cameră, destul de nemulţumit de constrângerea pe care şi-o impusese prin amânare, fata se ridică, luă un pahar de pe masă şi porni cu el spre bucătărie. Bujor Niculescu zâmbi împăciuitor umbrei ce-i luneca pe dinaintea ochilor, considerând această rupere din neclintire o dovadă de înţelepciune. Voi mai întâi să ia paharul din mâna ei şi să-i aducă el însuşi ceva de băut, se temu că, în neştire, ea se va opune, hotărî apoi s-o urmeze la bucătărie, pur şi simplu din pricină că nu voia să se despartă de ea, dar renunţă şi la această intenţie, aşezându-se pe pat în locul pe care-l ocupase fata până atunci. Aşteptă câteva minute, timp extrem de lung în starea de arc întins, vibrant. În care rămăsese, apoi se ridică, dintr-odată neliniştit de întârzierea ei. Socoti că fata se retrăsese strategic în camera doamnei Miriam şi-abia acum îl cuprinse ruşinea faţă de el însuşi, pentru nefericita idee de a intra într-o discuţie de uzură, pentru lipsa de perspicacitate de care era vinovat. Treburile s-ar fi aranjat de la sine, în timp, asperităţile s-ar fi tocit, acea deprindere reciprocă cu obiceiurile şi cu tipul de existenţă

a fiecăruia dintre ei ar fi izbutit, în cele din urmă, să roadă nemulţumirile prea ascuţite, să-i împace, să-i supună rigorilor traiului comun. Se grăbise, încântat de probabila iniţiativă a Corei, ieşi pe culoar, decis să i se alăture, să intre bine dispus în încăperea învecinată şi să sporovăiască împreună cu cele două femei despre ce s-o nimeri. Dar ajuns abia la jumătatea drumului, aşadar după doi-trei, paşi, o impresie nedesluşită, transmisă cu mare forţă, îl opri locului. Se răsuci ca şi cum cineva l-ar fi înhăţat de guler, întorcându-l cu brutalitate din direcţia de mers în care se angajase, în aşa fel încât se revoltă din toate puterile. Atunci o văzu pe Cora, prin ferăstruica tăiată în uşa ce ducea spre bucătărie. Ea stătea pe marginea unui taburet, lângă pervaz, strângând între degete paharul încă gol, în poziţia unui om năruit, cu spatele încovoiat, cu privirea aţintită niciunde, cu desăvârşire absentă. Zgomotul paşilor lui, robinetul de apă desfăcut, nimic n-o făcea să tresară, să se urnească. Această icoană a deznădejdii pierită în prăpăstiile indiferenţei depline – poate e doar neatentă! îşi spuse el, renunţând în clipa următoare la asemenea presupunere lipsită de noimă – acţionă asupra tânărului cu energia unui al doilea şoc. Iată, prin urmare, pe lângă ce nu-l lăsase să treacă Dumnezeu din ceruri ori altcineva la fel de puternic! Atitudinea împietrită a Corei, departe de a-l domoli şi mai mult, aşa cum s-ar putea crede, răsturnă dintr-odată, cu vuiet, remuşcările sale, pornirea bunelor intenţii. Iar faptul că, voit ori nu, spaţiul unde ea naufragiase era acelaşi spaţiu în care se întâmplase întâia lui mărturisire de dragoste, acelaşi în care hotărâseră să trăiască împreună, căpătă în mintea lui aprinsă semnificaţia unei implacabile înfrângeri a iubirii.

— Ce faci aici?! Cât ai de gând să mai rămâi?! întrebă el nestăpânit, dinainte convins de inutilitatea acestor întrebări dar şi a oricăror vorbe în asemenea momente.

Desigur Cora nu-i răspunse, nici nu tresări, ridică doar

privirea spre el, ca o făptură resemnată de o prea lungă hăituire.

— Ţi-ai vârât în cap să-mi distrugi nervii cu tăcerea asta îndârjită! N-ai să izbuteşti, n-am să mă las! Să mergem imediat la noi şi să spui pe loc tot ce ai de spus! hotărî el cu înfocare, întinzând chiar braţul ca să apuce umărul fetei, oprindu-se totuşi la vreme, înainte de a o atinge.

— Trebuie să mă mai gândesc, spuse încet Cora.

— Cât?! explodă el. Şi eu ce să fac în tot acest timp?! M-am răzgândit, adăugă apoi ceva mai potolit, ar fi îngrozitor pentru amândoi să ajungem să stăm de vorbă abia peste o lună de zile. În definitiv, e o neînţelegere ca oricare altele, de ce să-i dăm astfel de proporţii? Hai să ne lămurim şi să procedăm tot aşa şi pe viitor, dacă va mai fi cazul! încheie aproape liniştit.

Acţionând parcă sub influenţa vorbelor unui dresor ori sub efectul unui narcotic, fata se ridică, trecu pe lângă chiuvetă, umplu paharul cu apă, închise robinetul, sorbi câteva înghiţituri şi, ocolind mult locul unde se oprise bărbatul, strecurându-se de fapt pe lângă zid, ajunse în camera lor.

— Nu mi-am închipuit că va trebui să te aştept aşa ore întregi în fiecare zi! spuse ea cu voce limpede, asumându-şi din nou iniţiativa discuţiei. Mi-e greu, mi-e foarte greu!

— Te înţeleg! o asigură Bujor. Dar să vedem de ce se întâmplă asta, să vedem împreună! N-ai făcut bine că te-ai dus la bucătărie, ştii doar...! spuse el dintr-odată, copleşit de suferinţă şi de nedreptate.

Cora îl privi nedumerită de brusca alunecare a conversaţiei de pe făgaşul ei, ca de o frângere rău prevestitoare.

— Ah, da! acceptă în treacăt. Nu mi-e doar foarte greu, mi-e imposibil, n-am să mă obişnuiesc niciodată! reluă apoi. Chiar dacă aş înţelege, tot nu mi-ar ajuta!

— Am să încerc să-ţi explic totuşi! Cu toate că, dacă în

adevăr aşa stau lucrurile, pare inutil. Aş vrea să renunţi însă la ostilitate, să-mi vii în întâmpinare!

— Înseamnă că nu m-ai înţeles!

— Tocmai! Aşa am şi început, prin a-ţi spune că te înţeleg şi îţi dau dreptate. N-am spus aşa? o consultă el.

— Poate că da! Atunci promite-mi că vom încerca să găsim împreună o soluţie. Nu-ţi cer altceva!

— Mai întâi să mă asculţi!

— Bineînţeles! Te ascult şi o zi întreagă! Tocmai asta şi vreau, să te văd, să te ascult, să mă asculţi! începutul e făcut, astăzi ai venit exact la timp! spuse Cora, izbutind să surâdă.

— De ce te-ai ascuns în bucătăria asta nesuferită?! întrebă el din nou, zâmbind acum.

— Mi-am dat seama că n-are rost să mai stau aici! răspunse ea cu simplitate. Şi de ce o numeşti nesuferită, mi s-a părut că dimpotrivă...

— Dimpotrivă, sigur! Doamne, nu-mi venea să cred, să mai nădăjduiesc că astăzi încă vom putea sta iarăşi de vorbă! exclamă el. Înţelegi, mi s-a făcut negru înaintea ochilor! Ieşiserăm din cameră, s-o fi dus la Miriam mi-am zis!

— Ce să caut acolo?!

— Bine! spuse Bujor Niculescu, în sfârşit bucuros şi liniştit. Prin urmare, ajung prea târziu! recapitulă el pe scurt. Dacă ar auzi cineva pentru ce ne certăm, ar izbucni în râs. Mă rog! Altceva?

— Cine ar izbucni în râs? Eu, nu!

— Deci, doar atât. Să nu adaugi nimic!

— Sunt liberă să adaug ce doresc! declară Cora cu expansivitate.

— Atunci nu mai isprăvim nicicând!

— De ce să isprăvim?!

— Fie! Muncesc, am mult de lucru! E un păcat?!

— Din punctul meu de vedere, da. Şi eu muncesc, nu sunt nevasta leneşă şi plictisită care face nazuri şi

pasienţe.

— Ferească sfinţii! ce să fac cu ea?! Am spus doar că lucrez *mult,* prin urmare nu fac chefuri într-un grup de burlaci!

— Nu ţi-ar strica din când în când! glumi Cora.

— Mi-ar strica, nu aşa intenţionez să trăiesc, nu e firea mea! Chiar nu te-ai supăra?

— Ştii câţi ani am? Douăzeci şi unu!

— Asta e adevărat! Cum împăcăm atunci două poziţii opuse? Să încerc să ajung mai devreme, măcar uneori!

— Când, cum? dori să afle Cora.

— Nu ştiu, nu depinde de mine! răspunse el cu seriozitate. N-aş vrea să înţelegi greşit, nu mă obligă nimeni. Dar Burghele nu e un adversar cu care să te joci, a-l înfrunta cere timp. Forţă, îndrăzneală, pricepere. Şi *timp,* deci, printre altele. Uneori chiar mai mult timp decât îi consacru eu acum.

— Spuneai că munceşti, văd însă că ai alte preocupări. Nu mai simpatice decât o petrecere între burlaci! Mi-ai spus că-l admiri, acum aflu că e un adversar şi aşa mai departe.

— A devenit un ins primejdios pentru ceilalţi! declară Bujor mohorât. Trebuie dovedit, ceea ce nu e uşor, şi neutralizat, ceea ce durează. Sunt însă hotărât şi te rog să mă ajuţi, altfel nu-mi găsesc liniştea. Ţi-am spus ultima oară că eram aproape decis să-l evit, să-l las în plata altora. Reîntâlnirea noastră, dragostea, mi-au dat curaj şi putere. Altfel mi-ar fi rămas pentru totdeauna gustul amar al renunţării din slăbiciune, al resemnării. Nu e firea mea să mă dau bătut. Nici tu nu cred că ai putea iubi un om care se dă înlături de la ceea ce a devenit o datorie, un laş. Trebuie să arunc din drum acest butuc putred care a devenit Burghele!

— Nu-mi dau seama exact, dar e un scop, fals, confuz, artificial! spuse Cora speriată. Uite, ieri chiar, am vorbit cu Ovidiu şi...

— Ai vrea să ajung ca Ovidiu, o umbră? Un ins care nu mai are alte griji decât să-şi lingă rănile, iartă-mi cruzimea, e un om inteligent, un prieten, ceea ce e foarte rar, dar şi dovada vie a unui fel greşit, inacceptabil, de a trăi! Până şi căsnicia lui e o formă de resemnare. Eu vreau să iubesc, să lupt, nu să vegetez şi să emit opinii înţelepte, asta poate şi o babă! N-aş vrea să-ţi imaginezi cumva că mă interesează Burghele ca individ. Ca individ îmi inspiră recunoştinţă. Simbolul pe care a ajuns el să-l exprime mi se pare inacceptabil, răceala cu care-i foloseşte pe alţii ca pe nişte instrumente. Dintotdeauna a procedat la fel, am înţeles destul de târziu asta, dar într-o vreme acţiunea lui era utilă, nevoia lui de a se afirma, de a ieşi din rânduri, de a-şi răzbuna înfrângerile, de a-şi depăşi condiţia, erau folositoare, însingurarea lui era eficientă. Acum nu, acum mecanismul a început să macine în gol, să pericliteze oameni nevinovaţi, ori să cearnă pofte inadmisibile. Crede-mă, îl cunosc, sunt edificat, are psihologia unui campion de box profesionist care presimte că în curând va trebui să se retragă şi-atunci, încă în putere fiind, adună şi adună titluri şi medalii!

— Nu te supăra pe mine, nu pricep şi, iartă-mă, nu mă interesează soarta lui. Sunt nişte himere. Alungă-le! Cum ai reuşit să le legi de dragostea noastră?! Zău, nu se înţelege nimic din ce spui. Ai tot anunţat că îmi vei explica şi, iată, vorbeşti de o jumătate de oră fără ca să se fi clarificat ceva! Sunt dispusă să ascult, mă străduiesc să-mi dau seama ce înseamnă pentru tine această trântă a înverşunării, dar spune-mi concret, ce face, cum, împotriva cui se îndreaptă răul! Pari un fel de cavaler al dreptăţii şi onoarei, însă intenţiile tale pot fi frumoase ori urâte numai în raport cu un conţinut precis şi limpede. Din nou te întreb: ce anume te supără?!

Era prima intervenţie amplă şi coerentă a Corei iar el o ascultă cu luare aminte, stupefiat în acelaşi timp să

constate că atunci când se crezuse ajuns la liman, întregul lui rechizitoriu se năruia asemeni unui castel din cărţi de joc. Îi trebui aşadar multă stăpânire de sine ca să nu-şi iasă din fire, iar când, după o lungă tăcere, dădu replica, vorbi aproape mieros de teamă să nu se trezească ţipând.

— Draga mea, nu e atât de uşor, cum probabil îţi închipui în necunoştinţă de cauză, să spui „concret”. Iartă-mă, dar ai o viziune de şcolăriţă pe care o rivală o tachinează ori o nedreptăţeşte! Dacă în cazul lui Burghele ar fi lesne de pus punctul pe i, pericolul n-ar fi prea mare şi, oricum, ar fi la îndemână oricui să-l pareze. Poate exagerez, deşi nu prea mult, dar omul acesta are ceva demonic în demersul său, mereu un joc de alibiuri superbe, de retrageri strategice, toate mijloacele imaginabile ale demagogiei, sunt pregătite pentru a-i acoperi înaintarea prudentă, precaută, pas cu pas. Nu are rost şi nu merită să-ţi expun pe masă, într-o machetă, piesele mari şi mici, şuruburile acestui mecanism ce stârneşte, la prima vedere, admiraţie şi uluială. Nu-ţi ascund, pe de altă parte, că uneori conturul, poziţia, însemnătatea uneia dintre piese nu-mi sunt, mie însumi, îndeajuns de lămurite, aşa cum cauzele şi acţiunea unei boli, împotriva căreia trebuie să acţionezi, pentru că nu-ţi îngădui să stai cu mâinile în sân. Sunt încă în curs de precizare, de vreme ce simptomele se aseamănă cu acelea ale unor maladii deja cunoscute. De multe ori numai instinctul îmi arată calea cea bună. Mă aşteptam însă – şi dintr-odată vocea lui căpătă accente pătimaşe, izbucni asemeni unui arc al bunăvoinţei prea mult întins – să ai mai mare încredere în mine! Să fi sigură că nu te înşel şi nu te mint! Important pentru mine, în asemenea condiţii dificile, este să ştiu că măcar tu să nu suspectezi deşi demonstraţia nu e încă încheiată. Iar în „concretul” relaţiei noastre, pentru că aici. Recunosc, putem şi chiar trebuie să discutăm limpede şi precis, asta înseamnă că,

la nevoie, pot rămâne acolo unde mi se pare necesar şapte nopţi la rând fără ca tu să bănuieşti că am dispărut într-o escapadă nostimă! Înseamnă că pot veni acasă abătut fără să fie nevoie să-ţi enumăr pe scurt motivele tristeţii mele, pot râde şi pot sări într-un picior fără ca purtarea mea să te îngrijoreze din cale afară! Trebuie să-mi câştig, clipă cu clipă autoritatea, să nu pierd niciun fir din cele care mi-ar fi cândva, ipotetic, utile, să mă concentrez şi să-mi iau toate măsurile de siguranţă! Dar n-aş vrea să te sperii: altfel spus, toate astea înseamnă doar să mă iubeşti şi să ai încredere!

Din nou, în ciuda vorbelor, tonul devenise aspru şi ameninţător. Conştient de impresia potrivnică dorinţei, sale pe care o făceau frazele, Bujor Niculescu încercă să le protejeze cu un surâs dar, vai, şi acesta se dovedi crispat, sever. Ce-i rămânea decât să spere, totuşi, într-o minune?!

Cora oftă şi-apoi spuse cu naturaleţe, cu un fel de regret:

— Nu m-ai convins!

— Dar pentru Dumnezeu, explodă el parcă la capătul puterilor, doar nu sunt în faţa unei instanţe imparţiale, pentru astea abia mă pregătesc! Eşti iubita mea, nicidecum zeiţa justiţiei cu balanţa în mână! Bine, să zicem că mă supun acum vanităţii tale, dar mâine poate alt motiv mă va sili să apelez la încrederea ta, având încă şi mai puţine argumente! Ce se va întâmpla?!

— Te rog să te stăpâneşti!

— Fac tot ce depinde de mine. Dar toate au o limită!

— Şi crezi că această limită a fost depăşită? întrebă Cora, tremurând de enervare.

— Nu te laşi până nu scoţi răspunsul pe care îl doreşti! Ei, bine, da!

— Să ne oprim atunci! şopti ea.

— Să ne oprim, fiindcă oricum n-avem încotro să mergem! Şi ducă-se dracului totul, blestemat să fiu dacă

mai mişc un deget!

În culmea mâniei, ieşi din cameră trântind uşa cu asemenea zgomot încât tremurul Corei se transformă într-o convulsie cumplită, care-i înţepeni corpul câteva clipe, apoi se descătuşă într-un lung hohot de deznădejde. Ecoul ultimelor lui vorbe se sparse cu vuiet de pânza nervilor ei sensibilizaţi de încordarea precedentă, făcând să vibreze insuportabil muşchii rigizi. Ceva din afara ei încerca parcă să se împotrivească acelei cuprinzătoare senzaţii de înlemnire, să-i dea a înţelege că de fapt nimic îngrozitor şi ireparabil nu se petrecuse aievea, şi doar o halucinaţie a groazei ce se aglomerase în mintea ei, moleculă cu moleculă, purta întreaga vină. În acelaşi timp, o mână nemiloasă, cu degete lungi şi încovoiate, cu unghii de fildeş, îi strângea inima, mai aprig decât i se întâmplase vreodată, prelungind, peste intervenţia netedei şoapte străine, starea de paralizantă stupefacţie. Ciudat, dar, împotriva semnalelor de alarmă din propriii ei muşchi şi nervi, gândul Corei înclina să dea ascultare temperantei voci exterioare; o propunere de consimţământ care, la rândul ei, izvora tot din teamă, din instinct de apărare, ce voiau s-o salveze de ruptura spre care ţintea şocul real. Încât, ceva mai târziu, sub presiunea celor două forţe potrivnice, ea începu să transpire abundent şi chiar să aiureze, bâiguind fără şir silabe mângâietoare ce puteau să-i aline rănile arzânde, iar astfel, ameţită, n-ar mai fi ştiut şi nici nu voia să ştie dacă slăbiciunea ei, structura prea fragilă, ori lovitura incredibil de dură ce se năpustise asupră-i, răspundeau de impactul ce-o năruise. Într-atât de pierită era, într-atât de lipsită de vlaga necesară plutirii pe valurile incoerente, încât dacă Bujor s-ar fi întors s-o liniştească i-ar fi fost cu neputinţă, dincolo de umilinţa neîncercată încă până atunci, să reziste. Dar el nu se întoarse, nici măcar ca s-o tulbure cu vorbe şi mai biciuitoare, aşa că atunci când izbuti să se mişte din loc, să se ghemuiască,

îmbrăţişându-şi genunchii, în colţul de canapea ce-i servise drept culcuş şi în seara anterioară, desluşi, cu urechea vătuită, o tăcere nefirească, de casă pustie, izolată de restul lumii. După ce mai înainte transpirase, acum o cuprinse o pală de vânt îngheţat, iar pătura, oricât o strângea şi o înghesuia sub tălpi, părea doar o foiţă străvezie ce nu izbutea decât să sublinieze conturul gheţii de dedesubt. Nu-i mai păsa de nedreptatea revoltătoare ce i se făcuse, s-ar fi zis că uita cauza, din pricina dorinţei încordate de a alunga urmările, frigul şuierător ce i se cuibărise în oase. Şi trebui să treacă destulă vreme până să-şi vină în fire, adică să amorţească din nou, datorită răcelii de astă dată, iar gândurile să se poată limpezi. O nouă teamă îşi făcu loc, teama de somn, de răvăşeala coşmarului ce pândea cu o ameninţare, aceasta, prea bine ştiută. Cu asemenea teamă adormi destul de curând, deşi ar fi jurat că izbutise să rămână trează. La un moment dat, de pildă, îşi spuse că ar trebui să stingă lumina, dar constată că în cameră e întuneric: sub razele trimise de un bec ce pâlpâia undeva în stradă îl văzu pe Bujor dormind încovrigat pe unul din fotolii. Îi păru bine că s-a întors totuşi şi se întrebă cum reuşise oare să treacă neauzit pe lângă locul unde ea veghease.

În alt moment se trezi de-a binelea, cu dureri din pricina poziţiei incomode, atrasă de lumina puternică a soarelui ce-i părea să fi ajuns la amiază, speriată că a întârziat; dar spaima se risipi, deşi ar fi trebuit să crească, atunci când descoperi că Bujor Niculescu plecase fără să spună o vorbă. Sufletul i se înnegură, căci întâmplarea i se păru cu mult mai cumplită decât cearta dezlănţuită în seara precedentă inclusiv consecinţele acesteia, adică faptul că Bujor dormise atât de departe de ea după ce mai întâi rătăcise, tot de unul singur, cine ştie câtă vreme, mohorât, furios, pe străzile oraşului. Supărarea lui avusese un sâmbure de sens şi chiar de ar fi fost ca neînţelegerile să ajungă să-i despartă, ceea ce ei i se

părea cu neputinţă, pentru că, până la urmă, era totuşi un dezacord superficial, o pojghiţă iritantă ce învelea temporar sfera densă a relaţiei lor şi sâmburele tare al iubirii, chiar şi în cea mai neagră şi mai îndepărtată dintre ipoteze, asemenea gest brutal, gestul nepăsării depline, nu-şi putea găsi fisura prin care să se strecoare şi să se instaleze. Poate că, îşi spuse în culmea dezorientării, nici nu se interesase dacă ea mai respiră sau nu, o părăsise zăcând inertă, poate leşinată, şi îşi văzuse de drum, ori asta nu mai avea legătură cu dragostea ori prietenia, dar nici cu cea mai sumară dintre legăturile întâmplătoare ce se pot stabili între doi oameni, de pildă în situaţia când călătoreşti împreună cu cineva în acelaşi compartiment iar când trenul ajunge la destinaţie nu consideri de cuviinţă să-l zgâlţâi, ca pe un buştean, pe tovarăşul de drum ce rămâne nemişcat pe bancheta învecinată. La lumina zilei, indiferenţa aceasta dobândea tăişul unei cruzimi ce se implântă în mintea Corei cu o vigoare ce alungă neîntârziat dezorientarea şi dădu o febrilitate extraordinară dorinţei de a fugi cât mai grabnic din locul primejdios în care îşi petrecuse noaptea, de parcă s-ar fi trezit din somn pe muchia unei prăpăstii ori în magazia cu unelte a unui gâde de profesie. Nu mai era nimic de judecat ori de cântărit, totul era să ajungi cât mai curând în siguranţă, să-ţi astâmperi bătăile inimii. Şi, în adevăr, fără o clipă de zăbavă, Cora începu să adune într-o valiză câteva lucruri strict necesare, din acelea ce se iau, cam la nimereală, când părăseşti o casă incendiată. Nu mai avea intenţii de răzbunare şi nici dorinţa de a mai desluşi ceva. Părăsi în panică încăperea, oprindu-se doar câteva secunde ca să-şi limpezească ochii cu puţină apă rece, aproape uimită să vadă, în oglinda din camera de baie, că şuviţele părului sunt oarecum la locul lor. Pe drum abia, îşi privi ceasul de mână, nedesprins de-acolo în noaptea din urmă, funcţionând însă; era nouă fără un sfert.

Ajunse în staţia de autobuze, se opri, dar îşi pierdu

îndată răbdarea şi porni din nou, în căutarea unui taxi. Ce noroc, se gândi, că Bujor n-o lăsase în grija vecinei care, desigur, ar fi împiedicat-o prin toate mijloacele să se pună la adăpost. Ar fi vrut să meargă într-un loc unde să nu poată fi găsită mult timp, undeva la ţară, departe de calea ferată, dar, vai, trebuia să meargă totuşi la lucru şi-apoi să locuiască împreună cu Marina, adică să rămână la suprafaţa vieţii, expusă, vulnerabilă. Poate că exista un motiv, care-l împiedicase pe Bujor s-o anunţe că e nevoit să plece, îşi spuse dintr-odată, într-o clipă de luciditate care însă, reînviind dezorientarea, ezitările, nu făcu decât s-o năucească. Poate m-a trezit dar eu m-am împotrivit, poate... Presupunerile se stinseră de la sine, înainte ca ea să apuce să se mire de ivirea lor, probabil pentru că numai în febra panicii se simţea ocrotită, capabilă de neînduplecare.

N-o căută pe Marina, n-avea energie să reziste unei discuţii, obţinu însă de la administrator o cheie de rezervă, lăsă valiza în cameră şi alergă spre laborator.

Ore întregi privi, ca pe o maşină infernală, telefonul gălbui de pe mescioara bătrânului chimist, singurul canal prin care primejdia se putea infiltra şi face explozie în teribila ei stare de surescitare. Decenţa şi demnitatea o împiedicau să-l roage pe inginerul pensionar să spună, oricui o caută, că nu e acolo, să oblige un om atât de distins să mintă, să ajungă complicele unei drame sentimentale ale cărei proporţii îi păreau desigur mari, dar nu catastrofale, de natură a deveni, după judecata ei, publice. Pe de altă parte, din punctul de vedere al colegilor, nu era vorba să scape de o convorbire cu un băieţandru insolent, necunoscut, ci de fostul inginer şef, trecut într-o altă funcţie, probabil mai importanţă, de o voce care sunase adesea autoritar în pâlnia acelui receptor şi al cărei ecou ierarhic n-avea cum să dispară cu una-cu două. Singurele clipe de linişte şi de siguranţă, duse până către un soi de bună dispoziţie ce o ajuta să se

relaxeze cu adevărat, erau desigur acelea în care telefonul din încăpere era ocupat de unul dintre colegi; după o scurtă tresărire, era parcă soneria unui penitenciar modern anunţând în celulă chemarea la interogatoriu, după un semn adresat altui colţ decât cel în care se afla, asupra Corei pogora un simţământ binefăcător de încredere tonică, întregul trup se împrospăta ca de o adiere răcoroasă. Continua să lucreze şi se ruga în gând, cu greu se împiedica s-o facă şi cu voce tare, ca discuţia telefonică, oricât de stupidă în conţinut, să dureze cât mai mult, chiar ore în şir, străduindu-se totodată să nu provoace vreun zgomot, cu eprubetele şi sticlele ei de probe, spre a nu tulbura, deci a descuraja implicit, convorbirea angajată prin firul de care depindea situaţia acelei zile.

Cu puţin înainte de ora plecării, semnul de chemare se îndreptă, ca o ameninţare, către ea, tocmai când teama aproape îşi epuizase substanţa. Luată pe nepregătite, după atâta aşteptare frământată, Corei i se tăie respiraţia, ameţeala reveni, epuizantă, şi, pentru că apelul o surprinse în dreptul unei ferestre, trebui să se agaţe cu amândouă palmele de pervaz ca să-şi poată stăpâni tremurul ce-i secera picioarele. Cu obrajii de ceară, se îndreptă totuşi, ca prin ceaţă, acolo unde era aşteptată, ridică receptorul şi, câteva clipe lungi, nu auzi nimic. „Aşteaptă să spun: da!” îşi dădu ea seama, dar nu reuşi s-o facă, iar puţin după aceea hotărî să nici nu încerce, dând celor din jur impresia că ascultă, apoi să spună „bine, la revedere”, să închidă telefonul şi să părăsească încăperea. Deodată auzi, de parcă ar fi venit din altă direcţie, nicidecum din receptorul pe care-l ţinea la ureche, vocea Marinei.

— Cora, ce e cu tine draga mea?

Se întoarse, eliberată, cu faţa către uşă, apoi, înainte de a trânti receptorul în furcă, spuse:

— Bine, la revedere.

Dar cum în cameră nu intrase nimeni, întinse iar, alarmată, mâna spre telefon, unde auzi, de astă dată pe un ton ce i se păru agresiv, vocea fostei colege:

— Ce e cu tine? Doar eu n-am nicio vină!

— Cum adică? Nu înţeleg! răspunse ea, dând glas indignării ce stăruia în adâncul conştiinţei sale.

— Mai întâi mă trezesc cu valiza în cameră, fără niciun cuvânt din partea ta, acum îmi trânteşti telefonul! Doar nu ţi-am făcut niciun rău!

— Nu ştiam că trebuie să-ţi cer voie! spuse Cora furioasă, datorită, paradoxal, satisfacţiei că scăpase de simulacrul de convorbire pentru care se pregătise, constrânsă, înainte. N-am avut timp şi nici chef să-ţi comunic! Şi să ştii că nu m-aşteptam să mă întâmpini cu asemenea ostilitate! N-ai nicio vină, asta e culmea!

— Dar ţi-am vorbit frumos, eram îngrijorată…

— Nu-i adevărat! replică fata şi, de astă dată, curmă convorbirea cu un aplomb care-i lipsise prima oară.

Noua nedreptate care i se făcea îi aduse iar lacrimi în ochi, dar şi energia de a i se adresa cu asprime bătrânului chimist:

— Nu sunt aici pentru nimeni, vă rog foarte mult!

După care se clătină atât de puternic încât fu silită să se aşeze, de teamă să nu leşine, pe scaunul din imediata vecinătate a mesei, scaun ce aparţinea şefului de laborator. După o zi în care întârziase peste două ore, fără să dea nicio explicaţie, după alte câteva ore de tăcere deplină, de mişcări fantomatice printre obiecte şi oameni, inginerul nici nu păru foarte surprins de ordinul ce i se dădea cu voce răstită; confirmă supus, clătinând din cap, apoi i se adresă cu blândeţe paternă:

— Se vede cât de colo că sunteţi bolnavă, mergeţi şi vă odihniţi!

— Nu vreau! apucă fata să declare înverşunat, apoi nu-şi mai putu stăpâni hohotele de plâns.

Era, pentru toţi cei din jur, o scenă sfâşietoare, fiindcă,

oricât de puţin o cunoşteau pe Cora, înţeleseseră că e o fiinţă mândră, distantă, infatuată chiar, o făptură ce nu e făcută pentru văicăreli şi înfrângeri publice, iar faptul că nu îndrăzneau s-o ajute, s-o liniştească, îi făcea să se simtă, nu doar dezarmaţi, ci de-a dreptul copleşiţi de imaginea neverosimilă a slăbiciunii acestui om ce li se păruse un exemplu de rezistenţă şi verticalitate. Hohotele de plâns pierdură curând din intensitate, convulsiile încetară, iar asta întări senzaţia tuturor că asistaseră la descătuşarea cuiva ajuns cu-adevărat la capătul puterilor, după ce o voinţă ieşită din comun zăgăzuise cu porţi de oţel orice manifestare exterioară a suferinţei.

Apoi uşa se deschise violent, făcând să zăngăne geamurile luminatoarelor şi sticlăria fragilă de pe mese, Marina intră şi se îndreptă alergând spre locul unde se afla Cora, fără să întrebe nimic. Felul în care se desfăşurase convorbirea lor telefonică – spre deosebire de cei prezenţi, ea cunoştea bine tandreţea ocrotitoare a Corei, căldura sufletului şi capacitatea ei de a se dărui, dar avea şi datele necesare ca să înţeleagă motivul acelei răsturnări psihice ce se năpustise asupră-i ca un zid în cădere – o determinase să pornească neîntârziat în căutarea prietenei pe care numai cumplita deznădejde o putea schimba până la a o face de nerecunoscut. Marina cuprinse cu grijă umerii Corei, voi s-o ajute să se ridice, renunţă apoi, o mângâie şi o sărută pe frunte, în sfârşit alergă să-i aducă un pahar cu apă. Până ca ea să ajungă înapoi, Cora izbuti să se ridice şi, plimbând spre toţi cei din jur o privire încă mai greu de suportat pentru că implora iertare, porni către uşă, dezbrăcându-şi din mers halatul alb. Marina i se alătură, păstrând în mână paharul cu apă, dar Cora îi făcu semn – o dovadă de absenţă din real care-i făcu pe mulţi să-şi simtă inima strânsă de durere – să rămână pe loc, să n-o însoţească, deoarece poate să se descurce şi singură. Fata îşi continuă desigur drumul, strângând însă ochii de neputinţă aşa cum se

întâmplă când cineva foarte drag îşi pierde cu desăvârşire controlul gesturilor, nu-şi mai recunoaşte fraţii, se retrage cu mişcări de mecanism, într-o altă lume.

Şi, în adevăr, abia ajunsă în blocul de garsoniere, culcată în pat, Cora avea deja tâmplele încinse de febră, pleoapele umflate, buzele arse şi albe. Amintindu-şi de o noapte în care tot ea o veghease, cu vreun an în urmă, Marina se aşează pe marginea patului, înveli cu două pături trupul aproape inert al prietenei, îi şopti vorbe de mângâiere, asigurând-o, fără noimă, că tot răul trecuse şi nicio primejdie n-o mai ameninţa, prefigurând, desigur fără să bănuiască, şi cu cele mai bune intenţii, desenul invers al întâmplărilor care aveau să marcheze existenţa Corei, şi s-o ducă pe această fată frumoasă, vinovată de prea multă şi prea intensă iubire, până în pragul unui drum fără întoarcere.

În seara aceea, îndată ce Cora izbutise să adoarmă (după ce mai întâi zăcuse, albă la faţă, abia respirând, cu privirea aţintită în tavan), portarul ciocăni în uşa camerei anunţând că „domnişoarele” sunt chemate la telefon de inginerul Bujor Niculescu. Marina coborî neîntârziat, bucuroasă într-un fel că are posibilitatea să discute pe picior de egalitate cu o persoană importanţă, să trateze o chestiune care-i preocupa în acel moment pe amândoi. Ezita între a fi drastică, măcar foarte fermă, faţă de bărbatul vinovat de suferinţa Corei (din păcate nu reuşise, după lamentabilul eşec al primei încercări, să afle în ce consta culpa lui, dar absenţa informaţiei era suplinită de evidenta prăbuşire psihică a prietenei, care-i umpluse sufletul de o nesfârşită milă) şi a manifesta o bunăvoinţă politicoasă, demnă, faţă de personajul influent care pusese umărul la operaţia de transfer a lui Victor, în curs de perfectare, aşadar teoretic reversibilă.

— Nu e Cora! spuse ea preventiv, ridicând receptorul.

— Bună seara, domnişoară! Voiam să ştiu dacă nu i s-a întâmplat Corei nimic rău! N-am nimic să-i comunic, cred

că nu mai are, *la ora asta,* absolut niciun rost!

Nu fusese nicio întrebare, doar un soi de enunţ; probabil inginerul aflase cam tot ce-l interesa de la portarul blocului, iar dacă-l trimisese pe acela să urce scările, faptul se datora fie dorinţei de a vedea dacă va răspunde apelului Cora însăşi, fie, mai simplu, dorinţei ca fata să fie informată că el ştia unde s-a refugiat, o căutase acolo şi se interesase de starea ei. Mai rezulta că este supărat pe Cora, foarte supărat chiar, pentru conţinutul propriu-zis al disputei care-i învrăjbise, dar şi pentru faptul că ea găsise cu cale să fugă de-acasă, fără a-l anunţa, fără a-i da vreo explicaţie, lăsându-l aşadar să creadă şi să facă orice doreşte, precum şi pentru neprezentarea Corei la acest telefon, atitudine ce o considera drept gravă lipsă de bun simţ. Mai rezulta, în sfârşit, că habar n-avea şi nici nu-l interesa cine se află la celălalt capăt al firului.

Marina înţelese exact toate acestea dar, luată prin surprindere, sfioasă din pricina contextului, prea îndureratăă, de starea Corei dar şi de absenţa perspectivelor de împăcare, nu îndrăzni să-i spună de-a dreptul ce gândea despre el, dimpotrivă, încercă să-l îmblânzească, explicând din proprie iniţiativă:

— Ar fi venit Cora să vă răspundă dar, vă rog să mă credeţi, se simte foarte rău, nu se poate mişca din pat!

— În vreme ce eu mă ţin de chefuri, alerg după dame şi dorm pe unde-apuc! răspunse cu năduf Bujor Niculescu, cu o mânie îndurerată şi cu o deznădejde zimţată de lacrimi care o făcu pe Marina să-i ierte inadmisibila glacialitate dinainte şi să nu-şi mai poată stăpâni lacrimile.

— Vă rog să mă iertaţi! spuse ea, printre sughiţuri de plâns.

— Eu te rog să mă ierţi pentru că nu m-am putut stăpâni! şopti bărbatul, pradă unei sfâşieri lăuntrice, care o năuci pe fată încă mai mult decât leşinul şi decât starea

deplorabilă a prietenei pe care o iubea.

— Doamne-ajută! declară Marina în neştire.

El oftă îndelung.

— Noapte bună! spuse, închizând telefonul.

Fata se întoarse în cameră, nespus de speriată: După ce se întinse pe patul ei şi-şi mai veni în fire, hotărî să aştepte primele semne de înzdrăvenire a Corei şi numai după aceea să-i dezvăluie conţinutul convorbirii.

7

ÎN DIMINEAŢA ACELEI ZILE, BUjor Niculescu reuşise încă să-şi spună, privind-o pe Cora – neînduplecată chiar în somnul cel mai profund, că greul supărării trecuse. La urma urmei, nimic de natură să-i înstrăineze nu se petrecuse; nevoia lui de limpezire, lipsa de experienţă într-o iubire autentică săvârşiseră doar un traumatism plin de învăţăminte. Mult mai potrivit ar fi fost – îşi repetă – să lase dezacordul, justificat de ambele părţi, să-şi tocească treptat asperităţile, iar după câteva probabile împotriviri ale fetei, tratate cu detaşare, mereu în defensivă matură, apele repezi aveau să-şi sape o albie potrivită, pretextul supărării trecând el însuşi în firească uitare. Intrase în baie să facă un duş, vreme în care hotărî că era o prostie s-o trezească pe Cora dintr-un somn necesar, în condiţii când două-trei ore de întârziere la lucru reprezentau un fleac; dealtminteri, nici lui nu i-ar fi stricat să mai doarmă, şi era aproape invidios pe sănătatea psihică a Corei care îngăduia o refacere rapidă, o autoalinare.

Orele de serviciu îi prilejuiseră o discuţie cu Burghele, foarte savuroasă din perspectiva întâmplărilor din ziua precedentă. În cele cinci barăci solide (la fel de elegante ca şi microbuzul cu emblemă), care adăposteau statul major al uriaşului combinat ce se construia, un comandament deocamdată fără soldaţi deoarece sutele de lucrători din jur erau înregimentaţi altundeva, atmosfera era foarte diferită de cea dinainte, astfel că

celebrul Burghele nu dispunea decât de un număr redus de spectatori fideli, situaţie în care el însuşi nu izbutise încă să se acomodeze. Ca şi cum ar fi pipăit la fiecare pas terenul pe care umbla, mirat că în locul celor peste două sute de hectare „doldora de oameni, instalaţii şi probleme, are doar câteva încăperi construite parcă pe un platou de filmare, Burghele, omul de care erau legate atât ascensiunea cât şi adversitatea încleştată a lui Bujor Niculescu, se plimba ore în şir printre şi prin barăcile pardosite cu plăci de beton, fireşte după ce inspectase săpăturile şantierului, angajând lungi conversaţii pe teme cărora nicicând înainte n-ar fi găsit răgazul să li se consacre. În aceste împrejurări speciale, asemeni unui general lipsit de armată şi surghiunit pe o insulă doar cu suita sa, când până şi un ajutor de magaziner era foarte bun pentru a schimba cu el câteva vorbe, Burghele izbutea performanţa de a-l ocoli metodic pe Bujor Niculescu, aşa cum ofiţerul luat drept termen de comparaţie ar evita un butoi cu pulbere nimerit din întâmplare pe insula sa paşnică. Aşa fiind, măsurile de protecţie adoptate de tânărul colaborator, ce se răsfrângeau atât de dureros în iubirea Corei, căpătaseră suficiente temeiuri exterioare, adăugate fireşte la cele coapte pe jăratec înăuntrul dogoritor al conştiinţei lui Bujor Niculescu. Pentru ca, prin surprindere, conform tacticilor burgheliene, în dimineaţa aceea, directorul să vină direct spre tânăr, să-i strângă jovial mâna şi să i se adreseze surâzător:

— Felicitări!

Fu întâmpinat desigur cu o privire mai mult decât prudentă, ca şi cum în palma întinsă s-ar fi ascuns focosul care să zvârle în aer explozivul singuratec. Apoi urmă informaţia că ministrul îşi alcătuia un corp de consilieri, dată fiind amploarea şi diversitatea construcţiilor tehnologice de perspectivă, iar pe listele propuse selecţiei figura, cu mari şanse, colaboratorul său apropiat. Nici nu

apucă tânărul să priceapă, cu atât mai puţin să emită presupuneri privind semnificaţia acestei noi răsturnări de raporturi dintre ei doi, când Burghele adăugă:

— De data asta, nu sunt trei posibilităţi ci una singură. Sunt convins că te bucuri! În curând, ne întâlnim la Bucureşti!

După asemenea cehoviană precizare, îl părăsi fără să aştepte vreun răspuns. Şi, înainte de a apuca să demonteze şuruburile întâmplării, constatând doar ce deznodământ pândea lunga şi chinuitoarea dispută dintre el şi Cora, Bujor Niculescu izbucni în râs ca un clovn tragic. Reveni curând pe solul realităţii şi constată că, în esenţă, nimic nu se schimbase; era vorba doar de un decor, de câteva replici, de unele exigenţe de interpretare. Pe scurt, Burghele nu voia să renunţe la el, avea nevoie pretutindeni de dânsul, poate chiar de răzbunarea mocnită ce o purta el în minte; cât despre vreo teamă, vai, nici pomeneală. Relaţia cu Cora, care-l preocupa cel mai mult, putea deci să beneficieze de concluziile înţelepte ce le formulase înainte de a pleca de-acasă, privind-o cum doarme, încruntată şi retractilă. Nu intenţiona să-i relateze fetei întâmplarea, amânând-o pentru un moment când ea şi-ar fi redobândit gustul pentru umor. Dar n-avea nicio îndoială că ceea ce aflase îl va ajuta să-şi aplice programul înţelept, diplomatic, adecvat. Ajunsese acasă la o oră rezonabilă, ea însăşi potrivită cu grijă. Imaginea camerei lor, dar şi a legăturii de dragoste făcute să dureze o veşnicie, devastate de plecarea Corei, cu semnele neorânduielii şi panicii, îi izbi sufletul cu o cumplită violenţă. Fleacurile, joaca, până şi seriozitatea, îşi pierdură brusc înţelesurile dinainte, suferinţa autentică luase pentru el aspectul melodramei de bulevard; privi uşile deschise ale şifonierului şi îşi frecă ochii, voind să alunge halucinaţia. Mintea i se blocase, frânturi de gânduri şi de impresii se roteau parcă în afara fiinţei sale, înfăşurându-l în viteză cu o nesfârşită panglică

de hârtie foşnitoare, rând peste rând, până ce trăsnetul dintâi ajunse să se topească. Melodramă sau nu, era propria lui viaţă; iubire pierdută sau cum i-ar fi spus, era sfârşitul celei mai înalte aspiraţii a sufletului său. Îi dădură lacrimile. Ar fi alergat în clipa următoare s-o caute pe Cora, la gară, la spital, la prietene, pe străzi, asta l-ar fi liniştit, dar teama de a augmenta inutil coşmarul izbuti să-l ţintuiască. O mai iubea? ajunse să se întrebe. Fireşte că o iubea! Mai mult ca sigur, nici ea nu încetase să-l iubească. Şi-atunci?! Mult mai târziu, intră în camera doamnei Miriam, năuc, fără să ciocănească, fără să spună o vorbă, şi se îndreptă spre telefon. Când se întoarse, se trânti pe pat şi plânse pierit, ca la moartea unui prieten, rămânând treaz până dimineaţă. Urmă o nouă zi de lucru, în totală absenţă, şi iar se văzu singur în încăperea ce păstra urmele dezastrului. Nu crezuse până atunci că senzaţia de sufocare e altceva decât o figură de stil. Trebui să iasă. Se învârti îndelung pe peroanele gării, apoi se întoarse, încovoiat, spre casă. Lui i se întâmplase?! Nu putea nici să se mai plimbe, nici să se închidă în cameră pentru o nouă noapte de nesomn. S-ar fi dus la Ovidiu. Dar acolo „undeva în apropiere, se afla Cora. Cu atât mai bine! Şi totuşi era prea devreme ca s-o întâlnească, ar fi însemnat că îi lipseşte bruma de înţelegere şi de compasiune ca s-o ferească de ceea ce ar fi putut s-o îndurereze cel mai mult. Dacă dragostea devenise neputincioasă pentru o acţiune, ea putea încă să existe într-o abţinere. Trebuia să-i telefoneze lui Ovidiu, să-l cheme în oraş. Dintr-odată se răzvrăti împotriva acestei umilitoare moliciuni şi, parcă temându-se ca în clipa următoare să nu recadă în moleşeală, intră în prima cabină telefonică şi o sună pe Anda. „Oare fac ceva rău? Dar mai sunt eu în stare să fac binele ori răul?! Ar însemna că nu mi-am pierdut cu desăvârşire puterea de a mă împotrivi şi de a spera!”

În camera de la subsolul unei vile de pe bulevardul

central al oraşului, unde Anda locuia de pe vremea când era studentă, nu mai fusese cam de vreo doi ani, deci mult înainte de a o cunoaşte pe Cora. Dar locuinţa aceea, inclusiv bucătăria şi duşul improvizat, îi era foarte proaspătă în memorie, pentru că timp de câteva săptămâni stătuse acolo ca un chiriaş clandestin. N-ar fi vrut, prin urmare, s-o întâlnească acolo pe Anda, era un spaţiu deloc potrivit cu starea în care se afla acum, o ştia prea bine; pe de altă parte, nicicând nu ieşise cu Anda la plimbare. Nu pentru că i-ar fi trecut prin carp să ascundă legătura cu ea de ochii lumii, la urma urmei avusese relaţii cu mult mai precare şi întâlniri de-a dreptul jenante fără ca măcar o dată să i se fi năzărit că ar fi nedemn să le facă publice, pur şi simplu n-avuseseră răgaz de irosit, ori, dacă-şi amintea bine, Anda era cea care n-avusese chef să iasă cu tânărul stagiar de atunci, pentru că se afla la capătul unei legături îndelungate, chinuitoare, binecunoscute în oraş, preferând să nu dea în vileag un amor grabnic, fără perspective, după cum se lămuriseră amândoi din capul locului; iar s-o invite în apartamentul doamnei Miriam era exclus. Bujor Niculescu se gândi aşadar să vorbească cu ea. Fie şi o oră întreagă, din acea cabină telefonică unde intrase, de fapt ca să-şi refacă iluzia că mai e capabil să întreţină un contact uman firesc, departe de angajamente şi răspunderi, cumva să-şi verifice aptitudinea, profund zguduită, de a continua viaţa obişnuită. Cu Anda îi era cel mai la îndemână să încerce, legătura lor simplă, amical-erotică, după cum se dovedise şi în noaptea de revelion, pe care o petrecuseră împreună în garsoniera din colonia de intervenţie, rămânând intactă şi promiţând să nu alunece, în jos ori în sus, nici peste, nu exagera, câteva decenii. De la bun început, legătura aceasta constituise un soi de refugiu, mai întâi pentru ea, mai târziu şi pentru el, un loc ocrotit, neştiut de nimeni, neoficial şi din punctul lor de vedere, unde te opreşti ca să-ţi tragi respiraţia, să te refaci şi-apoi să-ţi vezi, fără

obligaţii, remuşcări sau regrete, de drum. Dacă te gândeai mai bine, dacă voiai să te lămureşti cu-adevărat, desigur chestiunea îşi revela şi alte faţete, ce năclăiau prima impresie, astfel că totul depindea de consimţământul mutual, se întemeia pe un pact implicit, un refuz de a trece de suprafaţa lucrurilor şi deocamdată dura pentru că niciunul din ei nu încălcase regulile sale nescrise. Se văzuseră zilnic în acele câteva săptămâni, apoi, datorită unui accident ori oboselii, încetaseră să se mai întâlnească, se văzuseră după aceea la lungi răstimpuri, întâmplător, cu un soi de teamă, reciproc împărtăşită, de a restabili cea dintâi formă a legăturii lor, o dată preconizaseră să plece împreună la munte pentru câteva zile, dar se răzgândiseră şi renunţară prin intermediul unui schimb de zâmbete, simţindu-se amândoi cu cugetul împăcat. „N-are rost, ne-ar face rău, suntem firi pătimaşe, posesive, nu ne putem preface că ne jucăm atunci când n-avem chef!” îi spusese ea într-o seară când trecuse s-o vadă, aflând că e bolnavă, rugându-l, printr-un semn camaraderesc, s-o lase singură, iar el plecase neîntârziat, sărutându-i cu gingăşie braţul, pecetluind consensul şi asupra explicaţiei teoretice, altminteri la fel de discutabilă ca şi relaţia însăşi. Cea dintâi trădare, dacă se poate numi astfel, a platformei comune, o săvârşise Bujor Niculescu o dată cu apariţia Corei, dar Anda nu se formaliză, apreciind că, în locul lui, ar fi procedat aidoma; dar situaţia ei era alta: nici proiectul, destul de avansat, de căsătorie, nici revenirea pe teritoriul fostei iubiri cu Titus, nu puteau fi asimilate cu ceea ce i se întâmplase tânărului, iar Anda nu era cu desăvârşire resemnată ca să o tulbure şi s-o deprime fericirea lui.

Telefonul era ocupat, o dată, încă o dată, iar, însă această piedică nu reuşi să-l abată pe Bujor Niculescu de la intenţia sa, căci nu era superstiţios; dimpotrivă. Când coborî cele câteva trepte, uşoara aplecare a creştetului,

spre a nu se lovi de plafonul scării, îi aminti răstimpul parcă pierdut al vizitelor zilnice făcute acolo. Chiar de n-ar fi fost în starea în care se afla, posibilitatea revenirii la Anda i s-ar fi părut, oricum, fie şi pentru foarte scurt timp, o imposibilitate! Dacă n-ar fi cunoscut-o atât de bine... Se opri în dreptul uşii ce ducea spre camera ei, cum făcuse şi la o precedentă vizită neanunţată. Anda încă vorbea la telefon, se distingea limpede vocea ei de copilă dictând şiruri de cifre şi formule statistice, repetând, verificând. Aşa fiind, Niculescu n-avea cum să se asigure dacă nu mai e şi altcineva în încăpere, i-ar fi fost extrem de neplăcut să întâlnească pe cineva, cunoscut ori necunoscut, femeie sau bărbat, ciocăni totuşi în tăblia uşii, destul de tare, fără a întrerupe însă debitul de maşină de calcul al gazdei. Dacă ar fi fost altcineva decât Anda – absorbită de convorbirea, pe cât de exactă, pe atât de lipsită de înţeles – în cameră, desigur l-ar fi auzit. Apăsă pe clanţă, uşa nu era încuiată, intră. Anda stătea în picioare, cu nişte cartoane în mână, purta ochelari, cu rame negre, groase, îndărătul cărora privirea părea stinsă. Ovalul de porţelan al figurii ei lăsa o impresie, mai accentuată decât de obicei, de fragilitate şi, tocmai din această pricină, cunoscând ameninţarea conţinută sub aparenţa gingăşiei extreme, Bujor Niculescu se simţi intimidat, gata să dea înapoi, Când îl văzu, obrazul Andei se destinse, cuta dintre sprâncene dispăru; ea îi arătă un scaun şi îl asigură prin semne că întrerupe curând comunicarea, parcă nesfârşită, de cifre.

— Am trecut doar! spuse Bujor Niculescu, rămânând în picioare, bucuros dar şi – descoperi îndată – speriat de primirea simplă, binevoitoare.

— la loc. Îmi pare rău că n-am nimic de băut. Poate vrei o cafea? Mă bucur că ţi-ai amintit de mine!

În timp ce vorbea, Anda zâmbea convenţional, cercetându-i cu atenţie figura, vizibil surprinsă şi îngrijorată de aerul răvăşit al musafirului, de urmele

lacrimilor, fără ca în cuvintele ei să răzbată vreuna din preocupările autentice ale clipei. Asemenea atitudine, de bun simţ după părerea lui, îl linişti pe Bujor Niculescu.

— Arăt grozav cu ochelari! declară Anda, pe aceeaşi linie de comportament. Am devenit ceea ce n-aş fi vrut să ajung, o profesoară severă, ţeapănă, a cărei asprime bate la ochi şi invită la interpretări răutăcioase. Nu mă lua în serios, tu mă cunoşti doar! adăugă, apucându-i mâna cu degetele-i reci şi conducându-l, cu feminitate, spre scaunul pe care i-l arătase.

„Ştiu prea bine ce am de făcut – spunea fiecare din gesturile şi vorbele Andei – şi te asigur că, deşi sunt foarte surprinsă de vizită, deşi m-ai găsit într-un moment când n-am deloc chef să mă prefac, nu voi face nicio greşeală!” Subtextul, ca şi textul, îi conveneau lui Bujor Niculescu şi aşa se explică adaptarea lui rapidă, uşurinţa, uimitoare pentru el însuşi, cu care spuse:

— Dacă ai o cafea, cum numai tu ştii să faci, mă supun!

Faţă de acel stupid, deloc obişnuit la el „mă supun”, ce ar fi putut prea bine să lipsească, Anda tresări, ca şi cum i s-ar fi arătat un gândac, dar reuşi să-şi revină, încrezătoare în forţele proprii, încă mai convinsă de valoarea principiului diplomatic ce-l adoptase.

— Frumos ai ocolit spaima pe care ţi-au provocat-o ochelarii mei! îl lăudă, râzând. Dacă măcar aş fi auzit când ai bătut la uşă...

„Zău că am bătut!” îşi dădu seama Bujor Niculescu, că s-ar fi cuvenit, dar n-avu energia, să spună.

Anda porni spre bucătărie, să fiarbă cafeaua, nu înainte de a ezita, vizibil, să-l lase singur, să-l piardă din mână.

— N-ai vrea să...?! riscă ea.

Adică s-o însoţească, aşa cum făcea altădată.

— Bineînţeles! răspunse Bujor, brusc mohorât.

— Ba nu! reveni Anda. Am uitat că acolo e un deranj groaznic, n-aş vrea să-mi pui la îndoială calităţile de gospodină. Acum ele sunt decisive! încheie ea, autoironic,

batjocoritor, cu viclenie şi cu sinceritate în acelaşi timp, pe câte una din cele patru laturi ce compuneau laolaltă semnificaţia acelui aforism rudimentar.

Prin uşa întredeschisă, conversaţia continuă în acelaşi fel, reluată cu aplomb după reunirea celor doi. Bujor Niculescu se simţea ameţit, drogat, ceea ce era bine pentru el căci îl făcea să-şi uite suferinţa, ca şi cum ar fi băut însă un alcool aromat ce-i înţepa gâtlejul cu o senzaţie de vomă. Dar poate că oboseala nervoasă, surescitarea, erau mai vinovate de senzaţia din urmă! încercă el să se justifice, s-o apere pe Anda ori doar să se amăgească.

— Aş ieşi puţin, parcă n-am aer! spuse dintr-odată Anda, renunţând la sporovăiala învăluitoare dinainte, desfăcând (totodată larg braţele ca să se dezmorţească.

Era prima frază exclusiv sinceră, de aceea izbitor de proaspătă, iar faptul că o însoţise de arcuirea trupului constitui o provocare a simţurilor, smulgându-l pe musafir din dospeala în care se complăcuse până atunci.

— Dar nu e frumos să-ţi alungi oaspeţii! adăugă Anda surâzând complice. Şi-apoi fiecare avem un rost, nu ne putem permite ceea ce înainte părea atât de la îndemână! Poate doar să aşteptăm să se întunece şi toţi concetăţenii noştri să doarmă tun!

Nu prea se plimbaseră ei nopţile, oricum Bujor Niculescu nu-şi amintea. Dar în ce fel să formuleze asemenea obiecţie, câtă vreme tocmai a rămâne pe loc începea să devină primejdios? Musafirul se strădui să zâmbească politicos şi, încă neştiind dacă vizita sa avusese, în ochii gazdei, vreo justificare, se pregăti de plecare. Dacă Anda nu-l întrebase, nici pe departe, ce i se întâmplă, dacă, pe de altă parte, ea nu aştepta pe nimeni şi nici nu era aşteptată nicăieri (deşi!...), desigur va încerca să-l oprească; începu să regrete uşurinţa cu care se hotărâse să vină. Dar femeia, cu o intuiţie a situaţiilor delicate pe care nu i-o bănuise, semn că putea fi o

dovadă de maturitate, veni lângă el şi-l conduse spre uşă, ţinându-l uşor de braţ.

— Despre tine n-am apucat să vorbim! observă Bujor Niculescu, emoţionat din pricina remuşcărilor de tot felul, dând a înţelege că apreciase bunăvoinţa caldă, înţelegerea desăvârşită cu care fusese înconjurat. Înţeleg că nu te-ai căsătorit încă!

— Nici mult nu lipseşte! răspunse Anda cu simplitate. Amân, tot amân, dar până la urmă... trebuie să intru şi eu în rândul oamenilor! completă ea, cu un surâs crispat şi, dintr-odată, ochii i se umeziră desigur la gândul frazei pe care se pregătea s-o rostească. Dar dacă vrei să vii la mine, să ştii că se poate, acum el e oricum plecat!

Bujor Niculescu îi sărută mâna, niciunul din ei n-ar fi ştiut să spună dacă în semn de rămas bun ori din pricina emoţiei şi recunoştinţei, şi-atunci Anda, forţând parcă umilinţa în care alunecase, adăugă, de astă dată lăcrimând:

— Mă simt destul de secătuită dar, ştii, nu mi-aş îngădui să nu te primesc. Niciodată nu va înţelege un bărbat deosebirea dintre a avea un soţ pe care-l iubeşti şi un altul! încheie Anda de-a dreptul mohorâtă.

— Noapte bună!

— Noapte bună, dragul meu! spuse ea, apoi, ştergându-şi ochii, se înălţă pe vârful picioarelor şi-l sărută pe obraz.

Văzută din stradă, construcţia nu atrăgea atenţia prin nimic deosebit. După un gard din şipci, bătute de ploi, ce căpătaseră demult culoarea ştearsă a fumului, ca şi numeroase alte îngrădituri de peste drum ori de alături, cu o poarta neglijată ce se înclina răbdătoare, după o grădiniţă alcătuită din câteva straturi de flori banale, aidoma altora din curţile învecinate, cu o potecă îngustă, croită din pietre de râu, zidurile, în întregime netencuite, dovedeau că vechii clădiri i se adăugaseră, parcă la

nimereală, nişte încăperi noi, lucrate cu grijă, sprijinite, spre deosebire de celelalte, cu grinzi de beton. Dar nici aceste completări arhitectonice, sumare, nu-i confereau o notă distinctă, căci multe din locuinţele acestui cartier fuseseră parţial refăcute, prin curţi se iviseră clădiri noi, trainice ori numai acareturi pestriţe.

Abia după ce înconjurai clădirea, prin stânga venind din stradă, (în dreapta, zidul ajungea pe colţ în marginea unei fundături cu bălării şi cu arbuşti crescuţi în neorânduială), situaţia se schimba, fără a lăsa încă să se bănuiască proporţiile reale ale gospodăriei; doar după ce străbăteai grădina din spate şi o parte din încăperi, trecând de cerdacul cu geamuri, ori urcând la etaj pe frumoasa scară exterioară, impresia dintâi suferea o modificare radicală. Fireşte nu era vorba de o cocioabă ce ascundea un palat, dar câtă chibzuială şi bun gust fuseseră cheltuite!

Şeful familiei, funcţionar nu departe de vârstă pensiei, era un ins mărunt, ager, cu înfăţişare de hangiu întreprinzător ce nu poate sta locului din zori şi până-n noapte, cam butucănos, preocupat de sine, judecând după faptul că-şi vopsea excesiv părul şi îşi agonisise o dantură cu mult aur. Râdea mereu, îşi freca palmele mici şi grăsuţe, stătea bucuros de vorbă cu oaspeţii, indiferent de caracterul, uneori foarte limitat, profesional, al conversaţiei ce se nimerea să se poarte. Fireşte, nu lui i se datora bunul mers al treburilor, aspectul lor înţelept, funcţional şi de bun simţ. Ar fi fost nedrept însă să-l faci vinovat de ceva anume, pentru că ghicea mereu, după o expresie consacrată, până unde să meargă prea departe, dar şi pentru că aprovizionarea, sarcină deloc simplă, cădea exclusiv în sarcina sa; o îndeplinea fără reproş, fără să pomenească dificultăţile, fără să-şi facă un titlu de cinste din stratageme, o scotea din discuţie.

Sufletul familiei, dar şi al gospodăriei cu multiplele ei funcţiuni, era femeia. Mult mai tânără decât soţul ei, era o făptură cu pielea albă, subţire şi catifelată, cu ochi

expresivi, luminoşi, cu bun simţ, educată şi inteligentă după cum dovedea, mai cu seamă, în creşterea odraslelor; o femeie a cărei singură enigmă, relativă şi aceea după cum poate s-a înţeles, era buna convieţuire cu un soţ din altă generaţie şi din alt material uman. Întreaga linie feminină a familiei, bătrâna, cele patru fete între doisprezece şi optsprezece ani (fiul cel mare locuia la Bucureşti, era student la arhitectură) îşi găsise expresia cea mai bună în această femeie blândă, fină, foarte energică în ciuda înfăţişării suave.

Fetele, eleve la o secţie umanistă, subţiratece, până la ultima mai înalte decât oricare din părinţi, dezgheţate, prietenoase, semănau, împotriva obiceiului, cu mama, oricum nu moşteniseră nimic din tipul ori caracterul tatălui, fiind însă, deocamdată, copii palide ale celei care le născuse, cu şanse de a o egala şi, pe alte linii decât aceea desăvârşit domestică în care înaintaşa cantonase definitiv, de a o întrece. Prezenţe agreabile, înzestrate pentru studiu, cu aptitudini artistice, mai cu seamă muzicale dar nu numai, deloc răsfăţate, erau cu grijă şi fără ostentaţie ţinute deoparte de preocupările mercantile, de treburile aspre în conţinut, (graţios drapate pentru bunul mers al afacerii) ce aduceau părinţilor necesarele venituri suplimentare faţă de care singura leafă nu reprezenta cine ştie ce: era vorba de o instituţie, utilă şi convenabilă pentru cei ce o frecventau, atât de răspândită cândva, o curată şi înfloritoare pensiune de familie. Cu această precizare, rostul clădirii şi al grădinii pot fi lesne apreciate. Câteva zeci de intelectuali de diverse profesii luau aici prânzul sau cina, prânzul şi cina, la preţuri rezonabile, în ireproşabile condiţii de confort şi curăţenie, într-o atmosferă caldă, prietenească. Cei mai mulţi erau stagiari, băieţi care n-au chef să gătească, nici să umble prin crâşme, dar nu lipseau nici burlacii maturi ori tinerii căsătoriţi locuind la gazde. Condiţia principală era stabilitatea, iar sistemul de

plată, abonamentul lunar. Mâncarea era păstrată la cuptor, servită în clipa venirii fiecăruia, fie în sufragerie, fie în cerdac, fie în grădină. Se respectau gusturile personale, regimul alimentar, tabieturile; mâncăcioşii primeau supliment, lingavii, untură de peşte, vegetarienii aveau masă separată, mâncarea de post respecta toate prescripţiile, mahmureala avea remediile ei, cine era astfel obişnuit, gusta la bucătărie direct din cratiţe, trufandalele nu lipseau, se pregătea întreaga gamă de murături, dulceţuri şi compoturi.

Dar asta nu era tot. În grădină şi în livadă, ambele la dispoziţia tuturor, erau bănci pentru odihnă, exista o fântână cu apă rece ca gheaţa, cine dorea, putea să ude florile, să taie crengile uscate, să grebleze, desigur sub supravegherea gazdelor, existau pian, magnetofon, televizor, astfel răspândite ca nimeni să nu fie deranjat, se juca şah, erau ziare şi reviste, totul se desfăşura sub semnul decenţei şi bunei cuviinţe.

Nimerind în acest colţ de rai, Bujor Niculescu avu mai întâi impresia că beneficiază de o situaţie privilegiată datorită faptului că şeful familiei era funcţionar acolo unde el lucrase ca inginer şef, întâmplare pe care cel dintâi ţinu să i-o amintească la prima cină servită în cerdacul îmbrăcat cu iederă. Prelungi anume masa, tentat să răstoarne de la bun început impresia prea favorabilă ce i-o făcea pensiunea. Dar mofturile şi suspiciunile sale demistificatoare trecură neobservate. Gazdele îl asigurară că orice început e dificil, se scuzară pentru faptul că-l sâcâie cu întrebările lor. Se gândi atunci la masa pe care o luase împreună cu Cora la Intim, la atmosfera încărcată în care intra ajungând acasă seara, obosit şi flămând şi avu impresia că Anda, datorită căreia se afla aici, organizase întreaga seară spre a-i întinde o capcană. Făcu chiar o observaţie răutăcioasă în acest sens, numai că Anda îşi închipui că glumeşte şi se bucură să-l vadă mai destins ca de obicei. Veniră alţi musafiri, doi băieţi şi

o fată, trecuse de zece seara, totuşi gazdele nu dădeau niciun semn de nervozitate. Apăru cea mai vârstnică dintre domnişoarele familiei, venind de la etajul clădirii, îşi aduse de la bucătărie o ceaşcă de ceai cu pâine prăjită, apoi bătrânul declară că i s-a făcut somn şi-l părăsi pe Bujor Niculescu, luându-şi un călduros rămas bun, bunica întrebă dacă mai aşteptau pe cineva după care se apucă să transporte farfuriile către dulapurile ce împrejmuiau sufrageria, în sfârşit Bujor Niculescu izbuti să se convingă că nu asistă la o operetă.

— Să-ţi arăt grădina! propuse dintr-odată Anda, dar abia coborâră în curte când ea se grăbi să adauge: Să nu te superi că te-am adus aici, îmi dau seama că îţi displace, dar deocamdată n-am condiţii să mă ocup de gospodărie, n-am nici, de ce să mă ascund? chef şi răbdare. Şi-apoi, ca perioadă de trecere, mi se pare foarte nostim. Oh, nu m-aş fi apucat să caut anume un asemenea loc, mi s-ar fi părut ciudat, stingheritor, să apărem împreună, de fapt societatea de-aici nu mă încântă nici pe mine, dar dacă tot veneam aici...

— Chiar voiam să te întreb: cine te-a recomandat? se interesă el, crispat-ironic.

— Te pomeneşti că din pricina asta erai atât de... nu ştiu cum să spun, priveai crunt, bănuitor, în toate părţile! îi răspunse Anda râzând şi îl luă de braţ.

Ajunseră, după câţiva paşi, – pentru Bujor un soi de bâjbâială prin întunericul aromat, pentru ea, o înaintare pe un teren ferm, cunoscut – în preajma unei construcţii cu pereţi de sticlă, o seră cu tot dichisul, pe jumătate îngropată în pământ, având doar o singură încăpere la nivelul solului. Anda răsuci cheia rămasă în broască, găsi o lanternă mare pe care o aprinse, luminând o masă mare, solidă, ce semăna cu un banc de tâmplărie, precum şi nişte scaune fără spătar, apoi se aşeză, făcându-i semn să vină lângă ea.

— O colegă m-a adus, acum s-a măritat şi stă pe

undeva pe lângă Timişoara, un director de prin agricultură ori o staţiune de cercetări, n-aş putea să-ţi spun foarte exact! Iar cu *el* n-am fost nicio dată aici, cu nimeni altcineva, asta ca să te linişteşti!

— Prostii, ce importanţă are?! spuse Bujor Niculescu, privind încântat spre butoiaşele şi lăzile cu plante exotice din jur şi amintindu-şi că un asemenea loc, în care se desfăşurase o conversaţie echivalentă, parcă văzuse o dată într-un film englezesc.

Existenţa logodnicului Andei nu însemnase nimic nici în alte timpuri, indiferent dacă se afla foarte departe ori foarte aproape. Dar într-o seară, nu erau nici două săptămâni de atunci, ea îl întrebase, precizând că doreşte să ştie doar atât, dacă e cazul să-i scrie celui plecat, pentru că, nu-i aşa... Deşi nemulţumit de formularea pretenţioasă, îi recunoscuse îndreptăţirea şi, brusc, prezenţa aceluia începu să-l irite, să-l întărâte. „Scrie-i că ai renunţat definitiv!” răspunsese cu asprime, pornit împotriva tuturor neliniştilor şi incertitudinilor ce mocneau în mintea lui. Iar după hotărârea pe care o luase, primită de Anda în tăcere, cu înfiorată supunere, se ferise să mai întrebe măcar dacă scrisoarea fusese sau nu expediată; nu-i mai păsa deloc de trecutul Andei, de felul în care ea îl lichidase.

— Nu-mi displace deloc aici, nu ştiu cum ai ajuns la asemenea concluzie! adăugă după o pauză. Am fost surprins, e-adevărat, neîncrezător dacă vrei, dar, trebuie să recunosc, mi se pare grozav, întrece toate aşteptările!

De fapt, cina de la restaurantul Intim se asociase în mintea lui cu seara aceasta nu doar printr-o simplă comparaţie între aspectele exterioare ale celor două localuri, ci datorită satisfacţiei că, iată, se ivise posibilitatea ca el să scape de grijile „cotidiene”, să le transfere pe umerii unei fiinţe în stare să le rezolve cu multă pricepere, să-l elibereze de tot ce era în afara chestiunilor care-l preocupau cu-adevărat. Cât despre

faptul că Anda îl aşteptase până la această oră târzie, pentru a fi de faţă atunci când e servit, era o dovadă de devotament şi, neîndoielnic, de iubire, ce n-avea legătură cu faptul că el venea aici prima oară. Aşa avea să fie mereu.

— Ţi-am spus: doar o perioadă!

— N-are rost să ne grăbim. De ce să abandonăm un loc atât de fermecător?!

— Cum doreşti! îl asigură Anda, lipindu-şi obrazul de umărul lui.

„Pe ea, sunt sigur, o fac fericită, dau un sens vieţii ei, nu e puţin! îşi spuse, fără ca pentru asta să fie nevoie de niciun sacrificiu. Pe Cora, orice aş fi făcut, în cele din urmă aş fi distrus-o, era prea tânără, prea de tot inflexibilă ca să suporte fie şi o clipă de neatenţie, inevitabilă la urma urmei, ori o perioadă de înstrăinare, firească într-o lungă convieţuire, ea dădea tot sufletul şi i se părea de neconceput să primească în schimb mai puţin, fie şi cu un fulg, decât îşi închipuia că i se cuvine! Dar dragostea nu e o înlănţuire de norme, niciun sever contract pe bază de obligaţii prestabilite! Toată admiraţia, era totuşi un chin care n-avea să ducă nicăieri! Şi încă n-apucaserăm să parcurgem perioade cu-adevărat grele, momente când nu un fleac ci o prăpastie par să te despartă de cel de alături. Ori asta e cu neputinţă de evitat şi ar fi fost zadarnic să lupt la nesfârşit, doar eu, pentru a explica, pentru a o convinge de ceva cu desăvârşire de neînţeles pentru ea!”

— Ar fi timpul să mergem! spuse Anda, smulgându-se cu greu din loc.

Bujor Niculescu o cuprinse cu braţul şi o ajută să se ridice. „Nicicând n-am să mai iubesc cum am iubit-o pe Cora! îşi spuse, copleşit de emoţie. Dragostea e una singură într-o viaţă de om, vai, însă, ea nu m-a iubit şi ce altceva îmi rămânea decât să mă resemnez, să renunţ, oricât de greu, de dureros, ar fi fost?!”

Părăsiră în tăcere sera, trecură pe sub ferestrele, încă luminate ale pensiunii, ajunseră în stradă. O linişte grea luase în stăpânire grădina, clădirea, strada. „Mi-ar fi trebuit multă răbdare, dar mă tem că tot n-aş fi reuşit, chiar de aş fi renunţat la orice şi aş fi devenit robul pasiunii mele! Greşesc poate, mai mult ca sigur cândva îmi va părea foarte rău, însă ce importanţă mai are. Iată, am iertat-o, fără ca asta să schimbe nimic!”

— Eşti supărat ori doar mi se pare? întrebă Anda în şoaptă.

— Mă gândesc, mă frământ, mă întreb! răspunse el. Mă ierţi?!

Ea nu îndrăzni să răspundă.

— Poate ar fi fost mai bine să nu-ţi spun!

— Ghiceam oricum, îl linişti Anda. N-aş zice că îmi face plăcere, nici că nu-mi pasă! Dar mă linişteşte faptul că nu încerci să te ascunzi de mine. Altminteri mi-aş imagina că nu doreşti decât să-ţi răzbuni vanitatea înfrântă, că în locul meu ar fi putut fi oricine altcineva. Dar cui i-ai putea face, în deplină siguranţă, asemenea mărturisiri primejdioase?! Oh, să nu creezi că mă mulţumesc cu puţin, dar pentru mine e mai important decât orice să iubesc, mult mai important decât să fiu iubită! Să n-o luăm în tragic! opri ea un protest pe care bărbatul nu-l formulase. Nu cred că nu mă iubeşti, în felul tău desigur. Pentru mine e de ajuns! Greşesc?

Era rândul lui să tacă.

Sâmbătă, poate ultima zi de toamnă însorită, ajunseră împreună la pensiune, foarte devreme, adică la o oră de vârf când toată suflarea era adunată pentru prânz, iar mulţi îşi pregăteau rucksacurile pentru excursii la munte.

Era o vânzoleală încântătoare, de cabană foarte animată, care-i bucura ochii lui Bujor Niculescu. Trecură direct în grădină şi se aşezară la o masă ferită. Eleganţa lor, deşi străină de datinile ceremoniei, era, în context, bătătoare la ochi. Anda purta un costum din mătase albă,

cu o gingaşă floare de mătase prinsă la rever şi ducea în braţe un uriaş buchet de trandafiri roz. În plină zi, costumul lui Bujor era negru, strălucitor, ca pentru o serată simandicoasă. Nu aveau, firește, motive să se ascundă, dar evitau tămbălăul, voind să prelungească atmosfera de discreţie în care, doar ei doi, trecuseră cu puţin înainte pe la ofiţerul stării civile. Reuşiră şi aici să rămână aproape neobservaţi; doar şeful familiei, care-i servi personal, aducând o vază, îşi exprimă, clipind cu şiretenie, nedumerirea că aduseseră din afară trandafiri tocmai într-un sanctuar al florilor. După friptură, aduse „din partea lui”, de regulă băutura era interzisă, o sticlă cu vin negru şi două cupe de cristal, spuse „casă de piatră!” apoi se retrase călcând pe vârfuri.

— Ce-ar fi să oferim tuturor câte un pahar?!

— Din sticla asta? glumi Bujor.

Anda înţelese neîntârziat şi astfel discuţia fu încheiată. Ciocniră paharele, îşi făcură urări de fericire, după care se aşezară în aşa fel ca să poată cuprinde cu privirile întreg spectacolul ce se desfăşura, în paralel, pe trei scene: grădina, terasa cu geamuri şi, excepţie datorată sfârşitului de săptămână, încăperile de la etaj unde se mişcau, prin faţa ferestrelor larg deschise, fetele gazdei. Domnişoara cea mare, din ultima clasă, o acompania la pian pe mezină, cântau limpede, sonor, abia stăpânindu-şi voioşia. La un aparat de radio cu tranzistori, de pe o masă din vecinătate, se transmitea o partidă de fotbal. Pe terasă se discuta cu aprindere despre stratul de zăpadă.

Pentru Anda şi Bujor Niculescu, care ar fi trebuit să fie actorii principali ai spectacolului, era o voluptate să se constituie, dimpotrivă, în privitori dintr-o lojă retrasă. Urmăreau cu atenţie jocul firesc, replicile improvizate, surprinzătoarele intrări şi ieşiri din scenă, plimbarea femeilor cu tăvile printre mese, totul li se părea fermecător şi caraghios. Apoi, la un capăt al terasei se încinse o dispută aprigă; din păcate nu desluşeau mai

nimic din ceea ce devenise punctul culminant al piesei ce se desfăşura, memorabil, într-o zi atât de importanţă pentru ei amândoi. Iar asta din pricina aparatului de radio din apropiere ce transmitea din ce în ce mai agitat, în vreme ce proprietarii alergaseră la locul atrăgătoarei dispute. Amuzat de situaţie, Bujor se ridică, hotărât să oprească debitul verbal, dintr-odată superfluu, al comentatorului sportiv. Dar Anda îl apucă de braţ.

— Se întorc într-o clipă şi, îi cunosc, sunt foarte arţăgoşi. N-are rost, astăzi! mai bine vezi despre ce e vorba, direct la sursă – îi propuse ea – şi cu ocazia asta fă rost, bătrânul o să-ţi iasă imediat în întâmpinare, de o sticlă cu apă minerală. Mi-e groaznic de sete! Ori mai bina lasă, merg eu şi te informez amănunţit, te asigur că n-o să-mi scape nimic!

— Merg eu! o opri Bujor Niculescu. Dacă rămân aici singur, fac praf aparatul ăsta, indiferent de consecinţe!

Anda surâse, îi cunoştea impulsivitatea, îi mângâie mâna înainte de despărţire.

Urcând treptele ce duceau spre terasă, Niculescu pricepu imediat că aceeaşi dezbatere despre grosimea stratului de zăpadă ajunsese la forme de înflăcărare aberantă; îl reperă pe proprietarul aparatului de radio, îl scoase din învălmăşeală şi-l trimise să apese el însuşi pe butoane.

— Altfel n-auzim nimic. Şi ne interesează şi pe noi chestiunea! îi explică ironic.

Stupefiat, tânărul alergă să îndeplinească misiunea, ca să se poată întoarce grabnic la nostimada de pe terasă, înveselit, Bujor porni spre bucătărie, trecând prin sala de mese aproape pustie. Erau acolo doar un băiat şi o fată care-şi pregăteau merinde pentru excursie şi, în vreme ce umbla la frigider în căutarea unei sticle cu apă minerală, Niculescu prinse din zbor un capăt de frază care-l făcu să ciulească urechile:

— ... Au dus-o direct la spital! Am văzut-o, aşa, de la

doi paşi! spunea fata.

— N-am înţeles niciodată asemenea lucruri! declară băiatul, strâmbând din buze. Nu e ăsta, e altul, doar nu s-a sfârşit lumea!

Bujor Niculescu încremeni, cu mâna pe uşa frigiderului, ameţit de presimţirea care-l cuprinse. Înfiorat de parcă replicile i s-ar fi adresat lui anume. Dintr-odată buzele i se uscară, iar inima abia îi mai bătea.

— O cunoşteai? întrebă apoi băiatul.

— N-o cunoşteam, dar m-a impresionat totuşi!

— Oh, sigur că te impresionează! o asigură el.

Bujor lăsă frigiderul deschis, făcu un pas înapoi, sprijinindu-se cu spatele de perete, simţindu-şi degetele înţepenite. Privirea i se fixase în gol ca în preajma unui leşin. Simţea că nu se mai poate ţine pe picioare.

— Mai bine rămâneam acasă! spuse dintr-odată fata. Mă tem că n-o să am putere!

— Rămânem, dacă vrei! se învoi el, nemulţumit.

Cât trecu până reuşi să perceapă din nou zumzăiala de pe terasă, clinchetul paharelor, vocea suavă a fetiţei de la etaj? împinse cu piciorul uşa frigiderului, apoi, imediat, auzi zgomotul, cumva ameninţător, al unor paşi care se apropiau. Se sperie, voi să se ascundă, deschise o uşă şi se trezi într-o încăpere goală, întunecoasă, mirosind a tencuială proaspătă. Se simţea atât de vlăguit, încât se aşeză direct pe podea, lipindu-şi obrazul fierbinte de peretele umed şi zgrunţuros.

---- Sfârşit ----